

JO. ALBERTI FABRICII
SS. THEOL. D. ET PROF. PUPL.
BIBLIOTHECA
LATINA
MEDIÆ ET INFIMÆ ÆTATIS.
LIBER IV. V. & VI

ACCEDIT
DOCTRINA D. SEVERINI
EPISCOPI.

HAMBURGI
SUMTU VIDUÆ FELGINERIÆ
EX OFFICINA PIÛSCATORIA
M DCC XXXIV.

VENERANDO ET CLARISSIMO
VIRO
JACOBO
BRUCKERO

Ecclesiastæ Kaufburensi,
de sacro grege suo non minus
quam de bonis litteris
egregie promerito

faustissima quaeque precatur

&

Volumen praesens sacrum esse

cupit,

pro jucundo ejus munere

tomi quinti Historiae Philosophicae

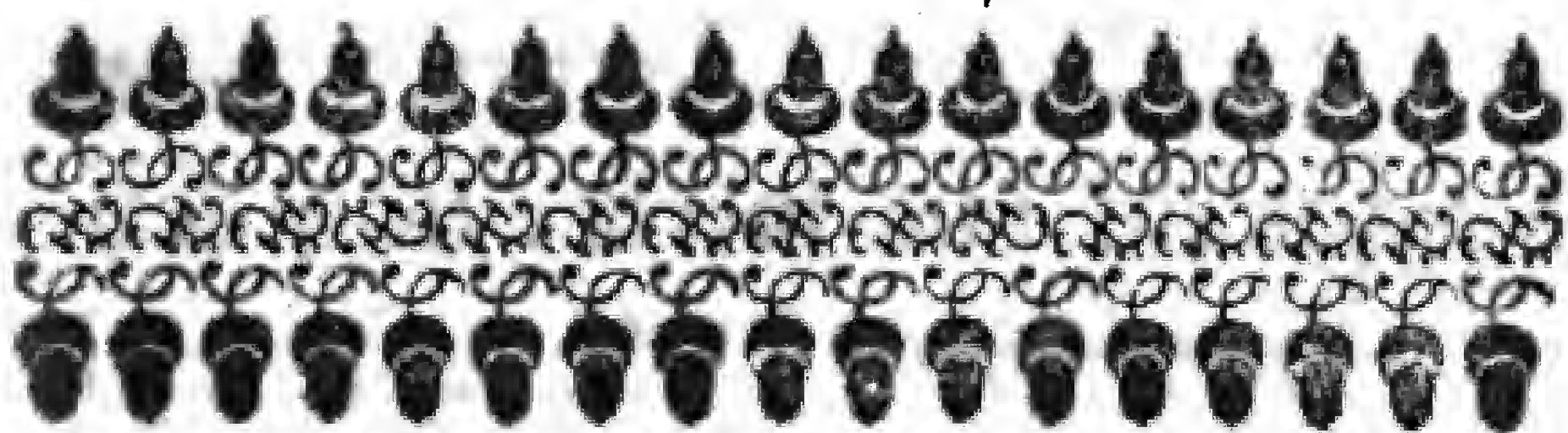
quo rebus mediæ ævi etiam

lux non inficienda accenditur

hanc qualiscunque redhostimenti

vicem redditurus

JO. ALBERTUS FABRICIUS.

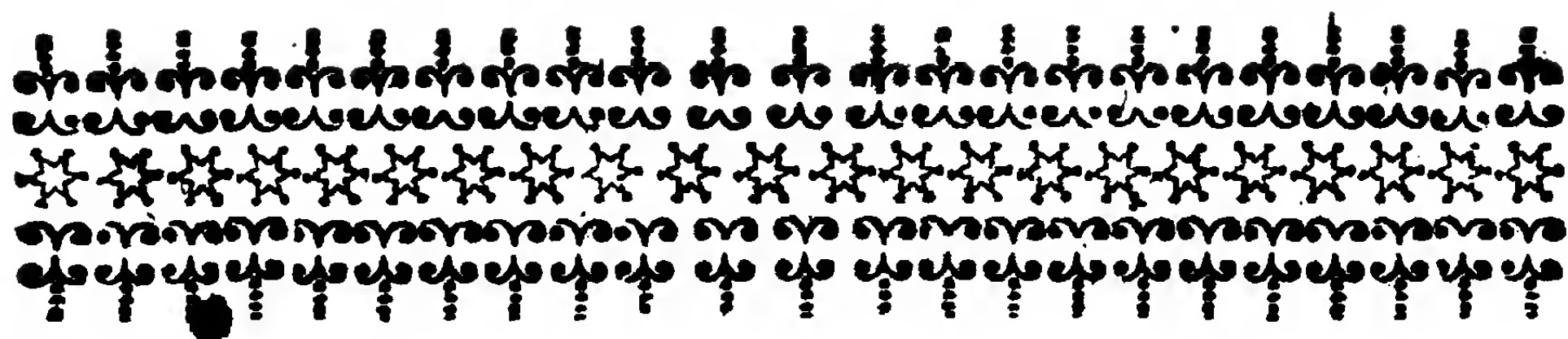
AD LECTOREM.

Ecce alterum Volumen hujus Bibliothecæ, in quo p. 222. emendandum quod in versu Eberhardi Bethuniensis GETAM de Osidio Geta interpretatus sum, erat enim hic de Geta in Amphitruone Vitalis Gallici intelligendus, de quo suo loco. Non dubito alia multa esse in quibus venia Tua mihi sit opus, sed gnarus has litteras aliter quàm ut dies diem doceat, non constare, consciusque studii quod attuli sumque porro, largiente DEO optimo

mo valetudinem, allaturus, bene
de æquitate Tua sperare non desi-
no. Doctrinam D. Severini Epi-
scopi volui huic Volumini colo-
phonem imponere, ut sicut prio-
ri ita huic quoque a piis moni-
tis usus & dignitas accederet.
Vale!

BIBLI-

BIBLIOTHECA MEDIÆ ET INFIMÆ LATINITATIS.

LIBER IV.

Joannes de DACIA. Vide JOANNES.
Petrus de DACIA. Vide PETRUS.
DACIUS Mediolanensis, ab A. C.
525. ad 541.* Archiepiscopus (*Datus* aliis
vel *Datius*) de quo Gregorius Magnus III.
4. dialogor. Victor Tunonensis in Chron.
Acta Sanctor. T. I. Januarii 14. p. 767. sq.
Josephus Ripamontius decad. 1. lib. 7.
hist. Mediolan. & Ughellus T. 4. Italiae
sacræ pag. 56. Ad hunc Dacium, Cassio-
dori Epistola XII. 27. Variar. data circa
A.C. 537. in qua de ingenti illa fame, cu-
jus meminit, Dacium laudans Anasta-
sius Bibl. in vita Sylverii Pontificis his
verbis : *Eodem tempore tanta fames fuit*
per

* A. 541. pulso Dacio a Gothis, Magnum datum suc-
cessorem legitur in Chronico Maximi Cæsarau-
gustani, apud Nic. Antonium Tom. 2. Bibl. vete-
ris Hispan. p. 280.

per universum Mundum, ut Dacius Episcopus Civitatis Mediolanensis relatione sua hoc evidenter narraverit, quod in partibus Liguria mulieres filios suos comedissent penuria famis &c. Ante Anastasium, Historia Miscella XVI. 18. ut sicut vir beatissimus Dacius Mediolanensis antistes retulit, pleraque matres infelicium natorum comederent membra. Relatio illa intercidit, neque de fame illa mentio in Chronico rerum Mediolanensium, quod sub Dacii nomine laudarunt Corius Gvalva-neus Flamma, auctor libri Flos Florum, aliique. Sed Dacii non esse, quod jam pluribus doctis suboluerat, Menardo, Raynaudo &c. vide Tillemontium Tom. XIII. memoriar. H. E. pag. 962. & non tantum interpolatum passim, ut Eustachio a S. Ubaldo a) visum fuit, nec ut alii apud Pagium b) sibi persvasere, Dacii alterius nescio cujus, verum longe junioris scriptoris clari circa extremum Seculi XI. LANDULPHI c) nimirum,*

*) In Pauli Diaconi libro XVII. male editum *Darius*.

a) Disquisitione de hymno, *Te DEUM laudamus*, Mediolan. 1695. 4. Acta Erud. Tom. 3. supplem. pag. 163.

b) Ad A. 1045. num. XI.

c) Landulphum seniorem intellige, distinguendum à Landulpho de S. Paulo; juniore cujus historiam Me-

rum, probe animadverterunt Jo. Mabillonius Tom. I. Analect. pag. 3. seq. (edit. novæ p. 487.) & Ludov. Antonius Muratorius Tom. I. analect. Latin. p. 236. seq. Idem vir tot nominibus meritissimus de re litteraria primus etiam hocce Chronicon in A. 1085. definens, & quatuor libros complexum, sub genuini auctoris sui LANDULPHI nomine è MSS. Codd. Ecclesiæ Mediol. vulgavit tomo quarto Corporis scriptorum Italiæ, Mediolan. 1724. fol. studium una adhibente præclaro Viro, Horatio Blanco, Romano. Quæ autem ab hoc Landulpho memorantur Dacii *expositio Ordinum S. Ambrosii, de Chrismate ejusdem & de antiphona Crucis*, ea nusquam exstant quod sciam.

DACRIANI *vite spiritualis documenta XII. & speculum Monachorum*, editum primum Lovanii 1538. exstant in tomo V. Bibliothecæ Patrum Parisiensis A. 1589. & Colonienfis tomo VIII. & à Margarino Bignæo referuntur ad Abbatem Benedictinum hujus nominis, qui sæculo octavo vixerit. Sed Theophilus Raynaudus in erotematibus de bonis & malis libris pag. 137. observat Dacriani nomen, velut

A 2

col-

Mediolanensem ab A. 1095. ad 1137. cum Josephi Antonii Saxii notis edidit. laudatus Muratorius tomo V.

collapsis moribus Christianorum illacrymantis, cooptasse sibi auctorem harum aliarumque plurium asceticarum lucubrationum *Ludovicum Blosum*, Abbatem Benedictinum Latiensem (*Liesse*) in diœcesi Leodiensi, defunctum A. 1566. de quo Sweertius in *Athenis Belgicis* & Valerius Andreas. Hendreichio autem, qui de scriptis Blofii diligentius tractat in *pandectis Brandenburgicis* pag. 605. addes novam operum ejus editionem vulgatam Ingolstadii, 1726. fol.

DADO, alio nomine **AUDOENUS**, Episcopus Rothomagensis ab A. C. 646. ad 676. Vide vitam apud Surium 24. August. (infra, **FRIDEGODUS**) Sammarthanos T. 1. *Galliæ Christianæ* p. 562. sq. Baronium ad Martyrolog. Rom. 25. Augusti & Miræum ad Sigeberti c. 58. quo teste *Vitam S. Eligii*, Episcopi Noviomenfis, scripsit libris III. ad Rupertum, Episcopum Parisiensem, sed duos tantum edidit Surius ad 1. Decembr. Carmen de SS. *Medardo* Noviomenfi & *Gildardo* Rothomagensi Episcopo, idem ad 8. Junii.

DAGAMUS Scotorum Episcopus circa A. C. 600. cujus apud Bedam mentio II. 4. *historiæ gentis Anglor.* Ex illo loco Baleus XIV. 13. Dagamo tribuit scriptum ad Britannorum Ecclesias, nemini visum ut opinor.

DA-

DAGELLUS, five **DAGELIUS**, qui Sim-
lero, Popelinierio, Cangib aliisque ap-
pellatur, Vossio est *Gellius Fuscus* scriptor
Historicus, quem laudat Trebellius Pol-
lio in XXX. tyrannis cap. 25. ubi de Te-
trico juniore. Etiam in Palatino Codice
Trebellii, *Dagellum* legi Gruterus nota-
vit, Salmasius *Agellium*, pro quo *Arellium*
Fuscum conjiciebat, incerta tamen con-
jectura.

DAGOBERTUS Austrasiæ ab Ao. 622. &
Francorum Rex ab A. 628. Diem obiit
supremum A. 638. *) in Abbazia S. Dio-
nyfii, quam Ao. 630. conditam, & variis
ornatam dōnis amplisque redditibus et-
iam munivit privilegiis, atque inter alia
præcepto A. 635. dato, quod ex Jac. Dou-
bleti Antiquitatibus illius Abbatiæ, edi-
tis Gallice, Paris. 1625. 4. libro III. c. 3.
& ex alio Codice Vyoni Domini de He-
rouval exhibet Jacobus Petitus ad Theo-
dori Cantuariensis prenitentiale p. 763.
seq. Aliud Dagoberti five ut nomen ejus

A 3

ibi

*) Vide Mabillonii Analect. p. 517. seq. edit. in fol.
Hadr. Valesium in gestis vett. Francorum libro
18. Carolum le Cointe Tom. 2. annal. Fran-
cor. pag. 704. seq. 718. His assentitur Gabriel
Daniel Tom. 1. historiæ Gallicæ p. 292. quan-
quam diversum ab eo sentit & ad A. 644. Dago-
berti obitum refert Petrus Franciscus Chifletius in
libro cujus argumenta offerunt Acta Erud. Ao.
1682. p. 329.

ibi scribitur *Dagoberhti Regis præceptum* A. 632. apud Mabillonium in opere de re diplomatica, tabula XVI. pag. 374. 465.

Gesta Dagoberti I. a Monacho S. Dionysii scripta ex MS. Codice Sec. XII. Bibl. Jenensis, additis notis vulgavit V. C. Burchard Gotth. Struvius in fasciculo primo Actorum litterariorum, Jenæ 1703. 8. incipit: *Quartus à Hlodoveo qui primus regnum Francorum &c.* Conferendus Godfridus Henschenius de tribus Dagobertis, Antwerp. 1655. 4. & in exegeſi præmiſſa tomo tertio Act. Sanctorum Aprilis: nec non ejusdem de genealogico ſtemmate Regum Francorum per tres Dagobertos deducendo, ante tomum tertium Martii.

DAGULFUS manu ſua ſcripſit Pſalterium aureis exaratum litteris, quod Carolus M. Hadriano I. Pontifici munus obtulit, Dagulfus autem Carolo M. dicavit hoc octodecaſtichon, quod in Codice illo, Bibliothecæ Cæſareæ illato obvius vulgavit Lambecius Tom. 2. p. 266.

Aurea Davidicos en pingit littera cantus,

Ornari docuit tam bene tale melos.

Au-

*Aurea verba sonant, promittunt aurea
regna,*

*Mansurumque canunt & sine fine
bonum.*

*Hæc merito tabulis cultum decorantur
eburnis,*

*Quas mire exsculpsit ingeniosa ma-
nus.*

Illic Psalterii prima ostentatur origo,

Et Rex doctiloquax ipse canere choro.

*Utque decus rediit, sublatis sentibus,
olim*

Quod fuerat studio pervigilante Viri.

Aurea progenies fulvo lucidior auro,

*Carle, jubar nostrum, plebis & al-
tus amor.*

*Rex pie, Dux sapiens, virtute insignis
& armis,*

*Quem decet omne decens, quic-
quid in Orbe placet.*

Exigui famuli Dagulfi sume laborem

Dignanter docto mitis & ore lege.

*Sic Tua per multos decorentur sceptræ
triumphos,*

Davidico & demum consociere choro.

*Joannes Camerarius DALBURGIUS, Can-
cellarius Electoris Palatini, & Episcopus
Wormaciensis defunctus A. 1503. eru-
ditus ipse & Mæcenæ eruditorum, cui
Jo. Reuchlinus, & Rudolphus Agricola
A 4 plu-*

plurimum professi sunt se debere & Bibliothecæ ejus, Latinis Græcis & Hebraicis refertæ voluminibus. Vide Jo. Henricum Majum in Neuchlini vita pag. 189. & Nic. Hieron. Gundlingii observationes selectas p. 19. 21. seq.

Magister *Guilelmus* DALLINGUS, Anglus, cujus quæstiones in librum Aristotelis *περὶ ἰσχυρίων* MSS. Cantabrigiæ in Collegio Cajo Gonvilensi n. 997. una cum quæstionibus Magistri Gualteri Burley, atque in Elenchos Joannis de Flemingham.

Vita S. DALMATHII, Ruthenæ urbis (*Rhodes*) in Gallia Episcopi qui A. C. 535. Concilio Aruernensi *) & A. 541. Aurelianensi interfuit, & cujus memoria 4. Nonar. Novembris celebratur, *Vita* edita a Labbeo in appendice ad calcem tomi secundi Bibliothecæ novæ MSS.

Guilelmus DALTONUS, Medicus Anglus, cujus Practicam medicinalem contra sonitum aurium, Londini impressam laudat Pitæus p. 813. Fuit & junior quidam *Laurentius* DALTON, A. 1561. cujus Certificatio sed Anglice scripta memoratur in Catalogo MStorum Angliæ Oxoniensium n. 5078.

DAMALDUTIUS Foroliviensis, Augusti-

*) Sammarthan. Tom. 3. Gallie Christianæ p. 953.

stinianus, ex Josepho Pamphilo notus Cangio: Sed in Pamphili Chronicis ordinis fratrum eremitarum S. Augustini, Rom. 1581. 4. p. 50. atq; apud Possevinum p. 477. & Elsium p. 168. rectius DIMALDUTIUS vocatur, qui Ao. 1336. eum floruisse testantur, & præter *Sermones Varios* scripsisse insigne Volumen *de resurrectione*, & tractatum *de septem Sacramentis*. Plura de eo nosse dabitur, cum Georgii Marchesii promissum opus de eruditis Forolivienfibus in lucem prodierit.

- S. DAMASUS, Hispanus patria & ab A. C. 367. 15. Sept. ad 384. 10. Dec. Episcopus Romanus, defunctus prope octogenarius teste Hieronymo c. 10. de S. E. Hujus memoriam recolunt Martyrologia 10. Decembr. & diligenter de illo præter editorem Martium Milesium Sarazanium, & Annalium scriptores, Tillemontius tomo octavo memoriarum Hist. Eccles. Nicolaus Antonius in Bibliotheca veteri Hispana lib. 2. cap. 6. & Lucas Holstenius in diagrammate chronotactico Pontificatus Damasi, in collectione Romana, Tom. 2. pag. 298 - 303. Scripta Damasi junctim edita, Romæ 1638. 4. & Urbano, VIII. Papæ dicata à Federico Ubaldino recusaque Parisiis 1672. 8. & in novissima editione Bibliothecæ Patrum, A 5 Lugd.

Lugd. 1677. Tomo XXVII. p. 55. hæc sunt:

1) *Epistolæ XIV.* ex quibus dubiæ fidei sunt *septima* ad Hieronymum, (quæ incipit: *Dum multa corpora librorum*) *octava* ad Stephanum Archiepisc. Mauritanix, *nona* ad Prosperum & Numidiæ Episcopos: *undecima* ad Episcopos Italia: & *duodecima* ad Aurelium Carthaginiensem Episcopum. *Decimam* autem ad Illyrios, facile videre licet eandem esse cum *tertia*, sed ex alia versione Epiphanii Scholastici, qui in Historia tripartita V. 29. Latine exhibere voluit quam Græce dederunt Theodoritus II. 22. Sozomenus VI. 29. & deinde Nicephorus XI. 31. Sed Epistolam originariam Latine scriptam à Damaso primus in lucem protulit Holstenius Tom. I. collectionis Rom. p. 165.

2) *Epistolarum fragmenta* ex Decretorum collectionibus, Gratiani & Ivonis.

3) *Carmina XL.* notis Sarazanii illustrata, sacri argumenti, in quibus elegans Damasi in versibus componendis ingenium, Hieronymo laudatum facile agnoscas. Ac subit mirari Damasum & Damianum omitti potuisse ab erudito historiae poetarum Latinorum mediæ ævi conditore. Pauciora ejus dedere Georgius Fa-

Fabricius in poëtarum Ecclesiasticorum sylloge p. 771. & Bibliothecæ Patrum collectores, etiam novissimæ Lugdunensis T. V. pag. 635. & Tom. VIII. pag. 888. & Andreas Rivinus, à quo recensita & notis illustrata Damasi poëmata prodierunt, Lipsiæ 1652. 8. Sed editio Romana Ubaldini Rivino non visa cum suam adornaret. Ex carminibus illis sunt epitaphia quædam obvia etiam in Gruteri Inscriptionibus Christianis MCLXII. sq. ad MCLXXIV. Præmissa sunt ab Ubaldino veterum recentiumque de Damaso testimonia magno numero, ordineque chronologico: deinde *vita Damasi* à quatuor antiquis auctoribus scripta ac tradita.

Opera Damasi recensere etiam, atque illustrare molitus est Josephus Maria Svarefius, teste in Apibus Urbanis p. 168. Allatio & Ludovico Jacobo a S. Carolo in Bibl. Pontificia pag. 61. qui ex ejusdem Svarefii Epistola notat eum voluisse in lucem edere Damasi *libellos de virginitate*, quos versu profaque ab eo scriptos laudat Hieronymus ad Eustochium, & mirum est adhuc in tenebris latere, Svarefio jam defuncto A. 1678. Idem Lud. Jacobum monuit *Missam de S. Nicolao* versibus a Damaso scriptam cantari: annuatim in profesto die S. Nicolai, Romæ in

in titulo S. Nicolai in Carcere. Omnia
quæ de aliis Carminibus, sub *Claudio*
vel aliorum nomine sparsim obviis,
Damascum referri notat Nic. Antonius
Tom. 1. Bibl. Vet. Hisp. p. 144. sq.

Cæterum *Epistolas & Decreta* Damas-
post Ubaldinum diligentius selegit
que erudite illustravit Petrus Cousta-
in Tomo 1. Epistolar. Pontificum pa-
472. seq. ubi exhibet Lectoribus:
Constitutionem Valentiniani ad Dam-
sum A. 370.. 2) Basilii M. Epistolam
371. ad eundem exaratam. 3) Damas-
Epistolam *ad Illyrios* A. 372, (qualis est
stat Græce apud Theodoretum, & Latine
in Hist. Tripartita,) pag. 482. & qualem
Holstenius pag. 165. Latine edidit pag.
487. 4) Fragmenta decreti in alia Syn-
nodo ante exitum Anni 378. *Fidem* a
SS. Trinitate, in Orientem transmissam
complectentia, pag. 495. qualia dederat
Holstenius Tom. 1. collectionis Rom.
pag. 169. & 172. 5) Epistolam *ad Pau-
linum*, Episcopum Antiochenum, p. 507
& ex Holstenii pag. 180. editione p. 516
& partem Græce è Theodoreto V. 11. p.
517. & Latine ex Historia Tripartita IX.
16. & Isidoro Mercatore, pag. 518. 6)
Romani Concilii ad Gratianum & Valen-
tinianum Imperatores, labente A. 377. p.
523. 7) Gratiani & Valentiniani rescri-
ptum

ptum ad Aquilinum vicarium, pag. 532. ex Baronio ad A. 381. n. 2. 8) Damasi Epistolam utramque Ao. 388. datam *ad Acholium* Macedoniæ Episcopum p. 535. 539. 9) Hieronymi binas ad Damasum pag. 545. 549. 10) Aquilejensis Concilii A. 381. ad Gratianum Imp. pag. 551. 11) Cpolitani Concilii A. 382. Synodicum ad Damasum & Occidentales Episcopos, Græce ex Theodoreti V. 9. & Latine ex Historia tripartita IX. 18. pag. 558. 12) Damasi Synodica *contra Apollinarium & Timotheum* Græce ex eodem Theodoreto V. 10. & Latine ex Historia tripartita IX. 15. pag. 571. 13) Damasi *ad Hieronymum*, pag. 573. 14) Rescriptum Hieronymi pag. 574. 15) Altera Damasi quæ incipit: *Dormientem te*, p. 579. cum Hieronymi responso ad ejus quæstiones. 16) Notitia quinque scriptorum Hieronymi ad Damasum, 1. & 2. de Seraphim & calculo, 3. de filio prodigo, 4. præfat. in Origenis homilias in Canticum, & 5. præfatio in Evangelia, pag. 590. 17) Notitia aliorum scriptorum & gestorum ad Damasum Papam atinentium, pag. 591. 18) Censura decretorum Damaso præter rem vel incerta fide adscriptorum, p. 603. 622.

De *duodecim Anathematismis* apud S. Augustinum sermone 129. de tempore, conf-

fe-

ferendus Paschasius Quesnellus dissertat. XIV. ad Leonem Magnum, ubi etiam de Damasi symbolo, de quo W. E. Tentzelius in judiciis eruditorum de symbolo Athanasii, pag. 15. sqq. Græce versi illi anathematismi in Bibl. Cæsarea MSC. teste Lambecio VIII. p. 446.

Præter *libellos de Virginitate*, & auctori vitæ memoratam *summam quorundam voluminum utriusque Testamenti, hexametris versibus breviter comprehensam*, quam in archivo basilicæ Principis Apostolorum Romæ asservari audivit Nic. Antonius, Tom. 1. Bibl. vet. Hisp. pag. 145. desideramus etiam Damasi Acta Martyrum Romanorum, *Petri exorcistæ & Marcellini*, quæ memorat Eginhartus (Tom. 1. Act. Sanctior. Junii pag. 176.) *Hæc ut gesta referuntur, retulisse asserunt illum ipsum qui eosdem interemit Martyres (Dorotheum) & ab illo didicisse Damasum Pontificem, quum ætate puerili per eadem tempora sub Magistro ministraret, & ad magnum cresceret rerum culmen, tunc Romana Lector in Ecclesia. Post hæc cuncta memorasse ac mandasse litteris, cum illius almæ sedis obtineret apicem, & in tota principatu polleret Ecclesia.* Nescio unde acceperint Centuriatores Magdeburgenses IV. 10. pag. 748. Hieronymum meminisse *enarrationum Damasi in XVI. Pro-*
pbe-

phetas ; neque possum dicere ubi exstet libellus Damasi *de munificentia Constantini M.* conscriptus, quem laudat Baronius ad Martyrol. Romanum 18. Nov. Vel *carmina in Psalterium*, quæ video à Simlero memorari. Epistolas mutuas Damasi atque Hieronymi *de Catalogo Pontificum*, quas edidere Godfridus Henschenius ante tomum I. Actor. Sanctorum Aprilis, Lambecius Tom. 2. p. 924. sq. Nicolaus Antonius Tom. 1. Bibl. vet. Hispanæ pag. 145. Emanuel. Schelstrate- nus Tom. 1. antiquitatis illustratæ, pag. 347. ita repetiit, ut simul demonstraret, suppositas esse: perinde ut Epistolas *de Psalmodia*, inter Hieronymi etiam opera obvias. Illæ quoniam perbreves sunt, & in editionibus Hieronymi non minus quam Damasi operum desiderantur, hoc etiam, non importuno loco se, ut opinor, offerent Lectoribus.

Beatissimo Papæ Damaso Hierony-
mus :

*Gloriam Sanctitatis Tuæ nostra humi-
litas deprecatur, ut secundum Apostoli-
cæ Sedis auctoritatem, quam cogno-
vimus per tuam Sanctitatem gubernari,
actus gestorum à Beati Petri Apostoli Prin-
cipatu usque ad vestra tempora, quæ scili-
cet in Sede tua gesta sunt, nobis per ordinem*
pau-

paucis enarrare digneris, quatenus nostra humilitas sentiens recognoscat, quis meruerit de Episcopis supradictæ Sedis martyrio coronari, vel si quis contra Canones Apostolorum excessisse cognoscatur. Ora pro nobis Beatissime Papa.

Damasus Episcopus Urbis Romæ Hieronymo Presbytero:

Gaudet Ecclesia tuo fonte jam satiata; & amplius sitit curiositas temporum Sacerdotium, ut quod dignum est, cognoscatur; quod indignum, respuatur. Verumtamen gesta Pontificum, quæ potuimus reperire in Sedis nostræ studio, ad tuam charitatem gaudentes direximus. Ora pro nobis ad sanctam resurrectionem, frater, & conpresbyter. Vale in Christo Deo; & Domino nostro. Dat. X. Kalend. Junii, & accepta Kalendas Octobris: missa de Roma Hierosolymam.

Porro Pontificalis illius, sive libri veteris de vitis Pontificum Romanorum, qualis hodie exstat, auctorem non esse Damasum, eruditi jam pridem fere consentiunt: & præcipue argumentis etiam demonstravit laudatus Schelstratenus, cui præclaram illius Catalogi editionem debemus, desinentem in Felice IV. qui Papa fuit ab A. 526. ad 530. Quem enim ex
MSS.

MSS. Codicibus Vaticanis, Cassinensibus, Regiis Parisiensibus, Reginae Christianae, Colbertino, Florentino & Farnesiano Lucas Holstenius emendaverat, eum Schelstratenus notis etiam additis exhibet in tomo primo Antiquitatis illustratae pag. 401 - 496. Rom. 1692. fol. De aliis editionibus recentioribus dixi in Volumine superiore, ubi de ANASTASIO p. 233. De notis ineditis Petri Boërii in Pontificale, videndus Colomesius in Paralipomenis de scriptoribus Ecclesiasticis, p. 706.

DAMASUS Portuensis Episcopus, postea inter Papas notus sub FORMOSI nomine ab A. 891. Jun. 13. ad 896. Decembr. 23. praeter rem creditus à nonnullis auctor libri Pontificalis, quem vel hujus vel Damasi senioris esse argumento certo nullo constat. Vide Oudinum T. 2. pag. 357. seqq. ubi etiam de variis illius Pontificalis editionibus, post primam Venetam sub Damasi vulgatam nomine A. 1547. Caetera rectius infra in FORMOSO.

DAMASUS Scombrus, Orator insignis citatur ab Aenea Sylvio in descriptione Asiae. Centuriatores Magdeburgenses ubi Damasi primi, qui Hieronymi aequalis fuit, scripta commemorant IV. 10. p. 748. *Scriptores, inquit, recentes, Ges-*

Tom. 2.

B

ne-

nerus & Lycosthenes, Damasi Brocardium sive Brocardorum librum de contrarietatibus, in elenchis suis annotarunt, qui cujusmodi sit, ignoramus. Verum longe diversus ac junior hic fuit D. *Wilhelmus DAMASUS*, Jctus, natione Hungarus, qui Azonis exemplo *Brocardica Juris* medio sæculi decimo sexto scripsit, recusa etiam cum Azonianis, Basil. 1567. 8. & in Oceano Juris sive Tractatu tractatum Tom. XVIII. p. 506. Ejusdem Damasi scriptum pro Religionis Catholicæ pace & concordia ad Germanos A. 1558. editum memorat David Czwittingerus in specimine Hungariæ litteratæ p. 113.

DAMIANUS *Crassus*, Ripolensis Insuber Ord. Prædicatorum, docuit Theologiam præfectus Collegio S. Thomæ in Academia Ticinensi, obiitque A. 1515. Præter *volumen Commentariorum in librum Jobi*, A. 1506. editum memoratur ejus libellus *questionum de S. Joanne Evangelista & de ejus affinitate & consanguinitate cum Christo Domino*, contra Samuelem de Cassinis, Ordin. Minor. editus A. 1506. Vide Altamuram p. 237. Jacobum Echar-tum Tom. 2. pag. 31. & Nigri historiam scriptorum Florentinorum pag. 140. De scriptis Samuelis de Cassinis (quem Joannem de Cassivis alii perperam vocant) Da-

Damiano Crasso de Ripolis, oppositis mentio apud Waddingum, p. 313. seq.

DAMIANUS, *Episcopus* Ticinensis, qui adhuc presbyter sub nomine MANSVETI, Ecclesiæ Mediolanensis Archiepiscopi, & Patrum Synodi Mediolanensis, A. 679. scripsit *Epistolam* atque *Expositionem rectæ Fidei* contra Monotheletas, quam in sexta Synodo Constantinopolitana (A. 680.) non mediocre suffragium tulisse scribit Paulus Diaconus VI. 4. de gestis Longobardorum & Humbertus adversus Nicetam Pectoratum, ad calcem tomi XI. Annalium Baronii p. 798. De hoc Damiano Ughellus Tom. 1. Italiae sacræ pag. 1082. Epistola illa atque expositio Fidei sæpe edita Latine in tomis Conciliorum ante Actionem primam Concilii sexti, ut in Harduiniana T. 3. pag. 1051. 1053.

DAMIANUS *a Finario*, Ord. Præd. defunctus Regii Lepidi, Ao. 1450. cujus Pias meditationes & sermones de tempore ac de Sanctis memorat Rovetta & ex eo Echardus, T. 1. p. 808.

DAMIANUS de Padua, qui & Carrariensis, ex nobili Comitum familia Ord. Minorum, diem obiit Cremonæ Ao. 1401. Ejus *tractatum contra mulierum fucos & vanitates* laudat Waddingus p. 99.

Petrus DAMIANI (à Petro de Honestis *a*) diligenter distinguendus) natus Raven-
næ, Ao. 1006. & ex Abbate Pomposiano,
Ord. S. Benedicti, Episcopus Ostiensis &
Cardinalis Ao. 1059. quumque abdicato
A. 1061. Episcopatu *b*) secessisset in so-
litudinem, mox tamen ab A. 1063. ma-
gnis rebus componendis iterum ab Ale-
xandro II. admotus, tandem decessit Fa-
ventiæ A. 1072. Vide Jacobum Lader-
chium in Petri Damiani vita, *c*) Rom.
1702. 4. Henschenium in Actis San-
ctor. 23. Februar. Tom. 3. pag. 406. seq.
ubi & vita ejus ad Liprandum Priorem
& cæteros Seniores eremi Fontis Avella-
ni, scripta à JOANNE Monacho, Da-
miani Discipulo, quæ Operibus quoque
Damiani, una cum aliis multis vitæ de-
scriptionibus & elogiis præfixa legitur.
Contra Laderchium vero, qui lib. 1. c. 8.
Da-

a) *Petrus de Honestis*, Clericus Ravennas, Regu-
lam Canoniorum, quæ tomo quarto Operum
Damiani subicitur, obtulit A. 1114. Paschali II.
Papæ. Fuit Damiano etiam *Honestus* frater, ad
quem Opusc. 48. & *Damiannus*, nepos five fratris
filius ad quem Opusc. 47. Sed & frater natu
major Damianus, à quo ut ab amico Pamphilo
Ensebius Pamphili, ita a fratre Damiano, qui
pueri ejus singularem curam gesserat, *Petrus Da-*
miani dictus fuit.

b) Vide Damiani Opusc. 19. & 20.

c) Acta. Erud. 1703. pag. 482.

Damianum Camaldulensibus accensendum esse negaverat, disputantes Philippum Mariam Machiarellum, Neapolitanum, in Apologia pro S. Petro Damiano Italice edita, Gvidonem Grandum in dissertationibus Camaldulensibus, Lucæ 1707. 4. dissertatione IV. *d*) & Anonymum *e*) in Sejani & Rufini dialogo de Laderchiana historia, Paris. 1705. 4.

Opera Damiani jussu Clementis VIII. *f*) collegit Constantinus Cajetanus, Siculus, tribusque tomis edidit, Romæ 1606. 1608. & 1615. fol. recusis Lugduni 1623. fol. quæ editio a Labbeo Tom. 2. p. 201. seq. distincte recensetur. Quartum tommum addidit, Urbanoque VIII. inscripsit idem Cajetanus Ao. 1640. fol. Hinc repetitæ editiones Parisienses Ao. 1642. & 1663. fol. quæ omnes quatuor tomos uno non admodum spisso volumine exhibent.

TOMO I. continentur *Epistolarum libri VIII.* qui separatim ex Cajetani *g*) recensione ad Romanam editionem recusi

B 3

ex-

d) Id. 1709. pag. 12. seq. Memoires de Trevoux 1709. p. 1771.

e) Acta Erud. Tom. IV. supplementi pag. 8.

f) Baronius ad Ao. 1065. n. 16. & Ao. 1072. n. 34. Mongitor Bibl. Sicula, Tom. 1. p. 144. Obiit Cajetanus A. 1650. ætatis 90.

g) Cajetanum multa in optimo hoc autore, quæ in ve-

exstant, Paris. 1609. 4. Argumenta plerarumque persequitur Lud. Ellies du Pin, tomo VIII. Bibl. Eccles. parte 2. p. 84. seq. & Benedictus Pictetus in sæculi XI. historia pag. 632. seqq. Qui inter alia ejusmodi monumenta, Argentorat. 1562. Francof. 1614. 1621. & apud Goldastum de Monarchia Imperii, Tom. 2. (aliis 3.) pag. 43. atque alibi legitur brevis tractatus, *de correctione Episcopi & Papæ*, non ut apud Caveum legas, in tomis Operum Damiani desideratur, sed est pars Epistolæ XII. libri primi, scriptæ ad Alexandrum II. Frustra igitur velut supposita per hæreticos arguitur a Possevino, Labbeo, Natali Alexandro.

TOMO II. Sermones LXXV. atque in his Sanctorum quorundam Historiæ secundum mensium ordinem distributæ, de quibus juvabit adire Possevinum, Vossiumque, pag. 375. & Labbeum Tom. 2. pag. 202. seq. De vita *S. Romualdi* institutoris Camaldulensium, qui Ao. 1027. diem obiit, videndus Renatus Montî, *b)* libro Italice edito, Romæ 1707. 8. Ex sermonibus, quorum nonnullos Damiano

veteribus editis aliter habebant, mutasse arguitur a Barthio LIII. 13. pag. 2512. Adversariorum.

b) Acta Erud. Tom. 4. supplem. pag. 258. Mem. de Trevoux 1709. p. 1762.

no præter rem tribui notavit Raynau-
 dus in erotematibus de bonis & malis
 libris, p. 151. seq. alii inter S. *BERNAR-*
DI sermones leguntur, alii in tomo
 quinto Bernardi Mabilloniani *NICO-*
LAUM Clarævallensem, auctorem præ-
 ferunt. Et Nicolao huic, tum etiam Pe-
 tro alteri, itidem Ostiensi Episcopo, vel
 etiam Petro Comestori alios deberi no-
 tavit Oudinus, qui de sermonibus Da-
 miani adeundus, Tom. 2. p. 689. seq.

TOMO III. Opuscula LX. quorum 1.
de fide Catholica ad Ambrosium, quem fi-
 lium charissimum appellat. 2. *Antilo-*
gus contra Judæos, ad *Honestum*, clarissi-
 mum secundum Ægypti hujus tenebras
 Virum. 3. *Dialogus* inter Judæum re-
 quirentem, & Christianum responden-
 tem. 4. *Disceptatio Synodalis* de electio-
 ne Pontificis, ad Concilium *Osboriense*,
 A. 1062. missa, inter Regis (Henrici IV.)
 Advocatum & Romanæ Ecclesiæ defen-
 sorem pro Alexandro II. contra Cada-
 loum (Honorium II. antipapam.) Hoc
 opusculum habet etiam Goldastus, T. 2.
 (al. 3.) *Monarchiæ Imperii* p. 45. 5.
Actus Mediolanenses, ad Hildebrandum,
 Cardinalem Archidiaconum, de legatio-
 ne sua quam Nicolai II. jussu susceperat.
 6. Liber qui appellatur *Gratissimus*, de

non reordinandis iis, qui à *Simoniacis* ordinati fuerant; ad Henricum Archiepiscopum Ravennatem. 7. Liber *Gomorrhianus* ad Leonem IX. cujus Epistola præmittitur, adversus Sodomitas. Conf. Bælium in Lexico, *Damien* nota C. & Campegium Vitringam ad Apocalypsin, p. 478. 8. *De parentela & cognationis gradibus* ad Joannem Episcopum Casenatensem. Vide Benedicti Picteti historiam sæculi XI. pag. 636. seq. 9. *De eleemosyna* ad Mainardum, Episcopum Urbinatem. 10. *De septem horis Canonicis*, ubi capite ultimo etiam horarum septem B. Virginis mentio. 11. Liber qui inscribitur *Dominus Vobiscum*, an hæc verba in solitudine ex Officio omittenda, ad Leonem eremitam. 12. Apologeticum *de contemptu sæculi*, ad Albizonem eremitam & Petrum Monachum. 13. *De perfectione Monachorum*. 14. *De Ordine eremitarum & facultatibus Eremitæ Fontis Avellani*. 15. *De suæ Congregationis Institutis*, ad Stephanum Monachum. 16. Rhetoricæ declamationis invection *in Episcopum, Monachos ad sæculum revocantem*: ad Gislerium Episcopum Anximanum. 17. *De Cælibatu Sacerdotum & in fornicarios Sacerdotes* ad Nicolaum II. 18. *Contra Clericos intemperantes*, dissertationes tres ad Petrum Lateranensis Canonice Archiepres-

presbyterum, & ad Adelaidem. 19. *De abdicatione Episcopatus ad Nicolaum II.* 20. *Apologeticus ob dimissum Episcopatum.* 21. *De fuga dignitatum Ecclesiasticarum.* 22. *Contra Clericos aulicos, sive aulam sectantes, ut ad dignitates provehantur.* 23. *De brevitae Viæ Pontificum Romanorum & de Divina Providentia.* 24. *Contra Clericos regulares proprietarios.* 25. *De dignitate Sacerdotii.* 26. *Contra inscitiam & incuriam Clericorum.* 27. *De communi vita Canoniorum, ad Clericos Fanensis Ecclesiæ.* 28. *Apologeticus Monachorum adversus Canonicos, subjuncto Bonifacii IV. decreto, quod Monachi, Presbyterii honore decorati potestatem habent ligandi & solvendi.* 29. *De splendido vestitu Ecclesiasticis non appetendo, ad Mainardum Abbatem.* 30. *De Sacramentis per improbos administratis, quod valida esse non desinant: ad Florentinos.* 31. *Contra philargyriam & munerum cupiditatem, ad Cardinales Episcopos Apostolicæ Sedis.* 32. *De Quadragesima & XLII. Hebræorum mansionibus ad reverentissimum fratrem Hildebrandum.* 33. *De bono suffragiorum & variis miraculis, præsertim B. Virginis, ad archangelum Monachorum, Desiderium.* 34. *De variis miraculosis narrationibus, ad eundem Desiderium, subjuncta disputatione de va-*

riis apparitionibus & miraculis. 35. *De Picturis Principum Apostolorum*, cur Paulus ad dexteram, a) Petrus ad sinistram collocentur, ad Desiderium Abbatem. 36. *De Divina Providentia in reparatione corruptæ, & factis infectis reddendis.* 37. *De variis sacris questionibus*, ad XII. dubitationes Alberici, ex Cassinensi Monacho Cardinalis. 38. *Contra errorem Græcorum, de Processione Spiritus S.* 39. *Contra sedentes tempore Divini Officii.* 40. *De frænanda ira & similitatibus exstirpandis.* 41. *De nuptiis tempore Quadragesimali non contrahendis.* 42. *De fide DEO per votum obstricta non fallenda*, ad Landulphum Clericum & Senatorii generis Mediolan. & peritiæ literalis nitore conspicuum, dissertationes duæ. 43. *De laude flagellorum & discipline*, ad fratres in Casini Montis cœlesti schola degentes. Confer Jacobi Boileavii historiam flagellantium, Latine primum,

a) *Paulus de tribu Benjamin. Benjamin autem Hebræce, Latine filius dextera nuncupatur*; ita Damianus p. 265. Alias rationes & alia ad hanc questionem facientia vide sis apud Molanum, in historia sacrarum imaginum II. 46. III. 24. Alatum de consensu utriusque Ecclesiæ, lib. I. c. 6. Macros fratres in hierolexico voce *bullæ*. Pagium ad A. C. 49. n. 3. &c. Papebrochium paralipomenis ad propylæum Act. Sanctorum Maji pag. 51. seqq.

mum, Parisiis 1700. 12. deinde etiam
 Gallice editam capite septimo, qui mo-
 rem, pœnitentiæ causa se ipsum flagris
 concidendi, negat ante Damianum in Ec-
 clesia obtinuisse, quem si non auctorem
 tamen certum propagatorem illius fla-
 gellationis spontaneæ profitetur Baro-
 nius ad Annum 1056. n. 8. 44. *De decem*
Ægypti plagis, iisque oppositis decem
 præceptis Decalogi, ad Joannem jam non
 Laudensem, ideoque laudabilem Virum.
 45. *De sancta simplicitate*, scientiæ in-
 flanti anteponenda. 46. *De ferenda*
equanimiter correptione. 47. *De Castita-*
te & remediis eam tuendi, ad Damianum,
 quem charissimum filium appellat. 48.
De spiritualibus deliciis, ad Honestum,
 fratrem. 49. *De perfecta Monachi infor-*
matione, ad Marinum puerulum fratrue-
 lem. 50. *Institutio Monialis* ad Blancam,
 ex Comitissa Monialem. 51. *De Vita*
eremitica & probatis eremitis, ad Domi-
 num Teuzonem eremitam. 52. *De bo-*
no religiosi status & variarum animantium
tropologia, b) ac de monasterio, vivario
 animarum. 53. *De Patientia in insecta-*
tione improborum, ad Dominicum à fer-
 rea lorica, qva corpus suum subigebat,
 di-

b) Adde Epiphanii Physiologum, & bestiarium Hu-
 gonis de S. Victore, Tom. 2. Opp. p. 391. seq.

dictum Ioricatum, de quo Damianus in
 vita Rodolphi Eugubini, Tom. 2. p. 209.
 & Martyrolog. Rom. 14. Octobr. 54.
De jejunio Sabbati, ad fratres in Gamungi
 eremo. 55. *De celebrandis vigiliis*. 56.
De fluxa Mandi gloria & seculi despectione,
 ad Agnetem Imperatricem. 57. *De*
Principis officio in coërcitione improborum,
 dissertationes duæ ad Gothofredum Du-
 cem & Marchionem. 58. *De vera feli-*
citate ac sapientia, ad prudentissimum vi-
 rum Bonifacium. 59. *De novissimis &*
Antichristo, ad dilectum fratrem Adam.
 60. *Expositio mystica historiarum libri Ge-*
neseos.

Acta quædam *Legationis* Petri Damiani
 ab Alexandro II. missi *in Galliam*, & Sy-
 nodi in Galliis celebratæ A. 1063.

Hymnus de Gloria Paradisi, qui incipit:
Ad perennis vitæ fontem mens sitivit arida.

TOMO IV. *Orationes* sive *preces & Li-*
taniæ, Hymni, Lectiones, Missæ, Responso-
ria & Carmina CCXXV. in quibus et-
 iam *Epitaphium*, quod ipse sibi Damianus
 posuit, num. CCXIII. *Quod nunc es, fui-*
mus; es, quod sumus, ipse futurus &c.

Collectanea in Vetus Testamentum, ex
 Epistolis & opusculis Damiani collecta
 a Monacho Anonymo illius Discipulo,
 ad Damianum Petri fratris filium, cui
 Opu-

Opusculum 47. a Petro dicatum supra dixi.

Regula institutionis Canonica, præmissa ad Paschalem II. Epistola, & alia Paschalis qua A. 1115. eam suscipere & confirmare se testatur, ad calcem subjuncta. Hæc Regula non Petrum Damianum auctorem habet, sed ut probat Cajetanus, juniorem *PETRUM DE HONESTIS*, cognomento peccatorem, Clericum Ravenatensem, Priorem Cœnobii Portuensis. Damianus Ao. 1072. diem obiit, Petrus de Honestis Ao. 1119. Paschalis Papa fuit ab A. 1099. ad 1118.

Sermones quinque in Orationem Dominicam, quos sub Damiani nomine A. 1666. vulgavit, tomo VII. spicilegii Dacherius, ipse postea agnovit esse *PETRI CHRYSOLOGO*, cui etiam in nova spicilegii editione, Tomo 1. p. 215. restituti leguntur, & jam pridem in omnibus Chrysologi sermonum editionibus lecti sunt, num. 67. 68. 70. 71. 72. ut ab Oudino Tom. 2. p. 629. jam notatum.

DAMIANUS *Zavalia*, Januensis Ligur, Ord. Præd. primus Montis Regalis, apud Insubres Episcopus, defunctus A. 1388. cujus *decreta a suæ diœceseos clericis servanda* laudantur. Vide Jacobum Qvetif, T. 1. p. 749.

Ægi-

Ægidius de DAMNIS, supra Tomo 1. p. 53.
ÆGIDIUS.

DAMPETRI hæc MSS. fuere apud Renatum Moreau, Medicum Parisiensem, teste Labbeo, in Bibliotheca Manuscriptorum pag. 218. *Phaleuciorum libri IV. de institutione ejus cui sunt Virgines instituendæ: quorum duo ad corporis salutem pertinent, alii duo ad curam animorum. Item alii Phaleuci ad Zruchium, & Zruchii ad Dampetrum.* - Hic est Joannes Dampetrus, junior fortasse quam ut hoc loco a me commemorari debeat, Gallus Monachus Franciscanus, sed in cujus carminibus a) Julii Cæsaris Scaligeri judicio nullum claustrum, nullam invenias cucullam. Nonnulla eorum obvia in Gruteri deliciis Poëtarum Gallorum, T. 1. pag. 833. In hendecasyllabis suis ad Catullum visus proxime accedere. Vide clariss. Heumannum ad Sammarthani lib. 1. elog. 15.

DAMPORTUS, Monachus Benedictinus, in monasterio Pontfretensi, five Pontisfracti, opidi inter Dancastrum & Ebora-cum. Ejus non nisi *homiliae*, Baleus XII. 63. e Lelando & Pitseus pag. 831. memorant.

Joannes DANCK, five DANCKONIS, de Saxonia, Astronomus clarus circa A. 1330.

a) Scaliger VI. poëtic. pag. 728. & Epist. 37.

1330. scripsit *Canones tabularum*, atque *eclipsales*, nec non *de astrolabio*, & *de incensionibus*. Vide quæ notavi ad Trithe-
mum, c. 581.

Gvilelmus de DANDINA cognomento *de S. Savino*, scripsit *vitam* bene cogniti sibi *Hugonis de Lacerta*, Lemovicensis, qui discipulus S. Stephani Muretensis, Ordinis Grandimontensis institutoris, defuncti A. 1124. ipse diem obiit A. 1157. ætatis 86. Edita ab Edmundo Martene, Tom. 6. vett. monumentorum, Parisiis 1729. fol. pag. 1143 - 1186.

Thomas DANDO (ita enim rectius hoc nomen scribitur, quam apud Alegrium in paradiso Carmelitici decoris p. 342. ex Pitseo *) *Daudo*) Monachus Carmelita in Coenobio Angliæ Marloburgensi temporibus Henrici sexti, Regis circa A. 1450. scripsit *Historiam Eulfridi*, sive *Alvredi*, Magni Visisaxonum Regis, ut præter Lelandum c. 543. & Baleum XI. 53. etiam Pitseus pag. 627. diserte testatur, unde emendandum, quod apud Vossium pag. 560. opus de vita & rebus gestis Arturi magni tenditur composuisse.

Andreas DANDULUS, supra in ANDREA, T. I. pag. 241.

Gvilelmus DANDUS, Anglicus, Monachus Ordinis Servorum, cujus nihil nisi *Ser-*
mo-

*) Etiam apud Pitseum index recte habet *Dando*.

mones Quadragesimales & per annum Dominicales, Pitseus, pag. 853. commemorat.

DANICARUM rerum scriptores hactenus sparsim prodire, in Erpoldi Lindenbro-gii scriptoribus septentrionalibus quidem, **ADAMUS** Bremensis, de situ Daniæ, de quo dictum supra T. 1. p. 17. atque Auctor de Origine Gentis Danorum & de Regibus ejusdem Gentis, deque eorundem rebus gestis usque ad A. C. 1288. de quo infra in **ERICO**. Deinde Stephano Joanne Stephanio curante **SVENO** Aggonis F. & **SAXO** Grammaticus, de quibus suo loco; Svenonique juncta **ANONYMI** Genealogia Regum Daniæ à Dano ad Christophorum I. five A. 1259. Tum alterius **ANONYMI** Chronicon Danicum ab Ao. 1028. usque ad 1282. Quod ex MS. Hafniensi vulgavit Arnas Magnæus, Lips. 1695. 8. Rerum Danicarum scriptores **ANONYMI** duodecim ab A. 700. ad 1500. in lucem dati a Joanne Petro de Ludewig, in tomo nono monumentorum ineditorum, Francof. 1731. 8. pag. 1 - 217. & pag. 591. seqq. **ÆLNOTHUS**, de vita & Martyrio S. Canuti Regis, de quo T. 1. pag. 68. Anonymus de passione S. Caroli, Comitis Flandriæ, Canuti Regis F. quem Meursius cum **Ælnotho** publicavit: & Gvaltherus Morinen-
fis

sis, Canonicus Tornacensis, de martyrio ejusdem Caroli, Paris. 1615. 8. CANUTI Magni, Daniæ & Angliæ Regis Leges, quas præter memoratos Tom. 1. p. 909. edidit quoque Stephanius, cum Svenone, p. 143 - 199. De Alberto Crantzio ejusque octo libris Daniæ, dictum Tomo 1. pag. 104. Omitto tradere de recentioribus Daniæ historicis Haraldo Huitfeldo, Joanne Meurfio, Claudio Christophoro Lyschandro, quemque altera parte integriorem a nobilissimi Caji Frid. Schnelii industria expectamus Joanne Isaacio Pontano, neque non de Thormodó Torfeo, J. B. des Roches, Andrea Hojero, & Ludovico Holbergio, aliisque quos ex Bibliotheca Historica Dano-Norwegica Nicolai Petri Sibben τῆ χειρὸς, Hamburgi 1716. 8. vulgata petere licebit.

DANIEL *Arvonius*, primus Episcopus *Bangorensis* post medium sæc. VI. quem cum Dubricio Archiepiscopo Urbis Legionum, & Davide, Menevensi Archiepiscopo, Pelagianis fortiter restitisse testatur Giraldus Cambrensis in Davidis illius vita Tom. 2. Angliæ sacrae H. Warthoni p. 638. & Lelandus cap. 42. Hujus Danielis librum *contra Pelagianos*, atque *Orationes Synodales* memorat Jo. Baleus
Tom. 2. C Cen-

Centur. 1. cap. 59. atque ex eo Pitseus, pag. 98.

DANIEL Monachus *Benedictinus* Lirinen-
fis, Seculo XI. cujus *Commentarii in Psal-*
mos MSS. asservati traduntur in Biblio-
theca Lirinenfi.

DANIEL *Ceretus*, supra, CERETUS T.
1. pag. 1030.

DANIEL *Chinasius*, Tarvisinus, A. 1381.
scripsit historiam belli inter Venetos &
Genuenses septimi A. 1377. gesti, de quo
Jo. Baptista Verus lib. 2. rerum Veneta-
rum, pag. 148. seq. Danielis hujus men-
tio apud Vossium, p. 800.

DANIEL *Churche*, five *licclefensis*, de do-
mo ac familia Henrici II. Angliæ Regis
circa A. 1180. auctor *carminum rhythmi-*
corum, & *Urbani*, five *Carminis de mori-*
bus, quod incipit: *Cum nihil utilius*, at-
que MS. servatur Dublini in Collegio S.
Trinitatis. Vide Baleum III. 17. Pit-
seum pag. 243. & Leyseri historiam poë-
tarum mediæ ævi p. 439.

DANIEL *Marlejus*, *Morlejus* five *Morilegus*
dictus, à villa natali Morlei in Norfolcia
Angliæ, post Oxoniensem & Parisien-
sem Academiæ frequentatas, Toletum
se contulit, ibique Mathematicas disci-
plinas ab Arabibus didicit: ita enim in-
telligendi Lelandus cap. 220. & Baleus
III. 29.

III. 29. non ut Pitseum pag. 254. video accepisse, in Arabiam iter suscipere disposuit. Lelandus duos tantum libros ei tribuit, unum *de inferiori* alterum *de superiori parte Mundi*, ad Joannem Oxoniensem Episcopum Nordovicicum, Matheseos & ipsum studiosum. His librum *de principiis Mathematices* Pitseus adjungit è Baleo.

DANIELIS *de Parisius*, Ordinis Præd. sex sermones AO. 1273. Parisiis habitos memorat Jacobus Qvetif, Tomo 1. pag. 267.

DANIEL *de Vicentia*, Ord. Præd. cujus & Joannis Aquilani *Linea vitiorum*, sive sermones quadragésimales prodire, Venet. 1499. Lugduni 1501. 8. Paris. 1508. 8. Vide eundem Quetifum T. 1. p. 856.

DANIEL *Wentanus*, sive *Wintoniensis*, in Anglia ab A. 704. ad 746. Episcopus, de quo Beda lib. V. Hist. Eccles. Anglor. c. 19. (tunc adhuc vivere eum testatus A. 731.) & Lelandus cap. 65. Hic Daniel *Bonifacium* Romam proficiscentem, Gregorio II. primus litteris ad eum datis commendavit, deinde singulari *Epistola catechetica*, de ratione instituendi infideles monuit, quæ inter Bonifacii Epistolas sexagesima septima, & apud Baronium ad A. 724. n. V. legitur. Plura ex
C 2 ejus

ejus scriptis non exstant, quæ hæc a Baleo Centur. 2. cap. XI. Pitseo pag. 144. & Vossio pag. 278. memorantur: *Historia sue Provinciae, gesta Australium Saxonum, de insula Vecta* liber, quam ad ejus diocesisin refert Beda V. 24. *Vita Coddæ* Episcopi ab A. 665. Eboracensis, atque ab A. 669. Lichfeldensis. *De obitu Aldhelmi*, Shirburnensis, ab A. 705. ad 709. Episcopi, & *Epistolæ ad Sanctimoniales*.

DANTES *Aligerius*, natus Florentiæ Anno 1265. a) cum in patria ingenio & auctoritate floruisset, Orator etiam missus ad Bonifacium VIII. tandem A. 1301. adversæ b) factionis invidia Gvelforum Nigrorumque ejectus obiit exul Ravennæ A. 1321. Idibus septembris: scriptores vitæ nactus Leonh. Brunum Aretinum, (editæ Perusiæ 1671. 12. a Jo. Cinello, & ex alio Codice 1672. 12. curante Franc. Redi:) tum Christ. Landinum, Crescimbenium aliosque: Jo. Papyrium Massonem quoque Tom. 2. elog. p. 15. ad 213. Non est congruens instituto meo de scriptis Dantis versu c) & prosa d) editis latius

a) *Diarium eruditor. Italiæ* T. XXXV. p. 230. seqq. *Memoriæ Trevoltinæ* A. 1727. p. 1516.

b) Vide Bælium in *Lexico*.

c) Ex *Hetruscis* Dantis poematibus celebratissimum est Drama satyricum *de Cælo, Purgatorio & Inferno*

tius differere, quibus Hetruscam linguam mirum in modum illustravit: sed quæ Latine ab eo in litteras missa sunt prætermitti à me neutiquam debent, in quibus notissimum ejus opusculum tripartitum de Imperio superiore Ecclesiis, etiam Romana: & pendente non à Papa, sed à DEO: quod *de Monarchia Mundi* laudat Trithemius cap. 546. de S. E. primusque edidit Simon Schardius in sylloge scriptorum de Imperiali jurisdictione & potestate Ecclesiastica, Basil. 1566. fol. pag. 237. inde Argent. 1609. 1618. fol. recusum quoque separatim Ba-

C 3

filex

ferno: sæpissime editum & multorum illustratum commentariis, de quibus videndus Joannes Marius Crescimbenius in historia poëseos Italicæ, pag. 90. & 288. seq. & Julius Niger in historia scriptorum Florentinorum, p. 143. qui testatur Latine etiam versum à *Paulo Nicoletto*, Veneto, eremita circa Ao. 1410. & a *Riccardo*, Theologo Carmelita, *Andrea* Neapolitano & circa A. 1400. *Gviniferte Barzio*, Jcto Bergomensi, & *Matthæo Rontis*, Veneto, Ordinis Montis Oliveti. Editionibus addenda novissima, Neapol. 1716. 12. Vide Diarium eruditor. Italix, Tom. XXXV. p. 223.

- d) Le prose di Dante e di Boccacio, in Firenze 1723. Adi Diarium eruditorum Italix, Tom. XXXVI. pag. 341. Quæ Lud. Castelvetrius in hoc Dantis dramate notavit, vide in ejus opusculis variis Criticis postumis editis Italice, Lugd. 1727. 4. pag. 157. seqq.

fileæ 1599. 8. apud Oporinum. Propter hunc librum Dantes post obitum inter hæreticos condemnatus est, ut notatum Bartolo JCo in legem I. *Divi*, §. *Præsides*, D. XLVIII. 17. *de requirendis reis*. Arcimboldus quoque, e) Archiepiscopus Mediolanensis, in catalogo hæreticorum, ejusdem libri meminit & prohibet, ne quis eum legat. Multus quoque est in eo reprehendendo Antoninus Florentinus, summæ Chronicorum parte 3. tit. 21. cap. V. §. 2. pag. 306. seq.

Ex *Epistolis* Dantis Latinis una *ad Canem Scaligerum*, Principatus Veronæ & Vicentiæ Vicarium generalem, exstat in museo Minervæ Venetæ (la Galleria di Minerva) Venetiis 1700. fol. Tom. 3. pag. 220 - 228. in cujus Epistolæ inscriptione *Florentinum* se *natione non moribus* appellat.

Libri duo *de vulgari eloquentia* f) Latine editi Parisiis 1575. 8. à Jacobo Corbinel-

e) Matthias Bernegger in idolo Lauretano, pag. 124. Vide sis etiam Possevinum Tom. 1. apparatus, p. 413.

f) Genuinos Dantis esse hos libros dubitat Apostolus Zenus, vide Nigrum p. 142. ubi longe plura de Dante atque ejus scriptis. Iconem laureatam & elogia dabunt Jovius pag. 10. Reusnerus in imaginibus claror. virorum Græciæ & Italiæ A. 7. b. Boissardus Tom. 1. imagg. p. 72. Bullartius Academ. T. 2. p. 305. &c.

binello, & à neſcio quo verſi Italice, Vi-
centiæ 1529. fol. & Ferrariæ 1583. 8vo,
cum dialogo Johannis Georgii Triffini,
& in jam laudato muſeo Minervæ Vene-
tæ Tom. 1. pag. 36-64.

*Quæſtio de natura duorum elementorum
aquæ & terræ*, edita à Johanne Benedicto
Moncetto, Venetiis 1508. 4.

Omitto DANTEM *Popoleſchi*, qui Julium
Cæſarem An. 1480. lingua Hetruſca red-
didit, aliosque Dantes juniores, de qui-
bus laudatus Julius Niger in hiſtoria
ſcriptorum Florentinorum. De aliis et-
iam Ludovicus Jacobillus in Bibliotheca
Umbriæ, atque Petrus Bælius in Le-
xico.

DARIUS Mediolanenſis in quibusdam edi-
tionibus Pauli Diaconi libro XVII. male
legitur, debet enim eſſe DACIUS, ut
ſupra in Dacio dicere me memini.

DARIUS *Tibertus*, Eques Cæſenas, auctor
epitomes vitarum Plutarchi, quam An-
no 1492. composuit, & poſt primam edi-
tionem Ferrarienſem A. 1501. emenda-
tius ex Joannis Oporini caſtigatione ex-
cudit Robertus Winter 1541. 8. ut edi-
tiones Pariſienſes A. 1547. & 1557. præ-
teream.

Joannes DASTYN, ſive DASTINUS, (ma-
le *Gvilelmus* Pitſeo pag. 853. veluti di-

versus à Joanne, de quo idem pag. 871. Philosophus Anglus, scriptor *Speculi Philosophiæ* de investigatione lapidis pretiosi, MS. in Bibliotheca Bodlejana. In eadem exstat *liber mixtionum*, atque inter Ashmolianos *Visio* A. 1311. * & *Rosarium* secreta secretorum complexum: nec non Epistola ad Cardinalem Neapol. & ad Papam Joannem XXII. Nescio sitne diversum ab memoratis hisce scriptum *sapiens aurinus* Pitseo memoratus, qui præter rem, secreta secretorum hujus Dastini distingvit ab ejus rosario.

Augustinus DATHUS, de quo supra in Augustino T. I. p. 397.

Nicolaus DATHUS Senensis, Augustini A. 1479. defuncti Filius, qui patris sui Opera collegit, obiitque Anno 1501. † Prodiere Senis, biennio post, An. 1503. fol. curante fratris filio *Hieronymo* DATHO, & distincte recensentur in Gesneri Bibliotheca p. 102 - 104. b.

Leonhardi DATHI, Florentini, Episcopi Massani, *Hiempsal* tragœdia scripta An. 1440. MS. in Bibliotheca Regia Paris. vide Labbeum p. 323.

DA-

* ita legendum in Catalogo scriptorum Angliæ n. 7605. pro 1611.

† Diarium Eruditorum Italiæ Tomo XXIV. pag. 234.

DATIUS *Mediolanensis.* Vide supra, **DA-
CIUS.**

*Joannes DATUS de Imola, Episcopus Imo-
lensis, vir doctus & acerrimus disputator,
Ægidianæque doctrinæ (Ægidii Romani,
de quo supra Tom. 1. pag. 51. seq.) imita-
tor & defensor, scripsit de attributis, de
priori & posteriori, & de potentiis ani-
mæ. Libros D. Augustini contra Fau-
stum Manichæum, contra Cresconium
Donatistam, & de Trinitate, in conclusi-
ones reduxit. Juvenis e vita decessit, Imo-
læque, quæ a Geographis Forum Cornelium
nominatur, in templo cathedrario sepultus
jacet. Hæc de Johanne Dato Josephus
Pamphilus in Chronicis Ordinis fratrum
Eremitarum S. Augustini pag. 84. b. ad
Annum 1460. unde apud Cangium
emendabis, quod Datus hic An. 1360.
obiisse traditur. Præterea animadverte-
re placet, quod apud Ughellum Tom. 2.
Italiæ sacræ pag. 639. seq. nullus inter
Imolenses Episcopos Joannes neque de-
cimo quarto, neque decimo quinto sæ-
culo.*

DAUFERIUS, infra, **DESIDERIUS** Be-
nedictinus.

DAVID *de Augusta Vindelicorum, Ger-
manus, Ordinis Minorum, defunctus
Anno Christi 1272. In Bibliotheca Pa-
trum Colonienfi, Tomo XIII. & in Lug-
dunen-*

dunensi Tomo XXV. pag. 868. exstat ejus *formula Novitiorum* ad Bertholdum & Novitios Ratisbonæ versantes, ac *de exterioris* quidem *hominis reformatione*, capita XL. & *de reformatione interioris hominis*, capita LXI. Et pag. 898. *Speculum de septem processibus religiosi status*, fervoris, laboris, consolationis, tentationis, remediorum, virtutis & sapientiæ. Hæc separatim prodierant Augustæ Vindelicorum 1593. sub Davidis nomine, cui etiam a Trithemio cap. 455. atque in Codicibus MStis tribuuntur. Vide Oudinum Tomo 3. p. 447. Quamquam nonnulla eorum leguntur interdum sub BONAVENTURÆ nomine, vide Waddingum pag. 77. & 99. vel etiam sub BERNHARDI, quod inscribitur: *in verba: ad quid venisti?* Vide editionem Operum Bernhardi ultimam Mabillonianam, Parisiis 1719. fol. T. 2. pag. 826. In monasterio Viridis vallis Sanderus Tomo 2. pag. 136. Elenchi MStorum Belgii, testatur exstare DAVIDIS *Teutonici*, Ordinis Minorum, *De modis revelationum, de generibus visionum: de speciebus tentationum: de virtutibus, de profectu religiosorum, de affectu Orationis*, aliaque. In Basileensi Bibliotheca, Davidis *de perfidia Religiosorum*, MS.

DA-

DAVID *Boschus* Lelando cap. 558. & vernacula lingua *Boys*, ut Baleo VIII. 12. Pitseo pag. 641. & Alegrio pag. 350. *Boisius*: * Cambrensis patriâ, Theologus Oxoniensis, Monachus Carmelita, & Carmelitarum Claudiam incolentium Prior, circa Annum 1451. Scripsit *de duplici hominis immortalitate*: & contra *Agarenos*, nec non contra varios ritus *Gentilium*. *Homilias* quoque, & de doctrina *Spiritus*, atque de vera innocentia.

DAVID *Britannus*, primus Archiepiscopus Menevensis, cujus jam supra in DANIELE Arvonio pag. 33. mentionem feci. Huic Baleus Centuria I. cap. 55. & ex eo Pitseus pag. 95. tribuunt *Decreta Synodi Victorienſis contra Pelagianos, Regulam Cœnobitarum & Homilias Evangelicas*. De antiquioribus in Britannia adversus Pelagianos Synodis vide, si placeat, Speelmanni Concilia Tomo 1. pag. 47. In Davidis hujus Legenda, auctore GIRALDO Cambrenſi apud Warthonum Tomo 2. Angliæ sacræ pag. 639. narratur eum centum & quadraginta septem annorum curricula compleviſſe.

Obi-

* *Boisius* à *bois*, quod Gallis lignum, & *Boschus* à Germanico *Busch*, quod fruticetum denotat. Sed alieniora sunt, quod eundem Davidem Harpsfeldio notante *Baisium* alii vocant, alii *Boëthium*.

Obitum ejus Pitseus refert ad Annum
CHristi 544.

DAVID, Lelando cap. 584. *Chiroburgus*,
Pitseus pag. 832. *Chirburius*, Alegrio pag.
332. *Kirburrius*, Carmelita & in Hiber-
nia Episcopus Dromorensis, defunctus
circa Annum 1420.

DAVID *de Dinanto*, qui citatur in summa
Alberti Magni, est notus ille ALMARI-
CI, five AMALRICI, *Carnotensis*, disci-
pulus, de cujus erroribus Cæsarius Hei-
sterbacensis V. Dialog. c. 22. hujus libros
Davidis damnatos & exustos testatus :
Concilium Parisiense A. 1209. Edmun-
dus Martene Tomo IV. Anecdotorum
pag. 163. 166. Bibliotheca Patrum edit.
Lugd. Tom. 26. pag. 488. F. Concilium
Lateranense An. 1215. Rigordus ad An-
num 1209. pag. 208. in Petri Pithœi un-
decim scriptoribus : S. Antoninus To-
mo 3. Chronicorum pag. 94. supra in
ALMARICO Tom. 1. pag. 186. Bulæ-
us Tomo 3. historiæ Academiæ Parisien-
sis pag. 24. seq. & 48. Spondanus ad An-
num 1204. num. 17. seq. Bzovius ad An-
num 1209. n. XI. &c.

DAVID *Morganius*, Baleo VIII. 45. David
Landavenfis, quia Ecclesiæ Episcopalis
Landavenfis, five ut Lelandus cap. 573.
Lannotuvana, in Cambria Thesaurarius
fuit

fuit circa Annum 1480. Scripsit *Antiquitates Cambriae* & descriptionem ejus, sive *Geographiam*, ut ex eodem Baleo repetunt Vossius pag. 636. & Pitseus pag. 669.

DAVID *Obugeus*, Hibernus, Carmelitarum Provincialis circa Annum 1320. de quo plura idem Baleus XIV. 92. Theologiam docuit Oxoniæ primum, deinde in Germania Treveris, in patria Hibernia denique, ubi in Cœnobio Kyldariensi diem obiit supremum. Scripta ejus Baleo memorata, *Sermones ad Clerum, Epistole XXXII. ad diversos. Propositiones disputatae. Lectiones Trevirenses. Regule quaedam Juris*, & scriptum contra *Gerhardum Bononiensem*, Generalem Carmelitarum Priorem, qui Carmelitas in Anglia duabus provinciis distingvi volebat, omnem Europam * descripturus per Provincias XI.

DAVID I. ab Anno 1114. ad 1143. & DAVID II. ab Anno 1329. ad 1370. Reges *Scotiae*, quorum Leges obviæ sunt in Johannis Skenxi legibus veteribus Scotticis, de quo libro dictum Tom. I. p. 285. edito Anglice primum Edinburgi 1609. & Latine Londini 1613. fol. confer, si pla-

* Vide Alegrium pag. 280. *Paradisi Carmelit. decoris.*

placet, Wilhelmi Nicolsoni-Bibliothecam scriptorum Scotiæ pag. 256. seq. & quæ infra in RANULPHO *de Glanvilla*.

DAVID *Scotus*, quem Wirciburgi scholas regentem Henricus V. Capellanus sibi assumpsit, Episcopus inde Bancornensis, sive Bangorensis, de quo Baleus XIV. 47. & Georgius Mackenzie Tomo I. operis de vitis scriptorum nationis Scotiæ pag. 109. seq. Scripsit *iter*, sive *expeditionis seriem*, quam Imperator Henricus V. Romanam suscepit adversus Paschalem II. A. 1110. sq. sed iudice Wilhelmo Malmesburiensi lib. V. p. 166. scripsit *magis in Regis gratiam quam Historicum deceret*: & *non Historiam, sed Panegyricum*. Præter hoc scriptum, quod manu exaratum ajunt adhuc superesse in Cæsarea Bibliotheca, Mackenzius pag. 120. tradit ab hoc Davide compositum etiam fuisse *Panegyricum Henrici V.* versibus heroicis, indeque auctorem ejus non historiographi tantum Imperatorii, verum Poëtæ etiam laureati elogio ornatum fuisse. Sed prioris tantum operis meminit Conradus a Lichtenau, Abbas Urspergensis pag. 254. ubi *tribus libris distinctum* fuisse testatur. Quod autem *Apologiam etiam ad Cæsarem, & de Magistratum insignibus, & de regno Scoto-*
rum,

rum, librum scripsisse referunt, id Balei fide ab illis fieri existimo.

DAVID *Tavenfis*, supra, *David Morga-*
nins.

DAVID *Teutonicus*, supra, *David de Au-*
gusta.

Jacobus DEÇA. Infra, *Didacus* DEZA.

Angelus DECEMBRIUS, Oberti filius, Pe-
tri Candidi frater, patria Viglebanensis
(Vigevano) in ducatu Mediolanensi,
Ducum Mediolanensium ad Julium II.
Orator, latinarum litterarum & ingenii
laude celebris, post Leonellum Esten-
sem principem jam defunctum Pio se-
cundo Pontifici circa Annum 1462. ob-
tulit *libros septem de politia litteraria*, va-
ria refertos eruditione, & quos ipse te-
statur à *poliando*, sive à cultu & elegan-
tia, non Græca derivatione velut politiæ
ac Reipublicæ litterariæ titulo proscri-
bere se voluisse. In Philippi Picinelli
Athenæo eruditorum Mediolanensium
pag. 34. & in Lazari Augustini Cotta
museo Novariensi p. 66. legas hoc opus
ex Bibliotheca Pontificia raptum fuisse
per spolium cum A. 1527. Roma à Cæ-
sareano milite occuparetur. Prodiit
non ut à Cotta traditum Basileæ 1527.
sed ut recte in diario eruditorum Italiæ
Tomo X. pag. 236. notatum est, prima
editio lucem vidit Augustæ Vindelico-
rum

rum 1540. fol. Deinde Alfonso Atestio II. Ferrariæ Duci dedicatum curante Augustino Curione, Basileæ 1562. 8vo. In prologo libri quarti, Decembrius testatur, adolescentem se scripsisse, Pioque II. legendum obtulisse librum *de religionibus & cerimoniis*: deinde carmine pentametro composuisse *de matronali æconomico libros quinque*, & Virgilianam Panegyrim heroice *de vita & morte divi Caroli*, Hispani principis, qui Johannis secundi filius, diem obiit A. 1461. *Notas* quas nonnulli memorant *in Ausonium*, non memini me videre.

Petrus Candidus DECEMBER, five DECEMBRIUS, natus Ticini A. 1399. a) & Nicolai V. circa Annum 1450. brevium Magister, Mediolani defunctus An. 1477. Gvarini senioris discipulus, idemque amicus Laurentii Vallæ, cujus exstat pag. 633. Operum, lepida ad illum Epistola, qua indignatur Bartolum, Baldum, Accursium, Dinum, similesque anseres in locum Sulpitii, Scævollæ, Pauli, Ulpiani aliorumque Jurisprudentiæ cygnorum successisse, vehementerque invehitur in nescio quem, qui, ut ait Valla, *furiose affirmaverat nullum ex operibus*

a) *Diarium Eruditorum Italiæ* T. XXIV. pag. 285. T. X. p. 252.

ribus M. Tullii cum vel brevissimo Barroli
libello, qualis est ille de insignis & armis,
comparandum, illo ipso Barroli libello ni-
hil ineptius esse ostendit. Alphonsi Siciliae
Regis rogatu Latina vertit hic Decem-
brius Appiani Libyca, Syriaca, Parthi-
ca, Mithridatica, libros quinque de bel-
lis Civilibus, Illyrica & Celticorum epi-
tomen, dicavitque Nicolao V. Prodiere
Ven. 1472. fol. per Vindelinum Spirens.
& 1477. fol. per Erhardum Ratdolt de
Augusta, cum Petro Loslein de Lange-
len, correctore ac socio suo: & 1492.
100. fol. per Christophorum de Penfis,
& 1562. 8. & Moguntiae 1529. 4. Fran-
ciscus Philelfus, qui passim Decembrio
indignis modis ^{b)} detrahit, testatur etiam
se Appianum ex Codice, quem Lauren-
tius Medices miserat, magna ex parte in-
tra quinque menses An. 1470. Latinum
factum, lib. XXXI. Epist. 41. 43. 45. 46.
50. 59. *ne istius*, inquit pag. 219. *vestri*
Petri Condidi barbaria & incerta diutius
Latinae aures ineptis suis obtrundat. Et
tamen eloquentissimum Virum & exactis-
sime censurae Grammaticum hunc Decem-
brem vocat Laur. Valla: & Philelfi Ap-
pianus nunquam vidit lucem, sicut nec
Jo. Tortellii quam memorat Trithemius
cap.

^{b)} Diabolum Eruditorum Italiae T. XII. p. 348.

cap. 751. Rarius autem studiosorum manibus jam teritur Candidi interpretatio, quia meliorem *Sigismundi Gelenii* habemus, de qua dictum IV. 12. Bibliothecæ Græcæ pag. 394. Cætera hujus Decembris scripta, c) quæ in epitaphio supra CXXVII. (exceptis vulgaribus sive lingua Italica scriptis) composuisse traditur, hæc memorantur, inedita omnia:

Res gestæ Francisci Sfortiæ IV. Mediolanensium Ducis, (atque si Varillasio fides, etiam aliorum Ducum Mediolanensium) MStæ in Bibliotheca Regia Parisiensi.

Epitome Romanæ Historiæ ad Regem Siciliae Alphonsum.

Peregrina Historia ad Nicolaum Arcimboldum, Episcopum Parmensem.

Vitæ aliquot virorum illustrium versæ fortassis Latine e Plutarcho.

Descriptio mortis Darii.

Libri X. Platonis de Republica Latine versi, ad Humfredum, Glocestriæ Ducem, MSti in Bibliotheca Ambrosiana, e qua elogium Emanuelis Chrysoloræ affert Josephus Antonius Saxius de studiis litterariis Mediolanensium p. 104.

Ora-

c) *Diarium Eruditorum Italiæ Tom. XII. p. 345. sq. & X. p. 252. Lazarus Augustinus Cottamuseo Novariensi p. 250.*

Orationes & Epistolae CLVII. MStæ in Ambrosiana Mediolanensi, & Bononiæ teste Mabillonio T. 1. musei Italici p. 197. E quibus Oratio *in funere Nicolai Piccini* versa Italice A. 1444 prodit A. 1732. Mediolani in T. XXII. scriptorum Italiz clariss. Muratorii.

Commentarii *Julii Cæsaris* versi Italice, d) ad Philippum Mariam Vice-Comitem, Ducem Mediol.

Philippi vitam nimia libertate a Decembrio scriptum reprehendit Jovius pag. 28. eleg.

Obertus DECEMBER, Anselmi filius, e) Angeli & Petri Candidi Pater, discipulus Emmanuelis Chrysoloræ, Petri de Candia, Episcopi Novariensis (qui postea A. 1459. Papa Alexander V.) a secretis: scripsit ad Joannem Mariam Vicecomitem, Ducem Mediolanensem, cujus itidem ab illo tempore secretarium gessit, *libros quatuor de Republica: & librum de Modestia* ad MODESTUM DECEMBRIUM, tertium suum filium: & *de candore*, ad filium Petrum Candidum Decembrem. *De morali Philosophia* dialogos duos, & *epitomen Romanæ historiæ*, quam filius Petrus Candidus f) per-

D :

iceit.

d) *Diarium Eruditum Italiae* Tom. XII. p. 347.

e) *Idem* Tom. X. pag. 250. seq.

f) *Idem* Tom. XLIV. pag. 286.

fecit, variasque *Epistolas*. Vertit etiam *Orationes* quasdam *Demosthenis* & *Lysia*, *Epistolas* quoque *Demosthenis* ac *Platonis*. Sed & *libros decem Platonis de Republica*, quos a filio etiam Petro Candido g) translatos jam dixi.

Joannes DECHTUS, Vicontienſis, Ordinis Præmonſtratenſis Canonicus circa Annum 1384. Infra, DECHTUS.

Philippus DECIUS, Triftani filius, natus An. 1454. audivit Jaſonem Maynum ac Jacobum de Puteo, & Jus utrumque docuit per annos amplius ſexaginta variis in locis Italia, Galliaque, & hinc iterum in Italia apud Piſanos, ac Senſ denique, ubi octogenario major diem obiit ſupremum. Ipſe hæc de ſe in epitaphio, quod exſtat in Tobia Fendt monumentis ſepulchrorum &c. 1574. fol. num. LXXXVI. & apud Pancirollum II. 125. atque alios: *Philippus Decius, ſive de Dexio, a) Mediolanenſis, Jurisconſultus celebri fama notiffimus: cum primum locum Studi in Jure Canonico vel Civili tenuiſſet Piſis, Senſ, Florentia, Podua, Papie:*

g) *Diarium Eruditorum Italiae* T. X. p. 251. 253.

a) Decium, ſive Dexium pagi Mediolanenſis nomen, ex quo orti majores Philippi, Mediolanum conceſſerant, & per annos trecentos eum dignitate vixerant.

pia: deum ultra montes in Gallias: de-
 nique revocatus in Italiam ab excelsa Flo-
 rentinorum Republica, posteaquam stipen-
 dium mille quingentorum aureorum in au-
 ro pro Lectura consecutus fuisset, de morte
 cogitans hoc sepulchrum sibi fabricari cu-
 ravit, ne posteris suis crederet. Præter
 ejus commentaria in Decretales, Lectu-
 ramque in titulum de privilegio, nec non
 in Digestorum titulos & Codicis Justinia-
 nei, Commentaria: & ad Baldum additio-
 nes, plus semel Roma, Neapoli, Vene-
 tiis ac Lugduni typis exscripta, cele-
 brantur ipsius Consiliorum libri quatuor
 editi cum Caroli Molinæ ^{b)} additioni-
 bus Lugd. 1566. in quibus & Consilium
 pro auctoritate Concilii Generalis supra Pa-
 pam, & sermo de eodem argumento pro
 justificatione Concilii Pisani A. 1511. con-
 tra Julium II. congregati, quod utrum-
 que scriptum Goldastus operi de Monar-
 chia Imperii pag. 1667, & 1677. Tom. II.
 (al. III.) & Richerius libro IV. Historiæ
 Conciliorum inseruere, & ob quæ non
 modo excommunicari Decium a Pon-
 tifice, dirisque devoveri, sed etiam do-
 mum ejus scæde diripi contigit. Vitam
 D 3 Decii

b) Carolus Molinæus pag. 95. de Monarchia Fran-
 corum. De locis ab Indice expurgatorio no-
 tatis in Decio, vide Polleuinum Tomo 2. appa-
 ratus pag. 275. seq.

Decii præter Pancirollum, Fichardum, Forsterum aliosque tradunt Bælius in Lexico, Dupinius Tomo XIV. Bibliothecæ Ecclesiasticæ pag. 156. Nicolaus Comnenus Papadopoli de Gymnasio Patavino Tomo 1. pag. 241. &c. Iconem habes in Jovii elogiis pag. 164. & apud Boissardum Tomo 1. imaginum p. 206. Bullartium Tomo 1. Academ. pag. 213. &c.

Lancelotus DECIUS, Philippi frater natus major, Jctus & ipse celebris, Alexandri Tartagni discipulus, docuit Jus Civile Pisis & Ticini, ubi defunctus est An. 1500. Jam a Gesnero annotatum fuit scripsisse eum super totum Jus Civile commentarios, qui habentur impressi.

Omitto juniores: 1) *Jodocum Ludovicum Decium*, Germanum, S. Laterani Comitem Imperii Regisque Poloniae Sigismundi a secretis, scriptorem libri *de vetustatibus Polonorum*, & libri *de Jagellonum familia*, & librorum III. *de Regis Sigismundi temporibus*: quæ junctim edita Cracoviæ 1521. fol. & deinde recusa in Johannis Pistorii Corpore scriptorum historiae Polonicae, Tomo secundo, Basileæ 1582. fol. 2) *Conradum Decium*, Secretarium Ducis Austriaci Ferdinandi, qui Gerhar-

di

di de Roo Annales Austriae ab Anno 1273. ad 1519. XII. libris expositos post auctoris obitum recensuit, vulgavitque Oeniponte 1592. fol. & Germanice vertit, Auguste Viadelicorum 1611. fol. reculos Latine nuper Hale Saxonum 1709. 4. 3) *Antonium Decium*, Hortianum, cujus ingenium carminibus Hetruscis pangendis probatum Torquato Tasso, principi illius poëseos, digno elogio inæstat Janus Nicius Erythreus pinacotheca prima p. 181.

DECRETALES Pontificum. vide supra Tom. I. pag. 813. seq.

DECRETUM, vide infra, GRATIANUS.

Johannes DEDECIUS, Philosophus Anglicus, qui Oxonii scripsit probas ætati suæ *Quæstiones in libros decem Ethicorum Aristotelis*, teste Lelando cap. 561. Pitseo p. 872. & Baleo XII. 84.

DEFENSOR, Grammaticus & Monachus Locuciagensis apud Pictones, Auctor *Scintillæ*, sive locorum communium & sententiarum e) per capita LXXX. collecta-

e) Alii *Alvaro* Cordubensi Scintillas tribuunt, alii *Cæsario* Episcopo, ut Codex Bibliothecæ Paulinæ Lipsiensis in Catalogo MSS. Felleriano pag. 122. De *Greis* similis generis collectionibus

lectarum ex sacra Scriptura & sanctis Patribus, *Ambrosio, Anastasio, Augustino, Basilio, Cesario, Clementis* libris, *Collationibus Cassiani, Cypriano, Effrem, Esaie, Eusebio, Gregorio, Hieronymo, Hilario, Isidoro, Iosepho, Origene & Vitis Patrum*. Hunc librum ex Bibliotheca montis Casini descripsisse se refert Joannes Mabillonius pag. 123. Musei Italici, ubi veterem auctorem appellat, ut qui nullum e Patribus Isidoro posteriorem adducit. Præter rem tamen habuit pro inedito, est mihi enim in manibus editio Colonienfis A. 1556. forma minore excusa apud Petrum Horst. Antwerpiensem quoque Anni 1550. a Gesnero, & Venetam 1552. a Simlero memorari memini, ne dicam de illa, quæ ex Romana Antonii Gangutiæ, Siculi editione, Rom. 1560. 4. sub Bedæ nomine exstat Tomo VII. ejus operum, de qua sicut & de Anglo-Saxonica illius versione, supra Tomo I. pag. 514. At enim nomen *Defensoris*, & nutritoris sui *Ursini* auctor diserte expressit in præfatione, quam integram hic, est enim brevis, infra posui: *Lector, quisquis es, libellum hunc legens,*

nibus dictum libro V. Bibliothecæ Græcæ c. 30. Latine post Defensorem alia circa Annum 1316. composita a THOMA Hibernico, de quo infra suo loco,

legens. Rogo te scriptor, ut libenti legas
animo, & meliſſima grate ſuſcipias verba.
Voluntas bona & labor, nihil aliud fuit
mecum, niſi de Domini & Sanctorum di-
ctis, a quibus excerpta eſt hæc Scintilla.
Nec mea exiſtit industria, ſed DEI tantum
eſt gratia, meique nutritoris URSINI do-
ctrinæ obtemperare volens, paginas quas-
que ſcrutans, ſententiam reprensam fulgen-
tem, cum inventam quæ margaritam aut
gemmam, iſa avidus collegi. Gutta quem-
admodum collectæ multæ fontem efficiunt,
diſverſorum ſic voluminum congregant te-
ſtimonia, hoc condere tentavi. Veluti de
igne prodeunt ſcintillæ, ita hic minime ſen-
tentia, pluribusque libris ſcriptæ vocentur
Scintilla Scripturarum. Quam qui lege-
re vult, laborem ſibi ut amputet, nec præ-
ceterâ paginas iterando læſeſcat, hic ha-
bet ex pluribus carptum. Ne id opus qua-
que ſine auctore putaretur apocryphum,
unicuique ſententiæ per ſingulas capitula-
tim virtutes ſuum ſcripſi auctorem, nomen
adſcribens meum quod eſt DEFENSOR,
non ob gloriam vanam, ſed ut quicumque
legerit, mei memoriam habeat. Caput
quod in editis deſideratur, trigeſimum
quintum de Doſtoribus, vulgavit B. Nico-
laus Staphorſius noſter Tomo 3. Hiſto-
riæ Eccleſiaſticæ Hamburgeniſis pag.
359 — 361. ex Codice MSto Bibliothe-

ca templi Petri & Pauli Hamburgensis.

Johannes DEIBOCUS, infra, DRIBROCUS.

Johannes DEIRUS, Joh. Frumentario lib. de Viris illustribus DEURUS, Theologus Anglus circa Annum 1360. teste Pitheo pag. 485. celebris scripsit *peram spiritualium*, five *Distinctiones* libris IV. *Illustrationes super historias Sacre Scripturæ*, quarum meminit & Lelandus c. 384. & Baleus VI. 19. *Responsiones ad mendacia ab adversariis sibi imposita*. *Determinationes de adoratione imaginum*. *De peregrinatione*. *De prædicatione Verbi DEI*. *Et de stipendiis annalium Sacerdotum*.

Wicbertus DEIRUS, infra, WICBERTUS.

Jacobus de DELEYTO, Cancellarius Nicolai Estensis, Marchionis Ferrariæ, scriptor *Annalium Estensium* suæ ætatis de gestis illius Marchionis ab Anno Christi 1393. ad 1409. editorum Mediolani An. 1731. in Tomo vigesimo scriptorum Italiæ, curante celeberrimo Muratorio.

Ægidius DELPHUS. vide, ÆGIDIUS, T. I. p. 56.

Joannes

Joannes DEMOPHYLAX, qui Sweetio & Val. Andrer. idem rectius Simlero, Possentino, Sanderò & aliis DIOPHYLAX, live ut Alegrio DIOPHYLACTIUS, Gandensis Flander, Carnelina, qui A. 1527. florentibus annis obiit, scripsitque plura carmine, *Chrestomachiam* acrostichide laboriosa, nec non *formacem* *Cabalisticam*, *Isacelinicam* *Catachresin*, *Laudes* *Lucis*, *Erratena* *Religionis*, *Carmen* *de* *Flandria*, *Oden* *in* *Christi* *Domini* *Natalem*: & *de* *Virgine* *beata*. *Epigrammatum* *librum*, quæ una cum *Epistolis* ad diversos prodire Lugduni 1527. præmissa ejus effigie.

Odofredus, live *Ottosfredus* DENARIUS, Beneventanus, Jctus, Kenigio memoratus idem est, qui aliis *Odofredus* *Bononiensis* appellatur, quia Bononiæ docuit, obiitque Anno Christi 1265. scriptor *Lecturarum* *super* *Codicem* & *Digesto* & *librorum* *de* *formulis* *actionum*, *de* *ordine* *Judiciorum*, & *de* *arte* *Notariatu*. Composuit etiam *feudorum* *Compendium*, *glossas* *ad* *summam* *Azoni*, *præceptoris* *sui*, in *titulum* *de* *pace* *Constantia*: & *Tractatus* *de* *restitutione* *dotis*, *de* *percussionibus*, *de* *Curatore* *bonis* *dando*, & in *primum* & *secundum* *Decretum*. Vide *Pancirollum* II. 35. & *Joannem* *Fichardum* pag. 405.

Joannes

Joannes de DEO, * Speculatori, sive Gvil. Durando in proœmio Speculi *Joannes de DEO GRATIA*, & a JOHANNE Hispano Jcto distinctus, Jctus Bononiensis, patria Ulyssiponenſis, qui An. 1247. scripsit *Pœnitentiale*, in variis Bibliothecis MStum, de quo Oudinus Tomo 3. pag. 178. ubi etiam de ejus *Casibus Decretalium Gregorii IX. Quæſtionibus Juris*, ad exercitium Magistrorum: & de *quatuor libris*, quibus titulus *Judicium*, (apud Sanderum pag. 177. *Summa Judicium*,) de Judicium officio ac potestate & de officio Advocatorum: Commentario & apparatu metrico *super arbore Consanguinitatu*, in Decreti parte 2. causa 35. post quæſtionis V. caput 6. atque *Tractatu de Dispensationibus*. His ex Pancirolo II. 30. & Nicolai Antonii libro VIII. Bibliothecæ veteris Hispanæ cap. 3. Tom. 2. pag. 45. addere licet *Summam moralem* & additiones ad summam HUGUTIONIS. *Concordantiam*, sive ut Trithemius cap. 452. *Tabulam Decreti & Decretalium. Catalogum Hæreticorum. Librum Distinctionum. De abusibus contra Canones & Summam & Corre-*
ctio-

- * Diverſus ab hoc *Joannes de Deo*, Hispanus, An. 1540. Ordinis Granatensis de Hospitalitate Conditor, quem beatis adscripsit A. 1630. Urbanus VIII. Vide Acta Sanctor. 8. Martii,

Chronem Cavillationum HUBERTI de Bo-
tia, Apparatum & Breviarium Decreto-
rum. Notabilia cum summa, super titulis
Decretalium & Decretorum, ac denique
Chronica. Ad calcem libri Penitentialis
legitur hoc tetralichon:

En ego quem patria genuit pia Portu-
galensis,

Diva cathedrae verba schola Bono-
niensis,

Hoc opus optavi Domini non absque la-
bore,

Sed labor est facilis vestro superatus
amore.

DEODATUS, infra, DEUSDEDIT.

DEODERICUS, infra, THEODORI-
 CUS.

DEODUINUS, sive THEODUINUS No-
 ricus, propinquus Henrici III. Impera-
 toris, & Episcopus ab Anno 1047. ad
 1075. Leodiensis, a *Durando* * ab An-
 no 1011. ad 1025. Episcopo Leodiensi
 ante controversiam Berengarii extincto
 diligenter distingvendus. *Ejus Episto-*
lum

* Vide Claudium Robertum in *Gallia Christiana*,
 Valerium Andream *Biblioth. Belgic.* pag. 195.
 seq. & paginam ad Annum Christi 1035. num. 3.
 & de *Durando* undequingagesimo Episcopo
 Leodiensi *Chapeavillium* Tom. I. pag. 258. seqq.
 de *Deoduno* autem, quinquagesimo tertio T. 2.
 pag. 3. seqq.

lora ad Henricum I. ab Anno 1033. Regem Francorum, contra *Brunonem*, Andegavensem Episcopum, & *Berengarium* a) Turonensem laudat Gvidmundus, si-
ve Christianus Druthmarus b) lib. 1. de corpore & sanguine Domini pag. 441. Tom. 18. Bibliothecæ Patrum Lugdun. Edidit, sub falso *Durandi* nomine, & mutilam Baronius ad Annum 1035. num. 2. 3. 4. ex Bibliotheca Ludovici Martelli Rothomagensis: & ex Baronio Joannes Chapeavillius in historia Episcoporum Leodensium Tom. 1. pag. 261. & Bibliothecæ Patrum curatores Paris. Colon. & Lugd. Tom. XVIII. pag. 531. c) integram denique vulgavit e duobus Codicibus Mabillonius Tomo 4. Analect. pag. 396. (editionis novæ pag. 446.) testatus in iisdem *Durandi* nomen neutiquam exprimi, sed tantum D. primam litteram, Deoduni nominis indicem, reperiri, quod in Regio etiam Parisiensi quadringentorum annorum fieri notavit Oudinus Tomo 2. pag. 620. ubi Cantabri-

a) Vide supra pag. 573. Tom. 1. ubi de Berengario & pag. 793. seq. ubi de Brunone.

b) Id. pag. 1044. seq.

c) non 419. ut est apud Caveum. Nam ibi ob-
vius liber est alterius *Durandi* Troarnensis longe
diversus a Deoduni Epistola, licet & Ipse op-
positus Berengario, de quo infra in *Durando*.

tabrigiesium quoque MStorum mentio-
nem facit.

Joannes de DERLINGTONA, sive DER-
LINGTONUS, Anglus, Ordinis Pre-
dicatorum, Confessor Henrici III. Regis
Angliæ, qui A. 1273. obiit, inde Archi-
Episcopus in Hibernia Dublinensis, de-
functus Londini A. 1284. præter *Disce-
ptiones Scholasticas* & *Sermones* ad Cle-
rum & populum auctor fuit *Concordan-
tiarum* magnarum Biblicarum, quæ voca-
te sunt Anglicanæ. Vide Pitseum p. 364.
Jac. Qvetil Tomo 1. pag. 395. & quæ
de Concordantiis supra Tom. 1. p. 1161.
seq.

DERMATIUS Hibernicus, sive Scoti-
cus, qui Reimbaldi, Leodiensis Episco-
pi, commendatitiis circa Annum 1115.
instructus iter suscepit in Palestinam,
scriptor *Epistolæ Exhortatorie* editæ To-
mo 1. Anecdotorum Edmundi Martene
pag. 340. In hac Epistola citatur *Augu-
stinus in primo contra Marcionitas*.

DESIDERIUS, ex alio nomine DAUFE-
RIUS, ex principum Beneventanorum
sangvine Monachus *Benedictinus* & Præ-
positus Cœnobii SS. Trinitatis *Cavensis*,
inde An. 1058. Abbas *Cassinensis* & ex
Presbytero *Cardinali* S. Cecilie Papa
VICTOR III. renitens 9. Calend. Jun.
An. 1085. pronunciatus inauguratusque

12. Calend. April. A. 1087. eodem anno diem obiit supremum in Monasterio Cassinensi 16. Cal. Octobr. Vide Arnoldi Wion lignum vite Tom. 1. pag. 19. & Acta SS. Benedict. sec. VI. p. 586. Scripsit *Dialogorum libros IV. de miraculis S. Benedicti* aliorumque Monachorum in Monasterio Cassinensi. *Contus* quosdam de S. Mauro, Abbate Cassinensi. *Epistolas* ad diversos. Vide Possevinum Tomo 1. pag. 458. & Bibliothecam Pontificiam Ludovici Jacobi pag. 219. Libri tres dialogorum editi in Actis Sanctorum ad 21. Martii, & in Mabillonii Sec. IV. Benedictin. T. 2. p. 425.

DESIDERIUS ex Thesaurario Regis Dagoberti I. ordinatus ejus jussu Episcopus ab Anno Christi 637. ad 660. *Codurcensis*, live Divonæ Cadurcorum in Aquitania prima. Vitam ab illius temporis scriptore compositam edidit Labbeus Tomo 1. Bibliothecæ novæ MSS. p. 699. & ex alio Codice lacunas quasdam explevit in limine appendicis, subjectæ Tomo 1. Ejus Desiderii *Epistolæ XV. & XX.* ad Desiderium editæ primum a Canisio Tomo V. antiquarum Lectionum p. 526. & editionis novæ Tomo 1. pag. 636. & in Marquardi Freheri Corpore Francicæ Historiæ veteris, inter Epistolas Francicas p. 210. & in Andreæ du Chesne Tomo 1.

mo 1. pag. 875. atque in Bibliothecis Patrum, Paris. Colon. & postrema Lugd. Tom. 8. pag. 579.

DESIDERIUS *Hispanus*, Presbyter, laudatus ab Hieronymo, cum quo, & Ripario Presbytero, *Vigilantium*, Barcinonensem Presbyterum, circa Annum Christi 406. disertis scriptis oppugnavit. Vide Marianam IV. 4. & Nicolai Antonii Bibliothecam veterem Hispanam Tomo 1. pag. 176. Ab hoc Desiderio Tillemontius Tomo XII. pag. 288. diversum putat **DESIDERIUM**, ad quem An. 393. scripsit idem Hieronymus & Paulinus, & cui Vitam Martini primo obtulit legendam Sulpicius Severus.

DESIDERIUS *Longobardus* circa Annum 1260. scripsit contra fratres Mendicantes, statumque Monachorum, cujus disputationes à Thoma Aquinate explosas tanquam hæreticas, pridem Gesnerus in appendice Bibliothecæ suæ annotavit.

DESIDERIUS, ultimus Longobardorum ab Anno 757. Rex, cujus regnum a Carolo Magno in Italia destructum est A. 774. Ejus *decretum* quod inter antiquas

- Vide Joannis Andreæ Astezati, Monachi Benedictino-Cassinensis diss. de anno primo regni Desiderii, editam Brixie 1728. 4. cum Evangelista Manelmo.

Tom. 2.

E

quas inscriptiones exstare & cum aliis excusum esse scribit Gesnerus, illud est *edictum ad Grimoaldum*, Viterbii Comitem, quod legitur apud Carolum Sigonium libro tertio de regno Italiæ pag. 85. ad Annum 772. Aliud diploma Desiderii hujus & filii ejus ADELGISI apud Mabillonium Annal. Benedict. Tom. 2. pag. 224. & Cornelium Margarinum bullarii Cassinensis T. 2. p. 14.

DESIDERIUS *Parodius*, Genuensis, Augustinianus circa seculi decimi sexti initia, cujus hæc duo scripta manu exarata Genuæ apud Augustinianos asservari tradit Josephus Pamphilus pag. 104. Chronici Ordinis eremitarum S. Augustini, & ex eo Possevinus in apparatu, & Philippus Elssius pag. 162. Encomiastici Augustiniani, unum quo docere instituit, *quomodo homo cum DEO vivere possit*: & alterum *de paghis*, a) quæ fieri solitæ in monte S. Georgii Genuensis.

DESIDERIUS *Spretus*, Ravennas, a Leandro Alberto b) *non insulsi scriptoris* laudatus nomine, scripsit libros tres *de amplitudine, vastatione & instauratione Ravennæ*, editos Venetiis 1489. 4. & 1588. 4to,

a) *Paga*, solutio, stipis Italici, ut *pagare*,olvere, Gallis *payer*.

b) In Italiæ descriptione, ubi de Ravenna.

4to, atque in thesauro-scriptorum Italiae Burmanniano Tom. VII. Lugduni Batavorum 1722. fol. Etiam Italica versio lucem vidit. Pisauri 1574. 4.

Joannes DESPAUTERIUS ex Ninovia Flandriae opido Ninivita, *Vir unoculus, sed quo in arte Grammatica nemo ea aetate plus videret*, iudice Vossio cap. XLI. §. 4. de scientiis Mathematicis. Christiano Massæo defectum oculi inhumanus objectanti respondit *recriminatione in adversarium* his verbis: *Polypthemum nuncupas, aliaque id genus convicia ingeris, tibi impudentissimo scurræ, non mihi dedecori futura.* Magis laudarem si & ipse rem verissimam affirmans, a convicio temperandum sibi duxisset. Claruit sub sæculi decimi quinti sextique confinia, Magistro usus Lovanii Joanne Custode Brechtano, postea litteras docuit in Liliæ Gymnasio, atque inde Sylvæ Ducis apud Brabantos, tum Bergis S. Winoci, ac denique Comminii apud Flandros, ubi diem obiit non circa Annum 1514. ut est apud Valerium Andream, sed pluribus annis post. Ejus *Commentarii Grammatici* A. 1512. & *Grammaticæ institutionis rudimenta* A. 1514. edita, de quibus in Bibliotheca Gesneri, ita tum probata fuere viris præclaris, ut teste Miræo in elogiis Belg. pag. 144. Pa-

tres in Synodo Machliniensi, Alexandro a Villa Dei, (de quo supra Tom. 1. pag. 177. seq.) aliisque Grammaticis expolis, unum illum Juventuti in manus tradendum decreverint. De editionibus & de *compendiis*, quæ ex ejus commentariis adornarunt Sebastianus Novimola, Gabriel Prateolus, Adolphus Metkerckius & Franciscus Nansius: de collectaneis Hub. Sussannæi in Despauterii *figuras*: & de *Arte Epistolica* Despauterii, & de illius *Orthographia* a Lævino Crucio recensita, non habeo quæ addam notatis a Valerio Andrea pag. 492. Bibliothecæ Belgicæ, nisi quod *artem versificatoriam*, in qua prosodiæ exempla diligenter Despauterius ex veterum scriptis annotavit, Jacobus Micyllus recensitam a se inseruit libro tertio de re metrica: Joannes vero Pellison A. 1530. edidit epitomen Grammaticæ Despaute-rianæ. Exstat etiam libellus Despauterii *de accentibus & punctis*, itemque alius *de carminum generibus*, junctus Centimetro Servii, de quo dictum in Bibliotheca Latina IV. 7. pag. 789. Epitaphium Despauterii triplex reperio, unum quod habet Miræus, & ex eo Sweertius pag. 418.

Hic

*Hic jacet unoculus, visu præstantior Ar-
go,*

*Flandria quem Ninive protulit, ac
caruit.*

Alterum apud Valerium Andream refer-
tur hunc in modum:

*Hic jacet unoculus, visu præstantior
Argo,*

Nomen Joannes cui Ninivita fuit.

Tertium suggerit Gvido Patinus To-
mo 1. Epistolarum editarum Gallice
pag. 485.

*Grammaticam scivit, multos docuitque
per annos,*

*Declinare tamen non potuit tumu-
lum.*

Joannes DESTIGIUS, sive DESTIGIO,
Anglus, Alexandri Neccam & Gvilelmi
Bretoni exemplo *Vocabularium Biblicum*
composuit, quod Londini impressum
memorat Pitseus p. 873.

Thomas Balduinus DEVONIUS Exonien-
sis, Monachus Ordinis Cisterc. melior
quam Abbas de Forda: & ab Anno 1181.
Episcopus melior Wigorniensis, quam
ab Anno 1185. Cantuariensis Archiepi-
scopus, profectus in Palestinam, ibique
in obsidione Accon defunctus A. 1191.
Vide Warthoni Angliam sacram Tom. 1.
pag. 10. 112. & Oudinum Tomo 2. pag.
1611. seq. Scripta ejus præter *Sermones*,

sunt *Tractatus XVI.* quorum primus de *Sacramento Altaris*, ad Bartholomæum, Excestriensem Episcopum, *Libri IV. super Historiis Regum.* De eruditione Gyraldi Archidiaconi, *de sectis hæreticorum* libri II. *de sacerdotio Johannis Hyrcani.* *Epistolarum liber.* Liber contra Henricum Wintoniensem: alius *de mythologia:* *Carmen devotionis*, & alia apud Baleum III. 22. Pitseum pag. 259. seq. Carolum de Visch pag. 31. Bibl. Cisterc. & Oudinum Tom. 2. pag. 1617.

Josephus DEVONIUS Iscanus Excestriensis, Poëta eximius, circa idem tempus claruit, & Richardi I. Regis Angliæ ad bellum sacrum in Palæstinam profecti Balduinique Devonii, Cantuariensis Archiepiscopi, Comes fuit, Balduino etiam consecraturus *Antiocheidem* suam & poëma *de bello Trojano.* Nam ut recte Lelandus cap. 217. ad Balduinum (non ad Hubertum, ut visum Cambdeno) spectant hi versus:

- - - *te tertia poscit*

*Infula, jam meminit Vigornia, Cantia
discit,*

Romanus meditatur apex - -

Hujus autem beneficio Archiepiscopum Burdegalensem factum Devonium, quod narrat Pitseus pag. 275. non sine causa a Vossio pag. 450. negatur, neque Josepho

pho locus apud Sammarthanos in notitia Archiepiscoporum Burdegalensium Tomo 1. Gallia Christiana pag. 215. Antiocheidem vero, sive poema de capta a Christianis An. 1098. Antiochia, quod laudatus Cambdenus evoluit, nondum esse typis editum, dolebunt multi mecum & mirabuatur. At quod apud Pitseum memorari videas Iscani *Antiocheidem in Arturum Regem*, puto pertinere ad versus hosce, quos ex illa Cambdenus attulit:

*Hinc celebri fato, felici claruit ortu
Flos Regum Arthurus, cujus tum facta
stupori*

*Non micuere minus: totus quod in aure
voluptas*

*Et populo plaudente favor. Quaecunque
priorum*

*Inspice: Pelleum commendat fama ty-
rannum,*

*Pagina Cesareos loquitur Romana tri-
umphos,*

*Alcidem domitis attollit gloria monstis:
Sed nec pinetum coryli, nec sidera So-
lem*

*Æquant: Annales Latios Grajosque re-
volve,*

*Prisca parem nescit: æqualem postera
nullum*

*Exhibitura dies : Reges supereminet
omnes*

*Solus : præteritis melior, majorque fu-
turis.*

Hujus Arturi quem post sexti sæculi ini-
tia res miras patrasse & incredibiles fa-
bulantur, *a)* & A. 542. subductum ocu-
lis extinctumque a vulnere, rediturum
iterum & hostibus terrori futurum, quo-
rundam credulitas sibi promisit *digni ju-
dice* Gvilelmo Malmesburiensi, *b)* *quæ
non fallaces somniarent fabula, sed vera-
ces predicarent historie, quippe qui laban-
tem patriam diu sustinuerit, infractasque
civium mentes ad bellum acuerit.* Hujus
inquam Arturi meminit idem Iscanus
in extremo libri tertii de bello Tro-
jano :

*Si Britonum ridenda fides & credulus
error*

*Arturum expectat, expectabitque per-
enne.*

Argumentum *sex librorum de bello Troja-
no* mutuatus est a Darete Phrygio, qui
sæpius typis exscripti sunt, & notis et-
iam illustrati a Samuele Dresenio, Dith-
marso, de quorum editionibus non re-
petam

a) etiam Judæi. Vide Rev. Wolfii Bibliothecam He-
bræam Tom. I. p. 211.

b) Gvil. Malmesbur. lib. I. Hist. Anglor. pag. 9. adde
Lambecium T. 2. p. 703. seq.

petam, quæ jam notata in Bibliotheca Latina lib. 1. cap. 6. & lib. 1. Bibliothecæ Græcæ cap. 5. ubi de Darete, quem propterea Britannis præter rem accensuit Baleus X. 1. Vide sis etiam Oudinum Tomo 2. pag. 1618. & Johannem Prince in opere Anglice edito de viris illustribus Devoniis (the worthies of Devon) Exoniæ 1702. fol. Acta Eruditorum A. 1702. pag. 289. Cætera Iscani scripta adhuc inedita sunt: *De institutione † Cyri*, poema cujus initium: *Prelia bina Ducum canimus. Panegyricus ad Henricum II. Angliæ Regem. Nuga amatoria. Epigrammata, & diversi generis carmina.* Vide Lelandum c. 217. Baleum III. 60. & Pitseum p. 276.

Willibaldus DEVONIUS. infra, WILLIBALDUS.

DEUSDEDIT Romanus, Papa ab Anno 614. 13. Novembr. ad 617. Novembr. 8. Ejus *Epistola ad Gordianum* Episcopum quendam Hispanum, obvia in Tomis Conciliorum & in Agvirrii Conciliis Hispaniæ Tomo 2. pag. 461. in qua decretum, ut qui patrinorum ritu liberos suos de sacro fonte suscipiunt, ab uxoribus separentur, & ne commatrem quis suam in uxorem suscipiat. Habet etiam ex

E 5

Gra-

† Fortasse de expeditione.

Gratiani Decret. quæst. 30. Baronius ad Annum 617. num. 2. Partem quoque refert Sigebertus Gemblacensis in Chronico ad Annum 614. testatus hunc Papam præterea constituisse secundam missam in clero, quod & Anastasius in ejus vita annotavit.

DEUSDEDIT, aliis DEODATUS, Cardinalis Presbyter, * & propugnator acris partium Gregorii VII. Pontificis, defunctus A. 1099. Scripsit *Libros quatuor de Verbis Ecclesiasticis* ad Victorem III. Gregorii VII. An. 1086. successorem, sive Compendium Canonum MS. in Bibliotheca Vaticana, de quo videndus Oudin. Tomo 2. pag. 765. 766. Præterea librum quadripartitum *de privilegiis & auctoritate Ecclesiæ Romanæ statusque Ecclesiastici, & adversus rerum Ecclesiasticarum invasores, Simoniacos & Schismaticos, Gvibertinos*, ut vocat Anonymus Mellicensis cap. 113. & *Henricianos*, hoc est, qui cum Gviberto, sive Clemente III. Anti-Papa, & Henrico IV. Imperatore faciebant, unde *Wigbertinam & Henricianam heresin* jungit Urspergensis pag. 247. Mirum est his libris locum datum non esse in Bibliotheca maxima Pontificia Joannis Thomæ Rocaberti.

DEUS-

* Vide notata in Bibliothecæ Græcæ Tomo XI. pag. 94. seq.

DEUSDEDIT, Frithonâ de gente Occidentalium Saxonum, sextus Dorovernensis, sive *Cantuariensis* Episcopus ab Anno Christi 655. ad 664. de quo Beda III. 20. & IV. 1. hist. Anglorum, sed nulla ejus scripta memorans. Quo auctore igitur Cangius eum inter scriptores refert, necdum comperi.

DEXTER Paciani, Barcilonæ in Hispania Episcopi, filius, Præfectus Prætorio *a)* sub Imperatore Honorio. Hujus Dexter hortatu scripsit, eique An. 392. dedicavit S. Hieronymus Catalogum de scriptoribus Ecclesiasticis, cujus capite 132. ejus meminit his verbis: *Dexter Paciani, de quo supra (cap. 106.) dixi, filius, clarus apud seculum, & Christi fidei deditus, fertur ad me omnimodam historiam texuisse, quam necdum legi. b)*

Omni-

- a)* Hieron. apologia 2. in Rufin. & Græcus interpretis Epistolæ Catalogo Hieronymi præmissæ.
- b)* Nempe Dexter opus hoc nondum perfecerat, saltem nondum ediderat. Sed Hieronymus ubi ex amicis, qui id opus viderant, cognorat, suo hoc nomini inscriptum iri, tam eam rem gratam habuit, ut non contentus Viri ac libri necdum lecti, aut visi sibi meminisse, etiam prævertere Dextrum voluerit affectus sui testimonio, quod esse voluit dedicationem libelli de scriptoribus Ecclesiasticis. Hæc verisimiliter ita Vossius lib. 2. de Hist. Lat. cap. 10.

Omnimodam hanc Dextri Historiam in deperditis jam pridem habuere viri docti, cum repente exeunte sæculo XIV. percrebescere rumor coepit de invento in Fuldensi Germaniæ Bibliotheca hoc thesauro. Auctor rei, ut docemur a Nicolao Antonio lib. 1. Bibliothec. veteris Hispaniæ cap. 8. Jesuitarum sodalis quidam *Hieronymus Romanus de Higuera* nomine, Toletanus patria, undique munitus vir subsidiis curiosæ omnis, quæ historica constat res, doctrinæ: Hic testatus est, a *Thoma Torrialba*, ejusdem Societatis, e Germaniæ Wormatia urbe Dextri Chronicon, sive Historiam omnimodam ab Anno Urbis Romæ 752. ad Annum 1183. (CHristi 1. ad 430.) missam sibi una cum *M. Maximi*, Cæsaraugustani Episcopi continuatione ab Anno CHristi 468. ad 644. & *Eutrandi* (Luitprandi) Ticinensis Diaconi ab An. 644. ad 668. Apographum illius, Cæsaraugustæ repertum *Joa. Calderon* Franciscanus An. 1619. 4. in ea urbe typis committi curavit primus vehementer interpolatum cum Chronico *M. Maximi* p. 95-105. & additionibus *S. Braulionis* & *Helece*, sive *Helecanis* Cæsaraugustanorum Episcoporum ad Maximum pag. 105.-112. & fragmentis carminum *M. Maximi* & aliorum. Ab eo tempore Thomas

mas Tamajus Vargas, regius Historicus edidit Dextrum defensum An. 1624. 4. Madriti, lingua Hispanica: *Flavio Lucio Dextro, Caballero Espannol de Barcelona, prefecto pretorio de Oriente, Governador de Toledo por los annos del Sennor de CCCC.defendido por Don Thomas Tamajo de Vargas.* Subjicitur: *Antigvedad de la religion Christiana en el reino de Toledo para muestra de la verdad de la doctrina de Flavio Lucio Dextro.* Postea Rodericus Carus Utrariensis presbyter Chronicon Dextri & continuatorum cum brevibus notis vulgavit Hispali 1627. *Franciscus Bivarius* Cisterciensis Monachus solum Dextri Chronicon cum amplo commentario Lugd. eodem anno 1627. fol. Maximi vero Chronicon cum *Braulionis & Helecanis, Tajonis & Valderedi* Episcoporum Casaraugustanorum additionibus, & ejusdem Bivarii commentario, praemissis *Baltasaris de Sandoval & Mosco* apologeticis praelocationibus pro Dextro & Maximo, excusum Madriti 1651. fol. Denique in laudati *Nicolai Antonii* Biblioth. Vet. Hispana Tom. 2. pag. 274. — 286. eadem Chronica exhibentur longe breviora, qui tamen neutiquam illa pro genuinis habet, sed quam plurimis & non inficiandis argumentis evincit recens illa & fortasse ab ipso

ipso Higuera fuisse conficta: de quo videtis etiam eundem Nicol. Antonium lib. 1. de jure exulum cap. 14. Cardinalem R. E. Josephum Saenz de Agvirre Tomo II. Concil. Hispan. pag. 54. sq. & Joan. Bollandum præfat. ad Tom. 1. Act. Sanctior. Januar. pag. 31. & ad Tomum 1. Act. Februarii pag. XVIII. seq. Papebrochium Tom. 4. Act. Sanctorum Maji pag. 14. b. Dionysius Petavius lib. 2. Epist. 14. ad Rosweidum, Chronicon Dextri vocat *hominis imperitissimi ἄροπον ἔς ἀλόκοτον κίνημα ἔς omnino ψευδεπίγραφον, ab Hispano aliquo nebulone confictum.*

Epistola commentitio huic Lucii Dextro, sive ut a Cornelio a Lapide appellatur tenebrionis sinistri Chronico præmissa non ad Hieronymum sed ad Orosium dirigitur his verbis: *Posteaquam ex Oriente, (ubi sicut nosti Præfectus prætorio fui,) domum redii, cœpit me vehementer tædere functionis munerum publicorum, totumque me converti ad ea studia, in quibus bonam vitæ meæ partem transegi, si non cum laude, citra notam pudoris tamen. Porro omnimodam historiam quam ab orbe condito ad hæc nostra tempora (Calderionis editio addit: id est ad annum 430. ad Consulatum XIII. Theodosii junioris) produxeram, ἔς S. Hieronymo dedica-*
veram,

veram, quoniam ad manus ejus defuncti (atqui scripta jam erat a Dextro A. 392. cum Hieronymus obierit demum 420.) *pervenire non potuit, auctam & locupletatam tibi nuncupo, ut Historiarum scriptori, & patris mei (Paciani) amantissimo. Vale.* Verum Calderionis editio habet: *S. Presbytero Hieronymo non ita locupletatam dicaveram: sed quia ad ejus defuncti manus pervenire non potuit, multis locis auctam locupletatamque tibi homini Hispano Laetano & Historiarum scriptori ornatissimo & mei amantissimo nuncupo. Vale.*

Didacus DEZA, Ordinis Prædicatorum, Theologus Salmanticensis, Inquisitor Generalis, atque ex Episcopo Salmanticensi, Giennensi, Palentino & Hispalensi designatus Archiepiscopus Toletanus, obiit Anno 1523. * ætatis LXXX. Ejus scripta: *Prælectiones* novarum defensionum *pro S. Thoma Aquinate*, in quatuor libros Sententiarum. Hispali 1517.

* non 1525. ut Nicolaus Antonius Tomo 1. Bibliothecæ Hispanæ pag. 216. neque 1515. ut Joannes Gottfried Olearius in Bibliotheca scriptorum Ecclesiasticorum pag. 197. Vide Epitaphium Dezzæ, quod exstat Hispali, & refertur a Jacobo Eckardo, qui de hoc Didaco, quem ille *Dezam* appellat, cæteris accuratius describit Tomo 2. de scriptoribus Ordinis Prædicatorum pag. 51. seq. Qui aliis Jacobus, Hispanis auribus Didacus vel Diego.

1517. fol. quatuor Voluminibus, quorum secundo subjicitur *Defensorium* pro eodem Thoma contra *Nicolaum Lyram* & invectivas *Matthie Dorinck* in replicationibus contra *Paulum Burgensem* super Biblia, quod separatim viderat lucem Hispali 1491. 4. & Paris. 1514. 8. *Statuta* ministris sacri tribunalis observanda editaque Hispali 1500. & Methymnæ five Medinæ Campi A. 1504. *Concilium Hispalense* An. 1512. post editionem Hispalensem in 4. obvium in Agvirrii Conciliis Hispaniæ in limine Tomi 4. ubi sermones a Didaco habiti pag. 1. & 23. & Capita Concilii LXIV. in quibus caput V. contra *Vaticinatores & Magos*. Caput X. de *festis quibusdam tollendis*. Caput XXI. ne in *Ecclesiis fiant repræsentationes Passionis, Resurrectionis Christi, aliaque*. Caput LIII. ne *arces in Ecclesiis construantur*.

Cætera, nescio an edita, sunt: *Monotesaron*, five ex quatuor Evangelis unum, una cum affecta nec absoluta *Catena* veterum Patrum, illa exponentium. *Expositio Orationis Dominicæ*. *Eruditio Pastorum*, seu de eorum erga sibi creditas oves officio. *Relectio de Peccato Originali*. *Homiliæ in totius anni festos & Dominicos dies*. *Commentarius inchoatus in Apocalypsin*. De auctario ad Vincentiū Bandelli

delli librum *de Conceptione B. Mariae Vir-*
gine, An. 1502. 4. edito, infra in VIN-
CENTIO.

DIBINI *Correctoria* MSS. in Bibliotheca
Quedlinburgensi, de quibus V. C. To-
bias Eckardus in notitia illius Bibliothe-
ce, edita A. 1713. 4. pag. 20. *Sunt Epi-*
stolæ varis de casibus ad Episcopos, item
ad Carolum Regem (Carolus IV. Impe-
ratorem) & ipsius Caroli de variis ar-
gumentis, Epistolæ, Privilegia, Mandata
&c.

DICTINIUS, Symphosii Episcopi filius,
Episcopus in Hispania Asturicensis, cu-
jus memoria ab illa Ecclesia etiamnum
colitur 2. Junii. *a)* Ob Priscillianæ hæ-
resin, quam profitebatur, ejecto cum aliis
eius sæcæ Episcopis Anno Christi 381. in
Synodo Cæsar-Augustana, successit Tur-
ibius, teste Idatio in Chronico. Sed da-
mnato errore suo *b)* resipuisse & ab Ec-
clesia receptum iterum Dictinnium con-
stat ex Innocentii I. Epistola ad Syno-
dum Toletanam, & ex Leonis Magni
Epistola XV. ad Turibium capite 16. in
qua

a) Benedictini ad Augustin. Tom. 6. edit. Amst.
pag. 329.

b) In Synodo Toletana A. 400. vide Aguirrii
Concilia Hisp. Tom. 2. pag. 127. Nicolai
Antonii Bibliothecam veterem Hispanam II.
5. pag. 131.

qua tamen scripta Dictinnii c) legere prohibet, sicut Augustinus quoque libro contra mendacium ad Consentium cap. 3. & 17. & Concilium Braccarense secundum, A. 563. canone 17. Augustinus speciatim memorat Dictinnii librum, cuius nomen fuit *libra*, eo quod *per tractatus duodecim questionib⁹ velut unciis* (tot enim libra constat) *explicabatur*: quod scriptum Priscillianistæ *tantis extulere laudibus, ut talem libram, qua horrendæ blasphemie continentur* (speciatim de eludendo martyrio & persecutoribus per mendacium & abnegationem declinandis) *multis librarum auri millibus pretiorem esse* judicarent.

DIDACUS Deza, supra, DEZA.

DIEDERICUS, vide infra, THEODERICUS.

Franciscus DIEDUS, Patricius Venetus, Christophoro Personæ in dedicatione versionis librorum Origenis adversus Celsum A. 1481. *Franciscus* DIETUS *vir miræ doctrinæ & eloquentiæ*, d) jam A. 1458. Patavii Oratione celebravit Bartholo-

c) Adde Paschasium Quesnellum ad Leonis Magni Epist. XV. pag. 449. Tillemont. Tom. VIII. memor. pag. 518. D. Thomæ Ittigii appendicem de hæresiarchis p. 233.

d) Diarium Eruditorum Italiæ Tom. XVII. pag. 289. seq.

tholomeum Pajatinum *e)* & præter alias *Orationes* atque *Epistolas*, invecitivamque in *Franciscum Barocium*, sive *Barozium*, Philosophum & Mathematicum: scripsit vitam *S. Rocchi* Confessoris, quem narrat obiisse A. 1327. anno autem 1414. innotuisse Patribus Concilii Constantiensis, quorum decreto ad propullandam ingruentem luem *f)* eidem honores Sanctis debiti sunt impensi. *Operis epitomen habes*, inquit *Vossius*, *apud Franciscum Haræum* in *Vitis Sanctorum* Colon. 1630. fol. die XVI. August. At opus ipsum integrum reperies in monumentis *Sanctorum Veronæ*, quæ *Venetis* sunt edita anno MDLXVI. Obiit *Diedus Veronæ* An. 1483. *g)* quo centum fere annis junior *Georgius Diedus* *Responsum* de bireto rubro Cardinalibus religiosis dando, Romæ A. 1591. publici juris fecit.

DIEMO, aliis TIEMO, sive THIMO, *h)*
Ordinis *S. Benedicti*, ex illustri genere
F 2 Ger-

e) *Vossius* III. de Hist. Lat. pag. 601.

f) Vide *Baronium* ad *Martyrolog. Rom.* 16. August. de missam *S. Rocchi*, tempore pestis celebrandam apud *Agvirrimum* Tomo IV. *Conciliorum Hispan.* pag. 719.

g) *Terthem.* cap. 869. de *S. E.*

h) Eundem esse *Thimorem*, qui aliter *Diemo*, recte notavit *Sandius* ad *Vossium* pag. 334. editionis a me curatæ.

Germanus, qui familiaris S. Othonis, Episcopi Bambergensis & Pomeranorum Apostoli A. 1139. i) defuncti, ejus *vitam* scripsit. Hac usum se testatur Andreas, Abbas S. Michaelis, ut dicere me memini supra Tom. 1. pag. 248. ubi notatum etiam est videri vitam hanc superesse in libris tribus Anonymi de ejusdem S. Othonis vita, editis a Canisio atque deinde etiam ab aliis: sed hi non per modum dialogi scripti sunt, in illa autem colloquentes inductos Sefridum & Tiemonem Andreas testatur. De aliis Sanctorum vitis, quas huic Diemoni videntur tribuere Vossius, Cangiusque, nihil quicquam comperi.

DIEMO Trithemio, k) aliis **THIEMO**, vel **TYEMO**, aut etiam **DIETHMARUS**, five **THEODAMARUS**, ex nobili Bojorum progenitus sanguine, Archiepiscopus *Saltzburgensis*, in Palæstina captus & cæsus a Turcis Anno Christi 1101. l) *Acta passionis* ejus lecta Ottoni Frisingensi & Auctori Chronici Reicherspergensis, edidit Henricus Canisius Tom. IV. parte 2. pag. 666. (editionis novæ Tom. 3. parte 2. p. 103.)

DIE-

g) Arnoldus Wion Tom. 2. ligni vitæ p. 713.

h) Trithem. IV. 123. illustr. Benedictin. & Chron. Hirsaug. ad Annum 1077.

i) Hundii metropol. Salzburg. pag. 6.

DIETERICUS, infra, THEODERICUS.

DIETGERUS, aliis THEOGERUS, five THEOGORUS, vel THEOCARUS, frater Folmari, Comitis Metensis, Abbas S. Georgii in sylva Hercinia, & Episcopus Metensis, abdicatoque circa Annum 1118. * Episcopatu Monachus Cluniacensis. Scripsit, teste Anonymo Mellicensi cap. 109. exemplo Gvilelmi, Abbatís Hirsaugiensis, Magistri sui, *Tractatum de Musica*, in quo de ejus inventione, & numeris ac proportionibus juxta Arithmeticos breviter quidem, sed satis subtiliter egit.

DIETHMARUS, vide, DIEMO *Salzburg.* & infra, DITHMARUS.

DIETPOLDUS ab Anno 1176. Patavienfis Episcopus, Hundio in metropoli Salisb. pag. 207. THEOBALDUS, in reditu ex Palæstina, in quam cum Fridrico Barbarossa contenderat, extinctus A. 1189. Præter *Epistolam* ejus ad *Taganem*, Decanum Pataviensem, memorari nihil comperi.

DIMALDUTIUS, supra, DAMALDUTIUS.

DINAMIUS, vide, DYNAMIUS.

F 3

David

* Sammarthani Tomo tertio Galliz Christianæ pag. 716.

David de DINANTO, supra, DAVID.
Nicolaus de DINCKELSPUHL, Svevus,
 Theologiæ Professor, & Gymnasia Vien-
 nensis Rector, qui Alberti V. Austriae
 Ducis legatus, interfuit Concilio Con-
 stantiensi A. 1414. & deinde Basileensi
 A. 1431. *Orationem* in exordio Concilii
 Constantiensis *ad Imperatorem Sigismun-*
dum habitam, sive præcipua ejus capita
 edidit V. C. Hermannus ab Hardt in
 Actis Concilii Constantiensis Tomo 2.
 pag. 182. Ejus *Sermones* avide a doctis
 lectos testis Aeneas Sylvius Epist. 165.
 Argentorati 1516. fol. junctim prodire.
De dilectione DEI & proximi, Sermones
XI. De præceptis Decalogi. De Oratio-
ne Dominica. De tribus partibus pœniten-
tiae. De octo beatitudinibus. De septem
peccatis mortalibus. Confessionale peccato-
rum, & de quinque Sensibus. Præterea a
Trithemio cap. 738. memorantur ejus
libri IV. super Sententias, & Quæstiones
Sententiarum. De septem donis Spiritus
Sancti. De octo vitiis capitalibus. De
præcepto charitatis. De peccatis lingvæ.
Sermones de tempore, de Sanctis, & Ser-
 mones morales. His a Simlero addi
 video, *de contractu emtionis & venditio-*
nis circa avaritiam: a Possevino: *Quæ-*
stionem Magistrale de hæresibus ac veri-
tatibus Catholicis, MS. in Bibliotheca Cæ-
 sarea,

sares, & ab Henrico Warthono ad Caveum: *De donis Spiritus Sancti. De gratitudine & ingratitude, & de Communionis Sacramentali.* MSS. in Bibliotheca Augustana. Scripta pleraque hujus Dinkelshuhlii, ut Commentarii in IV. libros sententiarum & Sermones MSS. in Bibliotheca Paulina Lipsienfi. Vide Oudinum Tom. 2. p. 2302.

Rogerus DIMOCCUS, aliis *DINMOCK*, sive *DYMMOCHUS*, Anglus, Theologus Oxoniensis, Ordinis Prædicatorum, cujus opus contra *XII. errores & hereses Lollardorum* ad gloriosissimum & metuentissimum Angliæ & Franciæ Regem Richardum II. MSS. in Bibliotheca Academicæ Cantabrigiensi & Colbertina. * Ejus librum pugnae contra *Wicelivum*, sive *Wiclesum* gesta ad eundem Richardum II. Regem, defunctum A. 1399. in-
 spexisse se referens Johannes Lelandus cap. 441. idem opus intelligit, sicut notum est Wiclefistas venire nomine Lollardorum. Præterea *Ordinarius* Rogeri *Questiones* memorant Baleus VII. 9. & Pitseus pag. 547.

DINOTHUS, Abbas Bannochorensis, laudatus Bedæ Hist. Angl. lib. 2. cap. 2. aliis *DIONOTUS Avonius*, qui in Syno-

F 4

do

* Vide Jacobum Qyrtif Tomo 1. pag. 699. & 700.

do Claudiana Vectiorum, five Wigornienſi Anno CHriſti 601. traditur, ut eſt apud Lelandum cap. 44. *copioſe, graviter, docte de non admittenda Gregorii Papæ aut miſſi ab eo Auguſtini Monachi auctoritate diſputaſſe. Præterea defendiſſe Archiepiſcopi Menevenſis in rebus Eccleſiaſticis poteſtatem. In ſumma, concluſiſſe, non eſſe e re publica Britannorum, ut Romanorum ſeſtum vel Saxonum tyrannidem in communionem admitterent. Atque eodem Lelando iudice, quæ erat Dionoti eruditio, recte ſentiebat, non eſſe penes Romanum, ut gentem advenam, (Saxones) fidei prætextu, in alieno (Britannico) confirmaret imperio. Nam ſi id admitterent, non deeſſet fucus ad explodendos quoscunque e regnis ſuis Principes. Verba ipſa quædam Dinothi ex MSto Codice Anglo-Saxonice deſcripta & Anglice cum Latina verſione publicavit Henricus Speelmannus Tomo 1. Conciliorum Angliæ pag. 108. quæ cur conficta ſub Dinothi nomine viſa ſint Schelſtratenſi * & quibusdam aliis, conjicere facile licet, rationem videre non licet. Sententia verborum hæc eſt: *Notum ſit & absque dubitatione vobis, quod nos omnes ſumus & quilibet noſtrum obedien-**

* Mem. de Trevoux A. 1709. pag. 823.

dientes & subditi Ecclesiae DEI & Papae
 Romae, & unicuique vero & pio Christia-
 no ad amandum unumquemque in suo gra-
 du in perfecta charitate, & ad juvandum
 unumquemque eorum verbo & facto fore
 filios DEI: & aliam obedientiam quam
 istam non scio debitam ei quem vos nomi-
 natis Papam, nec esse Patrem Patrum vin-
 dicari & postulari: & istam obedientiam
 nos sumus parati dare & solvere ei & cui-
 que Christiano continuo. Præterea nos su-
 mus sub gubernatione Episcopi Caerlegionis
 super Osca, qui est ad supervidendum sub
 DEO super nobis, ad faciendum nos serva-
 re viam spiritualem. Quæ præterea a
 Baleo l. 70. & Pitseo pag. 104. seq. per-
 hibetur scripsisse Dinothus, Defenso-
 rium jurisdictionis sedis Menevensis: De
 conservandis Britannorum ritibus: Dispu-
 tationum librum, aliumque Orationum
 & Epistolarum, & in sacram Scripturam
 Commentarios, ea nemini visa, & ex so-
 la conjectura, ut in aliis non raro ab
 his factum, tributa esse mihi persua-
 deo.

Edmundus DINTERUS, five de DINTER,
 Sylvaeducensis, Wenceslai, Antonii, Jo-
 annis & Philippi Boni, Ducum Braban-
 tiæ, a secretis, defunctus Bruxellæ An-
 no 1448. scripsit brevem Genealogiam
 Ducum Burgundiæ, Brabantie &c. quam

Hunibaldi fabulas secutus a Priamo Hectoris filio repetit. Prodiit Argentorati 1529. & in Tomo tertio scriptorum Germanicorum Freheri pag. 230. editionis nuperæ Struvianæ: utrobique præmissam habens vitam Philippi Burgundi, qui Philippi Boni, Burgundiæ Ducis, filius fuit & ab Anno 1517. Episcopus Ultrajectinus. Sed hujus vitæ a Gerharδο Geldenhauer, Noviomago, compositæ editæque scriptor a Sweertio pag. 229. perperam Dinterus traditur: præter rem etiam edita esse scribitur An. 1519. nam obitus Philippi hujus, quem describit, incidit in A. 1524. Ineditum adhuc in Belgio servatur Dinteri *Chronicon*, sive *Historia Ducum Brabantiae*, de qua Valerius Andreas, p. 203. Aubertus Miræus in *Chronico Belgico* pag. 386. &c. Oudinus Tomo tertio pag. 2386.

DINUS *Compagnus* Gonfalonierius, sive Prætor Florentinus, defunctus A. 1323. Ejus *Oratio ad Joannem XXII.* edita Florentiæ A. 1547. & *Chronicon Florentinum* libris III. ab Anno 1280. ad 1312. verum non Latino, sed culto sermone Hetrusco scriptum, in Clarissimi Muratorii scriptorum Italiæ Tomo IX. pag. 463. Mediolani 1726. fol. Carmina ejus quædam itidem Hetrusca in Leonis Alatii

latii dramaturgia. De aliis ineditis ejus Julius Niger in historia scriptorum Florentinorum pag. 146.

DINŪS *de Garbo*, Bruni Chirurgi Florentini filius, discipulus Thadæi Medici, pater Thomæ de Garbo, cujus summam Medicinæ laudat Trithemius cap. 613. Dinus hic Bononiæ primum, deinde Senis artem Medicam professus diem obiit A. 1327. Scripta ejus feruntur in *Hippocratis, Galeni, & Avicennæ* libros quosdam Commentaria. Enarratio in *Gvidonem de Cavalcantibus* de natura Veneri amoris, Venetiis 1498. fol. *Chirurgia*, Ferrariæ 1485. in fol. *Diversarum Questionum* liber, ex quibus est illa de *Cœna & Prandio*, excusa cum Andrea Thurini operibus, Romæ 1545. in fol. *De malitia variæ complexionis*, &c. Vide (præter Bibliothecæ Medicæ scriptores) Trithemium cap. 532. & Julium Nigrum pag. 146. seq.

DINUS, sive **DYNUS** *de Rossionibus*, a patria Mugello, agri Florentini opido *Mugellanus*, Juris utriusque peritissimus Bononiæ docuit, extinctusque est A. 1303. Vide Pancirollum II. 45. Ejus opera usus esse dicitur Bonifacius VIII. * in com-

* Vide Marcum Mantuanum de *JCtis* illustribus pag. 46c.

componendo *sexto Decretalium libro*, quem etiam post Gvilelmum Mandagotti, Archidiaconum Nemausensem, Commentariis illustravit: quanquam Juris Canonici parum peritum arguit Johannes Andreæ apud Joannem Fichardum in vitis Jctorum pag. 407. Quæ in *titulum de regulis Juris in sexto* scripsit, *mirabile commentum* vocat Johannes Baptista de Gazalupis pag. 503. Fallitur autem Julius Niger cum pag. 147. *historiæ scriptorum Florentinorum* ait Dinum sex libros Lugduni, Parisiis, Colonia & Venetiis editos scripsisse in *titulum de regulis Juris*, illum nempe *titulum* animo cogitans, qui libro ultimo Digestorum habetur. Sed Dinus scripsit in Bonifacii VIII. *regulas Juris LXXXVIII.* qui librum sextum Decretalium claudunt. Cætera illius Jcti scripta, ut *de præscriptionibus, de successionibus &c.* apud eundem Nigrum videantur, & apud Trithemium cap. 515. &c.

DIOCLEATES, Presbyter, *de regno Slavorum* editus Latine in Joannis Lucii opere de regno Dalmatiæ & Croatiæ a gentis origine ad Annum 1480. Amstelod. 1666. fol. & ex Italica versione, in Mauri Orbini opere, cui titulus: *il regno delli Slavi, hoggi detti Schiavoni.* Pisauri 1601. fol. Odo

Odo de DIOGILO, (alijs *de Dejl*) Abbas S. Cornelii Compendiensis, deinde ab Anno 1153. S. Dionysii in Gallia, scriptor *itineris transmarini* A. 1147. suscepti a Ludovico VII. Rege Francorum in Orientem *libris VII.* editi a Petro Francisco Chifletio S. J. Divione 1660. 4to, una cum S. Bernhardi illustri genere asserita. Vide Oudinum Tomo secundo pag. 1443.

DIONOTUS, supra, DINOTHUS.

DIONYSIUS patria Calaber, Episcopus Romanus fuisse perhibetur * per annos decem, a 22. Julii Anno Christi 259. ad Annum 269. 16. Decembris. Vide Petri Constant Epistolas Pontificum p. 270. seqq. ubi post fragmenta Græca Dionysii Papæ & Synodi Romanæ ab eo habitæ *Epistolarumque* ad Dionysium Alex. *adversus Sabellianos*, & Dionysii Alexandrini *elenchi & apologia*, sive *Epistolarum* ad Dionysium Romanum pag. 292 notat ab Isidoro Mercatore duas Dionysio Papæ suppositas fuisse *Epistolas*, unam *ad Urbanum præfectum*, alteram *ad Severum Episcopum*. Easdem falsitatis con-

* Alias sententias vide in diversis editionibus Pontificalis veteris apud Schelitratenum pag. 434. 435. Tomo 1. Antiquitatis Ecclesiæ illustratz.

convictas videre est in Blondelli Pseudo-Isidoro pag. 349. seq. Quod autem Ludovicus Jacobus pag. 62. Bibliothecæ Pontificiæ huic Dionysio ex fragmentis commentitii Luitprandi Ticinensis pag. 295. adscribit *librum de situ Orbis*, error est manifestarius, cum toto cœlo & majore quam sæculi intervallo differat ab Episcopo hoc Dionysio Dionysius periegetes, ethnicus cujus carmen Græcum insigne hujus argumenti habemus. Similiter ferri non potest, quod eodem loco *Commentarius adversus Arianas hereses* Dionysio Papæ tribuitur, cujus tempore, Arii hæretici nomen nondum erat auditum, quod fieri cœpit ab Anno 316. Neque *adversus Paulum Samosatenum* scripsit Dionysius Papa, sed Dionysius Alexandrinus Episcopus, sicut a Caveo jam bene notatum video.

DIONYSIUS *Abbas*, infra, DIONYSIUS *Exiguus*.

DIONYSIUS *de Burgo*, S. Sepulchri Civitate Ducatus Spoletini in Italia, frater Eremitarum S. Augustini, clarus circa Annum 1412. si audimus Trithemium cap. 728. Sed & illud emendandum & quod supra Tom. 1. pag. 832. scripsi eum A. 1380. claruisse. Nam verius est, gratiosum fuisse apud Robertum, Regem Si-

Sicilia, laudatum a Petrarcha vivum mortuumque, & diem obiisse Neapoli æt. 1339. Vide Josephum Pamphilum pag. 49. 50. & Elsium pag. 169. qui præter alibi memorata a me, Postillas ejus in *Epistolam ad Romanos* laudant & Commentarium in *Aristotelis Poeticam*. His addendum quod tropologica ejus narrationes in *Ovidii metamorphosin* prohibentur in indice Clementis VIII. ut Pollewinus observavit, idque sapienter judicatum ab auctoribus indicis, nemo cui cor sapit negaverit. Ac fortasse idem vel magis quoque hoc merebantur tropologia quadam frigidissima, quibus sacros etiam libros contaminare væcordia maleficatorum interpretum quorundam jampridem non dubitavit.

DIONYSIUS de *Laetis*, patria *Ryckelius* Belga in ditione Leodicensi: Magister Artium Colonienſis, inter *Carthusianos* Ruremundæ apud Geldros nomen professus suum, ubi etiam diem obiit Anno 1471. ætatis 77. ingenii & doctrinæ gloria cognomen *Doct̃oris Eccl̃iæ* promeritus. De eo consulenda Acta Sanctorum XII. Martii Tom. 2. pag. 245. seq. ubi etiam vita scripta a Theodorico Loerio a Stratis, Carthusiano Colon. pag. 247. ex editione Colon. 1532. 8. ut præteream quæ de eo, revelationibusque illi

illi factis Petrus Dorlandus libro septimo Chronici Carthusiensis cap. 6. seqq. aliique. Lucubrationum multitudine siue æquavit, siue superavit S. Augustinum, in illis scribendis nullo amanuensis usus. Elenchum universorum opusculorum & commentariorum suorum ipse rogatus descripsit, qui exstat apud Bzovium ad Annum 1471. num. XXI. Tom. XVIII. pag. 10-15. & in Theodori Petreji Bibliotheca Carthusiana pag. 50 -- 84. conferendus cum titulis apud Gesnerum, Simlerum & Possevinum ex Trithemii capite 820. & apud Sweertium pag. 215. De editionibus accuratius tradunt Valerius Andreas in Bibliotheca Belgica pag. 186. & Henricus Warthonus ad Caveum; Lugdunensis editio omnium operum hujus Dionysii XII. Voluminibus in fol. quam A. 1658. expectare jussit Labbeus de S. E. T. I. p. 266. nondum lucem vidit quod sciam. In libello *de quatuor novissimis* caute legendum monuit Bellarminus pag. 404. de S. E. & vernaculæ versiones hujus libri prohibentur in Indice expurgatorio, quæ tamen exstant in variis lingvis, ut Hispanica Madrit. 1630. Italica 1583. 12. Nempe vitio datum Dionysio est, quod art. 47. ob quasdam visiones docet animas in purgatorio incertas

tas esse de æterna sua salute, quod oppugrandum sibi sumit idem Bellarminus lib. 2. de purgatorio cap. 4. Exstat & Germanica versio librorum quinque *adversus Alcoranum & Sectam Mahometicam*, quam consultandam sibi delegit Dionysius exemplo amiei sui Nicolai Cusani. Strasburg 1540. fol. Dionysii von Riekel *Alcoran, oder des Türckischen Alcorans Inhalt und Ablehnung*. De ejus *Commentarius in sacram Scripturam* videndus Richardus Simon III. 34. *historiz Criticæ Novi Testamenti* pag. 487. seq. Notitiam singulorum si quis requirat, & editionum, Jacobi le Long *Bibliothecam sacram exegeticam* consulat pag. 828. 829. illisque addet *Enarrationem Epistolarum & Evangeliorum* typis expressam Paris. 1544. fol.

DIONYSIUS Cassinensis Monachus, scriptor *vite S. Iuliani*, Abbatis S. Cæcilie Ordinis Benedictini in agro Setino, defuncti An. 1118. ad quem annum Baronius num. 28. *Scriptis res ab eo gestas Dionysius Monachus Cassinensis, sed ætate mentis oblitus legisse nobis contigit.*

DIONYSIUS Caroli loci Monachus Cisterciensis circa Annum 1230. composuit *Compendium vite S. Guilelmi, Bituricensis Archiepiscopi*, & quondam Caroli loci Abbatis, qui obiit An. 1209. X. Januarii.

rii, a) ad quem diem adire licebit Surium & Acta Sanctorum Tomo I. Januarii.

DIONYSIUS *Cisterciensis junior, Doctoris clari ac subtilis* elogio mactatus a Carolo de Visch in Bibliotheca Ord. Cisterc. pag. 84. scriptor *Commentariorum in Magistri sententiarum quatuor libros*, qui prodire sub nascentis typographiæ initia, Parisiis in folio apud Poncium le Preux.

DIONYSIUS *Collensis, Hetruscus, Augustinianus* circa Annum 1470. scripsit *de arte sermocinandi, de pulchritudine pacis, & tractatum de morte*, cujus omnium ferme capitum hoc est exordium: *Omnes morimur & quasi aqua dilabimur.* Vide Elssium pag. 169.

Monachus Cenobii S. **DIONYSII**, scriptor *coævus gestorum Dagoberti I. filii Chlotarii II. Regis Francorum* ab Anno 628. ad 638. Exstant in Tomo I. *Andrez du Chesne* pag. 571. - 589.

Anonymi Benedictini Chronicon Ecclesiæ S. DIONYSII breve ad Cyclos Paschales, ab Anno 986. ad 1292. Tomo II. *spicilegii Dacheriani* pag. 808. & Tomo II. edit. novæ pag. 495. ad 498.

DIO-

a) Sammarthani Tom. I. Galliæ Christianæ pag.

DIONYSIUS *Exiguus*, natione Scythæ, *b)* Monachus & Abbas Romanus, *c)* magna laude magnisque studiorum meritis novem ingens consecutus diem obiit ante Annum 556. quo librum de Divinis lectionibus scripsisse se Cassiodorus jam senex significat. Scripta ejus sunt:

I. *Cyclus Paschalis* quinque cyclorum sive enneadecaeteridum, constans annis XCV. primo ducto ab Anno Christi DXXXII. desinensque in A. DCXXVI. cum alii ante eum imperfectioribus cyclis usi fuissent, vel annos a Diocletiano, cujus initium in Anno Christi 284. incidit, computassent. Ita enim Dionysius: *d)* *Quia vero S. Cyrillus primum Cyclum* (XCV. annorum) *ab Anno Diocletiano CLIII. e)* *cæpit, & ultimum in CCXLVII. f)* *terminavit, nos a CCCXLVIII. g)* *anno ejusdem, Tyranni*
G 2
potius

- b)* Cassiodor. cap. 23. de institutione Divinarum Litterarum.
- c)* Bedæ de ratione temp. cap. 45. Sigebertus cap. 27. de S. E. Baronius ad Annum 527. num 67. 71. seq.
- d)* Epistola ad Petronium Episcopum scripta Au. Christi 525.
- e)* Christi 437.
- f)* Christi 531.
- g)* Confer Marianum Scotum ad Annum 526. in Tomo uno Pistorii p. 445.

potius quam Principis, inchoantes, nolimus circulis nostris memoriam impii & persecutoris innectere, sed magis elegimus. AB INCARNATIONE DOMINI NOSTRI JESU CHRISTI b) annorum tempora prenotare, quatenus exordium spei nostræ notius nobis existeret, & causa reparationis humanæ, id est passio Redemptoris nostri evidentius eluceret. Hunc Cyclum Anno Christi DXXV. composuisse se Dionysius testatur, integriorem autem primus ex Codice Remensi, Colbertino & Digbæano vulgavit atque erudite illustravit D. Joannes Gvilelmus Janus ὁ μακαρίτης in historia Cycli Dionysiani, Wittembergæ 1718. 4. In hac pag. 59. occurrit *Epistola ad Petronium Episcopum*, sive *Præfatio*, edita pridem a Petavio ad calcem tomi secundæ doctrinæ temporum pag. 874. (editionis Amstelodam. pag.

- b) Præter Pagium dissert. de periodo Græco Rom. Mabillonium pag. 176. de re diplomatica, Ricciolum lib. VIII. Chronologiæ reformatæ cap. 1. pag. 298. G. J. Vossium lib. de annis Christi Tom. VI. Operum pag. 65. consulenda dissertatio V. C. Georgii Alberti Hambergeri de epochæ Christianæ, quæ a Dionysio hoc *era Dionysiana* audit, ortu & auctore, Jenæ 1707. 4. Franciscus Maria Florentinus ad Martyrolog. Hieron. pag. 185. seq. Andreæ Kobavii, S. J. vindiciæ Astronomiæ pro Dionysio ejusque æra, Viennæ Austriæ 1643. 8.

pag. 498.) & Bucherio ad Victorii Canonem Paschalem pag. 485. Sequitur apud Janum pag. 74. Cyclus decemnovennalis ab anno Diocletiani CCXXIX. Christi 512. ad 531. inde pag. 76. Cycli ipse Dionysianus annorum XCV. ad Annum Christi 532. ad 626. descriptus per columnas octo, quarum hæc addita clavis sive interpretatio:

Linea, Christe, Tuo prima est que con-
tinet annos,
Atque secunda tenet cycli que Indictio
constat,
Servabit numeros Epactis tertia certos,
Quarta dies numerat septem d) bissexti-
lis anni
Quinta tibi cyclos Lunaris e) compu-
tat anni,
Jam quartas decimas designat sexta-
que lunas,
Septimanam Pasche f) ostendit tempora-
que diemque,
Ætatem Lunæ monstrat novissimus
Ordo.

Deinceps apud laudatum Janum succedunt pag. 79. Argumenta XVI. de titu-

G 3

lis

d) Dies hebdomadae, *dominica* quem solemus *dominica* appellare.

e) ἡ ἑβδομάς.

f) τὸ νομικὸν Πάσχα.

lis Paschalibus, ÆGYPTIORUM inve-
stigata sollertia, ut præsentis indicent,
 primum edita ex Codice Digbæano.
 Horum Argumentorum præter Diony-
 sium ipsum Epistola ad Petronium, me-
 minit Ceolfridus apud Bedam V. 22.
 Eadem inter Bedæ Opera Tom. I. p. 321.
 leguntur, sed variis interpolata modis,
 hoc titulo: *Canones lunarium decemno-*
valium Circularum. Argumentum deci-
 mum quartum ex hisce ediderat Can-
 gius ad calcem Chronici Paschalis num.
 XXIV. pag. 481. inscripseratque: *Argu-*
menta Ægyptiorum, quorum meminit Dio-
nysius in Epistola ad Petronium & Victo-
rius in Canone Paschali. Denique Janus
 pag. 95. subjunxit PROTERII, *m*) Epi-
 scopi Alexandrini ab Anno 451. ad 472.
 scriptam An. 454. Epistolam Paschalem
 ex Dionysii versione, ad Codices MSS.
 Bodlejanum, Cottonianum atque Dig-
 bæanum emendatam: & pag. 105. Epi-
 stolam Dionysii *ad Bonifacium*, primice-
 rium notariorum, Bonumque secundice-
 rium scriptam An. Christi 526. de ratio-
 ne Paschæ. Utraque hæc Epistola et-
 iam obvia apud Petavium pag. 497. &
 499. atque apud Bucherium pag. 82. &
 489. Proterii Epistolam Paschalius quo-
 que

m) De Proterio Henschenius in Actis Sanctorum 28.
 Febr. T. 3. p. 729. seq.

que Qvetnellus edidit post Epistolam Leonis Magni centesimam tertiam, qui Paschasius etiam videndus in notis pag. 402. 403. & in vita Leonis ad Annum 454. pag. 171. Quoniam vero deprehensum est ab ipso Dionysio, *n*) ac deinde ab aliis, cyclum quinque enneadecasteridum non sufficere ad regulam, qua novilunia & ad easdem ferias non modo redeant, sed & eodem tenore pertercantur, hinc probatus est Cyclus VICTORIANUS enneadecasteridum XXVIII. live Annorum DXXXII. qualem ISIDORUS ab A. C. 721 exorsus est, & Jo. Novionagus ad *Bedam* *o*) ab A. 1063. Eundem Annorum quingentorum & triginta duorum Cyclum, sed alio computandū principio secuti etiam sunt Græci, ut constat ex Maximi Martyris computo Ecclesiastico *p*) & ex Chronico Theophanis pag. 39. quibus addi potest Johannes Archipresbyter, a quo descriptum Græce tertium decimum magnum

G 4

hujus-

n) Epist. ad Petronium. Albericus Chron. ad Annum Christi 830. pag. 171. *Secundum quosdam finitur novise magna tabula Dionysii, quæ est annorum DXXXII. hoc anno ab initio Mundi.*

o) Supra Tom. 1. pag. 498.

p) In Uranologio Petavii pag. 129. editionis Amstelodam.

hujusmodi Circulum ab Anno CHristi 876. ad 1408. MS. habet eruditissimus noster Joannes Christophorus Wolfius, sunt autem:

Cyclus I. 532. ab Orbe condito usque ad annum Enos XCVII. ante CHristum 5066.

II. 1064. usque ad annum Jared CXXX. ante CHristum 4534.

III. 1596. usque ad annum Lamech CXLII. ante CHristum 4002.

IV. 2128. usque ad annum Noë CCCCLXXXVI. ante CHristum 3470.

V. 2660. usque ad annum Heber XXIII. ante CHristum 2938.

VI. 3192. usque ad annum Nachor XXIX. ante CHristum 2406.

VII. 3724. usque ad annum Aram LVIII. ante CHristum 1874.

VIII. 4256 usque ad annum Philistæorum VI. ante CHristum 1342.

IX. 4788. usque ad annum Ezechïæ LXX. ante CHristum 810.

X. 5320. usque ad annum Philometoris XVI. ante CHristum 288.

Natus CHristus 5508.

XI. 5852. usque ad annum Constantii junioris VIII. post CHristum 344.

Cyclus

Cyclus XII. ab A. 5384. usque ad A. Basilii
Macedonis X. post Christum
876.

XIII. 6916. usque ad annum Manu-
elis Paleologi XXIV. post
Christum 1408.

Omitto quod in Cyclo isto majore et-
iam annor. 532. defectus adhuc quosdam
annotavit sagax recentiorum industria,
vide Epistolam Paschalem Theodori
Skuminowicz, Episcopi Gratianopolita-
ni, editam Dantisci 1659. 4. & Episto-
lam Joannis Baptistæ Riccioli eidem sub-
jectam, & hujus Chronologiam refor-
matam lib. 1. cap. 27. pag. 69. Petavium
VI. 5. de doctrina temporum &c. Ano-
nyni Observationes in Prosperi & alio-
rum cyclum annorum LXXXIV. Amst.
1733. 4to. Acta Eruditorum An. 1734.
pag. 164.

Rogatus a Stephano, Salonitano in Dal-
matia Episcopo, Dionysius collegit & e
Græcis exemplaribus Latine vertit Co-
dicem Canonum Ecclesiasticorum, quos ho-
die, inquit Cassiodorus cap. 23. Divin.
Lect. usu celeberrimo Ecclesia Romana
complectitur. Amplexa etiam est Gallia.
Vide Sirmondum præfat. ad Concilia
Gallicana Tom. 4. Operum pag. 628.
Carolus le Comte Annal. Francorum
Tom. 2. pag. 177. seq. & Tom. 6. p. 44.
G 5 seq.

seq. sed & Paschasium Qvesnellum disertat. XVI. ad Leonem Magnum. In hoc Codice exstant: a)

Canones Apostolici quinquaginta.

Canones Concilii Niceni XX.

Ancyrani XXIV.

Neocesariensis XIV.

Gangrensis XX.

Antiocheni XXV.

Laodicensi LIX.

Constantinopolitani III.

Chalcedonensis XXVII.

Sardicensis XXI.

Carthaginensis & diversorum Conciliorum Africane Provinciae, CXXXVIII.

Editionem Codicis hujus Dionysiani, sed ex interpolato, ut videtur, b) Codice debemus Christophoro Justello, Parisiis 1628. 8. unde recusatus est in Tomo priore Bibliothecæ Canonice Gvilelmi Voëlli & Henrici Justelli, præmissa Dionysii ad Stephanum *Epistola* p. 101. Parisiis 1661. fol. atque inde in Conciliorum Tomis.

Primus etiam Dionysius collegit & digessit *librum decretorum*, sive decretalium

a) Confer. Bibliothecæ Græcæ Tomum XI. pag. 4. & 61.

b) Vide Paschasium Qvesnellum pag. 774. seq. ad Leonem Magnum.

lium Epistolarum Pontificum Romanorum, rogante *Juliano* Presbytero Romano tituli S. Anastasiæ, ad quem *Epistola* (a Blondello & ex Sirmondi Codice a Justello edita) præmittitur. In hac collectione exstant decreta nulla ante Siricium: quæ vero exstant, hæc sunt:

XV.	Decreta <i>Siricii</i> , Papæ ab A. 385. ad 398		
LVII.	<i>Innocentii I</i>	402.	416
IV.	<i>Zosimi</i>	417.	418
IV.	<i>Bonifacii I.</i>	418.	423
XXII.	<i>Celestini</i>	423.	431
XLIX.	<i>Leonis I.</i>	440.	461
XXVIII.	<i>Gelasii</i>	492.	496
VIII.	<i>Anastasio</i>	496.	498

Hæc collectio sæpius edita in Tomis Conciliorum & cum Codice Canonum a Justello c) & in Bibliotheca Canonica: Exstat & MS. vetus versio Theotisca utriusque sylloges, tum Canonum, cum Decretorum, nisi quod decretis etiam alia Pontificum, qui post Dionysium fuere, accesserunt. Vide Bernhardum Pez Tomo 1. Anecdotorum pag. 373. 401.

Latine vertit Dionysius porro:

1 *Proterii* Epistolam Paschalem, de qua supra pag. 102.

2 *Vi-*

c). Bibliothecz Græca Tom. XI. pag. 13.

2. *Vitam S. Pachonii Abbatis* cum præfatione, quam a Lipomanno & Surio omiffam miratur Baronius ad Martyrolog. Rom. pag. 218. Sed cum illa præfatione exstat in Heriberti Rosweidi *Vitis Patrum* pag. 85. & in *Actis Sanctorum XIV. Maji*. Præfatio dirigitur ad nescio quam Domīnam, quam *venerandam sibi & in Christo quoque magnificentissimam* Dionysius appellat.
3. *Epistolam de fide*, a Proclo Constantino-politano ad Armeniæ Presbyteros & Archimandritas * per Theodosium sive Theodorum Diaconum missam Anno Christi 435. quæ cum Dionysii versione, præmissa ejus *Epistola ad Felicianum Pastorem* prodiit in antidoto adversus hæreses, Basileæ 1528. fol. & deinde sæpius recusa est, ut dixi in Bibliotheca Græca Tom. VIII. pag. 605. seq. Occurrit etiam in Conciliis Harduini Tom. I. pag. 1722.
4. Ejusdem Procli, Cyziceni adhuc Episcopi, *Laudationem in sanctissimam Θεοτόκον Mariam*, contra Nestorium dictam publice Constantinopoli A. 429. Latine e MSto Vaticano publicavit & Dionysio versionem tribuit Vincentius Riccar-

* Vide Baluzii Concilia Tom. I. pag. 946.

Riccardus in sua Procli operum editione pag. 873. Romæ 1630. 4. Cum eadem versione, quam vero non Dionysii, sed Marii Mercatoris esse putat, vulgavit Johannes Garnerius Tom. 2. Operum Mercatoris pag. 19. Parisiis 1673. fol.

- 5 Gregorii Nysseni (perperam Eusebii in quibusdam Trithemii editionibus) *de conditione hominis*: edita primum Colonia 1537. fol. & deinde 1551. Basileæ 1562. Colonia 1573. in Latinis Nysseni editionibus, sed omissa versione prælationis Nyssenianæ, & Dionysii Epistola dedicatoria ad Eugippium Presbyterum, quam utramque c. MS. Corbejensi vulgavit Joannes Mabillonius in limine Tom. 2. Analectorum, Parisiis 1677. 8. (in nova editione Paris. 1723. fol. pag. 59.) Eugippius ille idem, quem cum Dionysio celebrat Cassiodorus Divinar. Lect. cap. 23.

Basilii homilias in hexæmeron, interpretatum esse Dionysium scribit clarissimus Caveus, ubi de Basilio: sed suspicor memoriam ejus obversatam Nysseni imaginem, & cum Basilio permutatam fuisse.

- 6 *Marcelli Archimandritæ spelæi Emeſæ vicini hiftoriam inventionis capitis S. Johannis Baptiftæ, factæ in Urbe Emeſena* * An. 453. ad *Gaudentium* Abbatem. Edidit Cangius pag. 205. ad calcem tractatus hiftorici de capite Joannis Baptiftæ, Pariſiis 1665. 4to, & Daniel Papebrochius in *Actis Sanctorum Junii*, Tom. IV. pag. 721-728. cum notis.
- 7 *Epistolam Synodicam S. Cyrilli & Concilii Alexandrini contra Nestorium cum XII. Anathematismis Latine verſam ad Petrum Episcopum*, quæ ſubjicitur Codici Canonum Dionyſiano a Chriſtophoro Juſtello vulgato Pariſiis 1628. 8vo, & in Tomo priore Bibliothecæ Canonice Gvilelmi Voëlli & Henrici Juſtelli pag. 175. & in Tomis Conciliorum. Interpretationem vero Epiftolarum duarum Cyrilli ad Succenſum, quas a Dionyſio verſas Poſſevinus memorat, nemo adhuc, quod ſciam, in lucem protulit.

DIONYSIUS Hiftoricus quem ex Jornanandis cap. 19. de rebus Geticis, Voſſius memorat & Cangius, nec Latine ſcripſit nec hiftoricus eſt, ſed Jornandes ſecu-

* Vide Sozomenum VIII. 21. & Lambecium Tomo VIII. pag. 89.

secutus est Eusebianum Hieronymi Chronicon in quo ad A. 255. hæc leguntur: *Pestilens morbus multas totius Orbis provincias occupavit, maximeque Alexandriam & Aegyptum, ut scribit Dionysius, & Cypriani, de mortalitate testis est liber.* Dionysius autem Alex. scriptor Græcus Christianus intelligitur, ex cuius Epistola Paschali testimonium de illa suo longe lateque grassante exstat apud Eusebium VII. histor. Eccles. cap. 22. Recte hoc observatum Christophoro Sandio in observationibus ad Historicos Latinos Vossii pag. 4. seq.

DIONYSIUS *Palæstrus*, Ord. Minor. auctor Officii proprii de B. Catharina Bononiensi, quod ab An. 1426. Clementis VII. concessione in ejus Natali peragitur. Vide Waddingum pag. 103.

DIONYSIUS *Soulebat*, Ord. Minor. cuius *sedulæ revocationis quorundam articulorum* in disputationibus solennibus per eum Parisiis & in curia Romana A. 1365. & 1369. factæ exstant in Bibliotheca Patrum, ut in novissima Lugdunensi editione Tom. XXVI. pag. 488 - 490.

DISCIPULUS sub cuius nomine exstant A. 1418. scripti a) *Sermones de tempore,*
&

a) Jacobus Quetif Tom. I. Bibl. Dominicanorum pag. 763.

& *de Sanctis*, cum *exemplorum promptuario ac miraculis B. Virginis*, quibus annexi sunt etiam *casus Papales & Episcopales*, atque à *sacra Communione inhibitiones*. in fol. vetus editio sine anno & loco, b) & Noribergæ 1480. Basileæ 1482. Spiræ 1483. Daventriæ 1485. fol. tum Norimbergæ 1514. Colon. 1518. Paris. 1519. 4. Lugd. 1520. 4. Venet. 1598. 4. & Moguntia 1612. 4. Auctor JOHANNES HEROLT, * Teuto, Ord. Præd. qui scripsit etiam *Quadragesimale & de bello Albigensum*. c) Exstant quoque ejus *sermones super Epistolas Dominicales*, *collecti e sermonibus Wilhelmi Lugdunensis*, & *ex dictis S. Thomæ, Johannis Nyderi & aliorum*, qui prodire A. 1488. fol. & *Eruditorium Vitæ*, sive *de eruditione fidelium CHRISTI*, seu *Loci communes* in quibus continentur *explicatio Decalogi, Orationis Dominicæ, Angelicæ salutationis, Symboli Apostolorum, septem Sacramentorum, totidem donorum sancti Spiritus*, cum tabula pro sermonibus de tempore ex hoc libro colligendis per totius

US

b) Unschuldige Nachrichten A. 1724. pag. 698.

* Vitiose aliis Herlot vel Berolis.

c) Vincentius Placcius de scriptoribus pseudonymis n. 841. pag. 238. ex Castillo & Altamura: quamquam laudatus Quetifus de scripto bellum Albigensum persequente addubitat.

us anni circulum. Argentinae 1490. fol. Sermones cum eruditorio junctim editi Mogunt. 1612. 4. tribus Vol. In calce sermonum auctor monet DISCIPULI se nomen adscivisse, *intitulantur sermones Discipuli, quod in istis sermonibus non subtilia per modum Magistri, sed simplicia per modum discipuli conscripsi & collegi.* Aetatem suam signat sermone Dominic. 2. post festum SS. Trinitatis: *ab Abraham usque ad Christum transacti sunt duo millia sexcenti septuaginta sex anni: à Christo autem transacti sunt mille quadringenti decem & octo anni.* Citantur ab eo d) Ambrosius, Augustinus, Basilus, Boëthius, Casarius, Cassiodorus, Gregorius Papa, Holkot, Hubertus, Isidorus, Thomas, Jacobus de Voragine, Aristoteles, Ovidius &c.

DITHMARUS, sive **DIETHMARUS**, *Helmovardiensis Abbas, Scriptor Vitæ S. Modoaldi circa Annum 1107.* Ita Cangiugius, ex memoriæ puto errore. Nam **STEPHANUS**, Abbas Leodiensis, qui A. 1112. obiit, rogante **DIETHMARO**, sive **THIETMARO**, Helinwardicensis Cœnobii Abbate, *vitam S. Modoaldi*, Trevirensis Archiepiscopi, qui Anno Christi

d) Tobias Eckard Catalogo MSS. Bibl. Quedlimburgensis pag. 23.

ſti 656. obiit, *tribus libris* ſcripſit editam a Surio & in Actis Sanctorum XII. Maji. Subjungitur tamen DIETHMARI ad Stephanum Leodiensem *Epistola de translatione S. Modoaldi* facta A. 1107. in Oratorium Petri Apostoli in Coenobium Helinwardeshuysen. De *vita & miraculis S. Remacii*, quæ in quibusdam Codicibus THIETMARO adſcribitur, vide infra in NOTGERO Leodicenſi.

DITHMARUS, ſive **DITMARUS**, ex illuſtri Comitum Saxoniorum Walbecenſium ſtirpe, Martisburgenſis ab An. 1008. ad 1118. Episc. de cujus gente, vita & laudibus præter veterem ſcriptorem Chronici Antiſtitum Merſeburgenſium, apud Reineccium, Maderum pag. 255. & Leibnitium Tomo 1. pag. 427. plura Reineccius ipſe & Maderus, ac prolegomenis ad Tomum 1. Brunſvicenſium num. XXIX. Leibnitius. Scripſit Dithmarus inſigne *Chronicon* libris octo, de geſtis quinque Imperatorum per annos CVII. *Henrici I.* & trium filiorum ejus *Ottonis*, qui dictus eſt Rufus, & *Ottonis* ſecundi, nec non tertii *Ottonis*, qui dicebatur pulcher puer, & *Henrici II.* cui adhæſit nomen pietatis. Primus edidit *Reinerus Reineccius*, ſed mancum initio & pluribus hiulcum lacunis Francofurti 1580. fol. reuſum deinde A. 1600. apud We-

Wechelium, una cum aliis scriptoribus rerum Germanicarum. Deinde separatim *Joannes Joachimus Maderus*, cum notis marginalibus, Tabulis genealogicis & indice copioso. Helmstadii 1667. 4. Denique laudatus *Leibnitius* Dithmarum restitutum, toto pene ejus contextu ex MS. quod Papebrochius cum illo communicaverat emendato & lacunis ingentibus expletis redintegratum vulgavit Tomo 1. scriptorum Brunsvicensium p. 323. Hanoveræ 1707. fol. In eodem Tomo p. 1005. 1006. Variæ Lectiones & emendationes Dithmari serius annotatæ exhibentur. *Hunc Dithmarum*, inquit, *et si rudem stylo & obscuriusculum subinde scriptorem*, merito in pretio habemus, quod *rex sui temporis pene solus posteris tradidit ex fide: peritissimus eorum quæ scripsit.* Itaque *Andreas Brunnerus* merito opus ejus unicum sui xvi thesaurum appellat. Germanica quidem, & certe Saxonica praeque sine ipso ignoraremus. Misnicas antiquitates nemo ipso luculentius dedit. Urbis Lipsiæ, patriæ meæ, meminit omnium primus: & Silesiæ etiam, sub nomine pagi Silensis. Idem de Slavicis, Polonicis, Hungaricisque dicendum est, Historiam veterem eorum gentium sine Dithmaro mancā fore. Et præ his quæ ille tradidit, nihili sunt quæcunque de suo af-

ferre possunt Poloni, serius scriptores nati.

Chronicon Monasterii S. Benigni DIVIONENSIS. Vide supra, BENIGNI, T. I. pag. 561.

Liber Pontificum, qui dicitur DIURNUS, laudatur ab Ivone Carnotensi Epist. 60. ad Hugonem Lugdunensem, atque alibi: estque Codex sæculo octavo scriptus, *a)* in quo formulæ superscriptionum & subscriptionum, quibus Pontifices Romani in Epistolis soliti sunt uti, electiones & ordinationes Pontificum & suburbicariorum Episcoporum, & quæcunque ad omnem illum ritum spectant: nec non professiones Fidei, Privilegia, Concessionem & Præcepta. Hunc ex Codice nongentorum annorum Collegii Claromontani Soc. Jes. Parisiensis collato apographo Codicis Romani primus edidit *Joannes Garnerius*, Soc. Jes. Parisiis 1680. 4. *b)* additis eruditis notis, ac præterea tribus dissertationibus, quarum prima refert titulos, quibus in Epistolarum inscriptionibus usi sunt Pontifices sæculo IV. V. VI. VII. VIII. & IX. In

a) Garnerius in præfat. & Caveus hist. lit. S. E. ad Annum 714.

b) Journal des Sçavans A. 1680. pag. 57.

In secunda differit de causa Honorii Papae, quem negat a Synodo sexta periculum anathemate, quod unicam in Christo voluntatem cum Monotheletis docuisset, sed tantum quod docentibus fauerit, docendique opportunitatem suppeditaverit. Tertia denique de usu pallii Patriarchalis cum Episcopis communicato. Hanc Garnerii editionem recudi nuper curavit Vir Juris Consultissimus *Christianus Godfrides Hoffmannus* in nova scriptorum ac monumentorum Collectione, Tomo secundo, Lipsiae 1733. 4. Libris prohibitis adscriptum, ex Danielis Papebrochii apologia adversus Sebastianum a Paulo Carmelitam articul. XIV. notavit c) W. E. Tentzelius, quod minus mirum est, cum editio quam ex Codice Romano Lucas Holstenius An. 1660. adornaverat, plane sit suppressa. Stephanus Baluzius notis ad Antonium Augustinum de emendatione Gratiani pag. 433. *Librum diurnum non extare putabat Antonius Augustinus. Et tamen varia ejus exemplaria etiamnum supersunt, unum Romae in Bibliotheca Vaticana, alterum Lutetiae in Bibliotheca Collegii Claromontani Societatis Jesu, ex quo nonnulli viri clarissimi descripserunt in suos*

H 3 *usus.*

c) In dialogis vernaculis mensuris Anno 1698. pag. 277,

usus. Immo vir clarissimus Joannes Lau-
nojus aliud exemplar viderat, d) ut ipse
testatur in dissertatione de Lazari & Meg-
dalene in Provinciam appulsu cap. 10. ob-
servat. 10. Laudatum porro Romanæ
Ecclesiæ Diurnum, inquit, qui videre
voluerit, apud eos videbit, ad quos in-
tegra pervenit Caroli Montchalli, Tolo-
satis Archiepiscopi, Bibliotheca. Vari-
canum ediderat Vir de antiquitate Ecclesi-
astica optime meritus Lucas Holstenius an-
no MDCLX. prioraque & postrema folia
miserat ad illustrissimum Virum Petrum de
Marca, Archiepiscopum eo tempestate To-
losanum, e cujus manibus illa reciperauit
Cælius Piccolomineus, Nuncius tum Aposto-
lice Sedis in Gallia, nunc vero eminentis-
simus Cardinalis. Suppressa autem statim
est editio illa Diurni, e) nescio quam ob
causam. Fortassis quia in initio nimium
multa circa electionem Romani Pontificis
tri-

- d) Meminit ejusdem Lauojus in assertionem in-
quisitionis in chartam immunitatis B. Germani
pag. 160.
- e) Suppressionem illam a Curialibus Magistris &
Inquisitoribus factam Romanis, utpote non
modo tanquam injustam & cognitioni Antiqui-
tatis Ecclesiasticæ inopportunam, sed contume-
liosam quoque in Pontificem & Ecclesiam Ro-
manam, variis Epistolarum locis exagitat Lau-
nojus, quæ congeffit laudatus Tentzelius T. I.
exerc. select. pag. 353.

tribuuntur Imperatori & Exarche apud
Ravennam commoranti. Johannes Ma-
 billonius in itinere Italico pag. 77. nar-
 rat Hilarionem Raneatum, Cisterci-
 ensem, hominem studiosum & eruditum,
 qui Ughelli præceptor fuerat, habuisse
 antiquum Diurni exemplar, quod Alla-
 tius commodato cum accepisset, una
 nocte exscripserit & postea publicare
 voluerit, at impressionem prohibitam
 fuisse. Idem Mabillonius Tomo 1. mu-
 sei Italici p. 35. testatus concessum sibi
 usum vetustissimi illius annorum octin-
 gentorum exemplaris Vaticani, ex eo-
 dem loca quædam supplendæ editioni
 Garnerianæ, & Varias Lectiones eidem
 emendandæ pag. 32 - 37. publicavit, sub-
 junctâ vitâ Hadriani Pontificis, in qua
 formulæ in Diurno libro præscriptæ,
 prout a Pontifice usurpatæ sunt, refe-
 runtur pag. 38 - 44.

Ab hoc Pontificali Diurno longe di-
 versa sunt DIURNALIA, sive *Horæ DI-*
URNÆ Breviariorum, Græcis καὶ ἡμερη-
 ρα, quæ varia exstant & variis in locis
 exscripta typis, ut *Diurnale Parisiense*
editum Parisiis 1496. formæ minore, Ant-
werpiense 1553. 1670. Romanum 1560. &
jussu Clementis VIII. recognitum 1602.
Ambianense 1670. Ecclesiæ Maronitarum
Rom. 1584. 8. &c.

In indice Romano Clementis XI. pag. 134. inter libros prohibitos refertur *Diurnale Romanum*, impressum Lugduni in ædibus Philiberti Rolleti & Bartholomæi Freni.

In Bibliorheca Telleriana, hodie S. Genovesæ Paris. exstat MS. *Diurnale Officii pro Presule vel Majore, cum vult officiare in Ecclesia Turonensi.*

Joannes, DLUGOSSUS a) cognomine gentilitio, sive *Longinus*, præceptor* filiorum Casimiri III. Regis Poloniæ, senior Canonicus Cracoviensis & designatus Archiepiscopus Leopoliensis, sed antequam inauguraretur, rebus humanis exemptus A. 1480. 29. Maji, ætatis 65. Scripsit *Historiæ Poloniæ* a Slavorum Polonorumque originibus usque ad annum emortualem suum *libros XIII.* Ex his *sex primores* libri, qui in An. 1240. definunt, præmissa vita auctoris jam lecta a Cromero, Dlugoffique dedicatione ad defunctum jam b) Zbigneum Cardi-

a) Minus recte aliis *Duglossus, Dugloschus* &c. Slavonica enim dialecto *lugos, dlugos*, est longus.
* *Diarium Eruditorum Italix* Tom. XXVI. pag. 405. seq.

b) Dlugossus in inscriptione ad Cardinalem optat ei, *visione perfrui Remuneratoris aterni, & beatæ atque immortalis gloriæ potiri.* In ipsa autem

Cardinalem de Olesnica, Episcopum Cracoviensem, & dedicatione editoris Felicis Herbulti Dobromilski *ad Venetos, Principem M. A. Memum & Senatum unicum Orbis terrarum*, prodire Dubromili 1617. fol. At, quod notavit Daniel Papebrochius ad vitam S. Stanislai, Tom. 2. Act. Sanctorum Maji pag. 198. *ut reliqui libri imprimantur, prohibent Poloni, arbitrati in hisce plurima regni sui secreta prodire*: huic non obstitit, quo minus editionem universi operis jampridem debeamus illustri Henrico L. B. ab Huyssen, magno Rufforum Cæsari Petro a Consiliis intimis, bellicis & Justitiæ, qui libros a septimo quidem ad duodecimam, quos ab Alberro Dembinio, vexillifero Zatorienli acceperat, primus una cum sex prioribus vulgavit Lipsiæ 1711. fol. e) Horum ultimus duode-

cimus

tem Epistola: *Ego operæ præsentis meæ, inquit, Paternitati tuæ jam ex mortalium conversatione subtrahere & absenti vitam corpore cuncta & mortali capto dedico, tuo suffragio mortali vitanam tutela. Idque te libertatem mea temeritate aggrediar, quod a me id incorporare mortali posui, tua exhortatione, cuius auctoritas apud me citius potest facta magna, est implendum.*

- r) Acta Eruditorum A. 1712. pag. 302. Memoires de Trevoux An. 1711. pag. 1107. Neue

cimus desinit in Anno 1444. five cæso ad Varnam Uladislao. Sed deerat adhuc *decimus tertius* liber, prolixior cæteris, & res ab Anno 1445. ad 1480. persecutus, quo & vitæ & Annalium scribendorum finem Dlugossus fecit. Hunc quoque laudatus Huyssenius nactus, Codicis Cracoviensis apographum communicavit cum Lipsiensibus, qui eum similiter A. 1712. fol. *d*) vulgarunt cum erudita præfatione V. C. Johannis Gottlieb Krause *e*) subjunctisque 1) Vincentii CADLUBKONIS historiarum Polonicarum libris IV. de quibus supra Tom. 1. pag. 850. 2) *Stanislai Sarnicii* Annalibus ab Asarmotho conditore Sarmaticorum populorum ad Lechum, & a Lecho usque ad Annum Christi 1586. libris VIII. ex editione Cracoviensi An. 1587. 3) *Stanislai Orichovii Okszi* Annalium ab excessu Sigismundi I. five Anno Christi 1548. ad 1552. libris V. & libro

Bibliothecæ Parte XV. Oudinus Tomo 3. pag. 2635. seq. Neuer Bücher-Saal XV. pag. 149. & XVI. pag. 225. seq. ubi accuratum de Dlugossiano opere iudicium.

d) Acta Eruditorum Tom. V. supplem. pag. 423. Neue Bibliothec parte XXVIII. Neuer Bücher-Saal XV. pag. 165.

e) Addenda quæ de Dlugosso clarissimus Kraussius in Diario, quod inscribitur: Umständliche Bücher-Historie parte 2. pag. 145. seqq.

libro de Consiliis & Concisionibus in
 Conventu maximo Leopoldiano A. 1527.
 & Vita *Petri Kmithe* de Wisbicz, Pala-
 tini Cracoviensis, A. 1553. defuncti, scri-
 ptore Anonymo, ex editione Dobromi-
 leni An. 1611. 4) *Illustrium Virorum*
Epistolæ, scriptis ab Anno 1567. ad 1577.
 inque tres libros digestis, & a *Stanisla*
Carnecovio, Episcopo Wladislaviensi &
 Pomeraniæ, editis Cracoviæ 1578. 5)
Stanislai Hosi, Cardinalis & Episcopi
 Varniæ, Orationibus IV. & 6) *Sta-*
nislai Sarnicii descriptione veteris & no-
 væ Poloniæ & Russiæ inferioris, edita
 primum Cracoviæ 1585. Nec omitten-
 dum, quod priori tomo historiæ Dlugos-
 si præfigitur, *Samuelis Joachimi Hop-*
pii, Soltquella Marchici, schediasma de
Scriptoribus Historiæ Poloniæ, sed longe
 melius quam præfide præclaro Viro *Ga-*
briele Groddeckio in argumentum dispu-
 tationis publicæ propositum fuerat Dan-
 tisci 1707. 4.

Cætera Dlugossi scripta sunt: *De Vita*
S. Stanislai, Episcopi Cracoviensis, quem
 Rex Boleslaus, ab eo ob libidines excom-
 municatus, sua manu A. 1079. interfecit,
libri III. editi primum Cracoviæ 1611.
 & Stanisla Dobielowiczio curante 1666.
 ac denique in Actis Sanctorum Tomo 2.
 Maji ad diem VII. p. 198. cum præludiis
 notis-

notisque Danielis Papebrochii. Nam *Surius* quidem quam habet S. Stanislai vitam ad VIII. Maji profitetur se ex Joanne Longino mutuatum, sed mutato fere stylo redelegisse in compendium, & prologum utrumque satis longum omisisse. Pleraque etiam ex Dlugosso mutuatus *Bartholomeus Sotarevius* in vita Stanislai, edita A. 1693.

Vitæ Episcoporum Plocensium nondum viderunt lucem, *f)* quanquam sæpius provocat ad illas eisque usum se testatur *Stanislaus Lubiencki* in vitis Plocensium * Antistitum, quæ editæ primum Cracoviæ 1642. 4to, obviæ in operibus Lubienkii postumis, Antwerpiæ 1643. in folio.

Vitæ Episcoporum Psonanensium g) necdum ipsæ editæ, licet visæ Jacobo Brzemezkio & Thomæ Tretero, Canonico Varmienfi, † quorum vitæ Posnanensium Episcoporum prodire Brunbergæ 1604. 4. is non diffitetur se a Cromero obtinuisse manu exaratum *h)* Dlugoffi

f) Vide laudatum Krausium p. 163. seq.

* Vitiose *Placentium* apud Oudinum Tomo 3. pag. 2640.

g) Idem Krausius pag. 166.

† Apud Oudinum & in Roberti Geri appendice ad Caveum vitiose *Wormaciensis*.

h) Idem Krausius pag. 167.

goffi *Catalogam omnium Episcoporum per omnes universi Poloniae regni cathedras ab ipsa cujusvis fundatione ad sua usque tempora.* Vide sis & Simonis Staravolskii *vitae Praesulum Posnaniensium.*

Chronicon de Episcopis Wratislaviensibus i) a Godofredo Anno CHristi 966. ad Rudolphum A. 1477. Vide *Acta Eruditorum* A. 1713. pag. 143.

Catalogus k) *Episcoporum Smogrzovien-
sium & Piczinen-
sium* continuatus ab alia manu ad Annum 1520. MS. Uratillaviae in Bibliotheca Rhedigeriana.

Præter hæc a Matthia Micheovio IV. 72. *Chron. Polon.* hæc Dlugoffi scripta memorantur, inedita omnia & digna utique editione:

Vita B. Kunigundis, Conjugis & perpetuo Virginis Boleslai Pudici, Ducis ac Monarchæ Polonorum in Sandecensi Cœnobio vita functæ & sepultæ.

Geographia, sive potius *Chorographia regni Poloniae*, Urbes, castra, oppida, flumina, montes atque villagia cujus situs & dispositionis sint.

*Libri inventarii proventuum Cathedra-
lis Ecclesiæ Cracoviensis* l) & cunctarum
Eccle-

i) Idem Kraufus pag. 168. 170. seq.

k) Id. pag. 169.

l) Id. pag. 173. seq.

Ecclesiarum collegiatarum conventualium & parochialium *diœcesis Cracoviensis*. Hoc opus Simon Staravolscius pag. 31. hecatontadis scriptorum Polon. vocat *Ecclesiæ Cracoviensis Acta & Beneficiorum in diœcesi illa Ecclesiasticorum Synopsis*.

Familie, arma & clinodia Nobilitatis Polonorum cum origine & causa eorundem.

Vitæ aliorum quorundam (præter S. Stanislaum) Sanctorum Polonorum Hungarorumque. m)

Vitam S. Stanislai Dlugoffus dedicavit Sandivogio de Ezechel, Præposito Monasterii Cladavenfis, qui gratias ei persolvit litteris, quæ cum illa vita leguntur lib. 3. cap. 62. seq. & in quibus non modo testatur se a teneris & per annos quinquaginta circiter ab eo amari, sed etiam hoc ipsum mactat encomio, quod in exemplum quod ament & sectentur, libenter legendum offero lectoribus: *Tibi (DEUS) singulariter, inquit, inter coætaneos tuos docile ingenium cum studiositate donavit virtutum; ut in tenera, quam novi ætate tua, inter maturos obversatus viros cresceres semper moribus & meritis. Convenit in te satius flos ætatis & maturitas mentis, ut equo gradu elo-*

m) Staravolscius pag. 31.

eloquentia tua & conscientia pariter incedens. Accessit etiam ora veritati castitas animi, ut ab ore tuo cum semper manerent verba, cursuque omnium inque ad tua canit laudis tibi & honoris procurares augmentum ex DEI dono, unde virtutum omnium sumitur manifesta cognitio. - - - Hæc te resplendere fecit æqualem actionis merito & dictionis eloquio ac specialibus tuam inclinavit mentem, ut oratoriam colendo diligeret artem, quæ utique apud veteranos Chalcæos, Hebræos & Latinos litterarum omnium humanarum est ornamentum. - - - In hac te censeo arte sub nostris præclarum ævis, ut & suaviter scias persuadere animosque audientium orando possis mulcere. Verum existimo inter egregios nostri dicatores seculi tu ipse haberi, qui toto nisu de Italia, ubi Latina est ipsius scientiæ scaturigo, plures libros in eadem magno pretio congregasti, nec tunc modo desistis colligere: unde ex tuo dictatu in hæc ferme oris omnes hauriunt, cuique vasis ditescunt. Non prætereundum & hoc, quod sub finem historiæ suæ Olugossus omnes patriam amantes obtestatur, ut idoneis auctoribus Historiæ telam pertexere ne negligant: Rogo & obsecro denique omnes Ecclesiasticos viros, Regulares & Seculares, venerandos & egregios viros, Doctores,

res, Professores, Magistros, Studentes, Scribas, in qualibet facultate Alumnos nostræ Universitatis studii Cracoviensis generalis, ut & ipsi & quilibet eorum pro sua virili ætate, morte mea secuta, Annalia presentia continuent, & illa defluere deficereque non permittant. Quin imo Doctores, Magistros, Professores, Collegiatis deprecor, obtestor, & adjuro, ut una collegiatura de melioribus segregata, etiam Magistrum præcipuum, & studiorum & literarum humanitatis peritum illi jungant; qui ab omnibus operibus laboribusque & occupationibus vacans, Annalibus tantummodo se occupet, illa cogitet, illa amet, illis se oblectet, de illis tractet, de illis nocte dieque secum & cum aliis loquatur, commoditati quoque, utilitati & decori patriæ, plus tamen honori DEI & veritati provideat. Præterea etiam Martino Biellkio teste lib. IV. Chron. Polonic. n) testamento constitutum voluit Dlugossus, ut ex Collegiatis Cracoviensibus laborem ipsius Historicum quispiam continuaret, & ut talem Historicum inter se continuo haberent, certos ipsi proventus assignavit.

Thomas DOCHINGUS, five *Dockingus, Dockingam &c.* Anglus Norfolciensis,
Or-

n) vide Krausium pag. 152.

Ordinis Minorum, Theologus & Cancellarius Academiae Oxoniensis circa Annum 1270. Ejus scripta, inedita plerumque omnia hac memorantur a Lelando cap. 311. Waddingo pag. 324. Pileo pag. 347. Possevino Tom. 2. pag. 485. atque Oudino Tom. 3. pag. 525. Commentarius in *Deuteronomium*, in *Isaiam*, in *Epistolas quatuordecim Pauli*, & in *Apo. alypsen*. Commentarius & quaestiones in librum *Jobi* & in *Lucam*. *Impraecepta Decalogi*. *Lectura Bibliorum*. *Quaestiones ordinariae LXXXVIII*. & *Commentaria* in quatuor libros *Magistri Sententiarum*, edita Parisiis 1505. *De sufficientia Articulorum in Symbolo contentorum*, & quot *Symbole* sunt, & in quot partes dividuntur &c. *Commentarius in posteriora Analytica Aristotelis*.

Joannes DOCREUS Eysengrenio pag. 131. b. & Vossio pag. 508. scriptor libri *de vita, passione & sepultura Dionysii Areopagite*, clarus circa Annum 1318. Idem Possevino Johannes DOCAEUS, Gallus, Ordinis Benedictini, ex Abbate S. Dionysii Parisiensis, Episcopus Laudunensis, cuius exstant *de aeterna generatione Filii DEI & temporali nativitate*, Paris. 1554. 8. *Enarratio Dominicae passionis*, ibid. 1552. *De DOMINI resurrectione*, ibid. 1560. & *homiliae ad populum*, Antwerpiae 1561. in Tom. 2.

I

Domi-

*Dominicas & festa anni, Parisius 1560.
Quadragesimales. 1555.*

DODANA, five **DUODENA**, foemina pia, quæ Bernhardo Duci Septimanæ, Comiti Barcinonensi, S. Wilhelmi filio nubsit Anno CHristi 824. Ejus *libellum manualet* ad Wilhelmum filium, vulgavit Mabillonius Sec. IV. Benedictin. parte 1. pag. 757. Vide Baluzii Marcam Hispanicam pag. 349. & Pagium ad Annum 824. n. XIX.

DODECHINUS Presbyter in Longenstein, natione Teutonicus, Abbas in Monasterio S. Dyfibodi, scripsit *appendicem ad Chronicon Mariani Scoti* ab Anno 1084. ad 1200. editam a Johanne Pistorio ad Mariani Scoti calcem pag. 457 -- 476. in tomo uno veterum Germaniæ scriptorum, Francofurti 1613. fol. Hujus *Epistolas*, & in his *libellum* in modum Epistolæ *de peregrinatione sua Hierosolymitana* evolvit Trithemius, qui *satis eleganti sermone scriptum celebrat.*

Matthæus DOERING, five **DERING**, aliis rectius **Matthias DORING**, five **THORRING**, a) a patria Thuringia: apud Richar-

a) Vide Centuriam scriptorum Maderianam cap. 68. Waddingum pag. 255. & Oudinum Tomo III. pag. 2451. Journal lit. Tom. XVIII. pag. 198. seq.

chardum Simonem ^{b)} & alios, vitiose
 DÖRNICK: Theologus Ordinis Mino-
 rum, Professor Erfordienſis, cui Friede-
 ricus ^{c)} Langravius Thuringiæ A. 1431.
 reformationem Diſcalceatorum Hena-
 cenſium præ cæteris commendavit. In-
 terfuit inde Concilio Baſileenſi, a quo
 An. 1443. creatus Miniſter Franciſcano-
 rum Generalis, denique ultimos vitæ
 annos tranſegit in Conventu Kiritz opi-
 di Marchiæ Prignitiæ. Scripſit *Conti-
 nationem Chronici Theodoricæ Engelhuſii*
 ab Anno 1410. ad 1464. cui deinde alia
 manus adjunxit continuationem ab An-
 no 1464. ad 1497. Prodiit primum Li-
 pſiæ 1730. in limine tomi tertii ſcripto-
 rum rerum Germanicarum nobiliſſimi
 Menckenii, qui notat, ut Engelhuſii in-
 duſtriam in rebus Brunſvicenſibus, ita
 Döringii in rebus Miſnicis ac Thurin-
 gicis, Brandenburgicisque magis editu-
 iſſe. Nondum in lucem datum eſt Dö-
 ringii huius ſcriptum alterum, cuius
 ipſe ad Annum 1442. meminit his ver-
 bis: *Inter cætera mala præcipuum, quia
 potiores & doctiores Eccleſiæ, qui columnæ*
 I 2 *vide-*

^{a)} Libro tertio Hiſtoriæ Criticæ Veteris Testamen-
 ti cap. XI.

^{b)} Apud Joannem Georgium Reinhardum de jure
 Principum Germaniæ circa ſæcra, Lipſ. 1717. 4.
 pag. 141.

videbantur, sua ingenia colentes, contra se invicem scribentes, hi pro Papatu, hi pro Concilio, hi primatum Papæ, hi pro Concilio tribuentes, scriptis Apologeticis mundum repleverunt, animosque neutralium nedum, sed & aliorum perplexos reddiderunt, quorum scripta quæ videbantur acutiora, recolligens, aliis modicum addens, in unum Volumen redegei. Titulum Volumini dedi: **LIBER PERPLEXORUM ECCLESIAE.** Neque adhuc edita est, quod sciam, *Appellatio contra Magdeburgensem Archiepiscopum* d) *Friedericum de Bichlinge*, A. 1445. pro cultu superstizioso hostiæ miraculosæ in Wolsenac, MSta in Bibliotheca Paulina e) *Lipsiensi*: Neque lucem vidit Anonymo Maderiano memoratum opus grande *in Esaiam*, aut *Commentarius in libros sententiarum*, vel *Dialectica*, aut *Sermones* ad populum & ad Clerum. Sed exstat ejus *Defensorium*, sive *replicæ* f) *adversus Paulum Burghensem* pro Nicola Lirano, cum Nicolai postillis, si-
ve

d) Vide Meibomium Tomo 2. rerum Germanicarum pag. 359.

e) Joachimi Felleri Catalogus MSS. Bibliothecæ Paulinæ pag. 236.

f) Thomam Aquinatem adversus easdem Dorin-
gii replicas defendit *Didacus Deca*, Ord Præd.
de quo supra pag. 80.

ve ſcholiis in libros Biblicos, & Pauli ad ea additionibus ſæpius editæ, de quibus infra in LIRANO. Quod vero Oudinus Doringio noſtro tribuere non dubitat Chronicon, quod in An. 1493. deſinens notum eſt ſub titulo *Norimbergenſis* Chronici, auctore *Hartmanno SCHEDELIO*: id fide Codicis MSti Lipſienſis *g*) ab eo fit, ſed auctoritati Trithemii & aliorum Codicum adverſatur, atque ſi Chronicon ſimile Doringius contexit, ſaltim triginta vel quadraginta annos poſtremos neceſſe eſt, ut in continuatione Engelhuſii, ab aliena manu illi acceſſiſſe.

Ex libris DOLABELLÆ Agrimenſoris leguntur fragmenta quædam in ſcriptoribus rei agrariæ pag. 293 -- 301. de quibus dicere me memini in Bibliotheca Latina lib. 4. cap. XI.

Chronicon DOLENSIS Monafterii in Provincia Bituricenſi ab Anno CHriſti 917. ad 1345. & recentiorẽ manu ab Anno 1459. ad 1550. cum notis Philippi Labbei, Societatis Jeſu, Pariſiis 1651. 4to, & in tomo priore Bibliothecæ novæ MStorum Labbeanæ pag. 315. ſeqq. cum auctario de miraculis B. Mariæ Dolenſis pag. 319 - 322.

I 3

Ada-

g) Apud laudatum Fellerum pag. 409. 410.

Adamus de DOMERSHAM. *fùpra*, ADAMUS, Tom. 1. p. 21. seq.

S. DOMINICUS natus Calervegæ in diœcesi Uxamensi in Hispania, Anno Christi 1170. & deinde ex Canonico Regulari Uxamensi, Conditor A. 1215. Ordinis Prædicatorum, approbante Innocentio III, qui visus sibi est videre Basilicam Lateranensem minantem ruinas, sed subjectis Dominici humeris sustentari. Hic est Ordo Dominicanus a primis initiis & Anno mox 1216. confirmatus etiam ab Honorio III. exinde longe lateque in hæc usque tempora per totum diffusus Orbem, nec minus *missionibus* in partes infidelium, quam *predicatione* adversus Albigenes, & *inquisitione* contra alios hæretici nominis infamia notatos, magnam in Romana aula auctoritatem laudemque apud superstitionis sævæ patronos consecutus. Scripsisse fertur Dominicus: *a) In Psalmos, Romæ. In Matthæum* enarrationes, & *sepa-*

- a)* Dubitat Natalis Alex. quem vide Sec. XIII. & XIV. Tom. 7. pag. 239. Librum vero de *corpore Christi* laudatum a Petro Galatino VI. 5. aliisque notat auctorem habere DOMINICUM *de Pantaleonibus*, de quo infra. Confer Nicolaum Antonium VIII. 7. Bibliothecæ Hispanæ Tomo 2. pag. 68. seq. & Qyetifum Tomo 1. pag. 89.

separatim in caput octavum. In Epistolas Pauli, & in Epistolas Canonicas, Bononiz. In Apocalypsin. Libellum confirmationis Fidei, siue rationes & auctoritates contra Albingenses. Auctoritates pro Ecclesie Catholice Fide. Acta legati a Pontifice constituti, siue Ministri Predicationis pro reducendis ad Ecclesiam hæreticis. Constitutionum, regulæ S. Augustini superadditarum corpus. Obiit Bononiz A. 1221. Vide Tabulam Chronologicam Actorum ejus apud Qvetifum Tom. 1. post pag. 84. & Acta Sanctor. T. 1. Augusti. * Sanctis adscriptus est b) a Gregorio IX. A. 1234.

Vitam S. Dominici tradidere (ne recentiores jam memorem, Joannem Garzonium, M. Antonium Flaminum, Francisc. Diacetium, aliosque multos)

S. ANTONINUS parte 3. summa Historica titulo 23.

BERNARDUS Gvidonis de vita, obitu & miraculis B. Dominici, apud Qvetifum Tom. 1. pag. 44 - 69.

CONRADUS Teuto, circa An. 1290. S. Dominici vitam traditur scripsisse, sed in dubium vocat Qvetifus Tom. 1. pag. 421.

I 4

CON-

* Acta Erud. 1734. pag. 58.

b) Cherubini bullarium Tomo 1. pag. 103. Labbei Concilia Tom. IX. pag. 329. Acta Sanctorum Tom. 3. Aprilis pag. 872.

CONSTANTINUS Medices, Etruscus, Episcopus Urbevetanus; defunctus A. 1254. Vita ab eo scripta exstat notis illustrata apud Qvetifum Tomo 1. pag. 25 - 44.

GERHARDUS de Fracheto, parte altera libri, cui titulus: *Vitæ fratrum*.

GERHARDUS Provincialis Teutoniæ.

HUMBERTUS in Chronico apud Qvetifum Tom. 1. p. 69. seq.

JACOBUS *de Voragine* historiæ Lombardicæ cap. CVIII.

JORDANUS Dominici amicus & successor, a quo scriptam illius Vitam edidit Jacobus Qvetif, in limine tomi 1. Bibliothecæ Dominicanarum p. 2 -- 24. cum notis.

PETRUS *Ferrandi*, sive *Ferdinandi*, Lusitanus. Vide Nicolaum Antonium Tom. 2. Bibliothecæ veteris Hispanæ pag. 46.

PETRUS *de Natalibus* Catalogi Sanctorum lib. VII. cap. 22.

THEODORICUS *de Appoldia* (opido inter Jenam & Vinariam) circa Annum 1297. ad Nicolaum Bocassinum Magistrum Ordinis, libris VIII. qui interpolati, nec integri apud Surium V. Augusti. Adde Qvetifum Tomo 1. pag. 453. seq.

THO-

THOMAS *Senensis*.

VINCENTIUS *Bellovacensis* XIX. 93. sq.
& XXX. 65. speculi Hist.

Catalogus Scriptorum ,
qui *de claris Dominicanis* & res Ordinis
Prædicatorum tradidere.

ANONYMI in Tomo sexto monumen-
torum Edmundi Martene & Ursini
Durandi, brevis historia Ordinis Præ-
dicatorum pag. 331. Brevissima Chro-
nica Magistrorum generalium Ordini-
nis pag. 344 - 398. Numerus mona-
steriorum monialium pag. 539. Bre-
vis historia Conventus Parisiensis fra-
trum Prædicatorum pag. 549.

Leandri Alberti, Bononiensis de Viris il-
lustribus Ordinis Prædicatorum, libri
VI. Bononiæ 1517. fol. cum præfa-
tione Ludovici Rhodigini. Et Itali-
ce: Delle donne che sono state illu-
stri nella Domenicana Religione. ib.
Labbeus notat Albertum usum fuisse
prolixo Chronico Ordinis Prædicato-
rum Ambrosii *Tegii* Mediolanensis:
scriptisque Nicolai *Bagnatorii*, Joan-
nis *Caroli*, Johannis Antonii & Seba-
stiani *Flaminiorum*, *Francisci* Castilio-
nii, Joannis *Garzonis*, Bartholomæi
Mortarii, Nicolai *Brixiani*, & Georgii
Ravennatii, Mediolanensis.

Ambrosii de Altamura * Bibliotheca Dominicana ab Anno 1212. ad 1600. Romæ 1677. fol. Ejusdem Panagion Dominicanum, Neapoli 1671. 8.

Jordani Ansalonii Siculi vitæ Sanctorum Ordinis Prædicatorum ex 1. & 2. Centuria Ferdinandi Castillo. MS.

Arnaldi de Badeto margarita Virorum illustrium Ordinis Prædicatorum. Tolosæ 1525. 4.

Nicolaus Bagnatorius. supra, Leander *Albertus*.

Timotheus Bossonus, infra, Ferdinandus *de Castillo*.

Hieronymi Albertuccii de Borsellis, Bononiensis, (qui An. 1497. obiit) Annales, Chronicon & Tabulæ de rebus Ordinis Prædicatorum, Virisque illustribus provinciæ Bononiensis. MSS. Bononiæ. Vide Qvetifum Tomo 1. pag. 882.

Jacobi Buyens Vitæ illustrium Virorum Anglorum, Scotorum, Saxonum & Belgarum Ordinis Prædicatorum. MS. vide Echardum Tom. 2. p. 356.

Abrahami Bzovii Annales Ordinis Prædicatorum MSti, aliaque, de quibus Echardus Tom. 2. p. 491.

Ludo-

* Censura Richardi Simonis Tom. 2. Bibl. Criticæ cap. 4. pag. 88.

Ludovicus de Caceres scripsit Lusitanice historiam Ordinis Prædicatorum in ditionibus Lusitanicis, cujus prima pars lucem vidit 1633. fol. secunda a Ludovico de Sousa. 1662. fol. Ulissipone.

Hyacinthus Cambini, infra, Ferdinandus de Castillo.

Joannes Carolus, Florentinus, supra, in Leandro Alberto.

Alberti Castellani, Veneti, Catalogus Virorum illustrium Ordinis Prædicator. Constitutiones & Privilegia, Chronicon &c. Vide Echardum Tomo 2. pag. 48.

Thomas de Castellar Historia & Progressus Provinciæ Mexicanæ Ord. Præd. MS. & Triumphus Martyrum A. 1580. Hispanice.

Franciscus Castilionius, Florentinus, supra, Leander Albertus.

Ferdinandus de Castillo & *Johannis Lopez* historia general de S. Domingo y de suo Orden de Predicatori. Vallisoleti 1611. 1612. 1615. 1621. 1622. fol. quinque Voll. & ex Hispanico Italice, Timotheo Bossolo interprete, Tomus I. & II. Venetiis & Panormi 1626. fol. atque Hyacintho Cambio de Janua, sive Genuensis, Tomus III. IV. & V. Florent. 1643. fol. Vide supra, *Jordanus Ansalonium*.

Joannis Michaëlis Cavalieri, Bergomatis, Galeria de' Pontefici Domenicani e Patriarchi, Arcivescovi e Vescovi. Beneventi 1696. 4. duobus Voluminib. Confer *Pompeji Sarnelli* Epistolam Ecclesiasticam XL. & infra, Vincentius Maria Fontana.

Hyacinthus Choquetius, Insulensis, de sanctis Belgii, Ord. Præd. Duaci 1608. 8. & ex Latino Belgice a Leonhardo Janssenboy. Antwerp. 1644. 8.

Ignatii Giantis Cerimoniale Ordinis Prædicatorum. Neapoli 1658. 8.

Clemens Scotus de ingressu Ordinis in Scotiam.

Annales Dominicanorum Colmariensium ab Anno 1211. ad 1303. apud Urstium Tom. 2. pag. 5 - 62. De auctore videndus Jacobus Qvetif Tom. 1. pag. 494.

Antonii a Conceptione, Lusitani, Chronicon & Bibliotheca Ordinis Prædicatorum, Parisiis 1585. Vitæ Patrum ejusdem Ordinis, Lovan. 1575.

Joannis a S. Cruce Chronicon Ordinis Prædicatorum, Ulyssipone 1567. fol. Lusitanice.

Augustini Davila & Padilla Historia Provinciae S. Jacobi Mexicanæ, Hispanice. Madrit. 1596. 4. Bruxell. 1625. fol. Pincia 1634. fol.

Fran-

Francisci Diego Historia della Provincia d' Aragon della Orden de Predicadores, desde su origen. Barcinone 1599. fol.

Jacobi DOMINICI, qui circa An. 1360. floruit, Catalogus Provinciarum & domorum tam fratrum, quam sororum Ordinis, Chronica Capitulorum generalium & Provincialium Provinciae & Aragoniae: De privilegiis Ordinis, de modo celebrandi electiones, de judiciorum ordine &c. MSS.

*Jacobus Echardus absolvit Bibliothecam scriptorum Ordinis Praedicatorum elaboratam diligenter & accurate, quam affectam reliquerat Jacobus Quetif, de- functus Parisiis Anno 1698. 2. Martii, aetatis 80. Lucem vidit opus eximium Parisiis 1719. fol. duobus Voluminibus, quod in lucem profecti multi peroptaverant.† Vide Memorias Trevolinæ A. 1708. pag. 1493. & A. 1723. pag. 749. Acta Eruditorum A. 1720. pag. 153. & 441. seqq. ubi V. C. Joannis Erhardi Kappii * Observationes: & A. 1721. pag. 474. Nomina plerorumque, qui historiam Dominicano-
rum*

† Bæhi Epist. p. 582. edit. primæ.

* Adde ejusdem Kappii dissert. de nonnullis Indulgentiarum quæstoribus pag. 39. sq. Lipsiæ 1720. 4to.

rum illustrare, obvia apud Echardum Tom. 2. p. 983. seq.

Georgii Eppii de illustribus Viris ac sanctimonialibus Ordinis Prædicator.

Ambrosii Estienne Athenæ Prædicatoriæ, sive Bibliotheca Patrum Ordinis Prædicatorum, ab initio Ordinis ad Annum 1688. ordine Alphabetico: MS. vide Echardum T. 2. p. 715.

Nicolai le Febure Agematologie de conventu Dominicanorum S. Jacobi Carnotensis. Andegavi 1625. 8. Gallice.

Ejusdem Prædicator Carnuteus. Carnuti 1637. 8. Scriptum utrumq; infigne.

Alphonfi Fernandez, Placentini Hispani, Concertatio Prædicatoria pro Ecclesia Catholica contra Hæreticos, Gentiles, Judæos, Agarenos, seu Muhamedanos, per epitomen in Annales distributa, cum notitia scriptorum, Pontificum, Cardinalium, Præsulum, Confessariorum &c. ejusdem Ordinis. Salamanticæ 1615. fol.

Dominicus Fernandez Navarrete de missione Ordinis Prædicatorum Chinenfi.

Vide Echardum Tomo 2. pag. 721. seq.

Petri Ferrandi Chronicon a B. Dominico ad Humberti tempora.

Sigis-

Sigismundus Ferrarius de rebus Ungaricæ Provinciæ Ordinis Dominici, libris VIII. Viennæ Austriæ 1637. 4.

Andree Ferrerii de Valdecebro Annales Ord. Præd. MS.

Joannus Baptistæ Feuillet, Jacobi Lafon, Stephani Thomæ Soveget, Caroli a S. Vincentio & Caroli Raiffon Annus Dominicanus, sive vitæ Sanctorum Ordinis Prædicatorum. Gallicè in 4. Vide Echardum Tom. 2. pag. 748. Latina versio affecta *Joannis Damasceni Lubieniecki* non vidit lucem.

Nicolaus Figueres Valentinus in Vitis Patrum Ord. Præd.

Joannes Antonius Flaminus & Sebastianus Flaminus. supra in Leandro Alberto.

Gossæni FLAMMÆ Chronicon Ordinis Prædicatorum usque ad Annum 1544. MSS.

Vincencius Maria Fontana, Romanus, in Catalogo scriptorum * Ordinis Prædicatorum Romanæ Provinciæ, & sacro Theatro Dominicano. Constitutiones Ordinis ab Anno 1220. ad 1650. Romæ 1655. fol. 2. Voluminib. Pontifices, Cardinales, Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, & Abbates Dominici. Romæ 1666. fol.

Anno-

- * Giornale de' letterati di Roma An. 1670. pag. 62.

Antonii Francisci Fracassi Vitæ Magistorum Generalium, vide Mandosium Tomo 2. Bibliothecæ Romanæ pag. 318. seq.

Gerhardus FRACHETUS, Lemovicensis, circa An. 1257. vide Vossium p. 481. & infra in Antonio *Senensi*.

Joannis Baptiste Fueillet l'Année Dominicale, Ambiani 1679. 4. De Martyribus & Sanctis ex Ordine Prædicatorum.

Joannes Garzo scriptor vitarum S. Dominici, Petri Veronensis, Thomæ Aquinatis &c. editarum cum Leandro *Alberto*.

Georgius Mediolanensis, infra, *Ravennatius*.

GERHARDI Lemovicensis Vitæ fratrum jussu Umberti de Romanis scriptæ.

Bernhardi Ghetaldi historia Virorum illustrium Congregationis Dominicanorum Ragusina.

Franciscus Gonzalez a S. Petro de missionibus Ordinis Prædicatorum in Chinense regnum.

Ambrosius Gozzæus in Catalogo Virorum ex familia Prædicatorum in litteris illustrium. Venetiis 1605. 8.

Gilberti

Gilberti de la Hoya Bibliotheca Belgico-Dominicana MS.

Bernhardus GVIDO, sive GVIDONIS, qui circa Annum 1300. scripsit de Viris illustribus Ordinis Prædicatorum, ex quo locus apud Baluzium Tomo 6. Miscellan. pag. 444. 445. Et novissime Edmundus Martene & Ursinus Durand, viri clarissimi in lucem produxerunt hujus Gvidonis historiam foundationum Conventuum Ordinis Prædicatorum Tolosanæ & Provinciæ, Provinciarum Tom. 6. monumentorum pag. 537. & Tractatum de Magistris Ordinis Prædicatorum & Provincialibus Provinciæ & Tolosanæ provinciarum pag. 398. Hæc addenda illis, quæ de Gvidone hoc dixi supra Tom. 1. p. 595. seq.

Petrus GVIDO patrui sui Bernardi exemplum imitatus in Vitis illustrium Ordinis Virorum.

Dominici de Herre fasti Dominicani. Antw. 1675. 8.

Johannis Heyn Epilogus Chronologicus de conventibus & foundationibus Ordinis Prædicator. in regno Hiberniæ. Lovan. 1706. 4.

Philippi de Horte novo Catalogus illustrium Virorum Ord. Præd.

HUMBERTI *de Romanis*, infra, *Umbertus*.

Camilli Jasinsky Constitutionum Ordinis Prædicatorum & Ordinationum Summarium ab Anno 1220. ad 1629. Cracov. 1638. 4.

Nicolai Andreae de Incontris necrologium Cœnobii S. Dominici Senensis.

Bernhardi de Jonghe desolata Batavia Dominicana, Gandavi 1718. 8. Ejusd. Belgium Dominicanum, * Bruxellis 1719. 4.

Vincentii Justiniani Chronicon Ordinis Præd. MS.

Petronii Kamiensky antiquitas Ord. Præd. in magno Ducatu Lithuaniae. Vilnæ 1642. 4.

Jo. Baptiste Lancii elenchus scriptorum Dominicanorum.

Antonini Lembo Chronica Conventus S. Dominici Sorianensis, cum auctario Dominici de Seminaria. Messanæ 1687. fol. Italice.

Hyacinthi Libelli Catalogus scriptorum Ord. Præd. MS.

Desiderii Lignaminei de Viris ex pietate illustribus in familia S. Dominici.

Ema-

- Acta Eruditorum Tomo septimo Supplementum pag. 459.

Emanuelis de Lima hagiologium Dominicanum, Lusitanice. Ulyssipone 1703. 1710. & 1712. fol. quatuor Voluminibus.

Joannes Lopezius, supra, Ferdinandus de Castillo.

Joannis Mabnet Prædicatorium Avenionense, seu historia Conventus Ordinis Prædicatorum Avenionensis. Aven. 1678. 8.

Petri Malphei Athenæum Dominicanum MS.

Antonii Malleti Historia Virorum illustrium Conventus Ordinis Prædicator. S. Jacobi Parisiensis, Gallice. Parisiis 1634. 8. duobus Voll.

Joannis de Malliaco Chronicon Ordinis Prædicatorum.

Thomas Malvenda Annales Ordinis Prædicatorum. Neapoli 1627. fol. 1630. edente Dominico Gravina.

Joannis a S. Maria vitæ Sanctorum Ordinis Dominicani. Paris. 1635. 4. Gallice 2 Voll. & 1647. 4.

Dominici Marii Marchesii sacrum diarium Dominicanum. Italice. Neapoli 1668-1679. fol. sex Voll.

Joannis de Marietta, Victorienlis, Catalogus Episcoporum & triumphus Virorum illustrium Ordinis Dominicani. Hispanice.

Antonii Mazenod Chronicon Conventus Tullensis Ordinis Prædicatorum. MS.

Ludovici Mesplede notitia antiqui status Ord. Prædicator. ex primis ejus Constitutionibus. Paris 1643. 8.

Godfridi a Mierlo Calendarium perpetuum, secundum institutum Ord. Præd. XXXVI. tabulis constans, & post primam Didaci Ximenis Ariæ editionem emendatum. Antwerp. 1566. 12. Vide infra in Jo. de Urdunna.

Hyacinthi Montali, Panormitani, istoria della Religione di S. Domenico nella Provincia Sicilia. MS.

Vincentii Montalvan Vitæ Sanctorum Ordinis Præd. Italice.

Bartholomæus Mortavium, supra, in Leandro Alberto.

Nicolaus Brixianus, supra, in Leandro Alberto.

Dionysii de Occillis, Neapolitani, Cronica della Provincia Osservante del regno di Napoli dell' Ordine de' Predicatori. Hoc opus MStum legisse se testatur Nicolaus Toppi in Bibliotheca Neapolitana pag. 71. refertque post auctoris obitum fuisse *Theodorum a Valle*, Pipernensem, qui illud pro suo edidit inscripsitque: breve Compendio de gli piu illustri Padri della Provincia

vincia del regno di Napoli. Neapoli
1651. 4.

Joannis de Palencia Martyrologium Do-
minicanum, cum ejusdem Ordinis
Constitutionibus. Salmanticæ 1579.
Venetiis 1582. 4.

Hyacinthi de Parra Catalogus auctorum
Dominicanor. MS.

Benedicti Pauli, Florentini, breve MStum
Chronicon Ordinis Prædicatorum,
sed Echardo iudice accuratum, memo-
rat Julius Niger pag. 95. historix scri-
ptorum Florentinorum.

Dominici Peccioli, Pisani, Chronicon mo-
nasterii S. Dominici Pisani.

Guilelmus PELHISSO de rebus Ordinis
Prædicatorum ab Anno 1214. ad 1246.
& de Conventus Tololani exordiis.

Vincentii Persi Cælum virginum Ordi-
nis Prædicatorum signis XII. hiero-
glyphicis per XII. sanctos stellatum.
Neapoli 1658. fol.

Laurentius PIGNON, qui A. 1446. vixit,
in Chronico & Catalogis variis, de
quibus Qvetif Tom. 1. p. 805.

Joannes Michaël Pins, Bononiensis, *Do-
menico in Italia*, sive de Viris illustri-
bus Ordinis Prædicatorum in Italia,
& notitia Conventuum & Monaste-
riorum in Europa Indiisque. Bono-

niæ 1607. Ticini 1613. & Bononiæ
1615. fol. 3. Voll. Italice.

Jacobus Qvetif supra, *Jacobus Echardus*.
Purpure Dominicana scriptor.

Georgius Ravennatus, Mediolanensis, de
Viris illustribus Ordinis Prædicator.
Provincia Romanæ, quo usus *Lean-*
der Albertus, de quo supra.

Seraphini de Razzis istoria degl' uomini
illustri dell' Ordine Domenicano del-
la Provincia Romana. Lucæ 1596.
in 8vo.

Rolandus Scotus de dilatatione Ordinis
S. Dominici.

Didaci a Rosario Chronicon Domini-
canum, & Vitæ Sanctorum. Lusita-
nice.

Nicolai ROSELLI, qui A. 1362. obiit, Com-
mentarii MSti de rebus Ordinis Præ-
dicatorum.

Andrea Rovette de Brixia * Bibliotheca
Chronologica illustrium Virorum Pro-
vincia Lombardiæ Ord. Prædicator.
Bononiæ 1691. fol.

P. *Ruvierius* eodem, quo tempore Bibl.
Dominicanam Jacobo Echardo cœ-
pimus debere, ipse Annales accura-
tiores ejusdem Ordinis condere insti-
tuit, ad quos ornandos ac perficien-
dos

* Acta Eruditomm A. 1691. pag. 331.

dos Magister Dominicanorum Generalis Antonius Cloche An. 1714. promulgavit Epistolam encyclicam ad Ordinis sui Provinciales, Vicarios Generales Congregationum, & Conventuum Priores, quæ inserta etiam legitur Diario Eruditorum Italix T. XIX. pag. 430.

Stephani de SALANHACO, Aquitani, qui A. 1290. obiit, scripta varia, de quibus videndus *Qvetif* Tomo 1. p. 415. seq.

Josephus de Sarabia y Lezano Annales de la sagrada Religion de S. Domingo. Madrit. 1709. fol. 2. Voll. desinunt in A. 1291.

Thome SCHIFLADI, Siculi, circa Annum 1460. de Viris illustribus Ordinis Prædicatorum, MS. Vide *Monitore* Tomo 2. Bibliothecæ Siculæ pag. 261.

Vincenii Seiglier Florus Dominicanus, MS.

Dominici de Seminaria, vide, Antoninus Lembo.

Antonii Senensis, Lusitani, Chronicon & Bibliotheca Ordinis Prædicatorum, Parisiis 1585. & Index Scriptorum Affecticorum ex illo Ordine. ibidem. *Ufus* Antonius vitis Patrum Dominicanorum, quas *Umberto* alii, alii *Ger-*

bardo Fracheto, five *Frasqueto* tribuunt, sub cuius nomine prodiit Duaci 1619.

Seraphini Sicci vitæ sanctorum & sanctorum Ordinis Prædicatorum, & Historia illustrium Dominicanorum. Italice.

Balthasar Sorius, Valentinus, de Viris illustribus Dominicanis Provinciæ Aragoniæ.

Ludovicus de Sousa, supra, *Ludovicus de Cacegas*.

Friderici Steil Vitæ Sanctorum Ordinis Prædicatorum, Colonia 1676. Germanice. 4. Ejusdem Ephemerides Dominicano - sacre. Dilingæ 1692. 4to. 2 Voll.

STEPHANI *de Exonia*, qui circa Annum 1370. floruit, auctor Annalium Dominicanorum Hiberniæ usque ad Annum 1374.

Jacobi de Susato Chronica brevis ab origine Ordinis ad Annum 1445. itemque privilegia.

Ambrosii Tagii, Mediolanensis, monumenta Ordinis Prædicatorum, five Chronica Dominicana MSta Tomis VI. vide Echardum T. 2. p. 35.

Anonymi *Teutoni* mare magnum privilegiorum Ord. Præd. Vide Echardum T. 1. p. 892.

Cberu-

Cerberini Torii elenchus scriptorum Ordinis Prædicatorum Provinciae Venetæ. MS.

4 *Theodorus a Valle, vide supra, Dionysius de Occillis.*

Ludovici Valleoleri tabula quorundam Doctorum Ord. Præd.

Roberti Ubaldini de Galliano Chronicon MSum Conventus S. Marci de Florentia usque ad Annum 1435.

Caroli a S. Vincentio Chronologia Missionum Ordinis Prædicatorum ab Anno Christi 1417. ad 1562.

UMBERTUS *Hedus* de Romanis, Burgundus, qui A. 1277. obiit, scriptor libri de Vitis primorum Patrum Ordinis Dominicani. Vide supra in Antonio Senensi. Opusculum de eruditione Religiosorum. Lovan. 1576. formati minore. Ejusdem Ecclesiasticum officium Ordinis Prædicatorum libris XIV. Expositio in Constitutiones: Liber de instructione Officialium: Chronicon ab Anno 1203. ad 1254. Vide Qvetilum Tomo 1. pag. 143. seq.

Joannis de Urdunna Calendarium perpetuum juxta ritum Ordinis Prædicator. Venetiis 1584. 8. vide supra, *Goldfr. a Mierlo.*

Ludovici de Urrera historia della sacrada
Orden de Predicadores en los reyno-
tos Reynos de Europa. Valentia 1611.
4to.

Stephani Ususmaris Privilegia Ordini con-
cessa & Catalogus Virorum illustrium.
Romæ 1555. 4.

Philippi Wolphii Viretum Dominicanum
de vitis Virorum illustrium Ord. Præd.
citatur a Baleo.

Didacus Ximenes, supra, Godfr. a Mier-
lo.

Conradi Zittardi Chronicon Ord. Præd.
Dillingæ 1596. 4. Germanice.

Alii DOMINICI.

DOMINICUS *Abbas* Ordinis Benedictini,
multorum & ipse conditor Monasterio-
rum, defunctus An. 1031. de quo Leo
Ostiensis III. 33.

DOMINICUS *de Barta*, Ordinis Minorum,
Provincia Aquitaniæ Minister Generalis,
A. 1343. defunctus in Monte Pessulano.
Scripsit Postillam in *Apocalypsin*. Vide
Waddingum p. 103.

DOMINICUS *Bolanus*, Venetus, clarus
An. 1484. qui ad Nicolaum Marcellum,
Ducem Venetorum, scripsit *de immacu-
lata conceptione S. Mariæ*. Vide Trithe-
mium cap. 883.

DOMI-

DOMINICUS *Bonaventura* Fessis de Fabriano, Picenus, Ordinis Minorum, quem idem Waddingus circa Annum Christi 1240. floruisse & patrui sui *Francisci Fabrianensis* A. 1322. defuncti vitam & *Chronica brevia Ordinis Minorum* scripsisse testatur. Vita illa in *Actis Sanctor.* Tom. 3. April. p. 984.

Institutores vel instauratores *Rosarii* **DOMINICUM**, vir doctus Andreas Rive-
tus * recte eundem facit cum auctore Ordinis Prædicatorum, qui ab illo Dominicani appellantur; sed male eum vocat *Calaguritanum*. Nam Calaguritan longe diversam esse constat a S. Domini-
nici patria, qui non Calaguritanus fuit, sed Calarogitanus, a Calaroga, sive Calarnega opido diœcesis Uxomensis in Castella veteri, cum Calaguris sit Calahorra in Hispania Tarraconensi. De rosario ejusque auctoribus dixi in indiculo Mariano.

DOMINICUS *de Caldariis*, apud Colomesium ad Gyraldum pag. 97. vitiose pro *Domitio* CALDERINO, de quo supra Tom. 1. pag. 883.

DOMI-

* Apologia pro Maria lib. 2. cap. 12. Tom. III. Operum pag. 713.

DOMINICUS *Capranica*, five *Capranicensis*, Major Pœnitentiarius & ex Episcopo Firmiano Cardinalis, defunctus An. 1456. inter scriptores a Cangio refertur, quanquam scripta ejus, perinde ut *Angeli Capranice* Cardinalis, qui Anno 1478. obiit, nulla reperio. Provectoris jam ætatis virum Dominicum hunc morali Theologiæ singularem operam navasse & Biblioth. instructam reliquisse refert Ciacconius in vitis Cardinalium Tom. 2. pag. 1115.

DOMINICUS *Carthusianus* circa Annum 1460. natione Prutenus, auctor Hymni: *Homo DEI Creatura* &c. & librorum: *Sonus epulantis*, *Corona Mariæ*, *Revelationum*, five *libri experientie*. Vide Possëvinum.

DOMINICUS *de Dominicis*, Venetus, & Episcopus Torcellanus primum, deinde Brixienfis, defunctus Brixia A. 1478. cujus *Orationes*, quas vocat elegantes, & *Sermones* laudat Trithemius cap. 858. Ex ejus libello ad Pium II. *de Reformatione Curie Romanæ* loca quædam affert Joannes Wolfius Tomo 2. lect. memorabil. pag. 891. Tractatus *de sanguine Christi*, & *de filiatione Johannis Evangelistæ ad B. Virginem*, prodire Venetiis 1557. & 1563. 8. Alia ejus sunt, nescio an

an edita: *De Cardinalium electione & legitima creatione ad Calixtum III. De potestate Papæ & Cardinalium. De Concilio & ipsius potestate ac Pontificis. Expositio Psalmi centesimi: Misericordiam & iudicium canabo, ad propositum regimini Papæ vel Principis cujusque. An Dicitur Hieronymus fuisse Cardinalis? Utrum caput, Constantinus, dist. 96. verum sit, de baptismo Constantini. Summa secundum quam Archiepiscoporum & Episcoporum notarii debeant officium exercere. Vide Oudinum Tomo tertio pag. 2569.*

DOMINICUS *de Flandria*, Ordinis Prædicatorum, cuius *Questiones Metaphysicales*, in XII. libros *Metaphysicæ* Aristotelis. Venetiis 1496. 1499. Coloniae 1621. Venetiis 1637. fol. *Questiones* in libros III. *de anima*, Venetiis 1503. 1518. fol. & in libros posteriorum *Analyticorum* memorantur in appendice ad Trithemium cap. 31. Sed quod ibi legas obisse Alexandro octavo Pontifice, error est, & legendum *Alexandro sexto*, ut recte Latinus Latinius & Jacobus Qvetif Tomo 1. pag. 894. qui An. 1500. Bononiæ defunctum testatur refertque quæstiones in libros posteriorum *Analyticorum* prodiisse cum quæstionibus ejus in *elenchos*, sive in opusculum *S. Thomæ, de fallaciis*. Vene-

Venetiis 1496. & 1565. *Questiones quodlibetales*, Venetiis 1500. tum ineditas *summulas in Porum Hispanum*, & *Commentaria in libros Physicorum Aristotelis, de Cælo & Mundo, de generatione & corruptione, & in parva naturalia*. Addit Qvetifus etiam *Commentaria in librum de causis, Proculi* nescio cuius, & tractatum brevem *de ordine Divinarum Personarum*.

Andreas DOMINICUS *Floccus*, infra, FLOCCUS.

DOMINICUS *Forolivienfis*, Ordinis Minorum, Inquisitor hæreticæ pravitatis, scripsit *de Officio Inquisitorum*, ita enim legendum e Waddingo pag. 104. non ut est apud Cangium, *de Officio Imperatoris*.

DOMINICUS *de Sancto Geminiano*, auditor Antonii de Butrio, clarus post sæculi decimi quinti initia Jctus, cujus *Commentarios in sextum Decretalium* laudat Gazalupus in *historia interpretum & glossatorum* pag. 508. Idem MS. in Biblioth. Patavina teste Tomafino p. 4. b. *Ejus declarationes varias* Trithemius cap. 759. Vide Joannem Vincentium Coppium in *viris insignibus Sangemianensibus*, Florent. 1695. 4.

DOMI-

DOMINICI *Gradenſis & Aquilejenſis* in di-
tione Veneta Patriarchæ ſeculo medio
XI. *Epistoſa ad Petrum Antiochenum*, Pa-
triarcham, ſed Græce cum Latina verſi-
one edita a Cotelerio T. 2. monument.
Eccleſiæ Græcæ pag. 108. ſubjuncta An-
tiocheni reſponſione pag. 112.

DOMINICUS *de Gravina*, cujus Chroni-
con de rebus in Apulia geſtis ab Anno
Chriſti 1333. ad 1360. editum in The-
ſauro Italiae laudatiſſimi Muratorii To-
mo XII.

DOMINICUS *Jacobatum*, ſive *de Jacoba-
tis*, Romanus, ex Auditore Rotæ & E-
piſcopo Lucerino Cardinalis An. 1517.
ad Annum 1528. quo Romæ obiit. De
eo Proſper Mandoliſius Centuria V. ſcri-
pturum Romanorum num. XXVI. p. 293.
ſcripſit ad Clementem VII. opus *de Con-
cilio* excuſum Romæ 1538. fol. & appa-
ritus loco ad Concilia Labbei Paris.
1672. & Coleti 1728. fol. & in Tomo
nono Bibliothecæ maximæ Pontificiæ
Tomo IX. Romæ 1699. fol. Argumen-
ta operis ſunt: *De Concilio, de loco Con-
cilio, ad quem ſpectet congregare Conci-
lium, quando ſit congregandum Concilium,
quales debeant eſſe interſuturi Concilio. An
Papa habent auctoritatem a Conciliis gene-
ralibus, & an Concilium poſſit reſtringere
auctoritatem Papæ. An Cardinales, qui*
diſces.

discesserunt a Papa, possint aggregare Concilium. An Papa possit accusari de hæresi. Ex quibus causis & quomodo possit Papa deponi. De appellatione a Papa ad Concilium.

Joannes DOMINICI, Florentinus, Ordinis Prædicatorum, Archiepiscopus Ragusinus & Cardinalis, defunctus A. 1419. Budæ Junii X. ad quem diem consulenda Acta Sanctorum, ubi vita ejus composita a Johanne Caroli, Florentino. Scripsit *Luculam noctis* contra Collutii Salutati * librum de fortuna & fato: juris jurandi fide testatus se in nulla scientia Doctorem habuisse. Lectiones in *Ecclesiasten*, & *Ecclesiasticum*. In *Evangelium Matthæi* usque ad caput XIX. in *Epistolam ad Romanos*, & *ad Corinthios*. *Itinerarium devotionis in Psalmos & Cantica Canticorum*. *Super Magnificat*. *Quadragesimalia* duo, quorum altero versiculi Psalmorum IX. primorum: altero regulæ Juris in libro ultimo sexti Decretalium illustrantur, laudata ab Antonino Florentino ejus discipulo: † *Poëma de vita & morte B. Virginis, & Ecclesiis*

* Vide supra, in COLLUTIO, Tom. I. pag. 1123.

† Summæ hist. tit. 23. cap. XI. §. 3.

*sui apud Florentinos ei dedicatis, a) Li-
bris IV. Sermones varios & Epistolae.
Tractatum de Conceptione. Librum de
Passionibus. Orationem in funere Ludo-
vici Boniti Cardinalis. Vitam B. Marco-
lini Foroliviensis: & Italice Regulam vi-
vendi, MS. apud Magliabechium, & de
Amore Charitatis in 1. Cor. XIII. Venet.
1554. 1586. & Florent. 1595.*

DOMINICUS Mancinus, infra, **MANCI-
NUS**.

DOMINICUS Nardi, Ordinis Prædicator.
Scriptor *Sermonum*, tribus Voll. defun-
ctus A. 1385.

DOMINICUS Pantaleo, five de *Pantaleo-
nibus*, Florentinus, Ordinis Prædicator.
qui A. 1376. rebus humanis valedixit,
ut Waddingum secutus recte Cangius
& in Bibliotheca Mariana Hippolytus
Maraccius: non A. 1262. ut cum Anto-
nio Senensi Possevinus alique: neque
1476. ut Julius Niger pag. 153. historię
scriptorum Florentinorum. Vide Jaco-
bum Qyetif Tomo 1. pag. 675. ex quo
sicut etiam ex Altamura pag. 134. con-
stat

a) Julius Niger de scriptoribus Florentinis p. 282.
Vide etiam Gudinum Tomo 3. pag. 2221. &
G. Josephi Eggi Purpuram doctam Tomo 1.
pag. 510.

stat hunc Dominicum perperam a Waddingo & Cangio accenseri Ordinis Minorum fratribus, quorum sententiæ immaculatam B. Mariæ conceptionem defendentium opposuit dialogum *de peccato originali & gratia B. Virginis*, contra minus bene sentientes & minores in Fide: nec non tractatum *contra protervos de peccato originali B. Virginis doctores*. Scripsit præterea *Commentarium in Salutationem Angelicam*. Ejusd. est *discipulus ad mortales*, sive tractatus super *Miserere*, Psalm. 51. *Super casu de Monte a)* contra *Franciscum de Empoli*, *b)* Ordinis Minorum. *De forma consecrationis sanguinis Christi*, ad petitionem *Jacobi*, Episcopi Florentini. *De Substantia Orbis*, adversus *Averroë*m.

DOMINICUS Pratenfis de Vita B. *Davanzati* Confessoris prodiit in Actis Sanctorum Tomo secundo Julii 7. p. 527.

DOMINICUS Sinarra e Fabriano, sive Fabrianensis e Piceno (idem qui Cangio *Sinazza*, *Rovettæ Senarius*, vel *Smarra*) Ordinis Prædicatorum circa Annum 1314 cujus nihil refertur præter Sermones de tem-

a) Apud Waddingum: *Tractatum de Monte communi*. Niger: *Tractatus plures de morte communi*.

b) Apud Nigrum pag. 154. *de Imperio*.

tempore & de Sanctis. Vide Qvetifium
Tomo 1. pag. 527.

DOMINICUS Sotus, live *a Soto*, natus Segobit in Hispania A. 1494. Ordinis Predicatorum, Theologus Salmanticensis, Carolo V. Imp. a sacris Confessionibus, Concilio Tridentino interfuit An. 1545. obiitque Salmantice An. 1560. de quo Nicolaus Antonius Tomo 1. Bibliothecæ Hispanæ pag. 255. seq. & Jacobus Echardus Tomo 2. de scriptis Dominicanorum pag. 171. seq. Scriptorum Catalogus apud utrumque videri potest, & apud ipsum Sotum in recognitione operum suorum, ad calcem commentarii in quartum Sententiarum. Præcipua sunt Commentarii in *Epistolam ad Romanos*, Antwerpæ 1550. & ex meliore editione Salmanticensi 1551. fol. Annotationes ad *Joannem Ferum* in *Evangelium Johannis*, Salmantice 1554. 4. quibus Michael Medina, Bellarcensis Franciscanus Apologiam pro Joanne Fero (in Indice Romano prohibitam) opposuit Compluti 1558. & Moguntia 1572. 8. *De Justitia & Jure* libri X. post editionem Salmanticensem 1556. fol. sæpius recusi. *De natura & gratia* libri tres itidem sæpius subiecti prælo post primam editionem, Venetam 1547. 4. atque aucti *Apologia adversus Ambrosium Catharinum*, Episco-

pum Minoriensem, certitudinis Gratia assertorem. *De cavendo juramentorum abusu, & de ratione tegendi & detegendi secretum* libri III. Salmantica 1552. Deliberatio in causa pauperum, seu *de non inhibendo publico mendicabulo.* ibidem 1545. & Venetiis 1617. Commentarii *in quartum Sententiarum*, duobus Voluminibus, Salmantica 1560. fol. ac saepius alibi. In *Aristotelis* Dialecticam, Physicamque &c.

Joannes DOMINICUS *Spazzarinus*, infra, SPAZZARINUS.

DOMINICUS *Sylvester*, Florentinus, circa Annum 1380. vixit, cujus Volumen metricè conscriptum *de Insulis & earum proprietatibus* evolvisse se testatur Joannes Boccatus, MS. in Bibliotheca Sancti Spiritus Florentia Ordinis Augustini, una cum *Bucolico* ejus opere, sive *eclogis decem, & Epistolis* compluribus vinctæ & soluta oratione.

DOMINICUS *Tolosanus*, agnomine *Grenier*, vel *Grinia*, Ordinis Prædicatorum, Papæ Joannis XXII. sacri palatii Magister, & Episcopus Appamiensis circa Annum 1330. scripsit *Lecturam*, sive Commentaria juxta litteralem & Mysticum sensum *super tota Biblia*, sex Voluminibus præmissa Epistolari præfatione ad Joannem
nem

nem XXII. cuius pars exstat apud Quesnium Tomo I. pag. 613. Idem memorat quoque ejus *Rituale Appamiensis Ecclesie*, sed in quo non tam rubricæ, seu ritus ejus Ecclesie, quam varii casus ex Juris Canonici regulis enodantur.

DOMITIANUS *Ancyrensis* Civitatis Episcopus, ex cujus libello ad Papam Vigilium favente Origenianis nonnulla affert Facundus lib. I. cap. 2. & lib. IV. c. 4. sed Græce, ut videtur, scripserat, non Latine, itaque hoc erat loco rectius a me prætereundus.

DOMITIUS *Calderinus*, de quo supra, CALDERINUS Tom. I. pag. 889. & ad Trithemii cap. 838. * Eum triginta vix annos * natum cum obiret An. 1477. duplici ornavit epitaphio Politianus, quæ in ejus epigrammatibus pag. 216. & 319. leguntur. Horum prius ita se habet :

*Hunc Domiti fideis tumulum qui transis
oculis,
Vel Phæbo ignarus, vel male gratus ho-
mo est.
Intulit hic Varum cæcis pia lumina char-
itæ,
Obscurum ad Musas hic patefecit iter.*

L 3

Hunc

* Barthius Tom. I. in Statium pag. 483.

*Hunc Verona tulit doctæ patria illa Catulli,
Huic letum atque urnam Roma dedit ju-
veni.*

DOMNIZO, aliis **DONIZO**, vel **DONNI-
ZO**, Presbyter & Monachus Canulinus
Ordinis S. Benedicti, scripsit *libris duo-
bus* carmine hexametro & magnam par-
tem leonino *Vitam Mathildis* Comitissæ,
celeberrimæ Principis Italiæ, quæ Anno
CHRISTI 1115. obiit. Edita est primum
a Sebastiano Tegnagelio in veterum mo-
numentorum sylloge, Ingolstadii 1612.
4to. Deinde emendatior ex Codice
Romano in G. G. Leibnitii scriptoribus
Brunsvicensibus Tom. 1. pag. 629. De-
nique ex Codicibus Padolironensi & Re-
gienfi castigatior, & versibus multis lo-
cupletior, cum laudati Leibnitii & cla-
rissimi Muratorii notis in Tomo quinto
Thesauri Mediolanensis scriptorum Ita-
liæ pag. 335. Plerisque eorum quæ scri-
bit Domnizo, ipsum interfuisse, & Pa-
pæ partibus contra Imperatorem Henri-
cum IV. impensius favere jam notatum
Vossio pag. 773. Nemo autem adhuc
protulit, quod memorat Sandius scri-
ptum Domnizonis soluta oratione, in
quo de *Theobaldi*, Episcopi Aretini, ca-
stitate aliisque virtutibus, & nonnulla
eadem, quæ in vita Mathildis metro con-
dita leguntur.

DONA-

DONATUS *Acciajalar*, supra, ACCIAJOLUS Tom. 1. pag. 7.

Ælius DONATUS, Præceptor S. Hieronymi, Grammaticus, de quo in Bibliotheca Latina IV. 7.

DONATUS *e S. Agatha*, Provincia Æmilia, Ordinis Minorum, hæreticæ pravitatis Inquisitor, cuius *tractatum adversus hæreticos* Waddingus pag. 104. memorat, cuius initium: *Spiritus Sancti Gratia.*

DONATISTÆ, sive, quod malebat Cre, scionius Grammaticus, DONATIANI nomen schismatis famosissimum in Africa sæculo quarto appellatum a DONATO. Verum in Donatistarum historia ne alios jam memorem, tres imprimis Donati celebres reperiuntur. Primus auctor schismatis DONATUS Episcopus de *Casibus nigris* in Numidia An. Christi 313. alter præpollens eloquentia atque auctoritate, & libenter pro capite turbulentorum se venditans, DONATUS A. 328. Episcopus Carthaginensis: Tertius DONATUS *Bagajensis*, *Bagai*, sive *Vagade*, in Numidia Episcopus An. 348. sax & tuba furoris CIRCUMCELLIONUM. Ex his solius DONATI Carthaginensis scripta memorari video, contra cuius *Epistolam*

scripsisse se testatur Augustinus, sed liber ille Augustini, sicut & alii duo contra partem Donati, interciderunt. Sed interciderunt etiam Donati omnia, quem Hieronymus cap. 93. auctor est multa ad suam hæresin pertinentia opuscula, & de Spiritu Sancto librum scripsisse Ariano* dogmati congruentem. Augustinus hæresi 69. *Exstant scripta Donati, ubi apparet eum etiam non Catholicam de Trinitate habuisse sententiam, sed quamvis ejusdem substantiæ, minorem tamen Patre Filium, & minorem Filio putasse Spiritum Sanctum. Verum in hunc, quem de Trinitate habuit, errorem, Donatistarum multitudo intenta non fuit, nec facile in eis quisquam, qui hoc illum sensisse noverit, invenitur. Auctor Prædestinati lib. 1. cap. 69. Exstant hodie scripta ejus, ubi probatur in Trinitate contra fidem Catholicam sensisse. Et quamvis unius substantiæ dicat in Trinitate DEUM, Patrem tamen majorem Filio, Filium majorem Spiritu Sancto confirmare tentavit. Sed in hunc errorem ideo nullus de populo ejus adtendit, quia alia erat intentio inter partes.*

Scri-

* Confer Sandii nucleum Histor. Eccles. pag. 172. Petavium Tom. 2. dogm. Theol. de SS. Trinit. lib. 1. cap. 10. §. 8.

Scriptores de DONATISTIS.

EX VETERIBUS:

Constantini Magni Epistolæ apud Eusebium X. 5. & 5. & Nicephorum VII. 42. seq.

Philastrius hæresi 83. qui PARMENIANOS etiam dictos testatur a Parmeniano Donati in Episcopatu Carthagin. successore.

Augustinus Tomo IX. Operum & de hæresibus cap. 69.

Auctor Prædestinati cap. 69.

*Gesta Collationis * Carthaginensis A. 411. & aliorum illo tempore in Africa atque alibi habitorum Conciliorum.*

Optatus, de quo infra suo loco, & monumenta vetera cum Optato a Ludovico Ellies du Pin & Tomo IX. Augustini a Benedictinis edita.

Theodoretus IV. 6. de hæreticis fabulis.

Joannis Damascenus hæresi 95. Hormenopulus cap. 17.

Joannes Zonaras & Theodorus Balsamo ad can. 61. Carthag.

L 5

Mat-

- Baluzius pag. 609. ad Cyprianum: *Utinam Harodorus voluisset sequi editionem meam gestorum, quæ certe, absit verba invidia, multo melior est quam illa dedit.*

Matthæus Blastares syntagmate Alphabeticom Tom. 2. magni Synodici Bevergiani pag. 14.

E RECENTIORIBUS, præter Annalium & Historiæ Ecclesiasticæ, hæresiumque scriptores, & qui Augustinum vel Optatum illustrandum sibi sumere:

Franciscus Balduinus in deliberatione historiæ Africanæ, sive historia Collationis Carthag.

Joannes Conradus Dannbauerus dissertat. ad Collationem Carthaginensem. Argentor. 1668. 4.

Réponse de Sieur *David* aux Remarques de Monsieur Launoy sur la notion du Concile plenier. à Paris 1671. 8.

Svante Gustavi Diez diss. de Circumcellionibus. Lipsiæ 1690. 4.

Joannes Forbesius in instructionibus Historico-Theologicis p. 713. seqq.

Franciscus de Harlay, Archiepiscopus Rothomag. libro 1. & 2. de rebus Ecclesiæ, Parisiis 1645. fol.

Thomæ Ittigii historia Donatistarum, dissertat. secunda heptadis subjectæ ejus appendici dissertationis de hæresiar-chis Apostolicæ & Apostolis proximæ ætatis. Lipsiæ 1696. 4.

Joan-

Joannes Launojus de Conciliis in quibus Donatistæ damnati, partis V. Epistola prima, Tomo ultimo Operum, & in dissertatione de notione plenarii apud Augustinum Concilii (Arelatensis Anno Christi 314.) Parisiis 1644. 1661. 1676. 8. & dissertat. ejus adversus Johannem Nicolaum defensione, ibid. 1667. 8. & in scriptis tribus, Gallice, contra N. Davidem editis, Paris. 1671. 1672. 1675. 8.

Melchior Leydeckerus ad S. Augustini librum de unitate Ecclesiæ, & in diss. de Schismate Donatistarum, & hist. Ecclesiæ Africanæ illustrata.

Thomas Long history of the Donatists. Lond. 1677. 8.

Johannes Nicolai, Ordinis Prædicatorum, de Concilio plenario contra Donatistas habito dissertationes duæ. Parisiis 1668. 12. 2 Voll. Giornale de' letterati di Roma 1668. pag. 95.

Christioni Nisamii exercitatio de Donatismo, præmissa matæologia Labadiæ, quæ Germanice prodit Mindæ 1673.

Henrici Noris, Cardinalis, Historia Donatistarum postuma, in Tomo quarto ejus Operum, Veronæ 1732. fol.

Emanuel Schelskrænus Antiquitatis illustratæ parte 2. diss. 1. cap. 7. pag. 232. seqq. & dissertationibus de Ecclesia Africana, Rom. 1679. 4. *Jean-*

Joannis Philippi Storrii, Pastoris Heilbrunnensis, Bericht von Donatisten, Frankfurt 1713. 4. contra Godfridi Arnoldi historię hæresium lib. IV.

Tillemontius Tomo sexto memoriarum Hist. Eccles. editarum Gallice Parisiis 1704. 4.

Henrici Valesii dissertatio de Schismate Donatistarum subjecta ejus notis in Eusebii Hist. Eccles.

El. Veielii de discrimine ingenti inter causam Donatistarum & Protestantium, Ulmæ 1686. 4. Adde *Antonii Sadeelis* opera pag. 873. seq. *Davidis Ancillon* Melange Critique Tom. 2. pag. 431. seq. &c.

Hermannus Witsius dissertat. ultima Miscellaneorum Tom. 1. p. 742. seqq.

DONATUS, Afri eremitæ discipulus, Hispanis auctor monasticæ observantiæ, teste Ildefonso cap. 4. de Scriptoribus Ecclesiasticis. Idem *Servitanorum* in Hispania Abbas, cujus discipulus & successor in eodem Monasterio Abbas *Eutropius*, ut est in Chronico Joannis Biclariensis ad Annum Justiniani V. & Mauritii Imperatoris II. sive ad Annum Christi 570. & 583. Obiisse A. 575. traditur in Chronico Pseudo-Maximi Cæsaraugusta-

gustani, * & regulam Eremitarum S. Augustini locupletioremi mitioremque primum in Hispaniam invexisse. Confer Philippum Elsium pag. 175. seq. Encomiastici Augustiniani. Regulam Donati ad Virgines transmissam ad se ex vetusto Codice a Canonicis regularibus Corporis Christi Colonia, testatur Aubertus Miraeus ad Ildefonsum & in clemacho regularum pag. 130. affertque ejus inscriptionem, quae ita se habet: *Sandae & a me plurimum venerandae Christi Virginibus Gvadstrudae omnique sua Congregationi, in Canobio a famula DEI Flavia constructo Donatus.* Hanc ipsam Regulam edidit Lucas Holstenius in parte tertia Codicis Regularum pag. 47. ad 71. sed ex fide Jonæ Monachi in vita S. Columbani cap. 13. recte tribuit S. DONATO, Vesontiensis Episcopo, quem Joannes Jacobus Chiffletius parte 2. Vesontionis pag. 157. seq. & Samaritani Galilæ sacrae Tom. 1. pag. 120. notant Ecclesiae illi praefuisse Anno Christi 630. ad 660. atque videri etiam auctorem *Commonitorii ad Monachos S. Pauli & Stephani*, quod vulgavit Holstenius parte 2. pag. 44. & cuius perinde, ut regulæ illius

* P. 554. edit. Francisci Bivarrii, Madrid. 1651. fol. & ad calcem Bibliothecæ veteris Hispanæ Nicolai Antonii Tom. 2. p. 283.

lius sæpius meminit **Benedictus Anianensis** in *Concordia Regularum*, sicut notavi Tom. 1. pag. 538. 540.

DONATUS Bergomensis Episcopus, infra, *Ludovicus DONATUS*.

DONATUS BOSSUS, sive **BOSSIUS**, natus Mediolani A. 1436. & causis in foro agendis magnam vitæ partem intentus, horas subsecivas per tria lustra impendit scribendo *Chronico*, quod impensis suis excudi fecit Mediolani 1492. fol. *Donati Bossii, causidici & civis Mediolanensis, gestorum dictorumque memorabilium & temporum ac conditionum & mutationum humanarum ab Orbis initio usque ad ejus tempora* (usque ad Annum 1492.) liber ad illustrissimum Principem Johannem Galeatium, Mediolanensem Ducem sextum. Subjicitur *Historia Episcoporum & Archiepiscoporum Mediolanensium* desinens in Gvidantonio Arcimboldo, qui Archiepiscopus creatus est Anno 1489. Hoc Chronicon cum legisset Matthæus Bossus (de quo supra Tom. 1. pag. 721. sq.) ita Epistola CXXIX. ad Donatum Bossium, eruditum & accuratum scriptorem temporum: *Plurimum salve, vir sine dubitatione erudite & accurate, Donate. Annotationes nostri temporis, eventusque bel-
lorum, quos scribis legi tuos, & ita id avi-
da*

*de quidem ac perhelle, ut ego te amo, Donate: & ut est bonus gratissimus mihi, quem tu assers Bossio nomini, a quo ego tecum originem duco. Vide Diarium Eru-
ditorum Italiae Tom. XXVIII. pag. 117.
seq. & Philippi Picinelli Athenarum eru-
ditorum Mediolanensium p. 166.*

DONATUS Diaconus Ecclesiae Mediomatri-
censis, huc Metensis, ad Angelranum,
Metensem Episcopum, Caroli Magni Ar-
chi-Capellanium, circa Annum Christi
796. scripsit *Vitam S. Trudonis* Confesso-
ris, defuncti A. 698. Edita est a Mabill-
onio Saeculo 2. Benedictin. p. 1069.

Hieronymus **DONATUS**, Patricius Vene-
tus, obita ad Julium II. legatione de pa-
tria praeclare meritus, diem obiit Romae
A. 1511. *Monumenta ejus ingenii, digna
luce, quod publicis occupationibus absolvi
nequeverant, filii suppresserunt, edito li-
bro + adversus Graecos de sacrorum Prin-
cipatu cum Romano Pontifice contendentes.
Legitur etiam libellus Alexandri Aphro-
disei de Intellectu, + e Graeco in Latinum
pariter ac opposite traductus. Exstant et-
iam aliquot Epistolae, multa styli gravita-
te conscriptae, ex his ea praesertim, qua*
Gal-

* - Venet. 1525.

+ huc liber primus de anima. Vide Bibl. Graec.
IV. 25. Tom. 4. pag. 71.

Gallici fœderis compedes Maximiliano Cæsari exuendas persuadet: altera, qua concussa ingenti terre motu Cretæ insula, cum ipse præsideret, clades terroresque describit. Hæc Jovius in elogiis, cui suffragatus Joannes Pierius Valerianus lib. 1. de infelicitate lit. pag. 307. cum Donatum hunc nullius ignarum doctrine, Poëtam, Oratorem, Philosophum, Theologum, Mathematicum peregregium celebrasset, subjungit: Scripta ejus innumera ad immortalitatem elucubrata, quod eruditis indignissimum est ærumnarum genus, paucissimis admodum exceptis, quæ vivens ediderat, adhuc in tenebris jacent occultata. De eodem Erasmus in Ciceroniano: Epistolæ quod pæne solum illius habemus, declarant illum quidvis præstare potuisse, si voluisset huc animum intendere: sed Reipublicæ negotia distraxerunt hominem ab otio litterario. In Bibliotheca Barberina servatur ejus Oratio habita ad Julium secundum nomine Reipublicæ Venetæ, typis exscripta in 4to. Effigiem ejus præter Jovium affert Nicolaus Reusnerus k. e. cum hoc elogio:

*Par mihi majestas fuerat sermonis &
 oris,
 Seu Latio, Grajo seu libet ore lo-
 qui.*

Ludo-

Ludovicus DONATUS, Patricius Venerus & Episcopus ab Anno 1465. ad 1484. *Bergomensis*, cujus *Commentarium in quatuor libros sententiarum* ad Paulum II. Pontificem, & *Orationes* varias memorant Trithemius cap. 859. & Ughellus Tomo 4. pag. 483. Hujus Donati edita Romæ a Zacharia Calliengo & Pio II. dicata opuscula quatuor adversus Græcos: *De Processione Spiritus Sancti. De purgatorio. De azymo & fermentato, & de potestate Romani Pontificis*, subjuncta disputatione contra Bohemos de Eucharistia, sub una specie a Laicis & Sacerdotibus cum non sacrificans. Fuit & Ludovicus DONATUS, Ordinis Minorum & Cardinalis, capite minutus ab Urbano VI. An. 1385. sed nulla ejus scripta invenio. Vide Nicolaum Comnenum de Gynasio Patavino Tomo 2. pag. 24. & 157.

DONATUS *Monsiensis* Hibernus Midenlis, Provinciae Hiberniae Ordinis Minorum Minister, cujus brevem historiam ejusdem Provinciae habere se MS. testatus est Waddingus pag. 104. Non dubito hunc esse, qui DOROTHEUS *Monsiensis* apud Cangium appellatur.

DONATUS *Patavinus*, de quo Franciscus Petrarcha, qui A. 1374. obiit: Fuit nuper *Poëtarum omnium, quos nostra vel Pa-*
Tom. 2. M irum

trum nostrorum vidit ætas, facillime Princeps, nisi Civilis Juris studium amplexus, & novem Musis duodecim tabulas immiscuisset.

Tiberius Claudius DONATUS, Grammaticus, Ælio Donato Junior, in usus filii sui *Tiberii Claudii Maximi DONATIANI* scripsit jam senex *vitam Virgilii* non indignam lectu, & in illum Poëtam *commentarios*: Eidem Donato quoque Codices nonnulli tribuunt *abbreviationem fabularum Metamorphoseos Ovidii*. Vide, si placet, quæ de eo notavi in Bibliotheca Latina lib. 1. c. 15. & 12. ubi etiam index scriptorum ab hoc Donato ad Virgilium laudatorum, & de libro ejus, quem tantopere exstare peroptabat Barthius ad Statii XI. 543. Thebaid. Tom. 3. pag. 1386. *quo Urbium, fluviorum, Deorum Dearumque Virgilio usurpatorum nomina cum historica exegesi Æneidos comprehendere voluit.*

DONATUS Vesonionensis, vide supra in *Donato Afri* discipulo.

Joannes DONCKELS, Prior Canonorum Regularium S. Augustini apud Tungrenses, defunctus An. 1453. Ejus *Tractatum de gratitudine, sub moralisatione Nicodemi & Josephi ab Arimathia* MS. memorat Oudinus Tomo 3. pag. 2376. ex
Valerii

Valerii Andreæ Bibliotheca Belgica
pag. 493.

Jacobus de DONDIS, Medicus Patavinus, defunctus An. 1350. auctor *Promtuarii Medicæ*, sive operis de aggregatione Medicamentorum ad omnes ægitudines, (unde illi nomen AGGREGATORIS Patavini. *) Venetiis 1481. & 1576. fol. Etiam de modo conficiendi salis ex aquis calidis Aponensibus, & de fluxu ac refluxu maris, Venetiis 1572. Vide Jacobum Philippum Tomasinum Tom. 2. Gymnasii Patavini pag. 156.

Johannes de DONDIS, Jacobi filius, Gabriels Medici præstantissimi (sed cujus scripta nulla) frater: Petrarchæ sæpius laudatus, Medicus & ipse ac Philosophus, Patavii obiit An. 1380. octennio ante fratrem. Scripsit *Planetarium* de construenda machina motus cœlestes Planetarum imitante. Librum de balneis Patavinis, alterum de causis caliditatis aquarum Aponensium, & tertium de eorundem natura. Vide Tomasinum pag. 158. & Joannis Jacobi Mangeti Bibliothecam Medicam Tom. 2. pag. 195.

M 2

Jacobi

* In Catalogo MStorum Bibliothecæ Paulinæ Lipsiensis pag. 260. memoratur AGGREGATOR *Brixienfis*, seu opus de ægitudinibus a capite usque ad pedes.

Jacobi & Johannis de Dondis scripta de fontibus calidis agri Patavini exstant in Veneto opere de balneis, 1554. in fol. pag. 90. seqq.

DONNIZO, supra, **DOMNIZO**.

DONUS I. Episcopus Romanus ab Anno 677. Octobris 4. ad 679. Decembris 26. a Papebrochio creditur auctor esse *Epitaphii* scripti in *Honorium Papam* defunctum A. 638. quod exstat in Gruteri Inscriptionibus p. MCLXV. num. 11. igitur in versu ultimo: *Quod Patris eximii* *sim Bonus ipse memor*, non legere jubet *Bonus*, sed *Donus*. Vide Propylæum ad Acta Sanctorum Maji pag. 97. Leyseri historiam Poëtarum medii ævi pag. 187.

195.

Nicolaus **DORBELLUS**, infra, de **ORBELLIS**.

DORCATIUS non notus mihi nisi ex Isidoro Hispalensi, qui de notatione nominis pilæ differens libro XIX. Originum cap. ult. hos ejus versiculos adducit:

Neu tu parce pilos vivaces condere cervi,

Uncia donec erit geminam superaddita libram.

Matthias **DORING**, supra pag. 130. seq. **DOERING**.

Petrus **DORLANDUS** Diestenfis, Carthusianus,

hanus, Prior in Zeleменти S. Johannis
 Carthusia, apud Diestemiam Brabantiz
 opidum in diocesi Leodicensi defunctus
 An. 1507. Scriptit *Chronicon Carthusia-
 num*, sive *Coronæ de Viris Carthusiani Or-
 dinis illustribus libros VII.* ad Johannem
 Delphum, Carthusiæ Lovanienſis Prio-
 rem. Hos subjunctis notis, sive eluci-
 dationibus edidit Theodorus Petrus,
 Campensis, Carthusiæ Colonienſis alu-
 minus. Colonia 1608. 8. *Violam ani-
 mæ*, dialogis VII. quorum sex priores
 abbreviati ex Theologia naturali RAY-
 MUNDI *Seconde*, septimus de *mysteriis
 Passionis Christi* a Dorlando additus.
 Toleti 1506. 4. Colon. 1500. 4 * & dein-
 de Antwerpæ 1533. 1543. Lugd. 1568. &
 omisso septimo dialogo Colon. 1700. 12.
De Vita S. Anne libros quinque, Antw.
 1617. fol. *Dialogum de vitio proprietatis
 Monachorum*, Lovanii 1513. 4. *Explicatio-
 nem mysticam habitus Carthusiensis*, ibid.
 1514. 8. *Tractatum de tribus Carthusia-
 norum votis*. *Dialogos de duabus Vis:*
De perseverantia Novitiorum: *De stabili-
 tate Monachorum:* *De remedio amoris dia-*
logum practicum & heroicum. *De opere
 amoris & passione Christi.* *De vera ani-*
 M 3 *citiq.*

- In Dialogorum prima hac editione Dorlandi no-
 men non invenio: sed tribuntur ei a Valerio
 Andrea pag. 736. & a Sweertio pag. 613.

*citia. De extremis hominum calamitatibus. De dominatu Vitiorum. De dominatu Virtutum. De vera hominis Sapientia. De vera beatitudine. De laude & claritate veræ Justitiæ. De vera patientia, ex Chrysostomo ad Stagirium Monachum. Dialogos inter Sapientem & Insulsum. Inter Diestemium & Servatium de cognitione sui. Inter CHristum & Franciscum, super Charitate, procuratrice Salutis nostræ. De unione, de institutione optimi Pastoris. Collationes de Militia spirituali, & Sermones III. de eodem argumento. De Sacerdotum dignitate. Speculum humanæ Vitæ. Psalterium Virginis Deiparæ. Duas Coronas Rosaceas B. Mariæ, carmine heroico. Diadema S. Annæ, versu elegiaco. De septem B. Mariæ gladiis. De fraternitate compassionis ejusdem. De S. Ursula & sodalibus ejus. De S. Cæcilia, cur Phœnici comparetur. De sanctis, Romano milite & Martyre: De inventione & passione S. Laurentii Martyris. Sermones de S. Laurentio. De S. Vincentio Ferrariensi, Ordinis Prædicatorum. De variis S. Antoni Abbatis tentationibus. De vita & conversatione B. Catharinæ Virginis & Martyris, & de passione ejusdem ex Baptista Mantuano, Carmelita. De Actibus & laudibus S. Joannis Apostoli & Evangelistæ. Quo-
modo*

*modus sancta Religio sit instituta, corrupta
& reformata. Librum Epistolarum. Ser-
mones ex sermonibus Leonis Papae de pas-
sione DOMINI. Sermones de tempore &
sanctis. Orationes ad SS. Trinitatem.
Disputationem Jesu duodecenni cum Docto-
ribus in templo. De pane salutifero Vitis.
De laudibus Spiritus Sancti. De laude me-
ditationis.*

Bernhardus DORNA, Provincialis, disci-
pulus Azonis, Jctus circa Annum 1250.
qui denique post editum scriptum *de li-
bellorum in Judiciis offerendorum con-
ceptionis* nomen professus est suum inter
Monachos Ordinis Minorum. Vide Pan-
cirollum II. 26.

Thomae DORNIBERG, Menningensis
Sycvus, Decretorum artiumque libera-
lium Doctor & Consularis Spirensis Ad-
vocatus, composuit indicem in libros
septem *Compendii Theologiae veritatis*, a)
quos

- a) Ab hoc diversum plane est *Compendium Theo-
logiae* libris duobus ad fratrem Reginaldum,
quod exstat inter THOMAE Aquinatis opuscu-
la Tomo XVII. Operum. Confer Jacobum
Qyeris Tomo 1. de Scriptoribus Dominicanis
pag. 332. & 470. seq. Aliud Compendium
Theologicum divisum in capita XCVIII. de
quo B. Nicolaus Staphorstius voster Tomo III.
Historiae Ecclesasticae Hamburgensis pag. 237.

quos cum illo præfixo habeo editos sine Auctoris nomine & sine loci nota A. 1473. fol. Atque inde est quod Compendium ipsum, inter præcipuos illa ætate libros Theologicos merito æstimandum, Dornibergio alii tribuerunt, præter rem sine dubio, cum longe antiquiorem auctorem habeat, sive *Albertum Magnum*, in cuius operibus legitur Tomo XIII. vel *Bonaventuram*, nam & inter ejus Opera in appendice Tomi octavi occurrit: vel *Ægidium de Columna*, Romanum, vel potius HUGONEM b) Argentinensem, Ordinis Prædicatorum, circa Annum 1270. de quo infra, suo loco. Præterea Dornibergius hic in lucem dedit *Areolam*, ex suavissimis salutarisque floribus gloriosi Confessoris B. Hieronymi, Romæ 1472. fol. Vixit adhuc An. 1479. quo tempore Moguntia præsens interfuit inquisitioni, quo id actum omnibus viribus, ut ad palinodiam c) adi-

Aliud Capitibus constans CLXXVI. id. pag. 365. Aliud ex dictis Veterum Patrum, partibus absolutum quinque. id. pag. 420. Aliud denique libris quatuor digestum, de quo idem pag. 371. seq.

b) *Ulricum* Argentinensem alii per errorem nuncupant.

c) Vide G. Christiani Johannis Volumen I. rerum Moguntinarum pag. 106. seq.

adigeretur Johannes Wesselus, Gronin-
genſis.

Mauricius DORNICK, ſupra pag. 130. ſeq.
DOERING.

DOROTHEUS *Monachus*, ſupra, DONA-
TUS *Monachus*.

Martinus DORPIUS, vir candidus & eru-
ditus, Theologus Lovaniensis, quem
A. 1515. in flore ætatis defunctum pul-
chro ornavit epitaphio *a*) Erasmus, con-
tra quem An. 1515. binas Epistolas im-
pulſore Noxo, ſive Joanne Atensi, The-
ologo Lovaniensi, * ſcripſerat Dorpius
& encomium moris ipſi verterat virio, *b*)
atque ut laudem ſive apologiam Sapien-
tiæ reponeret, erat hortatus. Reprehendit
etiã, quod Novum Testamentum *c*)
Erasmus Græce edendum novaque ver-
ſione donandum in ſe ſuſcepiffet: ſed
poſtea edoctus meliora, & a Thoma
Moro

a) Eſſat apud Sweetium pag. 528. Athen. Belg. &
in elogiis Belgicis Mirzi pag. 39.

* Hermann. ab Hardt hiſtoria litteraria Reforma-
tionis pag. 75.

b) Johannes Clericus in Eraſmi vita Tomo V. Bi-
bliothecæ ſelectæ p. 310. Hermannus ab Hardt
pag. 20. ſeq.

c) Vide Richardum Simonem Tomo 2. Hiſtoricæ
Criticæ Novi Testamenti pag. 80. ſeq. & Tom. 1.
Bibliothecæ ſelectæ p. 88. ſeq.

Moro *d)* & ab ipso Erasmo *e)* persuasus, omnia alia sentire se testatus est in Oratione A. 1517. habita ante prælectiones Epistolarum divi Pauli, & Basileæ 1520. in 4to edita, *f)* in qua pag. 39. *Atqui, inquiet aliquis mihi, tu non meministi, quid olim in Epistola quadam eruditissimo Domino Erasmo Roterodamo scripseris, quam sedulo nisus fueris alteram sententiam defensare? Memini probe, sed ne longos logos legas, neve me vertam huc aut illuc, paucis recanto suffragium, tum sic sentiebam, nunc nihil minus. Nam qui potui aliter quam didiceram? verum simulatque veteres Theologos accuratius denuo percurri, & ea item legi, quæ doctissimi quique hujus tempestatis scripserunt, præcipue longe eruditissimus vir Thomas Morus, perpetuum suæ Britannia decus, in Epistola quadam ad me sua, continuo mutavi sententiam, neque dubitem, quin mutaturus sit quisquis non omnino bonarum litterarum rudis propriè hanc rem vestigavit, de qua libellum composui, quem Lovanii in schola publica Theologiæ studiosis præ-*

d) Thomas Morus Epistola gravi & digna lectui elegantique ad Dorpium data Brugis A. 1515. pag. 284. seq. Operum.

f) Recusa legitur Antwerpiz 1531. 4. atque in laudati Hermannii ab Hardt historia litteraria Reformationis pag. 76. 87.

*praefigi: & rram in super in disputationibus, quas vocant Quodlibeticas, ad eadem responsurus, id quod complures eruditi probe norunt, ac testari queant, ni veritas fuisset ne quorundam aures novitas offenderet, a me praesertim profecta, bonitae (ut ipsis visus sum) novo. Scripsit praeterea Dorpius, prooemium & finem *Aululariae Plautinae* & prologum in *Pyrgopolinice*, sive *Militem Plauti gloriosum*: Orationem de laudibus *Aristotelis* adversus *Laurentium Vallam*, habitam Anno 1510. editamque Lovanii 1514. 4. Aliam de laudibus omnium disciplinarum & amantissimi Lovanii Academiaeque Lovanensis. ibidem. De assumptione *Virginis Deiparae*: *Dialogum Veneris & Cupidinis*, *Herculem animi ancipitem* in suam militiam, invita *Virtute* propellentium. *Epistolam de Hollandorum moribus*, aliasque *Epistolas*. Vide *Valerium Andream* pag. 648. seq. *Bibliotheca Belgica*. Recognovit etiam Orationem *Socratis ad Nicoclem*, translata a *Rudolpho Agricola*, & cum *Catonis distichis* edidit, reculam *Lipsiae* 1517. 4. *Argent.* 1520. 8.*

Georgius DOTTANUS, Ostro-Francus, Professor Theologiae in Academia Lipsienfi, superstes adhuc A. 1514. cujus
hæc

hæc scripta referuntur in Centuria Ma-
deriana cap. XLIX. Carmen *de quatuor*
Evangelistis. Sermo versibus concinna-
tus *de S. Pauli laudibus*. Poëma ad Ju-
ventutem *de cursu & brevitæ temporis*.
Aliud *contra osiores poëtarum*. *Epitaphia*
& *Epigrammata*. *Epistolæ*. Opusculum
de coloribus Rhetoricis.

Gavinus DOUGLAS, sive Galvinus Doug-
lassius, Scotus, Episcopus Douchelden-
sis, sive Dunkeldensis in Scotia, defun-
ctus Londini A. 1521. scripsit *Commen-*
tarium de rebusoticis misitque ad Poly-
dorum Virgilium, qui laudat libro ter-
tio Historiæ Anglicanæ pag. 71. editio-
nis Thyfianæ, sed num Latine an Sco-
tice scripserit, non testatum reliquit: in-
ter Latinos tamen Historicos locum ei
dedit Vossius pag. 686. Cætera autem,
quæ Baleus XIV. 58. memorat, Scotico
metro exarata sint, ut metaphrasis *Æne-*
idos Virgilianæ, Palatium honoris ad
Jacobum IV. Scotorum Regem, & Co-
mœdiæ aliquot, ut aureas narrationes,
Scotice scriptas præteream.

DRACONTIUS Presbyter Hispanus cla-
rus sæculo quinto, tempore Theodosii
junioris, quem Anno Christi 450. con-
stat rebus humanis valedixisse. Scripsit
heroicum carmen *de fabrica Mundi*, sive
Hexa-

Hexameron, eique subjunctum carmen elegiacum versum 198. ad Theodosium juniorem Augustum: in eo satisfactio continetur, qua ab Omnipotente DEO veniam petit ne precedenti carmine aliquid incautus errasset: dein Theodosio precem defert, cur de triumphis illius eodem opere tacuisset. *Hexameron* prodixit primum Parisiis 1560. 8. cum Genesi Claudii Marii Victoris, & in poetis Christianis Georgii Fabricii pag. 351. Basileæ 1562. 4. & in Bibliothecis Patrum, ut Parisiensis 1624. Tom. VIII. pag. 837. & cum Joannis Weitzii notis atque erudito indice glossario, Francof. 1610. 8vo, præmissa Goldasti de Dracontio Epistola. Alteram editionem *Hexameri Dracontiani* interpolatam ab EUGENIO Toletano edere instituit Michaël Ruiz de Azagra, Hispanus, teste ipso ad Corippum pag. 62. & Barthio p. 2615. Adversar. licet nec Barthio vitam, nec Nicolao Antonio Tomo 1. Bibliothecæ veteris Hispaniæ pag. 192. Primus edidit in Gallia Sirmondus cum Eugenii opusculis, Parisiis 1619. 8. & Tomo 2. Operum Sirmondi pag. 890. præmissa Eugenii Epistola ad Chindasvintum Regem, qua illius jussu testatur operam hanc in se suscepisse, & subjecta p. 903. Dracontii elegia ad Theodosium. & pag.

p. 906. succedunt Eugenii monosticha de sex diebus & de die septimo supplementum, versibus hexametris, Dracontio subiiciendum. In Sirmondi editione hexæmeron absolvitur versibus 634. in prioribus exstant 575. Sirmondianam editionem secuti sunt *Andreas Rivinus*, qui notas etiam addidit Lipsiæ 1651. 8. & Bibliothecæ Patrum editores Lugdunens. Tom. XII. pag. 724. Plura Dracontii loca illustravit *Barthius* in Adversariis. Vide *Leyseri* historiam Poëtarum mediævi pag. 60. seq. Alius Dracontius, ad quem exstat S. Athanasii Epistola, Tomo I. pag. 63. edit. Montfaucon. turbulentis se temporibus Episcopatu se subtrahentem. Alius itidem, qui vir ἐνδοξος & θαυμαστός Palladio in Lausiaca pag. 24. Alius denique Dracontius Pergami Episcopus depositus, de quo Socrates II. 42. Sozomenus IV. 24. &c.

Latinus Pacatus DREPANIUS, Sidonio laudatus Ausonioque, scriptor Panegyrici in Theodosium Magnum, de quo in Bibliotheca Latina II. 22.

DREPANIUS *Florus*, non diversus, ut videtur, a Magistro FLORO, Diacono Lugdunensi, de cuius scriptis Caveus ad Annum 837. Ejus observatis pauca hæc habeo, quæ addam:

1. Præ-

- 1 *Præter Commentarium in Pauli Epistolas ex Augustino, & sub BEDÆ vulgatum nomine, scripsit & alium similem Florus in easdem Pauli Epistolas ex Cypriano, Hilario, & aliis Patribus, MSum in Carthusiæ majoris Bibliotheca, de quo Baluzius in Epistola ad Tourneminiū a) & quæ supra T. 1. pag. 512. seq.*
- 2 *Opusculum de Actione Missarum collectum ex verbis SS. Patrum Cypriani, Ambrosii, Augustini, Hieronymi, Gregorii, Fulgentii, Severiani, Vigili, Isidori, Bedæ, Aviti & ex antiquis mysteriorum libris ex Petri Francisci Chiffetii editione recusum in Bibliotheca Patrum Lugdunens. Tom. XV. p. 62. sed nuper ex Codice Regiæ Sveciæ Christianæ longe integrus & emendatius vulgatum est pag. 579. Tomi noni monumentorum Edmundi Martene & Ursini Durandi, Parisiis 1733. folio.*
- 3 *Præter Poëmata novem, in Georgii Fabricii Poëtis Christianis & in Bibliothecis Patrum sæpius edita, & separatim in lucem data ab Andrea Rivino, b) Lipsiæ 1653. 8. cum notis, &*

a) *Journal des Sçavans A. 1716. pag. 234. seq.*

b) *Subjunctis nonnullis carminibus Theoduli & Jonæ*

& alia *poëmatia sex*, quæ vulgavit Mabillonius Tom. 1. Analect. pag. 388. seq. (editionis novæ pag. 412.) de quibus singulis diligenter Polycarpus Leyserus in historia Poëtarum mediæ ævi pag. 244. seq. alia adhuc nuper ex MSto Bigotiano legenda dederunt laudati viri Martene & Durandus Tomo 5. anecdotorum, quæ sunt carmine hexametro: *In Evangelium Matthæi* pag. 595. *Gesta Christi Domini* pag. 601. *In Evangelium Johannis* pag. 603. *Oratio ad Christum, cum commemoratione antiquorum c) miraculorum CHRISTI, DEI nostri* p. 608. *Epigramma libri homiliarum totius anni ex diversorum Patrum tractatibus ordinati* pag. 612. *Epistola tertia d) ad Modoinum, Augustodunensem Episcopum*, pag. 616. quæ incipit:

Salve,

Jonæ Aurelianensium Episcoporum, Modoini Episcopi Augustodunensis, & Laidradi atque Agobardi Lugdunensium.

c) In Veteris Testamenti libris descriptorum.

d) Prima apud Georgium Fabricium & alios incipit: *Solvo Pater profluas hilari de pectore grates*. Secunda apud Mabillonium: *Egregio, Modeine, viro tibi mitto salutem*. De hoc Modoino Sammarthani Tom. 2. Galliarum Christianarum pag. 36.

*Salve, sancte parens, Christi venerande
Sacerdos*

*Augusti montis e) Pastor in arce po-
tens.*

*Titulus in abside memoriae S. Iulii. pag.
618.*

- 4 Opusculum adversus Amalarium, Lug-
dunensem Chorepiscopum, de Corpo-
re Christi tripartito, in Tomo nono
monumentorum Martenii & Durandi
pag. 641. De illo Amalarii errore di-
xi supra Tomo 1. pag. 207. Florus
hoc opusculum per modum Epistolæ
scripsit: *Dominais beatissimis, reveren-
tissimis, & piissimis Pastoribus Gregis
Christi, Rectoribus Ecclesiæ DEI, Pre-
dicatoribus ac Propugnatoribus Catholice
Fidei, Drogoni sacri Consilii magistro
& Pontifici clarissimo, Heni Trevirorum
Antistiti, Aldrico reverentissimo Ceno-
manorum Episcopo, Rabban Abbati ve-
nerabili & ex provincia Lugdunensi pri-
mo Alberico Lingonum & Foræ Cabi-
lunensi reverentissimis Episcopis, Ecclesiæ
Catholice indignus filius & pietatis ac pa-
ternitatis vestræ exiguus servulus Florus.*
Subjicitur deinde pag. 649. Opuscu-
lum

e), *Damias* Celte montem vel clivum, ut Græci
Βῆμα & Οἶκος appellant. Vide Cangium.

lum de eadem causa in Concilio Episcoporum apud Carisiacum palatium acta, & pag. 166. Epistola Flori ad Theodonis Villæ Concilium adversus libros Amalarii.

- 5 *Contra Johannis Scoti erroneas definitiones, qui scripsit nomine Ecclesiæ Lugdunensis, in Gilberti Mangvini vindiciis Gratia & Prædestinationis ex sæculi noni scriptoribus Tom. 1. pag. 585 - 738. Parisiis 1650. 4. & T. XV. Bibliothecæ Patrum edit. Lugdunens. pag. 611. videndum fueritne alius a nostro FLORUS PRUDENTIUS GALINDO, Episcopus Tricastinus, cujus & aliæ existant adversus eundem Scotum lucubrationes ab eodem Mangvino editæ. Vide etiam, quæ contra sententiam Floro nostro scriptum illud tribuentem differuit Menetrierius in memoriis litterariis Trevoltinis A. 1705. pag. 344. seqq.*

- 6 *Alterius etiam vetustioris FLORI, Monachi S. Trudonis, Ordinis Benedicti. diocesis Leodicensis, circa Annum 760. clari sunt Additamenta ad Martyrologium Bedæ cum illo vulgata ab Henschenio in Actis Sanctorum ante Tomum secundum Martii, & novissime cum Bedæ historia Ecclesiastica gentis Anglorum ex recensione Joannis*

annis Smith, Cantabrigiæ 1722. fol. Ad-
de Carolum Cointe Tomo 4. Annalium
Francorum pag. 470. seq.

DROGO Monachus Bergensis in Flan-
dria Benedictinus. scripsit *Vitam S. Wi-*
noci & de ejus miracula, quo in libro
Dragonis Episcopi tanquam diversi a se
meminit, edidit Mabillonius Sec. 3. Be-
nedictin. pag. 310. *Historiam translatio-*
nis S. Leuine Anglæ in Monasterium
Bergense libris II. ad Abbatem Rumol-
dum A. 1058. quam post Mabillonium
dedere Antwerpenses in Actis Sancto-
rum 24. Julii, Tom. V. pag. 613. *Vitam*
S. Osvaldi Northumbriæ, in Angliæ Re-
gis, & de eodem *Sermones duos* MStos.
De Oswaldo illo Surius ad V. Augusti
ex Bedæ libro 3. historiæ Ecclesiasticæ
Anglorum.

DROGO Sacerdos Ghislensis in Flandria,
atque inde Morinorum Episcopus Bolo-
nienlis Teruanæ, sive Tervanæ * ab An-
no 1031. ad 1078. scripsit *Vitam S. Go-*
delevæ, Virginis & An. 1070. *Martyris* ad
Ratboldum, Episcopum Noviomensem
& Tornacensem. Hanc sinceriorem,
quàm Surius ad 6. Jul. dedit Johannes
Baptista Sollerius in Actis Sanctorum
N 2 Tom.

* Vide Sammarthanos Tom. 2. Gallix Christianæ
pag. 430.

Tom. 2. Julii pag. 402. cum notis, sub-
iuncta etiam pag. 409. Suriana editio-
ne.

DROGO ex Monacho Benedictino Mona-
sterii Nicaſiani apud Remenſes Priore &
Abbate Laudunenſi Episcopus *Ostienſis*
& Cardinalis ab Anno 1130. ad 1138.
ſcripſit *de Sacramento Dominicæ Paſſionis*
librum, ſive ſermonem obvium in Or-
thodoxographis utriſque, & in Biblio-
thecis Patrum: in noviffima autem Lug-
dunenſi Tomo XXI. huic ſubjungitur
pag. 341. liber *de creatione & redemptione*
primi hominis editus primum An. 1622. e
Mſto Codice Bibliothecæ Elnenſis: nec
non pag. 344. *de ſeptiformi gratia Spiri-*
tus Sancti ac de Beatitudinibus, & pag.
345. *de Divinis Officiis, ſeu horis Cano-*
nics.

DRUSIANUS (Trithemio cap. 543. *Cruc-*
ſianus, aliis *Crucianus*, Merklino *Turri-*
anus de Turrianis, Julio Nigro *Truſianus*
Ruſticellus Valorius) Thaddei Florentini
Medici celebris (qui An. 1286. Hono-
rium quartum curavit) diſcipulus, Flo-
rentinus & ipſe, atque inter Medicos
plusquam Commentator appellatus, quo-
niam fertur ejus *plusquam commentum in*
Artem Galeni: poſt editionem Venetam
An. 1504. ſæpius deinde editum, reco-
gnitum etiam & locupletatum a Julio
Mar-

Martiano Rota. Vide Merklini Bibliothecam Medicam pag. 1031. Mangeti Tom. 2. pag. 205. & Julii Nigri historiam scriptorum Florentinorum pag. 516. seq. qui præter libellum ejus *de hypostasi*, etiam in *Avicennam præfationes* memorat, & *Canones balneandi LXXXI.* ex illius plusquam commento decerptos notat reulos occurrere in opere Veneto de balneis.

Christianus DRUTHMARUS, de quo supra in CHRISTIANO Tom. 1. pag. 1040. seq.

S. DUBRICIUS *Guainus*, Archiepiscopus Urbis Legionum ad Iream fluvium in Britannia (*Coerleon*) Concilio adversus Pelagianos circa Annum 512. habito interfuit, diemque obiit An. 522. Vide Speculum Tom. 1. Concil. Britan- nicor. pag. 60. seq. Lelandum cap. 31. Baleum Centur. 1. cap. 51. & Pitseum pag. 94. Vide sis etiam supra in DANIELE Arvonio pag. 33. & DAVIDE Britanno pag. 43.

DUDO *Neustrius*, Decanus S. Quintini, scripsit ad Adalberonem Episcopum Laudunensem, *de moribus & actis primorum Normannie Ducum* libros tres, ab Hastings Rege Danicæ & Rollone primo Normanniæ Duce, qui Anno Christi

912. baptismo suscepto nomen CHristo dedit, usque ad Annum 996. sive obitum Richardi I. a cujus fratre, Comite Rudolpho narrata sibi collegisse eaque *scholastico dictamine scripta* relinquere posteris Dudo testatur. Ejus libros edidit Andreas du Chesne in scriptoribus Normannicis pag. 49. Parisiis 1619. in folio. Plurimumque ei tribuunt GVILELMUS Gemeticensis, qui tribus prioribus libris de Normannorum gestis ejus sequi se vestigia non diffitetur, nec non ORDERICUS VITALIS in Historia Ecclesiastica, qui ambo in eodem laudati Duchesnii volumine leguntur. Videntur etiam Claudius Hemeræus in antiquitatibus Urbis S. Quintini pag. 107. 111. Quod vero Vossius pag. 356. judicat Dudonem poetica magis quam historica fide scripsisse, adeo multas inferuisse fabulas, id magis etiam probare visus est Gvido Alexius Lobineau, qui in minoris Britannia historia Gallice edita Parisiis 1707. fol. non dubitat auctoritati Dudonis multum derogare: Operæ pretium tamen est videre, quæ pro asserenda ejus fide contra Lobineavium disputata sunt a Renato Auberio de Vertot in dissertatione historica * Gallice edita

* Jacques le Long Bibliothèque historique de la France

edita Parisiis 1710. 12. de la mouvance de
Bretagne, & a Claudio Molinetto in li-
bro, cui titulus: *Dissertation sur la mou-
vance de Bretagne.* à Paris 1711. 12.

DULCIDIUS, Presbyter Toletanus, &
Alphonſi Regis ad Abub Alithum, Sara-
cenorum Ducem, A. 883. legatus, inde
Episcopus Salmanticensis, a Josepho
Pellizerio perhibetur auctor *Chronici*,
quod illustrandum sibi sumſit & cum
notis edidit Barcinone 1663. 4. Ab Am-
broſio Morali allegatur hoc jam sub ti-
tulo *Annalium Complutensium*, jam *Codi-
cis Abeldensis* nomine: Video etiam Gre-
gorio Argazio & Nicolao Antonio veni-
re nomine *Chronici Æmilianensis*, eo
quod servatum sit in tabulario Æmilia-
nensis monasterii. Titulum in Pellize-
rii editione hunc præ se fert: *Incipit li-
ber Chronica, seu Tabularium.* Initium:
Ab Adam usque ad Diluvium Anni
MMCCXLII. &c. Et post summarium
omnium Mundi generationum usque ad
Alphonſi Regis, Ordonii filii, Annum
XVIII. Incarnationis Dominicæ 883. &
sex ætatum Mundi recensionem, Orbis-
que totius brevissimam descriptionem,

N 4

divi-

• France pag. 592. num. 1187. seqq. *Memoires*
de Trevoux An. 1712. pag. 658. & An. 1713.
pag. 1888.

dividitur totum opus in *quatuor*, uti vocat, *ordines*, scilicet *Romanorum, Gothorum, Asturianorum & Saracenorum*. Cæterum non adeo exploratum esse, quod auctor hujus Chronici sit Dulcidius, demonstrat laudatus Nicolaus Antonius VI. 10. Bibliothecæ Hispanæ veteris pag. 365. Erudite etiam brevem notitiam Episcoporum Hispaniæ illustrat in illo Chronico obviam post æram 915. sive Annum Christi 877.

DUNGALUS reclusus, sive Monachus solitariam Vitam ducens, scripsit *Epistolam ad Carolum Magnum de duplici eclipsi Solari*, quæ dicebatur contigisse priore anno 810. Edidit Lucas Dacherius Tomo X. spicilegii pag. 143. (editionis novæ Tom. 3. pag. 324. ubi etiam Ismaelis Bullialdi censura, repetita ex præfatione tomi decimi editionis prioris.) Idem an alius Diaconus Parisiensis circa Annum 828. *librum* composuit *responsionum adversus CLAUDII Taurinensis* (de quo supra Tom. 1. pag. 1085.) *sententias cultum imaginum dissuadentes*, ad Ludovicum Imperatorem & Lotharium filium ejus Augustum. Adde Carolum le Cointe Tomo VIII. Annalium Francorum pag. 34. seq. Primus edidit Papyrius Massonus, Parisiis 1608. 8. unde insertus Bibliothecis Patrum Parisiis 1624.

1624. Tom. IV. 2. Colon. Tom. IX. & Lugd. Tom. XIV. p. 196.

Joannes DUNS, infra, SCOTUS.

S. DUNSTANUS, Episcopus Wigornien-
sis ab Anno 958. & Archiepiscopus ab
Anno 960. ad 988. Cantuariensis, septem
Regum Angliæ temporibus. Vide War-
thoni Angliam sacram T. 1. p. 102. Dun-
stani vitam tradidere *Osburnus*, sive *Os-
bertus*, Monachus & Præcentor Cantua-
riensis, libris duobus, quum habes in
Actis Sanctorum 19 Maj. Tom. IV. pag.
319. cum altera Anonymi Presbyteri co-
xvi pag. 345. & in Warthoni Tomo 2.
Angliæ Sacra: & libris duobus *Gvi-
lhelmo Melidunensi*, sive a *Melidulphi-
caris*, ex quo nonnulla Lelandus cap.
123. Vide & infra in *Eadmero*. Scri-
pta Dunstano multa tribuuntur a Ba-
leo II. 38. & Pitæo pag. 179. *Benedicti-
onarum Archiepiscopale*, sive *formule Be-
nedictionum Archiepiscopatum ad Alphi-
raldum*, *Regulam vite monasticæ*, & in
regulam S. Benedicti. *Ordinationes Cleri*.
De occulta Philosophia. *Leges decimarum*.
Contra malos Sacerdotes ad Papam. *So-
lutiones dubiorum de Eucharistia*. *Epistole
ad Edwinum*, & *ad diversos Epistole*.

Robertus, * sive *Radulphus* de DUNSTA-
BLE, sive de DUNSTAPLIA, Mona-
N 5 chus

* *Ordinis* Tom. 2. pag. 1416.

chus S. Albani, obiit An. 1151. scripsitque versibus heroicis, ut est apud Lelandum cap. 314. Baleum II. 84. & Pitseum pag. 213. *SS. Albani & Amphibalii sociorumque Vitam & Passionem.* Elegiacis versibus fertur MS. in Bibliotheca Cottoniana p. 8. & 45. Ejusd. versuum *de creatione hominis, de paradiso aliisque sacris argumentis*, mentio pag. 8. Sed *Historia Alexandri Magni* libris V. MSta in Bibliotheca Bodlejana n. 3832. idiomate Scotico composita est.

DUNSTAPLENSE *Chronicon*, five Annales Prioratus de *Dunstable* in Anglia, una cum excerptis e Chartulario ejusdem Prioratus, vulgati hoc ipso anno 1734. 2. Voluminibus in 8. a Viro clarissimo Thoma Hearne.

DUODENA nobilis foemina Aquisgrani circa Annum 842. ex cujus *Manuali* ad filium suum Wilhelmum nonnulla refert Baluzius appendice ad Marcam Hispanicam pag. 777.

DURANDUS *de Aureliaco*, five **DURANDELLUS**, Ordinis Prædicatorum circa Annum 1330. oppugnavit Durandum, qui Thomæ se Adversarium professus fuerat. Vide infra, p. 204. **DURANDUS** *de S. Portiano*, & Oudinum T. III. p. 796. seq.

DU-

DURANDUS *Campanus*, Gallus, a Confessionibus Regine Francie & Navarre circa Annum 1340. a Waddingo p. 104. Monachis Ordinis Minorum accessit ut traditurque scripsisse *Summam Confessionum*, live *Directorium*, in quatuor partes distinctum: quod in Bibliotheca Colbertina MS. servari notavit Oudinus Tomo 3. pag. 956. nec non in *quorum Sententiarum* MS. Bononie, non, ut idem Oudinus, in quatuor libros.

DURANDUS Cancellarius Imperatoris Henrici II. & Leodiensis Episcopus ab Anno 1021. ad 1025. quem Albericus in Chronico in utroque litterarum scientia (laica & civili) longe satis expeditum prædicat. Sed quam a Sammarthanis * traditur scripsisse *Epistolam* ad Henricum I. Francorum Regem, contra Brunonem Episcopum Audegavensem & Berengarium Turonensem, illa DEODUINI est, de quo dictum suo loco: Opus vero eximium de Sacramento Altaris, rectius tribuitur DURANDO, de quo mox infra, *Troarnensi*.

Guilel.

* Tom. 2. Gallie Christiane pag. 640. b. Epistolam illam Durando Leodienti præter rem tribui notavit Phil. Labbeus Tom. 1. de S. E. pag. 269. & Pagius ad Annum 1035. n. 3.

Guilelmus DURANDUS *de Sancto Porciano*, a) Ordinis Prædicatorum Claromontensis diœcesis, Licentiatus Parisiis Anno 1312. atque inde Lector Curia sacri Palatii, & Episcopus Aniciensis ac Meldensis, inter Scholasticos audit *Doctor resolutissimus*, defunctus A. 1333. Scripsit *Commentaria in IV. libros Sententiarum*, Parisiis 1508. 1515. fol. ac deinde sæpius. Vide Jacobum Qvetif Tomo 1. pag. 586. & 587. ubi etiam de *Durandello*, b) qui Thomam adversus Durandi objectiones defendit.

Librum de origine Jurisdictionum, sive de Jurisdictione Ecclesiastica & de Legibus. Paris. 1506. 4.

Statu-

a) Natus in Aruernorum, Bojis proximo opido, quod a S. Portiano Abbate dicitur. Labbe T. 1. de S. E. pag. 269.

b) Antoninus Florentinus Summæ Hist. tit. XXIII. cap. XI. §. 2. Tom. 3. pag. 681. *Durandus Magister super Sententias scripsit, qui primus fuit sectator doctrinae S. Thoma, sed postea satis impugnator, nescio quo spiritu ductus. Sed quidam Ordinis ejusdem, Durandellus vocatus, nepos ut dicitur ejus, scripsit libellum contra eum, in quo refellit impugnationes quas ille fecit contra dicta ejus, efficacibus rationibus: & incipit tractatus ille: Sedens adversus fratrem tuum loquebaris, & adversus filium matris tuæ ponebas scandalum. Hæc fecisti & tacui, existimasti inique quod ero tui similis: arguam te & statuum contra faciem tuam.*

Statuta Synodi Diocesanae Auiensis
 An. 1320. in Odonis Gilsey, Soc. Jes. li-
 bro: Discours historique de la devo-
 tion a N. D. du Puy en Velay. Lugduni
 1620. 8.

Omitto inedita, ut de statu animarum
 sanctarum postquam resolutae sunt a corpo-
 re, c) aliaque apud Qvetisum l. c.

Guilelmus DURANDUS, sive DURAN-
 TES, Ordinis Praedicatorum, ex nobili
 genere in Gallia Nohornensi, Auditor
 Henrici Hostiensis, Juris Civilis & Ca-
 nonici peritia nomen *Patri Praeceptoris*
 promeruit, & propter Speculum Juris,
 quod composuit, notus est nomine *Spe-*
culatoris. Postremo *Mimacensis* in Gal-
 lia Aquitania Episcopus ab Anno 1286.
 ad 1296. Vide Sanmarthanos Galliae
 Christianae Tomo 3. pag. 730. Simonem
 Maehum in hujus Durandi vita. pra-
 missa eius Commentario in Concilium
 Lugdunense, Buxum Tomo 3. histo-
 riae

c) Hoc scriptum intelligit etiam Cornelius Zanc-
 liet in Chronico ad Annum 1334. apud Edmun-
 dum Martene Tom. V. monumentorum pag. 209.
 ubi ait Durandum Episcopum, Ordinis Praedica-
 torum, contra errorem Johannis XVII. fecisse
 tractatum egregium: propterea fuisse vitatum a
 Papa, sed per Regem Franciae viriliter defensa-
 tum. Confer Oudinum Tomo III. pag. 732.
 seq.

riæ Academiæ Parisiensis pag. 473. seq. Gvidum Pancirollum in vitis Jurisconsultorum III. 14. Jacobum Echardum de scriptoribus Ordinis Prædicatorum pag. 480. seq. Nicolaum Staphorstium Tom. 3. Historiæ Ecclesiasticæ Hamburgensis p. 181. Gvilelmum Caveum aliosque. Scripta ejus sunt:

Speculum Juris tribus Voluminibus An. 1271. ad Cardinalem Ottobonum de Flisco, postea Adrianum V. Papam: usus Joannis Fasoli & aliorum scriptis. Varia illi addidit *Joannes Andreae*, excerpta ex *Osdradi* Consiliis. Prodiit Bononiæ 1474. Lugduni 1516. 1531. 1551. Basilicæ 1574. Venetiis 1576. Lugduni 1577. Francofurti 1592. 1612. 1668. fol.

Repertorium, sive *Breviarium aureum super Corpus Juris Canonici* libris V. Venetiis 1496. fol. & cum speculo Juris plus vice simplici.

Rationale Divinorum officiorum libris VIII. A. 1286. a) Prodiit primum Moguntia 1459. b) inde Reutlingæ 1473. Norimbergæ 1480. c) Venetiis 1485. Argen-

a) Vide lib. VIII. cap. 9.

b) Charl Patin Voyages pag. 133. W. E. Tentzelii Monatliche Unterredungen An. 1498. pag. 504. Cornel. Beugheum p. 56. incunab. typograph.*

c) Nicolaus Staphorst Tom. 3. Hist. Eccles. Hamb. pag. 181.

Argentorati 1484. 1486. 1497. Basileæ
1488. Norimbergæ 1493. Lugduni 1516.
Venet. 1519. Lugduni 1551. 1565. 1568.
1584. 1592. Antwerpæ 1570. Venetiis
1572.

Commentarius in Canones Concilii Lug-
duacensis An. 1274. prodit cum vita au-
toris a Simone Majolo scripta, Fani
1569. 4.

Breviarium glossarum & textuum Juris
Canonici. Parisiis 1519. 8.

Memorantur & ejus *Pontificale*, &
Statuta pro Cleri sui Mimarensis instructio-
ne, *Commentaria in Gratiani Decretum*
& in *Decretales Gregorii IX. & Nicolai III.*
de quibus dicat, qui illa viderit.

Guilelmi DURANDUS, superioris satris
filius, & in Mimarensi Episcopatu An-
no 1196. successor, * *librum de modo ce-*
lebrandi generalis Concilii A. 1311. in Con-
cilio Viennensi composuit, editum a
Philippo Probo Parisiis 1545. & reculum
ibid. 1617. 8. & 1635. 4. & cum Nicolai
Clemangis de corrupto Ecclesiæ statu,
Petri de Alliaco de emendatione Eccle-
siæ, & Cardinalium ad Paulum III. Con-
silio

* Vide Sanmarthano Tomo 3. Gallie Christianæ
pag. 731. seq. Ordinum Tomo 2 pag. 705. seq.
& Supplem. pag. 580. seq.

filio *a)* de emendanda Ecclesia, Parisiis. 1671. 8. Ex altero scripto adhuc inedito *de rebus in Concilio Viennensi definiendis*, excerpta apud Bzovium ad Annum 1311. Vide & Spondanum ad illum annum num. 3.

DURANDUS primus Abbas *Troarnensis* *b)* in Normannia in diocesi Bajocensi: ab Infantia Monachus Fiscamnenfis Ordinis Benedictini, & teste Orderico Vitali lib. VIII. pag. 676. *religione & sapientia præcipuus, Ecclesiastici cantus & Divini dogmatis Doctor peritissimus*; obiit grandævus An. 1088. *c)* Liber ejus de corpore & sanguine Domini contra Berengarium *d)* in novem partes distributus, quem circa Annum 1060. composuit editus est a Luca Dacherio in appendice ad Lanfranci Opera, Parisiis 1648. fol. pag. 72. atque inde in Bibliotheca Patrum Tom. XVIII. p. 420.

Constantius Felicius DURANTINUS, Jurisconsultus, cujus liber *de conjuratione L. Catilinæ* ad Leonem X. Pontificem culto ac disertio stylo scriptus subjicitur Sallu-

a) De auctore hujus Consilii infra THOMAS *Badius Emilinus*.

b) Vitiose aliis Trojanensis.

c) Pagi ad Annum 1088. num. 14.

d) Idem ad Annum 1050. num. 8.

Salustii quibusdam editionibus, ut Basileensi pag. 457. A. 1564. fol. & Lipsiensi Gottlieb Cortii *Συναγωγὴ* elaboratissimis notis illustrata 1724. 4.

DYNAMIUS, sive **DINAMIUS**, vir illustris ac *Patricius* * Galliarum An. 593. 596. apud Gregorium M. lib. 2. Ind. 11. Epist. 33. lib. 5. Epist. 6. quem *Maffiliensem* vocat Veuantius Fortunatus lib. 6. poemat. 11. De eo etiam Poëmate 12. & Gregorius Turonensis lib. VI. Histor. cap. 7. 11. Ejusdem Dinamii & Eucherie conjugis *Epitaphium* apud Andreanum du Chesne Tomo 1. historic. Francorum pag. 519. Scripsit, teste Sigeberto c. 144. & Uuardo 27. Januarii, Dinamius *Vitam S. Marii*, Abbatis circa Annum 500. Bobacensis, sive Bodanensis. Edita est a Bollando 27. Januarii Tom. 2. p. 774. & a Mabillonio Sec. 1. Art. Sanct. Benedictin. pag. 105. Deinde *Vitam S. Maximi*, Abbatis primum Lerinensis, postea A. 433. Regiensis, sive Rejenfis Episcopi, ad Urbicum Episcopum An. 584. Rejensem, quæ exstat apud Surium 27. Novembris, & in Vincentii Barralis Chronologia Abbatum & Monasterii Lerinensis, & illustratur a Barthio LIX. 12. Adversar. De eodem Maximo Gregorius

* Cangü glossarium, voce *Patricius*.

rius Turonensis in opere de gloria Confessorum.

DYNAMII Grammatici *Epistola ad Discipulum* in Goldasti paræneticis veteribus pag. 148.

LIBER V.

EADMERUS, five *Edmerus*, ab *Eadmero* Abbate S. Albani Cantuariensi, qui Anno 980. obiit, distinguendus, (aliis vitiose *l'idinerus*; *Emondus*, *Emundus*,) Anselmi Archiepiscopi Cantuariensis e discipulo fidus Achates, & ex Monacho Cantuariensi Ordinis Benedictini, Episcopus S. Andreæ in Scotia, sed A. 1124. abdicato Episcopatu iterum Monachus & Prior Cantuariensis, obiit Anno 1137. Ex scriptis ejus hæc sunt a *Gabr. Gerberonio* edita & recensita ad calcem operum Anselmi, Parisiis 1675. & 1721. fol.

1 *Vita S. Anselmi*, Cantuariensis Episcopi ab Anno 1093. ad 1109. libris II. obviis etiam in editionibus Anselmi prioribus Colonia 1612. Parisiis 1630. & apud Surium 21. Aprilis, * & in Actis Sanctorum Tomo 2. Aprilis p. 866. cum notis Henschenii. Capita tria desiderata in editis. LXVI. LXVII. LXVIII. supplevit H. Warthonus T. 2. * Angliæ

* Apud Warthonum præf. Tom. 2. Angliæ Sacra p. XIV. perperam legitur *die 21. Februarii*.

Angliæ Sacræ pag. 181 - 183. Fortas-
se etiam Eadmero debetur *Carmen*
de S. Anselmi miraculis, editum primum
ab Edmundo Martene Tom. 6. monu-
mentorum pag. 983 - 987. quod inci-
pit: *Cum patris Anselmi miracula plu-
ra ferantur.*

- 2 *Historia novorum* ab Anno 1066. sive
a Rege Angliæ Eduardo, qui Edgardo
Patri successit, usque ad Annum 1122.
libri VI. expressi ex editione *Joannis*
Seldeni, Londini 1623. fol. cujus et-
iam notæ eruditæ subjunctæ sunt: ob-
viæ cum spicilegio T. 2. Opp. p. 1588. sq.
Ex libro primo novorum petita *Vita*
Lanfranci Cantuariensis, quæ exstat in
Actis Sanctorum T. 6. Maji 28. p. 848.
& *Vita Anselmi* Tom. 2. April. p. 893.
- 3 Liber de *excellencia Virginis Mariæ*
pag. 135. & de quatuor virtutibus, quæ
fuerunt in B. Maria: *Justitia, Prudentia,*
Fortitudine & Temperantia, ejusque subli-
mitatibus pag. 143.
- 4 *De beatitudine Cælestis Patriæ* p. 146.
- 5 Liber de *S. Anselmi similitudinibus*
pag. 153.

Præter hæc a Gerberonio recensita,
exstant:

- 6 *Vita S. Wilfridi*, Archiepiscopi Ebo-
racensis, vulgata a Mabillonio in Actis
Benedictinis Sec. III. parte 1. pag. 196.

& ab Henschenio cum notis Tom. 3.
Act. Sanctor. April. 24. p. 293.

7 *Vita B. Bregwini*, Archiepiscopi Cantuariensis & Confessoris, apud Warthonum Tomo 2. Angliæ sacræ pag. 184.

8 *Vita S. Oswaldi*, Episcopi Wigorniensis & Archiepiscopi Eboracensis, id. pag. 191.

9 *Vita S. Dunstani*, * Archiepiscopi Cantuariensis, id. pag. 211. & *Epistola ad Glastonienses*, corpus ejus habere se perhibentes pag. 222.

10 *Liber de miraculis S. Dunstani*. Compendium ejus apud Surium 19 Maji.

NICOLAI, Prioris Wigorniensis, Epistola ad Eadmerum electum in Cathedram S. Andreæ, de primatu Sedis Eboracensis in Scotia, apud Warthonum Tom. 2. p. 234.

11 Eadmeri *Epistola ad Monachos Wigorniensis* de electione Episcopi. idem, pag. 238.

12 *Vita S. Odonis*, Archiepiscopi Cantuariensis, id. pag. 78. & apud Mabilonium Sec. V. Benedictin. pag. 283. OSBERNO perperam inscripta.

Ine-

* Sub OSBERNI nomine, sed minus integra apud Surium 19. Maji. Vide Warthoni præfationem pag. XIII.

Inedita Eadmeri hæc memorari video :
De libertate Ecclesiastica volumen grande, de discordia inter Gvilelmum Rufum Anglorum Regem & Anselmum Cantuariensem. Vide Baleum II. 68. Meminit & Henricus Gandavenfis cap. 7. & Trithemius cap. 372. de S. E. & II. 114. illustr. Benedictin. qui ambo EMUNDUM pro Eadmero appellant, sicut Pitseus quoque p. 199.

Instituta Christianæ vitæ.

Historiarum collectanea. Vide Pitseum pag. 199.

De gestis sui temporis, opus utrumque ab Historia novorum in Anglia diversum, præter quam Historiam hexabiblon nihil se ab Eadmero scriptum aut vidisse aut legisse se testatur Lelandus cap. 147.

Carmen de S. Dunstano. Aliud *de S. Eduardo*, Rege & Martyre, cum Epistola ad Eadmerum de matre S. Eduardi.

Carmen de rebus gestis S. Anselmi & S. Elphegi Archiepiscoporum, carmine heroico.

Querela super morte S. Anselmi, carmine elegiaco.

De ordinatione B. Gregorii.

De conceptione B. Virginis. Vide Thomam Jameſium in ecloga Oxonio Cantabrig. & Henr. Warthoni præfat. ad Tomum 2. Angliæ ſacræ pag. XV. Caveum ad Annum 1121. Oudinum Tom. 2. pag. 1073.

Vita Petri primi Abbatis Cænobii S. Auguſtini Cantuarienſis.

Sententia de memoria Sanctorum quos venerariſ.

De commovendo ſuper ſe manum S. Petri Apoſtoli.

De reliquiis S. Audoeni & aliorum Sanctorum in Eccleſia Cantuar.

De Gabriele Archangelo.

Epistolæ plures in Bibliotheca Cottoniana.

EADMERUS, ſive **EALMERUS**, Prior Monafterii S. Albani Cantuarienſis, deſunctus A. 980. cui a Lelando cap. 146. tribuuntur *libri V. de exercitiis ſpiritalis vitæ*, quorum initium *Redemptor noſter*: Tum *Epistolæ liber & Homiliarum.*

EADMUNDUS Albanus Sec. XIV. auctor *Commentarii in Boëthium de SS. Trinitate*, quem laudant idem Lelandus c. 312. Baleus V. 64. & Pitſeus ad Annum 1340. pag. 446.

EADMUNDUS Divitiuſ, ſive *Rich*, Abyn-donienſis, Rogeri Baconi amicus, & ex
The-

Theſaurario Sarisberienſi Archiepiſcopus Cantuarienſis ab Anno 1233. ad 1240. a quo tempore Monasticam vitam vixit, edito *Speculo*, quod ſolum ex ſcriptis ejus ſe vidiffe Lelandus cap. 262. prædicat. Vitam ſcripſit ROBERTUS frater, de quo Baleus III. 97.

Præter hoc *Speculum Eccleſiæ*, Joh. Pitſeus ad Annum 1240. pag. 308. etiam laudat ejus *Conſtitutiones Synodales*, & librum Gallice ſcriptum *de contemplanda Deitate*, quem Latine vertit Gvil. Beufu.

EADMUNDUS Gryme, ſive Grimæus, amicus Thomæ Cantuarienſis, cujus A. 1170. interfecti vitam ſcripſit, in compendium miſſam a Surio 29. Decembris. Vide Lelandum cap. 192. & Baleum III. 14.

EALREDUS, ſupra, ADILREDUS T. I. pag. 38. De eo Seldenus præfatione ad decem ſcriptores Hiſtoriæ Anglicanæ, Londini 1652. fol. pag. XXVII. ſeq. & Tom. 2. Operum pag. 1152. ſeq. *Vita S. Eduardi*, Regis Angliæ & Confefſoris, defuncti An. 1066. proſario ſermone ſcripta exſtat cum notis Bollandi in Actis Sanctorum V. Januarii Tom. I. pag. 293.

EAMBALDUS, five **EANBALDUS** Senior, ad quem Alcuini Epistola, Archiepiscopus Eboracensis, defunctus Anno 796. Hujus Bibliothecam insignem celebrant, sed scriptorum memoriam nullam, Lelandus cap. 105. & Pitseus pag. 833. Idem Pitseus pag. 164. ad Annum 800. **EANBALDI** junioris, qui seniori in Archiepiscopatu Eboracensi successit, *Decretorum Synodaliū librum* memorat.

EARNULPHUS *Lexoviensis*. Vide, **ARNULFUS** Tom. 1. p. 374.

EARNULPHUS ex Monacho Bellovacensi, Priore Cantuariensi & Petroburgensi Abbate, *Roffensis* in Anglia Episcopus. id. pag. 373.

EBBEKESTORPENSIS Legenda apud Leibnitium Tomo 1. scriptorum Brunsvicensium pag. 184. 191. de Martyribus tempore Ludovici Imperatoris interfectis in Hamburg & in Ebbekestorp reconditis.

EBBO Monachus, scriptor *Vite S. Othonis*, Bambergensis Episcopi & Apostoli Pomeranorum, defuncti A. 1139. quam libris tribus constantem offerunt Acta Sanctorum Tom. 1. Julii pag. 425. addito a recentiore manu libro quarto pag. 429. qui ad Canonisationem Othonis

nis pertinet factam An. 1189. Confer notam a Johanne Baptista Solerio ibid. pag. 352. De aliis vite S. Othonis scriptoribus supra in ANDREA Abbate S. Michaelis T. 1. p. 248.

EBBO Archiepiscopus ab Anno 822. *Remensis*, quum Lothario adversus Ludovicum Pium faventior fuisset, depositus A. 835. & post Ludovicum extinctum demum An. 840. a Lothario restitutus: mox Caroli Calvi iram fugiens in Germania Hildesheimensis Episcopus obiit An. 851. Vide Sammarthanos Tomo 1. Gallia Christiana pag. 482. seqq. Ejus *Apologeticum* editum est a Dacherio Tomo 7. *Spicilegii* pag. 175. (Tomo 3. editionis novae pag. 335.) Confer narrationem Clericorum Remensium de depositione duplici Ebbonis, apud Andrean du Chesne Tomo 2. scriptor. Franc. pag. 340. seq.

S. EBERHARDUS, sive **EBRARDUS**, vide infra, *Eberhardus Salisburgensts.*

S. EBERHARDI discipulus circa Annum 1186. scriptor Vitarum Archiepiscoporum Salisburgensum: *S. Ruperti*, a) *Bavaricae Apostoli*, *S. Virgilii*, b) *Apostoli Carin-*

a) *Acta Sanctorum* 27. Mart. Tom. 3. p. 702.

b) De hoc Virgilio Surins edit. A. 1618. 27. Nov.

Carinthiæ, *S. Eberhardi*, c) *S. Hartwici*, d) *S. Gebhardi Svevi*, e) quæ editæ ab Henrico Canisio Tomo 2. Antiquar. Lectionum pag. 247. seq. & emendationes Tom. 6. pag. 1139. seqq. (editionis novæ Tom. 3. parte 2. pag. 282. seqq. p. 340. seqq.)

EBERHARDUS *Monachus Altabensis*, Ordinis Benedictini, Ratisbonensis Archidiaconus, scriptor Annalium de rebus Austriæ, Baviaræ, Sveciæ ab Anno 1273. ad 1305. in multis convenientium cum Henrico Sterone, quem instituit continuare, multisque partibus locupletiorum. Edidit Henricus Canisius Tomo 1. Lectionum antiquarum pag. 307. (editionis novæ Tomo IV. pag. 216 — 234.)

EBERHARDUS *Bethuniensis Artesius*, dictus *Græcista*, quia anno milleno, centeno bis duodeno (1124) condidit *Ebrardus Græcismum Bethuniensis*. Vide Henricum Gandavensem cap. 60. & ad eum notas Miræi, & Cangium præfat. ad glossar. Latin. §. XLV. Oudinum T. 3. pag. 37. Hic *Græcismus*, sive liber carmine hexametro

Hundius metropoli Salisburg. Tom. 1. pag. 2. seq.

c) Acta Sanctorum Tom. 4. Junii 22. pag. 261.

d) Acta Sanctorum Tom. 6. Junii 14. pag. 131.

e) Acta Sanctorum Tom. 6. Junii 16. pag. 147.

metro scriptus de figuris deque octo partibus orationis, &c. capita XXVII. cum expositionibus *Joannis Vincentii Mebili- ni*, in Pictavenſi Univerſitate regentis fol. ſine anno & loco: atque cum Alexandri de Villa Dei Grammatica Latina, Lugduni 1490. 4. Incipit: *Eſt proprie meta trans Græce, formatio plasma. Elementa Grammaticæ* Latine MSta Lovanii memorat laudatus Miræus. *Labyrinthum*, ſive carmen elegiacum *de miſeriis Rectorum Scholarum* edidit Polycarpus Leyſerus hiſtoria Poëtarum mediæ ævi pag. 796 - 809. cum altero de arte Rhetorica pag. 809 - 825. & tertio de verſificatione pag. 825 - 854.

Ejuſdem, ſive alterius potius junioris, ut videtur, EBERHARDI Sec. XIII. *Antihæreſin contra Waldenſes* hæreticos, (cum *Bernbardo*, Abbate fontis calidi, de quo Tomo I. pag. 625. & Ermengardo) vulgavit Jacobus Gretſerus Ingolſtadii 1614. 4. inde reuſam in Bibliotheca Patrum Lugd. T. 24. p. 1525. & inter Gretſeri Opera Tom. XII. Ebrardus *de XII. abuſibus ſæculi* citatur a Goldaſto pag. 120. not. ad Iſidorum de prælatis. *Episto- las* ſecundum artem dictatas Sanderus memorat Biblioth. MSS. pag. 203. *Proverbia Senecæ in poëſin verſa*. MS. Cantabrig.

Ante-

Antequam ad alios Eberhardos pergam, lubet ex Eberhardi Bethuniensis carmine tertio de verificatione, & ex laudati Leyseri historia pag. 825. apponere locum insignem, in quo recenset Poëtas, & plerosque ex illis mediæ ætatis, quos illo tempore in scholis prælegi solitos innuit:

*Viribus apta suis pueris ut lectio detur,
Auctores tenero fac ut ab ore legas.
Elige quod placet, & lege, perlegis ecce sub
uno*

*Ordine, quos traxit gloria, fama mei.
Semita virtutum, cautus CATO, a) re-
gula morum,
Quem metri brevitās verba polire ve-
tat.*

*Veri cum falso litem THEODOLUS b)
arcet.*

In metro ludit Theologia sibi.

Instruit

a) *Catonis* disticha, de quibus in Bibliotheca Latina IV. 1. 8.

b) *Theoduli*, qui sæculo X. scripsit, ecloga, sive carmen leoninum inter auctores octo morales, & a Goldasto editum in manuali Biblico. Francofurti 1620. 8. in quo colloqvuntur ἀληθεία, sive Veritas, & ψεύσης mendax iudice Φρονήσει, sive prudentia, veritatemque miraculorum Veteris Testamenti, distare docent a fabulis Poëtarum. Vide Leyserum pag. 293. seq.

*Instruit apologis, trahit a vitis AVIA-
NUS. c)*

Sed carmen venit pauperiore stilo.

*ÆSOPUS metrum non sopit d) fabula
flores*

*Producit, fructum flos parit, ille sa-
pit.*

*Que senium pulsant incommoda maxima
scribit*

*Et se materiam MAXIMIANUS e)
habet*

*Vulnus amoris habet in pectore PAMPHI-
LUS f) illud*

Pandit in antidotum, subvenientis anus.

Ludit

c) *Flavii Aviani* ab Avieno plane diversi fabulæ nuper egregie illustratæ a V. C. Henrico Cannegieter, Lugd. Bat. 1731. 8.

d) i. e. non impedit, quo minus versibus scriptæ sint fabulæ. Intelligit *Æsopum*, sive fabulas, quæ prodire inter Auctores octo morales. Incipit: *Ut juretur & proficit conatur pagina praesens.* Nota, *Phadri* nullam ab Eberhardo mentionem fieri.

e) *Cornelis Maximiani*, Hetrusci, qui tempore Anastasii Imperatoris floruit, Elegiæ VI. de incommodis senectutis, sæpius editæ cum Catullo, Tibullo, Propertio.

f) *Pamphili Mauriliani* libri III. de vetula, cum illius Pamphilo, sive elegiis LXIII. de arte amandi, editi a Goldasto in Catalectis Ovidii. Francof. 1610. 8.

*Ludit GETA g) gemens, quia captus Mer-
curiali*

*Arte Jovem lectus Amphitrionis habet
Persephones raptum h) qui comtus carmi-
ne claudit,*

Arte nec ingenio claudicat ille suo.

*STATIUS Æacidem i) stantem vultu mu-
liebri*

Virtutem prodit calliditate viri.

*Quam solemnis & hinc usus sit turba k) co-
lenda*

*OVIDIANA magis, quod facit illa,
placet.*

*Sunt libri satyræ Venusinæ bis duo l) vul-
tus.*

Sit licet his durus, utilitate valet.

*Non juvenis satyra sed maturus JUV E-
NALIS*

Nudat, nec vitium panniculare potest.

*Versutis animi non parcit PERSIUS
alti*

Ingenii, quamvis sit brevitatis amans.

*Circuit, & totum fricat ARCHITRENI-
US m) orbem*

VIR-

g) *Hosidius Geta* auctor tragediarum, de quo in Bi-
bliotheca Latina lib. 1. c. 12. §. IX.

h) *Claudianus* tres libri de raptu Proserpinæ.

i) *Statius* duobus *Achilleidos* libris.

k) Major numerus poematum *Ovidianorum*.

l) *Satyrarum Horatii, & Epistolarum, libri IV.*

m) Vide infra, *Johannes Haurvilanus*.

Qualis sit vitii regio quæque, docet.

VIRGILIO n) *servit triplex stylus. Hæc tria thema*

Præbent: bos; & ager; historialis apex.
STATIUS *eloquii jucundus melle, duorum*

Arma canit fratrum o) *sub duce quæque suo:*

LUCANUS *claræ civilia bella lucerne*
Imponit, metro lucidiore canit.

Lucet **ALEXANDER** p) *Lucani luce.*
Meretur

Laudes descriptas historialis honor.

Ruffini sordes, & virtutes Stiliconis

Cui dant thema q) *sapit hic Heliconis ope.*

Dat Phrygius **DARES** r) *veraci limite causas*

Exitii Trojæ seditionis onus.

Instruit in Trojam Græcos, & pandit **HOMERUS,**

Quæ

n) *In Bucolicis, Georgicis, Æneide.*

o) *Etheoclis & Polynicis, in Statii XII. libris Thebaidos.*

p) *Philippus Gualterus scriptor X. librorum Alexandreidos.*

q) *Claudianus libris duobus in Rufinum, & libris III. in Fl. Stiliconis utrumque Consulatum.*

r) *Josephus Iscani de bello Trojano libri VI. scripti culto heroico carmine, & sub Daretis vel sub Cornelii Nepotis nominibus falso jactati.*

*Quæ vehat unda rates, Argolicumque
dolum.*

*Sidonii s) regis qui pingit praelia, mo-
rem*

*Egregium calamus SIDONIANUS ha-
bet*

*Christicolæ acies SOLYMARIUS t) armat
in hostes*

Christi solius plenus amore crucis.

*Herbarum vires declarat carmine MA-
CER u)*

Servat in officiis hunc medicina suis.

*Naturas lapidum varias, variosque colo-
res*

*Qui ponit lapidum, w) non sapit ille
metro.*

*PETRUS RIGA, petra cujus rigat intima
Christus,*

Legem mellifluo textit utramque stylo.

*Contemnit paleas SEDULIUS. Eligit
aptas*

Res Evangelii, sedulitate metri.

Non

s) Vide infra in *Sidonio*.

t) *Guntherus* Poëta de cujus poëmate *Solymario* adhuc inedito infra, in *Gunthero*.

u) *Macri* Ovidio laudati poëma de herbis pridem intercidit, sed ab Eberhardo respicitur poëma hujus argumenti quod sæpius prodiit sub *Æmili* *Macri* nomine. Vide *Bibliothecam Latinam* IV. 12. 7.

w) *Marbodemum* innuit, cujus de gemmis poëma itidem frequenter vidit lucem.

*Non arat serie metri, sed floret ARA-
TOR*

*Doctus, Apostolica facta decenter arat.
Virtutem prudens PRUDENTIUS armat
in hostes.*

*Quo, vitio victo gaudens illa, docet.
Septimus quis alar artes describit ALA-
NUS. x)*

*Virtutū species proprietate docet.
Tobias y) in agro veteri lascivis, & æ-
que,*

*Res novas, & metri nobilitate pla-
cet. *)*

*Ars nova scribendi z) speciali fulget bo-
nore,*

*Rebus cum verbis deliciosa suis.
Quod pueri potens tibi doctrinale a) pro-
ponat*

*Prisci doctoris b) utiura legit.
Græcissimus c) recitat, peperit quas Græcia
voces.*

Quas

x) De *Alani* ab Insulis anti Claudiano dictum T. I. p. 91.

y) *Prudentius* in *Psychomachia*.

*) *Tobias Marthas Vindocinensis*.

z) *Gausfredi poetica nova*.

a) *Alexander de velle Des*, de cuius doctrinali su-
pra T. I. p. 177. seq.

b) utiura quam *Priscianus*.

c) *Græcissimus* Iunius Eberhardus Bachunienſis re-
spicit, de quo supra p. 218.

*Quas Latium dat, quæ significata se-
rant.*

*Hi tres conjungunt per se modulamina me-
tri*

Tali lectores alliciendo modo.

*Fontibus ex sacris haurit, qui dogmata
fundit*

PROSPER doctrinæ prosperitate sa-
pit,

*Scribendi regit arte stylum, RUFOque ne-
gente d)*

*Laudem MATTHÆUS Vindociensis habet
Enumerat, probat, eximius liberquivo-
corum, e)*

Diffio quot in se significata gerat.

*Felici scribente stylo FELICE CAPEL-
LA*

Nubit Mercurio philologia DEO.

*Eximia ratione beat BOETHIUS, ut det
Solamen misero philosophia viro.*

*Tractatum titulos laudis BERNHARDUS
f) habentem*

De gemina mundi partitione docet.

*Naturas PHYSIOLOGUS g) exponendo fe-
ratum*

Qua-

d) Glossa MS. MATTHÆUS describit contra RU-
FUM Orientalium doctrinam, & obtruncat uictorias
& laudes contra ipsum.

e) Joannis de Garlandaria.

f) Bernardus Sylvester, de quo T. I. p. 637.

g) Theobaldi Episcopi de naturis duodecim anima-
lium.

*Quorundam quæ sit allegoria docet.
 Hortatur propria per scripta PARACLI-
 TUS h) omnes
 Peccantes. Veniam gratia donat eis.
 Per ut personas duo testamenta figurat
 SIDONIUS. i) Iudex philosophia se-
 det.
 Quam plures aliæ metri dulcedine qua-
 dam
 Docti se legi supposuere meæ.
 Hoc taceo, quod fama tacet, &c.*

EBERHARDUS, sive **EBIRHARDUS**
 Monachus Fuldenfis, cujus *Summaria
 traditionum Fuldensium, sive donationum
 veterum S. Bonifacio legatarum*, exstant
 in V. C. Joannis Federici Schannat cor-
 pore *traditionum Fuldensium* pag. 280
 — 216.

EBERHARDUS Presbyter, qui ex Chro-
 nico Latino Gandersheimensi antiquo,
 versibus Saxonice circa A. 1216. descri-
 psit *fundationem & incrementa Ecclesie
 Gandersheimenses* usque ad Henrici II.
 Sancti Imperatoris tempora A. 1032. E-
 didit Leibnizius Tomo 3. scriptorum
 Brunsvicensium pag. 149.

P 2

EBER-h) Vide infra, *Paraclesis*.i) Sidonius Poeta, de duobus testamentis Novo &
 Veteri per duas personas, scilicet Judam &
 Christianum scripsit. Glossa MS.

EBERHARDUS *Mainardus*, Moguntinus Carmelita circa Annum 1403. Cujus Possévinus & pag. 324. Alegrius nihil aliud memorant, quam *Sermones* per Adventum & per Quadragesimam, librumque *de triplici vita*.

EBERHARDUS *de Parentini*, Ordinis Prædicatorum Provinciæ Tolosana, tractatus *super totum Officium Missæ*, compositus A. 1339. & descriptus manu Jacobi Schuch de Ellingen A. 1454. MS. in Bibliotheca Casarea, teste Lambecio II. pag. 775.

EBERHARDUS *de S. Quintino*, Ordinis Prædicatorum, cuius *Sermones* quosdam A. 1273. Parisiis habitos enumerat Jacobus Qvetil Tom. I. p. 267.

EBERHARDUS *Ratibonensis* Archidiaconus. *supra, Eberhardus Altahensis.*

S. EBERHARDUS Noricus, ex Biburgensi Abbate Archiepiscopus *Salisburgensis*, defunctus A. 1164. a Cangio & aliis quibusdam perhibetur auctor *Vitæ S. Martini*, Episcopi *Salisburgensis*, extincti A. 1023. Sed illam scripsit aliquis ex S. Eberhardi hujus discipulis, qui circa Annum 1186. floruit, ut *supra* pag. 218. iam annotavi. Vide Acta Sanctorum Tomo 6. Junii pag. 129. & Tomo 4. pag. 261. ubi vita ejusdem Eberhardi a disci-

discipulo scripta, ex Canisiana editione exhibetur. *Oratio* EBERHARDI Truchsen Archiepiscopi junioris ab A. 1100. ad 1147. *Salisburgensis de Hildebrandi Anti-Christiano Imperio dicta in Comitibus Ratisbonensibus sub Friderico II. Imperatore habitis*, apud Aventinum VII. *Annal.* pag. 684. & Goldastum in *Apologia* pro Henrico quarto pag. 237.

EBERWINUS, aliis EBROINUS, vel EVERVINUS, sub seculi undecimi initia Abbas S. Martini Trevirensis, Ordinis Benedictini, scripsit 1) *Vitam S. Magni, Confessoris, Archiepiscopi Trevirensis* circa Annum 1096. quæ cum notis Joannis Baptiste Solerii edita est in *Actis Sanctorum* Tom. 6. Julii 25. pag. 183. 2) *Vitam Simeonis reclusi*, qui diem An. 1035. obiit, Sanctisque adscriptus est A. 1042. obviam in iisdem *Actis* 1. Junii Tom. 1. pag. 89. & in Mabillonii *Sec. VI. Benedictin.* pag. 372. Hæc vita ab Eberwino dicata est Popponi, Archiepiscopo Trevirensi, qui præsulatum illum gessit ab Anno 1016. ad 1047.

EBRACENSE Necrologium, Cœnobii Cisterciensis in diocesi Wirtzburgensi, * vulgatum ab Ignatio Gropp, Bibliotheca-

P 3

rio

* Festgesetzte Sammlung von Alten und Neuen
A. 1732. pag. 264.

rio Ebracenſi, in monumentis ſepulchralibus Ebracenſibus. Herbipoli 1730. in 4to.

EBRARDUS, ſupra, EBERHARDUS.

EBROINUS, vide, EBERVINUS.

ECBERTUS, *Eckbertus, Egbertus, Echebertus*, Archiepiſcopus ab Anno 732. ad 767. *Eboracenſis*, ad quem non diu ante obitum ſuum ſcripſit BEDA Epistolam de Chriſtiani Præſulis officio, ut dixi Tomo I. p. 518. Huius Egberti *Dialogum de Eccleſiaſtica inſtitutione* poſt editionem Jacobi Warxi Dublinenſem 1664. in 8vo, recudi ſecit Henricus Warthonus Lond 1697. 4. cum nonnullis Bedæ opuſculis. Exſtat etiam in editionibus Conciliorum Labbeana, Harduiniana & Veneta Coleti ad Annum 747. In iſdem Conciliorum editionibus, ſicut in Regia quoque leguntur excerpta ex eius *Conſtitutionibus Eccleſiaſticis*, a) quas ab HUCARO, ſani Germani in Cornia Diacono, ſtudioſe in compendium redactas teſtatur Lelandus cap. 85. & Pitſeus p. 154. b) *CALV. Capitula e dictis & Canonibus SS. Patrum. Capitulo XXXV. ex Ecberti Penitentiali*, quod opus in

a) Adde Oudinum Tomo I. pag. 1794. ſeq.*

b) Non ſolè Ecberto omnia tribuenda eſſe, diſputat

in quatuor libros tributum, in variis Angliæ Bibliothecis MS. servari Caveus notavit. Utraque primus vulgaverat Henricus Speelmannus Tomo 1. Conciliorum Angliæ, Lond. 1639. fol. pag. 258. 259. Exhibet priora etiam Johannes Morinus in sylloge penitentialium veterum, ad calcem operis de Penitentia, post primam Parisiensem editionem A. 1611. reculi Bruxellis 1685. & Venetiis 1702. fol. Sequuntur tituli *Capitulorum ACVII. de Sacerdotali Jure* apud eundem Speelmannum p. 278. Sed & *Capita XV. de remedio peccatorum*, quæ ibi p. 281 — 288. sub BED/E c) nomine leguntur, & in Antonii Augustini collectione libellorum Penitentialium, Tarracone 1582. 4. & Venetiis 1584. 4. nec non inter Bedæ opera Tom. VIII. pag. 961. atque in Conciliorum Tomis, Ecberto huic, quo Magistro profecisse se prædicat Alcuinus, d) tribuenda possunt videri. Vide, si placet, notata Tomo XI. Bibliotheca Græcæ pag. 74. seq. Omitto memorata a Baleo II. 15. & Pitæo

P 4

pag.

ut Clarissimus Gundlingius in Gundlingianis XXXVIII. pag. 258. seq.

c) Supra Tom. 1. pag. 516.

d) Epistola ad Carolum Magnum, apud Wilhelmum Malinesburiensem de gestis Pontificum Anglorum lib. 3. pag. 269.

pag. 154. Homilias, Lectiones ad erudiendos discipulos, ad Pastores Provincie sue: Ad Zachariam Papam pro pallio, quod accepit A. 735. vide Warthonum Tomo 1. Angliæ Sacre pag. 697. Epistolas ad fratrem suum Egbertum Regem, ad Alcuinum &c.

ECBERTUS *Herxfeldensis* Presbyter circa Annum 1076. ad Hartwigum, Abbatem, scripsit *Vitam Heimeradi*, * Presbyteri & Confessoris, defuncti A. 1019. quam post Browerum & Adolphum Overhamum cum vita Meinweri, Episcopi Paderbornensis, edidit Leibnizius Tomo 1. scriptorum Brunsvicensium pag. 565. Exstat etiam in Actis Sanctorum 28. Junii T. V. p. 386.

ECBERTUS Svevigena in Anglia Monachus *Lindisfarnensis* Ord. Benedict. defunctus circa A. 728. apud *Hænses* Monachos in Scotia, quos libro *de Paschali observatione* erudit, ut ex variis Bedæ locis notavit Lelandus cap. 66. Eidem Ecberto Baleus centur. 1. cap. 98. & Pitseus pag. 125. etiam tribuunt *Conciones* & *de vitibus Catholicorum* librum, nescio an confundentes illum cum Episcopo Lindisfarnensi.

EC-

* ita legendum: pro *Nemeradi*, & pro *Jeromeadi* apud Anonymum Mellicensem c. 68.

ECBERTUS, Clericus *Leodiensis*, scripsit teste Sigeberto cap. 146. *memoria stylo de Enigmatibus rusticanis librum primo brevem, sed ampliato orationis tenore scripsit de eadem re memorie alterum librum majorem.* Eadem e Sigeberto Trithemius cap. 330. qui testatur circa Annum 1060. *Botuisse.*

ECBERTUS *Lindisfarnensis* Episcopus ab Anno 803. ad 821. Vide Warthoni Angliam sacram Tomo 1. pag. 698. Non ad hunc, sed ad Eboracensem Ecbertum scripsit Beda Epistolam de Præfatis Christiani officio: itaque commentitia sunt *Gratificationis ad Bedam responsa*, quæ huic Ecberto tribuunt Baleus II. 4. & Pitæus pag. 127. Ex Bedæ Epistola etiam puto sumtam occasionem, quod Gvilielmus Butlerus atque idem Pitæus cum Baleo scribunt, finguntque Ecbertum hunc e sermone Latino in Anglo-Saxoniceam linguam plures Bibliorum libros vertisse. Nam ut Lelandus cap. 86. cui recte suboluit Lindisfarnensem Bedam juniorem fuisse, Bedæ Epistolam plane *sculeatam* appellat, in qua multa de officio Episcopi, nec pauciora de Scriptura sacra in linguam Saxoniceam vertenda, & quibus ea rationibus a plebe legenda.

ECBERTUS Presbyter & Canonicus Bunnensis, Colonienſis diœceſ. ac denique Monachus & poſt Hildelimum Abbas *Schœnauugiensis* * S. Florini in diœceſi Trevirenſi, Ordinis Benedicti, circa Annum 1160. Opusculum *de laude Crucis*, & *Soliloquium*, ſive *Meditationes* & *ſtimulus amoris* in celeberrimi Bernhardi Pezii Bibliotheca Aſcetica Tom. VII. pag. 13. 21. 37. Ratiſbonæ 1725. 8. *De obitu Sororis ſuæ Germanæ S. Eliſabeth*, Virginis Abbatiffæ Schœnauugiensis, defunctæ A. 1165. ad cognatas ſuas: prodiit in Actis Sanctorum Tomo 2. Junii 18. pag. 607. cum hujus Eliſabethæ viſionum libris V. ut prius lucem viderat edente Jacobo Fabro, Stapulenſi, Pariſiis 1500. & deinde Colonia 1628. &c. Vide infra, ELISABETHA. *Sermones XIII. adverſus hæreſes Carbarorum*, hæreſin Manicheorum renovantes (cum excerpto de *Manichæis* ex Auguſtino) ad Reginoldum, Archiepiſcopum Colonienſem, Colonia 1530. 8. † & Tomo XII. Colon. ſtque Tomo XXIII. Bibliotheca Patrum edit. Lugd. pag. 601. Cætera quæ huic Ecberto

* Abbatiam Schœnauugiensem ab Abbacia S. Florini præter rem diverſam faciunt Voſſius pag. 430. Oudinot T. 2. pag. 1548. alique.

† Hermannii ab Hardi Autographa Tomo tertio pag. 195.

berto tribuuntur apud Trithemium cap. 403. de S. E. & illustr. Benedictina. II. 121. sunt: *In principium Evangelii Joannis: Super Magnificat: Super: missus est Angelus: Meditationes, Sermones per annum, Laudes Salvatoris, & Epistolae ad diversos.*

ECCARDI nomen varie scriptum reperio *Echardus, Eckardus, Eckerbardus, Egehardus, Eggehardus, Eggerardus, Ektardus, Ekkerardus, Aicardus, Aicardus, Haycardus, Hecardus, Hegecardus*: itaque juxta utcumque expressum uno hoc loco Lectori exhibere.

ECCARDUS speculi Saxonici scriptor & interpres. vide infra pag. 240. ECCO *de Kerpowe.*

ECCARDUS scriptor *Chronici*, quem laudat Hermannus Cornerus ad An. 1117. pag. 659. & alibi, & quem Vir doctissimus Johannes Georgius Eccardus, qui Cornerum Tomo 2. Corporis histor. medii ævi edidit, putabat esse auctorem *Chronici Magdeburgici*, * *sive Annalium Saxoniorum*, quos vulgavit illustris

* Aliud est, quod edidit Clarissimus Meibomius Tomo secundo pag. 260. & ejus lacunam supplevit laudatus Leibnizius Tomo 3. scriptorum Brunsvicensium pag. 749.

stris Leibnitijs Tomo 11. accessionum
historiarum. Sed diversum esse Anna-
lium horum auctorem a Corneri Eccar-
do, non sine ratione iudicat Theodorus
Hafius Tomo 7. Bibliotheca Bremensis
pag. 911. Caterum Corneri Eccardus
non diversus, ut videtur ab Eccardo,
Uringensi Abbate, de quo infra, Chro-
nicon vero, quod respicit, necdum in lu-
cem datum, quod sciam.

ECCARDI quinque inter eos, qui Mon-
sterium *S. Galli* decorarunt, celebrantur
ab Heppidanno, Ratperto aliisque apud
Goldastum in Alemannicis:

ECCARDUS I. senior, Decanus, tempo-
ribus Ottonis I. Imperatoris ab An. 958.
ad 972.

ECCARDUS II. Palatinus & Magister
Scholarum, defunctus A. 996.

ECCARDUS III. Decanus, & sub idem
tempus

ECCARDUS IV. Junior, Monachus *S.
Galli* circa Annum 1040. carmine heroi-
co scripsit *gesta Waltherii*, laudata ab A-
nonymo Mellicensi cap. 70. Ejus liber
de casibus Monasterii S. Galli, quo RAT-
PERTUM ab Anno 891. ad 982. conti-
nuavit, legitur in Goldasti Alemannicis
Tomo 1. pag. 11 - 64. Eccardum conti-
nuavit BURKHARDUS (de quo supra
Tomo

Tomo 1. pag. 826. ab Anno 782. ad 1204. apud Goldastum pag. 65 — 91. Cuius notæ in Eccardum pag. 109. seq. Vide & Tom. 1. pag. 165. Excerpta quædam apud Andreæ du Chesne Tomo 3. pag. 484 — 489.

ECCARDUS V. Minimus, Decanus tempore Innocentii III. & Friderici II. Imperatoris, live circa Annam 1214. scriptor *Vitæ Nonneri Balbuli*, eruditi Monachi S. Galli, qui A. 912. diem obiit, & de quo infra suo loco. Hanc vitam sed interpolatam edidit Henricus Canisius Tomo 6. Antiquarum Lectionum pag. 934. & editionis novæ Tomo III. pag. 552. Goldastus Tomo 1. Alemannicarum rerum scriptorum pag. 226. Papbrochius additis notis in Tomo 1. Actorum Sanctorum Aprilis 6. pag. 579. & Mabillonius Sec. V. Benedictin. p. 11. Dicitur etiam hic Eccardus Latine versasse *Vitam S. Galli*, quam Germanice scripserat Rappertus. Vide Oudinum T. 3. pag. 80.

ECCARDUS Saxo-Teutonicus, Ordinis Predicatorum, Theologus clarus in Austria, & jam defunctus A. 1329. quo septendecim capita a Pontifice Johanne XXII. & A. 1330. quo undecim capita doctrinæ ejus inquam suspecta damnari conti-

contigit a Theologis Heidelbergensibus. Vide Raynaldum ad Annum 1429. n. 70. & Naralem Alexandr. Sec. XIII. & XIV. pag. 107. seq. Trithemium cap. 337. qui hæc ejus scripta memorat: *In Lievesen, Exodum, librum Sapientie, Cantica Canticorum, Evangelium Johannis, & super Orationem Dominicam. In IV. libros Sententiarum, Sermonem in Capitulo Ordinis Predicatorum: aliosque de tempore & de Sanctis, & Positionum suarum librum.* Hiscæ ex Jacobo Qvetif Tom. 1. p. 507. licet addere, quod alietica quædam huius Eccardi viderunt lucem inter Joannis Tauleri opera, *notabiles quædam Institutiones: Institutiones quam in extremis constitutus amicis rogantibus reliquit. De duodecim ineffabilibus bonis atque gratis, quas Divina clementia digne communicantibus largitur. Convivium de paupertate spiritus.*

ECCARDUS Saxo Junior, Ordinis Predicatorum, defunctus An. 1339. cui adscribitur, quæ inter Taulerianas exstat Epistola XXV. *de perfecta resignatione & oblivione nostrum ipsorum & omnium, quæ in schola DEI addiscuntur.* Vide Qvetifum Tom. 1. p. 593.

ECCARDUS Canonicus S. Victoris Parisiensis Seculo XII. scriptor quorundam
op.

opulculorum asceticorum, quæ Gallice & Latine edita a P. Gourdan Parisiis 1729. *les œuvres spirituelles d'Eccard*. Vide memorias litterarias Trevoltinas illius anni pag. 1299.

ECCARDUS, Abbas primus S. Laurentii *Vragiensis* in diocesi Herbipolensi, Ordinis Benedicti. defunctus Anno 1130. Scriptor *Laterna Monachorum*, libris V. prosa & carmine ad imitationem Boethii librorum de Consolatione Philosophia. Præterea *Sermones* eius & *Epistolæ* laudat Trithemius cap. 378. de S. E. & de Illustribus Benedictinis II. 107.

ECCARDUS, Abbas *Vragiensis* junior, cuius Chronicon breve de *Episcopis Hildesheimensibus* ad Egbertum, Corbejensem Abbatem, a Caroli Magni temporibus ad Annum 1280. edidit Christophorus Browerus, Moguntia 1616. 4. cum vita Godehardi, Episcopi Hildesheimensis: & Leibnitius Tomo 1. scriptorum Brunsvicensium pag. 772 - 774. qui & alia de rebus Hildesheimensibus dedit p. 742. seqq. sed quæ ejusdem Eccardi esse, nescio quibus argumentis affirmat D. Johannes Fabricius Helmst. T. 3. Biblioth. suæ pag. 23. Sicut nec idem constat de Chronico Hildesheimensi ab Anno 688. ad 1137. quod edidit Andreas du Chesne

no Tomo 3. pag. 504-539. & Leibnizius
pag. 710-741.

ECCO de Repgowe, al. Ribikow, qui aliis
Tekhardus, Tyke, Ebko, Eche, Epka, a)
ille iudiciorum sub Hoyoero Comite de
Falkenstein per multos annos assessor,
circa Annum 1240. ex consuetudinibus
fori Saxoniz superioris digessit, & Lati-
ne primum scripsit *Speculum Saxonicum*,
sive Jus provinciale Saxoniz, libris III.
quod deinde Comitis Hoyerii hortatu
verit Germanice, confirmatum etiam
a Carolo IV. b) Imperatore, & vehe-
menter probatum Dieterico sive Theo-
dorico Burgsdorfio, c) qui ex Docto-
re Lipsienfi Episcopus Numburgensis
fuit ab Anno 1453. ad 1466. Speculum
idem Pontificibus Gregorio XI. A. 1373.
& Eugenio IV. An. 1431. prohibendum
visum.

a) Vide Tobiz Eckardi notitiam MSorum Qued-
linburgens. pag. 39. & Pauli Christiani III.
scheti Dissertationem de exercitu iurioso §. 23.
ubi de *fidei Eccarta*.

b) Tobias Eckardus loco laudato.

c) Johannes Martinus Schamelius in Numburgo
literato pag. 7. seq. ubi etiam Concordantias
huius Episcopi in illud Speculum, & recensio-
nem illius atque auctarium commemorat. Pro
Burgsdorfio varie alii appellant, ut *Bockger-
sum, Bogsdorfium, Bockendorfium, Buzdor-
fium* &c.

visum. Latine superest adhuc MS. in nonnullis Bibliothecis, ut in Quedlinburgensi: ac verisimillima videtur Clarissimi Gærtneri sententia, qui non dubitat maximam partem Latini speculi Ecconis superesse in Latino illo, quod sine nomine auctoris in editione Zamoisiana An. 1602. cum variis Lect. MSS. Codicum, & una cum versione in idioma recentius Germanicum vulgatum est in editionibus *Zobelianis*, * Lipsiæ 1561. 1569. 1582. 1591. 1614. fol. & quod ipse etiam non omisit addere in luculentâ sua editione nupera ad MStos Codices & veteres editiones recensita illustrataque Vir Jurisconsultissimus D. Carolus Wilhelmus Gærtnerus, Lipsiæ 1732. fol. de qua juvabit consulere Acta Eruditorum An. 1733. pag. 17. seq. Habet etiam Latinum junctum tribus Germanicis, duobus quidem stylo Saxonico veteri, & tertio recentiore D. Jacobus Fredericus Ludovicus, Jurisconsultus Halensis, cujus Speculum Saxonicum lucem vidit Halæ 1720. 4. De auctore glossarum D. Burchardo de Mangelfeld, alijs

* *Christophorus Zobelianus*, Jurisconsultus Lipsiensis, morti vicinus opus hoc edendum tradidit *Georgio Menso*, qui post illius fata prælo illud commisit.

aliis editionibus pluribus quam viginti, idem Ludovicus & Gartnerus consuli possunt, quarum antiquissima sunt Basileensis 1474. quam secuta A. 1482. August. 1516. & *Wolff Löffenii* Lips. A. 1545. Omitto Eckonis *Chronicon* breve, cujus versionem Germanicam edidit Clariss. Menckenius T. 3. p. 350-359.

Alcimus ECDICIUS *Auitus*, supra in AL-CIMO, Tom. 1. pag. 139.

Claudianus ECDICIUS *Mamertus*, in CLAUDIANO Tom. 1. pag. 1074.

Thomas ECKLESTON, (vitiose quibusdam *Ecleson*) Anglus, Ordinis Minorum circa Annum 1340. ad Simonem de Essety, Franciscanum, scripsit *Coronicon de origine, incrementis & successu Ordinis Franciscani in Anglia* ab adventu Agnelli a) Pisani usque ad tempora Gvilelmi Nottinghamii, b) Ordinis Minorum, in Anglia Provincialis: *Opus est*, inquit V. 58. Jo. Baleus, *instar libri Conformitatum Bartholomei Pisani* c) *licet quantitate minus, fabulis, mendaciis ac blasphemis plenum.* Ejusdem Thomæ memoratur

a) Ita recte Waddingus pag. 324. Lelandus, alii- que: apud Pitseum pag. 442. minus bene *Aguelli*.

b) Apud Lelandum cap. 284. *Nottinghamii*, Vos- fium pag. 518. & Oudinum Tom. 3. pag. 962. *Nottinghami*.

c) De quo supra Tom. 1. p. 131. 469.

ratur scriptum alterum *de impugnatione per Dominicanos* facta A. 1269.

Stephanus EDDIUS, sive HEDDIUS, Monachus & Presbyter Cantuariensis circa Annum 720. scripsit *Vitam S. Wilfridi I. Eboracensis*, atque inde Hagustaldensis Episcopi defuncti * A. 709. 12. Octobr. Edita est ex M^{sto} Sarisburiensi a Thoma Galeo inter scriptores quindecim, Oxonia 1691. fol. pag. 40. cum minus integram e M^{sto} Cottoniano vulgasset Mabillonius Sec. IV. Benedictin. parte 1. pag. 671. & parte 2. pag. 550. supplementum nactus ex Codice Sarisburiensi ab Eduardo Bernardo. Vide & Lelandum cap. 77.

Guilelmus EDDIUS, sive EDYS, Abbas Burtonensis in Anglia Ordinis Benedicti. circa Annum 1216. ab Oudino Tom. 3. pag. 3. traditur composuisse *vitam S. Moduennæ*, Virginis Hibernicæ, quam S. Patricii temporibus vixisse ajunt defuncti Anno Christi 460. Ac sane sub hoc nomine fertur in Catalogo Bibliothecæ Cottonianæ pag. 136. Apud Vossium autem pag. 784. ex Lelando scriptor vitæ vocatur GALFRIDUS Burtonensis, & apud Lelandum ipsum c. 211.

Q 2

GAL-

Henricus Wartonius Tomo 1. Angliæ Sacræ pag. 695.

GALFRIDUS Burgodunensis Abbas Monasterii ad Terenti ripam, sive Trenti fluvii Angliæ Borealis. Sed Joannes Pinius, Soc. Jes. qui vitam illam ex MS. Cottoniano primus edidit in Actis Sanctorum Tom. II. Julii 6. pag. 297. tribuit eam **CONCHUBRANO** Scholastico de Gleanussen, defuncto A. 1082. & pag. 246. ex Waræo docet **GALFRIDI** Burtoniensis nomen in Cottoniano Codice præfixum esse a recentiore manu: Porro Conchubranum, cujus etiam *duos Hymnos Alphabeticos* in Moduennam pag. 245. memorat, monet confudisse inter se sanctas duas cognomines earumque res & gesta, unam *Moduennam*, *Moduennam*, *Monuinam*, sive *Moninnam*, quæ & *Darerca* virgo, extincta A. 518. & alteram juniorem, quæ vixit circa Annum 640.

EDELBERTUS, *Adelbertus*, *Alibertus*, *Odilbertus*, *Oldibertus*, *Odelpertus*, Archiepiscopus ab Anno 804. Mediolanensis, defunctus eodem, quo Carolus M. Anno 814. Caroli M. encyclica Epistola circa Annum 811. data ad Edelbertum & alios Episcopos, cupientis ab eis edoceri *de rationibus rituum Baptismi*, una cum Edelberti responsione ad Carolum, atque indice XXIII. capitum *libri de Baptismo*, quem ad eundem misit. Exstet apud

apud Mabillonium in *Analectis* Tom. 1. editionis novæ pag. 75. sq. (prioris editionis Tomo 1. pag. 25. & Tomo 4. pag. 317.) *Præceptum concessionis*, quo Arigauso, Abbati Monasterii S. Ambrosii An. 806. ædem S. Vincentii in Prato tribuit, editum est ab Ughello Tomo IV. *Italiae sacræ* p. 75.

EDGARUS, sive **ÆDGARUS**, **EADGARUS**, Angliæ Rex egregius ab Anno 959. ad 975. & amplificata re Anglorum nautica & legibus variis promulgatis memorabilis. Apud Speelmannum quidem Tomo 1. Conciliorum Angliæ, (atque inde in Conciliorum Tomis, Regia Tom. XXV. Labbei Tom. IX. Harduini Tom. VI. & Coleti Tom. XI.) hæc illius exhibentur: Post notitiam *Concilio* An. 959. ab Edgardo *Brandfordiæ* convocati, Speelmannus pag. 430. *Privilegium pro Dorobernensis*, sive Cantuariensis *Ecclesiæ primatu* pag. 432. *Charta de ejiciendis clericis uxoratis, & introducendis Monachis.* ibid. *De Concilio Londinensi* An. 965. pag. 435. *Charta duplex novo Wintoniæ Monasterio Hydensi A. 966. tributa.* ibid. & 443. *Leges Ecclesiasticæ, capita V.* Latine & Anglo-Saxonice, addita Latina versione ex Gvilelmi Lambardi *Archæonomia* pag. 444. Eædem *Leges* ex antiqua versione, quæ est apud

Joannem BROMPTONUM pag. 870. sq. *Chronici. Canones LXVII. de ordinato- rum vivendi formula*, pag. 446. & 447. *De Confessione, Canones X. pag. 459. De modo imponendi pœnitentiam, Canones XLVI. pag. 460. De Satisfactione, Canones XIX. pag. 469. De Magnatum pœnitentia, Canones IV. pag. 474. singula Anglo-Saxonice & Latine. Oratio ad Dunstanum, Archiepiscopum Cantuariensem, Oswaldum Wigornia & Ethelwaldum Wentana Episcopos de conjugatis clericis ejiciendis, introducendisque Monachis* pag. 476. *De injuncta Edgardo, quod claustralem virginem compressisset, septenni pœnitentia.* pag. 481. seq. Hæc apud Lambardum, Speelmannum & in Conciliorum Tomis. Præterea Johannes Seldenus notis ad Eadmerum pag. 105. seq. & Tom. 2. Operum Seldeni primus Anglo-Saxonice & Latine edidit *Proœmium Regularis Concordiæ Angli- cæ Nationis Monachorum, Sanctimoniali- umque*: & deinde Latine *capita privile- gii & Regulæ novo Wintoniæ Monasterio propositæ*, ac denique *Orationem ad Epi- scopos & Cœnobiorum Præfectos*, ex Adil- redo, de qua jam dicere me memini Tom. 1. pag. 39. Satis autem constat unum Edgarum Regem fuisse, licet velut duo apud Cangium ponantur.

EDILREDUS, supra, ADILREDUS T. I.
pag. 38.

Chronicon Cœnobii S. Crucis EDINBUR-
GENSIS in Scotia, ab ingressu Julii Cæ-
saris in Angliam usque ad Annum 1163.
Hoc Chronicon omittis illis, quæ ante
Annum 596. ex solo Beda auctor co-
traxerat, editum ab Henrico War-
tho Tomo 1. Angliæ Sacræ pag. 152
— 162.

EDINERUS, supra, EADMERUS.

EDMUNDUS *Albanus*, supra, EADMUN-
DUS, pag. 215. Apud Cangium *Albo-
nus* ex Balei V. 64.

S. EDMUNDUS, sive EADMUNDUS,
Anglorum Orientalium Rex, Martyr A.
870. cujus *passionem* circa Annum 980.
scripsit Abbo Floriacensis, * editam a
Surio 20. Novembr. *Miracula* Anony-
mus Cœnobii S. Edmundi Monachus
circa Annum 1090. quem vulgavit Ed-
mundus Martene Tomo 6. monumeto-
rum pag. 822.

Q 4

ED-

- * Wilhelmus Malmesburiensis III. de gestis Ponti-
ficum Anglorum pag. 270. *Abbo Floriacensis Mo-
nachus, qui multam scientia frugem Anglia in-
vexit, passionem Edmundi Martyris jubente Dan-
stano (Eborac.) Archiepiscopo plenitudine liste-
re a se adjecti.*

EDMUNDUS I. *Angliæ* Rex ab Anno 941. ad 946. cujus *Leges* quædam in *Joannis BROMPTONI* Chronico pag. 858-862. & in *Gvilelmi Lambardi Archæonomia*: Plures apud *Speelmannum* Tomo 1. Conciliorum *Angliæ* pag. 415. seqq. Anglo-Saxonice & Latine: etiam prisca *Legum* illarum versio Latina ex *MSto* *Jornalensi* pag. 423. & *Charta donationis & privilegiorum* concessorum *Ecclesiæ S. Mariæ Glastoniensi* pag. 425. *Leges* illæ e *Speelmanno* etiam Latine in Conciliorum Tomis ad Annum 942. & 944.

EDMUNDUS II. *Angliæ* Rex A. 1016. & 1017. sed cujus nullæ, quod sciam, *Leges* feruntur. Quod vero apud *Cangium* legas: *S. EDMUNDUS Confessor, Angliæ Rex, cujus Leges Latine editæ exstant, obiit prid. Non. Januar. An. 1066.* Non dubito legendum esse *EDWARDUS*. Vide, si placet, quæ infra in *EDUARDO*.

S. EDMUNDUS Rich, sive Divitis, Archiepiscopus *Cantuariensis*, defunctus An. 1240. de quo supra pag. 215. Vita ejus scripta a *ROBERTO* fratre, obvia apud *Surium* XVI. Novembr. *Speculum Ecclesiæ* ad *Cistercienses Pontiniacensis Monasterii Monachos*, in *Bibliotheca Patrum*

Patrum Parisiensi An. 1589. 1624. 1644.
Tomo V. in Coloniensi Tomo XIII. &
in Lugdunensi Tomo XXV. pag. 316.
Constitutiones Synodales XII. apud Gvilel-
mum Lindewoodum, five de Tilio Ne-
more, in Provinciali Anglico, Parisiis
1505. Londini 1557. & Oxoniæ 1664.
8vo. Vide Caroli de Visch Bibliothhe-
cam Cisterciensem p. 88. seq.

EDMUNDUS *Dinterus*, five *de Dinter*,
in agro Sylvæducenti, Canonicus Lova-
nienfis, defunctus Bruxellis 1448. Scri-
ptor *Chronici Brabantie* nescio an editi,
quod MStum fuit apud Gevartium, &
Miræum, teste Valerio Andrea pag. 203.
& Sweertio pag. 229. Ejus *Genealogia*
brevis Ducum Burgundie, Brabantie,
Flandrie, Hollandie, ab Hectore Troja-
no deducta, Francofurti & Argentorati
prodiit A. 1529. 8. ab alio continuata ad
Carolus V. obvia etiam in Freheri To-
mo 3. scriptorum rerum Germanicarum
pag. 230. editionis novæ Struvianæ, post
Gerhardum Noviomagum de Vita Phi-
lippi Burgundi.

EDMUNDUS *Divitis*, supra, p. 215. 248.

EDMUNDUS *Gryme*, five *Grimeus*, supra,
EADMUNDUS.

EDMUNDUS *de Hadenham*, Anglus, Monachus Roffensis, scriptor *Annalium*, si-
ve *Historiæ Ecclesiasticæ* ab Orbe con-
dito ad Annum Christi 1307. qui MSti
in Bibliotheca Cottoniana una cum con-
tinuatione Anonymi, pressiore stylo ad
Annum 1377. Vide Henrici Warthoni
præfationem ad Tomum 1. Angliæ Sa-
cræ pag. XXXI. & Caveum ad Annum
1307. qui multa eadem esse observant
cum Matthæo Westmonasteriensi. Sed
in eo desiderantur *Annales Ecclesiæ Ros-
fensis*, quos ex *Historia Ecclesiastica Ed-
mundi de Hadenham* ab Anno 604. ad 1307.
vulgavit laudatus Warthonus Tomo 1.
Angliæ sacræ p. 341 - 355.

EDMUNDUS *Monachus*, qui a Cangio
memoratur e Pitseo pag. 199. quemque
Pitseus ait claruisse A. 1120. & scripsisse
*de discordia inter Anselmum & Regem Gvi-
lhelmum Rufum*, & *de libertate Ecclesia-
stica*: neutiquam diversus est ab EAD-
MERO, cujus hæc ipsa scripta jam retu-
li supra pag. 213.

EDMUNDUS *Rich*, supra, pag. 215. 248.

EDMUNDUS *Sturtonus*, siue *Stuttonus*,
Anglus, Monachus Ordinis Benedicti-
ni in Coenobio Glasconienfi, laudatus
Baleo XII. 98. qui ejus *dialogum in Re-
gulam S. Benedicti*, & *librum de nomi-*

bus Mariæ & Johannis memorat. Addit Pitseus pag. 835. librum *de laudibus B. Mariæ Virginis*. Tempus, quo floruit, neuter prodidit.

EDUARDUS, *Eadveardus, Eadwardus, Anglus* Historicus, teste pag. 835. Pitseo continuavit **RADULPHI** Nigri Historiam ad 1302. ita enim legendum pro 1202. etiam apud Cangium, cum idem Pitseus pag. 291. testetur Radulphum historiam suam usque ad Annum 1213. perduxisse.

EDUARDUS Senior, *Angliæ* Rex, defunctus Anno CHristi 924. cujus *Leges* in Joh. BROMPTONI Chronico pag. 835 -- 837.

EDUARDUS, *Angliæ* Rex, Martyr A. 978. cujus Vita, Martyrium & corporis translationes, exstant in Actis Sanctorum 18. Martii, pag. 644. seq.

EDUARDUS, *Angliæ* Rex, Confessor, defunctus An. 1066. cujus vitam scripsit **ADILREDUS**, tum prosa, tum carmine leonino ad Laurentium Abbatem Monasteriensem. De illa pridem edita dixi Tomo 1. pag. 39. Carmen incipit: *Dum tibi Laurenti cogar parere jubenti.* A Rege Eduardo vel ejus auspiciis promulgata *Leges*, sive *Chartæ* tres una cum *Epistola ad Nicolaum II. Papam* exstant in

in Henrici Speelmanni Conciliis Angliæ Tomo I. pag. 628. 630. 631. 632. atque inde in Conciliorum Tomis ad Annum 1066.

EDUARDUS tertius *Angliæ* Rex, defunctus An. 1377. de cuius *Legibus & Epistolis* Pitseus pag. 517. 518. ex Balei VI. 57. •

EDUARDUS *Cantuariensis* Monachus * Ordinis S. Benedicti proficitur se *vitam S. Thomæ*, Cantuariensis Archiepiscopi A. 1170. interfecti, scripsisse *partim*, ut ab iis accepimus, qui viventi familiariter adhaeserunt, *partim ipsi nostris oculis vidimus*. MS. in Bibliotheca Cottoniana, sed Surius *valde*, ut ait, *prolixam* in compendium misit atque edidit 29 Decembr. Alii scriptorem pro Eduardo **EADMUNDUM** *Gryme* vocant, quos secutus sum supra pag. 215. non uno enim exemplo hoc mihi constat, *Edmundi* atque *Eduardi* nomina invicem inter se confundi.

EDUARDUS *Dinlejus*, Novocastrensis in dioecesi Dunelmensi, Carmelita circa An-

• Ita voco cum Pitseo pag. 239. Vossio aliisque. Nam si ita *aperte*, ut ait Oudinus Tomo II. pag. 1521. a Clericis & Monachis auctor se distinguere, nec Presbyteri titulus erat illi ab Oudino tribuendus.

Annum 1450. cujus *Sermones* XXIV. iidem Baleus XII. 70. Pitseus pag. 642. neque plura Alegrius pag. 350. Carmelatici decoris memorat.

EDUARDUS *Kirketonus*, five *Kirtonus*, cuius nihil aliud eodem loco Pitseus refert quam *Breviarium Sermorum*.

EGELMOTUS, five ut apud Trithemium cap. 319. **EGELNOTUS**, supra T. I. p. 10. **ACHELNOTUS**.

EGELNOTUS, supra, **ÆLNOTUS** T. I. pag. 68.

EGESIPPUS, vide, **HEGESIPPUS**.

EGILWALDUS, five **EGILWARDUS**, Monachus S. Burchardi Wirtzburgensis, five Herbipolensis in Germania, aliquo tempore post Annum 980. perhibetur scripsisse *vitam S. Burchardi*, Wirtzburgensis a) ab Anno 752. ad 790. Episcopi, quam dedit Surius 14. Octobris. Idem quoque existimatur composuisse *vitam S. Kiliani*, Episcopi Wirtzburgensis primi & A. 688. Martyris, b) quam vulgavit Henricus Canisius Tomo IV. Antiquarum Lectionum parte 2. pag. 628. (Tomo 3. editionis novæ pag. 174.) Et post eum Nicolaus Serarius in Opusc. Theo-

a) Johann Peter Ludewig's Geschichte-Schreiber vom Bisthum Wirtzburg pag. 388.

b) Id. pag. 384. Mabillon, SS. Benedict. III. p. 703.

Theolog. Mogunt. 1611. fol. & ex Serarii editione Johannes Petrus Ludewig in scriptoribus Wirtzburgensibus p. 966. De Egilwardo auctore dubitat Vossius pag. 501. sed non adeo idoneis argumentis.

EGINHARDUS, *Eynardus, Einartus, Æginardus, Agenardus, Egvinarus, Einhardus, Emchardus, Heinardus, Eginerius*, a) Germanus Oedenwaldensis, b) cognomento *Sapiens*, c) Carolo M. A. 814. defuncto, cujus gener, Archicapellanus, Cancellarius & Palatii Regalis Notarius fuit, per multos annos superstes, Lotharium Ludovici Pii filium instituit, variasque gessit Abbatias, Blandinensem, Fontanellensem, S. Joannis Ticinensis, Gandensem, aliasque, defunctus post Annum 840. Epitaphium ei positum a Rabano Mauro, legitur inter Rabani opera Tomo 6. pag. 228. Plura de Eginardo, præter editores ac præcipue C. V. Johannem Hermannum Schminckium, Mabillonius Sec. IV. Benedictin. parte 1. Joannes Weinskenfius d) in Navarchia Seli-

a) Vide illustris Leibnitii Epistolas ad diversos pag. 391.

b) D. Nicolai Hieronymi Gundlingii Otia Tom. 2. pag. 202. seq.

c) Ita vocatur ab Odilone in historia translationis S. Sebastiani Martyris.

d) Acta Eruditorum, edita Germanice parte 5. & 27. Tom. 3. p. 143. 210.

Seligenstadiana & in Eginharto illustrato ac vindicato, Francof. 1714. fol. Franciscus Dionysius Camufatus ad Bibliothecam Alphonsi Ciacconii, e) & Nicolaus Hieronymus Gundlingius secundo tomo Otiorum cap. V.

Inter ejus scripta primum locum meretur *Vita Caroli Magni*, non minus accurate & fideliter scripta quam cultiore stylo, ita ut Svetonii & meliorum imitatore scriptorum facile agnoscas. Edita primum in lucem est dicataque Carolo V. Imperatori a Comite Hermano a Nuenare. Coloniae 1521. 4. cum Annalibus ab Anno 741. ad 829. Paucaeque admodum sunt & a Codicis MSti varietate profecta potius, f) quæ aliter ille exhibet, quam ut interpolatoris sibi partes sumere, vel auctori suo fidem vel testimonium detrahare voluisse possit jure argui. Prodiit hinc in collectione antiquissima Historicorum Hervagiana, cujus notitiâ hoc loco in gratiam Lectoris subungere liceat. Offeruntur igitur in illa: *Witichindi Saxonis, Monachi Benedictini*, rerum ab *Henrico & Ottbone I. Imperatoribus* gestarum libri III.

una

e) *Bibliothèque Raisonnée* Tom. 7. pag. 114. seq.

f) Confer laudati Gundlingii *Otia* Tom. 2. p. 213. seq.

una cum annotationibus in eundem, per *Martinum Frechtum* scriptis pag. 1. *Vita Henrici IV. Imperatoris* Aug. a quodam coætaneo scripta pag. 53. *Ducis Bavarie VII.* Epistolæ, aliquot *Henrici IV.* ad Pontificem Romanum & alios Principes pag. 73. *Conradi Vecerii*, Regii Secretarii, libellus de rebus gestis Imperatoris *Henrici VII.* pag. 84. *Hermanni*, Comitis *Nuenarii*, brevis narratio de origine & sedibus priscorum Francorum, ad *Carolus V. Cæsarem* pag. 102. *Vita & gesta Caroli Magni*, Francorum Regis fortissimi, & Germaniæ suæ Illustratoris Imperatorisque optime meriti, per *Eginhardum*, sive, ut alii habent, *ALCUINUM* g) conscripta pag. 107. *Aeneæ Sylvii*,

- g) Sunt nonnulli, inquit laudatus Schminkius, qui hanc *Vitam Caroli Eginhardo* abjudicant, & *Alcuino* tribuunt, ut *MSSum Cajogonvillense*, *Albericus Monachus ad Annum 770.* *Blondus*, *Petrarcha* &c. sed in errorem deducti videntur, quod & *Alcuinus* res gestas *Caroli* conscripserit, ut *Doctissimus Duchesnius* ex *MSSo Moissiacensi* in fine hujus libri notavit, quos fatæ ignorantia inter se permutarunt ac confundunt, tot enim exstant *MSS.* qua *Eginhardi* nomen præferunt, tot scriptores, qui in rebus *Caroli* cum *Wälde* & *Wodde* sequuntur & autorem agnoscant, ut nullum de genuino hujus libelli parente relinquatur dubium. Quibus accedit

Sylvii, tit. S. Sabine Cardinalis Senensis, de Bohemorum, & ex his Imperatorum aliquot origine & gestis. Opus & integris periodis locupletatum, & ab innumeris repurgatum mendis, idque ex fide manuscripti exemplaris bonæ notæ. Ad *Alphonsum, Regem Arragonum*, pag. 126. *Luitprandi, Ticinensis Ecclesiæ Levitæ*, rerum, ab Europæ Imperatoribus ac Regibus gestarum, libri VI. Ad *Raymundum, Liberitanæ Ecclesiæ in Hispania Episcopum*. pag. 219. Epitome Imperatorum Germanicorum, opera *Jacobi Wimphelingii, Selestadiensis & suorum* contexta, ac nuper per eruditum quendam recognita. Ad *Thomam Wolphium juniorem, Pontificii Juris Interpretem*, p. 315. Chronicon rerum Moguntiacarum, per *Conradum Episcopum* conscriptum. Cum præfatione *Johannis Hervagii*. Ad *Beatum Arnoaldum Selestadiensem, Caroli V. Cesaris Secretarium*. Basil. 1532. fol. apud Johannem Hervagium, cum præmisso rerum memorabilium indice.

Ab eo tempore Eginhardus de Caroli Magni vita iterum subjectus prælis cum
Beati

Lupus Abbas Ferrariensis, testis omni exceptione major, qui in Epistola sua prima ad Eginhartum, quam certissime librum hunc vero suo auctori vindicat.

Beati Rhenani A. 1542. defuncti libris III. rerum Germanicarum, Basileæ 1551. fol. & cum Anonymi Benedictini Annalibus Regum Francorum Pipini, Caroli Magni & Ludovici Pii ab Anno 741. ad 829. Coloniae 1561. 1562. 12. nec non in limine scriptorum de rebus Germanicis editorum a *Iusto Reubero*, Francofurti 1584. recusorumque Hanov. 1619. & *Georgio Christiano Johannis* curante, qui Reuberianam syllogen variis auctariis ornavit, & Eginhardo ex Schminckiana varias lectiones addidit, Francof. 1726. fol. cujus tamen editionis Johanneæ exempla plura * in incendio Francofurtensi ejusdem A. 1726. feruntur periisse. *Vita & gesta Caroli Magni per Eginhartum, illius quandoque alumnum & scribam adjuratum*, in *Marquardi Freheri* Corpore Francicæ historiæ veteris atque sinceræ pag. 435. Hanov. 1613. fol. Præter editionem Lips. 1616. 4. cum Annalibus ab Anno 741. ad 829. & præfatione Comitis Nuenarii: Dicitur etiam Eginhardum edidisse & commentario illustrasse An. 1631. *Christophorus Helwich*, Vicarius Moguntinus, qui An. 1632. rebus humanis valedixit, & Francofurti A. 1631.

* *Gelehrte Zeitungen* Anno 1726. pag. 533. & 741.

A. 1631. 4. vulgavit Antiquitates Cœnobii Laurishamensis, recusas in laudati Georgii Christiani Johannis Tomo novo scriptorum, Historiæ Moguntinensi inservientium, Francofurti 1727. fol. Exstat vero Vita Caroli Magni Eginhardiana in *Andree du Chesne* scriptoribus rerum Francicarum Tomo 2. pag. 93. Parisiis 1636. fol. recensita ad quinque Codices MSS. *Vita & conversatio gloriosissimi Imperatoris Karoli Regis Magni atque invictissimi Augusti, edita ab Eginhardo sui temporis impense doctissimo, nec non liberalium experientissimo artium viro, educato a præfato Principe, propagatore & defensore Religionis Christianæ.* Et cum notis *Johannis Bollandi* in Actis Sanctorum 28. Januarii Tom. 2. pag. 877. Antwerpiae 1643. fol. collatis duobus MStis & variis editionibus. *Johannes* etiam *Jochimus Frantzius* Argentoratenfis, historiæ Caroli Magni, quam ipse juvenis adhuc ex scriptoribus illorum temporum concinnavit, Eginhardi Carolum pag. 97. sed sine notis addidit. Argentin. 1644. 4. cum præfatione Johannis Henrici Bœcleri. Singulariter autem laudandum studium *Johannis Friderici Besseli* Filsena Prussi, qui Eginhardum cum eruditis annotationibus publicavit Helmstadii 1667. 4. ad quem deinde præstantissimus

R 2

tissimus Meibomius misit lectiones Codicis MSti Florentini, cujus varias Lectiones annotavit etiam V. C. Tobias Eckartus in vita ALBERTI Stadenfis pag. 54. seqq. quem observat ex Eginhardo multa repetere ad verbum, ita ut emendando illi vel constituendæ genuinæ lectioni interdum utiliter inserviat. Obvia quoque Vita & gesta Caroli Magni Eginhardo scriptore in *Johannis Michaëlis Heineccii & Joannis Georgii Leuckfeldii* scriptoribus rerum Germanicarum Francofurti 1707. fol. Denique optimam hujus Vitæ editionem debemus Clariss. Viro *Johanni Hermanno Schminckio* a) excusam nitide & emendate Trajecti ad Rhenum 1711. 4. Post præmissam historicam dissertationem de vita & scriptis Eginhardi, sequitur Eginhardus ipse distributus in capita XXXIV. cum notis integris Bessellii, Bollandi atque editoris: Deinde post ineditas antea Goldasti animadversiones, & *Marquardi Freheri* diatribam de statura Caroli Magni ad caput Eginhardi XXII. cum florum sparsionibus & notis *Henrici Güntheri Thulemarii*, ex editione 1682. 12. Volumen claudit *Hermanni* Comit^{is} *Nuenarii* brevis

a) Acta Eruditorum A. 1711. pag. 529. Memoirs of literature Tom. 1. pag. 229. History of the works of the learned 1711. p. 429.

brevis narratio de origine & sedibus principum Francorum, & præfatio ejusdem primæ Eginhardi editioni A. 1521. præmissa ad Carolum V. & *Variantes Lectiones* ad Eginhardum ex variis MStis. In Bibliotheca Hohendorfiana, quæ in Cæsaream nuper transiit, parte 3. pag. 282. memoratur Eginhardus cum notis MSS. & pag. 269. *Lettre de Msr. Pean a Msr. Schmincke au sujet de son edition d'Eginhard, écrite en 1712. Notes & Observations du Sr. Pean sur la dite edition d'Eginhard.* In eadem Cæsarea Bibliotheca Codices MSS. Eginhardi, e quibus plura loca emendavit Lambecius Tomo II. pag. 263. 323. seq. 390. atque alibi. Præclari Viri *Johannis Davidis Kæleri* dissertatio de Bibliotheca Caroli Magni ad Eginhardi cap. 33. prodiit Altdorfii 1727. 4. *Germanica* b) versione Eginhardum donavit *Joannes Augustinus Egenolfus* Lipsiæ 1728. 12.

R 3

Cætera

- b) *Metaphrasis vitæ Caroli Magni versibus Teutonicis*, sed ex alio Latino scriptore quam Eginhardo adornata ante annos quadringentos, MS. in Bibliotheca Cæsarea teste Lambecio Tomo 2. pag. 385. seq. & in Bibliotheca Gothana vide Rev. D. Ernesti Sal. Cypriani Catalogum MSS. pag. 104. sq. Titulus libri: *Daz ist der Kunc Karl, dem dient Rome und Arl.*

Cætera Eginhardi scripta sunt: *Epistola LXII.* editæ ex Codice MSto Laudunensi ab Andrea du Chesne Tomo 2. scriptorum de rebus Franc. pag. 695. seq. & in Johannis Weinkensii Eginhardo vindicato & illustrato, Francofurti 1714. fol.

De translatione SS. Martyrum Marcelini & Petri, quorum sub Diocletiano & Maximiano circa Annum 303. passorum corpora ad Abbatiam Seligstadensem diœceseos Mogunt. Ordinis Benedictin. ex urbe Roma circa Annum 826. adducta esse feruntur, *libri I V.* prosa scripti, quos edidit Surius 2. Junii, unde repetita in Actis Sanctorum Tom. 1. Junii pag. 181. collata cum MSto Christinæ, Reginæ Svecorum. Conferenda quoque eadem Acta Tom. VI. pag. 1. seq. & qui libros Eginhardi quatuor carmine epico reddidit Johannes Weinckens, Francofurti 1714. fol.

Acta Martyrii eorundem Sanctorum, expressa *carmine* trochaico, quod incipit: *Erat quidam exorcista (sanctus) Petrus nomine.* Hoc sine nomine auctoris in eodem Codice repertum Eginhardo tribuit Surius, ex quo idem offertur in Actis Sanctorum Tomo 1. Junii p. 174.

Annales

Annales ab Anno 741. ad 829. qui sub *Chronici Laureshamensis* nomine quibusdam veniunt, a Nuenario, aliisque sed sine nomine auctoris editos cum Eginhardo de vita Caroli Magni, parum probabili conjectura ad Eginhardum tanquam auctorem ab Andrea du Chesne referri, notare me memini supra in ADEMARO T. 1. pag. 34. seq.

Breviarium Chronologicum, sive *Abbr-
viatio Chronici* ex BEDA ab Orbe condi-
to ad Annum CHristi 809. res brevissi-
me percurrens ac perstringens, quam ex
Codice Cæsareo edidit Lambecius T. 2.
pag. 395 -- 398. atque Eginhardo dein-
ceps vindicare conatur argumentis, qui-
bus pro captu suo vel tribuet quisque vel
denegabit fidem.

RODOLPHI Monachi *de miraculis S.
Alexandri*, S. Felicitatis filii, liber a M.
Eginhardo absolutus, cum ejusdem E-
ginhardi *Epistola ad Sundroltum* Presby-
terum MS. apud Federicum Pacium,
Lugduni Batavorum tantæ antiquitatis,
ut ipsum MEGINHARTI, (ita enim no-
men exprimit in schedio, quod publi-
cavit hoc ipso Anno 1734.) autographum
esse & seculo IX. exaratum non dubi-
tet.

Diploma donationis loci in sylva Odonawalda, A. 815. a LUDOVICO Pio ad Eginhardum exstat apud Reuberum in præfatione: & in Actis Sanctorum T.I. Junii pag. 177.

Deperdita Eginhardi sunt liber *de adventu, moribus, bellis & superstitione Saxonum*, ex quo fragmenta quædam apud Adamum Bremensem lib. 1. hist. Eccles. cap. 6. seqq.

Libellus *de Cruce adoranda* ad Lupum Ferrariensem, qui Epistola quarta ad Eginhardum, *libellum*, inquit, *de adoranda Cruce, meo judicio utilissimum, quam meo nomini dedicastis, ut par fuit, amplexus sum.*

*Indiculus eorum, ad quos exstant
EGINHARDI Epistolæ.*

A misso Dominico. 22.

Amalharo. 3.

Ansgiso. 1.

Blidthrut sorori. 15.

Magno Domino servus modicus. 42.

Dominæ. 40.

Egilolfo & Humberto. 6.

Episcopo. 31.

Eremberto Vicedomino & Luithardo
presb. 12.

Ev. S. S. 26.

G. Co.

G. Comiti atque Optimati. 45. N. W.
& G. 61.

Geboino Comiti. 9.

Gerwardo. 14.

Gozberto Abbati. 2

Hattoni Comiti. 16.

Hermengardi Imperatrici Augustæ. 62.

Hetti Archiepiscopo. 10.

Hludovici Imp. 19. 20. 21. *ad Emerisa-*
nos. 39.

Hrabano Abbati (*Fuldensi*) 17.

Hruotberto Comiti. 11.

Humberto & Egilolfo. 6.

Jacobo Episcopo. 5.

Ad Lotharium Imperatorem admoni-
tio. 34.

Luithardo Presbytero & Eremberto Vi-
cedomino. 12.

Lupo Ferrariensi, Eginhardi Epistola ter-
tium locum occupat inter Epistolas
Lupi a Baluzio illustratas, ut Lupi ad
Eginhardum, quem præceptorem su-
um vocat, sunt prima, secunda, quar-
ta, quintaque.

Magistro & præcipuo Capellano domnæ
Imperatricis. 59.

Marchrado Vicedomino. 18. Hunc
puto Marcwardum, cujus mentio in
Lupi Epistola quinta.

Missis Imperatoris Comiti, Judici. 33.

N. 24. 32. 36. 38. 47. 48. 50. 51. 53. 55.
 56. 58. venerabili. 25. Comiti. 27.
 28. 56. 57. summi DEI Sacerdoti. 29.
 Abbati. 35. 46. 54. Vicedomino. 37.
 Episcopo. 43. Optimati. 49. Presby-
 tero & Vicedomino. 52.

R. G. R. O. Episcopo. 8.

Otgario Archiepiscopo. 4.

Popponi Comiti. 7. 13.

E. E. S. S. 44.

M. V. 60.

Vicedomino. 23. vide Eremberto.

Vuffin. 30.

N. W. & G. 61.

EGINUS Monachus scripsit *vitam S. Anso-
 vini*, circa Annum 840. Confessoris &
 Episcopi Camerinenfis in Piceni Umbri-
 æque confiniis ad Petrum Episcopum,
 quæ edita est in Actis Sanctorum Tom. 2.
 Martii 13. p. 322 - 327.

EGMONDANUM Chronicon. Infra, JO-
 HANNES de Leydis.

Johannes Baptista EGNATIUS gentilitio
 nomine *Johannes de Cipellis* * natus Ve-
 netiis An. 1473. deinde discipulus Poli-
 tiani, atque in patria successor Sabelli-
 ci, cum ibi humaniores litteras per an-
 nos fere XL. magna laude docuisset,
 obiit An. 1553. ætatis 80. Ejus scripta
 præter *libros III. de Cæsaribus* in Carolo
 V. de-

* Colomesius ad Gyraldum pag. 282. & ad Scali-
 gerana pag. 258.

V. definentes, qui sæpe prodire cum Svetonio, notasque in *Svetonium*, & in *Historie Augustæ scriptores*, in *Ovidium*, in *Ciceronis Epistolas ad diversos*, ad *Romanæ Urbis descriptionem*, & in *Dioscoridem*, versum ab Hermolao Barbaro, sunt *De exemplis Virorum illustrium, Venetæ præsertim Civitatis: Racemationes* in loca bonorum Auctorum a Grutero insertæ Tomo 1. *Lampadis artium* pag. 318-352. & laudatæ Jacobo Gaddio de scriptoribus non Ecclesiasticis Tom. 1. pag. 170. seq. *Panegyricus Francisco, Regi Francorum*, a) ob victoriam de Helvetiis partam, Venetiis 1540. 4. Aliæ *Orationes LXX. Oratio ad Meretrices. De Origine Turcarum. Epistolæ XC.* Vide Nicolaum Comnenum Papadopoli T. 2. *Gymnasii Patavini* pag. 200. seq. Bælium in *Dictionary*, & Sebastianum Corradum in *Quæstura*, sub init. ubi inter laudes ejus ait *melius eum dixisse quam scripsisse.*

S. EGWINUS, five **EUGENIUS**, Monachus Ordinis Benedict. atque inde *Wiciorum*, five *Vigorniensis* in Anglia Episcopus, scripsit vitam *S. Althelmi*, b) *Shirburnensis Episcopi*, defuncti An. 709. &

a) *Essais de Litterature* Tom. 1. p. 291. seq.

b) De hoc **ALTHELMO** supra T. 1. p. 142.

& aliorum Sanctorum, nec non de origine & institutione Cœnobii sui Coveshamensis, & de suis apparitionibus. Rebus valedixit humanis A. 716. vitæ scriptorem natus S. BERCIVALDUM, sive BERHTWALDUM, c) Archiepiscopum Cantuariensem, qui diem obiit A. 731. Vide Lelandum cap. 68. Baleum Centur. 1. cap. 91. Pitseum pag. 121. & Vossium pag. 274. seq.

S. EIGIL, sive ÆIGIL, Abbas Fuldenfis ab Anno 818. ad 822. Vide supra, ÆGIL Tomo 1. pag. 63. & de CANDIDO, qui Eigilis vitam scripsit, pag. 796. BRUUN.

EINHARDUS, supra, EGINHARDUS.

EINHARDUS de Catzenelebogen (Catimeliboco) ex Abbate Limburgensi Episcopus ab Anno 1057. ad 1067. d) *Spirensis*, scriptor librorum quatuor de *cerimoniis Ecclesiæ*, quod insigne volumen vocat Cornelius Schultingius in Bibliotheca Ecclesiastica.

EITELREDUS, *Athelredus*, *Valredus*, Abbas Rievallensis, supra, ADILREDUS Tom. 1. pag. 38.

EITEL-

c) Henrici Warthoni Angliæ Sacra Tomo 1. p. 158. Supra, BERTHOWALDUS & BRITHWALDUS.

d) Sammarthani Tom. 3. Galliæ Christianæ pag. 4937.

EITELREDUS, five **ÆTHELREDUS**, totius Albionis, five Angliæ Rex, cujus Charta datâ Vulffino Episcopo & Cœnobio Scireburnensi A. 998. exstat in Henrici Warthoni Anglia Sacra Tomo 1. pag. 170.

EITELWOODUS, **EITELWOLFUS**, infra, **ETHELW.**

ELBODUM *Venedotarum* in Anglia Archiepiscopum Voffius pag. 261. Cangiusque appellant, Baleum secuti Centur. 1. c. 72. & Pitseum pag. 105. Idem Elbodus apud Lelandum cap. 45. dicitur *Venetorum* Episcopus, rectius sane, ut intelligamus, Episcopatu eum præfectum Venetensi (*Gvent*) Paterni in Southwallia Angliæ. Ex lucubrationibus ejus nihil ætatem tulit, quanquam Baleus & Pitseus eum *de celebratione Paschatis* scripsisse, & *Historiam sui temporis* tradidisse referunt, clarum apud Cambros circa Annum 610.

ELDADUS, five **HELDADUS**, **EALDADUS**, Episcopus Claudiocestriensis, five Glocestriensis circa Annum 490. in Anglia, cujus *Orationes invectivas in Saxones* memorat Pitseus p. 90.

ELDEFONSUS, infra, **ILDEFONSUS**.

Philippus

Philippus Harvengius de ELEEMOSYNA, S. Bernhardi amicus, Abbas bonæ Spei in Cœnobio Hannoniæ, Ordinis Præmonstratensis, defunctus post Annum 1180. Ejus scripta junctim edita Duaci a Nicolao Chamart, & ipso Cœnobii bonæ Spei Abbate, Duaci 1620. fol. Vide Caveum ad Annum 1140. Sweetium pag. 941. Valerium Andream pag. 772. Scripta illa sunt: *Epistole XXI. Commentarius mysticus & Moralitates in Cantica Canticorum. De somnio Nabuchodonosoris. De lapsu primi hominis. De damnatione Salomonis. De clericorum dignitate, scientia, justitia, continentia, obedientia & silentio. Vita S. Augustini Hipponensis & S. Amandi Abbatis Tungrensis, Passio SS. Cyriaci & Julittæ, Salviique Martyris. Vitæ SS. Foillani, Gisleni Abbatis, Landelini Abbatis, Ode Virginis, * Waldetrudæ Virginis. Passio S. Agnetis Virginis. Varia Carmina, Epitaphia, † logogriphi.*

ELEREDUS, supra, **ADILREDUS**, **EALREDUS**. Vide etiam in **S. EDUARDO** Rege.

ELE-

* S. Ode vita in Actis Sanctorum Tom. 2: April. 20. pag. 573.

† Epitaphium in Ivonem Tome V. Maji 20. pag. 248.

ELERIUS Cambrius, Abbas in Cambria præfens A. 660. interfuit discessui *S. Wenfredæ* Virginis ejusque vitam scripsit, ex quo profecit, * qui circa Annum 1140. de eadem Virgine ejusque An. 1138. Salopiam translatione narrationem composuit **ROBERTUS**, Abbas Salopiensis, cujus compendium apud Surium 3. Novembris. Laudant Elerium Lelandus cap. 49. Baleus X. 10. & Pitseus pag. 109.

ELEUSIUS alio nomine **GEORGIUS** dictus, Monachus & discipulus *S. Theodori* Siceotæ, Episcopi Anastasiopolitani, Archimandritæ Cœnobiorum in Galatia, defuncti An. 613. cujus *Vitam* scripsit non Latine autem, sed Græce, etsi Latine legitur apud Surium 22. April. ex versione Petri Francisci Zini, quam solam quoque habet Henschenius Act. Sanctor. April. T. 3. p. 33.

S. ELEVThERIUS Episcopus *Romanus* ab Anno *CHristi* 171. Junii 3. ad 185. Septembris 6. *Epistola* ei tributa *ad Ecclesias per Gallie Provincias Domino militantes* exhibetur & exploditur a Blondello in *Pseudo-Isidoro* pag. 209. De Lugdunensium & de Lucii Britannorum Regis ad hunc Elevtherium litteris vide Petri Cou-

* Voss. pag. 267. Hist. Lat.

Coustant Epistolas Romanorum Pontificum pag. 87. seqq. quemadmodum & de *Decretis*, quæ illi adscribuntur, atque de *Epistola Elevationis ad Lucium*, Regem Britannorum, quam exhibet in appendice pag. 23. ex Usserii de Britannicarum Ecclesiarum primordiis capite 6. sed eam (ex quinque licet Codicibus MStis expressam) tempora Elevationis minime sapere Usserius ipse pulchre annotavit: cui addendus etiam Johannes Owenus est in Theologumenis pag. 245. seq. & 253.

ELEVTHERIUS Blandinensis per novem, & per XXXL amplius annos *Tornacensis* Episcopus defunctus A. 531. de quo Ægidius Bucherius in Belgio Romano XX. 4. pag. 586. seq. & Henschenius ad scriptores Vitæ Elevationis tres antiquos ANONYMOS pag. 187. 189. 206. & GILBERTUM de Tornaco, Ordinis Minorum circa Annum 1260. pag. 196. & revelationem factam HENRICO Tornacensi A. 1141. pag. 195. Act. Sanctorum 20. Februar. Tom. 3. Hujus Elevationis sub nomine (non citra causam quidem illa suspecta sunt eruditis, vide Oudinum Tomo 1. pag. 1335.) quæ Andreas Schottus in Bibliotheca Patrum Colonienſi A. 1622. Tom. XV. edidit, recusa deinde in Lugdunensi Tom. VIII. pag. 1524. hæc

hæc sunt: *Sermo & Confessio de SS. Trinitate. De incarnatione Domini. De Domini Natali. In Annunciationis festum, & Oratio Elevationis animi agentis ad DEUM pro Fide & Ecclesia Tornacensi.* Sermo in Annunciationis festum incipit his verbis: *De tripartita solennitate beatissimæ Virginis Mariæ, fratres charissimi, in qua Angelus annunciat, Virgo concipit, Unigenitus Ingeniti Filius carne vestitur, pauca dicenda sunt, quamvis multimoda laude dignus sit, qui nunciat, dignior quæ per aurem concipit, dignissimus autem ille, qui concipitur.*

ELFWARDUS, ELWARDUS, vide, ETHELWERDUS.

ELIAS de Annibaldis, Waddingo pag. 105. de Nabinalis, Ordinis Minorum, ex Archiepiscopo Nicolsiensi An. 1342. Cardinalis, defunctus Avenione Anno 1363. Scripsit in Apocalypsin, in quatuor libros Sententiarum, & de vita contemplativa, nec non Sermones. Vide G. Josephi Eggs purpuram doctam Tom. 1. p. 370. qui ab hoc Elia de Nabunal, Cardinali, distingvendum esse contendit ELIAM de S. Heredio, * Ordinis Benedicti. Episcopum

* De S. Irier apud Lemovicenses, ut Cangio notatum, sed qui hinc cum priore eundem facit, ut Waddingus quoque.

scopum Uticensem & Cardinalem sub Innocentio VI. A. 1353.

ELIAS *Capreolus*, supra, **CAPREOLUS**, Tom. 1. p. 916.

ELIAS *Cortonensis*, Ordinis Minorum, cujus exstat *Epistola de obitu* Doctoris sui *S. Francisci* An. 1226. edita a Spoelberto, Waddingo aliisque.

ELIAS *de Coxida*, supra, **COXIDIUS**, Tom. 1. p. 1219.

ELIAS Abbas *Dunensis* Ordinis Cisterc. defunctus An. 1203. idem cum *Coxidio*, & Sermo ille, quem pietate & doctrina refertissimum laudat Sanderus pag. 180. Bibliothecæ Belgicæ MS. is ipse est, quem vulgavit Carolus de Visch pag. 90. Bibl. Ord. Cisterc.

ELIAS *de Eveshamo*, Wigorniensis Monachus Ordinis Benedictini circa Annum 1270. scriptor *Chronici* nondum editi, quod sciam. Vide Pitseum p. 351. Baleum IV. 33.

ELIAS *de S. Heredio*, supra, **ELIAS** *de An-nibaldis*.

ELIAS *de Nabinalis*, supra, **ELIAS** *de An-nibaldis*.

Magister *Petrus* **ELIAS** Sæculi XI. Grammaticus, cujus Commentarium MStum in *Priscianum* memini me evolvere satis spisso Volumine. Ejusdem *Compendium metri-*

metricum e Prisciano, & Lexicon metricum MStum in variis Bibliothecis, ut dixi libro IV. Bibliothecæ Latinæ cap. 6. & 7.

ELIAS *Presbyter* & *Ecdicus*, auctor florilegii sæculo XII. a Cangio præter rem inter Latinos scriptores refertur. Nam Græce scripsit, atque Anthologia ejus Gnomica ex præstantibus Philosophis, distincta capitibus CCL. Græce MSta superest in variis Bibliothecis, ut in Bavaria Cod. LXXXIV. & in Bibliotheca Regia Parisiensi Cod. 378. 765. Ex hoc florilegio, florilegium Latine divulgavit Jacobus Pontanus * Ingolstadii 1603. 4to, cum Simeonis junioris sermonibus: recusum in Bibliotheca Patrum Parisiensi, Coloniensi & Lugdunensi Tom. XXII. pag. 756.

ELIAS non diu post Annum 1126. scriptor *Vitæ S. Raymundi*, Rotensis & Balbastrensis Episcopi in Aragonia, editæ in Actis Sanctorum Tomo IV. Junii 21. pag. 127.

ELIAS *Rubeus* Tripellanensis in Comitatu Cantabrigiensi Anglus circa Annum 1280. cujus librum *contra nobilitatem inanem*

S 2

* Vide Bibliothecam Græcam Tomo X. pag. 300. & 508.

inanem memorant Baleus IV. 48. & Pitseus pag. 363.

ELIAS *de Trickingham*, Anglus, Monachus Petriburgensis, Ordinis Benedictini, auctor *Chronici*, quod MStum in Bibliotheca illustris Clarendonii Comitis definit in Anno 1268. ut testatur Wilh. Nichols in Bibliotheca Historicorum Angliæ pag. 63. Eundem Eliam laudant Baleus IV. 32. & Pitseus pag. 350. Baleus testatur Chronicon ejus incipere ab Anno Christi 626. Præfixa Chronico brevis computatio de sex ætatibus Mundi, cujus hoc initium apud Caveum: *Ab origine Mundi in prima ætate seculi secundum Ebraicam veritatem computantur anni mille sexcenti quinquaginta sex.*

S. ELIGIUS Episcopus Veromandensis, five translata sede Noviomenfis (*Noion*) in Gallia ab Anno 640. ad 659. Vita S. Eligii scripta ab AUDOENO, five DADONE, * libris tribus, quos integros vulga-

* Illis, quæ de DADONE supra pag. 4. & quæ de *Epistola* ejus ad *Desiderium Cadurcensem*, *vita S. Remigii*, & de *libello de anima Dagoberti Regis* jam notavit Caveus, adde quod *Epistola* Dadonis ad *Rodobertum* Papam, five Episcopum Parisiensem, cum *Rodoberti Epistola* ad Dadonem, vitæ Eligii apud Dacherium subjungitur.

vulgavit Dacherius Tomo V. spicilegii pag. 147. (editionis novæ Tom. 2. p. 76.) cum duos tantum sine prologo (quem vulgavit Labbeus Tomo 2. Bibliothecæ MSS. pag. 517. seq.) publicasset Surius ad 1. Decembris. Tres etiam dedit in Gallica sua versione Ludovicus Montignius, Archidiaconus Noviomenfis, Parisiis 1626. ut ex Auberti Miræi auctario de scriptoribus Ecclesiasticis pag. 32. didici. Ex hujus Audœni testimonio II. 15. & MSS. Codicum fide Eligio * vindicatur *Sermo* ad omnem plebem *de rectitudine Catholicæ conversationis*, qui inter S. Augustino adscripta sæpe editus Tomo IX. tractatu 20. & in novissima editione Benedictinorum Tom. VI. pag. 746. Amstelod. De variis superstitionibus, a quibus in illo sermone Christiani removentur, videndus Carolus le Cointe Tomo 3. Annalium Francorum pag. 484. seq. *Epistola* Eligii *ad Desiderium*, Episcopum Cadurcensem, edita inter alias ad eum scriptas Epistolas Tomo quinto antiquarum Lectionum parte 2. Tom. 1. editionis novæ pag. 646. Ex *Homiliis* autem XVI. quæ in Bibliothecis Patrum, ut novissima Lugdunensi Tomo XII. S 3 pag.

* Sirmondus notis ad Concilium Antisiodorense A. 578. Tom. 1. Conciliorum Galliarum p. 613.

pag. 300. seq. nonnullæ etiam in Francisci Combesii Bibliotheca Concionatoria leguntur, si non omnes, plerasque junioris longe ætatis esse, eruditi jam pridem monuere. Vide laudatum Continuum Tomo 3. pag. 481. seq. Caveum ad Annum 640. Edmundum Albertinum de Eucharistia pag. 906. b. atque Oudinum Tom. 1. p. 1619.

ELIGIUS *Houcarius*, sive *Eucharis* potius, Gandavenfis, sub Seculi XVI. initia scripsit carmine *Vitas S. Levini*, Episcopi & Martyris, *S. Coletæ*, Virginis Gandensis, & *Bertulfi* Confessoris. Comœdiam de patientia Chryselleidis, Pœana & laudes S. Agnetis & S. Catharinæ, De pœnitentia, Morales Institutiones. Gandavi 1511. 1513. 4. *Dialogum Charitatis & Gandæ*, sive *Gandavi*, in Carolum V. A. 1519. electum Imperatorem. *Genethliacon Christo JESU* ex Bucolicis Virgilianis, colloquentibus Gaspare, Melchiore & Balthasare: Carmen elegiacum *in laudem Servatoris e morte resurgentis*. Parisiis 1511. 4. Gandavi 1519. 4. *Dialogum de moribus urbanorum & rusticorum*, versibus hexametris, Gandavi 1520. 1521. *Apologiam Annæ Bynsæ* Virginis Antwerpiensis adversus hæreticos, carmine elegiaco. Antwerpiæ 1529. 8. Vide Sweertii *Athenas Belgicas* pag. 227. qui Eligium

gium Eucharium ab Houcario præter rem distingvit, Voffium pag. 649. ſq. & Valerium Andream p. 201. ſeq.

ELIMANDUS, ſive **ELYMANDUS**, Carolo de Viſch pag. 101. **ELINANDUS**, & pag. 140. **HELINANDUS**, aliis **HELMUNDUS**, Frigidi Montis Monachus Ord. Cifterc. in agro Galliaë Bellovcnaſi, defunctus A. 1227. Jac. Phil. Bergomenſi ad 1199. teſte ſcripſit *Chronicon* ab initio Mundi uſque ad ſua tempora *libris XLVIII*. Præterea librum *de reparatione lapſi*, nec non *Sermones & Episto-las*. Adde librum *de laude vitæ clauſtralis*, & alium *de regimine Principum*. Commentar. *in Apocalypſin* aliaque de quibus Oudinus T. 3. p. 20. ſq. Chronico ejus uſi ſunt præter Jac. Philippum, Vincent. Bellovaceniſis, Ant. Florentinus, atque, ut Voſſio p. 441. notatum, magni auctor Chronici Belgici. Partem poſtremam ab A. 634. edidit Bernh. Tiſſier tomo VII. Biblioth. Ciftercieniſis.

ELIPANDUS Epiſcopus Toletanus circa Annum 780. de cujus & **FELICIS** Urgellenſis hæreſi videndus Petrus de Marca in marca Hiſpanica III. 12. Ejus *Episto-la ad Alcuinum* plena bilis, inter Alcuini Opera p. 910. ſeq. & alia *ad Felicem*, cum ille errori ſuo renunciaret, pag. 995. ſq. Confer, quæ infra in **FELICE**.

S. ELISABETHA filia Andrea, Hungariæ Regis, & Ludovici Pii Landgravii Hassiæ ab Anno 1221. uxor, defuncta Anno 1231. de qua, præter **CONRADUM** de Marpurg, de quo supra Tomo 1. pag. 1169. seq. & **THEODORICUM** Thuringum apud Canisium, de quo suo loco: Surius & Baronius 19. Novembr. Burchardus Gotthelf Sttuvius Act. Litterar. e MSS. Tomo 2. sub init. Joannes Georgius Liebknecht in bina sanctarum Elisabetharum, testium veritatis Evangelicæ in Hassia, memoria Gießæ 1729. 4. pag. 21. seq. ut Johannis Balthasaris Happelii divam Elisabetham, Marpurgi 1645. Germanice editam præteream. Hujus Elisabethæ *Revelationes* An. 1227. factas exstare Cangius annotavit.

S. ELISABETHA Virgo Monialis Ordinis Benedicti. & Abbatissa Schoënaugienfis in finibus diœceseos Trevirensis, defuncta An. 1168. De ejus obitu frater germanus **ECBERTUS** (non Rex, ut est apud Vossium, Cangiumque, sed) Abbas S. Florini Schoënaugienfis, * libellum

* De tribus Cœnobiis, Schoënaugiæ nomine claris in Germania, vide Miræi Auctarium de Scriptoribus Ecclesiasticis pag. 66. seq. editionis a me curatæ, & Oudinum Tomo secundo pag. 1479.

bellum scripsit, qui sexti libri vice visionibus hujus Elisabethæ ab Anno 1152. seq. factis subjicitur, ut dicere me memini supra pag. 234. *Visionum libri V.* prodire edente Jacobo Fabro Stapulensi Parisiis 1513. fol. & cum Visionibus amicæ ejus S. HILDEGARDIS, & S. BRIGITTÆ Colon. 1628. fol. Italice quoque Venetiis 1589. 4. In Actis Sanctorum autem Tom. 3. Junii 18. pag. 607. seqq. non integri quidem Visionum libri, sed ex Visionum libris * & Ecberti narratione excerpta ampla exhibentur illisque inscribitur titulus: *Vita S. Elisabethæ partim ab ipsamet dictata, partim ab Egberto fratre scripta*, una cum *Epistola Virginis ad S. Hildegardem*, Abbatissam Bingiensem, ex Johannis Tritheimii Chronico Hirsaugiensi ad Annum 1165. Librum *de origine, inventione & nominibus virginum undecim millium* † huic Elisabethæ tribuit Vossius pag. 413.

S 5

de

* Liber primus & secundus cum parte tertii, & totus sextus: cæteris duntaxat delibatis, quod minus ad historiam facerent. Nam in tertio, quarto & quinto *Sermones* quædam Virginis & *Epistola* continentur.

† Secundum Jacobi Sirmondi Conjecturam, ex *Undecimilla* Martyris nomine, undecim millium fabulæ ansa data, vide Hadriani Valesii *Valesiana* pag. 48.

de quo nihil apud alios reperio, quam de S. Ursula & undecim millibus decantata fabella apud Petrum Natalem IX. 87. Jacobum de Voragine Legend. aureæ cap. 154. Surium & Baronium 21. Octobris, Hermannum Crumbach Soc. Jes. in S. Ursula vindicata Colonia 1647. fol. ejusque auctario 1669. 4to, quibus opponendus Pagius ad A. 383. num. V. Launojus parte 4. Ep. ult. & apud D. Reiserum p. 861. Usserius Antiquitat. Eccles. Britannia pag. 323. seq. Voëtius III. selectarum dissertationum pag. 474. sqq. & D. Johannes Conradus Dannhauerus noster Tomo 2. homiliarum Academicarum pag. 619. Johannis Davidis Kœleri Historische Münz-Belustigung Tom. 1. pag. 260. seq.

Thomas de ELMHAM Prior Monasterii S. Trinitatis Lentoniae Canonicorum Regularium S. Augustini, scripsit prosa & versu *Vitam & gesta Henrici V.* ab Anno 1413. ad 1422. Angliæ Regis. Primus ex MStis edidit Thomas Hearne Londini 1728. 8. De MStis Cottonianis vide Oudinum Tom. 3. p. 2333.

Chronicon breve ELNONENSE S. Amandi in Gallia ab Anno 534. ad 1223. editum ab Edmundo Martene & Ursino Durando Tomo 3. Anecdotorum pag. 1390 — 1400.

Guilel.

Guilelmus ELPHISTON Episcopus in Scotia Aberdoniensis & Cancellarius circa Annum 1480. scriptor *Antiquitatum & Chronici Scotorum*, in quo Weremundum S. Andreæ Archidiaconum & Johannem de Bello Campo sequi se fuit professus. Servatur MS. in Anglia vide Tomum 2. MSS. pag. 217. num. 7006. & Oudinum Tomo 3. pag. 2670. *Conciliorum* etiam *statuta* reliquisse, Vossius pag. 635. annotat ex Joannis Balei XIV. 57.

ELPIDIUS, qui HELPIDIUS aliis, vel HELFRIDIUS Diaconus & Theodoric Regis Medicus, de quo adire juvabit Sirmondum ad Ennodium lib. VIII. Epist. 8. Alius ut mihi persvadeo *Rusticus* ELPIDIUS V. C. & INL. & Exquistor, cujus sunt *tristicha* in XXIV. historias Veteris & Novi Testamenti, & *Carmen* epicum *de JESU Christi beneficiis*. Utraque in Georgii Fabricii Poëtis Christianis & in Bibliothecis Patrum obvia vulgavit etiam cum notis Andreas Rivinus Lipsiæ 1652. 8vo, juncta poematiis non dissimilis argumenti veterum scriptorum *Lactantii*, *Merobaudis*, *Incerti* & *Amæni*, five Prudentii. *Tristicha* illa, Barthio *Historiarum*, cum *Amœni* enchiridio exstant etiam in Goldasti manuali Biblico, Francofurti 1610. 8. Vide Leyferi historiam poëtar. mediæ ævi p. 74. sq. Inter-

Intercidit ejus *Consolatio*, ejus mentionem facit in Carmine v. 45.

Hinc etiam nostro nugata est schema dolori

Garrula mendosis fingens satyromata Musis

Falleret ut trepidos cantatrix pagina questus &c.

Alexander de S. ELPIDIO, supra, *ALEXANDER*, Tomo I. pag. 168. Ejus scriptis addenda *Expositio Evangelii S. Johannis cum compendio librorum B. Augustini de Civitate DEI*, ad Franciscum Gaetanum Cardinalem. MS. in Bibliotheca Regia Parisiensi. Vide Oudinum T. 3. pag. 882.

ELPIS uxor *Boëthii* A. 524. interfecti, erudita & virtute ac fide in maritum præstantiss. foemina, traditur composuisse *hymnum duplicem* in Petrum & Paulum Apostolos, ex quibus prior incipit: *Aurea luce & decore roseo*. Alter: *Felix per omnes festum Mundi cardines*. Utrique Georgius Cassander locum dedit inter hymnos Ecclesiasticos, quos selegit editque Ao. 1556. recufos deinde in ejus Operibus pag. 264. 265. Parisiis 1626. fol. Vide Mongitoris Bibl. Siculam T. 1. p. 174.

ELPRI.

ELPRICUS, *Chilpericus, Helpericus*, Monachus, cujus quaestio: *Cur Natalitia Sanctorum in letitia, Parasceve vero in tristitia celebremus?* ad Alcuinum, legitur in hujus libro de Divinis Officiis, inter Alcuini Opera p. 1054-1058.

ELREDUS, supra, **EALREDUS** & **A-DILREDUS**.

ELSWARDUS, infra, **ETHELWERDUS**.

ELVANUS *Avalonius* inter primos Christianos Doctores in Britannia, laudatus à Gilda, Matthæo Westmonasteriensi circa A. C. 156. & Lelando c. 13. de Britannicis scriptoribus. Ejus librum *de origine Ecclesiae Britannicae* memorant Baleus l. 27. & Pitseus pag. 79. sed neutri inspectum opinor. Itaque de eorum fide addubitat Vossius pag. 170.

ELVODUGUS *Probus*, Britannus Monachus Bannochorensis à Pitseo pag. 103. traditur *Historiam Britannicam* scripsisse circa An. 590. adde Baleum Centur. l. c. 67. & quæ infra in **NENNIO**. Non diversus esse videtur hic **ELVODUGUS** ab **ELBODO** de quo supra. Vide Lelandum cap. 45. & 57.

ELWACENSE Chronicon, vide mox **ELWANGENSE**.

Ex **ELWANGENSI** Chronico Abbatia nobilis in Circulo Svevico Germaniae ad Jagistam fluvium (Jagst) in Virguna (Dirn)

(*Birngrunde*) excerpta per Matthæum Mareschallum de Pappenheim ab An. 1095. ad 1477. in Tomo I. scriptorum Freheri de rebus Germ. pag. 453. & editionis novæ Struvianæ p. 675 - 690. Idem Chronicon ex MS. Nevesheimensi integrum ab Incarnatione Domini usque ad A. 1473. communicatum a Magno Ster, Bibliothecario Neresheimiensi publicavit Bernardus Pez in tomo quarto anecdotorum parte 3. pag. 759. ad 892. sub titulo Chronici ELWACENSIS.

EMERICUS Monachus Ord. Benedict. Elefancensis * sive Elwangelensis, scripsit circa A. 870. jussu Lanthonis Episcopi Augustani *Vitam S. Magni* Abbatis & Confessoris, discipuli S. Galli. Memoria Magni hujus recolitur 6. Septembr. Vide Arnoldum Wion Tom. 2. ligni Vitæ p. 295. & 296.

EMICHO post Ecbertum Abbas Schoenau-giensis Ordin. Benedict. circa A. 1190. Ejus rhythmī in laudem S. Elisabethæ Schoenau-giensis, editi in Actis Sanctor. T. 3. Junii 18. pag. 605. 606. Vitam illius quam memorat Cangius, non vidi, & quod de laudibus Elisabethæ Tritheimius cum Emichonis hujus sermonibus commemorat, nihil fortasse intelligitur a rhythmis illis diversum.

EMO

* Corrupte *Elephantiacensis*.

EMO, five EMMO, Abbas primus Horti floridi Ordin. Præmonstratensis in agro Werumenfi five Wittowerano apud Om-landos Frisiæ, scripsit *Chronicon* rerum sua ætate gestarum ab A. 1204. ad 1237. quod edidit Antonius Matthæus in limine Tomi 3. *Analectorum Veteris ævi* Lugdun. Batav. 1699. 8. & Carolus Ludovicus Hugo Abbas Stivagiensis in tomo I. sacræ Antiquitatis monumentorum Historicorum Dogmaticorum & Diplomaticorum, Stivagii 1725. fol. p. 429. addita p. 504. continuatione MENCONIS, Abbatis Werumenfis tertii ab A. 1237. ad A. 1272. & pag. 552 - 566. continuatione tertia ANONYMI ab A. 1276. ad 1297. Utramque etiam Antonius Matthæus pag. 162. & 275. dicti tertii Voluminis subjunxerat.

EMMO nescio idem cum superiore an diversus, cujus scriptum *de qualitate Viæ futuræ* memorat Antonius Sanders in Bibliotheca Belgica MSta p. 271. & cujus *Præfationem in libros tres ex prætis SS. Scripturarum & Patrum sententiis excerptos* ad Wilhelmum, quem Reverendissimum in CHristo Patrem appellat, ex MSto ante 500. annos exarato vulgavit Edmundus Martene Tomo 1. *Anecdotorum* p. 667.

EM-

EMPORIUS Rhetor, qui sæculo sexto sup-
par Cassiodoro videtur floruisse, scripsit
librum *de Ethopæia ac Loco communi*, nec
non *præcepta demonstrativæ materiæ & de
specie deliberativa*, quæ cum aliis vete-
rum Rhetorum Latinorum scriptis lu-
cem viderunt Basileæ, Parisiis, atque in-
ter Rhetores antiquos Latinos Francisci
Pithœi, Parisiis 1599. 4. pag. 278. 283.
Vide quæ notavi in Bibliotheca Latina
IV. 8.

EMUNDUS, qui vitam S. Anselmi, alia-
que scripsit. Supra pag. 210. **EADME-
RUS**.

EMUNDUS Rex, **EMUNDUS** Divitis,
EMUNDUS Dinterus &c. Supra **ED-
MUNDUS** p. 247. seq.

ENCHIRIADES *sub Persona discipuli inter-
rogantis & Magistri respondentis scripsit*
Dialogum de ratione Musicæ, & in tri-
bus libris *multiformes Musicæ regulas ex-
plicuit*. Hæc de eo Sigebertus Gembla-
censis cap. 109.

ENCOLPIUS, quo familiarissime usum
Imperatorem Alexandrum Severum te-
statur Lampridius cap. 17. eumque inter
eos, qui Alexandri Severi vitam scripse-
runt refert cap. 48. Hinc inter Histori-
cos Latinos Encolpium celebravit Vos-
sius vir præstantissimus pag. 177. At si
credi-

credimus Thomæ Elioto, * equiti Anglo, Græce scripsit, non Latine. Prodiit enim Anno 1549. Londini libellus Anglicanus inscriptus: *Imago Imperii, sive the image of Governance compiled of the Acts and Sentences notables of Alexander Severus*, quem in Epistola ad Proceres Anglicanos dedicatoria e Græco sermone transtulisse se ait *Thomas Eliotus*, Eques auratus, atque exemplar Græcum commodato accepisse a Clarissimo quodam Neapolitano cui nomen Pudericus. Auctorem libelli affirmat fuisse Encolpium, Alexandro Severo a Commentariis. *Sed Græculi alicujus recentioris commentum libellum istum fuisse, utcunque sane Lampridio subinde satis concordem, non dubito*, inquit Seldenus in notis ad Eutyrium pag. 175. cui suffragatur Stephanus le Moyne ad Varia Sacra pag. 1109. & Tillemontius Tomq. 3. Historiæ Imperatorum pag. 373. At Viri Clarissimi Wilhelmus Wotton in Historia Romana ab excessu Antonini Pii ad mortem Alexandri Severi, scripta Anglice editaque Londini 1701, 8. pag. 533. sq. eumque secutus Petus Bælius in supplemen-

to

* De hoc Elioto vide Johannem Baleum Centur. VIII. 77. Johannem Pitseum ad Annum 1546. pag. 734.

to Lexici voce *Encolpius*, & Humfredus Hody ab ipso Elioto, inter cujus ingenii monumenta etiam illud refert Joannes Baleus, totum scriptum contendunt suppositum & confictum fuisse. Atque Humfr. Hodius quidem lib. 1. de Bibliis Originalibus p. 108. *Historia Encolpii*, inquit, *quam citamus*, prorsus ignota est viris literatis, neque multis inter nostrates (Anglos) quorum lingua sola habetur, nota, forsitan uni tantum aut alteri. Ex Græco vero in sermonem Anglicanum translata est (si ipsi titulo fides) a Thoma Elyoto Medico, & edita Anno 1549. Sed non est, cur doleant viri eruditi, lingua solum Anglicana Historiam istam exstare. Quamvis enim ex Lampridio appareat, existisse olim Historiam Vitæ Alexandri Severi ab Encolpio scriptam, tamen fidem dederim, non illius hanc esse, sed ab aliquo Christiano, ejus nomini suppositam. Neque Orationes quæ in ea multe habentur, ex Codice Græco converse sunt, sed ab ipso, crede mihi, Elyoto compositæ. Scio ego hominis ingenium, & Orationes confingendi morem ex aliis ejus scriptis. Imo totum librum ab ipso Elyoto compositum fuisse, mihi ego facile persvadeo, quamvis prætendat a nobili quodam Neapolitano exemplar Græcum se mutuo accepisse. De Historia hac plene nos alibi. Sed fatiis citius concessit

cessit vir longiore vita dignissimus jam Anno 1707. Itaque Antiquitates ejus Alexandrinas & alia præclara ingenii monumenta incassum fortasse expectamus. De Wottoni sententia vide sis Acta Eruditorum Lips. A. 1702. pag. 489. Idem judicium feras de historia conficta ac supposititia de Principe *Eraſto*, filio Diocletiani Imperatoris, & VII. Philosophis, quæ velut e Græco translata Gallice prodiit Parisiis 1709. 12. In præfat. mentio versionis Italicæ, Hispanicæ, & veteris paullo prolixioris Gallicæ. De Latina, Anglica & Germanica veteri, vide Erhardum sive Goldastum ad Petronium pag. 509. editionis Clarissimi Burmanni.

ENERANDUS, infra, ENTRANDUS.

ENERVINUS, infra, EVERVINUS.

ENGELBERTUS, Abbas *Admontensis* in Stiria ad Anasum fluvium: Ordinis Benedictini * ab Anno 1297. obiit A. 1331. scriptor libri *de ortu, progressu & fine Romani Imperii*, quem Mundi finis proxime est infecuturus. Hunc post editionem Casparis Bruschii, qui cum hodieporico suo Bavarico illam vulgavit, Basileæ 1553. 8. & Joachimi Clutenii, Of-

T 2

fen-

•• Trithem. cap. 379. de S. E. & illustr. Benedictin. II. 100.

fenbaci 1610. 8vo, recognovit Andreas Schottus, unde recusis prodiit in supplemento Bibliothecæ Patrum Coloniensi A. 1622. & in Lugdunensi T. XXV. pag. 363.

Carmen Engelberti heroicum, seu *Panegyricum in Coronationem Rodulphi Habsburgensis* A. 1273. scriptum, in quavis fere Historicorum Germanicorum collectione reperiri, ait Caveus, lapsus memoria, eumque secutus Oudinus Tomo 3. pag. 555. nam quantum mihi in nulla hactenus mihi occurrit.

Cætera, magnam partem adhuc inedita Engelbertus ipse memorat in *Epistola de studiis & scriptis suis* ad Ulricum Scholasticum Viennensem, quam edidit Bernhardus Pezsius Tomo 1. *Anecdotorum* pag. 429. Ex illa Catalogum lucubrationum Engelberti referam, annotatis iis, quæ ejusdem Pezii industriæ debemus in lucem jam prolata.

Primò in Theologia.

Primò Expositionis continuæ super Psalmum: *Beati immaculati*, per totum usque: *ad Dominam cum tribularer*: Quod Opus incipit: *Vadam in agrum.*

Item.

Item de Gratiis & Virtutibus Beatæ Mariæ Virginis, quod incipit: *Læteatur anima vestra.* Edidit laudatus Pezius Tomo I. Anecdotorum pag. 504. & partem secundam pag. 565. tertiam p. 585. Expositionem Cantici B. Mariæ p. 617. partem quartam p. 696.

Item de Articulis Fidei, quod incipit: *Qui confidunt in.*

Item Tractatum unum de Passione Domini & mysterio Crucis, qui incipit: *Circa magnum.*

[Tractatum super Passionem secundum Matthæum, edidit Pezius Tomo VIII. Bibliothecæ Asceticæ pag. 67 -- 112.]

Item de Corpore Domini Tractatum, qui incipit: *Cum propter plures modos.*

Item Tractatum de Gratia Salvationis & iustitia damnationis humanæ, qui incipit: *Indica mihi.*

Item de Libero Arbitrio Tractatum, qui incipit: *Inter cetera plures.* editus Tom. IV. Anecdotorum Pezii parte 2. pag. 121 - 147.

Item de Summo Bono hominis Tractatum, qui incipit: *Melius est videre.*

Item de Providentia DEI, qui incipit: *De Providentia DEI*. Edidit Pezsius Tomo VI. Bibliothecæ Asceticæ pag. 51 -- 150.

Item de Miraculis CHristi, qui incipit: *Mirabilia testimonia*.

Item super duodecim Antiphonas: *O Sapientia &c.* Tractatum, qui incipit: *aspiciebam in visione*.

Item de Quæstionibus super Antiphonam: *Cum Rex gloriæ*, Tractatum, qui incipit: *De illo laudabili*.

Item de Statu Defunctorum Tractatum, qui incipit: *Occasione ejus, quod legitur*. Edidit Pezsius Tomo IX. Bibliothecæ Asceticæ p. 113 - 192.

Item de Quæstione illa: Utrum DEUS adhuc incarnatus fuisset, si primus homo non fuisset lapsus, Tractatum, qui incipit: *Utrum, si primus homo*.

Item super Evangelium: *in principio erat Verbum*, Tractatum, qui incipit: *Ad præceptum tuum elevabis*.

Item de Sensu doloris CHristi in Passione, & de declaratione verborum Hilarii Tractatum, qui incipit: *Super quibusdam Verbis Hilarii*.

[Sermones,

Opus de Sanctissima Trinitate.

Orationes precatorias ad JESUM & Mariam.] De

De Philosophia Naturali.

Primò super Librum Aristotelis de Mundo, unum magnum Commentum, quod incipit: *Inter plura capitula.*

Item super Librum de Inundatione Nilii unum Scriptum, quod incipit: *Post librum Aristotelis.*

Item de Fascinatione Tractatum, qui incipit: *Cum secundum Philosophum*

Item de Naturis Animalium Tractatum, qui incipit: *De Naturis.*

Item de quibusdam Naturalibus Tractatum, qui incipit: *Super exceptionis.*

Item de causis & Signis mutationis aëris & temporum.

Item de Causa longævitatis hominum ante Diluvium Tractatum: qui incipit: *Questionem difficilem.* Tom. I. Anecdotorum Pezii p. 437-502.

Item in Musica Tractatum, qui incipit: *Propter amicorum instantiam.*

Item in Philosophia Morali.

Tractatum de Regimine Principum. Incipit: *Philosophus dicit.*

Item Tractatum, qui dicitur Speculum Virtutum. * Incipit: *Gloriosis Dominis*: Alberto & Ottoni, Ducibus

T 4

Au-

* Acta Eruditorum A. 1724. pag. 483.

Austriæ. Edidit in XII. partes tributum laudatus Pezius in Ascetica Bibliotheca cujus totum Volumen tertium occupat.

Item de Officiis & Abusionibus eorum. Incipit: *Cum libros &c.*

Item de Ortu & Fine Romani Imperii. Incipit: *Consedentibus.* De hujus libri editionibus dictum pag. 291. seq.

Item de eo, utrum Sapienti competat ducere uxorem, Tractatum, qui incipit: *Narrat Satyrus.*

Item Dialogum Concupiscentiæ & Rationis. Incipit: *Quoniam, ut dicit Seneca.*

Item Tractatum Metricum de Consilio vivendi, qui incipit: *Consilium vitæ cupiat qui discere rite.*

Item de Electione Regis Rudolphi, qui incipit: *Sclavica qui tumidi confregit cornua Sceptri.*

Item de Passione beatæ Katharinæ Opus, quod incipit: *Inclita qui sanctæ Katharinæ Virginis acta.*

Quæ tria sola metricè sunt dictata &c. Si quæ adhuc Opera complenda habemus in manibus, prædictis addi possunt, cum completa fuerint DEO dante. *Hactenus Engelbertus.*

ENGEL-

ENGELBERTUS alius, de quo Albericus in Chronico ad Annum 1177. *Apud Cabillonem Engelbertus ordinatur Episcopus, qui post annos tres Episcopatum dimisit, sed tamen Ordines & Benedictiones celebrat.*

ENGELBERTUS Abbas Ordinis *Cisterciensis* circa Annum 1250. scripsit *Vitam S. Hedwigis*, Ducissæ Poloniæ, * & postea monialis Cœnobii Trebrucensis in Silesia, ex quâ profecisse se profitetur scriptor, qui ejusdem Hedwigis vitam scripsit editam a Surio 15. Octobris. *Ex iis etiam, inquit, quæ frater Engelbertus, Ordinis Cisterciensis, de hac sancta scripsit, quedam notatu digna illis adjunxi.*

S. ENGELBERTUM *Coloniensem, illustratum ex Archivis* vulgavit Ægidius Gelenius Colonia 1633.

ENGELBERTUS Abbas *Corbejensis*. Vide, **ANGILBERTUS**, T. I. p. 266.

ENGELBERTI Cultificis *Tractatus de Simonia vitanda in receptione Novitiorum*, memoratur a Sandero Tom. 2. Biblioth. Belgic. MSS. p. 214.

T 5

ENGEL-

* Matertera hæc S. Elisabethæ Regis Hungariæ filiz, de qua supra pag. 280.

ENGELBERTUS S. Matthiæ Trevirensis
Abbas Morellanus Ordinis Benedictin.
ab Eisengrenio & Possevino traditur vi-
xisse An. 987. scripsisseque carmine he-
roico *Passiones duodecim Apostolorum*.

ENGELHARDUS Abbas in Lanckhaim,
Ordinis Cisterciensis, Diœcesis Bamber-
gensis, scripsit *vitam S. Mechtildis*, five
Mathildis, cognatæ Friderici I. Impera-
toris, Abbatis in Diessen & postea Ei-
telsteden inter Augustam & Ulmam,
defunctæ circa Annum 1160. Edidit
Henricus Canisius Tomo V. antiquarum
Lectiōnum parte 2. pag. 8. (editionis
novæ Tomo III. pag. 532.) unde recusa
cum commentario prævio & notis Hen-
schenii Tom. VII. Actorum Sanctorum
Maji 31. pag. 444. Engelhardum circa
Annum 1200. scripsisse Cangius ait, Vos-
sium secutus, recte ni fallor. Nam Ou-
dinus, qui Tom. 3. pag. 619. utrisque eo
nomine manifestum impingit errorem,
debebat evidenter demonstrare, quod
ait Mechtildem post Annum 1280. e vi-
vis migrasse.

ENGELHARDUS *Funck*, five *Scintilla*
Svobacensis Francus, clarus Romæ cir-
ca Annum 1494. teste Trithemio c. 927.
& de scriptoribus Germaniæ cap. 282.
qui memorat ejus Carmen elegiacum
ab

de laude Patrie suæ, carmen de annulo sibi donato, Epigrammata & Epistolas.

Theodoricus ab ENGELHUSEN, five *Engelhusius* Einbeccensis, ex Canonico Hildesheimensi Presbyter monasterii in a) Wittenborch, defunctus A. 1430. scripsit *Chronicon Chronicorum* minime contemnendum ab Orbe condito ad Annum 1420. quod primus post Basilii Joannis Heroldi, & Gvilelmi Budæi, Medici Halberstadenſis intercepta consilia, b) in lucem edidit Joachimus Johannes Maderus, ex IV. MSS. Helmſt. 1671. 4. Excerpta quædam ediderat in Antiquitatibus Brunſvicenſibus, ibidem 1661. 4to. Idem *Chronicon* emendatum & ab Auctore continuatum ad Annum 1433. legitur in Tomo secundo scriptorum Brunſvicenſium illustris Leibnitii pag. 977. seq. De *Matthiæ DOERINGII* continuatione ab Anno 1420. ad 1464. & alterius (Thomæ forſan WERNERI) ad Annum 1497. dixi supra pag. 131. Idem Engelhusius traditur *Commentarium* scripſiſſe in *Pſalmos*, & *Vocabularium* ab auctore *Engelhusen* dictum, quod

a) Vide Buſchium apud Leibnit. T. 2. Brunſv. pag. 842.

b) idem præfat. ad Tomum 2. pag. 54. atque ex eo Oudinus Tomo 3. pag. 2312. seq.

quod Brunsvici in Codicibus ædis San-
Blasianæ servatum notavit Rev. Philip-
pus Jul. Rehtmeyerus in Antiquitatibus
Brunsvicensibus Germanice editis, ap-
pendice ad Tomum I. pag. 81. nec non
Chronicon Erfordienſe, de quo infra.
Non audet laudatus Leibnitius Engel-
huſio tribuere *Pœſin Ducum Brunsvicen-
ſium*, ſive poëma de Ducibus Brunsvi-
censibus, quod allegatur ſub titulo.
THEODORI, ſive THEODORICI
LONGI *de Einbecke*. Nam ut diſtinguen-
dos, inquit, *judicem, facit non tantum,*
*quod Meibomius, * editor poëmatis leonini*
de Saxonia, Tidericum Langium ejus au-
ctorem, Canonicum Goſſlarienſem & Ein-
beccenſem vocat, ſed &, quod in poëmate
inter Saxonie dynaſtas adhuc vigentes,
quosdam recenset, velut Homburgios, qui
Engelhuſio floreſcente jam extincti erant.
Genealogiam brevem Ducum Brunsvi-
cenſium Engelhuſio auctore idem exhi-
bet Leibnitius T. 2. p. 20. ſq. Indicem
ſcriptorum, quibus Engelhuſius in
Chronico eſt uſus, hoc loco interſeren-
dum exiſtimavi:

Cata-

* Tom. I. ſcriptorum rerum Germanicarum pag.
806--812.

*Catalogus Scriptorum , quorum Testimo-
nis in Chronico suo usus est
ENGELHUSIUS.*

Ambrosius.

Aristoteles.

Augustinus de Civitate Dei.

Aureum speculum D. Alberti Engel-
schalc, Theologi Parisiensis. De eo

Auctor sub Gregorio XII.

Bedæ gesta Anglorum.

S. Bernhardus.

Boëthius.

Cæsarius (Heisterbacensis.)

Caldrini Repertorium.

Chronica Martiniana. (Martini Poloni.)

Chronica Trevirorum.

Chronica Slavorum.

Chronicon Goslariense.

Chronicon Caroli.

Chronicon S. Michaëlis in Hildes-
heim.

Chronicon Amelungsbornense, citatum
sæpe litterâ A. solum.

Claudianus.

Corpus Juris Canon.

Damasi Chronicon Romanorum Ponti-
ficum.

Egesippus.

Epiphanius.

Epistolæ variorum.

Epita-

Epitaphia varia.

Estadius. Citatur, ubi de Phaleg & Jano.

Eusebii Historia Ecclesiastica.

Extravagantes.

Freculphi Chronica.

Gaufredi Chronica Britonum.

Gennadius.

Glossa Juris Canon.

Gobelini Personæ Cosmodromion. De

eo Auctor sub Innocentio VI.

Gotfridus Viterbienfis.

Gregorii Dialogi.

Gregorius Turonensis.

Gualterus de Vita Alexandri.

Gvido de Columnis, de bello Trojano.

Citatur, ubi de Troja.

Ejusdem Chronica Britannorum. Cita-

tur in Præfatione Auctoris.

Hebræorum Traditiones.

Helinandus.

Henricus Rosla Nienborgensis Poëta.

Citatur in Præfatione Auctoris, alibi passim.

Hieronimi Chronica.

Hilarius.

Historia Scholastica Comestoris.

Homerus.

Honorii Solitarii Historia solemnis.

Præfat. Auctoris. Citari solet litterâ H.

Hono-

Honorii Solitarii gemma animæ: in Præfatione.

Hugo Floriacensis, in Præfat.

Hugo Bambergensis in Historia Poëtarum. Vide Auctorem sub Rodulpho Habsburgensi.

Joachimi Abbatis prophetia.

Jorad.

Jordani, Magistri Generalis Ordinis Prædicatorum, Chronica de Germanis Regibus. De eo Auctor in Gregorio IX.

Josephus.

Irenæus.

Isidori Libri Etymologiarum.

Julius Celsus.

Libellus Mosis contra Belial.

Liber Virorum illustrium Ordinis Cisterciensis.

Lucanus.

Methodius.

Orosii Ecclesiastica Historia.

Ovidius.

Petrus Damianus.

Philo.

Plauti Comœdiæ.

Poëma, Aurora Petri de Riga. De eo Auctor sub Anastasio IV.

Poëtria nova Gaufredi sub Calixto II.

Prosperi Chronica.

Ruffinus.

Salu-

Sallustius.

Seneca.

Septuaginta Interpretes.

Solinus.

Statuta Imperatorum.

Theodulus.

Theodoricus de Niem.

Theodori Longi de Eimbeke Poëma.

Trogus Pompejus.

Turpini Remensis Chronica Franco-
rum.

M. Tydericus minor. Vide in Alexan-
dro III. Videtur non esse alius a The-
oderico de Niem.

Versus Variorum.

Vincentii Speculum Historiale.

Virgilius.

Vita S. Hermachoræ. (Hermagoræ.)

Wilhelmus Parisiensis.

ENGELMODUS Episcopus Sveffionen-
sis, cujus carmen epicum in laudes Pa-
schasii Ratberti, Abbatis Corbejenfis,
quem constat diem obiisse supremum
Anno Christi 851. edidit cum Ratber-
ti scriptis Sirmondus Parisiis 1618. fol.
recusum inde in Patrum Bibliothecis &
novissima Lugdunensi Tom. XIV. pag.
353. 354.

ENGO-

ENGOLISMENSE a) Chronicon breve
ab Anno Christi 814. ad 991. in Labbei
Bibliotheca MSS. Tomo 1. pag. 323 --
325.

Magnus Felix **ENNODIUS**, Arnulpho Le-
xoviensi b) propter obscuritatem *Inno-*
dus, Bernhardo Sacco *Ænnodius*, Epi-
scopus ab Anno 511. ad 521. Ticinensis,
defunctus anno ætatis XLVIII. De illo
Acta Sanctorum Tomo 4. Julij 17. pag.
271. seqq. Varia scripsit versu & prosa,
quorum pleraque edita in Orthodoxo-
graphis A. 1569. Tom. 1. pag. 269-480.
& ab Andrea Schotto Tornaci 1610. sed
emendatiora, auctioraque a Jacobo Sir-
mondo, Parisiis 1611. 8. ad Nicolaum
Fabrum, cum eruditis notis, & T. 1. Ope-
rum Sirmondi junctim editorum Pari-
siis 1696. atque inde Venetiis 1729. fol.
Recusa quidem etiam sunt in Bibliothe-
cis Patrum Parisiensibus recentioribus,
Colonienfi & Lugdunensi ex Sirmondi
recensione, sed notis ejus omiffis.
Versibus scripta sunt: XXI. *Carminum* li-
ber, in quo Itinerarium Brigantionis ca-
stelli

a) *Angoulesme* in Aquitania Gallie, sub Archiepisc.
Burdegal.

b) Joannis Gotfr. Olearii Biblioth. scriptor. Eccles.
pag. 222.

stelli; & hymni varii ac laudes: tum Liber *Epitaphiorum* atque *Epigrammatum* CLI. Cætera, quæ prosa scripsit, sunt *Epistolarum* ad diversos libri IX. quibus indicem eorum ad quos missæ sunt, Sirmondus præmisit. *Panegyricus* Theodorico Regi Ostrogothorum dictus Mediolani vel Ravennæ A. 507. vel 508. editusque etiam cum Sirmondi notis in vita Theodorici Regis, post Jo. Cochleum Ingolstadt. 1544. 4. edita a Johanne Peringskiöld, Stockholmæ 1699. 4. *Libellus Apologeticus pro Synodo IV. Romana* A. 502. obvius etiam in Tomis Conciliorum. Hic est quem Trithemius cap. 203. vocat: *De Fide Catholica ad Symmachum Papam*, ubi male *Evodius* dicitur pro *Ennodio*. Ibidem refert Trithemius Anastasium Imper. cum missus ab Hormisda, Papæ ad eum mandata ferret Ennodius, refutasse ea his verbis: *Quid nobis mandata porrigitis, qui sub nullius ditione sumus? Oportet Romanum Pontificem nobis obedire, non etiam præcipere.* Cætera Ennodii sunt: *Vita B. Epiphanii*, Episcopi Ticinensis ab Anno 466. ad * 498. & *B. Antonii*, Monachi Lirinensis. *Eucha-*

* Vide Ughellum Tomo I. pag. 1079. ubi etiam Ennodii Epitaphium, sicut etiam apud Bernhardum Saccum VIII. 1. Hist. Ticinens.

Eucharisticon de Vita sua, postquam gravi morbo liberatus esset Ennodius, ad Elpidium Diaconum & Medicum. *Parænesis didascalica* ad Ambrosium & Beatum. *Præceptum* quando iussu sunt omnes Episcopi *cellularios* habere, sive contubernales Clericos, vitæ suæ actuumque testes. *Petitorium* quo absolutus est, sive manumissus in Ecclesia Geron- tii, puer Agapiti. *Benedictiones* dux cerei Paschalis. *Dictiones*, sive Declama- tiones breves XXVIII. in quibus sacræ quædam seriæque, aliæ Scholasticæ, & Controversiæ Rhetoricæ. Hisce a Sir- mondo editis addenda *Dictio in Natali Laurentii, Mediolanensis Episcopi*, quam cum brevi ad Venantium *Epistola* ex MSto S. Remigii Remensis edidit Ed- mundus Martene Tomo V. Anecdoto- rum pag. 61. 62.

ENOCH Patriarcha Hierosolymitanus a Carmelitis perhibetur auctor *Vitæ S. An- geli* Carmelitæ Martyris An. 1220. quæ prodiit Panormi 1527. & cum Papebro- chii censura & observationibus legitur in Actis Sauctorum Tomo 2. Maji V. pag. 803 -- 834. Vitam illam scriptam esse ab Enocho A. 1227. contendit Tho- mas Bellorofius, * qui eam separatim

U 2

recudi

• * Giornale de' Letterati in Modena An. 1692. 4. pag. 176.

recudi curavit, & contra Papebrochium aggressus est vindicare. Bononiæ 1691. in 4to.

ENTRANDES, five **ENTRANDUS**, vel **ENERANDUS** Diaconus Sec. XIII. cujus Chronicon *de rebus Francofurtensibus* in Bibliotheca Laurishamensi inspectum sibi testatur Franciscus Irenicus. * Ex Laurishamensi in Palatinam Heidelbergensem, ex Heidelbergensi in Vaticanam fieri potest, ut pervenerit, qui tamen proferret in lucem, hætenus fuit nemo.

EPHIBIUS Abbas de Geniciaco Villa, cujus Testamentum a Childeberto Rege roboratum An. 696. vulgavit Dacherius Tomo XII. spicilegii pag. 101. (editionis novæ Tomo 3. p. 318. sq.)

EPIPHANII Episcopi Salaminæ Cypri *Epistola ad Johannem Hierosolymitanum*, & altera *ad Hieronymum*, Latine legitur inter Hieronymi Epistolas sexagesima & septuagesima tertia, (Epist. 110. & 63. Tom. 4. editionis Marcianæ,) sed ex Hieronymi versione, nam Epiphanius Græce illam scripserat, & Hieronymum, ut verteret, rogaverat. Vide, si placet,
librum

* H. C. Schenckenberg præf. ad Tom. I. select. Juris & Hist. pag. 7.

librum V. Bibliothecæ Græcæ cap. 11.
§. 4. num. 5. 6.

EPIPHANIUS *Catanensis* Diaconus, Synodo Nicænæ secundæ A. 787. interfuit *loci Servator*, sive vicem gerens *Thomæ*, a) Archiepiscopi Sardorum Insulæ, habuitque *Sermonem Laudatorium*, qui ex veteri Latina Anastasii Bibliothecarii versione superest Tom. VII. Labbei p. 617. & Harduini Tom. IV. pag. 502 -- 508. Incipit: *Beatus Propheta Esaias*. Alius videtur Epiphanius Diaconus & Cubicularius, (κεβηκλείσι) qui in eadem Synodo Actione VI. legit *refutationem* ὁρθῆς, sive *Definitionis cultui imaginem oppositæ*. Et *Definitio illa & refutatio* Græce scripta utraque, edit. Harduin. pag. 326 -- 443. divisa in tomos sive sectiones VI.

EPIPHANIUS *Scholasticus*, clarus circa Annum 510. & amicitia Cassiodori, b) atque suscepta ejus precibus versione Latina insignium Græcorum scriptorum, famam non obscuram consecutus. Hic
U 3 est,

a) Vide Harduini Concilia Tomo IV. pag. 129. 295. ubi Thomas ille tantum *Θησκω* Σαρδινίας dicitur, sed pag. 502. *Archiepiscopus*.

b) Vide Cassiodori Divinas Lect. cap. 17. & præfat. in Hist. Tripartitam.

est, qui *Historiam Ecclesiasticam Socratis Sozomeni & Theodoret* misit in compendium, cui digesto in duodecim libros imposuit nomen *Historiæ tripartitæ*, *) qui lucem primum viderunt Augustæ Vindelicorum 1472. fol. per Johannem Schüßler *non quidem chirographati, sed ipsa quæ a Summo demissa est arte quam diligenter impressi.* Hinc Parisiis sine anni nota in octavo apud Franciscum Regnault & postea ex Beati Rhenani recognitione Basileæ 1523. 1528. 1533. 1539. 1568. & Parisiis apud Nivellium 1562. fol. 1566. 8. atque Francofurti 1588. fol. una cum historia Ecclesiastica Eusebiana, quam Latine vertit Rufinus & duobus libris additis continuavit. Denique Johan-

*) Miræus ad Sigeberti cap. 12. annotat *Epiphaniam Cassiodoro postulante Theodoret, Socratis, & Sozomeni historiam Ecclesiasticam ex Græco Latinam fecisse: Cassiodorum autem ex translatione Epiphani, Historiam tripartitam contexnisse.* Ac si Cassiodori præfationem in illam Historiam consulas, verum dixisse Miræus videbitur: Si vero attendas verba capituli 17. Institutt. Divinar. Lect. veriore pronuntiabis Sigeberti sententiam, qui ait Epiphanium (non Cassiodorum) tres historias (svadente Cassiodoro) in unam compegisse. Versione hac Epiphaniæ jam usum se esse innuit Liberatus cap. 2. breviarii. De qua non repetam, quæ dixi libro 3. Bibliothecæ Latinæ cap. 16.

Johannes Garetius, Monachus Benedictinus, in nova Operum Cassiodori editione Historiam tripartitam ad MStos Codices recensuit, & locorum Socratis, Sozomeni ac Theodoreti, quæ Epiphanius interpretatur, paginas ex Valesiana editione, utili instituto annotavit. Rothomagi 1679. fol. *Gallica* versio Jacobi Billii, cujus ipse facit mentionem libro 1. Observationum sacrarum cap. 26. nescio an lucem viderit. Aliam Ludovici Cyanei, Parisiis 1568. fol. apud Ægidium Gourlinum excusam memorat Franciscus a Cruce in Bibliotheca Gallica pag. 293. *Hispanica* Johannis Crucii, sive a Cruce, Ordinis Prædicatorum, prodiit Ulyssipone 1541. & Conimbricæ 1554. fol. *Germanice* quoque cum Eusebio & Rufino tripartitam vulgavit Caspar Hedio Argentorati 1545. in folio.

Ex Cassiodori capite XI. libri Divinarum Lctionum constat etiam Epiphanio huic deberi Latinam versionem *Codicis Encyclici* (*totius Orbis Epistolarium* vocat idem Cassiodorus) sive Collectionis Epistolarum Synodaliū Anno 458. pro defensione Concilii Chalcedonenfis ad Leonem Imperatorem. Opus eximium Ecclesiasticæ antiquitatis, quod Græce quoque exstare peroptabat Valesius

pag. 72. ad Evagrium. Latinam Epiphani versionem primus, sed omisso interpretis nomine ediderat Surius in sua Conciliorum editione An. 1562. hoc titulo : *Epistolæ illustrium personarum pro Concilio Chalcedonensi*. Surium secutus Nicolinus est An. 1585. & in prima sua Conciliorum editione A. 1606. Binius : sed in editione Romana An. 1608. alia inserta huic collectioni, quæ ad eam non pertinent, alia magni momenti detracta ac prætermissa, tum Epistolarum ordo mutatus contra mentem collectoris & interpretis. Editionem Romanam imitati Binius in editionibus Anni 1618. & 1638. tum Regia Tomo IX. & Labbeus Tomo IV. qui pag. 890. meminit quidem Codicis Bellovacensis, sed ita ut inspexisse se neget, licet collatum illum a Labbeo annotet Tomo 2. pag. 689. Harduinus. Verum primus Baluzius Labbeanam editionem contulit cum Bellovacensi & Corbejensi, utroque octingentorum annorum Codice, & post eruditam præfationem lectiones utriusque Codicis ad paginas editionis Labbeanæ annotavit in sua Conciliorum editione Paris. 1683. fol. pag. 1412 -- 1446. Ex Baluzii restitutione deinde Codicem encyclicum Actis Concilii Chalcedonensis subjunctum exhibent Tomo 2. Har-

Harduinus & in novissima Veneta Conciliorum editione Tomo IV. Nicolaus Coletus.

Versio vetus *Antiquitatum Judaicarum Flavii Josephi* itidem Epiphanio a viris doctis tribuitur, & sub ejus nomine etiam edi cœpit Oxoniæ 1700. fol. Sed ex Cassiodori verbis cap. 17. Institut. Divinarum Litterarum recte colligas, Epiphanium si in eo posuit operam, certe non solum id fecisse, ut jam notare me memini libro IV. Bibliotheca Græcæ cap. 6.

Ex Clementis Alexandrini *ὑποπλάσεων*, five *adumbrationum* libris brevia scholia habemus in priorem Petri, in Judæ Epistolam, & in primam ac secundam Johannis, sæpe excusa Latine in Bibliothecis Patrum, & curante Joanne Fello ad calcem libri Clementis de divite salvando Oxoniæ 1683. 12. nec non in B. Doctoris mei, Thomæ Ittigii supplemento Operum Clementis, Lipsiæ 1700. 8. & in novissima Operum Clementis editione Oxoniensi, quam Johanni Pottero debemus 1715. fol. pag. 1006. Hanc quoque versionem Epiphanio viri docti tribuunt, quia adumbrationes se hujusmodi, Clementis curasse transferri testatur Cassiodorus Divinarum Litterarum

U 5

institut.

institut. capite 8. ubi expositionis *Didymi* etiam *in septem Epistolas Canonicas* meminit, & capite quinto ejusdem *Didymi in Proverbia*, atque *Epiphanii Antistitis Cyprii* voluminis brevis *in Canticum Canticorum*, quæ tria *ab amico suo viro disertissimo Epiphanio* refert rogante se Latine reddita fuisse, sed nemo adhuc, quod sciam, in lucem protulit.

EPKO *de Repkow*, supra, ECCO p. 248.

ERACLIUS (apud Baronium & alios ERADIUS) Hipponensis Presbyter, S. Augustino valde probatus, & ab eo Anno 426. 26. Septembr. designatus * successor in Episcopatu Hipponensi. Huic tribuitur, & sub ejus nomine editus est in Combesii Bibliotheca Concionatoria *Sermo XIV.* inter LXIV. Augustinianos de Verbis Domini, sive de Verbis Evangelii. In novissima editione Benedictinorum Tomo V. in appendice, num. LXXII. Ejusdem Eraclii *Sermo* alius præsentè Augustino habitus, qui incipit: *Puto, fratres, quod meam sarcinam sentiatis*, exstat in eodem Tomo V. post sermonem Augustini CCCXCV. De eodem idem Augustinus sermone 15. de diversis (editionis novæ 356.) *Diaconus Era-*

* Vide Augustini Epistolam 110. (editionis novæ 213.)

Eraclius ante vestros oculos versatur: opera ejus (erogata pecuniâ) lucent coram oculis vestris &c.

ERASMUS STULER, * five STELLA, Libanotanus, five Lipsiensis, † Hippocrenius h. e. Ehippiarii filius, Medicus & A. 1513. Consul Zwickaviensis, denatus A. 1521. Primus hic duobus brevibus libellis complexus est *Antiquitates Borussiae* An. 1510. in gratiam Friderici Saxoniae Ducis, Sacro-sanctae militiae Ordinis Divae Virginis Teutonicorum Protomagistri. Prodiere primum Basileae 1510. 4. de quibus Vossius pag. 650. notans eodem Erasmo dictante *Johannem Garzonem*, Bononiensem, Erasmi præceptorem, Annales Misnenses, five de rebus Saxoniae composuisse, ad quos Lectorem suum ablegat Georgius Fabricius libro sexto Originum Saxonicarum. Annales Garzonis, eidem Friderico Duci Saxoniae dicatos & libris duobus digestos edidit Erasmus Stella Basileae 1518. 4. unde recusi sunt in sylloge, cui titulus: *Opus Historiarum nostro saeculo convenientissimum*, ibid. 1541. fol. Deinde cum Monacho Pegaviensi de vita Viperti

* Melchior Adam de vitis Medicorum pag. 5.

† Christiani Schœtgenii Diplomatische und curieuse Nachlese von Ober-Sachsen III. pag. 500. seq.

perti Marchionis Lufatiæ, curante Reineero Reineccio, Francofurti 1584. fol. Denique præmissis eruditorum de Garzone testimoniis in Clarissimi Menckeni scriptoribus rerum Germanicarum Tom. 2. pag. 1015 -- 1056. cum notis W. E. Tentzelii. Neque vero lucem viderunt Erasmi hujus *Historia Borussica* quam decem voluminibus complecti volebat: nec Liber *de eduliis IV.* aut *Chronica succincta Zwickaviensis* MSta Cygneæ sive Zwickaviæ, cui non adeo multum tribuit Tobias Schmid in Chronico Cygneo, edito A. 1656. 4. *Libri duo de Germania vetustatibus*, utraque lingua scripti (Latina & Germanica,) sive commentarii duo ad Fridericum Electorem Saxonix: *de populis & rebus priscis oræ inter Salam & Albium, de origine & rebus Tubantinorum, Cygneorum, Libanotanorum & Misnensium, Chroniconque Plissenfe*, præter brevia *paralipomena* vulgata a laudato Menckenio Tomo 3. scriptorum de rebus Germanicis pag. 2040 -- 2052. *de origine, vetustate, appellatione & regionibus Tubantinorum, Cygneorum, Libanotanorum, Misnensium, & carmen epicum Molbii fluminis* (Mulde prope Cygneam) descriptionem complexum. Cæterum Antiquitates Borussicæ non modo

modo recusa sunt in Simonis Grynæi novo orbe, Basileæ 1532. fol. pag. 573. & Anno 1555. pag. 511. & in Joannis Huttichii simili collectione, Basileæ 1536. fol. atque in Joannis Pistorii Corpore historiæ Polonicæ, Tomo 1. Francofurti 1582. fol. verum etiam in Clarissimi Michaëlis Lilienthal Actis Borussiae, Regiomont. 1730. 8. Tomo primo pag. 99 -- 141. Interpretamentum gemmarum sive libellus eximius *de gemmis* ad Jobum Domenek, Episcopum in Borussia Pomesanensem, Norimbergæ 1517. 4to, & cum excerptis de eodem argumento e Plinio, Argentorati 1530. in 8vo.

ERASMUS *Vitellius*, Episcopus* in Polonia Plocensis (minus recte aliis Blocensis) in Comitibus Augustanis 20. Augusti nomine Sigismundi I. Poloniae Regis A. 1518. habuit Orationem ad Maximilianum I. Imperatorem de bello Turcis inferendo. Prodiit edita primum a Jacobo Spiegelio, Sebestadiensi, Secretario Imperiali, cum præfatione ad Erasmus Roterodamum, Augustæ Vindelicorum 1518. 8. deinde in Tomo tertio scriptorum Johannis Pistorii de rebus Polonicis

* Gabr. Groddeck schediasmate de scriptoribus rerum Polonicarum §. XX.

cis pag. 7. & Alexandri Gvagnini T. 3. pag. 513. & in Nicolai Reusneri, Confiliarii Saxonici, delectu Orationum de bello Turcico Tom. 1. pag. 65. Non alium puto esse librum de victoria Sigismundi adversus Turcas, quem relictum a Vitellio, & Maximiliano I. dicatum scribit Vossius pag. 646.

De *Desiderio* ERASMO, qui sal & sol ætatis suæ & renascentium litterarum fuit, meritis laudibus & scriptis dixi in dissertatione de religione Erasmi, edita Hamburgi 1717. 4.

ERCHAMBERTI fragmentum ex *breviario Regum Francorum & Majorum domus* a Chlodhario usque ad Theodoricum Dagoberti junioris filium, sive ab Anno 613. ad 727. apud Freherum T. 1. scriptorum Francorum pag. 167. apud Andream du Chesne T. 1. scriptorum de rebus Francorum pag. 780. 781. & apud Ruinartum ad Gregorium Turonensem pag. 1352. Vide & Carolum le Cointe Tomo 4. Annalium p. 176.

ERCHAMBERTI, sive ERCAMBERTI, nescio an ejusdem cum superiore, *Annotationes in Evangelium S. Johannis*, MStæ Parisiis in Bibliotheca Collegii Jesuitarum, teste Jacobo le Long in Bibliotheca Biblica Tom. 2. p. 714.

ER-

ERCHANBALDUS, infra, ERGANBALDUS.

ERCHEMBERTUS, aliis REMBERTUS, EREMBERTUS, vel HEREMPERTUS, HEREMBERTUS, Langobardus, a) Diaconus, Monachus Cassinensis, Ordinis Benedictini, scripsit *Chronicon*, sive *Historiam Langobardorum* fusiores, quæ videtur intercidisse. Tum fusioris historiæ epitomen, *Historiam Longobardorum Beneventi*, a tempore Algisii b) & a capto per Carolum Magnum Desiderio, sive ut Caracciolus: *de gestis Principum Beneventanorum* ab Anno 774. usque ad 889. Hæc Pauli Diaconi historiam pulchre continuans historia edita primum ab Antonio Caracciolo, Ordinis Clericorum Regularium Presbytero, una cum Lupo Protospatha, Anonymo Cassinensi & Falcone Beneventano: Neapoli 1626. 4. & ex emendationum Codicum collatione a Camillo Peregrino, in historia Principum Longobardorum, Neapoli 1643. 4. tum ex editione Peregrini in thesauro scriptorum Italiæ Burmanniano Tomo IX. & Muratoriano Tomo

a) Vide Leonem Ostiensem libro 1. cap. 46. & Johannem Georgium Eccardum præfatione ad Tomum 1. scriptorum mediæ ævi §. VIII. atque Oudicum Tomo 2. p. 341. 451. sq.

b) Labbeus Bibliotheca nova MSS. p. 10.

Tomo 2. pag. 237. parte 2. pag. 167. nec non in Joannis Georgii Eccardi Tom. 1. scriptorum mediæ ævi pag. 50 -- 90. Sed & in Tomo quinto thesauri Muratoriani statim sub initium occurrit ex Caraccioli editione Herempertus de gestis Principum Beneventanorum ab Anno 745. ad 912. & ex *fusiore ejus historia fragmenta* ex MSto Codice excerpta a Joanne Baptista Bolvito pag. 31. At Petrus Diaconus de viris illustribus Cassinensibus cap. 14. testatur Erchembertum scripsisse *de destructione & renovatione Cassinensis Cœnobii*, nec non *de Ismaelitarum incursione*: quod utrumque argumentum etiam in illa Historia a Caracciolo & Peregrino edita attingitur. Adde Pagium ad Annum Christi 827. num. 5. Idem Erchembertus traditur carmine scripsisse *vitam Landulphi I. Capuani* ab Anno 851. ad 879. Episcopi, atque *Acta translationis Matthæi Apostoli*. Vide Johannem Baptistam Marum notis ad Petrum Diaconum pag. 173. editionis a me curatæ.

ERCHINFREDUS tertius Abbas Mellicensis in Austria, scripsit *historiam martyrii & miraculorum Colomanni* natione Scoti, qui An. 1012. in opidulo Austriæ inferioris Stockerau, olim Asturis vocato martyrium subiit: editam a Lambecio

becio Tomo 2. de Bibliotheca Vindob. pag. 611 -- 618. & Hieronymo Pez Tomo 1. scriptorum Austriacorum pag. 94. Vide & pag. 97.

ERCOMBERTUS Anglus, Ordinis Benedictini Monachus Glasconiensis, Grammaticus, cujus librum *de octo partibus orationis & Regularum Grammaticarum* Pitseus p. 837. commemorat.

ERDWINI ERDMANNI, Consulis Osnabrugensis defuncti A. 1505. *Chronica Episcoporum Osnabrugensium* a fundata a Carolo Magno Ecclesia Osnabrugensi An. Christi 772. ad A. 1453. sive ad tempora Conradi de Diepholtz, Osnabrugensis Episc. quo hortante opus auctor suscepit, editum a Meibomio in scriptoribus rerum Germanicarum Tomo 2. pag. 195 -- 264. Vide Oudinum Tomo 3. pag. 2706. *Chronicon Comitum Schaumburgensium & aliorum heroum*, quod Conradi hujus Episcopi svasu collectum ab Erdwino notat Hermannus Hamelmannus, lucem non vidit, quod sciam.

EREMBERTUS, supra, **ERCHEMBER-TUS**.

Chronicon breve **ERFORDENSIS** Civitatis ab Anno 438. quo Erfordia coepit primo fundari, ad A. 1422. auctore, ut credunt, *Theodorico* **ENGELHUSIO**, quod
Tom. 2. X e MSto

e MSto Bibliothecæ S. Crucis Hanoveranæ descripsit Joannes Georgius Eccardus, ediditque Johannes Burchardus Menckenius Tomo 2. scriptorum rerum Germanicarum p. 561 - 566.

Anonymi *Chronicon* ERFORDIENSE ab Anno 1223. ad 1254. vulgatum a V. C. Johanne Friderico Schannat in Vinde-
miarum litterariorum collectione pri-
ma, Fuldæ & Lipsiæ 1723. fol. pag. 91
-- 106.

ERPHURDIANUS *Antiquitatum Varilo-*
quus ab initio foundationis ejus Civitatis
ad Annum 1517. cum brevibus notis
laudati Eccardi, apud eundem Mencke-
nium p. 461 -- 560.

ERPHEFORDENSIS Anonymi, Ordinis
S. Benedicti, * non indiligentis scripto-
ris Historia de Landgraviis Thuringiæ
duplex, una prolixior ab ultimis usque
Noachi temporibus ad Annum 1426. &
altera brevior definens in A. 1253. utra-
que in Pistorii Tomo uno pag. 908 - 955.
& 956 - 960.

Ex *Chronico* ERFURTENSI antiquiori ab
Anno 1078. ad 1181. excerpta apud Men-
ckenium Tom. 3. p. 226. seq.

Chronicon

* Oudinus Tomo 3. pag. 2317.

Chronicon ERFURTENSE *Sanpetrinum*
 (post paucissima quæ ab Anno Christi
 31. breviter perstringit) ab Anno 1036.
 ad 1355. in Tomo tertio scriptorum lau-
 dati Menckenii pag. 202 -- 344. ex Co-
 dice, quo olim usus Petrus Albinus cui
Chronicon Misnense debemus. Omit-
 to Annales Erfurtenses Germanicos ab
 eodem vulgatos Menckenio ab Anno
 1440. ad 1467. Tomo 3. pag. 1186 --
 1238.

ERPHEFORDIENSIS Monachi ad LAM-
 BERTUM Schafnaburgensem additio-
 nes ab Anno 1068. ad 1352. eum supe-
 riori Chronico Sanpetrino multa similia
 habent, & addito auctario annotationum
 quarundam recentioris scriptoris Ano-
 nymi, quarum ultima est de Erphordia
 incendio A. 1472. prodiete in T. 1. scri-
 ptorum Pistorii p. 253 - 265.

ERGANBALDUS, five ERCHANBAL-
 DUS Abbas S. Trudberti in Brisgoia Or-
 dinis Benedictini, scripsit *Vitam S. Trud-*
perti, five *Rudberti* Hiberni Martyris
 An. 607. quæ in duos divisa libros, sed
 interpolata occurrit cum notis in Actis
 Sanctorum Tomo 3. Aprilis XXVI. pag.
 427 -- 440. Sinceriores sed sine nomi-
 ne auctoris exstare in variis Sveviæ Bi-
 bliothecis notat Mabillonius in Anale-

etis pag. 20. editionis novæ, hoc initio:

Cum merita Sanctorum recoluntur &c.

Auctoris nomen tamen prodi hisce ad calcem versibus:

*Has Erchanbaldus, Thrutberti martyris
almi*

*Præsul, post cineres renovando struxerat
ædes,*

*Tactus amore DEI, venerandos scribere
sancti*

*Actus non piguit, sed & id pro posse per-
egit &c.*

Hanc demum in lucem dedit celeberrimus Bernhardus Pez * in Epistola ad P. Marcum Hanzizium Soc. Jes. Viennæ Austriæ 1731. 4to. Putat Ergambaldum scripsisse circa Annum 700. Videtur autem Pezianæ editioni deesse prologus, quia non incipit illis verbis, quæ apposui e Mabillonio, sed his: *Cum igitur innumerabiles martyres.*

ERHARDUS Monachus Benedictinus circa A. 1050. Hujus *Commentarium in Pentateuchum* & ejusdem *Homilias* laudat Trithemius cap. 337. de S. E. & lib. 2. cap. 82. illustrium Benedictinorum, Arnoldus Wion Tomo 1. ligni vitæ p. 414. Idem hic apud Possevinum, atque deinde apud Cangium vitiose **ETHARDUS**.

ER-

* A&a Eruditorum A. 1731. p. 242.

ERHARDI *de Lainitz*, Abbatis San-Petrensis Salisburgi, Ordinis Benedictini Anno 1436. defuncti, expositio moralis Psalmi XII. edita a Bernhardo Pez T. 2. thesauri anecdotorum p. 23.

ERICUS IX. Mendvidius, Daciae five Daniæ Rex ab Anno 1287. ad 1319. *Regni sui Annales* scripsisse traditur. Vide Jo. Mollerii *Ἡ μανναεῖρα* præfat. ad Bibl. septentrionis eruditi pag. 27.

ERICUS X. Daniæ Rex, Wratisslai VII. Ducis Pomeraniæ filius, qui regno præfuit ab Anno 1412. ad 1438. Ejus *Historica narratio de origine Gentis Danorum & de Regibus ejusdem Gentis a Dano usque: deque eorundem rebus gestis* ad Annum 1288. in Erpoldi Lindenbrogii scriptoribus rerum septentrionalium pag. 292. & in editione a me curata pag. 262 -- 276. atque in Jani Gvaltheri five Gruteri Chronico Chronicorum Politico, Tomo 1. pag. 425 - 459.

ERICUS, five HERRICUS, corrupte *Liricus*, vel *Firicus*, Monachus *Antissiodorensis* Ordinis Benedictini circa Annum 980. teste Sigeberto Gemblacensi cap. 104. scripsit carmine ad Carolum Crassum jam Imperatorem: *Vitam S. Germani Antissiodorensis* libris VI. in Actis Sanctorum Tomo septimo Julii 31. ex
X 3 edit.

edit. Paris. 1543. 12. Caspar Barthius, qui plura loca vitæ Germani illustrat in suis Adversariis, etiam *hymnum* publicavit XXXIV. 20. Libros duos *de miraculis* ejusdem Germani prosa scriptos jam ediderat Labbeus Tomo 1. Bibliothecæ novæ MStor. pag. 531 -- 569. *Sermonem* adhuc ineditum in hunc Germanum laudat Mabillonius. *Vita S. Albani* Martyris, quam versibus scriptam Possevinus memorat (Ericus hic illi est HENRICUS *Luxoviensis* : confer Vossium pag. 332.) exstat initio quarti libri vitæ S. Germani, ut in Actis Sanctorum Tom. IV. Junii pag. 831. recte observatum. *Epistolas* ejus plures & *Sermones* laudat Trithemius cap. 289. de S. E. & illustrium Benedictinorum II. 56. Ex sermonibus illis nonnulli leguntur in homiliario Pauli Diaconi, quos a recentiore manu additos esse oportet. Vide si placet Tomum XIII. Bibliothecæ Græcæ pag. 795. Ex homiliis ejus in Joannem nonnulla Combefisius Bibliothecæ suæ Concionatoriæ inferuit, qui vocat *luculenta, erudita, & sat stylo nitida*. Thomas Aquinas citat jam sub *Bede* jam sub *Alcuini* nomine. His addere denique juvat, quod Mabillonius pag. 422. seq. Analect. (editionis veteris Tom. 1. pag. 413.) in lucem protulit *Versus elegiacos*

giacos ad Hildeboldum Antifiodorensem Episcopum, quos Heiricus hic Monachus præmiserat Collectaneis suis, de quo hæc annotat editor doctissimus: Heiricus seu Hericus, Ericusve natus est in agro Antifiodorensi, in vico ab ipsius nomine dicto Hery, duabus leucis infra Urbem, ad fluvium Armentionem: qui locus hætenus Cænobio S. Germani subiectus est. Puer, ut puto, eidem Monasterio traditus, HAYMONEM, postea Halberstadiensem Episcopum, & LUPUM, Abbatem Ferrariensem, Præceptores habuit adolescens, uti ipse in his versibus testatur, quæ Præfatio est in Collectanea ex ore præceptorum suorum excerpta. Hæc Collectanea in Codice Corbejensi ante annos septingentos manu descripto cum vita S. Adelhardi Abbatis compacta reperiuntur. In his fragmenta referuntur primo ex Valerio Maximo: tum ex Patribus, Hieronymo, Augustino, Beda & aliis. Plura alia scripsit Hericus, ut gesta Episcoporum Antifiodorensium, collaborantibus RAINOGALA & ALAGO Canonicis, ut patet ex capite 39. ubi Hericus Theosophus simul & Monachus ap-*

X 4

pellā-

* Hic præceptorum sunt ludicra pulchra duorum,

Quis ego Præsulibus ingenium colui,
His LUPUS, his HAIMO ludebant ordine
grato &c.

pellatur. Denique & homilias in Evangelia composuit, testante inprimis Honorio Augustodunensi IV. 49. cui consentit Jo. Trithemius c. 289. &c.

ERICUS OLAI S. Theologiæ Professor Ecclesiæque Upsaliensis Præpositus circa Annum 1464. scripsit libris VI. *Historiam Svecicam* ab Erico sapiente circa Christi nati tempora, usque ad restitutionem Caroli Canuti Regis An. 1464. * primus edidit † Johannes Messenius, Holmiæ 1615. 4. inde Johannes Loccenius cum notis, Upsaliæ 1654. 8. ut editionem Svecicam Johannis Sylvii omit- tam, quæ prodiit A. 1678.

ERISHAMENSIS Monachus, *de vita Richardi II.* Regis Angliæ (ab Anno 1377. ad 1399.) editus a Thom. Hearne, Londini 1729. 8.

Israël **ERLANDI F.** Ordinis Minorum, ex Priore Monasterii Sictonniensis, Episcopus in Svecia Arosiensis, scripsit *vitam & miracula S. Erici* Regis Sveciæ & Martyris Anno 1151. cujus memoriam recollit Ecclesia 18. Maji. Edidit Joannes Sche-

* Male MCCCCXLIV. excusum apud Oudinum Tom. 3. p. 2464.

† Johannis Schefferi Svecia litterata pag. 14. seq. Johannis Mölleri hypomnem. p. 358.

Scheferus Holm. 1675. 8. Hanc Scheferi editionem non profitetur se vidisse Henschenius, qui Vitam illam ex Codice MS. Reginae Christinae vulgavit cum notis in Actis Sanctorum Tomo IV. Maji 18. pag. 188. auctoremque vocat *Israëlem, Canonicum Upsalensem*.

ERMANRICUS, infra ERMENRICUS.

ERMENGARDUS, sive ERMENGAUDUS, Scriptor Sec. XII. vel XIII. Hujus opusculum *contra Waldenses* * extrema parte mutilum & XIX. tantum ejus capita vulgavit Jacobus Gretserus Ingolstadt. 1614. 4. cum BERNARDO Abbate fontis calidi & EBRARDO Bethuniensi, de quibus supra pag. 119. & Tom. 1. pag. 625. Inde recusa hæc trias scriptorum anti-Waldensium in Bibliothecis Patrum Parisiensi Anno 1644. 1655. Tomo IV. & Lugdunensi Anno 1677. T. XXIV. Debet etiam iterum comparere inter Gretseri opera Tomo XII.

Alius, ut non dubito, ERMENGAUDUS, Comes Urgellensis, cujus litteræ quibus Anno 1162. abdicat consuetudinem quam ab Antecessoribus suis habebat capiendi bona mobilia & immobilia Episcoporum Urgellensium defunctorum, exstant apud Baluzium Tom. 2. Misc. pag. 225.

X 5

ER-

* Pamelius in Cypriani Epist. LXIII.

ERMENOLDUS. Vide mox ERMENRICUS, & ERMOLDUS.

ERMENRICUS, five ERMANRICUS, Walafredi Strabonis Abbatis Augiensis discipulus, Monachus ipse *Augiensis*, post Walafridum Anno 849. extinctum scripsit *librum de Grammatica* ad Grimoldum Archicapellandum. Ex eo fragmenta, in quibus multa de viris illustribus S. Galli, edidit Mabillonius Tomo IV. Analector. Tom. IV. pag. 329. (edit. novæ in fol. pag. 420-422.) Opusculum breve, quod *de inceptione Augiensis cœnobii & fratrum ibidem DEO famulantium vita*, ad Gozbaldu[m] Episcopum misisse se Ermenricus testatur, nemo hactenus in lucem protulit.

ERMENRICUS * Rudolphi Fuldenfis, qui Rabani præceptoris sui vitam scripsit, discipulus, & ab An. 845. Abbas in Svevia Elwangenfis Ordin. Benedict. scripsit Diaconus adhuc & Monachus ad Gundramnum, cujus *conlevitam* se vocat, *vitam Solæ* five *Soli* Angli, (vulgari nomine *Svalonis*) Abbatis Solenhovenfis in Norico, discipuli S. Bonifacii, defuncti circa A. 790. Edidit primus Canisius Tomo IV. lect. Antiquar. Parte 2. pag.

* Idem ERMENOLDUS quoque apud Canisium & Vossium.

pag. 544. atque edit. novæ Tom. 2. Parte 2. pag. 169. ubi Jac. Basnagius præmisit *hymnum* ejusdem Hermarnici ἀρχόσιον in Solum, quem Canisius ad calcem tomi sexti ediderat, nec non, *Epistolas Gundrammi & Erminrici* mutuas, *versusque Adonicos* in Solum & Erminrici *ad Ruodolfum* didascalum suum *Epistolam*, quæ Canisius exhibuerat sub extremum Tomi quarti pag. 732. Contulit Basnagius quoque editionem Mabillonianam, qui eandem vitam dedit in Actis SS. Benedict. Sæculo III. Parte 2. pag. 429. Idem Basnagius T. I. p. 654. negat *Vitam S. Magni* sive *Magnoaldi* ab Ermenrico sive scriptam sive interpolatam, quod visum Mabillonio Sec. II. ad Annum 665. Ermenrico Possevinus ex Arnaldi Wion ligno Vitæ Tom. I. p. 414. etiam tribuit *dialogum de vita & miraculis S. Hariolphi*, Abbatis primi Elwangenensis, sed editam neuter indicat.

ERMENTARIUS Abbas Tornusiensis sive Trenorchiensis * in Insula Herio apud Pictones circa Annum 863. scripsit ad Hilduinum *libros duos de translatione corporis*

* Abbatem Gemmeticensem vocat Ermentarium præter rem Cangius. Primus vero Abbas Gemmeticensis S. Philibertus fuit, de cujus translatione Hermentarius scripsit. Vide Sammarthanos Tomo 4. Galliarum Christianarum pag. 868. & 463. sq.

poris S. Philiberti Abbatis ex Clericensi monasterio tempore Ermentarii ob Normannorum irruptiones in varia loca deportati. Edidit Petrus Franciscus Chifletius Soc. Jes. in Tornutiensis Abbatia & Civitatis historia † Gallice edita Divione 1664. 4. & post Chifletium Mabillonius Sec. IV. Benedictin. pag. 537. Vide Carolum le Cointe Tom. 8. Annal. Francor. p. 863. seq.

ERMOLDUS *Nigellus*, ob nescio quod delictum a Ludovico Pio Imper. multatus exilio, ad ejus reconciliandam sibi gratiam scripsit poema elegiacum *de rebus gestis Ludovici Imp.* ab Anno 781. ad 826. in quatuor digestum libros, præmisso carmine hexametro invocationem ad Christum complectente, quod carmen ex Codice Cæsareo, qui antea Wolfg. Lazii fuerat, vulgavit Lambecius pag. 359. seq. ex quo exordium libri primi etiam atque ultimi finem (utraque repetita apud Oudinum Tom. 2. pag. 78. seq.) cum attulisset, subjungit pag. 362. *Quod porro ad causam, propter quam Ermoldus in exilium pulsus fuit, attinet, & an Ermoldus hic idem sit atque Ermoldus Abbas quem coetaneus Vitæ Imperatoris Ludovici Pii*

† Histoire de l'Abbaye Royale & de la ville de Tournus, avec les preuves.

*Pii scriptor a Petro Pithæo primum editus pag. 407. a) refert a jam memorato Imperatore A. 834. missum esse ad filium Pipinum in Italiam, cum mandato, ut res Ecclesiasticas quæ in regno ejus erant, quas vel ipse suis attribuerat, vel ipsi sibi præripuerant, absque cunctatione Ecclesiis restituerent: b) utraque de re, cum integrum illud Ermoldi exulis poëma posthac a me publicabitur, opinionem meam aperiam. Quod vero nec Lambecius neque Nesselius, qui ejusdem Ermoldi editionem promiserat, morte præventus potuit efficere, tandem feliciter præstitum est studio illustris Muratorii, c) qui recensitum hoc poëma integrum a Lambecii Nesseliique successore Gentilotto, eruditis notis illustravit ediditque in limine partis secundæ Tomi secundi scriptorum rerum Italicarum, Mediolani 1626. fol. Videturque laudato Muratorio quoque verisimillimum, Ermoldum hunc exulem non diversum, ab *Ernoldo*, sive *Hermenoldo* Abbate Anianensi, quem ad Pipinum Ludovici*

a). Tom. 2. Andréæ du Chesne pag. 312.

b). Hoc deinde factum diligenter, *omniaque invasa* Pipinum *obedienter restituisse*, idem scriptor pag. 413. edit. Pithæi (Chesnianiæ p. 315.) testatur.

c). Acta Eruditorum A. 1727. p. 481. sq.

dovici Imperatoris filium ablegatum notaverat etiam Barónius ad Annum 834. num. 4.

ERNALDUS, five **ARNOLDUS**, scriptor *vitæ S. Bernhardi*. Vide supra Tom. I. pag. 365. 616.

ERNESTUS Abbas Benedictinus, A. 1048. Palæstinam adiit, quem *de laude martyrum* scripsisse, martyrem ipsum, sepultumque Antiochiæ, Possevinus ex Eisen- greinio retulit.

ERNESTUS, Monachus S. Galli, non diu post S. Bernhardum vixit. Ex ejus *expositione sive meditatione super Salutationem Angelicam* nonnulla affert Joannes Jacobus Hottingerus appendice ad Historiam Ecclesiasticam suam Helveticam, Germanice editam Tom. IV. pag. 123. Tiguri 1719. 4.

ERNULFUS, five **EARNULFUS**, Episcopus Roffensis. Vide supra, **ARNULFUS**, Tom. I. pag. 373. Caveum ad Annum 1114. & Oudinum Tomo 2. pag. 1064. seq.

ERPHEFÖRDIENSIS, supra, **ERFORDIENSIS**.

ERRICUS, vide **ERICUS**. Etiam infra, **HENRICUS**.

ERTWINUS **ERTMANNUS**, supra **ERDWINUS**.

ESAIAS Abbas, inter Latinos scriptores censetur a Cangio aliud agente, & a secuto Bellarminum refertur ad Seculum septimum: quanquam, quo loco, ex qua Monachorum disciplina, quo tempore Abbatem egerit, non satis constat: Scriptor Græcus *Præceptorum ad fratres qui cum ipso vivebant*; sive *sermonum* XXIX. qui ex versione Petri Francisci Zini prodire Venetiis 1574. 8. cum nonnullis Nili, Ephræmi, Marci, sæpiusque recusati sunt in Biblioth. Patrum, etiam novissima Lugdunensi Tomo XII. pag. 384-417. Sermones vigesimo sexto continentur *B. Esaia dicta quæ PETRUS Abbas, discipulus ejus ex illo accepit & litteris commendavit* pag. 413. Sermoni septimo respondent *Esaia Abbatis κεφάλαια πρὸς ἀσκήσεως καὶ ἡσυχίας Capitula XIX. de religiosa Exercitatione & Quiete*, Græce & Latine edita in thesauro ascetico Petri Possini pag. 315-325. Parisiis 1684. 4. Eadem κεφάλαια quæ MSta memorat Lambecius IV. pag. 145. quæ vero pag. 146. seq. πρὸς καὶ ἀσκήσεως δευχείων καὶ πρὸς τῶν μονοκελίων καὶ τῶν δελόντων οἰκῆσαι ἐν κοινοβίῳ *de Novitiis, Monocellitibus & de iis qui habitare volunt in Cœnobio*: respondet sermoni inter *Esaia* Latine editos tertio. Confer, quæ inter *Apophthegmata Patrum*, Abbatis *Esaia*

Esaiaæ afferuntur apud Cotelarium I. monument. pag. 445. seq. Zini interpretis locum ex Græco Codice Colbertino emendat idem Cotelarius in notis p. 802. seq. & 809. qui etiam de hoc Esaia scriptore videndus pag. 808. Codicem illum Colbertinum 1509. decimi sæculi laudat præterea celeberr. Montfauconus Palæographiæ Græcæ pag. 47. Si idem hic sit Esaias de quo Palladius in Lausiaca cap. 15. 16. & 55. seq. nemo dubitabit antiquiorem & cum Ægypti Ascetis ad sæculum IV. referendum esse. Et *Petrus* fortasse idem de quo Theodoretus religiosæ historiæ cap. IX. Inter scripta Ascetica insigniora commendatur Esaiaæ liber a Joanne Antiocheno apud Cotelarium I. Monument. pag. 167.

Joannes ESCHWIDUS, Anglus, Mathematicus; cujus exstat liber A. 1489. fol. Venetiis curante Johanne Lucilio Sant-ritter, Heilbronnensi, excusus hoc titulo: *Summa Astrologiæ judicialis de accidentibus Mundi, quæ Anglicana vulgo nuncupatur.* Vide V. C. Christiani Gottlieb Schwartzii indicem librorum quorundam sæculo XV. impressorum p. 35. seq.

ESTODIUS, infra, EXTODIUS.

ESYTIUS, vide, HESYCHIUS.

ET-

ETHARDUS, Monachus Benedictinus,
supra, ERHARDUS.

ETHELBALDUS, vide, ADELBO-
DUS.

ETHELBERTUS, five EDILBERTUS,
Cantiorum in Anglia primus Rex Chri-
stianus, qui A. 616. Februarii 24. obiit.
Hujus scriptum nullum exstat, sed Ba-
leus pag. 79. & Pitseus pag. 105. ex Be-
da notant scripsisse *Decreta judiciorum*,
five *primam illam magnam Chartam** ca-
teris etiam Heptarchiæ in Anglia proba-
tam Regibus, de qua præter Davidem
Wilkinisium Tomo 1. Legum veterum
Anglorum, Londini 1721. fol. vide quæ
nuper notavit Thornagh Gourdon in hi-
storia Parlamenti, Anglice edita Lon-
dini 1731. 8. & *Epistolarum* librum ma-
xime *ad S. Gregorium* Papam, & *ad S. Au-*
gustinum, Anglorum Apostolum & pri-
mum Archiepiscopum Cantuariensem.
De Ethelberto hoc Baronius & Acta San-
ctorum 24. Februarii. De Augustino
illo ad 26. Maji.

ETHELNOTUS, aliis ut Gvilelmo Mal-
mesburiensi pag. 76. idem aliis ACHEL-
NOTUS, de quo supra Tom. 1. pag. 10.
seq.

ETHEL-

* Bibliothecque Britannique Tom. 3. pag. 9.

Tom. 2.

Y

ETHELREDUS, five **ÆTHELREDUS**, Angliæ ab Anno 979. ad 1016. Rex, cuius leges in Joannis Bromptoni Chronico pag. 893 — 903. & in Gvilelmi Lambardi Archæonomia, nec non Privilegium Ecclesiæ Cantuariensi concessum & Concilium Ænhamense generale sub Ethelredo habitum, Legesque Ecclesiasticæ, Tom. 1. Conciliorum Angliæ Henrici Speelmanni pag. 504. 510. seq. 530. 532. atque inde in Conciliorum Tomis. Vide etiam supra **EITELREDUS**, pag. 269.

ETHELREDUS, Abbas *Rhienvallensis*. Supra **EALREDUS** pag. 215. & **ADILREDUS** Tom. 1. pag. 38.

ETHELREDUS, five **EDILREDUS**, Anglus, Abbas *Wardensis*, Ordin. Cisterc. quem circa Annum 1220. claruisse scribit Baleus III. 80. non ut Pitseus p. 295. eumque secutus Cangius, illo anno obiisse. Scripta quæ ad eum referuntur, sunt *Homiliæ in Lucam*, & *Speculum charitatis* five liber de vinculo perfectionis, aliusque de tribus hominibus, tum *Epistolæ*, *Sermones*, & *locorum S. Scripturæ explicationes*.

ETHELSTANUS, **ÆTHELSTANUS**, five **ADELSTANUS**, Eduardi F. Angliæ Rex ab An. 923. ad 941. de quo hæc Jo-
annes

annes Lelandus cap. 121. *Paucis abhinc annis fui in Badunensi Bibliotheca, ubi repperi aliquot non indoctos libros, veneranda vetustatis thesauros, ab ipso Ethelstano, ut ex inscriptionibus apparuit, monachis dono datos. Ex illis unum, captus cum antiquitate tum majestate operis, erat enim de Synodis Pontificis, in palatinam Bibliothecam illustriss. Regis Henrici octavi transtuli, at prius hoc hexasticho inscriptum:*

ETHELSTANUS erat nostræ pars ma-
xima curæ

Cujus nota mihi Bibliotheca fuit.
Illo sublato, sexcentos amplius an-
nos

Pulvere delitui squalidus atque
situ:

Donec me pietas Magni revocavit ad
auras

HENRICI, digno restituitque loco.

*Rem litterariam coluisse Ethelstanum re-
stantur etiam hi cujusdam non ineruditi lau-
datoris ejus * versiculi:*

Ad patris edictum datus in documen-
ta scholarum

Extimuit rigidos, ferula crepitante,
magistros,

Y 2

Et

* Apud Gvilelmum Malmesburiensem lib. 2.
pag. 49.

Et potans avidis doctrinæ mella medullis

Decurrit teneros, sed non pueriliter, annos.

At quæ Gvilelmus Meildunensis adfert, longe certiora sunt, scribit enim Ethelstanum usum fuisse calamo, atque adeo se vidisse librum ab eo scriptum, quamvis in illo Latine linguae puritatem desideret. Hæc Lelandus, quem non dubito a sententia Gvilelmi aberrasse. En tibi ejus verba: De Æthelstano Rege non invalida apud Anglos fama feritur, quod nemo legalius vel litteratius Remp. administraverit. Quamquam litteras illum scisse, pauci admodum dies sunt quod didicerim, in quodam sane volumine vetusto, in quo scriptor (non sane Æthelstanus ipse, sed alius, res traditurus Æthelstani & laudes) cum difficultate materie luctabatur, judicium animi sui non valens pro voto proferre. Cujus hic verba pro compendio subjicerem, nisi quod ultra opinionem in laudibus Principis (Æthelstani) vagatur eo dicendi genere quod suffultum rex facundie Romane Tullius in Rhetoricis appellat. Eloquium excusat consuetudo illius temporis: Laudum nimietatem adornavit favor Æthelstani adhuc viventis. Mirum quoque est unde hauserit Baleus quod II. 27. Gvilelmo Malmesburiensi teste laudato scribit

bit Æthelstanum Scripturas Divinas verti fecisse in Anglo-Saxonicum idioma ex purissimis Hebræorum fontibus per quosdam Hebræos ad Christianismum ut credere par est in suo regno conversos. Sed eodem Baleo notante Æthelstanus Leges antiquas correxit, novasque utiles condidit quarum initium: *Ego Ethelstannus consilio Ruf. Edictum ad subditos quod incipit: Ethelstannus Rex notifico vobis. Præterea Constitutiones cleri & Astrologicum Opus.* Inter leges Ecclesiasticas & in Concilio Grateleano, Rege Athelstano sancitas apud Speelmannum Tomo I. Concil. Anglorum pag. 403. & 396. seq. memorabilis est hæc pag. 399. *Præterea autem statuimus, ut unus per omnem ditionem nostram, atque idem sit numus, eumque nemo extra oppidum cūdito. Atque si monetariorum quisquam nummos corruperit, ei manus scelere violata præcuditor, atque nummarie conspicienda fabricæ affigitor. Sin nummi adulterati postulat aliquis, criminis suspicionem diluere voluerit, candentis ferri quæstione manum sceleris puram, atque immunem ostendito. Quin si ipsa Ordalii sententia reus extiterit, ita, uti antea à nobis dictum est, fiat.*

Cantuariæ monetarii septem sunt, quorum quidem quatuor regi, duo præfuli, ac unus cœnobiarchæ deservito.

In civitate Roffensi tres sint, Regis duo, tertius Episcopi.

Londini sint monetarii octo.

Vintoniæ sex.

In vico Lewisio 2.

In vico Aastingo 1.

Cicestriæ unus sit.

Hamtonæ duo.

Werhamiæ duo.

Excestriæ totidem.

Schafresbyriæ duo.

Ad aliud quodque oppidum monetarius unus esto.

Facile adducor, ut mihi persuadeam, confictum esse a Pitseo 838. **ETHELSTANUM** Doctorem Anglum a Rege diversum, cujus consilio usus fuerit Rex Alfredus Magnus.

ETHELULFUS, five **ETHELWOLPHUS**, vel **ATHULPHUS**, five **ATHELULPHUS**, Egberti Magni filius, Rex Angliæ ab Anno 836 - 857. Hujus *Leges* pro denario S. Petri persolvendo, & *Epistolam hæreditariam*, five *Testamentum* memorant Baleus II. 20. & Pitseus pag. 165.

ETHEL-

ETHELWERDUS, *Ethelweardus*, *Elwardus*, *Elfwardus*, sive **ETHELWARDUS**, *illustris* apud Anglos *Patricius*, *Consul*, *Fabius Quæstor* e Regio procreatus sanguine, *ad Mathildem* consobrinam suam scripsit *breves quatuor libros Chronicorum* de rebus Anglicis, quorum *primus* decurrit a nato CHristo usque ad Annum 592. *Secundus* ab adventu Augustini a Gregorio M. in Angliam missi usq; ad Annum 787. *Tertius* inde pergit usque ad Annum 860. *Quartus* denique usque ad Regem Eadgarum & Annum CHristi 973. Patet inde, falli Baleum (nisi de aliis ei perinde, ut Lelando cap. 114. Ethelwerdis sermo est,) qui X. 33. ait Ethelwerdum defunctum An. 920. Rectius Lelandus eumque secutus Pitseus obitum hujus refert ad Annum 1090. Rectius quoque Pitseus initium Epistolæ ad Mathildam affert hoc: *Dilectissime & vere CHristi*, cum Henricus Savi-
lius, * qui Ethelwerdum cum Wilhelmo Malmesburiensi, Henrico Huntidoniensi, Rogero Hovedeno & Ingulpho vulgavit Londini 1595. & Francofurti 1601. fol. pag. 831. ediderit: *Disertissime & vere CHristi ancille Ethelwerdus in Domino Patricius Mathildi salutem.*

Y 4

ETHEL-

• supra Tom. I. pag. 268.

ETHELWOLDUS, five **ATHELWOLDUS**, **ÆTHELWOLFUS**, Anglus, discipulus S. Dunstani : atque ex Monacho Glasconienſi Ordinis Benedictini, & Abbate Abindoniensſi Wentanus, five Wintonienſis Episcopus ab Anno 961. ad 984. Calendis Augusti defunctus. Huic Ethelwoldo Lelandus cap. 152. nulla, Baleus II. 36. varia scripta tribuit, ut *contra presbyteros fornicarios, & de suis visionibus, a) nec non de planetis & climatibus Mundi.* His apud Pitseum pag. 178. adduntur: *De sua in Presbyteros potestate ad Johannem XIII. Papam. De regibus, regnis & Episcopatibus totius Angliæ. De tempore Regum Britannorum.* Etiam liber *de Abbatibus Lindisfarnensibus*, sed qui potius est Ethelwulfi Bernicii. Vide Oudinum Tomo 2. pag. 470. ubi notat MStum in Cottoniana : sed & Anglo-Saxonice librum Ethelwoldi Wintonienſis *de Consuetudine Monachorum Ordinis*

- a) Vitiose apud Pitseum pag. 179. ex Eysengrenio & Possevino *de suis visitationibus*, sed pag. 838. *de suis visionibus*, & ex Possevino *de suis missionibus.* Quam recte autem Monachum Wintoniensem **ETHELWOLDUM** ejusdem ætatis ab Episcopo diversum cum Possevino faciat, & huic visiones illas, non Episcopo adscribat, alii viderint. Pitseum secutus Camgius & ipse Monachum ab Episcopo, præter rem, ut opinor, distingvit.

dinis S. Benedicti, nec non in Bibliotheca Cantabrigiensi Collegii Corporis Christi *Regulam S. Benedicti* Saxonice versam ab hoc Ethelwoldo.

ETHELWOLFUS, ÆDILWULPHUS, (*Lupus nobilis*) patria *Bernicius* Anglosaxo, Monachus Lindisfarnensis, Ordinis Benedictini circa Annum 820. b) cujus est Carmen epicum ad Egbertum Episcopum Lindisfarnensem, *de Abbatibus & viris piis Cœnobii S. Petri in insula Lindisfarnensi*, de quo jam in **ETHELWODO** dixi, & quod ex Codice Cantabrigiensi vulgavit Mabillonius Sec. IV. Benedict. parte 2. pag. 302. Laudat Lelandus cap. 109.

ETHELWOLFUS, five EITELWOLFUS *de Lapide*, Sævus, ex Magistri Grattonis Udenheimii Sletstani disciplina clarus circa Annum 1494. scripsit *de laudibus heroum & virorum illustrium* ad Georgium de Lapide, avunculum suum, atque *Epistolare* quod cultissimum vocat Trithemius cap. 932. qui videndus etiam c. 295. de script. German.

Y 5

ETHE-

b) non An. 750. ut Baleum II. 12. secuti Pitseus pag. 145. Vossius pag. 284. & Cangius. Vide Caveum.

ETHERIUS, sive **HETERIUS** c) Episcopus in Hispania Uxamenfis una cum **BEATO** Presbytero Asturicensi circa Annum 785. *duobus libris de adoptione Filii DEI* oppugnavit *Elipandum* Toletanum, qui extrema parte mutili primum prodire in Petri Stevartii auctario, Ingolstadii 1604. 4. inde in nova Canisii Lectionum editione Basnagiana Tom. 2. pag. 297 -- 375. nec non in Bibliothecis Patrum, Parisiensi, Colonienfi & novissima Lugdunensi Tom. XIII. pag. 353. Basnagius eruditam de Elipandi hæresi & adversariis diatribam præmisit. *Fragmentum* vero, quod *Folmaro* oppositum velut iisdem Beato atque Etherio auctoribus editum a Stevartio pag. 243. scripsit Caveus, jam supra in **ADAMO** Reicherspergenfi, & **BEATO**, notavi illorum minime esse, cum Folmarus qui tempore Alexandri III. circa An. 1160. vixit, ab Etherio & Beato oppugnari neutiquam potuerit. Fragmentum vero a Stevartio vulgatum est præfatio atque initium operis, quod Folmaro opposuit **ADAMUS** Reicherspergenfis, exstatque in editione nova Canisii Basnagiana Tom. 3. parte 2. pag. 200 -- 204.

Hete-

c) Vide Nicolaum Antonium VI. 2. Bibliothecæ veteris Hispaniæ Tom. I. p. 325.

Heterio hoc rogante Commentarium si-
ve Catenam ex Doctoribus Ecclesiæ ad-
huc ineditam in *Apocalypsin* Beatus com-
posuit eamque Heterio dedicavit, quem
his verbis d) alloquitur: *Hæc ego, sancte
Pater Heteri, te petente, ob ædificationem
studii fratrum tibi dicavi, ut quem consor-
tem perfruar Ordinis, cohæredem etiam fa-
ciam mei laboris.*

EVAGRIUS *Antiochenus* ab Anno CHristi
388. Episcopus, ut Græce alia, sic non-
nulla etiam Latine scripsit, atque adhuc
Presbyter, teste cap. 125. de S. E. Hiero-
nymo *Vitam S. Antonii* ab Athanasio scri-
ptam ex Græco Latine vertit. Eam ver-
sionem dicatam Innocentio, post editio-
nes Bonini Mombricii, in Legendario
edito Mediolani 1474. fol. Suriique ad
17. Januar. & aliorum, emendatius vul-
gatam cum notis, Evagrioque e) vindi-
catam habemus, ab Heriberto Roswei-
do in vitis Patrum Tom. 1. pag. 25. &
Bollando Tom. 2. Januarii pag. 120. Ex-
stat quoque in nova editione Operum S.
Atha-

d) Id. pag. 326.

e) Contra eorum sententiam, qui Hieronymo tri-
buunt. Vide Vossium de hist. Lat. pag. 202.
Vicissim *Prologus* Latinus in *vitas Patrum*, qui
sepius editus, exstat sub Hieronymi nomine,
idem in MSto Burdigalensi, teste Posslevino, tri-
buitur nescio cui EVAGRIO *Diacono*.

Athanasii Montfauconiana Tomi primi parte altera.

De EVAGRIO juniore, quem a notissimo illo Pontico Græco Asceta (de quo cap. XI. dixerat) distingvit, ita Gennadius Massiliensis in libro de scriptoribus Ecclesiasticis (scripto non ante An. CHristi 493.) cap. 50. *Evagrius alter scripsit altercationem SIMONIS Judæi & THEOPHILI Christiani, quæ pæne omnibus nota est.* Eadem de illo (Gennadii ut solet insistens vestigiis) Marcellinus Comes, qui Justiniani Imp. temporibus claruit, in Chronico ad Annum CHristi 423. & Honorius August. de S. E. lib. 2. cap. 49. Hanc altercationem five dialogum huncce cum Simone Judæo, qui a Theophilo ad CHristi fidem amplectendam persuasus & ab eodem tinctus five baptizatus est, primi ex Codice Vindocinensi vulgarunt monachi eruditi Benedictini Edmundus Martene & Ursinus Durandus in limine Tomi quinti, thesauri anecdotorum, Parisiis 1717. fol. pag. 3-13. Quoniam vero & ætas & scribendi genus non male convenit, etiam Evagrio huic tribuere non dubitant, quam in eodem Codice Vindocinensi præmissam illi repererunt:

Colla-

Collationem five altercationem ZACHÆI Christiani cum APPOLLONIO Ethnico Philosopho, tribus distinctam libris, quos primus Lucas Dacherius ediderat ex Codicibus MSS. duobus Thuanæ Bibl. & uno Bibl. S. Arnulfi Metensis, in T. X. spicilegii Patrum Paris. 1671. 4. & postea ad calcem Tomi XIII. A. 1677. subjunxit Varias Lectiones ex MS. Codice Bibliothecæ S. Martialis Lemovicensis, ante Annum 1010. jussu Ademari Cabanensis exarati. Illis adhibitis, sicut etiam lectionibus Codicis Vindocinensis, quas publicavit Edmundus Martene Tomo V. thesauri anecdotorum pag. 1845. seq. opus hoc recensuit, notasque suas addidit Ludovicus Franciscus Joseph de la Barre, Tornacensis in nova editione spicilegii Dacheriani Parisiis 1723. fol. statim in limine Tomi primi.

Libro *primo* consultationis hujus, five collationis respondet Zachæus ad Apollonii varia objecta, & Christianam fidem Philosopho persuadet ita, ut manus ille det rationibus & testimoniis victum se confiteatur. Etiam de divinitate Legis Mosaicæ & contra fatum & Mathematicos five Astrologos & de aliis capitibus acute differit. Cultum imaginibus Imperatorum exhibitum damnat cap. 28. &

& ab districtioribus Christianis horreri testatur.

Libro *secundo* breviter confutatis Judæis oppugnat hæreticorum errores Manichæorum, Marcionitarum, Photinianorum, Sabellianorum, Patripassianorum, Arianorumque & denique Novatianorum.

Libro *tertio*, formam conversationis Catholicæ, sive vivendi & abstinentiæ præcepta persequitur, quibus Christianos universe, speciatim Monachus Monachos hortandos suscipit, & de resurrectione atque adventu Christi ad judicium commentatur, finem impositurum sævitæ Anti-Christi, quem Judaïsmum conaturum instaurare existimat. Tempus, quo scripsit, indicat lib. 3. cap. 8. *Regnis insuper regna conflagrant, & insuspicabiles sceptris justarum sedium Augustos depellunt.* His enim verbis non obscure tangit, quæ ab Odoacro Herulorum Rege gesta Anno Christi 470. Certe Augustino tribui non potest, non tantum ob temporis notam, sed etiam ob stylum & scribendi genium, qui est valde ab Augustiniano diversus, quamvis in Catalogo Bibliothecæ Nobilissimi Viri, atque nuper Francofurto suæ bonisque litteris, quas impense ornabat erepti, Conradi Zachariæ ab Uffenbach. Par-

Parte 2. pag. 11. reperio MS. *S. Augustinum de contentione Zachari & Apollonii*. De aliis Evagriis, qui Græce scripserunt dictum ad Hieron. cap. 125. de S. E. & Tomo VI. Bibliothecæ Græcæ pag. 126. ubi de Evagrio Histor. Eccles. scriptore & 128. & ubi de Evagrio Pontico T. VIII. pag. 364. seq.

EVAGRII Monachi *Sententia ad eos qui in cœnobiis & xenodochiis habitant fratres*, quæ incipiunt: *Heredes DEI, audite Sermones DEI*. Et *Sententia ad Virgines*, quarum initium: *Dilige Dominum & amabit te*: Latina versio vetus ab Holstenio edita in appendice Regularum Rom. 1661. 4. & Paris. 1663. 4. & Tomo XXVII. Biblioth. Patrum Lugdun. pag. 469-471. auctore ut videtur *Rufino* vel potius *Gennadio Massiliensi*, quem vide cap. XI. de S. E. Auctor Evagrius Ponticus, defunctus A. 399.

EVANGELISTA MANELMUS Vicentinus, cujus exstat *Commentarius de quibusdam gestis in bellico Gallico quo Franciscus Barbarus*, præfectus Brixia, illam civitatem adversus exercitum Gallorum, *Philippo Mediolanensium Duce* Urbi extrema minantem per tres menses An. 1428. fortiter tutatus est. Primus illum Brixia 1728. 4to. e MS. Codice Mona-

Monasterii S. Euphemie Urbis Brixien-
 ensis edidit notisque & observatio-
 nibus illustravit ejusdem Archivarius,
 D. Joannes Andreas Astezatus, Brixia-
 nus, Monachus Benedictinus Cassinen-
 sis, olim in Brixiana Academia Mathe-
 seos Professor publicus, additis præter
 diploma Henrici Imp. & Francisci Bar-
 bari gratiarum actionem ad populum Bri-
 xianum, dissertationibus tribus, de anno
 coronationis Caroli Crassi Imp. De an-
 no primo regni Desiderii, Regis ultimi
 Longobardorum, & de nova epocha Lu-
 dovici II. Imp. Confer, quæ de Franci-
 sco BARBARO supra Tom. 1. pag. 456.
 & CHRISTOPHORUS a Soldo in Anna-
 libus Brixianis a celeb. Muratorio nu-
 per in lucem editis.

EVANTUS, sive EVANTIUS, Abbas *Hi-
 spanus*, ab Evantio Viennensi in Gallia
 Episcopo An. 586. a) defuncto diver-
 sus, eoque junior, scripsit *Epistolam con-
 tra eos, qui Cæsar Augusta sanguinem ani-
 malium immundum esse judicant & carnem
 mundam esse dicunt*. In hac laudat S.
 Gregorii ab A. 590. Papæ b) librum Pa-
 stora-

a) Sammarthani Tom. 1. Gallie Christianæ pag.
 795. 796. Miræus auctario de scriptoribus Ec-
 clesiasticis pag. 29.

b) Vide Sam. Basnage Tom. 3. Annal. ad Annum.
 Christi

Rotalem, qui nondum scriptus erat cum Evariantus Viennensis iam diem obisset. Primus edidit Epistolam hanc Henricus Canisius Tom. V. Lect. antiqu. parte 1. pag. 553. (edition. nova Baldagiana Tom. 1. pag. 522.) reculam inde in Bibliothecæ Patrum supplemento Morelliano An. 1679. atque in vulgatis ab eo tempore Bibliothecis, Colonienſi T. VI. & in novissima Lugdunenſi Tom. XI. pag. 1092. Exstat quoque ad calcem Luitprandi Romireſiani pag. 526. & in Cardinalis Agvirtii Conciliis Hispaniæ Tom. 3. pag. 87. qui probat Evariantum huic fuisse Archidiaconum Toletanum, Apud Nicol. Antonium nullam Evarianti inter scriptores Hispanos mentionem reperio.

EVARISTUS, sive, ut Eusebio vocatur, EVARESTUS, Episcopus Romanus ab An. 98. vel, ut alii, 100. ad 109. traditur scripsisse, quæ in Pſeudo-Iſidori ſylloge, atque inde in Conciliorum Tomis, collectionibusque Lamberti Gruteri, Francisci Joverii & aliorum exstant, *Epistolæ duas, unam ad fratres universos Africæ regionis Episcopos & alteram ad omnes per Ægyptum Domino congiu-*
natos

Christi 586. num. 6. pag. 891. & Jacobum Bagnage ad Canisium Tom. 1. p. 521.

Tom. 2.

Z

natos fratres. Utramque falsitatis convictam exhibet Blondellus in Pseudo-Isidoro pag. 147. & 151. *Decreta*, quæ ad eundem Evaristum referuntur apud Gratianum, Ivonem, Burchardum &c. longe juniorum temporum esse notavit Petrus Coustant Tom. 1. Epist. Romanorum Pontificum pag. 51. quem opponere juvat Ludovico Jacobo a S. Carolo p. 64. Bibl. Pontificiæ, aliisque.

● **EVAX** de gemmis. Vide infra, **MARBO-DEUS**, & quæ jam notavi in Bibl. Latina IV. 12.

Augustinus **EUCADIUS**. Supra, **AUGUSTINUS**.

EUCHERIUS illustri genere, ex Senatorio Viro & Consulari Monachus Lirienensis, atque inde ab Anno 434. ad 455. Episcopus laudatissimus *Lugdunensis*, amicus *Paulini* Nolani Episcopi, (cujus Epistolam ad Eucherium & uxorem ejus *Gallam* edidit Chiffletius) *Salviani* Malsil. cujus Epistola 2. & 8. est ad Eucherium: *Rustici* Burdegalensis, cujus Epistola ad Eucherium legitur in *Simondi* notis ad *Sidonii* lib. 2. cap. XI. Tom. 1. Operum *Simondi* pag. 900. *Domino vere Sancto Papæ Eucherio Rusticus - - Ora pro me, vere sancte atque amice DEI, & mihi in Christo omni cultu suspiciende Papæ: ac ne multos alios referam Joannis Cas-*
siani,

fini, qui ex Collationibus suis quasdam illi dicavit, & *Hilarii* Arclatenfis, qui eodem quo *Eucherius* anno diem obiit, & cui *Eucherius* dicavit libellum de laude eremi. De hoc *Eucherio* adeundos præ exteris ivadeo *Vincentium* Barraliun in *Chronologia* Abbatum *Lerinenfium*, Lugduni 1613. 4. *Tillemontium* Tomo XV. memoriarum hist. Ecclef. *Petrum* Francileum *Chiffetium* parte 1. *Paulini* illustrati cap. 14. seq. *Sammarthanos* in *Gallia Christiana* novæ editionis Tomo IV. *Parisiis* 1725. *Dominicum* de *Colonia* Tom. 1. *historiæ litterariæ* *Lugdunenfis*, *Gallice* nuper editæ parte 2. pag. 192. seq. *Josephum* ejusque fratrem *Carolum* *Anthelmium* in assertione pro unico *Eucherio* *Lugdunensi*, *Henischi-um* Tomo IV. *Actorum Sanctorum* *Junii* 21. pag. 249. seq. & *Pagium* ad *Annum Christi* 441. quos qui attentius illustraverit, facile poterit respondere ad ea, quæ pro altero *juniore EUCHERIO Lugdunensi* obijciuntur a *Baronio* ad *Annum* 529. (qui ipse notis ad *Martyr.* 16. *Novembr.* veriora tradiderat) *Theophilo* *Raynaudo* in *indiculo sanctorum* *Lugdunenf.* (Tomo VIII. *Operum* pag. 48. seqq.) *Labbeo* Tom. 1. de *S. E.* pag. 293. seq. *Mabillonio* ad *vitam S. Consortiæ Eucherii* filix Tom. 1. *Actor. Sanctorum* *Bened.* aliisque.

Scripta S. Eucherii sunt:

1) ad filios suos, quos e Galla suscep-
rat, postea Episcopos *Veranium* & *Sal-*
onium, a) liber *formularum spiritualis*
intelligentiæ, distributus in undecim
capita, Bedæ lectus diligenter, ob-
scurasque Sacra Scripturæ locutiones
pandens, cum præmissa ad *Veranium*
Epistola. Prodiit additus aliis Eucherii-
anis Basileæ 1531. fol. edente Joanne
Alexand. Brassicano, & Romæ 1564. fol.
apud Manutium, tum ad calcem cla-
vis Scripturæ, quem Matthiæ Flacio
debemus, & in Vincentii Barralis Chro-
nologia Lirinensi, & in Bibliothecis
Patrum, ut Tomo 6. Lugd. pag. 824.
Hic est liber Eucherii *de mysticis ver-*
borum significationibus, quem cum Ca-
sarii admonitionibus MSum exstare
in Bibliotheca Helmstadienti, notant
Conringiana pag. 152. Primam edi-
tionem Paris. 1520. 12. sinceriores es-
se, ceteras interpolatas notavit Oudi-
nus Tom. 1. pag. 1220.

2) *Instructionum ad Salonium* b) filium li-
bri duo, quorum priore dissolvit dif-
fici-

a) Gennadius cap. 63. Tillemont Tom. XV. pag.
134. seq.

b) Hunc Salonium Eucherius celebrat institutum
edoculumque ab Honorato Massiliensi, Hilario
Arcla-

scilicet de Veteris & Novi Testamenti locis quaestiones, altero nomina sacrarum litterarum Hebraica, ponderaque & mensuras & alia scitu digna nec obvia interpretatur. Hos libros Rustico valde laudatos, post Brassicanum, Basileæ 1530. & Romanam editionem 1564. recensuit in Lirinen-sibus suis Vincentius Barralis Lugduni 1613. 4. tum Joannes Ludovicus de la Cerda cap. 115. pag. 204. cap. 159. pag. 390. seq. & cap. 164. pag. 423. seq. Adversariorum sacrorum Lugd. 1626. fol. Denique recens in Bibliothecis Patrum, ut Lugd. Tom. 6. pag. 853. Confer Isidorum Hisp. VII. 6. seq. Originum, & Bedæ interpretationes T. 3. Operum p. 371. seq.

- 3) *Epistola parænetica ad Valerianum cognatum, de contemptu Mundi c.) & secularis Philosophiæ*, scripta, ut videtur, ex Lirinen-si secessu A. 422. Hanc ante Brassicanum & Romanam Manutii editionem vulgaverat Erasinus A. 1520. cum scholiis in 4to, atque inde 1531. 4. & cum notis Heribertus Rosweidus Antwerpæ 1621. & minore forma

Z 3

Phi-

Arelaten-si, Massilien-si Salviano & Vincentio Lirinen-si.

- c) al. *de contemptu rerum humanarum*. Alii minus bene, *de vita solitaria*.

Philippus Labbeus 1646. & apud Vincentium Barralum & in Bibliothecis Patrum ut Lugdunensi Tom. 6. p. 857. Gallice etiam vertit post J. Canagium & Antonium Godellum, Arnaldus Andilius: Hispanice Ludovicus Grauatensis, Italice G. Golitus, H. Vaughanus Anglice. Hujus scripti meminit Gennadius cap. 63.

- 4 Opusculum ad *Hilarium* Arelatensem d) Antistitem Lirinenſis eremi desertam petentem, *de laude eremi*, quod *dulcentissime & dulci sermone dictatum* laudat Isidorus Hisp. de S. E. cap. 15. Primus edidit Gilbertus Genebrardus Paril. 1578. 8. & cum superiore Epistola Rosweidus Antwerp. 1621. 8. Vincentius Barralis quoque: deinde Bibliothecz Patrum editores, ac novissima Lugdunensis Tom. VI. pag. 862.

- 5 *Historia passionis S. Mauriti & sociorum Agounensium Martyrum Legionis Felicit Thabæ* An. C. 286. in Codicibus interpolatis perinde ac sincerioribus ad Eucherium auctorem refertur. Inter-

- d) Hoc scriptum respicit Honoratus in vita Hilarii Arelatensis cap. I. §. 6. apud Surmum & in Actis Sanctorum die V. Maji. *Relatum hinc scripta B. Eucherii præbent attestacionem, quæ ad eum directa testantur.*

Interpolata exstat apud Boninum Mombrinium, una cum Epistola ad *Sylvium* (live *Salvium*) Episcopum Odoadorensem in Vallesia Gallia, & minus emendate etiam apud Surium 22. Septembris, & in editione quam cum notis in lucem emisit Petrus Stevartius Ingolstadt. 1617. Sinceriores vulgavit Petrus Franciscus Chiffletius in parte 1. Paulini Nolani illustrati, qui prodijt Divione 1662. 4. Theodoricus Ruinartus in Actis selectis Martyrum pag. 289. edit. Parisiens. in 4to, (Amstelod. in fol. pag. 271.) Curatores Bibliothecae Patrum Lugdunens. Tom. VI. pag. 866. seq. & cum Gallica versione Johannes Dubourdiou in dissertatione Historico-Critica Gallice edita, qua & traditioni de illo Martyrio, detrudere fidem, & Eucherio suppositum hoc scriptum ostendere contendit. Amst. 1705. 12. Sed malo accedere Tillemontio, qui Eucherio nostro vindicare tanquam eximium (*L'ouvrage le mienx escrit*) non dubitat Tomo XV. memoriarum pag. 131. Prosam Eucherii metro epico complexus est MARBODEUS Rhedonensis, teste Sigeberto cap. 158. quod carmen post editionem veterem Rhedonensem A. 1524. exstat pag. 1535. sqq.

operum Marbodei, ad calcem Hildeberti, Parisiis 1708. fol. Videndus etiam Venantius Fortunatus II. 15. carminum, Tom. X V. Bibliothecæ Patrum Lugdunens. pag. 137. E. & Walafridus Strabus Tom. X V. pag. 220. F. Rudolfus Abbas in Actis translationis militis e Legione Thebæa A. 1121. Tom. VI. monumentorum Edmundi Martene pag. 1015.

- 6 Epistola ad *Fauslinum* Presbyterum Insulanum de situ *Judææ*, Urbisq; Hierosolymitanæ ex Josepho, Hieronymo &c. edita primum a Philippo Labbeo Tomo I. Bibliothecæ novæ MSS. pag. 665 - 667. Paris. 1657. fol.

- 7 Eucherium MS. in *Psalmos* ductum se Colonix, scripsit Nicolaus Heinſius Epistola An. 1673. data ad Grævium Tomo IV. sylloges Burmannianæ pag. 171.

- 8 Commentariorum in *Genesim* libri III. & in *libros Regum* libri IV. * post editiones

- Dionysius Faucherius huc velut Isidori Hispal. ea cap. 15. de scriptoribus Ecclesiasticis affert de Eucherio, sed quæ in nullo Codice veteri, in nulla editione Isidori leguntur: *Scriptis alia in multos sacros libros commentaria non minus necessaria quam utilia, præcipue vero in Genesim, & libros Regum ad Salonium & Perantium fratres Episcopos, apud celestem & illusterrimum.*
Vide

tiones Basil. 1530. & Romanæ 1564. reculi in Bibliothecis Patrum, ut Lugdun. Tom. VI. pag. 868. & 932-1014. Horum commentariorum auctorem post Cassiodorum & Augustinum, Anglorum Apostolum, scripsisse & Britannum fuisse videri, primus observavit Latæus Latinus, cujus vide Biblioth. sacram & profanam Tom. I. pag. 166. Sixtum Senensem IV. Bibl. S. p. 226. & Tillemontium Tomo XV. memoriar. pag. 133.

- 3 Ex *Sermone* Eucherii locum referens Claudianus Mamertus his cum verbis celebrat lib. 2. de statu animæ cap. 9. *Haud quaquam tamen Eucherium præterierim, mihi nec vivente doctrina & præsentaneis coram disputationibus cognitum, non porro nunciis aut lectione compertum, qui scilicet viridis ævi, maturus animi, terræ despiciens, celi appetens, juvenilis spiritus, ardens merito ac perinde ingenii subtilissimus, scientiæ plenus, eloquii profluvius, magnorum sæculi sui Pontificum longe maximus, editis in rem fidei multijugis variorum operum voluminibus, ad populum quoque bis super statu animæ concionatus est. Sermones sub Eucherii nomine qui ex-*

stant

Vide Vossium de Historicis Latinis II. 17. pag. 228.

stant, duplicis sunt generis, alii qui variis aliorum permixti & An. 1545. primum editi leguntur, de quibus infra in EUSEBIO *Emeseno*: alii a Joanne Livinejo, Canonico Antwerpiensi post Catecheses Theodori Studiti editi Antwerp. 1602. 8. de quibus Combefisius notat Labbeum graviter hallucinari, dum quas Livinejus Eucherii homilias divulgavit, illas ipsas esse ait que toties Eusebii Emeseni nomine, tumque Eusebii Gallicani sunt editæ: cum nihil sit inter utraque commune, vereque profiteatur Livinejus vir doctus, deque Græcis literis bene meritus, quas producit Eucherii homilias, nunquam antehac fuisse editas, suntque Pseud-Eusebianis illis pauciores, stylo sane nitentes, ac forte solæ Eucherianæ, ex quibus aliquas in hanc Concionatoriam Bibliothecam derivavimus. Hæc ille. Sermones illi ex Livineji editione reculi in Bibliotheca Patrum Paris. An. 1624. &c.

- 10 *Exhortatio ad Monachos* duplex, una quæ incipit: *Quid vobis exhibeamus, fratres charissimi.* Et altera, cujus initium: *In hunc fere modum artifex Mundi Deus.* Exstat in Codice regularum Holsteniano Romæ & Paris. edito p. 55. 57. Appendicis & in Bibl. Patrum

trum Lugdun. Tom. 27. pag. 180. 181. ubi non debebat omitti, quæ in eadem appendice p. 60. legitur Eucherii *admonitio ad Virgines*, quæ incipit : *Sî diligenter attenditis, venerabiles filie.*

17 Gennadio cap. 63. teste Joannis Cassiani *quædam et opuscula lata tenso sermone, angusto verbi resolvens tramite in unum coëgit volumen.* Epitome illa Cassiani cum aliis Eucherii scriptis edita Romæ 1564. fol. & Græca Epitomes versio in Athanasio Montfauconiano Tom. 3. p. 366. Vide supra in Cassiano, Tomo 1. pag. 990. Quamquam vero Cassiani scripta amavit Eucherius, Semipelagianis tamen accenseri propterea non meruit. Consule Novitium hist. Pelag. II. 13. & Tillemontium T. XV. memoriar. p. 131. seq. Oudinum Tom. 1. pag. 1212. 1q. Honoratus in vita S. Hilarii Arclaten- sis cap. 1. §. 15. apud Vinc. Barralum, & ad s. Maji Surium, Henschenium- que : *Sed ne quis me existimet falsa fortassis asserere, testimonium B. Eucherii, Episcopi Lugd. justum credidi adhibendum, qui Hilarii volumine prosa ver- suque percepto ita respondit : Dictu*
diffici-

† Quatuor libros de institutis Cœnobiorum.

difficile est, quanti mihi pretii fuerint litteræ sanctitatis tuæ, in quibus ita expertam facundiam recognovi, sicut tenes in aliis modestiæ morumque operibus principatum. Ignoscere de te studiose minora dicenti, quia semper in prædicatione sui virtus erubescit, cum hoc ipsum verecundiæ genus pars magna virtutis sit.

Ex *Interculo* sive Calendario *Ptolemai* sive *P. Annaei SYLVII* ad *Eucherium* Episcopum A. 449. Mensem *Januarium* & de *Paschate*, & de mensibus aliis excerpta quædam exhibet *Joannes Bollandus* præfat. ad *Tom. I. Actor. Sanctor. Januarii* pag. XLIII. seq. Idemne hic sit *Sylvius*, cui *Eucherius* passionem *Legis Thebæ* dedicavit, disquirat *Tillemontius* *Tom. XV.* pag. 134.

EUCHERIUS, non *Lugdunensis*, sed alterius sedis, *Provinciæ*, ut videtur, *Arelatensis* Episcopus, qui interfuit subscripsitque Conciliis *Arelatensi IV.* Anno 524. *Carpentoratensi* A. 527. *Arausicano* & *Vasensi* A. 529. Hic amicus *Cæsarii Arelatensis*, de quo *Cyprianus Tolonensis* in *Cæsarii* vita cap. 22. apud *Surium* 27. Aug. *Eucherius* isle ibi quidem *Lugdunensis Episcopus* appellatur, sed in quatuor Codicibus *MStis*, quos inspe-

xit

xii Antelmus, vox *Lugdunensis* desideratur.

EUCHERIUS, Aurelianensis Episcopus, sed An. 727. missus in exilium, & in cœnobio Trudonis in Belgio defunctus An. 743. Ejus *vita* a synchrono scriptore tradita exstat apud Surium 20. Febr. & hincior in Actis Sanctorum Februarii Tomo 3. pag. 217. In iisdem Actis ad eandem diem pag. 177. seq. de EUCHERIO Tungrensi & Trajectino ad Mosam Episcopo. defuncto An. 526.

EVERARDUS, infra, EVRARDUS.

EVERBINUS, infra, EVERVINUS.

S. EVERHARDUS Dux Forojulienſis, gener Ludovici Pii Imp. & Pater Berengarii Italia Regis. *Testamentum* A. 835. scriptum edidit Florentius Harzus libro Gallice edito de Castellanis Intulensibus, Intulis 1611. 4. & post eum Aubertus Miræus in notitia Ecclesiarum Belgii, Antwerp. 1630. 4.

EVERHARDUS de Vilelenis, Prior S. Catharinæ de Cultura, ex Ordine Vallis Scholarium, Doctor Paris. Anno 1267. Ejus *summa de festis, live Sæmonum de sanctis & festivitariis per annum* volumen MStum. Vide Oudinum Tomo 3. pag. 491.

EVER-

EVERHARDUS *Nurembergius*, Ord. Præd. circa Annum 1430. laudatur a Joanne Nydero IV. 12. formicarii, pluraque Concionatoribus utilia scripsisse perhibetur. Vide Jacobum Qvetif Tomo I. pag. 780.

EVERHELMUS, sive EVERHELINUS, ex Altimontensi in Hannonia, Blandiniensis A. 1058. prope Gandavum in Flandria Abbas Ord. Bened. defunctus Anno 1069. a) *Scriptor vitæ S. Popponis Abbatis Stabulensis, cui morienti præsens adfuit An. 1048. 25. Januar. Edidit Surius ad 25. Jan. & breviam Franciscus Hareus, Zacharias Lippeolus, Jacobus Doubletius. Sinceriores Jo. Bollandus Act. Sanctor. Tom. 1. Januarii pag. 638. Præmittitur ONULPHI Monachi præfatio, ad Everhelmum, qua se ejus rogatu Vitam S. Popponis scribendam suscepisse profitetur. At fortassis, inquit Bollandus, eam non perfecit (nam hominem inconstantem fuisse patet ex Everbelmi narratione:) aut se perfecit, minus forte probata est Everbelmo, qui aliam propterea scribere eum aggressus, aut illam ita ipse recudit, ut ejus non Onulphi opus censi deberet. A se quidem Vitam illam compositam ipse fateatur.* *Joan-*

a) Vide Oudinum Tomo 2. pag. 645. Vossium pag. 369.

Joannes EVERISDENUS, sive EVER-
HESDEN, EVERISTINUS, Mona-
chus Anglus in Coenobio S. Edmundi
Buriensis, Ord. Benedict. scripsit *seriem*
temporum ab initio Mundi ad An. 1336.
quod opus MS. adhuc in Anglia † ser-
vatur. Librum *de Regibus & Episcopis*
Angliae, nec non *Concordantias Divinae*
historiae, & *Concordiam Decretorum*. Et-
iam carmine alia scripsisse Baleus V. 40.
auctor est, ex quibus memorat *Legum*
medullam, quae incipit: *Disce quid hu-*
manum Jus Divinumque. Confer Pils-
um pag. 434. 435.

EVERWINUS, EVRINUS, EBROINUS,
EVERBERO, sive EVERBINUS, S.
Mauritii Dolejensis in agro Trevirensi
Monachus, atque inde Abbas S. Mar-
tini Trevirensis Ord. Cluniacensis, scri-
psit ad Popponem ab An. 1016. ad 1047.
Trevitorum Archiepiscopum *Vitam S.*
Simonis, Syracusani, Monachi reclusi
Trevirensis An. 1035. defuncti, quam
post Surium i Junii, integriorem ex octo
Codd. MSS. exhibent Acta Sanctorum
Tom. I. Junii pag. 89. Praeterea *Vitam*
S. Magnifici Trevirensis ab Anno 873.
ad 895. Archiepiscopi, quae exstat T. 6.
Julii 25. pag. 183 — 191. notis Johannis
Pinii illustrata. Etiam *gesta Popponis*, de
quo

† Oudin. Tom. 3. pag. 909.

quo jam dixi, Archiepiscopi Trevirensis scripsisse testatur Trithemius in Chronico Hirsaugiensi. Vide Vossium pag. 368.

EVERWINUS, sive HERVINUS, Steinfeldensis Monasterii, Præmonstratensis Ordinis, Colonienſis Diœceſis Præpositus primus, a) circa Annum 1146. scripsit *Epistolam ad S. Bernardum de hereticis sui temporis*, quorum dogmata refellit idem Bernardus sermone LXV. & LXVI. in Canticum. His præmissa ab ultimis editoribus Operum Bernardi illa Epistola legitur. Vide editionem novissimam Mabillonianam T. 1. p. 1490. seq. & Mabillonii præfationem ad Bernardum §. 76. 199. notationemque Mabillonii, subjectam eidem Epistolæ, editæ primum An. 1682. in *Analectis* T. 3. pag. 452. (novæ edit. pag. 473.) ubi typorum errore identidem Evervinus hic *Steinfeldensis* Præpositus perperam pro Steinfeldensi appellatur, etiam apud Pagiū ad An. 1146. n. 7.

Monachus EVESHAMENSIS, b) Anglus, cui debemus *Historiam vitæ & regni Richardi II.* ab An. 1377. ad 1399. Angliæ Regis

a) Vide Joannis le Faige Bibliothecam Præmonstratensem pag. 305.

b) *Acta Eruditorum* A. 1730. p. 477.

Regi. Eam ex MS. Cottoniano in lucem primus nuper produxit Thomas Hearne, Oxon. 1729. 8.

EUGENIUS, ab Anno 480. Archiepiscopus *Carthaginiensis* & tempore Vandalorum Africam vexantium Confessor: missusque in exilium ab Hunnerico, deinde a Gontamondo revocatus An. 487. atque hinc iterum dejectus a Thrasamondo, diem obiit An. 505. De hoc Eugenio diligentissime, ut solet, Tillemontius Tomo XVI. memoriarum. De ejus scriptis unus audiendus Gennadius cap. 97. *Eugenius Carthagini, Africae civitatis Episcopus, & Confessor publicus, admonitus ab Hunnerico, Vandalorum Rege, Catholicae fidei expositionem, & maxime verbi homousii proprietatem disserere cum consensu omnium Africae, Mauritaniae, & Sardiniae, atque Corsicae Episcoporum & Confessorum, qui in Catholica permanserunt fide. Composuit * librum fidei, non solum sanctarum scripturarum sententiis, sed & Patrum testimoniis communitum, & per collegas confessionis suae porrexit: Jam vero asportandus pro fidelis linguae remuneratione in exilium, Epistolas velat commonitorias fidei, & unius sacri, & conservandi Baptismatis, ovibus suis quasi pastor sollicitus dereliquit: Ad-*

Tom. 2.

A a

terca-

* An. 484.

tercationses quoque, quas cum Arrianorum Præsulibus, per internuncios habuit, conscripsit, & relegendas per majorem domus Hunerico transmisi: Similiter & preces pro quiete Christianorum eidem velut apologias obtulit. Vivere adhuc* ad confirmationem Ecclesiæ dicitur. Ex hisce omnibus Eugenii scriptis nihil ad nos pervenit, nisi quod ejus esse creditur *Professio fidei Catholicorum Episcoporum, Hunerico Regi oblata XII. Cal. Maj. An. 484.* quæ implet totum librum tertium Historiæ Victoris Vitenfis, quam de persecutione Vandolica composuit, Tom. 8. Bibliothecæ Patrum Lugdunens. pag. 683. atque inde sub *Eugenii* nomine, quod Victor omisit, eadem legitur in Tomis Conciliorum. Quo minus tamen illa sit Confessio, de qua Gennadius, videtur obitare, quod hic testatur Eugenium Confessionem suam non solum SS. Scripturarum sententiis, sed & Patrum testimonis communiter porrexisse, in hac autem, quæ apud Victorem exstat, sola ex sacris litteris repetita testimonia afferuntur: nisi partem alteram a Victore de industria prætermisam esse dixeris. Vide, si placet, Tillemontium Tomo XVI. pag. 561.

S. EUGENIUS, suprap. 267. EGWINUS.

EUGE-

* scripsit hæc Gennadius A. 494.

EUGENIUS I. Romanus, Rufiniani filius, ab Anno 654. Septembris 7. ad An. 657. 31. Maj. Ecclesiæ Romanæ Episcopus, cujus nulla quidem scripta, sed hæc decreta quatuor apud Gratianum, Jacobum Philippum Bergomatem, aliosque feruntur: 1) *ut quilibet Episcopus carceres haberet ad pœnitentiam delinquentium clericorum.* 2) *ut juxta Ecclesias, domicilia Sacerdotum construerentur.* 3) *ne Monachi quavis ex causa sine sui superioris licentia claustrum exirent:* & 4) *ut nullus invitus Monachus in monasterio teneretur.*

EUGENIUS II. Boëmundi filius, Papa ab Anno 824. Junii 5. ad Annum 827. Augusti 27. cujus *Epistola ad Bernhardum*, Episcopum Viennensem, exstat in Tomis Conciliorum, in Bibliotheca Floriacensi, in Baronii Annalibus ad Annum 827. num. 2. in antiquitatibus Johannis Lieurei Viennensibus * Gallico editis Viennæ 1623. 8. &c. *Epistola ad Episcopos* apud Carolum le Cointe Tomo VII. Annalium Francorum pag. 706. seq. *Diploma datum Yrolfo*, Laureacensis Ecclesiæ Archiepiscopo, in Christophori Gewoldi appendice ad Chronicon Reicherspergense pag. 17. Monachii 1611.

A a 2

410.

* Ludovicus Jacobus Bibl. Pontific. pag. 65.

4to. *Epistola* in Synodo Parisiensi (An. 825. contra cultum imaginum habita) nomine Romani Pontificis *ad Michaëlem atque Theophilum*, Imperatores Græcorum, in Goldasti Imperialibus decretis de cultu imaginum pag. 723. *Decreta* XI. ex Concilio Remensi, quæ pleraque ad Eugenium III. spectare notarunt Conciliorum editores, sicut de illis quoque, quæ apud Gratianum sparsim exstant, monuit Baronius ad Annum 626. num. 7. Sub eodem Eugenio II. A. 826. *Concilium Romanum* Episcoporum LXIII. in quo conditi *Canones XXXVIII.* in Holstenii collectione Romana 1662. 8. parte 2. & in Tomis Conciliorum, in quibus etiam *Epistola* Ludovici & Lotharii Imperatorum ad hunc Eugenium data A. 824. adde Carolum le Cointe T. 7. p. 792.

EUGENIUS III. antea *Petrus Bernhardus* Pisanus, Ordinis Cisterciensis, inde Papa ab Anno 1145. Februarii 14. ad An. 1153. Julii 8. cujus *Epistolæ* LXXXVIII. exstant in Conciliorum Tomis, & in Angeli Maurici sive Mauriquez Annalibus Cisterc. Tom. 2. in Bertrandi Tissier Biblioth. Cisterciensi &c. Ex illis *Epistolæ* XII. ad Hispanos apud Agvirrium Tomo III. Conciliorum Hispaniæ pag. 355. seqq. His accedunt *Epistola* ad Petrum

Petrum Regensem & Bertrandum Forojulensem Episcopos in Baluzii Miscell. Tomo 2. pag. 222. Epistolæ duæ ad Abbatem & Monachos Beccenses, in iisdem T. 7. pag. 140. seq. Ad Yvonem & Serlonem Abbates, Epistolæ duæ apud Edmundum Martene Tomo 1. Anecdotorum pag. 403. 404. alia ad Bermundum, pag. 412. & ad Sugerium Abbatem duæ p. 416. aliæ item Epistolæ XV. in ejusdem Martenii atque Ursini Durandi nova collectione Tomo 2. p. 627. seqq. *Diplomata* sparsim obvia, ut in Bibliotheca Cluniacensi Andreæ du Chesne pag. 1411. in Arnoldi Oihenarti notitia utriusque Vasconia lib. 1. cap. 3. &c. Vide Caroli de Visch Bibliothecam Cisterciensem pag. 103. seq. Carolum Jacobum pag. 65. seq. Primum fuisse Eugenium III. qui jussit in tribunali Ecclesiasticis judicari secundum GRATIANI decretum, notat Franc. Pagi in breviario de vitis Pontificum Tom. 3. pag. 27. qui *Diploma Canonisationis Imperatoris Henrici II.* a) affert pag. 30.

Aa 3 quod

- a) De hoc Gretserus in Divis Bambergensibus & in Johannis Petri Ludewig scriptoribus rerum Bambergensium: *Acta Sanctorum* Tomo III. Julii 14. pag. 711. seq. Johannes Conradus Dietericus in *historia Augusta Imperatorum* Germa-

quod habes etiam apud Baronium An. 1152. & in Laurentii Cherubini bullario Tomo 1. pag. 61. atque alibi: Idem Pagius etiam adeundus de Conciliis sub Eugenio habitis, *Trevirensi* A. 1148. in quo scripta S. HILDEGARDIS examinata, tum *Remensi* eodem An. 1148. in quo damnatus EUDO, sive EON hæreticus & GILBERTUS Porretanus. Canones XVII. hujus Concilii edidit Edmundus Martene in Collectione, Rothomagi 1700. 4to edita pag. 232. & Tomo 4. Thesauri Anecdotorum pag. 141.

EUGENIUS IV. antea *Gabriel Condemnerius*, Venetus, Papa ab Anno 1431. Martii 6. ad Annum 1447. Februarii 18. Hunc Oratione funebri atque epitaphio celebravit Æneas Sylvius: *Vitam* a scriptore coætaneo traditam vulgavit Baluzius Tomo 7. Miscellan. pag. 506. Eugenii IV. *bullam adversus Prosperum de Columna, Cardinalem*, pag. 513. De *Epistolis* ejus pluribus, quæ in Tomis Conciliorum, & in Actis Concilii Basileensis A. 1431. & Ferrariensis ac Florentini A. 1438. 1439. & Frisingensis An. 1440. &

Germanicorum familiz Saxonica, Giessæ 1616. 4to. D. Joannes Henricus Feltzius in selectis ex historiis Henrici sancti, Argentorati 1712. 4. &c.

& apud Bzovium, Raynaldumque, & in Waddingi Annalibus Ordinis Minorum Tomo V. leguntur, longum est referre. In Laërtii Cherubini bullario exstant ejus Constitutiones XXIX. Tom. 1. pag. 338 -- 373. ex quibus XV. pag. 351. est *de Cardinalium dignitate præstantiore cæteris Ecclesiasticis dignitatibus: Decretum XVII. pag. 353. de unione inter Romanam & Græcam Ecclesiam* illustravit Cardinalis Johannes de Turrecremata, Ordinis Prædicatorum, qui Anno 1468. 26. Septembris diem obiit. Præter editiones in Actis Concilii Florentini, prodiit Venetiis 1561. 4. Adeundus etiam Antoninus Florentinus in summa histor. tit. XXII. cap. 11. Tom. 3. pag. 529. seq. De numo Eugenii IV. A. 1439. cuso in unionem Latinæ, Græcæ & Armenicæ Ecclesiæ, vide V. C. Joannis Davidis Koeleri delicias historicas numismaticas Tom. 1. pag. 73. Decretum *de Armeniorum Concordia*, apud Cherubinum est XIX. pag. 355. cum *septem articulorum declaratione*. Et *de Concordia Jacobitarum in Ægypto*, XXIII. pag. 361. Ejus *librum contra Bohemos & Hussitas*, quem Franciscus Pagius Tomo 4. de vitis Pontificum pag. 650. memorat, non memini me videre. *Decretum contra Fratricellos* apud Raynaldum ad A. 1430. n. 24. pag. 107.

EUGENIUS Helladii discipulus, inter Toletanos Episcopos primus hoc nomine, subscripsit Conciliis Toletanis V. & VI. Anno Christi 636. 638. *) Huic qui An. 646. successit **EUGENIUS II.** ad Annum usque 657. Toletanus Episcopus, teste Ildefonso cap. 14. de scriptoribus Eccles. *studiorum bonorum vim persequens, cantus passivis usibus vitiatos, melodie cognitione correxit: Officiorum remissos ordines, curamque discrevit. Scripsit de Sancta Trinitate libellum, a) & eloquio nitidum & rei veritate perspicuum:*
 - - *Scripsit & duos libellos, b) unum diversi*

*) Nicolaus Antonius Tomo 1. Bibliothecæ Hispanæ pag. 281. Arnoldus Wion Tom. 2. ligni Vitæ pag. 368.

a) Hunc libellum hodie desideramus.

b) Ex his duobus priorem carmina XXXI. complexum vulgavit Sirmondus Parisiis 1619. 8vo, & Tom. II. Operum pag. 879. Liber alter *diversi operis prosa* concretus, nusquam hodie exstat. Priorem ex Sirmondi editione repetiit Andreas Rivinus Lipsiæ 1651. 8. & Bibliothecæ Patrum editores, ut Lugdunensis Tomo XII. pag. 345. In illo libro num. XXI. exstat notum hexastichon Petro Crinito pridem laudatum de litterarum inventoribus:

*Moses primus Hebraas exaravit litteras,
 Mente Phœnices sagaci condiderunt Atticas:
 Quas Latini scriptitarunt, condidit Nicostрата.*

Abraham

diversi carminis metro, alterum diversi operis prosa concretos: Libellos quoque DRACONTII c) de creatione Mundi conscriptos, quos antiquitas protulerat vitiatos, ea quæ inconvenientia reperit, subtrahendo, immutando vel meliorando, ita in pulchritudinis formam coëgit, ut pulchriores de artificio corrigentis, quam de manu processisse videantur auctoris. Et quia de die septimo idem Dracontius omnino reticendo, semiplenum opus visus est reliquisse, iste & sex dierum recapitulationem singulis versibus renovavit, & de die septimo, quæ illi visa sunt, eleganter dicta subjunxit. Testimonia Eugenii de resurrectione carnis & beatitudinis statu producit Julianus Toletanus III. 17. & 24. prognosticorum futuri sæculi. De Missa S. Hippolyti Martyris, quem præterea Eugenius fertur scripsisse, & de commentitia correctione Itinerarii Provinciarum Antoniniani, quam illi Pseudo-Julianus Chronici scriptor tribuit, videndus Nicolaus Antonius V. 4. Bi-

A a 5 blio-

Abraham Syrac, & idem repperit Chaldaicæ,

Isis arte non minori pretulit Egyptias:

Gulfilæ promisit Getarum quas videmus ultimas.

- c) Etiam hos vulgavit Sirmondus. Vide supra in DRACONTIO p. 189.ⁿ

bliothecæ veteris Hispanæ §. 259. 260. Defuncto Anno 657. die 13. Novembris Eugenio successit idem, quem modo laudavi, ILDEFONSUS, de quo suo loco.

EUGESIPPUS Christianus scriptor, cuius brevem tractatum *de distantis locorum terræ sanctæ* An. 1040. compositum e MSto Codice Caroli Moroni vulgavit Leo Allatius in *Supplementis* pag. 104-120. Colon. 1653. 8.

EUGIPPIUS a) Italus, S. Severini & Gelasii Papæ discipulus, Presbyter & Abbas Lucullanensis prope Neapolin Campaniæ, scripsit biennio post Consulatum Importuni, b) hoc est Anno Christi 511. *Vitam S. Severini*, Abbatis & Noricorum Apostoli, dicatam Paschasio Diacono, quam mutilam Surius 8. Januarii, sed integram primus ex Bibliotheca S. Emmerani Reginoburg. edidit scholiisque illustravit Marcus Velserus Augustæ Vindellicorum 1595. 4. recusam inter Vel-

a) Philippo Bergomati in Chron. Sabellico VIII. 2. & Platini *Egisippus*, Francisco Irenico III. 14. *Cregiptius*. Aliis *Eugipius*, *Eugepius*, *Eugypius*, *Eugippus*. Vide Velseri Opera pag. 632.

b) Vossius pag. 236. Sirmondi Opera Tomo IV. pag. 737. Lambecius Tomo 2. pag. 25. Mabillonii *Analecæ* pag. 61.

Velferi opera pag. 635. præmissa Pascha-
fii ad Eugippium, qua ei gratias agit
Epistola. *Epistolam* Eugippii *ad Pascha-*
sium edidit Henricus Canisius Tomo 6.
Antiquarum Lectionum pag. 453. (edit.
novæ Tom. I. pag. 411.) Ex Velferi &
Canisii editione legitur etiam hæc vita
atque Epistola in Surii vitis iterum cum
auctario vulgatis, atque in Actis Sancto-
rum Tomo 1. Januarii pag. 484. cum
notis Joannis Bollandi, & ex recensio-
ne Hieronymi Pez in Tomo primo scri-
ptorum de rebus Austriacis pag. 64.
Præter hanc Severini vitam, cujus loca
quædam illustrantur a Lambecio T. 2.
pag. 12. sqq. Eugippius ab Isidoro Hisp.
cap. 13. de S. E. & Honorio III. 15. tradi-
tur etiam scripsisse *Regulam Monachis*
consistentibus in Monasterio S. Severini,
quam eisdem moriens quasi testamentario
jure reliquit. Verum hæc jam videtur
intercidisse, antequam Concordiam re-
gularum conderet circa Annum 810. Be-
nedictus Anianensis, in qua Eugippii
nusquam meminit. Quod vero Sige-
bertus Gemblacensis cap. 39. ait Eugip-
pium Abbatem *hortari Renducis*, sive Re-
ducis *Neapolitani* in Campania *Episcopi*
deflorasse libros S. Augustini & Probæ vir-
gini dedicasse, vixisseque tempore Pe-
lagii II. & Tiberii II. hoc est circa An-
num

num 580. id ansam dedit viris doctis duos fingendi Eugippios, alterumque hunc juniorem Afrum, quod Neapolitanum intelligerent cum Chioccarello de Neapoli Africæ, & Augustino deflorando non crederent nisi Afrum hominem operam suam libenter impensurum fuisse. Sed Sigebertum decepit subscriptio Excerptorum, five deflorationum Eugippianarum Codici MSto diu post Eugippii mortem exarato adjecta, qualem vidit Mabillonius, & subscriptionem illam publicavit in *Analectis Tomo 2. pag. 11. (editionis novæ pag. 60.)* in qua Codex ille traditur Reduce curante transcriptus & oblatus fuisse circa Annum 580. Ecclesiæ Neapolitanæ, neutiquam vero opus ipsum ab auctore compositum, qui *beatæ recordationis EGIPPIUS Presbyter & Abbas* appellatur. De eodem jam defuncto Cassiodorus cap. 23. *Divinarum Lectionum: Convenit etiam ut Presbyteri Eugipii opera necessario legere debeatis, quem nos quoque vidimus, virum quidem non usque adeo secularibus literis eruditum, sed Scripturarum Divinarum lectione plenissimum. Hic ad parentem c) nostram Probam, virginem sacram ex operibus S. Augustini valde altissimas quaestiones ac sententias ac diversas res deflorans.*

c) propinquam.

florans in uno corpore necessaria nimis dispensatione collegit, & in CCCXXXVIII. capitulis collocavit. Hoc opus Eugippii Jo. Heroldus d) edidit Basileæ 1542. fol. duobus Voluminibus, sub titulo *The-
saurorum* ex Operibus Augustini: recu-
sum etiam Venetiis 1543. Præfationis
exordium hoc est: *Domine merito ve-
nerabili, & fructu sacre virginitatis in
CHristo gratia semper illustri* Probæ Eugi-
pius omnium servorum DEI famulus, in
Domino salutem dicit. Excerptorum co-
dicem, quem de nonnullis operibus S. Au-
gustini, cohortante domno meo Marino Ab-
bate vel cæteris ejus sanctis Fratribus, quo-
modocunque compegeram, continuo trans-
ferri vobis sancto quo polletis studio volui-
stis &c. Ad eandem Probam exstat Ful-
gentii Ruspensis Epistola 3. & 4. qui
Epist. 2. ad Gallam pag. 159. ait eam *avis
atavisque natam Consulibus, & deliciis rega-
libus enutritam.* Ejusdem FULGENTII
Epistola quinta ad Eugippium legitur,
quem *compresbyterum suum* appellat.
Legitur & Epistola Fulgentii FERRAN-
DI, Diaconi Carthaginiensis, in appen-
dice ad Fulgentium Ruspensem pag. 11.
& in Ferrando Petri Francisci Chifletii
pag. 332. Denique Epistola DIONYSII
Exigui, qua Eugippio versionem Grego-
rii

d) De hac editione videndus Possévinus.

cebat, in prāvōs Mahometi errores in-
vectus est. Ex hoc memoriali de-
prompta sunt, quæ de *Georgio Diacono*,
Aurelio, *Felice*, *Natalia* & *Liliosa* ex-
stant apud Surium 24. August. & quæ
de *Perfecto* Presbytero in Actis San-
ctorum Tom. 2. April. XVIII. p. 585.
& de *Isaaco* Monacho Tom. 1. Junii
III. pag. 325.

2 *Apologeticus Sanctorum Martyrum* cum
gestis & martyrio *Ruderic* & *Salomo-*
nis pag. 286. adde Acta Sanctorum
Tom. 2. Martii XIII. p. 328.

3 *Documenta Martyrii*, sive *adhortatio*
ad Martyrium, quam *Eulogius* in car-
cere positus misit *Virginibus* sacris
Floræ & *Mariæ* itidem carcere com-
peditis pag. 293. subjuncta pro iisdem
Virginibus Oratione ad DEUM pag.
297.

4 *Epistolæ* 1) ad *Wilefindum*, *Pampilo-*
nensem Episcopum, pag. 298. 2. 3. 5)
ad *Alvarum*, quem charissimum in
DOMINO JESU CHRISTO fratrem
suum appellat, pag. 303. cum duabus
ALVARI ad *Eulogium* pag. 303. 306.
4) ad *Baldegotonem* sororem pag. 305.
De Epistolis hisce videndus *Nicolaus*
Antonius pag. 342. & *Chronologica*
notatio eorum, quæ in historia
&

& Epistolis S. Eulogii ab Anno 850. ad 859. continentur. auctore Ambrosio Morale, apud Agvirium Tom. 3. Conciliorum Hispaniæ p. 144 - 148.

Petro de Alva & Astorga Franciscano, qui librum S. Eulogii *de scriptoribus Ecclesiasticis* in Bibliotheca Ecclesiæ Toletanæ vidisse se scripsit, teste Labbeo in Bibliotheca Bibliothecarum, fideni derogat idem Nicolaus Antonius.

EULOGIO & THEODULO ut coævis afficta *Acta* apocrypha S. Eleutherii Episcopi cum Antia Matre sub Adriano passi martyrium, leguntur in Actis Sanctorum Tomo 2. Aprilis XVIII. pag. 530. adde Tillemontii memorias Tomo 2. pag. 227. 587.

EUMENIUS Augustodunensis Rhetor, de cuius *Panegyricis* intra Annum Christi 297. & 311. habitis dixi in Bibliotheca Latina II. 22.

EVODIUS Tagastensis, ex Agente in rebus. Uzalensis in Africa Proconsulari Episcopus, & amicus S. Augustini, e primis scripsit teste Sigeberto cap. 15. *librum de miraculis in Africa ostensis per reliquias Stephani a) Protomartyris noviter inventas,*

a) Confer quæ supra in AVITO Braccarensi T. 1. pag. 404. seq.

inventas, quas detulit in Africam Orosius Augustini discipulus An. 416. S. Augustinus sermone 323. b) num. 3. Apud Uzalim, ubi est Episcopus frater meus Evodius, quanta miracula ibi fiant querite & invenietis. & lib. XXII. de Civitate DEI cap. 8. Uzali etiam, quæ Colonia Uticæ vicina est, multa præclara per eundem martyrem (Stephanum) facta cognovimus, cujus ibi memoria longe prius quam apud nos ab Episcopo Evodio constituta est. Qui autem exstant libri duo de hoc argumento ad calcem librorum Augustini de Civitate DEI, Tomo VII. Operum edit. Benedictinor. non Evodium auctorem habent, c) sed alium qui ejus jussu videtur eos composuisse. Librum de Fide seu de unitate SS. Trinitatis, contra Manichæos, qui inter Augustini scripta sæpius est editus, Evodio vindicant Codices MSti, teste Sirmondo in historia Prædestinatiana cap. 1. d) In Benedictinorum editione exstat in appendice Tomi octavi pag. 26. Epistola ad Innocentium I. Papam, & quatuor ad Augustinum inter Augustinianas leguntur n. 95. & n. 98. 246. 247. & 258. (in Benedictinorum editione

- b) Tomo V. editionis Amstelod. pag. 891. (in aliis editionibus serm. 32. de diversis.)
- c) Adde Oudinum T. I. p. 1003.
- d) Tom. IV. Operum p. 402.

tionem 177. 163. 160. 161. & 143.) & fragmenta Epistolæ *ad Monachos Adrumetinos* edita a Sirmondo cap. 1. historiæ Prædestinatianæ, & a Benedictinis ad Epist. 216. (in aliis editionibus 256.) Augustini ad Evodium tractatus de anima Christi apud inferos, atque Epistolæ exstant quatuor, 159. 162. 164. & 169. editionis Benedictinorum. (veteris 100. 101. 99. 102.) De hoc Evodio præ cæteris adeundus Tillemontius Tomo XII. memoriarum p. 581. seq.

EVODIUS Episcopus Cæsareensis, scriptor Græcus *Martyrii quadraginta Martyrum Sebastenorum* sub Licinio. Antiqua versio Latina JOHANNIS Diaconi Neapolitani exstat in Actis Sanctorum Tom. 2. Martii X. p. 22.

EVPOLEMIUS, sub quo nomine liber scriptus carmine, fuit Helmstadii apud Polycarpum Leyserum τὸν μακαρίτην. Incipit: *Contra Messiam violenti prælia Caci.*

EVVARDI. Comitum, & Conjugum ejus, GISLÆ *Testamentum* A. 867. edidit Miræus in Codice Donationum cap. 21. Dacherius Tomo XII. spicilegii pag. 490. (Tom. 2. editionis novæ pag. 876.) & Johannes Georgius Eccardus in quaternione monumentorum pag. 38.

Gvilelmus EVRARDUS, [*Erardus, Everardus*,] Lingonensis in Regio Gymnasio Navarræ Parisiensi Doctor inclytus interfuit Concilio Ambianensi An. 1422. & Basileensi An. 1431. & Avaricensi Biturigum A. 1438. Denique ex Canonico & Cantore Rothomagensis Ecclesiæ Decanus diem obiit A. 1444. Ejus *Epistolæ quinque Basilea datæ ad nationem Franciæ* exstant in Bulæi historia Academiæ Parisiensis Tomo quinto. De Evrardo ipso Launojus in Gymnasii Navarræ historia parte 3. lib. 2. cap. 5. Tomo quarto operum: (editionis primæ Paris. 1682. 4to, pag. 585. seq.) qui inter alia refert eum Anglis Puellam Aurelianensem vexantibus favisse, & Rothomagi cum ad populum verba faceret, contra illam, ut veneficam, atrociter declamasse. Ad hunc Evrardum Baccalareum in Theologia, Nicolai Clemangis Epistola 136. Ad alium Everardum Morisite, Archidiaconum, Ducis Biturigenis Secretarium Epistola 49.

EVRARDI *de Tremangonio*, J. U. Doctoris, propositum factum An. 1371. Cangijs evolvit in Codice Bibl. S. Germani Paris. Cod. 645.

EVRESIUS, five EPHESIUS, Episcopus in Asia Luciferianus, contra quem editum

ctum Arcadii * lib. XVI. Codicis Theodos. tit. V. de hæreticis, lege 28. De eodem Marcellinus & Faustinus Luciferiani in libello precum, qui *sanctitate & fidei emulatione ferventem* injuste a Damaso pressum & exagitatum contendunt. Vide Jacobum Gothofredum Tomo 6. pag. 147. Tillemontium Tomo VIII. pag. 419. & Pagium in limine Tomi 2. Annalium ad Annum 395. num. 5. seq.

EUSEBIUS Episcopus *Bononiensis*, qui S. Ambrosium Mediolani audivit verba facientem de Virginitate. De eo Baronius ad Martyrolog. Romanum 26 Septembris.

EUSEBIUS *Bruno*, Episcopus ab Anno 1047. ad 1081. *Andegavensis*, de cujus Epistola ad Berengarium, dixi supra in **BRUNONE** T. 1. p. 793. sq.

B b 3

EUSE-

- Verba edicti ad Aurelianum Proconsulem Asiæ hæc sunt: **HÆRETICORUM** vocabulo continentur, & *latis adversus eos sanctionibus debent succumbere, qui vel levi argumento a judicio Catholica Religionis & tramite detecti fuerint deviare. Ideoque experientia tua Evresium hæreticum nec in numero sanctissimorum Antistitum habendum esse cognoscat.* Ad hanc definitionem hæretici operæ pretium est conferre, quæ monuit laudatus Jacobus Gothofredus.

EUSEBIUS *Carthaginensis*. Vide supra p. 369. EUGENIUS.

EUSEBIUS *Cremonensis*, amicus Hieronymi, in cujus gratiam ille Epist. 101. de optimo genere interpretandi testatur se Epistolam Epiphaniï ad Jo. Episc. Hierosol. e Græco in Latinum vertisse. Hujus aliqui esse putant quod Gennadius cap. 34. & ex eo Honorius II. 34. memorant Eusebii *de Crucis Domini mysterio & Apostolorum, præcipueque Petri constantia, virtute Crucis indepta*. Tritheimius cap. 126. ei tribuit *Epistolam* post S. Hieronymi opera sæpius editam *de transitu*, sive obitu laudati Hieronymi, sed quam longe recentioris scriptoris esse Erasmus & alii viri docti jampridem monuere. De *Epistola ad Cyrillum Alex.* quam edidit Baronius ad Annum 419. num. 15. consulendus Tillemontius Tomo XIII. memoriarum pag. 1012. qui etiam de hoc Eusebio quædam annotavit Tomo XII. pag. 208. cui junges Pagi-um ad Annum 417. num. 10. & Vitam sed dubiæ fidei editam a Francisco Ferrario, Mediolani 1612. 4to, & in Actis Sanctorum Tomo 1. Martii V. pag. 369. seq. Francisci Arisii Cremonam litteratam Tomo 1. pag. 46. seq. Diarium Eruditorum Italiæ Tom. X. p. 268.

EUSE-

EUSEBIUS *ab Emissa*, sive *Emesenus*, cognomento Pittacas, * *concitatus orator*, Galli Imperatoris jussu interfectus Anno 354. Vide Ammianum Marcellinum XIV. 7. Hunc ab Eusebio Emeseno Episcopo jure meritoque distinguit Tillemontius Tomo VI. p. 757.

EUSEBIUS *Emesenus* in Phœnicia Episcopus, Semi-Arianis favens, & Anno Christi 360. defunctus, de quo idem Tillemontius Tomo VI. Memoriarum Hist. Eccles. pag. 314. Græce scripsit non Latine: & genuina ejus scripta Hieronymo cap. 91. de S. E. memorata interciderunt, præter καὶ αὐτολογισμὸν πρὸς τοὺς Ἰσδαίους, qui MS. exstat Græce in Bibliotheca Vindobonensi, teste Lambecio lib. IV. pag. 184. & Syriace una cum Quæstionibus in Vetus Testamentum & homilia de Stephano, quæ memorat Hebed Jesu apud Assemanum T. 3. Bibliothecæ Orientalis pag. 44. Alias tres homilias: 1. de Johanne Baptista, Christi adventum apud inferos prædicante, 2. de proditione Judæ, & 3. in Diabolum & infernum post proditum a Juda Christi, in eadem Cæsarea Bibl. Græce exstare testatur Lambecius lib. V. pag. 135.

B b 4

seq.

* Vitiose in aliis editionibus: *Eusebius in Myra*, *pictatis cognomento*.

rii Nysseni de opificio hominis dedicavit, apud Mabillonium in limine Tomi secundi Analectorum, & editionis novæ pag. 59.

EUGUBINUM Chronicon ab Anno 1350. ad 1472. editum in laudatissimi Muratorii Tomo XXI. scriptorum de rebus Italicis, auctorem habet Gvernerium Bernium, Eugubinum: sed scriptum est non Latine verum Italice. De hoc Gvernerio vide Acta Eruditorum A. 1733. pag. 447.

S. EULOGIUS Cordubensis a) Martyrium passus in persecutione quam Christianis moverunt Saraceni in Bætica Hispanica, Rege Cordubæ Habdaraghmane II. Anno Christi 859. De vita huius Eulogii scripta ab ALVARO dixi supra Tomo I. pag. 201. Eadem præfixa Eulogii operibus, quæ ex Petri Ponticii Leonis recensione cum notis vulgavit Ambrosius Morales, Compluti 1574. fol. unde recusa fuere in Tomo quarto Hispaniæ illustratæ, atque in Patrum Bibliothecis Parisiensi & Coloniensi Tomo

a) Quod Monachum Benedictinum alii, alii Archiepiscopum Toletanum faciunt, neutiquam idoneis argumentis constat. Vide Nicolaum Antonium VI. 6. Bibliothecæ veteris Hispaniæ pag. 340.

mo IX. & novissima Lugdunensi Tomo XV. Sunt autem hæc:

I *Memoriale Sanctorum*, five de Martyribus Cordubensibus libri III. p. 243. Editionem hujus operis integriorem promisit Joannes Maldonatus p. 19. Epist. Nam ut Thomas Malvenda **b)** lib. 1. de Antichristo cap. 24. pag. 58. S. Eulogius quidem libro 1. *Memorialis Sanctorum* cap. 7. ex Speraindeo Abbate: & lib. 2. cap. 1. ex Perfecto martyre multa de abominandis & turpissimis Mahometi operibus & dogmatibus persensuerat: quæ magna ex parte sustulit Morales in sua S. Eulogii operum editione: quod sane ab eo non satis recta ratione nobis factum videtur: quantumvis id ipse excuset: opera enim Patrum non sunt eo modo attingenda, aut mutilanda; nam nec Gnosticorum fœdissima & spurcissima exempla a S. Epiphanii libris derasa sunt: & apud alios Patres & Scriptores antiquos ejusmodi detestanda & horrendæ hæreses descriptæ reperiuntur: siquidem & eas nosse non parum intererat, nec sine valida & forti refutatione referebantur. At S. Eulogius acerrime semper, ut tantum virum decebat,

b) Malvendæ verba expressi ex edit. Lugd. 1647. fol. nam in Romana hæc non exstare notavit præstantissimus Cavenus.

cæ pag. 102. atque Oudinum Tomo 1. pag. 313. & 423.

Sub EUSEBII *Episcopi* nomine exstat Latine a Carolo Fabiano versa oratio *de commemoratione Sanctorum* ex editione Thomæ Galleti, in supplemento Bibliothecæ Patrum Parisiensi An. 1639. Tomo 1. pag. 826. In hac refertur, quid Eusebius, Episcopus nescio quis, responderit Alexandro roganti, quem fructum ferant qui sanctos ac beate defunctos colunt.

EUSEBIUS *Gallicanus*. Vide supra, in *Emeseno*.

EUSEBIUS ab Anno 449. ad 464. *Mediolanensis* * Episcopus, in quem Ennodii epigramma XXCIV. Hic ante habitam Chalcedonensem † Synodum scripsit suo & XVIII. Episcoporum nomine *Epistolam ad Leonem Papam*, quæ post Leonis Epistolam LXXVII. legitur pag. 291. editionis novissimæ Paschasi Quesnelli, Lugduni 1700. fol. Huic Eusebio præter rem Cangius tribuit Orationem *de commemoratione Sanctorum*, quam constat esse Græci scriptoris, Eusebii Alexandrini, Græce obviam in Bibliotheca Cæsarea, teste Lambecio Tom. V. p. 24. &

* Confer Ughellum Tom. IV. pag. 50.

† Vide Quesnellum ad Leonem pag. 482.

& in Escorialensi. Incipit: *δέομαί σε
τίμῃς θύομαι*. Eam Græce edere voluit
Holstenius, eodem Lambecio teste To-
mo 1. pag. 112. Latine ex Græco ver-
tit Carolus Fabianus, edidit Thomas
Galletus, recusam in supplemento Bi-
bliothecæ Patrum Morelliano, Parisiis
1639. Tom. 1. pag. 826. & in Bibliothe-
ca Patrum Colonienſi, Tomo ultimo,
& in Lugdunenſi Tomo XXVII. p. 479.
Veriſimilius Eusebio Mediolanenſi tri-
buunt alii scriptum *de Crucis mysterio*,
quod Gennadio memoratum & Hono-
rio, ad Eusebium Cremonensem ab aliis
referri supra pag. 390. annotavi.

EUSEBIUS *Nannetica Civitatis* Episcopus
interfuit & subscripsit Concilio Turo-
nenſi An. 461. Vide Sirmondi Concilia
Galliæ Tom. 1. p. 126.

EUSEBIUS Græci Medici filius, Episco-
pus Romanus Anno Chriſti 310. * a
die 10. Maji ad Septembris 26. Hu-
jus nomine *tres Epistolæ* commentitias
Isidorus Mercator collectioni ſuæ infe-
ruit, recuſas in Conciliorum Tomis at-
que aliis Collectionibus ſæpiſſime: unam
ad Episcopos per *Gallicanas* Provincias
conſtitutos, alteram ad fratres per *Ale-
xandriam & Ægyptum* Domino mili-
tantes,

* Tillemont. Tomo V. memoriarum pag. 630.

tautes, tertiam ad Episcopos per *Campaniam & Tusciam*. Exhibet hasce, additisque notis, fraudis convincit Blondellus in *Pseudo-Isidoro* pag. 403. seq. De *quinque Decretis* quæ ad eum a Gratiano & in aliis Canonum collectionibus referuntur, videndus Petrus Constant in *Epistolis Romanorum Pontificum* pag. 319 sq. ubi etiam Epigramma Damasi in hunc Eusebium:

HERACLIUS a) *vetuit lapsos peccata dolere,*

Eusebius miseros docuit sua crimina flere.

Scinditur in partes populus gliscente furore,

Seditio, cædes, bellum, discordia, lites.

Exemplo pariter pulsus b) *feritate tyranni* c)

Integra cum Rector d) *servaret fœdera pacis,*

Pertulit exsilium summo sub iudice lætus

Littore Trinacrio e) *mundum vitamque reliquit.*

EUSE-

a) Novatianus, lapsos prohibens a penitentia.

b) in exilium Marcellini Papæ.

c) Maxentii.

d) Eusebius.

e) obiit in Sicilia.

EUSEBIUS Lector *Romanus*, infra in Eusebio *Vercellensi*.

EUSEBIUS Presbyter *Romanus* & Martyr sub Constantio A. 357. ob Liberium Papam & Constantium Imperatorem Arianismi fautores liberius reprehensos. Vide narrationem hac de re editam apud Baluzium Tomo 2. Miscellan. pag. 141. 142. quæ inscribitur: *Vita S. Eusebii Presbyteri Romani*. De eo quod Eusebius hic in Martyrologiis XIV. Augusti colitur, vide Tillemontium Tomo VI. pag. 776. seq.

EUSEBIUS *Sardus*, ex Romana Ecclesia lectore primus *Vercellensis* ab Anno 340. Episcopus, & A. 371. ætatis 88. Martyr, qui Calendis Augusti colitur. Ad eum diem consulendus, qui jam vulgari cœpit Tomus primus Actorum Sanctorum Augusti. Jungenda est præter S. Ambrosium lib. X. Epist. 32. Sermones duo, qui iidem Homilia LVIII. seq. S. Maximi Taurinensis, Tom. 6. Bibliothecæ Patrum Lugdunensis pag. 38. De hoc Eusebio nolo repetere quæ ad Annum Christi 354. præclare Gvilelmus Caveus, & Tillemontius Tomo VII. pag. 529. seqq. tantum addo Vitam ejus & passionem ab antiquo auctore scriptam, legi apud Ughellum Italia sacrae
Tomo

Tomo IV. pag. 750 -- 761. ex qua Acta Concilii Mediolanensis An. 355. habiti dedit Baluzius pag. 29. Concil. Eadem Vita edita est cum veterum testimoniis de hoc Eusebio, a Joanne Francisco Bonhomio, Episcopo Comensi, Novicomi 1581. vide Francisci Arifii Cremonam litteratam Tomo 2. pag. 363. Exstat etiam vita hujus Eusebii diligenter scripta a Joanne Stephano Ferrerio. Commentariorum Eusebii Cæsareensis in Psalmos ab Vercellensi Latine translatorum meminit Hieronymus cap. 96. de Scripturis Ecclesiasticis, & adversus Vigilantium Epist. 75. his verbis: *Sit in culpa ejusdem confessionis, Vercellensis Eusebius, qui omnium Psalmorum Commentarios hæretici hominis vertit in nostrum eloquium, licet hæretica prætermittens, optima quæque transtulerit.* Denique Epistolæ in exilio scriptæ *ad Constantium* Imperatorem apud Baronium ad Annum 355. num. 6. *ad Presbyteros, & Plebes Italiae, & ad Patrophilum*, leguntur quoque apud Surium 1. Augusti, & in supplemento Bibliothecæ Patrum Morelliano Parisiensi Tomo 1. pag. 627. & in editione Bibliothecæ Lugdunensi Tom. V. p. 1227. Epistola *ad Gregorium* Episcopum *Spanensem* Bæticum, in S. Hilarii Pictaviens. fragmento XII. pag. 1356. editionis novæ Benedictin.

EUSI-

EUSIGNIUS de Vita S. *Basilisci* Martyris sub Maximiano & Maximino tyrannis exstat in Actis Sanctorum Tomo 1. Martii III. pag. 237-241.

EUSTACHIUS de *Balneo regio*, Cardinalis Albanensis, qui Cangio defunctus traditur A. 1283. non diversus est a BONAVENTURA, de quo, scriptisque ejus dictum supra Tomo 1. pag. 690. seq. sed simul demonstratum quod diem obiit non A. 1283. sed 1274.

EUSTACHIUS Plateus *Bononiensis*, Ordinis Prædicatorum Procurator Generalis, defunctus A. 1519. Reliquit Commentarios in libros *Sententiarum*, & tractatus de incarnatione Verbi, de beata Virgine, de Angelis, de SS. Trinitate, & Orationes plures tam eleganti stylo, si Jacobum Echardum audimus Tomo secundo pag. 40. ut in tractatibus differere Lactantium, in Orationibus Ciceronem ipsum verba facere censueris.

EUSTACHIUS Abbas de *Floy*, cum S. Fulcone ex Normannia in Angliam trajecisse, & sacris Concionibus miraque patrando, corda multorum convertisse traditur. Vide Bzovium ad Annum 1200. num. 18. & Raynaldum num. 21. ex Rogero Hovedeno.

EUSTA-

EUSTACHIUS *Leusius*, Vallis Serenæ Abbas circa Annum 1216. Ordinis Præmonstrat.

EUSTACHIUS *Normanvillius* Anglus, J. U. Doctor & Academia Oxoniensis Cancellarius, circa Annum 1280. Hujus doctrinam efferunt, scripta nulla signant Lelandus cap. 251. Baleus X. 75. Pitseus pag. 838. & Lucas Waddingus in Bibl. Ordinis Minorum p. 108.

EUSTACHIUS, five **EUSTATHIUS** Afer *vir disertissimus* circa Annum 440. *S. Basilii homilias IX. in hexaëmeron ita transtulit in Latinum, ut ingenium doctissimi Viri (Basilii) facundiæ suæ viribus equiparasse videatur.* Ita de eo Cassiodorus capite 1. Divinarum Lectionum. Dicavit versionem eam Eustathius *Syncretice* Diaconissæ, cujus ut æqualis suæ meminit Sedulius in præfatione Operis Paschalis. De editionibus dicere me memini Tomo 8. Bibliothecæ Græcæ pag. 69. neque omittendum quod novissime recensita prodiit ad calcem Tomi 1. Operum S. Basilii, Græce & Latine luculenter nuper vulgati Parisiis 1721. fol. curantibus Monachis Benedictinis Juliano Garnerio & Francisco Faveroles.

EUSTA-

EUSTASIUS, five **EUSTATHIUS**, discipulus & successor S. Columbanī, Abbas ab Anno 610. Luxoviensis, *Regulam S. Columbanī* in Synodo Matisconensi An. 627. fortiter asseruit, atque scripsit ejusdem Magistri sui exulis *Itinerarium*, quo deperdito, certe adhuc inedito, usus in vita Columbanī **JONAS** Scotus. Vide quæ supra Tom. I. p. 1127.

EUSTHENIUS, cujus argumenta in *Æneidem*, aliique versus & epigrammata exstant, ingenio certantis cum æqualibus suis undecim: *Asclepiadio, Asmeno, Basilio, Euphorbo, Hilasio, Juliano, Maximiano, Palladio, Pompejano, Vitali & Vomano*. Leguntur in veteribus poematibus Petri Pithœi, Parisiis 1590. 12. & Genevæ ac Lugduni 1596. 8. Hunc, ut opinor, ætate antecessit *Claudius EUSTHENIUS*, de quo supra in **CLAUDIO** Tom. I. p. 1083.

EUSTOCHIUS Latine vertit *Vitam Pelagiæ*, Virginis Antiochenæ sub Diocletiano passæ, scriptam Græce a Jacobo Diacono. Vide Vossium pag. 702. de Hist. Lat. & Bibliothecam Græcam Tomo IX. pag. 132. seq. Latina versio Vitæ Pelagiæ exstat apud Lipomannum Tomo VI.

Tom. 2.

C c

ad

ad octavum Octobris pag. 322. sine Interpretis nomine.

EUTRANDUS, vide infra, **LUITPRANDUS**.

Flavius **EUTROPIUS**, Italus, tempore Constantini Magni, Juliani & Valentis Imperatorum clarus *Sophista*, a Christi alienus nomine, ad Valentem Imperatorem scripsit *breviarii Romanæ historiæ usque ad sua tempora*, sive ad Joviniani obitum, *libris X.* de quorum editionibus, continuatoribus & interpretibus dixi III. 9. Bibliothecæ Latinæ. Vide & infra **PAULUS** Diaconus, & **LANDULPHUS**.

Attendendum sitne diversa *Historia EUTROPII Martiniani*, quæ MSta memoratur apud Thomasinum pag. 32. Catalogi MSS. Bibliothecæ Cardinalis Bessarionis, quam Venetiis etiamnum assevari constat.

EUTROPIUS *Medicus*, quem laudat Marcellus Empiricus in præfatione.

EUTROPIUS *Presbyter*, Augustini discipulus, circa Annum 430. auctor *duarum Epistolarum* consolotariarum ad suas sorores, ancillas Christi propter monasticam vitam exhæredatas a parentibus. Vide Gennadium cap. 49. de Scriptoribus Ecclesiasticis. Hodie illæ Epistolæ non
exstant,

exstant, quod sciam: certe falluntur, qui cum Trithemio cap. 81. huic Eutropio etiam Chronicon tribuunt ad sua usque tempora, hoc est eundem eum faciunt cum Eutropio breviarii historici scriptore, cum hic & ætate Presbyterum antecedit, & ab eo diffideat vitæ & religionis instituto.

EUTROPIUS *Presbyter junior Longobardus*, cujus tractatum de juribus ac privilegiis Imperatorum in Imperio Romano, scriptum circa Annum 900. edidit post Flacium in Catalogo testium Veritatis aliosque, Goldastus in opere de Monarchia Imperii Tomo 1. pag. 8 -- 11. Incipit: *Priscis temporibus Imperiale decus effloruit Romæ.*

EUTROPIUS *Abbas Servitanus Ordinis S. Benedicti*, non diversus ab Episcopo *Valentinæ* Ecclesiæ in Hispania, circa Annum 599. cujus scriptum *de octo vitiis ad Petrum* Papam, sive Episcopum Itabicensem, & Epistola *de distinctione * Monachorum & ruina Monasticorum*, directæ † Romæ ad eundem *Petrum* Papam,

C c 2

exstat

* perperam apud Honorium III. 38. & Caveum de *distinctione*.

† ita recte Holstenius, non *Romam*: nullus enim Romæ post Apostoli tempora Petrus Romæ.

exstat Tom. XXVII. Bibliothecæ Patrum Lugdunensis pag. 480. & 482. 483. & in supplemento Morelliano Parisiensi Anno 1639. Tom. I. pag. 831. Epistola etiam in Holstenii appendice ad Codicem Regularum pag. 82 -- 86. Eam memorans Isidorus Hispalensis cap. 32. de Scriptoribus Ecclesiasticis, addit etiam scriptam ab eo valde utilem *Epistolam ad Licinianum*, Carthaginis Spartariæ Episcopum, in qua petit ab eodem *pro qua re baptizatis infantibus chrismatis unctio trihuatur*. Hanc nos hodie Epistolam desideramus, nec videtur vidisse Tritheimius, qui meminit cap. 227. & II. 14. illustrium Benedictinorum. Sicut intercederunt etiam Liciniani Epistolæ, quas ad Eutropium plurimas scripsisse idem Isidorus cap. 29. testatur. Confer Nicolaum Antonium Bibliothecæ veteris Hispanæ Tomo I. pag. 211. & 214. seq.

EUTROPIUS *Grammaticus* laudatur a Prisciano lib. I. pag. 540. una cum Servio in Donatum.

EUTYCHES Episcopus, qui cum aliis Episcopis ad Cornelium, Episcopum Romæ, misit Epistolam, quæ inter Cyprianicas est LVII. edit. Oxon. Johannis Felli: in Pamelii & Baluzii LIV. & in veteribus editionibus lib. I. Epist. 2.

EUTY-

EUTYCHES, five **EUTYCHUS**, Grammaticus, auditor Prisciani. Ex ejus libello *de adspiratione* leguntur quædam apud Cassiodorum cap. 9. de Orthographia. Ejus libri duo *de discernendis conjugationibus*, editi cum Victorini & Servii quibusdam, a Joachimo Camerario Tubing. 1537. 4. & integrioribus in Grammaticis Eliæ Putschii Hanov. 1605. 4. pag. 2143 -- 2191. **SEDULI** nescio cujus commentarium in hos libros extare MS. in Bibliotheca Tigurina, Simlerus annotavit, qui etiam libellum ejus *de arte versificandi* memorat, dubito an adhuc editum.

EUTYCHIANUS Lunensis e Tuscia, Episcopus *Romanus* ab Anno 275. Jan. 4. & Martyr A. 283. Decembris 7. *Epistolæ duæ* ab Isidoro Mercatore suppositæ sunt una ad *Johannem* & constitutos per *Beticam* Episcopos: altera ad Episcopos per Siciliam. Utramque exhibet atque additis notis convincit falsitatis Blondellus in Pseudo-Isidoro pag. 365. seq. De *Decretis* duodecim quæ ad hunc Pontificem referuntur, accurate disputat Petrus Coustant in *Epistolis Pontificum* pag. 299. seq.

EUTYCHIANUS *Adanensis* in Sicilia Clericus circa Annum 538. Græce non Latine

tine scripsit *Historiam pœnitentiæ & conversionis S. Theophili*, MS. in Bibliotheca Cæsarea. Vide Lambecium Tomo 8. pag. 75. Sed vetus Latina versio auctore PAULO, Diacono Neapoleos, exstat in Actis Sanctorum Tomo I. Februarii IV. pag. 483. nam Lipomannus quam dederat & Surius, tantummodo recentiore narrationis ejusdem argumenti interpretationem offert, expressam ex Simone Metaphraste.

Stephanus EXNOTTIS ex solo mihi notus Kœnigio, qui in Bibliotheca sua annotat eum composuisse librum *de remissione a pœna & culpa* editum Mediolani A. 1500.

De *Julio* EXSUPERANTIO aliisque hoc nomine dixi in Bibliotheca Latina IV. 4.

EXSUPERIUS Rhetor, de quo Aufonius, ab EXSUPERIO Episcopo Toletano distingvendus. Vide Pagium ad Annum 405. num. 18.

EXTODII Chronico usum se profitetur Martinus Polonus. Theodorico Engelhusio idem est ESTODIUS, ubi de Phaleg & Jano differit. Sunt qui legunt METHODIUM, de quo adhuc ampliandum putem.

Alber-

Albertus ab EYB, supra Tom. 1. pag. 106.
ALBERTUS.

Nicolaus EYMERICUS Gerundensis Catalanus, Ordinis Prædicatorum, in Aragonum regno Inquisitor Generalis per annos quatuor & quadraginta, defunctus Gerundæ An. 1399. de quo præter Altamuram pag. 142. seq. & Oudinum Tomo 2. pag. 1024. consulendus inprimis Jacobus Qvetif in Bibliotheca Dominicanorum Tomo 1. pag. 709. seq. & Nicolaus Antonius Bibliothecæ veteris Hispanæ IX. 7. T. 2. p. 124. sq.

Quamplurima scripsit, ex quibus primo loco memorari debet compositum ab eo An. 1376. Avenione, *Directorium Inquisitorum hæreticæ pravitatis*, quod Barcinone 1503. fol. vulgavit Gvilelmus de Caselles, Inquisitor in regno Majoricarum, sive insulis Balearibus. Vide eundem Qvetifum Tom. 2. pag. 9. Deinde prodiit cum commentario Francisci Pegnæ, sive Pennæ, Hispani, (qui Decanus Rotæ Romanæ diem obiit Anno 1612.) & plus simplici vice, præmissa Eymerici vita recusum est Romæ 1578. 1587. 1597. Venetiis 1591. 1607. fol.

Vita F. Dalmatii Moner Ordinis Prædicatorum, sui olim in tyrocinio religionis Magistri, defuncti An. 1341. edita in

Francisci Diagi historia Provinciæ Aragoniæ pag. 259 -- 265. Barcinone 1599. fol.

*Adversus hereticaliter assertentes S., Johannem Evangelistam, filium naturalem B. Mariæ, tractatus scriptus An. 1395. ad F. Bonitum Litelli, Inquisitorem Carcassonnensem. Error fuit, ut ajunt, Nicolai BONETI cujusdam & Francisci MAROGI * factam fuisse transubstantiationem corporis S. Johannis in corpus CHristi per illa verba Joh. XIX. 26. Ecce Filius tuus: adversus quem, Belgas duos scripsisse, JOANNEM de Ecoule & JOANNEM Tinctorum, in Bibliotheca Belgica Valerii Andreæ legitur. Quod Theophilus Raynaudus in suo Johanne Evangelista, puncto 10. vix credit, Bonitum scilicet & Marogum potuisse sic monstrose insanire. Quanquam non diffitetur eodem tempore scripsisse adversus eundem errorem DOMINICUM de Dominicis, de quo supra pag. 156. Ex illo Eymerici tractatu hæc Jacobus Qvetif Tom. 1. pag. 712. Iste articulus, quod Johannes vi verborum CHristi fuerit effectus matris CHristi filius naturalis; ut*

* Ita legendum apud Nicolaum Antonium Tom. 2. Bibliothecæ veteris Hispaniæ pag. 125. pro *Francisci Maironis*. Vide supra in ANDREA Boncher Tom. 1. pag. 240.

ut prædicitur, hæreticalis, est articulus antiquus & non noviter inventus. Fuit enim jam Romæ præsentē D. Urbano V. sanctæ memoriæ Papa, per quendam Magistrum in Theologia Ordinis Minorum prædicatus, & idem Prædicans fatigatus, ut audiui a D. Cardinali Hostiensi illius temporis Ordinis Prædicatorum [Guilelmo Sudre] qui multum audire dictum articulum abhorrebat, & ipsum fore hæreticalem assererebat. Iste etiam articulus fuit prædicatus Avenione nuper per Episcopum Pergamensem, Magistrum in Theologia, etiam Ordinis Minorum, me præsentē, audiente, & cum Magistris aliis reclamante coram D. P. Clemente VII. Qui Episcopus in collatione post prandium fuit per Magistros sic durius affrontatus, ut fuerit fassus quod non poterat defensare: sed ibidem per Papam fortiter reprehensus, de ejus mandato coactus est revocare, & creditur & merito abjurasse, nisi exortum Schisma noviter in Ecclesia eum adjuvisset. Quare contra assertores articuli antedicti est, sed iuste & iudice procedendum.

Cætera Eymerici scripta inedita, undecim enim Volumina in fol. MSta in Conventu Dominicanorum Gerundensi servantur, sunt Postillæ litterales, five Commentarii in Matthæum, Marcum,

Lucam, Johannem. Epistolam ad Romanos, ad Galatas, ad Hebræos.

Tractatus contra Demonum invocatores, & de Jurisdictione Ecclesiæ & Inquisitorum contra infideles, demonia invocantes: & contra infideles agentes contra nostram sanctam Fidem.

Tractatus contra Alchymistas, ad Abbatem Rosarum Ampuriarum Comitis Cancellarium.

Contra doctrinam Raymundi LULLI, & Dialogus contra LULLISTAS. adde Baluzium Tomo I. pag. 1115. de Papis Avenionensibus, & Bzovium ad A. 1372. num. IX. seq.

Correctorium Corruptorii, five Censura libri de vilitate conditionis humanæ Anno 1396.

Elucidarius Elucidarii, quod inter S. ANSELMO præter rem tributa scripta legi, dictum est supra Tom. I. p. 301.

Epistolæ ad Cardinales Anagninæ agentes contra electionem Urbani VI. A. 1378. adde Baluzium ad Papas Avenionenses pag. 1235.

Contra emissum A. 1495. in conclavi per Papam Benedictum & Cardinales promissorium juramentum, & contra Epistolam Parisiensium Magistrorum. Contra Universitatem Parisiensem, DEI Ecclesiam impugnantem, responsiones ad XXIX. quæstiones.

Tra-

Tractatus contra præfigentes certum terminum finis Mundi, ad Joannem, Comitem Ampuriarum, A. 1395.

Contra Astrologos imperitos atque necromanticos de occultis perperam judicantes, ad Thomam Ulzinam, Ordinis Minorum, Regis Aragoniæ Confessorem. Anno 1395.

Super declaratione XXII. articulorum Magistri Sententiarum, in quibus communiter non tenetur. A. 1397.

Incantatio Studii Ilerdensis super XX. articulis per quendam ANTONIUM Riera, studentem Valentinum inibi seminatis, cum bulla GREGORII XI. eidem opposita A. 1395.

Confessio Fidei Christianæ A. 1396.

Contra calumniantes præeminentiam Christi & Virginis Matris Ejus.

De admiranda sanctificatione DEI & Hominis Genitricis, ad Martinum Aragoniæ Regem A. 1395.

De duplici natura in Christo, & de tribus in DEO personis, seu an Sacramentum Eucharistiæ sit Pater & Filius & Spiritus Sanctus contra hæresin PETRI SEIPLANIS Sillæ Pastoris ad Valentiam. A. 1389. adde Baluzii Papas Avenionenses Tom. I. pag. 1368. seq.

De peccato originali & de conceptione B. Virginis, ad Clementem VII. A. 1384.

De potestate Papali seu summi Pontificis.

Volumina Sermonum de tempore A. 1366. De Sanctis A. 1373.

De Logica, de principiis naturalibus, & in librum I. Physicorum Aristotelis ad F. Arnaldum de Fedaria, Ordinis Prædicatorum.

EYNARDUS, supra, **EGINHARDUS**, pag. 254.

EYNWICUS, five **AINWICUS** Præpositus Canonice S. Floriani in Austria, diocesis Laureacensis ab Anno 1289. ad 1313. & antea Confessionarius *Wilburgis* Virginis. Hujus Anno 1289. defunctæ *vitam* scripsit, quam cum dissertatione isagogica * & notis vulgavit Bernardus Pez, Augustæ Vindelicorum 1715. in 4to.

EZELO Monachus, infra, **GILO**.

Acta Eruditorum A. 1716. pag. 437.

LIBER

LIBER VI.

Conradus de FABARIA. Vide supra in CONRADO Tom. I. pag. 1156.

Conradus FABER, hæreticus sub decimi quinti sæculi initia, de quo Joannes Gottlob Hornius in vita Friderici bellicosi Electoris Sax.

Felix FABER Tigurinus, Ordin. Prædicat. apud Ulmenſes, una & altera An. 1479. & 1483. Hieroſolymam ſuſcepta peregrinatione celebris, ſcripſit Anno 1489. *Hiſtoriæ Svevorum* libros II. vulgatos a Goldaſto in rerum Svevicarum ſcripto-ribus Francof. 1605. 4. & Ulmæ 1727. fol. Ejus *Hodæporicon* ſive deſcriptio itineris quod cum Bernardo Breitenbachio* in Palæſtinam ſuſcepit, edita non Latine ſed Germanice a Jac. Eyſengreinio A. 1560. *Peregrinationem* aliam ineditam, ipſius Fabri exaratam manu, fuiſſe apud Heinzeliū, Patricium Auguſtanum, notat Goldaſtus. Fortaſſe hoc eſt illius *Evagatorium*, lectum Martino Zeilero, de quo Joannes Fridericus Fellerus à *maxægrus* in ſemeſtribus p. 244. ubi etiam *Chronicon Ulmenſe* a Felici Fabro

* Vide ſupra Tom. I. pag. 592. ſeq.

bro scriptum suspicatur. Idem Goldastus præterea ineditos ejus *de Offenhusano monasterio* commentarios commemorat. Vide Jacobum Qvetif Tom. 1. pag. 871.

Joannes FABER, Burdegalensis, Engolismæ five Angolismensis diœcesis, medio sæculo XIV. suppar Bartolo, causas in foro cum egisset, Jus docuit ea laude, ut Doctoris *subtilis*, & *perspicacissimi*, & *fundamentalis* elogia meruerit. Vide Marcum Mantuam pag. 472. & Pancirollum de Legum Interpretibus lib. 2. cap. 61. Ejus Commentarius in *Institutiones* Juris Civilis prodiit Venet. 1488. fol. hoc titulo: * *Opus excellentissimi Juris utriusque Monarchæ Domini Joannis Fabri super Institutionibus, sine quo Legum incunabula incassum juvenculus animus assequi laborat.* Et ad calcem Voluminis: *Famosissimi utriusque Juris Consulti Joannis Runcini, dicti Fabri Gallici super libro Institutionum Commentarii finiunt, a celeberrimo Juris Consulto Petro Albignano Trecio castigati, &c.* Ejusdem laudatur *Breviarium* five *brevis in Codicem* Commentarius.

Joannes

* Index librorum Sæc. XV. impressorum, quos possidet V. C. Christianus Gottlieb Schwartzius pag. 78.

Joannes FABER Parisiensis, in Patria Decretorum Doctor, & ex Monacho Ordin. Benedict. Tornusiano diœcesis Cabilonensis An. 1379. Abbas S. Vedasti Atrebatensis, ac denique *Carnotensis* Episcopus ab Anno 1379. ad 1390. Pro Clemente VII. adversus Urbanum VI. scripsit *dialogum de planctu bonorum*, MS. in Bibliotheca Colbertina, & oppositum Joannis de Lignano libro quem An. 1379. *de fletu Ecclesiæ* a) emiserat. *Diarium rerum gestarum ab Anno 1381. ad 1388.* scriptum Gallice, ex quo passim b) quædam affert Baluzius in notis ad vitas Paparum Avenionensium. *Expositionem rerum in Gallia tum gestarum*, editam a Bulæo in historia Academiæ Paris. Tomo IV. pag. 523. *Orationem* nomine Caroli V. Francorum Regis habitam Anno 1376. ad Gregorium XI. MS. in Bibliotheca Colbertina. Huic Fabro Ludovicus Jacobus a S. Carolo pag. 362. Biblioth. Pontificiæ, præter tractatus aliquot de schismate, tribuit librum, quod Petrus Romæ sit sub Nerone martyrio affectus.

Joannes

a) Baluz. Pap. Avenionens. Tom. I. pag. 1401. sq. & 1083.

b) Confer Oudinum Tomo 3. pag. 1197. sq.

*Joannes FABRI, natione Suevus, satus ex urbe Werdea, Artium & utriusque Juris Studii Lipzensis Doctor, Collegiique Ducalis. Disputavit de quolibet, & conscripsit: Carmina de novem Musis. De Philosophia librum I. De Prosodia lib. I. De modo prædicandi lib. I. De conditionibus boni Præceptoris, sive artificis. Item proverbiorum, metricæ librum I. Super regulas Juris lib. I. & quædam alia. Floruit Anno Domini 1500. Hæc de eo auctor Centuriæ Maderianæ num. 50. Ejusdem Fabri libellus, *an licitum sit diebus festivis intendere bonarum artium disciplinis*, excusus Lipsiæ in 4. itemque alius *de privilegiis pauperum & tractatus de mediis quibus ad beatam vitam pervenitur*. Alius *Joannes FABER Weertensis Brabantus, quem accuratum & exactæ diligentiae Grammaticum vocant, scripta ejus de recta pronuntiatione & de arte metrica referentes Franciscus Sweertius & Valerius Andreas.**

His duos adhuc liceat jungere ex Dominicanorum ordine, unum *Joannem FABRUM de Carvinio Artesiæ, circa Annum 1477. cujus Compendiosa ex variis libris exhortatio ad omnes Christi fidelium status* prodiit in 4. sine loci nota vel anni, in qua etiam Commentarius in Psalmum LXXVIII. *DEUS, venerunt gentes.*

gentes. De aliis vide Jacobum Qveti-
fum Tom. 1. Biblioth. Dominicanorum
pag. 856. Alterum *Joannem* FABRUM
Daventriensem, cujus virtutem & do-
ctrinam An. 1520. magnis elogiis com-
mendavit Erasmus. De Codice MS.
Græco Novi Testamenti qui olim fuit B.
D. Hinckelmanni, & nunc in Bibl. divi-
te successoris ejus dignissimi, Rev. Jo.
Christophori Wolfii, asservatur, in Ca-
talogo MStorum laudati Hinckelmanni
num. 168. annotatur: *Fuit hoc exemplar*
Johannis Fabri, Daventriensis, Monachi
Dominicani, quem magnis laudibus ornat
& studiose commendat Erasmus Roteroda-
mus in Epistolis. Contulit is hoc suum ex-
emplar cum alio vetustissimo, quod ipse in
fronte Voluminis prioris, his verbis testatur:
Quatuor Evangelia non semel colla-
ta magno labore cum vetustissimo ex-
emplari membranaceo, quod fuit Ma-
gistri Wessellii Groningensis, cujus
jam possessores Fratres Regulares in
monte Divæ Agnetæ apud Swollam.
Non facile dixerim, quantum labo-
rem mihi peperit collatio, non oc-
currente & ad manus existente, qui
auscultaret, ut ego recognoscerem.
Hæc ille. Omitto alios Fabros juniores,
•Tom. 2. D d quo-

fol. Apud laudatum Longum refertur etiam editio Basil. 1523. fol. & Colon. 1541. fol.

Commentarius in Epistolas Pauli, cum versione earum Latina duplici, Vulgata & Fabri quam vocat Intelligentiam. Paris. 1512. 1515. 1531. Basileæ 1527. fol. Colonia 1531. 4. Antwerpæ 1540. 8. Adjuncti libri duo qui feruntur sub S. Lini nomine de passionibus Petri & Pauli: nec non Epistolæ Apocryphæ Pauli ad Senecam & ad Laodicenses.

In Epistolas Joannis, Petri, Jacobi & Jude. Meldis 1525. Antwerp. 1540. 8. Vide Richardum Simonem lib. III. hist. Crit. Novi Test. cap. 34.

Liber exhortationum super Epistolas & Evangelia, pro usu Meldensi. Parisiensis Facultatis decreto condemnatus Anno 1525. Confer ejusdem Simonis Censuram Dupinianæ Bibliothecæ Tomo 1. pag. 576. seq.

Disceptatio de Maria Magdalena, tri-duo Christi resurgentis, & ex tribus una Maria. Paris. 1518. 4.

Disceptatio secunda. ibid. 1519. 4to. Sententia Fabri de Maria Magdalena diversa a Maria Bethanica & a peccatrice poenitente, propugnata etiam a Jodoco Clichtoveo ac deinde a Gvil. Estio, ab Angve-

Angvelino aliisque, oppugnata a Natali Beda & Marco Grandivalle, gravique Censura Sorbonicorum notata est An. 1521. Hæc legitur in Rich. Simonis Bibliotheca Critica Tom. 2. c. 19. p. 286. & in Actis Sanctorum Tom. V. Julii 22. pag. 189. & in vita Francisci Picarti scripta ab Hilarione a Costa, Minimo, & Gallice edita Paris. 1658. 8. pag. 325.

Versio Gallica totius Novi Testamenti, Paris. 1523, 8. duobus voluminibus, & sine nomine auctoris adjuncta versioni Gallicæ Bibliorum. Antwerpia 1530. & 1534. De hac versione a) videndus Rich. Simon in censura Bibl. Dupinianæ Tom. 1. pag. 570. seq. Biblioth. Critic. Tom. 4. cap. 15. & in novis Observationibus ad histor. Criticam Novi Test. pag. 146.

Latina vetus versio Epistolarum SS. *Ignatii & Polycarpi*, scriptorumque quæ feruntur sub *Dionysii* Areopagitæ nomine. Paris. 1498. fol.

Eadem Epistolæ, quibus argumenta Faber præfixit, recusæ Basileæ 1520. 4. atque alibi, ut dictum in Biblioth. Græca lib. V. cap. 1. Argentor. 1527. 8. Compluti 1541. 8.

D d 3

Versio

a) *La première qui ait été faite en notre langue avec quelque exactitude.* Rich. Simon. pag. 571.

Verſio nova Latina librorum IV. *Joannis Damasceni* de orthodoxa Fide, Paris. 1507. 4. & cum Jodoci Clichtovei commentario 1512. & 1519. fol. atque ſæpius alibi: & in Damasceni editionibus ut dixi lib. V. Bibl. Græcæ cap. 30.

Scholia in *Dionysium* Areopagitam de Cœleſti Hierarchia. Venet. 1556.

Contemplationes IDIOTÆ, editæ Paris. 1519. 4.

Paraphraſis in libros *Logicos* *Aristotelis*. Paris. 1525. fol.

Paraphraſis in *Aristotelis* *Phyſica* cum Scholiis Jod. Clichtovei. Paris. 1525. fol.

Commentarius in *Aristotelem* de Cælo, Salmanticæ 1535.

Introductio in *Aristotelis* *Ethicam*, *Politicam*, *Hecatonomiam* & *Oeconomicam*, cum ejusdem Clichtovei annotationibus Paris. 1514. 1516. 1527. fol.

Introductorium *Astronomicum*. Parisiis 1515. & cum Clichtovei commentario 1517.

Commentarius in Sphæram *Joannis de Sacroboſco*. Venet. 1508. addito commentario Licelis Eſculani & Franciſci Capuani de Manfredonia. Et inter plura ſcripta variorum *Astronomica*, Venetiis 1531. fol.

Elementa Muſicalia, ſive *Muſica*, IV. libris demonſtrata. Paris. 1514. 1551. 4. *Rhyth-*

Rhythmomachia, seu Ludus Numerorum.

Algorithmus seu praxis numerandi.

Introductio in arithmeticam Fordani.

Parisi. 1514.

Adversarios Jacobus Faber habuit præter 1) *Erasmum* in c. 2. ad Hebræos, & singulari apologia, T. 9. Opp. Erasmi p. 18. cum quo tamen mox in gratiam b) iterum rediit. 2) *Petrum Sutorem* Cartusianum, qui vehementer in eum invehitur capite 21. libri de translatione Bibliæ & novarum reprobatione versionum pag. LXXXII. seqq. sicut in Erasmus capite 20. Parisiis apud Joannem Petitem, sine anni nota in fol. 3) *Natalem Bedam* Doctorem Parisiensem, cujus exstant libri tres, primus in Commentarios Fabri super Epistolas Pauli, Secundus in Commentarios ejusdem super quatuor Evangelia, & tertius in Erasmi Paraphrases super Evangelia & Epistolas omnes Apostolicas. Parisiis 1526. fol. & Colon. 1526. 4. c) & ejusdem

Dd 4

Bedæ

b) Hermannus ab Hardt historia Reformationis pag. 49. seq. D. Val. Ernestus Lœscherus in Actis Reformationis plenioribus Tomo I. pag. 564. seq.

c) Rich. Simon III. hist. Crit. N. T. pag. 524. & Epist. select. Tomo IV. Epistol. 15. pag. 104.

Bedæ declaratio sententiæ & ritus Ecclesiæ de unica Magdalena, contra Clichtoveum & Fabrum edita Paris. 1519. 4. 4) *Didacum Lopesium de Stunica* d) Theologum eruditum Salmanticensem, cujus Annotationes contra Erasmum ex edit. Veneta 1520. fol. Criticis sacris insertæ leguntur: nam idem quoque adversus Fabrum annotationes & antapologiam edidit, excusam Compluti 1519. & Paris. 1522. fol. 5) *Marcum Grandavillem* denique, Canonicum S. Victoris Paris. cujus Apologia pro unica Magdalena, ejusque Apologiæ tutamen & ancora Fabro opposita prodiit Parisiis 1518. in 4to.

Commentarium *in Ecclesiastem* & *in Danielelem*, qui Fabro tribuitur apud Gvil. Crowæum, nusquam puto exstare.

De studio Fabri ad scientiæ incrementum exteris lustrandi regiones, duo testimonia, laudato Bernardo Monetæ observata in gratiam lectoris adscribere juvat. Unum est Symphoriani Champierii in Epistola ad Fabrum data Lugduni 24 Maj. An. 1507. *Inslar item Pythagoræ atque Platonis, aliorumque insignium Philo-*

d) Rich. Simon III. 36. Hist. Crit. Nov. Test. pag. 532. seq. & Tom. I. censuræ Biblioth. DuPinianæ p. 589. 605. seq.

losophorum, exteras lustrasti regiones, atque diversos adiisti populos, nec non ipsam per universum Orbem famatissimam Italiam, doctorum ingeniorum altricem laboriosissime peragrasti, tum ut eos quos ex libris atque fama noveras, coram quoque videres, tum ut ab eis bonas litteras ad tuos adveheres. Alter est Bartholomæus Chassanæus in Catalogo Gloriæ Mundi parte X. consideratione IV. p. 204. Quibus etiam adjungemus illum virum omnium litteratorum in omni scibili perfectissimum Jacobum Fabrum, Stapulensem, qui causa discendi, totam Europam & Asiam trans fretavit, & partem Africae etiam transcurrit, ut viros doctos & perfectissimos litteris Græcis, Latinis, Hebraicis & Chaldæis inveniret.

FABIANUS, Episcopus Romanus ab Anno 236. Januar. 16. & Martyr An. 251. Jan. 20. a) Sub ejus nomine tres Epistolæ commentitiæ apud Isidorum Mercatorem, 1) ad Catholicæ Ecclesiæ ministros, 2) ad Orientales Episcopos cunctosque fideles & 3) ad dilectissimum fratrem Hilarium Episcopum. Has cum notis, quib' falsitatis convincuntur, exhibet Blondellus in Pseudo - Isidoro

Dd 5 pag.

a) Acta Sanctorum Tomo secundo Januarii pag. 252. seq.

pag. 286. seq. De decem *Decretis* quæ ad Fabianum referuntur, vide Petrum Coustant in Opere de Epistolis Pontificum pag. 118. seq. ubi etiam de Origenis ad Fabianum *Epistola* & Fabiani ad *Privatum* Episcopum Lambesitanum.

FABIUS *Cerilianus*, supra in CERILIANO Tom. 1. pag. 1031.

FABIUS *Claudius Gordianus Fulgentius* & FABIUS *Fulgentius Placiades*, infra, FULGENTIUS.

FABIUS *Marcellinus*, scriptor *Vite Alexandri Severi*, Lampridio laudatus in vita ejusdem Alexandri cap. 48. & Vopisco in vita Probi cap. 2. Idem fortasse Fabius Marcellinus in veteri Inscriptione Tarraconensi apud Vossium pag. 703.

Ægidius FABRI, supra, T. 1. p. 49.

FABRICIUS *Tuscus*, scriptor *Vite Aldelmi*, infra, FARICIUS.

FABULARIUS *Conradi a Mure*, de quo supra T. 1. pag. 1175.

FACETUS, poema Anonymi leoninum de officiis cujusque erga DEUM, alios homines & seipsum. Incipit:

Cum nihil utilius humane credo salu-
ti

Quam rerum novisse modos, & moribus
uti.

Quod minus exequitur morosi dogma Ca-
tonis,

Sup.

Supplebo pro posse meo, monitu rationis.

Exstat inter Auctores octo morales * qui scholiis illustrati prodierunt Colon. 1520.4. Allegatur ab Ugutione Pisano, qui scripsit circa A. 1192. vide Cangii præfat ad glossarium Latinum §. 45.

Bartholomæus FACIUS e Spedia (*Spezzia*) Genuensis ditionis, gravis Laurentii Vallæ adversarius, eodem quo ille Anno 1457. a) Romæ Valla Augusto, Facius Neapoli mense Novembri diem obiit.

Ne vel in Elysiis sine vindice Valla suffurret,

Facius haud multos post obit ipse dies.

Rei-

- Hi sunt Cato, Theodulus, Facetus, Carmen de contentu Mundi, Tobias Matthæi Vindoc. Alani parabolæ, Fabulæ Æsopi, & Floretus, addito Jo. Sulpicii Verulani carmine de moribus puerorum.

a) *Diarium eruditorum* Italiae T. XI. pag. 324. Augustinus Oldoinus in *Athenæo Ligustico* pag. 91.

b) In eandem sententiam Joannes Matthæus Toscanus in *peplo Italiae* lib. 1. n. 15. in Facium :

*Quin, apud Elysiis extincto (Vallæ) insulset
ut umbras,*

*Haud mora, defunctam subsequitur
moriens.*

quorum aliquot attinguntur a B. Johanne Mollero in Homonymoscopia pag. 669. seq. & longe plurimos adjungere est animus in tertia quartaque Fabriciorum centuria, quibus Fabros, Schmidiosque comites dare juvabit.

Jacobus FABER Stapulensis, tenuibus parentibus natus ante An. 1440. Stapulis maritimo pago in Picardia, eximium in illis locum meretur qui virtute & ingenio præclaram in restituendis litteris etiam sacris operam præstiterunt, defunctus centenario propior Neraci Navarræ ditionis civitate A. 1537. De ejus vita, meritis & concertationibus expectamus Commentarium Clarissimi Viri Friderici Jacobi Beyschlagii, cujus scia-graphiam capitumque argumenta dedit in sylloge variorum opusculorum edita Halæ Svecorum 1727. 8. pag. 261. seqq. Epitaphium Fabri in templo Neracensi hoc olim legisse se testatus est Florimundus Remondus in historia hæresium VII. 3.

*Corpus humo, mentemque DEO, bona
cuncta relinquo
Pauperibus. Faber hæc dum moreretur ait.*

De ejus obitu Colomesius in Colomesianis pag. 810. edit. a me curata, & Salomò

lomo Macrinus libro 3. hymnorum pag. 119. ex quo hæc laudata etiam Bernardo Monetæ notis ad Menagiana pag. 272.

*Ævi peracto jam prope seculo,
Morbo gravatus quam senio minus,
Efflavit instar dormientis
Sanctam animam tenues in auras.
Senis loquentis CHRISTUS ad ulti-
mum*

*Versatus ore est : unaque vox fuit,
Laus una Christus, cantioque.
Et dubitem hunc adisse cælum?*

Scripta Fabri Stapulensis sunt:

Psalterium quincuplex, Gallicum, Romanum, Hebraicum, Vetus, Conciliatum, cum Fabri ad singulos Psalmos brevibus notis. Paris. 1509. & 1513. fol. De hoc opere videndus Richard. Simon Tom. 1. Censuræ Gallicæ editæ in Bibl. Ecclesiasticam Dupinianam pag. 562. sq. & Bibl. selectæ Tom. 1. cap. 5. Editionem Cadomensensem A. 1515. præter Dupinium memorat etiam Jacobus le Long pag. 719. Bibliothecæ Biblicæ.

Commentarii initiatorii in quatuor Evangelia, Meldis 1522. fol. apud Simonem Colineum, & Colonix apud M. Godefridum Hittorpium sine anni nota in 4. & absque loco 1526. fol. Colon. 1541.

D d 2 fol.

De vitæ felicitate ac præstantia hominis seu de summi boni fruitione Dialogus inter Antonium Panormitam, Gvarinum Veronensem & Joannem Lamolam ad Alphonsum Regem. Antwerp. 1556. 8. & cum Felini Sandæi de Regibus Siciliae & Apuliae epitome, edente Frehero, Hannoveriæ 1611. 4.

De rebus Siculis commentarium, & alium *de differentiis verborum Latinorum*, quos in Bibl. Regis Christianissimi exstare testatus est Labbeus pag. 313. & 330. Bibl. MSS. nemo adhuc in lucem protulit: nec librum *de viris sui ævi illustribus*, quem Alphonso Regi dedicasse & tradidisse se testatur Facius Epistola f) ad Æneam Sylvium, qui Facio quod locum sibi in eo dederit, gratias agit Epistola 251. ubi semper *Facius* pro Facio dicitur. Refert etiam Poggius invectiva secunda in Vallam, magnum Volumen contextum a Facio, quo notaverat errores *Vallæ* quos in *historia de gestis Regis Aragonum* visus illi est commisisse: Alii *de immortalitate animæ* librum Facii contra Vallam memorant. *Epistolæ* quædam ejusdem leguntur ut inter Æneæ Sylvii ita inter Epistolas Antonii Panormitæ, editas Venet. 1553. 4.

Lau.

f) Inter Epistolas Æneæ 233.

Laurentii Vallæ invectivarum seu re-
criminationum in Bartholomæum Fa-
cium & Antonium Panormitam libri
quatuor exstant in Vallæ operibus pag.
460.

Commentarius in Persium, quem Ol-
doinus nostro pag. 92. Athenæi Ligusti-
ci, & ex eo Lexicon eruditorum, tertium
jam Lipsiæ editum tribuit, non Bartho-
lomæi Facii est, sed *Bartholomæi FON-*
TII, de quo infra. Puto etiam com-
mentum esse quod *elenchus scriptorum*
omnium Facio apud Oldoinum adscribi-
tur, qui in Lexico illo recte est omis-
sus.

FACIUS, five BONIFACIUS, vel etiam
FATIUS *de Ubertis*, Florentinus, scri-
psit tempore Caroli IV. Imp. post Anno
1355. sed non Latine ut persuasum Vos-
sio, qui Latinis eum Historicis p. 528. ac-
censet & refert ad tempora Æneæ Syl-
vii, sed Italicis versibus opus Geogra-
phicum cui titulus *Dittamondo*. Venet.
1501. 4. Vide Diarium eruditorum Ita-
liæ Tom. IX. pag. 155. seq. & Julii Ni-
gri historiam scriptorum Florentinor.
pag. 161.

FACUNDUS, Hermianensis in Africa Epi-
scopus, cum Vigilio Papa contra Men-
nam Patriarcham Constantinopol. *iria*
Ca-

Capitula a) damnantem, illa probavit, & *pro eorum defensione* CPoli An. 547. ad Justinianum Imp. scripsit insignes illos libros XII. moderatius ut ait ipse & ordinatius digestos, quam fuerat *prior responsio* jam pridem deperdita, quam jussu Magistri officiorum scripsisse se intra septem dierum spatium, & tria milia versuum excessisse testatur. Libri illi duodecim, ex Codice quo usus fuerat Baronius, prodierunt Parisiis 1629. 8vo. cum Sirmondi notis, addito ejusdem Facundi jam exulis libro *contra Mucianum* five Mucianum Scholasticum, in quo nec Vigilio parcat, (qui retractata sententia & recepto in communionem Menna Constitutum five Judicatum b) contra tria capitula An. 553. promulgaverat) Mucianum vero acriter reprehendit

a) Decantatissima in rebus illorum temporum tria *Capitula* sunt: 1) Epistola Iba Edesseni ad Marim Persam. 2) *Theodorus Mopsuestenus* ejusque doctrina. 3) *Theodoret* libri contra Cyrillum Alex. Inprimis pro Theodoro Mopsuesteno acriter decernat Facundus, cujus Facundi opus *grande & eximium eleganti stylo scriptum & magnis veterum auctoritatibus instructum* vocat Trithemius cap. 208.

b) Exstat apud Baronium ad Annum 553. num. 50.

dit, qui Africanis vertit vitio quod se a Vigilio ob illud Judicatum segregassent. Recuso Sirmondi Facundo, curante Philippo Priorio cum libris Optati contra Donatistas, Parisiis 1675. fol. & in Tomo secundo Sirmondi Operum junctim vulgatorum Parisiis 1696. & Venetiis 1721. fol. pag. 843. subjicitur etiam *Epistola fidei Catholicæ* in defensione trium capitulorum damnatorum ab Acephalis, quam ediderat Dachérius * Tomo III. spicilegii pag. 106. (editionis novæ Tomo 3. pag. 307.) Hæc Epistola omissa in Tomo decimo Bibliothecæ Patrum Lugdunensis A. 1677. in quo Facundus cum Sirmondi notis legitur. Interciderunt autem *duo libelli de duabus Naturis JESU Christi* ad Justinianum, in quibus *caute nimis luculenterque* argumentum illud tractasse Facundum, *venerabilem Episcopum, hæreticorum penetrabili subtilitate destructorem*, judicat Cassiodorus in Psalm. 138. pag. 473. Nam significasse eum tantum primora libri primi duo capita, eorum quos Facundi habemus, ægre accedam Oudino T. I. p. 1428. Facilius venio in eam sententiam, Volumen in Bibliotheca Dominicanorum Bononiensi, in quo Ambrosius Camaldulensis

* Vide B. Ittigium de Bibliothecis Patrum pag. 174.
Tom. 2. E e

lensis gesta Conciliorum Veterum pulcherrime descripta reperit, & inprimis Chalcedonenſis Synodi per actiones diſtincta, pulcherrimis & antiquiſſimis litteris; & libros Facundi *de* ipſius Concilii Chalcedonenſis geſtis, contra detrabentes, nihil aliud quam libros XII. Facundi editos, quos Honorius III. 13. *de profeſſione Catholicæ Eccleſiæ* appellat, continuiſſe. Hunc Codicem invenire ſe potuiſſe negat Clariffimus Mabillonius pag. 202. Itineris Italici. Harduini parum credibilem ſententiam, qui Facundum & qui ejus cum honore meminerunt Caſſiodorum, Victorem Tonnonenſem ſcriptorem Chronici, atque Iſidorum Hiſpalenſem de ſcriptoribus Eccleſiaſtiſ; præterea Liberatum quoque & Marium Mercatorem a neſcio quo ſcriptore Gallo multa poſt ſæcula confictos ac ſuppoſitos fuiſſe exiſtimavit, confutat Ludovicus Ellies du Pin præfatione ad Bibliothecam Eccleſiaſticam ſexti a nato Chriſto ſæculi. Plurima docere Facundum quæ uſui Theologis futura ſunt, recte judicat Sirmondus Tomo quarto Operum pag. 657.

Hugo FALCANDUS Siculus circa Annum 1190. tradidit *hiſtoriam de rebus geſtis in Sicilia regno* præcipue ab Anno Chriſti 1154. ad 1169. & de calamitatibus ſub
Wil-

Wilhelmo I. & II. Regibus, ad Petrum, Panormitanæ Ecclesiæ Thesaurarium. Prodiit vulgata primum a Gervasio Tornacæo, sive Tornacensi, Canonico Svesfionensi, ex Bibliotheca Matthæi Lango-gæi, Svesfionensis Episcopi, Paris. 1550. in 4to. Deinde emendatior Francofurti apud Wechelos inter rerum Sicularum scriptores 1579. fol. pag. 247. tum in Tomo primo Bibliothecæ historicæ regni Siciliæ, quæ curante Johanne Baptista Carusio prodiit Panormi 1720. fol. nec non in Clarissimi Muratorii scriptoribus rerum Italiæ, Tomo septimo, Mediolani 1725. fol. pag. 247. ac denique in thesauro antiquitatum Siciliæ Burmanniano, parte quinta. Auctorem hujus historiæ GVISCARDAM vocat Thomas Fazellus, qui veteri Codice usum se testatur in extremo capite quarto libri septimi decadis posterioris pag. 463. additque sub nomine Hugonis Falcandî (non Johannis, ut apud Vossium p. 781. excusum est) dum pararet ipse libros suos de rebus Siculis edere, Lutetiæ impressum. Prima Fazelli editio lucem vidit Panormi An. 1558. fol. Antoninum vero Mongitorem miror, scriptorem diligentissimum, quem & de Gviscarda & de Falcando incassum consului.

Nicolaus Langmann de FALCKENSTEIN,
 five *Valckenstein*, Cæsareus Capellanus
 & Legatus; scriptor *historiæ desponsatio-*
nis & Coronationis Imperatoris Friderici
tertii & ejus Augustæ Domine Leonoræ, fi-
lie Eduardi Portugallie Regis, MS. Lati-
 ne in Bibliotheca Cæsarea, teste Lambe-
 cio Tomo 2. pag. 971. seq. Hunc libel-
 lum Germanice editum Augustæ A. 1503.
 profitetur se habuisse Freherus, ex quo
 Latinam versionem sive concinnavit ipse
 sive publicavit Tomo 2. scriptorum re-
 rum Germanicarum pag. 55-80. aucto-
 remque scripti vocat Nicolaum, Episco-
 pum Ypponensem, cum tamen Nicolaus
 Ypponenfis se testetur diversum a Nico-
 lao Falckensteinio, cujus scriptum Ger-
 manice edidit & Maximiliano I. Impe-
 ratori, Friderici III. & Eleonoræ filio,
 dedicavit, ut Clarissimo Struvio jam ob-
 servatum.

FALCO Beneventanus, Scriba S. Palatii In-
 nocentii II. Papæ, & Judex Beneventa-
 nus, *de rebus ætate sua gestis* ab Anno Chri-
 sti 1102. ad 1140. exstat in Antonii Ca-
 raccioli quatuor antiquis Chronologis,
 qui sunt Herempertus, Lupus Protospa-
 tharius, Anonymus & Falco, Neapoli
 1626. 4. nec non Camilli Peregrini in
 historia Principum Longobardorum re-
 censita & carptim illustrata, ibid. 1643.
 4to,

4to, in Joannis Baptistæ Carusii Bibliotheca historica Siciliae Tom. 1. Panormi 1720. fol. in laudatissimi Muratorii Tomo secundo & quinto Corporis Mediolanensis scriptorum de rebus Italiae pag. 82. cum appendicibus historicis, & in thesauro antiquitatum Italiae Burmanniano Tomo IX. Novam quoque editionem promisit Antonius de Amico, Mesanensis, in rerum Sicularum scriptoribus, ex Codice MS. D. Annibalis Mascambruni, Beneventani, postea Episcopi Stabienfis. Vide Pagium ad Annum Christi 1113. num. 1. seq. & 1140. num. 13. & Mirzum in auctario de S. E. p. 56. qui Falconem res Beneventanas praesertim ita accurate ait descripsisse, *ut qui eas legit, non legere, sed praesens interesse videatur.*

Omitto *Benedictum de FALCO*, qui Civis Neapolitanus, *Antiquitates Neapolis atque amantissimi ejus agri* non Latine scripsit, sed Italice, saepius recusas post primam editionem Neapolitanam 1539. 8. 1568. 1580. 1589. 8. donec denique vertit Latine V. C. Sigebertus Havercamp, ex Italica editione emendatiore sexta Neapolitana 1679. 4. exhibuitque in limine Tomi noni Thesauri Antiquitatum Italiae Burmanniani.

FALCO *Monachus*, auctor *Chronici Trenorchienſis*, quod Petrus Franciſcus Chiſletius vulgavit in hiſtoria Monafterii Tornutiſis, ſive Trenorchienſis, Divione 1664. 4.

FALCONIA *Proba* Centonem *de fabrica Mundi & Evangelii*, Virgilianis cooptatum verſiculis compoſuit. Hanc *Centonum Virgilianorum* Poëtriam, Gentilium carmina ad obſequium Fidei retorquentem, *Falconiam Probam*, civem Hortanam, non **FALTONIAM** appellandam eſſe, & nec cum *Anicia FALTONIA Proba*, trium Conſulum matre, [de qua Baltellus a) in diſſertatione de ſarcophago marmoreo Probi Anicii & Probæ Faltoniæ in templo Vaticano, Romæ 1705. 8.] nec cum *Valeria PROBA*, uxore Adelfii ProCoſ. b) quicquam habere

a) *Memoires de Trevoux* A. 1708. pag. 876. De Anicio Probo præfecto Prætorio ſub Valentiniano, Probaque uxore Jacobus Gronovius Tomo tertio theſauri Antiquitatum Græcarum ~~rrrr~~ Probæ Probique tumulus in Ferreti Muſis lapidariis III. 45. pag. 215. & in Pauli Aringhi *Roma ſubterranea* II. 10. pag. 181.

b) Confer *Ephemerides Eruditorum* Pariſ. A. 1694. pag. 249. ſeq. & Pagium ac Samuelem Baſnagium ad Annum Chriſti 395. Notas ad Auguſtinum Tomo 2. editionis Amſtelod. pag. 289. Pagium etiam ad Annum 438. num. 7.

bere commune docet Vir eruditissimus Justus Fontanini libro 2. de Antiquitatibus Hortæ Colonæ, cap. 1. seq. c) Romæ 1708. 4. & Tomo VIII. thesauri scriptorum Italiæ parte 3. oppugnans virum itidem præstantissimum *Thomam de Simone*, qui in dissertatione de duabus Probis, d) in cujus calce cento ipse exhibetur, Bononiæ 1692. 4. Valeriam Faltoniam Probam Adelfii e) uxorem cen-

- c) Acta Eruditorum An. 1709. pag. 6. Memoires de Trevoux A. 1708. pag. 1904. Giornale de' letterati d'Italia Tom. XXIV. pag. 140. seq.
- d) Giornale de' letterati di Modena An. 1692. pag. 247.
- e) Ita certe Isidorus Hispalensis de scriptoribus Ecclesiasticis cap. 5. *Proba uxor Adelfii ProCos. femina, inter viros Ecclesiasticos idcirco posita sola, pro eo quod in laude Christi versata est, componens centonem de Christo, Virgilianis coaptatum versiculis. Cujus quidem non miramur studium, sed laudamus ingenium. Quod nomen opusculum legitur inter Apocryphas scripturas insertum. Gelas. dist. 15. cap. 3. Centimetrum de Christo Virgilianis compaginatum versibus, Apocryphum.* His adde quod ad calcem Codicis MSti Centonum, sæculo X. exarati, qui existat in Bibliotheca Monasterii S. Benedicti Padolironensis non procul a Mutina, hæc leguntur teste Bernhardo de Montfaucon Diarii Italici pag. 36. *Proba uxor Adelphi, mater Olibrii & Aliepii (Alypii) cum Constantis (Constantini) bellum adversus Magnentium*
- Ec 4

centones illos composuisse contendit. Scripti sunt post Annum CHristi 393. ad Honorium cum jam Augustus atque Imperator esset:

*Hæc relegas servesque diu, tradasque
minori*

*Arcadio; hæc legat ille tuo generi, hæc
tua semper*

Accipiat, doceatque suos Augusta pro-
pago.

Post Venetam editionem f) 1472. fol.
& Romanam A. 1481. 4. in Bibliotheca
Barberina obviam, *Johannis Phitippi de
Lignamine*, Equitis Siculi, quam pro
prima habet V. C. Justus Fontaninus:
prodiere Antwerpiæ, sive in opido Mer-
curia-

conscriptisset, conscripfit & hunc librum. Uxo-
rem Adelfii vocat etiam Isidorus Hisp. libro 1.
Originum cap. 28. & ex eo Vincentius Bellova-
censis libro 3. speculi doctrinalis cap. CXI. qui
Virgiliocentonum etiam meminit lib. 1. cap. 32.
ex Hieronymo ad Paulinum. Virgilio quoque
etiam celebrat Johannes Boetius libro de
claris mulieribus.

f) Illius primæ editionis titulus ita refertur a C. V. Michaële Maittaire in Annalibus Typograph. pag. 98. *Ausonii Peonii Poëta disertissimi Epigrammatum libri: Probæ Centonæ clarissimæ scæminæ excerptum e Maronis Carminibus ad testimonium Veteris Novique Testamenti: Ovidii Consolatio ad Liviā: Calphurnii Bucolicum carmen: Publ. Greg. Tiferi hymni & alia Poëmata, Venetiis 1472. fol.*

curiali Antwerpiensi per Gerhardum Le-
onis 1489. quam editionem evoluit Hen-
ricus Stephanus : & Brixia 1496. 8vo.
Deinde ab Aldo una cum Sulpicio Seve-
ro, Homero centonibus, quos Proba
imitatione deinde composuit Eudocia
Augusta, Juvenco, &c. Venetiis 1501.
4. a qua *ἐκδόσις* plurimum differt altera
itidem in quarto circa idem ut videtur
tempus sine loci & anni notatione vul-
gata. Præterea prodierunt Daventriae
1505. 4. Parisiis 1509. 4. apud Johan-
nem Petitem, & Lugduni 1516. 8. cum
Mantuano & aliis, per *Stephanum de Ba-*
signana Gorgonum, Carmelitam Docto-
rem Theologum, *Probae Centonae vatis*
clarissima a Divo Hieronymo comprobatae
de Fidei nostrae mysteriis e Maronis Carmi-
nibus excerptum opusculum. Et Oppen-
heimii Anno 1517. Francofurti 1541. 8.
curante *Petro Brubachio*, una cum Ho-
mero centonibus & Nonno. Tum Pa-
risiis apud Franciscum Stephanum An.
1543. 8. & apud *Henricum Stephanum* g)
1578.

- g) Caspar Barthius ad Claudianum pag. 47. ubi de
Proba Falconia : *Teritur manibus editio Hen-*
rici Stephani, qui non aequè bene ac de aliis de
hoc libello meritis est : illud vero facinus com-
misit illaudabile, quod notas librorum Virgilia-
porum marginibus depulit, unde sedes argute
Ec 5 *tradu-*

1578. 12. cum Homerocentonibus e) Eudociæ & Nonni paraphrasi Evangelii Johannis. Præterea curante *Julio Roscio* Romæ 1588. 12. qui ex Codicibus Vaticanis & Hortano castigavit, præfationemque Probæ restituit, quam Sedulio alii perperam tribuere: commentarios etiam pollicitus, sed qui lucem nunquam viderunt. Exstat & cum Capiluporum & *Henrici Meibomii* aliorumque Virgiliocentonibus, curante eodem Meibomio, Helmstadii 1597. 4. Omitto editiones alias. ut Coloniensem 1601. 8vo, & quæ in Bibliothecis Patrum occurrunt. Sed præ cæteris laudandum studium *Joannis Henrici Kromayeri*, qui centones hos notis & indice ornatos vulgavit Halæ 1719. 8. signatis accurate ad singulos versus versibus Virgilii, quibus centones illi constant. Novam editionem expectare nuper a se iussit in Ephemeridibus litterariis Germanice editis Lipsiæ An. 1710. pag. 1010. atque iterato in novis litterariis A. 1719. p. 33. præclarus Vir *Johannes Gottlieb Krause*. In

traductorum in Centones versuum & hemistichiorum, memoria eximuntur. Adde ejus Adversaria XV. 15.

- b) De Homerocentonibus Patricii, Eudociæ, Pelagii dixi libro 2. Bibliothecæ Græcæ cap. 7. §. 4.

In *Laurentii Legati*, Cremonensis, primitiis musei poëtriarum, editis Bononiæ 1668. 4. de Ælia Eudoxia Augusta, de Proba Valeria Falconia, & de Sulpicia, earundemque vita, carminibus & opusculis differitur, consultis etiam Inscriptionibus antiquis. MStos quosdam Codices Oxoniæ, Lugduni Batavorum & Londini obvios notat Oudinus Tomo 1. pag. 900. seq. Jampridem Probæ centones una cum Tancredo Philippi Beroaldi, Gallice convertit Richardus le Blanc Parisiis 1553. apud Robertum Messalinum, teste Crucimano pag. 440. Bibliothecæ Gallicæ.

FALCUINUS scriptor * vitæ *S. Pharonis*, five *Faronis*, Episcopi Meldensis post sæculi septimi medium, † ex qua fragmenta in Andreæ du Chesne Tomo 1. scriptorum de rebus Francorum pag. 567 - 571. Vide & Surium ad 28. Octobris.

FARFENSIS Cœnobii, in Ducatu Spoletano *Chronicon* auctore GREGORIO Monacho & Chartophylace, ab Anno Christi 681. ad 1104. exstat in thesauro Italiæ

• Sammarthani Tom. 3. Galliæ Christianæ pag. 695.

† Vossius pag. 703. ex Hieronymi Rubi hist. Ravennat. lib. 2.

liæ laudatissimi Muratorii Tomo 2. parte 2. pag. 287. Excerpta Chronici Monasterii ACUTIANI, sive Farfensis, apud Andream du Chesne Tomo 3. pag. 650 - 671.

FARICIUS Monachus Abindonenfis Ordinis S. Benedicti, quem Baleus XIII. 18. ait ex Tuscia, sive Hetruria in Angliam venisse & præter *Epistolas* circa Annum 1110. scripsisse *vitam Aldhelmi* Episcopi. Possevino hic vitiose, ut opinor, **FABRICIUS** Tuscus appellatur. Aldhelmus iste Abbas fuit & Episcopus, de quo An. 709. defuncto supra Tomo 1. pag. 142. seq.

Hugo Abbas, dictus FARSITUS scripsit miracula multa B. Virginis, quæ faciebat in Ecclesia ejusdem gloriose Virginis Svesionensis. Hæc de eo Henricus Gandavensis cap. 36. Videtur ille esse Hugo Abbas Cluniacensis, cujus obitum Sigebertus Gemblacensis in Chronico refert ad A. C. 1109.

FASCICULUS *temporum*, omnia antiquorum Chronica succincte complecti se professus ab Orbe condito usque ad Annum Christi 1474. prodiit Spiræ 1477. Argent. 1488. fol. Paris. cum additt. apud Johannem Petitem 1512. 4. & cum *Job.*
LINTURII appendice ab A. 1475. ad
 1514.

1514. in Pistorii scriptoribus rerum Germanicarum Tomo secundo. Etiam Germanice versum exstare testatur Arnoldus Bostius de viris illustribus Carthus. Ordinis cap. ult. Auctor fasciculi hujus WERNERUS * *Roelevinck* Carthusiensis, domus S. Barbaræ Coloniensis, de quo infra suo loco.

FASTI Consulares Cuspiniani, sive *ignoti auctoris opusculum, ubi nomina Consulum traduntur*, ad quod passim provocat *Johannes Cuspinianus* in Commentario ad fastos Consulares Cassiodori, edito Basileæ 1553. fol. Illud integrum videre desiderabat Ægidius Bucherius ad Victorii Canonem Paschalem pag. 46. Vulgavit illud tandem, Codicis MSti Bibliothecæ Cæsareæ apographum a Magliabechio nactus, *Henricus Norisius* Florentiæ 1690. 4. recusum cum libro de anno & epocha Syromacedonum Lipsiæ 1696. 4. & Tomo secundo Operum laudatissimi Norisii, Veronæ 1729. fol. Recudi etiam curavit Grævius Tom. XI. thesauri antiquitatum Romanarum pag. 232. Desinunt hi fasti in Anno Christi 354. Apud *Bucherium* pag. 247. exstant fasti similes ab Anno 205. ad 353. quos itidem exhibet Grævius pag. 384. una cum

* non *Walterus*, ut apud Possevinum legitur.

cum *Idatiani* pag. 247. desinentibus in An. CHristi 468. De his infra in IDATIO.

FASTIDIOSI Ariani Episcopi *sermo* contra Homoufianos & Donatistas, qui incipit: *Dicimus, prudentissimi Fratres*, subjicitur Epistolæ nonæ Fulgentii Ruspensis, cujus temporibus vixit sub sæculi sexi initia. Vide Fulgentii Opera edita Parisiis 1684. 4. pag. 210. & pag. 340. ubi FULGENTII liber contra sermonem Fastidiosi Ariani scriptus ad Victorem.

FASTIDIUS apud Gennadium cap. 56. in MSto Corbejensi, tantum simpliciter *Britto* a) appellatur, in aliis autem & apud Honorium II. 55. Trithemium cap. 129. ac Lelandum cap. 21. & in Veronensi Codice, quem emendatiorem Corbejensi laudat Norisius Tomo IV. Operum pag. 884. *Brittannorum Episcopus*. Archiepiscopum tamen Londinensem, quod vult pag. 86. Pitseus ad Annum CHristi 420. neutiquam fuisse, probat Usserius Antiquitatum Britannicarum pag. 171. seq. Eodem Gennadio teste Fastidius scripsit ad Fatalem, *de vita Christiana* librum unum, & alium *de viduitate*

a) *Fastidius Priscus* Baleo fortasse Centur. I. c. 41. atque inde Pitseus, pro Fastidio Brittone.

duitate servanda, ex quibus librum priorem *de vita Christiana* superesse credunt viri docti, eundemque qui sine nomine auctoris sæpius editus est inter S. Augustini Opera b) scriptus ad Viduam quam *dilectissimam sororem* auctor appellat, & cuius nomen itidem nullum additur. Incipit: *Ut ego peccator*. Huic libro, Fastidii nomen inscriptum reperit Lucas Holstenius in veteri Codice Cassinensi, itaque auctori suo restitutum edidit Romæ 1663. 8. Quoniam vero Pelagianismi c) in eo vestigia insignita exstant, ideo Pagius ad Annum 420. num. 29. negat hunc esse librum, de quo Gennadius, *sanam & DEO dignam doctrinam* in eo celebrans. Ac verba ipsa hujus scripti ex libro PELAGII ad viduam refert Augustinus libro de gestis Pelagii cap. 6. Ex uno Fastidii libro duos fecisse Gennadium, non crediderim: quamquam in extremo libri de vita Christiana paucis etiam, qualis vidua debeat esse, perstringitur. Illud longe magis credibile,

b) Tomo sexto editionis novæ Benedictinorum, Amstelodami recusæ pag. 663 - 672.

c) Vide Norisium hist. Pelag. lib. I. cap. 19. Benedictinorum admonitionem libello illi præmissam, & Tillemontium Tomo XV. Memoriarum pag. 17. Oudinum Tomo I. pag. 1001.

dibile, quod Baleus & Pitseus ex Gen-
nadii verbis quatuor nobis Fastidii libros
procuderunt: 1. *de fide & vita Christiana.* 2. *de doctrina Spiritus*, sive, ut Pit-
seus: *de doctrina DEO digna & spiritua-*
li. 3. *de viduitate servanda sana.* & 4.
librum admonitionum piarum. Neque
quisquam oculis usurpavit *Chronicon*
Scotorum, quod compositum a Fastidio
ait Thomas Dempsterus historiæ Scoti-
cæ lib. VI. num. 536. cui in rebus gen-
tis suæ multa comminiscenti condonan-
dum hoc esse monet præstantissimus Ca-
veus.

FASTREDUS Abbas Clarævallis, cu-
jus *Epistola* ad Omnibonum, Veronen-
sem Episcopum, de Concilio Tolosa-
no Anni 1162. in quo Alexander III. re-
jecto Victore, Pontifex agnoscitur: &
de Synodo Papiensi pro Victore III. An-
tipapa: exstat in Tomis Conciliorum,
ut Harduinianæ editionis Tomo VI. par-
te 2. pag. 1585. & in Tomo tertio Bi-
bliothecæ Patrum Cisterciensium Ber-
trandi Tiffierii. Vide Pagium ad An-
num 1159. num. 10. A. 1160. num. 1. &
A. 1161. num. 9. seq.

FATIUS *de Ubertis*, supra, **FACIUS**.

Remus .

Remus FAVINUS in Codice Abbatia Morbacensis * atque in editionibus quibusdam, ut Lipsiensi Æolici A. 1494. † auctor perhibetur Carminis sæpissime editi de ponderibus & mensuris, quod alii Codices ad PRISCIANUM, alii ad Q. RHEMNIUM FANNIUM PALÆMONEM, Plinio Majori ac Svetonio laudatum Grammaticum referunt, de quibus dixi in Bibliotheca Latina. Incipit: *Pondera Pæoniis veterum memorata libellis.*

FAUSTINUS, Presbyter Luciferianus, teste Gennadio cap. XVI. scripsit *ad Flacillam*, a) primam Theodosii Magni conjugem, quæ An. 385. obiit, libros septem *adversum Arianos, & Macedonianos*, sive librum in septem capita divisum, qui in Codicibus quibusdam exstat

* Voyage littéraire de deux Religieux Benedictins Tom. 1. parte 2. pag. 139.

† Polycarpus Leyserus pag. 1057. hist. poëtarum medii ævi.

a) Ita recte Gennadius, ut ostendit Paschasius Quesnellus dissertatione XIV. ad Leonem M. etsi in editionibus Faustini & Codicibus quibusdam pro Flacilla, *Galla Placidia* nomen legitur, quo appellatam esse constat uxorem Theodosii Magni secundam. In numis prior conjux vocatur *Ælia Flacilla*. Vide Mediobarbum pag. 519. editionis novæ.

exstat b) & plus simplici vice prodit in Bibliothecis Patrum Tomo VIII. Paris. 1575. & Tomo IV. An. 1589. sub titulo GREGORII Bæfici Hispaniensis, Episcopi Eliberitani, cum Epistola ad Flaccillam, priore parte manca, qualis etiam exstat in editione operum Faustini Oxoniensi 1678. 8. pag. 65. Sed Epistola integra præfigitur eidem libro sub *Faustini* vulgato nomine in Orthodoxographis utrisque Basil. 1555. & 1569. fol. & in Bibliothecis Patrum Paris. 1575. Tomo V. & An. 1589. 1624. 1644. Tomo IV. & Colon. 1618. Tomo IV. & Lugd. Tomo V. pag. 637. Scripsit etiam eodem Gennadio teste Faustinus *libellum precum* ad Imperatores Valentinum, Theodosium & Arcadium circa Annum Christi 384. pro defensione suorum (Luciferianorum) quem cum MARCELLINO quodam *Presbytero* eis obtulit.

- b) Vide Montfauconi *Diarium Italicum* pag. 85. Sed Faustino rectius vindicatur hoc scriptum: nam GREGORII Bæfici liber *de Fide* memoratus Hieronymo cap. 105. de S. E. est potius alter, qui inter S. Ambrosii scripta legitur *de Fide Orthodoxa contra Arianos*, etiam Tomo I. Operum Gregorii Naz. pag. 727. Vide Bibliothecam Græcam Tomo 7. pag. 521. seq. Tillemontium Tomo VII. *Memoriarum* pag. 767. Tomo IX. pag. 727. & Tomo XVI. pag. 801.

tulit. Hunc libellum, multa quæ alibi incassum quæras, nos docentem primus edidit Jacobus Sirmondus Parisiis 1650. 8. recusum in ejus Operibus Tomo 2. pag. 229. & cum libro adversus Arianos in Bibliotheca Patrum Lugdunensi An. 1677. Tomo V. pag. 652. & cum notis partem ex Paschasii Quesnelli dissertatione XIV. ad Leonem Magnum depromtis, Oxoniæ e Theatro Sheldon. 1678. 8. sub titulo: *Faustini Presbyteri, Scriptoris seculi quarti, & fidei Orthodoxæ adversus Arianos vindicis acerrimi opera.* In Codice Canonum & Constitutorum Ecclesiæ Romanæ, quem laudatus Quesnellus Tomo secundo Operum Leonis Magni edidit, capite XXXVII. exstat *expositio Fidei Catholicæ* (MARCELLINI fortasse) *contra hæresin Arianam:* & capite XXXVIII. Faustini Presbyteri *Fides missa Theodosio Imperatori:* de quibus duobus scriptis idem Quesnellus dissertatione XIV. pag. 378. Libello precum Sirmondus præmisit *præfationem* de schismate Ursini & qui illud extinxit Damasi, Episcopi Romani: sed Tillemontius notat illam nihil cum libello precum habere commune. Vide T. VII. memoriarum pag. 766. seq. *Rescriptum* autem *Theodosii Magni ad Cynegium,* quod libello precum subjectum legitur,

omnino Faustini & Marcellini petitioni concedit locum, quos *plenissimos fidei Sacerdotes* Imperator appellat, qui *communicantes Gregorio Hispaniensi & Heraclide Orientali, sanctis sane & laudabilibus Episcopis, optant in Fide Catholica sine oppugnatione alicujus ac molestia vivere.* Alius Faustinus, de quo Symmachus lib. 1. Epist. 118. Et de aliis tribus Jacobus Gothofredus in prosopographia Codicis Theodosiani. De Faustino Presbytero & Martyre Brixienfi, Acta Sanctorum 15. Februarii Tomo 1. pag. 805. seq.

FAUSTINI Episcopi *Sermonem* contra supersticiosos quosdam ritus *Calendis Januariis* c) frequentatos, ex MS. Accincti Monasterii eruit Petrus Franciscus Chifletius, ediditque Bollandus in limine Actorum Sanctorum Januarii. Fragmentum sermonis de *arca diluvii* edidit Dacherius Tomo 7. spicilegii pag.

- e) In easdem superstitiones indignas Christianis invehuntur Augustinus sermone septimo inter editos a Sirmondo & undesexagesimo de diversis. (editionis novæ 198. & 196. Tomo V.) Petrus Chrysologus sermone 155. Maximus Taurinensis sermone decimo: atque e Græcis Asterius homilia quarta, & Chrysostomus sermone, qui incipit; καὶ θάπτεσθαι τοὺς νεκρούς Tom. 1. editionis Montfauconianæ p. 697.

pag. 118. (editionis novæ Tomo 1. pag. 215.) Ex S. Faustini Episcopi in *Domenica ante Quadragesimam* fragmentum apud Æneam Parisiensem libro contra Græcos cap. 176. id. pag. 140. seq. *Hymnia de passione Domini*, quæ incipiunt *Beneficia DEI nostri*, apud Edmundum Martene Tomo V. Anecdotorum pag. 37 -- 40.

FAUSTINUS Episcopus Lugdunensis inter eos, qui ad Cornelium Episcopum Romanum miserunt Epistolam Cypria LVII. in edit. Oxon. (Pamel. & Balu LIV. Erasmi lib. 1. Epist. 2.)

FAUSTINI Buturini *Carmen de genere et stirpimentorum* MS. in Bibliotheca Carmelitæ ex calceatorum Claromontensium in Aruernia, memorat Labbeus in Bibliotheca nova MSS. pag. 207.

FAUSTUS S. Benedicti in monasterio Cassinensi a septimo ætatis anno discipulus, deinde S. Maurum secutus in Galliam, in Abbatia ad Ligerim Glannafoensi cum illo annis amplius quadraginta exactis, post eundem An. 584. extitum rediit Cassinum ibique diem obit circa Annum 620. Vide Leonem Orosium Chronic. Cassinens. lib. 1. cap. Petrum Diaconum de illustribus Cassinensibus cap. 2. notasque Johannis E

ptistæ Mari, & Acta Sanctorum 15. Februarii Tomo 1. pag. 839. seq. Scripsit rogatu fratrum Cassinensium & præcipue Abbatis Theodori, *Vitam S. Mauri*, quam ipse testatur se ostendisse Papæ Bonifacio III. (A.C. 607.) Exstat apud Surium XV. Januarii, & in Actis Sanctorum Tom. 1. Januar. pag. 1039. subjuncta pag. 1051. historiâ translationis S. Mauri, scriptore ODONE Abbate Cœnobii S. Mauri, ad Adelmodum Archidiaconum. Exhibet etiam Mabillonius Tomo 1. Actorum SS. Benedictin. pag. 274. Quæ contra fidem hujus Vitæ disputata sunt a Bailletto in novis vitis Sanctorum, Gallice editis, & a Jacobo Basnagio lib. XXI. Historiæ Ecclesiasticæ cap. 4. Tom. 4. pag. 1261. seq. discutere instituit Theodoricus Ruinartus in libro edito Paris. 1702. 8vo. * *Apologie de la Mission de S. Maur, Apôtre des Benedictins en France, avec une addition touchant S. Placide, premier Martyr de l'Ordre de S. Benedict.*

FAUSTUS Presbyter, discipulus S. Severini, Abbatis Agaunensis, defuncti An. 506. a superiore Fausto utique distinguendus, scripsit *Vitam* jam dicti *Severini*, quam in compendium redactam
Surius

* Nouvelles de la Republique des lettres A. 1702. Novembre pag. 595.

Surius XI. Februarii: interpolatam ab Anonymo veteri sæculi IX. exhibent Acta Sanctorum Tomo 2. Februarii pag. 547. & Mabillonius Tomo 1. Actorum Sanctorum Benedictin. p. 568.

FAUSTUS e Britannis Gallis a) supra Ligerim Monachus, & post Maximum Abbas Lerinensis & ab Anno 472. Episcopus itidem post Maximum Rejenfis, siue Regensis in Gallia (*Riez*) quem ultra Annum 493. vitam produxisse disputat Tillemontius Tomo XVI. memoriarum pag. 433. qui diligentissime de hoc scriptore commentatur. Semipelagianorum principibus adscribere non dubitant Vossius lib. 1. cap. 8. & Norisius historiae Pelagianæ lib. 2. cap. XI. & in dissertatione de quinta Synodo pag. 114. seq. aliis Faustum defendentibus, ut faciunt Sirmondus historiae Prædestinantiæ c. 8. Tom. 4. Operum pag. 420. seq. & Ruardus Tapperus apud Bælium: b) vel certe resipuisse statuentibus, vide Sammarthani Galliam Christianam Tomo tertio pag. 936. Etiam pro Sancto habentibus nonnullis, de quibus laudatus Tillemontius pag. 434. seq. Scripta Fausti

F f 4

a

a) Sirmondus ad Facundum Tomo 2. Operum pag. 826.

b) Bælii Dictionaire in *Tapper*, nota F.

a Gennadio cap. 85. memorata hæc sunt :

1 *Liber de Spiritu Sancto*, qui videtur intercidisse, nisi cum Oudino Tomo 1. pag. 1304. seq. & 1339. seq. velis affirmare Fausti esse libros duos de Spiritu Sancto, qui a Gregorii Magni jam temporibus feruntur sub nomine PASCASII, Diaconi Romani.

2 *Opus de Gratia DEI qua salvamur, & liberæ mentis arbitrio*, sive ut ipse Faustus, *de tenuitate liberi arbitrii*. Hi sunt libri duo hoc de argumento, quos habemus, contra *Lucidum* scripti A. 475. sive a Synodorum Arelatenfis & Lugdunensis. Vide Sirmondum T. 2. Concilior. Galliæ p. 147. 152. Ludovicum Thomasinum Tomo 1. ad Concilia, diss. XIII. pag. 435. seq. & Tillemontium Tomo XVI. pag. 425. In hoc opere docet, ut est apud Gennadium, *Gratiam DEI semper & invitare & juvare* c) *voluntatem nostram, & quicquid ipsa libertas arbitrii labore piæ mercedis acquisierit, non esse proprium meritum, sed Gratiæ donum*. Primus edidit

c) Ita Codex Veronensis. In editis: *& invitare, & precedere & adjuvare*. Sane vero mirum erat *precedentem Gratiam* commendatam vel a Gennadio vel a Fausto, quam ut minus necessariam præteritam a Semi-Pelagianis est notissimum.

dit Joannes Heroldus in *Orthodoxographis*, Basileæ 1555. fol. recufos in editione 1569. & in Bibliothecis Patrum univerfis & in noviffima Lugdunenfi Tom. VIII. p. 525.

- 3) *Adverfus Arianos & Macedonianos* parvus libellus, & alius *adverfus eos, qui dicunt effe in creaturis aliquid incorporeum*. Hæc creditur effe Epiftola ad nescio quem *Reverendifimum Sacerdotum*, quam a parte anteriore integriorem primus vulgavit Henricus Canifius, decimam sextam earum quas edidit Tom. V. lectionum antiquarum (Tom. 1. editionis novæ Bafnagianæ pag. 362.) recufam inde in Bibliothecis Patrum, ut Lugdunenfi Tom. VIII. pag. 548. Hujus Epiftolæ prior pars contra Arianos difputat (contra Macedonianos in illa ne γέν) Pofteriore parte Angelos & animas corporibus adfcribit. Hanc tribus libris de anima confutavit CLAUDIANUS Mamertus, d) quibus fubjuncta etiam eft a Calp. Barthio pag. 214. & in *Orthodoxographis* atque Bibliothecis Patrum, ante Canifium fæpius edita. Confer Sirmondum ad Sidonii IV. 3. Tom. 1. pag. 931. & Tillemontium Tom. XVI. p. 419. 778.

F f 5

Epi-

d) Supra Tom. 1. pag. 1074.

4 *Epistola ad Gratum*, Diaconum Nestorianum, quem *Græcum* alii vel *Gregorium* appellant. Edita a Petro Pithœo una cum aliis quibusdam Fausti scriptis in collectione veterum aliquot Gallix Theologorum, Parisiis 1586. 4to. Biblioth. Patrum Tomo VIII. pag. 553. De Græco illo, sive Grato vide Tillemontium Tom. XVI. pag. 412. seq. infra, GRÆCUS.

5 *De pœnitentia & timore DEI ad Felicem*, Præfectum & Patriciæ dignitatis Virum, Epistola in eadem Petri Pithœi sylloge aliquot veterum Gallix Theologorum, Parisiis 1586. 4. & Tomo VIII. Bibliothecæ Patrum Lugdunensis pag. 552.

Præter hæc a Gennadio memorata exstant

6 *Responsio ad objecta quædam de ratione Fidei Catholicæ*, in eadem Petri Pithœi sylloge.

7 *De variis questionibus ad Benedictum Paulinam*, diversum a Paulino Nolano, jam defuncto An. 431. Vide Oudinum Tomo I. pag. 1302. & Tillemontium Tomo XVI. pag. 416. Etiam hoc scriptum publici juris factum est a Petro Pithœo in laudata sylloge, & recusum Tomo VIII. Bibliothecæ Patrum Lugdunensis pag. 550.

8 *Sermōnes* varii inter eos, qui sub EU-
CHERII & EUSEBII Emeseni nomi-
ne feruntur, præsertim ille *de S. Maxi-
mi* decessoris sui *laudibus*: vide Vossi-
um de hist. Lat. pag. 233. sq. & Hist.
Pelag. T. VI. Opp. p. 565. & *de vidua,
quæ duo æra misit in gazophylacium*,
vide Labbeum Tomo I. de S. E. pag.
316. Sermo ad *Monachos*, qui inci-
pit: *Instruit nos atque hortatur*. To-
mo VIII. Bibliothecæ Patrum Lugdu-
nensis pag. 545. adde Oudinum To-
mo I. pag. 1310. seq. *Admonitio*, cu-
jus initium: *Modo, fratres charissimi*,
edita a Canisio Tomo V. antiquarum
Lectiōum (editionis novæ Tomo I.
pag. 350.) & in Bibliotheca Patrum
Tomo VIII. p. 547.

9 *Epistola* ad *Lucidum* Presbyterum Præ-
destinatianum, cum LUCIDI retra-
ctatione, apud Baronium ad Annum
490. num. 18. seq. Canisium Tom. V.
(editionis novæ Tom. I. pag. 352. 354.)
Sirmondum in Conciliis Galliæ To-
mo I. pag. 150. & in Conciliorum To-
mis, nec non Tom. VIII. Bibliothecæ
Patrum pag. 524. Confer, si placet,
Tillemontium Tom. XVI. memoria-
rum pag. 422.

10 *Ad Ruriciū*, Episcopum Lemovicensem, *Epistolæ V*, in Bibliotheca Patrum pag. 554. seq. ex eodem Canisio.

11 *Professio Fidei* ad *Leontium* Papam sive Episcopum Arelatensem, contra negantes cum Manichæis liberum arbitrium, & Fatum asserentes cum Gentilibus. id. p. 523.

12 *Sermones sex* ad Monachos Lerinenses, in Edmundi Martene nova collectione monumentorum veterum Tomo IX. pag. 142 - 158. Paris. 1733. in fol. Ex sermone alio *de revelatione corporis S. Stephani*, quem habuit ineditum Sirmondus, exordium affert notis ad sermonem XXV. Augustini Tomo 1. Operum Sirmondi pag. 339. De illa revelatione supra pag. 385. seq. & Tom. 1. pag. 404.

FAUSTUM *Manichæum* a Rejensi distincturus & hujus scripta ab Odone Abbate mitti sibi expetens Lupus Ferrariensis Epist. 112. *Faustum*, inquit, *dirigi postulavi, non quem refellit Augustinus, sed quem notat in decretis * Gelasius.* Faustus Manichæus ille patria Milevitanus fuit

* Decretum idem memorat Epist. 128. *Opuscula Faustī Rejensis Galli apocrypha.*

fuit e Numidia, inter sectæ suæ homines Episcopus magnæ auctoritatis, qui tamen cum A. 382. Carthagine consulere-
retur ab Augustino, nato tum XXIX. annos, dubiis ejus satisfacere neutiquam potuit, unde studium quo per annos ferme ipsos novem jam Manichæis adhæserat, non parum refrixit. Vide Augustini Confessiones lib. V. cap. 6. & e recentioribus Tillemontium Tomo XIII. pag. 42. seq. Hujus Fausti *Volumen*, quod post ADIMANTI scriptum *Semi-Christianis*, quos vocat opposuit, ita libellis XXXIII. solide confutavit idem Augustinus, ut verba Fausti semper ipse præmittat, illisque suam subjungat responsionem, utq; adeo integrum, certe quoad summam rerum, Fausti scriptum videatur conservasse. Libro secundo quæstionum in Heptateuchum, quæstione in Exodum secunda *opus suum de vita Patriarcharum adversus Faustum* Augustinus memorat, sed recte a Tillemontio Tomo XIII. pag. 292. est notatum, intelligi librum XXII. illorum, quos contra Faustum habemus, sæpius editos inter Augustini opera, atque obvios in Tomo octavo editionis novissimæ Benedictinorum, Parisiis semel iterumque & Amstelodami ac Venetiis prælis subjectæ.

FELI-

FELICIARIUS Episcopus *Arelatensis*, cujus opusculum *admonitionum atque interpretationum* Locorum aliquot Sacræ Scripturæ difficultium, prodiisse Colonia 1531. 8. notat Daumius, cum HONORII Augustodunensis Speculo Ecclesiæ; sive sermonibus de tempore & Sanctis. Vide Tomum XIII. Bibliothecæ Græcæ p. 805. Apud Samaritanos tamen nullum Feliciarium Arelatensem Episcopum invenio, sed Felicem circa Annum 680. Tomo 1. Galliæ Christianæ pag. 43. Bene autem notavit Carolus le Cointe Tomo 1. Annalium Francorum pag. 612. typorum vitio Feliciarium pro CÆSARIO expressum a Coloniensibus fuisse.

FELINUS *Sanderus*, sive *Sandæus*, apud Vossium typorum vitio *Sanderus*, Ferrariensis, in patria & Pisis Jus Civile docuit, & ab Innocentio octavo præfectus Rotæ Romanæ circa Annum 1486. atque inde Hadriensis ac denique A. 1499. Lucensis Episcopus obiit An. 1503. Vide Ughellum Tom. 1. Italiæ sacræ pag. 827. seq. Ejus *Epitome de Regibus Siciliæ & Apuliæ, nominatim de Alphonso Arragonum Rege* ad Alexandrum VI. edita a Frehero cum Barthol. Facii dialogo, (de quo supra pag. 430.) Hanov. 1611. 4. & cum Freheri præfatione ac notis recusa nuper in thesauro antiquitatum Siciliæ Burmanni-

manniano parte V. Nihil aliud est, ut notat Vossius, quam centones ex Pandulpho Hostiario, Ottone Frisingensi, Antonino, Pio secundo, Blondo, Poggio, Platina, Matthæo Palmerio, Bernhardo Justiniano, Leonhardo Aretino & Philippo Bergomate: quorum & nomina singulis excerptis subjungit. Ejusdem Felini *de indulgentia plenaria* sermo in illud: *hodie mecum eris in paradiso*, Luc. XXIII. 43. in Oceano Juris, sive tractatu tractatum Tomo XIV. p. 157. Commentarius in V. libros *Decretalium*, Venetiis 1498. Lugduni 1519. 1549. 1587. Venetiis 1570. fol. cum additionibus A. Mocenigi, Philippi Simonet & Johannis a Gradibus. Varii ejusdem tractatus ut: *Quomodo puniatur conatus: Quando litteræ Apostolicæ noceant Patribus Ecclesiarum*, aliique memorati in appendice Trithemii & apud Gesnerum, qui exstant in ejus *Consiliis*, Lugduni 1553. 1587. fol. Venetiis 1570. 1582. fol. Basileæ &c.

Gesta purgationis FELICIS, Episcopi *Aptungitani* habita Carthagine Anno Christi 314. atque edita a Papyrio Massono cum gestis collationis Carthag. recusa post Optatum, & in appendice ad Tomum nonum Augustini pag. 12. editionis Amstelod. & cum notis a Baluzio
Tom.

Tom. 2. Miscellan. pag. 81. & a Dupinio ad calcem Optati inter monumenta vetera ad historiam Donatistarum pertinentia pag. 163 - 165.

FELIX Diaconus *Carthaginiensis*, cujus famosam Epistolam de Maxentio Imperatore circa Annum 809. scriptam memorat Optatus lib. 1. cap. 17.

FELIX *Croylandensis*, sive Gerwensis, Monachus Ordinis Benedictini, scripsit ad Ethelbaldum, Orientalium Anglorum ab Anno 720. ad 749. Regem, *vitam S. Guthlaci* anachoretæ in Croylandia, defuncti A. 714. Exstat apud Surium XI. April. & in Mabillonii Sec. 3. Benedict. pag. 263. & cum notis Henschenii in Actis Sanctorum XI. Aprilis Tomo 2. pag. 38 - 50. Narrationem de translatione S. Guthlaci A. 1136. facta, quam idem dat Henschenius pag. 54. longe junioris scriptoris esse patet, quanquam Felici eidem adscribitur a Baleo Centur. 1. cap. 100. qui eidem quoque tribuit *Gesta Abbatum Croylandiæ*. Baleum sequitur Pitseus pag. 126. De eodem Felice Lelandus cap. 57. & 106.

FELIX FABER. Supra, pag. 413. **FABER.**

FELIX

FELIX MALLEOLUS (Germanico nomine *Hämmerlein*) Patria Tigurinus, Decretorum Doctor Bononiensis, Præpositus Soloduriensis & ab A. 1428. Cantor Thuricensis, sive Tigurinæ Ecclesiæ, obiit An. 1456. Ejus *Passionale* MStum Tiguri, & Gesnero inspectum est *Dialogus auctoris & patientiæ* consolantis ipsum, quo toto fere hoc agit teste Hottingero pag. 22. Scholæ Tigurinæ, ut doceat *Canonicos sui temporis ineptos plerosque fuisse & officii immemores, ingloria ventris mancipia*. Alterum *Passionale virginum nubilium nondum nuptarum, cum Mundo degentium*. Ejusdem *Repertorium copiosum utriusque Juris*. De nobilitate & rusticitate *Dialogus*, ad Albertum Ducem Austriæ. De assassinis in mortes Principum tendentibus. De misericordia captivis & defunctis impendenda. De aëris distemperatione propter quorundam hominum cadavera non rite sepulta. De balneis naturalibus in sylloge Veneta de balneis pag. 290. *Processus judicarius coram omnipotente DEO inter nobiles & cives Thuricenses ex una, & Svitenses cum complicibus ex altera parte*. Ejusdem variae delectationis Opuscula excusa Basileæ 1497. fol. & Argentorati 1532. 4. quibus abusus suorum temporum fortiter & cordate reprehendit: *Contra va-*
Tom. 2. G g lidos

lidos mendicantes. a) Contra Anachoretas, Beghardos Beghinasque sylvestres. Lollhardorum descriptio. Glossa bullarum per Beghardos impetratarum. De negotio Monachorum. De plebanis & religiosis mendicantibus. De religiosis proprietariis præcepta Domini prædicantibus. Tenor Epistolæ de cælis missæ per Patrones Ecclesiæ Thuricensis, contra negligentes Divinum cultum. De novorum officiorum Divinorum institutione. De oblatis & solutis pecuniis pro Præbenda, seu beneficio in Ecclesiis vel Monasteriis percipiendo. Dialogus de anno Jubileo. De benedictionibus auræ cum Sacramento faciendis. Tractatus de exorcismis. Alius exorcismorum & adjurationum. De credulitate demonibus adhibenda, (quæ tria inserta etiam Tomo secundo mallei maleficarum.) De arbore torculari ducendo in die festo. De matrimonio seu sponsalibus. De furto reliquiarum & aliis rebus nuper in monasterio B. Virginis loci Eremitarum per tres personas miraculose commisso & deducto & finaliter reperto & recuperato. Epistola contra quendam superbum Clericum. Forma

- a) Hoc Malleoli scriptum Germanice versum edidit Goldastus in Reichs-Händeln Parte XIX. pag. 768. ein Reichs-gegründeter Dialogus wider die Bettel-Mönche im Heil. Römischen Reich.

*ma appellationis contra quendam Cardina-
lem, qui in Germania vellet intrare Ecclē-
siam Cathedralē. De libertate Ecclesia-
stica. De boni & mali occasione. De
emtionē & venditione unius pro viginti.
De contractibus, qui obstagia dicuntur, &
vulgariter Gisel. * Doctoratus in stulti-
tia. Tenor litterarum Doctoratus in stul-
titia. Contra iniquos Iudices. Dialogus
de consolatione inique suppressorum. Vi-
tam hujus Malleoli Germanice non lon-
ge post excessum ejus scriptam memo-
rat Hottingerus scholæ Tigurinæ p. 24.
in qua non studia minus ipsius quam
mores, liberalitas præsertim in paupe-
res commendantur. Theologica, Juri-
dica, Historica, Physica ita Felix tracta-
vit, ut quamvis multa & accuratius &
melius dicere potuisset, grassantis tamen
barbariei flagellum fuerit.*

FELIX Afer, Gillitani, sive Guillensis in
Africa Monasterii Abbas, sive hegume-
nus, Quintæ Synodo scriptis suis adver-
satus atque inde cum Rustico Diaco-
no, quem ipse ad idem faciendum im-
pulerat exilio damnatus a Justiniano Im-
peratore. Vide Sirmondum ad Facun-
di librum contra Mucianum Scholasti-
cum Tomo 2. Opp. Sirmondi pag. 268.

G g 2

FELIX

- * Geissel, obsides, vide Cangium in voce *Gi-
sles*.

FELIX *Manichæus*, cum quo perinde, ut cum FAUSTO & FORTUNATO disceptavit, sed auspiciore eventu S. Augustinus: Felicem enim ad Ecclesiam reduxit Honorio septimum Consule, h. e. An. Christi 407. Vide libros duos Augustini de Actis cum Felice, Tom. VI. Operum edit. Benedictinorum, & Possidium in Augustini vita cap. 16.

FELIX *Manilius* circa Annum 1511. scripsit libris duobus *vitam B. Gebhardi* secundi Constantiensis Episcopi & Confessoris defuncti A. 995. Prodiit in Canisii antiquis Lectionibus Tom. VI. pag. 477. & editionis novæ Basnagianæ Tomo IV. pag. 822.

Minucius **FELIX**, incertum an Afer patria, certe Romæ, ut ex Hieronymo a) discimus, insignis causidicus, præter librum

- a) Hieron. de S. E. cap. 58. Memorat & ipse Minucius cap. 2. judiciarias curas suas, vindemia- libus feriis relaxatas. De Minutiorum sive Minuciorum familia videndus Paulus Galeardus Observationibus ad vetus marmor Brixien- se: *Giornale de' letterati d'Italia* Tom. XXX. pag. 21. seqq. *Nouvelles Littéraires* Tom. X. pag. 281. seqq. In Ephemeridibus Eruditorum Parisiis 1692. pag. 161. ubi de Tomo secundo Hist. Eccles. Claudii Fleury: *On trouve aussi l'extrait de Minutius Felix, qui a cela de particulier, qu'il rapporte mieux que nul autre les objections des Payens.*

brum *de fato* b) adversus Mathematicos, qui pridem intercidit, scripsit *Octavium*, sive Dialogum Cæcili Natalis, Cirtensis Ethnici cum Januario Octavio Christiano, Ostiæ de religione disputantis. Leguntur quædam eadem in S. Cypriani libro adversus Idolorum vanitatem, quæ non Minucium a Cypriano (ut Francisco Balduino visum) sed Cyprianum mutuatum esse a Minucio, rectius ni fallor, judicabat Rigaltius. *Si Tertullianicis*, inquit Rigaltius, *comparentur Minuciana, statim apparebit Minucium ab Tertulliano & argumenta & differendi ordinem, atque ipsa plerumque verba sumsisse: Cyprianum vero in illo præsertim opere, quo vanitatem Idolorum redarguit, Minucianis verbis & sententiis usum esse tanquam suis, ut gloriari tamen debeat Minucius ea sibi in mentem venisse, quæ Cyprianus usurpando sanxerit. Hoc amplius, ne quidem semel a Cypriano Mi-*

G g 3

nuciam

- b) Hieron. de S. E. c. 58. & in Epist. ad Magnum Oratorem. Miror Tillemontium, qui de Minucio ejusque Dialogo erudite differens, Tomo 3. memoriarum Hist. Eccles. pag. 167. edit. Paris. addit librum de fato tributum Minucio legi typis exscriptum in quadam Arnobii editione. *Ou luy a en effet attribué un livre intitulé du destin, ou contre les Mathematiciens, qui se trouve imprimé dans une édition d'Arnobé.*

nucium esse nominatum, neque a Minucio Septimium: rationibus utrinque, ut par est credere, haud improbandis. Johannes Dallæus *Apologia contra Cottibium* pag. 187. contendit Minutium ante Irenæum, Clementem Alex. & Tertullianum scripsisse sub Antoninis, quia de *Frontone* Cirteni Oratore cap. 9. & 31. tanquam viro suæ ætatis loquitur, & amico Cæcilii, quem Minutii Octavius ad Christum adducit. Sane quidem in Antonini Mongitoris Bibliotheca Sicula Tom. 2. pag. 222. per errorem traditur Minutius Felix citare Lactantium, Svetonium, Plutarchum. Laudant Minucium etiam Lactantius lib. 1. cap. 11. & lib. 5. cap. 1. institutionum, & post Hieronymum pluribus locis Eucherius, qui inter clarissimos facundia refert, *Epistola de contemptu Mundi & sæcularis Philosophiæ ad Valerianum cognatum suum.* Minucii dialogus in primis editionibus male pro octavo venditatur Arnobii libro: Minucio auctori eum restituerunt Franciscus Balduinus & apud Hadr. Junium libro 3. animadversorum cap. 1. Antonius Morillonus. *Analysis argumentorum Minucii præter Abrahamum Scultetum in Patrum medulla* Tom. 1. pag. 388. seq. & Nicolaum le

le. Nourry * Tom. 2. apparatus ad Bibl. Patrum exhibet B. D. Christianus Kort-holtus, in diatriba qua in theses & Aphorismos resolutum Minucium exhibet, Kilon. 1685. 4.

Minucii Felicis & Nicolai Contareni philosophemata de fato, notulis quibusdam illustrata, in Justi Sinceri parrergis ** Germanice editis Wismariz 1724. 8. parte prima.

Editiones MINUCII.

Princeps editio est Romana cum Arnobio 1542. fol. a *Fausto Sabæo* Brixiano ad Vaticani Codicis fidem facta, quem Leo X. Francisco I. Regi Galliz dono dederat. Inde secutæ Basileenses ex *Sigismundi Gelenii* recensione 1546. & 1560.

Heidelbergensis 1560. 8. & Francof. 1610. 8. *Francisci Balduini*. † Hinc ex *Fulvii Ursini* castigatione (Petri Ciacconii schedis adjuti) prodiit Romæ 1583. 4to. Et cum *Johannis Woweri* eruditis notis Basileæ 1603. 8. addito S. Cypriani libro de vanitate idolorum.

G g 4

Geverh.

* Ex Nourrio Memoria Trevoltinz An. 1716. pag. 807. seqq.

** Neben-Stunden.

† Nonnulla in Balduini editione reprehendit Lud. Carrio lib. 2. emendatt. cap. 18.

Geverb. Elmenhorstii, Hanov. 1603. 8. & Hamb. 1612. fol. De similitudine super Minucio edito Elmenhorstii ac Wowerii, confer Josephi Scaligeri Epist. 257. 260. seqq. Laudat Elmenhorstium Barthius pag. 2916. Adversar.

Desiderii Heraldi, Parisiis 1605. 8vo, 1613. 4. cum Tertulliani Apologetico & 1615. 4. cum Arnobio.

Omitto editiones in Bibliothecis Patrum, nec non Oxoniensem, quam memorat Petrus Antonius Buchardus, Slesvicensis, in dissertatione de Minucio, quam thesibus ex ejus libello excerptis & Chrestomathia Minuciana præmisit & præfide B. D. Christiano Kortholto habuit Kiloniæ 1685. 4.

Nicolai Rigaltii, * Parisiis 1643. 4. & 1645. cum Firmico & 1666. fol. per *Philippum Priorium*, cum Cypriano, Arnobio, Firmico & Commodiano: & cum Cypriano de Idolorum vanitate, & Wowerii Firmico Lugduni Batavorum 1645. 12mo

Cum

* Sarravius pag. 69. Epist. *Eruditissimi Rigaltii Minucius Felix sub praeo sudat. Miraberis ex uno MSto Regio tot diversas editiones prodisse. Vidit tamen ille, quæ cæterorum diligentiam effugerunt. Scilicet solas transire vulgares.*

Cum notis Variorum, curante *Jacobo Oiselio*, Lugduni Batavorum 1652. 4to, 1672. 8.

Oxoniz 1678. cum notis Nicolai Rigaltii. *Giornale de' letterati di Roma* 1679. pag. 137.

Cum notis *Christophori Cellarii*, Halæ Saxonum 1669. 8.

Cum notis Rigaltii & selectis Variorum novisque V. C. *Johannis Davies*, Cantabrig. 1707. 8. *Bibliothèque choisie de Mr. le Clerc*, Tom. 18. pag. 334. *Memoirs of literature* Tom. 1. p. 353.

Cum integris Wowerii, Elmenhorstii, Heraldii & Rigaltii notis, aliorumque hinc inde collectis, edente *Jacobo Gronovio*, qui emendationes & explanationes suas, tum libellum S. Cypriani, qui Minucii vestigiis insistit, de idolorum vanitate & Firmicum de errore profanarum relig. adjecit, Lugduni Batavorum 1709. 8. *Acta Eruditorum* Tom. 4. *supplem.* pag. 423. *Bibl. choisie* Tom. 18. pag. 341.

Denique ex secunda *Johannis Davisi* recensione cum Variorum notis excusus est Cantabrigiz 1711. 8. addito Commodiano. *Memoirs of literature* Tom. 1. pag. 353. *Memoires de Trevoux* 1711. pag. 888. *Bibliothèque choisie* Tom. 24. pag. 120.

Gallice per *N. du Mas*, Paris. 1637. 4. & *Perroto Ablancurtio* interprete Parisiis 1646. 12. 1662. 12. atque Latinis e regione positis Lipsi. 1689. 12.

Anglice Londini 1682. 8. *Reevesio* interprete, quem aliquot locis reprehendit & alia Minutii illustrat auctor observationum in Auctores veteres & recentes Anglice editarum Londini 1731. 8. pag. 15. sqq. 228. sqq. Tom. 2. pag. 140. adde An. 1732. pag. 12. seqq. 36. seqq. & 84.

Belgice A. Elzevirio, J. C. to interprete, cum notis. Amstel. 1696. 12. *Boecksaal van Europæ* 1697. p. 165. & per M. Gargonum. Ulyssingæ 1712. 8.

Hypercriticus Minucianus *Joannis Meursii* cum Critico ejus Arnobiano prædiit Lugd. Batav. 1598. 8. & in edit. Minutii posteriore cum notis Var. Lugd. Batav. 1672. 8.

Minucium ab Erasmo editum, cave credas Dupinio, qui etiam falsus est, quando impingit Minutio, quod animas simul cum corporibus mori docuerit. Longe enim alienum se ab hoc errore fuisse demonstrat cap. 34.

Antiquiorem quam vulgo creditur Minucium, extremis Marci Antonini temporibus scripsisse persuasit sibi etiam Henr. Dodwellus III. 16. diff. Cyprian.
Et

Et Blondellus libro Gallice edito de Eucharistia pag. 119. Minutium æqualem faciens Frontonis, qui M. Antoninum docuit circa Annum Christi 160. Salavianum nonnulla Minutii esse imitatum observavit Rittershusius. Locum insignem Minutii cap. 21. de veribus sive fulcris, Dianæ simulacro apponi solitis illustravit Luc. Holstenius in singulari diff. ad symbolicam Dianæ Ephesiæ statuam a Claudio Menetrejo, cimeliothecæ Barberinæ præfecto expositam, Rom. 1688. fol. Eam Jacobus Gronovius in Tomo VII. thesauri Græcar. Antiquit. pag. 393. & in sua Minucii editione integram exhibuit pag. 209.

FELIX *Narbonensis* Episcopus circa Annum 650. cujus *Epistola ad Desiderium* Cadurcensem edita a Canisio Tom. V. antiquar. Lect. (Tom. I. edition. novæ pag. 650. & Desiderii ad Felicem p. 641. Eadem Epistolæ deinde editæ in Marquardi Freheri Corpore Francicæ historiæ veteris, & in Andreæ du Chesne Tomo I. Franc. pag. 881. & 888.

FELIX I. Episcopus Romanus ab A. 270. Calend. Jan. ad An. 274. Decembr. 24. & Martyr cui *tres Epistolas* supposuit Isidorus Mercator, unam *ad Paternum* Episcopum, alteram *ad Episcopos Galliæ* per provincias constitutos, & tertiam ad
Be-

Benignum. Eas falsitatis convictas exhibet Blondellus in Pseudo-Isidoro pag. 353. seq.

FELIX II. ab An. 355. ad 358. Jul. 29. Episcopus Romanus, quem intrusum indignatur S. Athanasius in historia Arianor. Tom. 1. pag. 389. Huic in Pseudo-Isidori sylloge tribuuntur *due Epistolæ*, una *ad Athanasium & universos Aegyptiorum, Thebaidorum, Libyorum Episcopos* in sancta Alexandrina Synodo congregatos: & altera nomine Concilii Romani *ad universos spirituales fratres*, apud Blondellum in Pseudo-Isidoro pag. 499. seq. una cum notis, quibus falsitatis convincuntur. *Exstat & tertia*, inquit apud Ludovicum Jacobum Franciscus Joverius, *hujus Pontificis ad Episcopos Aegyptios Epistola* cohortatoria ad persecutiones & tribulationes ferendas patienter. Sed pro *tertia* apud Joverium haud dubie *secunda* legi debet, nam non nisi primam ille attulerat parte 3. pag. 126. Genuinum fragmentum ex Epistola hujus Felicis *ad Maximum Episcopum & Clerum Alex.* Græce ex Actis Concilii Ephesini Actione I. pag. 512. & Cyrilli Apologetico adversus Orientales, anathemate 6. & Latine ex Mario Mercatore pag. 178. & 240. edit. Baluziana offert & Felici
vin-

vindicat Petrus Coustant in Epistolis Pontificum pag. 298.

FELIX III. Papa ab Anno 483. Febr. 13. ad A. 492. 25. Febr. de quo Acta Sanctorum Tom. III. Febr. 25. pag. 502. sq. & Tillemontius Tom. XVI. memor. pag. 436. seq. Hujus *Epistolæ sedecim* in tomis Conciliorum leguntur, de quibus Tomo XI. Bibliothecæ Græcæ pag. 412. Epistola *ad Zenonem*, Episcopum Stapulensem, in Agvirrii Conciliis Hispaniæ Tom. 2. pag. 234. Felicem hunc Constantinopolitani Episcopi *Acacii damnatorem* vocat Facundus libro contra Marcianum Scholasticum, ad quem locum Sirmondus Tom. 2. Opp. pag. 831. *formulam sive edictum damnationis* edidit, datum Venantio Consule (An. C. 484.) & in veteri Codice Epistolæ Felicis ad Acacium de ipsius damnatione subjunctum. Illud ita se habet: *Acacius, qui secundo a nobis admonitus statutorum salubrium non destitit esse contemtor, meque in meis credidit carcerizandum, hunc DEUS cœlitus prolata sententia de Sacerdotio fecit extorrem. Ergo si quis Episcopus, clericus, monachus, laicus, post hanc denunciationem ei communicaverit, anathema sit Spiritus. exequente.* Conferendus Henr. Valefius diff. de duabus Synodis Romanis in quibus damnatus est Acacius, prior

priore V. Cal. Augusti & posteriore Calendis Augusti, Anni ejusdem 484. ad calcem notarum in Evagrium. De *Decretis* aliis hujus Felicis Ludovicus Jacobus consulere jubet Gratianum, Caranzam, Barbosam, & alios Decretorum collectores.

FELIX IV. Beneventanus, a Theodorico Rege electus Papa ab An. 526. Jul. 12. ad An. 530. Septembr. 25. qui ut est in ejus epitaphio:

Prælatu multu humili pietate superbus

Promeruit celsu simplicitate locum.

Cujus una exstat genuina *Epistola* ad *Cæsarium* Arelatensem, laudata etiam Genadio cap. 86. de S. E. de qua adeundus Sirmondus Tom. 1. Concil. Galliar pag. 214. Cæteras duas ex Isidori Mercatoris officina, alteram ad omnes *Episcopos per diversas provincias constitutos*, & alteram *exhortatoriam ad Sabinam*, exhibet & videri convincit Blondellus in Pseudo-Isidoro pag. 578. seq. De *Decretis* quæ ad eum referuntur apud Ivonem, Gratianum, Burchardum aliosque referre minus necessarium esse existimo.

FELIX

FELIX PETANCIUS Cancellarius Segni-
ensis, legationibus ad Bajazethum secun-
dum & Zelymum obitis circa An. 1480.
ac deinceps clarus, ad Uladislauum Hun-
gariæ & Boëmiæ Regem scripsit libellum
quibus itineribus Turci sint aggrediendi,
quem Jo. Cuspinianus subjunxit libro
suo de Turcorum origine, religione &
tyrannide, ut dixi supra T. 1. pag. 1249.
Deinde Nicolaus Reusnerus edidit in to-
mo quarto Orationum & Consultatio-
num de bello Turcico, Lips. 1596. 4to,
pag. 116--126. Denique prodiit in We-
cheliana collectione scriptorum rerum
Hungaricarum pag. 610. Etiam Petan-
cii hujus *Genealogias Turcicas* habuit
idem Cuspinianus, nondum quod sci-
am editas. Vide Vossium pag. 607.

FELIX Pratenfis Hetruscus ex Judæo Rab-
bino Christianus, non Dominicanus ut
Sixto Senensi visum, sed Augustinianus,
cui Ordini An. 1518. nomen dedit, &
defunctus est centenario prior Ro-
mæ 1539. Latine vertit ex Hebraico, &
Leoni X. dicavit Psalterium cum argu-
mentis in singulos Psalmos notisque
editum Venetiis 1515. atque inde Basi-
leæ. Daniel Bombergius, cui Felix hic
auctor fuit & adjutor Bibliorum Hebra-
icorum tam nitide & emendate excu-
dendorum, testatur intra duarum heb-
doma-

domadum spatium versionem Psalterium ab illo absolutam fuisse:

Omnia testificor Felicis acumine nostri

Non plus ter quina facta Latina die.

Versionem Jobi & aliorum librorum Biblicorum, quam Philippus Elsius memorat, nunquam puto lucem vidisse: quanquam constat in proposito habuisse totum Vet. Testamentum ex Hebræo convertere, veniamque ejus rei a Leone X. petiisse, qui prius voluit ex Psalmorum versione de interpretis peritia judicium fieri. Vide Humfredum Hody pag. 461. operis eruditi de Bibliorum textibus Originalibus, versionibus Græcis & Latina vulgata. Porro de Pratenfi præter Elsium pag. 192. seq. encomiastici Augustiniani, consulenda Rev. Wolfii nostri Bibliotheca Hebræa Tom. 1. p. 981. & Tom. 3. pag. 935. seq. & Colomesii Italia Orientalis, studio ejusdem Wolfii in lucem data pag. 19.

FELIX *Ravennatensis* ab Anno 708. ad 717.

Episcopus, qui *Petri CHRYSOLOGI* sermones digessit & *prologo* ornavit, ut dixi Tomo 1. pag. 1058. *Commentarium in Matthæum*, quod cæcitate laborans absolvere vel expolire non posset, fato propior flammis dare jussit, ut notavit Ughellus Tomo 2. Italiae sacræ p. 343.

FELIX

FELIX ex Hispalensi *Toletanus* in Hispania Episcopus, præsuit Concilio Toletano XVI. A. C. 693. & XVII. A. C. 694. scripsitque *elogium* decessoris sui *Juliani*, Toletani Episcopi, quod Ildefonsi de scriptoribus Ecclesiasticis libro subijci solet, & exstat apud Agvirrium Tomo 3. Conciliorum Hispaniæ pag. 81. notisque illustratum in Actis Sanctorum Tomo 1. Martii VIII. pag. 785. De hoc Felice Pseudo-Luitprandus Ramiresii pag. 379. seq. & 375. sed audire juvat Nicolaum Antonium V. 8. Bibliothecæ veteris Hispaniæ Tom. 1. pag. 310. *Hunc Felicem Pseudo-Luitprandus Chronico ad Annum 693. & 700. Iriensem fuisse ante alia Episcopum, Julianique Chronicon nonnihil auxisse, concionatorem magnum, * nec non acerrimum Fidei defensorem, ac B. Virginis Mariæ clientem extitisse, credere nos voluit. Iriæ fuit revera Episcopus Felix quidam, ut ex subscriptionibus Conciliorum Toletanorum XII. An. 681. XIII.*

- * De alio hujus nominis Felice Pseudo-Haubertus in Chron. An. DXXXVII. num. 26. Cæsaraugustæ obiit Felix, Diaconus Ecclesiæ S. Salvatoris. *Fuit concionatorius & valde doctus.* Concilio Toletano XVI. An. 693. subscripsit etiam Felix Calagurritanæ (al. Calahorritanæ) Ecclesiæ Episcopus.

XIII. A. 683. XV. A. 688. novimus. Hunc tamen Felicem Iriensem, Hispalensibus inde mañum infulis, ut credamus, aliis testimonis pervincendum est. Quale autem JULIANI Chronicon idem continuaverit Felix, edoceri cupimus, qui nec fidem habemus Pseudo-Juliano, eundem libelli de XII. scriptorum vitis a) auctorem jactanti in Chronico num. 363.

FELIX Urgellensis, sive Urgekitanus in Hispania Episcopus, cum ELIPANDO Episcopo Toletano, post Theodorum Mopsvestenum b) Bonosianos, c) sive Bonosiacos, & Theodiscum, d) Hispalensem Episcopum, ac Fidelem, Abbatem in Asturiis, e) propugnator acer hæreseos de Christo adoptivo, non nativo
DEI

- a) intellige non illum, qui inter Bedæ Opera pag. 491. & ad calcem Hieronymi de scriptoribus Ecclesiasticis prodiit, in Bibliotheca Ecclesiastica a me edita pag. 226. Sed qui in eadem Bibliotheca legitur ad Ildefonsi calcem pag. 68. & in Agvirrii Conciliis Hispan. Tomo tertio pag. 84.
- b) Vide Sirmondum ad Facundum Tomo 2. Opp. pag. 707. 717.
- c) Vide Garnerium ad Marium Mercatorem Tomo 2. pag. 315. seq. Sirmondum ad Aviti Epist. 3.
- d) Sandii nucleus Hist. Eccles. pag. 353. Jo. Trelund sect. 1. §. 9.
- e) Nic. Anton. VI. 2. Bibliothecæ Hispanæ veteris §. 29.

DEI Filio: & licet visus semel iterumq;
 recantasse, immortuus hæresi suæ An-
 no 818. f) Oppugnarunt Felicem, cu-
 jus sola fragmenta apud ejus adversa-
 rios exstant, & Elipandum AGOBAR-
 DUS, ALCUINUS, BENEDICTUS
 Anianensis, BEATUS & ETHERIUS,
 five HETERIUS, & PAULINUS Aqui-
 lejenfis: de quibus singulis suo loco,
 sicut etiam de FOLMARO, qui Ado-
 ptianam hæresin revocavit. Ad *Conci-
 lium vero Francofurtense*, in quo An. 794,
 damnatus Felicis & Elipandi error est, g)
 vide B. Dorschei nostri collationem ad
 illud Concilium, editam Argentorati
 1649. 4. pag. 101. seqq. & Gabrielis Vas-
 quez, five Vasquii dissertationes duas
 contra errores Felicis & Elipandi, editas
 ad calcem librorum trium de cultu ado-
 rationis atque T. VI. Vasquii Operum.
 De locis vero *liturgiæ Mosarabicae*, ad
 quæ corrupta Felix provocavit, apud
 Alcuinum libro VII. pag. 895. Operum,
 Vide Johannem Pearsonum in Symb.

H h 2

pag.

f) Vide Carolum le Coite Tomo 7. *Annalium*
Francorum pag. 503. seq. Joannem Trellund
 sect. 3.

g) HADRIANI Papæ, Episcoporumque Synodica
 contra Felicem & Elipandum leguntur etiam
 apud Agvirrium Tomo 3. *Conciliorum Hispan.*
 pag. 91. seq.

pag. 249. & Johannem Pinium, Soc. Jes. dissertatione de liturgia Mosarabica, ante Tomum sextum Actorum Sanctorum Julii. De loco Hilarii II. 27. de SS. Trinitate, ubi Felix legebat: *carnis humilitas adoptatur*, Alcuinus *adoratur*: adeundus Bartholomæus Germon de veteribus hæreticis Ecclesiasticorum Codicum corruptoribus libri 2. parte secunda: sed & Petrus Coustant in Vindiciis Manuscriptorum Codicum, atque in iisdem Vindiciis confirmatis pag. 156. seqq. ubi lectionem Benedictinis in sua Hilarii editione pag. 802. etiam probatam *adoptatur*, contra Germonium defendit. *Concilium Narbonense* An. 788. quod edidit Baluzius ad Petri de Marca Concordiam Sacerdotii & Imperii lib. VI. cap. 25. *Concilium Forojuliense* An. 791. cui adde Baluzium Tomo 7. Miscellan. pag. 13. & *Ratisbonense* A. 792. de quo confer Sigbertum ad Annum 793. Sirmondum Tomo 2. Conciliorum, Gallia pag. 160. & Pagium ad Annum 788. n. XI.

De Feliciana hæresi consuli possunt præter hæresiologos & Annalium atque Historiæ Ecclesiasticæ scriptores ac præ cæteris *Natalem Alexandrum* Sec. VIII.

Jacobus

Jacobus Basnage in dissertatione præmissa Beati & Hetherii diss. Tom. 2. novæ editionis lectionum Canisii antiquarum pag. 284. seq.

Georgius Calixtus, infra p. 487.

Johannes Conradus Dannhauer in der abgenöthigten Rettung pag. 130. seq. post partem VII. Lactis catechetici.

Johannes Georgius Dorscheus, supra pag. 483.

Geverh. Elmenborstius ad Gennadii dogm. Eccles. cap. 2. pag. 104.

Joannes Forbesius libro VI. Instructionum Historico-Theol.

Carolus Josephus Imbonatus in adventu Messiae ab hæreticorum calumniis vindicato pag. 232. seqq.

Cornelii Dieterici Kochii disquisitio, Helmstad. 1721. 4. & in Rev. Joannis Vogtii Bibliotheca hist. hæresiologica pag. 448. seq.

Joannes Tobias Major (ad quem Reinesii Epistola) in dissertatione de fignatione Christi ut hominis, Jenæ edita & laudata Sagittario pag. 954. introduct. aliis.

Johannes Eusebius Nierembergii Epistola ad Laurentium Ramiresium de Prado, ad calcem Pseudo-Luitprandi pag. 518.

Grammaticæ doctor constat prælucidus ar-
tis.

Nullo unquam fuerat tam clarus tempore
lector,

Rhetoricæ insignis vegetat præceptor in
arte,

Summus apex Regum, summus quoque in
orbe Sophista.

Exstat & orator facundo famine pollens,
Inclyta nam superat præclari dicta Cato-
nis

Vincit & eloquii magnum dulcedine Mar-
cum

Atque suis dictis facundus cedit Homerus,
Et priscos superat Dialectica in arte Ma-
gistros.

Quatuor ast alias partes * quæ jure se-
quuntur,

Discernit simili rerum ratione magistra
Doctus in his etiamque modo Rex floret eo-
dem,

Solus iter meruit doctrinæ adipiscier omne,
Occultas penetrare vias mysteria cuncta
Nosse DEO seriem revelante ab origine re-
rum,

Omnem quippe viam doctrinæ invenit &
omnem

Artis opacum aditum secretaque clancula
verba

Omnia,

* Geometriam, Arithmeticam, Musicam, Astro-
nomiam.

*Omnia, solus enim meruit pius ille talen-
ta*

*Suscipere & cunctis præfertur in arte Ma-
gistris.*

*Scilicet imperii ut quantum Rex culmine
Reges*

Excellit, tantum cunctis præponitur arte.

FERNANDUS, sive **FERDINANDUS**,
de Corduba, Hispanus, Subdiaconus
Romanus, scripsit ad Xystum IV. *de jure
beneficiorum vacantium medios fructus an-
natasque exigendi, & de potestate Papæ in
temporalibus.* Et ad Bessarionem Cardi-
nalem *de artificio omnis & investigandi &
inveniendi naturâ scibilis.* Et de Pontificii
pallii mysterio ad Cardinalem Franciscum
Piccolomineum. Vide Nicolaum An-
tonium X. 13. Bibliothecæ veteris Hispa-
niæ Tom. 2. pag. 209. Et *an sit licita
pax cum Saracenis.* Præterea Compen-
tarium in magnam Bibliorum partem,
præsertim in *Apocalypsin.* Tum in *Al-
magestum Ptolemæi,* & præfationem ad
Albertum Magnum de animalibus, editum
Romæ 1478. fol.

FERRANDUS Diaconus Carthag. Infra,
FULGENTIUS *Ferrandus.*

Petrus **FERRANDUS** (*Fernandez*) ex Gal-
læcia, Hispanus, Ordinis Prædicatorum
circa Annum 1270. *Vitam S. Dominici,*

H h 5 &

& *Chronicon Ordinis sui* a Dominico usq; ad Humbertum, Magistrum Generalem quintum scripsisse traditur. Vide Nicolaum Antonium Bibliothecæ Hispanæ veteris VIII. 3. 119. Tom. 2. pag. 46. Jacobum Qvetif Tom. 1. p. 127.

ANONYMI Gibellini, qui circa Annum 1310. scripsit *Chronicon parvum FERRARIENSE* ab origine Ferrariæ, sive ab Anno 658. ad 1264. editum a Clarissimo Muratorio Tom. 8. * scriptorum rerum Italicarum pag. 469.

Vita S. FERREOLI Lemovicensis Episcopi & Confessoris, qui Concilio Matisconensi An. 585. interfuit, *Vita* vulgata a Labbeo Tom. 2. Bibliothecæ novæ MSS. pag. 527. 528.

FERREOLI Presbyteri *sententia* in libello de Officio Rectoris Ecclesiæ, Coloniae 1531. 8.

S. FERREOLUS, *Ucetensis* in Galliâ Narbonensi Episcopus, defunctus An. 581. de quo Sammarthani Tomo 3. Galliæ Christianæ pag. 1145. & pluribus Carolus le Coïnte in annalibus Francorum ad Annum 521. quo natus Ferreolus, & 528.

* In Clarissimi Kœleri Directorio historico pag. 65. typorum vitio pro Tomo VIII. signatur Tomus III.

528. 553. 555. 558. 581. ex veteri auctore *vita*, quam ex Foxiensi MSto mitti sibi desiderabat Holstenius Epistola ad Lambecium Tomo 6. pag. 271. Ejus *Regula Monasterii Ferriolacensis* ad Lucretium Papam, edita in Holstenii Codice Regularum parte 2. pag. 71. & apud Cointium Tom. 1. pag. 833. seq. *Libros* aliquot *Epistolarum*, quos Sidonii exemplo scripsisse Ferreolum testatur Gregorius Turonensis lib. VI. cap. 7. nemo hactenus in lucem protulit.

S. Vincentius FERRERIUS, sive FERRARIUS Valentinus, Hispanus, Ordinis Prædicatorum, Concilio Constantiensi interfuit A. 1418. obiitque A. 1419. 5. Aprilis, Sanctis adscriptus Anno 1455. de quo Acta Sanctorum Tomo 1. Aprilis pag. 477. seq. & Vita scripta a Petro Ranzano pag. 482. seq. & de scriptis Ferrerii Labbeus Tomo 2. de S. E. pag. 484. seq. Nicolaus Antonius Bibliothecæ veteris Hispanæ X. 2. Tom. 2. pag. 136. Henricus Warthonus ad Caveum, & Jacobus Qvetif Tomo 1. pag. 766. & 767. ubi speciatim de ejus *Sermonibus*.

FERRETUS Vicentinus, Poëta & Historicus magna libertate disertus atq; elegans & Felice Osio judice iis accensendus, qui

qui cum Francisco Petrarcha a) & paucis quibusdam aliis litteras instaurarunt. Claruit post sæculi decimi quarti initia, scripsitque circa Annum 1328. ut videtur, *suorum & paullo ante actorum temporum* præsertim in Italia *historiam libris VII.* ab Anno 1250. ad 1318. quod opus extrema parte, ut opinatur, mancum edidit e MStis duobus Vicentinis Clariss. Muratorius Tomo IX. scriptorum rerum Italicarum pag. 935. Elegantiæ studio arguitur, quod nomina vetera affectando passim obscuriorem b) se reddiderit, *Cimbricos* appellans pro Vicentinis, pro Florentinis *Fæsulanos*, *Picenos* pro Pistojenibus. Notitiam Poëmatum Ferreti ex Vossio mutuari placet, simul annotatis iis, quæ post viri hujus docti fata a laudato Muratorio edita sunt.

Carmines

a) *Johanni FERRETO*, Grammatico Ravennati, qui Petrarcham senem An. 1374. defunctum, puer noverat, Leonhardus Aretinus teste Leandro Alberto hanc laudem tribuit, quod primus studium poëseos & eloquentiæ in Italia instaurasset, ex cujus schola præter Aretinum prodire Jacobus Angelus, Gvarinus Veronensis, Omnibonus Leonicensis, Poggius, Robertus Rossus, Petrus Paulus Vergerius, Victorinus Feltrensis. Vide *Diarium Eruditorum Italiæ* Tom. IX. p. 138. seq.

b) *Se rendant inintelligible par elegance*, *Memoires de Trevoux* A. 1733. p. 762.

*Carminē heroico Ferretus descripsit gesta
 Canis Grandis Scaligeri. c) Item reli-
 quit versus CX. in obitum Dantis, d) po-
 ēta Florentini. At CLV. in excessum Be-
 nevenuti de Campesanis, e) poēta Viceti-
 ni. Item XLIX. ad Albertum Mussatum,
 vatem Patavinum. f) Item Priapeia re-
 liquit, quorum initium ponit Joannes Ba-
 ptista PAJARINUS libro sexto Historiæ
 suæ, in quam non pauca ex Ferreti historia
 derivavit. Item versus XXV. ad Pulicem
 de Custoza, Vicentinum Poētam, de pue-
 ro, qui natus erat, Matthæo de Scledo.
 Item carmen aliud in laudem Baxlardini
 de Nogarolis, Veronensis, Scaligeri af-
 finis, cum instaurandam curavit nobi-
 lem Urbis portam, quam disjecerant Pata-
 vini.*

ANO-

- c) Poëma epicum Ferreti de Scaligerorum Origine libris IV. circa Annum 1329. scriptum ad Canem Grandum Scaligerum, Veronæ, Vicentiæ & Patavii Dominum, edidit laudatus Muratorius Tomo IX. pag. 1103. Censuram vide, si placet, in Ephemeridibus Eruditorum Paris. A. 1733. Maj. pag. 102.
- d) Obiit Dantes A. 1321.
- e) Etiam hoc carmen apud Muratorium pag. 1183.
- f) Hujus quoque carminis, quod pag. 1187. ibi sequitur, argumentum est obitus ejusdem Poētæ, cui cognomen *dux* Campus dedit & Bene nomen cum Venio.

ANONYMI Orationem in nuptias *Danielis*
FERRETI vulgavit idem Muratorius
 T. IX. pag. 1189.

Aurelianus **FESTIVUS** Imperatoris Aure-
 liani libertus, scriptor *vite Firmi* Impe-
 ratoris, ex qua, insolita refert nonnulla
Vopiscus in ejus vita cap. 6. Firmum,
unctum crocodilorum adipibus, natasse, &
elephantem rexisse, & hippopotamo sedis-
se, & sedentem ingentibus struthionibus ve-
lutum esse & quasi volitasse.

Rufus **FESTUS**, (aliis *Sextus Rufus*) scri-
 ptor *breviaris de victoriis ac provinciis po-*
puli Romani ad Valentinianum II. Augu-
 stum, & opusculi *de regionibus Urbis Ro-*
mæ, de quibus sicut etiam de *Ruso FE-*
STO Avieno dixi in Bibliotheca Latina
 lib. 3. capite undecimo.

Julius **FESTUS**, sive *Sextus Pompejus FE-*
STUS, Grammaticus, qui non diu an-
 te *Macrobius commentarios priscorum*
verborum, cum exemplis e Verrio Flacco
 contractos composuit, de quibus in ea-
 dem Bibliotheca Latina cap. 6. Vide &
 infra, **PAULUS** Diaconus.

FEUS, sive **PHEUS** *Belcharius*, [ita enim
 rectius quam alii *Febus*, vel *Masseus*, a)
Belcha-

a) Vide *Diarium Eruditorum Italix Tomo XVII.*
 pag. 333. seq.

Belchamus] Florentinus, obiit senex A. 1484. b) Scripsitque sed Italice non Latine c) tum alia tum A. 1449. ad Joannem Cosmum Medicem, Laurentii & Juliani Parentem, *vitam*, non S. Columbani, sed *Johannis Columbani* Senensis, qui A. 1365. Ordinem Jesuatorum d) instituit, editam Brixiae 1500. atque inde Florentiae in 4to, & Venetiis 1554. 8. & novissime Latine in Tomo septimo Actorum Sanctorum Julii 31. Vertit quoque sed itidem Italice Pratum spiritale Johannis Moschi, de quo dictum in Bibliotheca Græca Tomo IX. pag. 22. seq. aliaque scripta Ascetica, ut ipse e) in Epistola ad Joannem Cosmum testatur.

FICARDUS Cirencestrensis, seu de Cirencestria, Historicus Anglus, scripsit *Speculum Historiale*. Hæc de eo Pitseus pag. 838.

Marfi-

b) Hieronymi Benivenii *deploratoria per la morte di Phœo Belchari, poëta Christiana*: in operibus Benivenii pag. 109.

c) Latinis Historicis accensetur a Vossio pag. 603.

d) A Clemente IX. Anno 1668. hic Ordo iterum suppressus. Vide Acta Sanctorum Tomo V. Julii pag. 817.

e) Joachinus Hildebrandus de Religiosis Ordinibus pag. 72. Julius Niger de scriptoribus Florentinis pag. 162.

Dionysius Petavius dogmatibus Theologicis de Incarnatione lib. 1. cap. 22. & lib. 7. cap. 4.

Theophilus Raynaudus Tomo 2. Operum pag. 44. seq.

Thomas Reinesius Epistola ad Johannem Tobiam Majorem, inter Gudianas pag. 312. seq.

Nicolaus Schatenius in Carolo M. lib. IV. cap. 5. & *D. Christianus Nifanius* in ostensione Hist. Theolog. pag. 412. sq. & apologia ostensionis p. 658.

Jo. Trellund, Theologi Hafniensis, erudita dissertatio de Felicis & Elipandi hæresi Adoptiana, Hafniæ 1699. 4. & in laudati Vogtii Bibliotheca Historiæ Hæresiologicæ, cujus fasciculum secundum mihi pro suo in me amore dedicavit, p. 345. Ejusd. Trellundi assertio plenior genuini status Controversiæ Orthodoxos inter & Adoptianos sæculo VIII. agitata. Hafniæ 1715. 4. & Quæstionum Theologicarum Felicianæ controversiæ affinium Decas. ibid. 1716. 4.

Gabriel Vasquez, supra p. 483.

Felicem & Elipandum excusant atque a Nestorianismi dica liberare instituunt post *Vasquesium*, *Joannes Henichius* systematis Theologici pag. 882. seq. & *Georgius*

Georgius Calixtus in programme singulari, quod festo Natalitio edidit.

Johannes FELTON, Anglus, Vicarius Ecclesiæ S. Magdalenzæ extra muros Oxoniæ circa Annum 1440. Ejus *Lectiones Sacrarum Scripturarum, Alphabetum*, sive *Dictionary Theologicum* ex Roberto Lincolnienſi, memorant Baleus VII. 93. & Pitseus pag. 634. qui sermonibus ad populum ita suo tempore claruisse testantur, ut *Homiliarii*, sive *Concionatoris* cognomentulerit. Præter sermones proprios, etiam alii a Pitseo, & Oudino Tomo 3. pag. 2432. ad eum referuntur, quos ex ODONE Parisienſi Episcopo aliisque selegit.

Pseudo FENESTELLA, vide infra, FLOCCUS Florentinus.

FERIUS (aliis *Levinus*) *Hilpericus* unus fortasse ex Alcuini discipulis, * Monachus Selingestadiensis. Exstat ejus carmen hexametrum, versuum 536. de laudibus Caroli Magni & celebrato ab eo Maicampo & venatione & congressu ejusdem & *Leonis III. Papæ* facti Anno 790. De ejus editionibus dicere me memini Tom. 1. pag. 962. Hunc Hilpericum si audimus, Carolus

H h 4

Gram-

• Vide Vossium de Poëtis Latinis pag. 69.

FINUS *Adrianus*, sive *Adriensis*, * Scripturarum Ducalis Fisci Estensis Magister septuagenario major An. 1503. cœpit ex Petro Bruto, Jacobo de Valentia aliisque condere *flagellum adversus Judæos*, cujus necdum absoluti *novem libros* reliquit defunctus A. 1517. ætatis 86. Hosce filius Daniel Finus, scripturarum Reipublicæ Ferrariensis Magister vulgavit spisso volumine Venetiis 1538. 4to, reculos ibid. 1569. & Ferrariæ 1573. 4to. Vide Rev. Wolfii Bibliothecam Hebræam Tomo 2. pag. 1128. seq. & Theophilum Sincerum commentario de libris rarioribus Germanice edito parte 2. pag. 93. seq. Hieronymi Spiritonis, Monachi & Abbatis Cælestini, (qui An. 1662. diem obiit) observationes ad Fini libros Italice editas memorat Prosper Mandosius Tomo 2. Bibliothecæ Romanæ pag. 244.

FIRMIANUS, vide infra, **LACTANTIUS**.

Julius **FIRMICUS** *Maternus*, qui An. 337. Constantino Magno adhuc superstite scripsit

* Daniel Finus in opus Parentis sui:

Incluta navisfrago nomen dedit Adria porta,

Et solum summis Regibus illa fuit.

Hac fuit auctoris genitrix: Ferraria nutrix,

Et genus & nomen Fina-propago dedit.

*Omnia, solus enim meruit pius ille talen-
ta*

*Suscipere & cunctis præfertur in arte Ma-
gistris.*

*Scilicet imperii ut quantum Rex culmine
Reges*

Excellit, tantum cunctis præponitur arte.

FERNANDUS, sive **FERDINANDUS**,
de Corduba, Hispanus, Subdiaconus
Romanus, scripsit ad Xystum IV. *de jure
beneficiorum vacantium medios fructus an-
natasque exigendi, & de potestate Papæ in
temporalibus.* Et ad Bessarionem Cardi-
nalem *de artificio omnis & investigandi &
inveniendi naturâ scibilis.* Et de Pontificii
pallii mysterio ad Cardinalem Franciscum
Piccolomineum. Vide Nicolaum An-
tonium X. 13. Bibliothecæ veteris Hispa-
niæ Tom. 2. pag. 209. Et *an sit licita
pax cum Saracenis.* Præterea Compen-
tarium in magnam Bibliorum partem,
præsertim in *Apocalypsin.* Tum in *Al-
magestum Ptolemæi,* & præfationem ad
Albertum Magnum de animalibus, editum
Romæ 1478. fol.

FERRANDUS Diaconus Carthag. Infra,
FULGENTIUS *Ferrandus.*

Petrus FERRANDUS (*Fernandez*) ex Gal-
læcia, Hispanus, Ordinis Prædicatorum
circa Annum 1270. *Vitam S. Dominici,*

stola Johannis Antiocheni ex veteri Latina versione legitur in Synodico adversus tragoediam Irenæi, Græce non Latine scripsit, de cujus Epistolis a celeberrimo Muratorio editis dixi in Bibliotheca Græca Tom. 7. p. 442.

FISCANENSIS in Normannia Cœnobii *Chronicon* a nato CHristo usque ad Annum 1220. ex quo excerpta una cum appendice Brennacensi usque ad Annum 1246. edidit Labbeus Tomo 1. Bibliothecæ novæ MSS. pag. 325 -- 328. cum Catalogo Abbatum Fiscanenſium ab Anno 1000. ad 1650. p. 328. seq.

Joannes FISTENPORT Moguntinus, Ordinis S. Sepulchri, Auctor continuationis *Chronici* ab HERMANNO Januensi scripti: *non proprio dictamine*, sed ut profiteatur *ex aliis Chronicis* deductæ ab A. 1352. ad A. 1421. Exstat in D. Simonis Frederici Hahnii Tomo 1. collectionis monumentorum veterum & recentium, Brunſv. 1724. 8. p. 397-405.

FITZ RALPH, infra, **RICHARDUS** *Armachanus*.

FLACCUS, supra, **ALBINUS**, sive **ALCUINUS**, Tom. 1. p. 133.

Antonius **FLAMINIUS**, alio nomine **BIA-XANDER**, Menensis Siculus, trium lingua-

lingvarum peritus, Romæ docuit circa Annum 1489. cujus *Epistolas quasdam & libros duos de eccentricis, epicyclis & absidibus* memorat Antoninus Mongitor, qui de eo videndus Tomo 1. Bibliothecæ Siculæ p. 67. Adde etiam Colomesii Italiam Orientalem a Rev. Wolfio nostro editam pag. 17.

Sebastianus FLAMINIUS Forocorneliensis, interpres *Vitæ B. Ambrosii Sansedonii* Senensis, Ordinis Prædicatorum, An. 1286. defuncti. Vide Jacobum Qyetif Tomo primo pag. 403. & de Ambrosio illo Acta Sanctorum Martii 20. Tomo 3. pag. 180. seqq.

Johannes Antonius FLAMINIUS, *Johannis* disertissimi Viri * Filius, qui a patria Foro Corneli, sive Imola Flaminia civitate † Flaminii nomen sibi cooptavit. Bonas litteras docuit Serravalle ac deinde Bononiæ, ubi diem obiit Anno 1536. *Epistolas* ejus quasdam cum narratione de ejus vita & laudibus edidit Joachimus Camerarius, Norimbergæ 1571. 8. ex quo elogium Flaminii exhibet V. C. Johannes Georgius Schelhornius Tomo X. amœnitatum litterar. pag. 1148. I i 3 seq.

* Amœnitatt. litterar. Tom. X. pag. 1153.

† Diarium Eruditorum Italiae Tomo XXXI. pag. 28.

seq. De cæteris ejus scriptis nihil habeo, quod addam Vossii industriæ, quem vide sis lib. 3. de Histor. Latin. pag. 682. seq.

Omitto etiam dicere de filio *M. Antonio* FLAMINIO Serravallensi, * viro doctissimo, cui metaphrasin Psalmorum atque alia insignia scripta debemus, defuncto A. 1550. De eo præter Ghilinum Tomo 2. pag. 192, Gaddiumque T. 1. pag. 187. seq. laudatæ amœnitates litterariæ Tom. X. pag. 1148. seq. & Comnenus Papadopoli Tom. 2. Gymnasii Patavini pag. 197. Nec non de *Lucio* FLAMINIO Siculo, qui seculo XVI. docuit Hispali, scriptor commentarii in præmium *Plinii* naturalis Historiæ. Hunc Lucium cum Antonio eundem facit Nicolaus Antonius Tomo 2. Bibliothecæ novæ Hispanæ pag. 357. Sed diversum esse docet Mongitor loco laudato.

Qui sub *Marcelli* PALINGENII nomine M. Antonium Flaminium latere sibi persuadere viri clarissimi, eos falli dubium non est, perinde ut eos, qui Marfilium Ficium. Utrumque uno Palingenii versu perspi-

* Hieronymus Lioni dissertat. de patria M. Antonii Flaminii, in Diario Eruditorum Italiæ T. 31. pag. 26. seq.

perspicue refellitur, qui legitur in Aquario:

Vidi ego, dum Romæ Decimo regnante Leone

Essem

Leo decimus regnavit Romæ ab Anno 1513. ad 1521. Ficinus A. 1499. jam diem obierat: Flaminius Romam venit post Annum 1522. dignitate Ordinis Equitum S. Petri ornatus inde a Clemente VII. quem Papam creatum constat mense Novembri A. 1523. Nihil certius quam verum esse nomen scriptoris Marcellum Palingenium Stellatum, hoc est Stellatensem, de Stellata five Stellada in ditio-
ne Ferrariensi.

Dominicus de FLANDRIA. supra p. 157.

Gvido FLANDRINI scriptor libelli, five *Epistolæ* præsentatæ Regi Francorum Carolo VI. A. 1402. *ex parte Studii Tolosani in factio Ecclesiæ*, damnata decreto A. 1406. & in Concilio Paris. 1408. habito adversus fautores Petri de Luna, five Benedicti XIII. Vide Baluzium ad Papas Avinionenses Tom. 1. p. 1112. seq.

Petrus FLANDRINI, Cardinalis S. Eustachii ab Anno 1371. Scripsit An. 1381. pro Clemente VII. contra Urbanum VI. oppugnatus a Petro Archiepiscopo Toletano. Vide Oudinum Tomo 3. pag.

1191. ex Baluzii pag. 1111. & Raynaldum ad Annum 1381.

FLAVIANUM in libro, qui *de vestigiis Philosophorum* inscribitur, laudat Johannes Sarisberienfis, Policratici sive de Nugis curialium II. 26. Ad idem opus respicit Flavianum identidem allegans VIII. 11. & 12. Alius ut videtur Flavianus, ad quem Symmachi Epist. libro 2. & qui *Virius Nicomachus* **FLAVIANUS** V. C. & *Historicus disertissimus* vocatur in veteri Inscriptione apud Vossium pag. 743. seq. Valesium ad Ammiani XXVIII. ult. Reinesium pag. 441. Inscript. & Sponium Misc. pag. 123. Alius certe Flavianus, Antiochenus Episcopus, defunctus circa Annum Christi 303. & Flavianus CPol. ad quem Leonis M. Epist. De utroque dictum in Bibl. Græca.

FLAVINIACENSE *Chronicon*, infra, **HUGO Flav.**

Analecta monumentorum Cœnobii **FLAVINIACENSIS** a temporibus Chilperici ad Annum Christi 1085. in Labbei Tomo 1. Bibliothecæ novæ MSS. pag. 269 -- 272.

FLAVIUS *Blondus*, de quo Tom. 1. pag. 679.

FLAVIUS *Claudius Gordianus Fulgentius*, infra, **FULGENTIUS**.

FLA-

FLAVIUS *Vopiscus* Syracusius, de cujus *Vitis* quorundam *Imperatorum*, quos Constantini Magni temporibus scripsit, dictum libro III. Bibliothecæ Latinæ cap. 6.

FLAUVALDUS, sive **FLOWALDUS**, Monachus Remensis, apud Sigebertum cap. 131. & Trithemium cap. 307. de S. E. & lib. 2. cap. 68. illustr. Benedictin. Vide infra, **FLODOARDUS**.

FLETA, seu *commentarius* insignis, faciem *Juris Anglicani* veteris qualis fuit Eduardi I. temporibus, exponens *libris VI.* atque sic nuncupatus, quia Auctor *Anonymus*, qui circa Annum 1300. illos collegit ac descripsit, hoc fecit in Carcere, qui Anglis *prisona de Fleeté* a præterlabente fluviolo nuncupatus, cujus mentio in hoc ipso commentario l. 2. c. 30. Vide Cangii glossarium Latinum in voce *Fleta*, & Johannem Seldenum dissertatione ad Fletam cap. X. §. 3. qui primus hos libros vulgavit Londini 1647. 4. subjuncta erudita dissertat. quæ recusa Tomo secundo Seldeni Operum, Londini 1726. fol.

Guilelmus **FLETE**, seu **FLETA**, Pitseo *Fletæus* Anglicus, Augustinianus temporibus Richardi II. circa Annum Christi 1380. cujus *prædictiones ad Anglos* &

Epistolas tres ad Ordinis sui in Anglia Professores, ad Provincialem eorum, ad doctores Provinciæ, ad fratres in comuni, Christiana eruditione plenas laudat Baleus VI. 41. & ex eo Pitseus pag. 521. seq.

Johannes FLETUS itidem Anglus, Ordinis S. Benedicti & Presbyter in cœnobio Westmonasteriensi suburbii Londinensis, scriptor *Chronici Westmonasteriensis* libris duobus teste eodem Pitseo pag. 875. ubi & *Homiliarum* liber hujus Fleti memoratur.

Stephanus FLISCUS Soncinenfis. Vide supra Tom. I. pag. 107. in ALBERTO de Eyb.

Andreas Domipici FLOCCUS, Florentinus, Emanuelis Chrysoloræ discipulus, * & ab Anno 1427. Canonicus in Ecclesia patria Cathedrali, & Pontificis Eugenii IV. Secretarius, obiit Anno 1452. † Ad Brandem Cardinalem Placentinum a) scripsit.

* Martinus Hanckius libro I. de Romanarum rerum scriptoribus cap. 44. Julius Niger in historia scriptorum Florentinorum pag. 35. seq.

† Diarium Eruditorum Italiæ Tomo XI. pag. 335.

a) Vide Gyraldum dialog. 4. de Poëtis Tomo 2. Operum pag. 233. Brandes Cardinalis fuit ab

scripsit *de Romanis potestatibus*, Sacerdotiis & Magistratibus *libros duos*, sæpius editos sub *L. Fenestellæ* veteris historici nomine, Plinio, Gellio, Svetonio, b) aliisque laudati Annalium scriptoris, qui Tiberii temporibus obiit. Ab aliis tributi sunt *Poggio Florentino*, c) *Pomponio Læto* ab aliis : sed Flocco auctori MSS. Codicum d) fide illos restituit Ægidius Witsius, Jurisconsultus Bruggensis, & sub ejus nomine vulgavit Antwerpæ 1561. 8. unde sæpius Flocci nomen præferentes recusati sunt, ut Antwerpæ 1609. 8. & in Petri Scriverii *Repubblica Romana*, atque in Philippi Caroli *Antiquitatibus Romanis*. *Brandis* Cardinalis nomen, cui dicatos a Flocco fuisse Gyraldus auctor est, in nulla editione apparet. Sub *Fenestellæ* nomine & nulla librorum distinctione prodierant sine loco & anno in 4. quam editionem habeo in manibus, tum in 8. ac deinde Basileæ 1532. 8. cum præfatione Valentini

ab Anno 411. defunctus Anno 1443. 5. Februarii.

b) non etiam Livio, ut legas apud Polletum III. 14. hist. fori Romani.

c) Adi Vossium lib. 1. de Hist. Lat. cap. 19.

d) inspectorum Blondo, Gyrardo, Witsio & Jamesio. Adde Voss. pag. 101. & 581. Catalogum MSS. Cotton. p. 66. num. VI. 1.

mini Curionis recusi sæpius ibidem 1538. 8. 1581. 8. & minore forma 1556. 1561. nec non Parisiis, Lugduni, Coloniae ex Joannis Camertis e) recensione & cum ejus Concordantiis Historiæ Romanæ, & Italice versi a Francisco Sansovino ad Angelum Mottam, f) Venetiis 1547. in 8vo.

FLODOARDUS, five **FRODOARDUS**, Sigeberto & Trithemio **FLAUVALDUS**, Ordinis Benedictini Culminiacensis [*Cormicy*] g) Presbyter & Canonicus S. Remigii Remensis, obiit A. 966. 28. Martii ætatis 73. h) Ejus scripta sunt:

Anna-

e) Integrum hujus viri docti nomen *Johannes Riccius Vellinus*, qui *Camertis* nomine notior Monachus Ordinis Minorum docuit Viennæ Austriæ sub sæculi XVI. initia. Vide Waddingum pag. 223.

f) Angelus Motta præter rem interpres traditur in Diario Eruditorum Italiæ Tomo XI. p. 338. Recte autem pag. 339. rejicitur Sandii conjectura, quem deinde secutus Hallervordus est, Dominico Flocco tribuentis *Poëma de vita & morte B. Virginis*, quod *Johannis DOMINICI*, Ordinis Prædicatorum, esse, notavi supra pag. 160. seq.

g) Oudin. Tom. 2. pag. 445.

h) Pagi ad Annum Christi 966. num. 4. Mabillonius præfatione ad Sec. II. Benedictin. §. 64.

Annales, seu *Chronicon* ætatis suæ ab Anno 919. ad 966. in P. Pithœi XII. scriptoribus coætaneis, Parisiis. 1588. & Francofurti 1594. 8. pag. 109 -- 198. cum brevi appendice usque ad Annum 978. pag. 198-201. & continuatione ab Anno 977. ad 990. ex Chronicis WILHELMI Nangii, Monachi S. Dionysii pag. 207 -- 214. Hoc Chronicon licet Flodoardo non audeat certo tribuere Pithœus, tamen egregiam lucem præferre illis temporibus non diffitetur, & sub Flodoardi nomine recusum est & ex Codice Thuano emendatius in Andreæ du Chesne, sive Qvercetani, scriptoribus rerum Francorum Tomo 2. pag. 590. Novam editionem hujus Chronici & omnium Flodoardi operum meliorem jampridem parari a D. de Targny, Noviodunensi, Thesaurario Ecclesiæ Remensis & Bibliothecario Regio testatus est Jacobus le Long in Bibliotheca Historicorum Galliarum n. 3746. & 6870. Conferendus Codex integrior Cottonianus ab Octaviano Imperatore, cum continuatione REGINALDI, Archidiaconi Andegavenfis, usque ad Annum 1277. Vide Catalogum MSS. Bibl. Cotton. num. 69.

Historia Ecclesiæ Remensis, sive, ut Sigebertus cap. 132. vocat, *gesta Pontificum Remensium*, libris IV. usque ad Annum

num 948. quorum versionem Gallicam sed pluribus passim omissis ediderat Nicolaus Chesneau, sive Qverculus, Decanus Remensis, Remis 1580. 4. Integros Latine primus vulgavit Jacobus Sirmondus Parisiis 1611. 8vo, cum appendice ANONYMI, Canonici Remensis circa Annum 1140. qui Flodoardum brevaverat, aliisque opusculis ad eandem Ecclesiam spectantibus: Post Sirmondum Georgius Colvenerius, qui Codice Latino, ex quo Chesnæus Gallicam versionem suam adornaverat, contulisse se testatur, ac præter scholia & vocum obscurarum explicationem addidit appendicem Sonnacii de statutis Synodalibus Ecclesiæ Remensis, & Catalogum Archiepiscoporum Remensium. Duaci 1617. 8. Colvenerii editionem expresserunt Bibliothecæ Patrum Paris. 1639. & novissima Lugdunensis Tom. XV. p. 500.

De Romanis Pontificibus a B. Petro ad Leonem VII. poemate heroico libris XV. quod Anastasiani operis de vitis Pontificum paraphrasin esse notat Papebrochius in Actis Sanctorum Tom. VII. Maji pag. 773. nisi quod variorum Sanctorum elogia passim interspersa habet. Insignem partem hujus operis a Gregorio II. A. 715. ad Leonem VII. A. 935. ex Codice

Codice Carmelitarum excalceatorum San-Germanensi vulgavit Mabillonius Sec. Benedict. III. parte 2. pag. 596. Etiam ex Sanctorum interspersis elogiis non pauca edidit idem Mabillonius, ut a præstantissimo Caveo jam notatum, S. *Columbani* Abbatis Sec. II. pag. 30. S. *Atalæ* pag. 127. S. *Bertulfi* Abbatis Bobi-ensis: & ex libro XIII. carmen octavum de S. *Benedicto* ejusque miraculis, in sup-plemento ad Sec. I. ad calcem Seculi se-cundi pag. 1095. Ex eodem Mabillonio mutuatus Papebrochius Flodoardi car-men de *Paschali* Papa, quod exhibet in Actis Sanctorum appendice ad XIV. Maji Tom. 7. pag. 773.

Non dubium haberi debet, idem hoc esse opus Flodoardi, quod Treviris in summo templo asservari testatus est apud Miræum ad Sigebertum, Vossiumque Jo-hannes Bonderius A. 1555. in Indice Co-dicum MSS. per Belgicam, *de triumphis Italicis Martyrum & Confessorum libr. XV.* metro scriptos. Clare hoc patet ex Theo-dorici Ruinarti observatione de MS. Car-melitarum Sangermanensi, quam infra subjungam, cum prius notavero in ea-dem Bibliotheca Trevirensi, Bonderio teste, etiam asservatos *libros III. de tri-umphis Christi & Sanctorum Palestine, & libros II. de triumphis Christi & Antiochiæ gestis.*

gestis, itidem carmine epico, a priore opere diversos. Etiam lib. 3. Hist. Eccles. cap. 6. Flodoardus miracula in basilica B. Virginis Remensis credita referens, *quorum plurima, inquit, quæ ante nostram ætatem sunt gesta, nobis habentur incognita. Nos tamen ea, quæ coram positi vidimus, vel personis quæ viderant referentibus agnovimus, silentio hic quoque præterire incongruum rati sumus, licet ea versibus olim exaravimus.* Sed Ruinartum lingua sua, plerisque eruditis hodie familiari, quæ in MSto illo Codice observavit, exponentem audiamus.

J'*ai examiné ce Manuscrit, dont le commencement est déchiré; l'Ouvrage commence par la fin du premier Chapitre du troisième Livre. Il y est parlé des Martyrs, qui ont souffert sous la persécution de Valerien.*

Le 4. Livre commence par le Pape S. Felix, & traite des persecutions d'Aurelien, de Claude, de Numerien, & de Diocletien. Il y parle des Papes, selon le tẽms qu'ils ont vécu.

Le 5. & le 6. Livre ne s'y trouvent pas, quoiqu'il semble n'y rien manquer,

Le 7. ne traite que de la persécution de Diocletien.

Le

Le 8. est intitulé de persecutione Maximiani. Il commence par l'Histoire de S. Marcel, & de tous les Martyrs, qui sont dans ses faux Actes ; ensuite il parle des Saints Martyrs qui sont reverez dans les Villes d'Italie. Le Chapitre 15. est de Sainte Afre d'Augsbourg. Le 16. est de S. Eusebe Pape.

Le 9. Livre parle de Saint Valentin Martyr à Rome, ensuite des Martyrs des environs ; & des Actes de S. Silvestre, de Gallican, de S. Jean & de S. Paul, & des plusieurs autres Martyrs que l'on met à Rome sous Julien l'Apôtat.

Le dixième Livre commence par Saint Jules Pape, & finit à Vitalien & à Adeodat. Il y mêle plusieurs autres Saints, comme dans le Chapitre 2. Il parle d'Eusebe, qu'il appelle Præsul, qu'on dit avoir souffert à Rome sous Constance avec Orose, &c. de Saint Eusebe de Vercel, de Victorin le Rheteur, & de Saint Denis de Milan, il fait mention de la Translation de ce dernier, faite par Saint Basile, qui envoya son Corps à Saint Ambroise. [J'ai la Lettre de Saint Basile adressée à Saint Ambroise d'un ancien Manuscrit, où il est fait mention de cette Translation.] Dans le 3. Chapitre, où il traite de Saint Damase Pape : il y parle de Saint Jérôme. Dans le 8. Chapitre il parle du Schisme de Laurens

Tom. 2. K k de

de Paschase Diacre. . . . Dans le 19. de Hormisde Pape, de la Paix d'Orient, de Saint Germain de Capouë, de la Restitution d'Afrique, de Saint Remy, de la Conversion de Clovis, de la Couronne qu'il envoya à Rome, des Habits Consulaires qu'il reçut de l'Empereur. Dans le 10. Chapitre, de S. Jean Pape, de Symmaque, & de Boëce, que Theodoric fit tuer. Dans le Chapitre 12. de Cassiodore, de ce qu'a fait Belisaire contre les Goths en Italie & en Afrique. Enfin il traite fort au long de Saint Gregoire, & de ce qui est arrivé en son Monastere.

L'onzième Livre comprend l'Histoire des Papes depuis Agatbon jusqu'à Christophe. Dans le Chapitre cinquième, il parle au long de Saint Boniface d'Allemagne, qu'il appelle Docteur & Martyr. Dans le Chapitre sixième, de Carloman Prince François, qui se fit Religieux. Dans le Chapitre 7. du Pape Estienne II. de son Voyage en France, de sa Guérison miraculeuse à l'Abbaye de S. Denis, &c.

Le douzième Livre contient l'Histoire depuis Leon IV. jusqu'à Leon VII. Dans le Chapitre 1. il parle des deux Palliums d'Hincmar, de l'établissement de l'Octave de la Fête de l'Assomption de Nôtre-Dame. Dans le Chapitre 2. de Jean Evêque de

de Ravenne. Dans le Chapitre 3. d'Hincmar & de Charles le Chauve. Dans le Chapitre 4. de Foulques Archevêque de Rheims, & de plusieurs Commissions que les Papes lui ont données. Dans le Chapitre 5. de la Translation de Saint Calixte Pape à Rheims, qu'il appelle Urbem nostram. Il traite au long des Actions de Formose, à qui il dit que Charles Roi de France demanda de lui envoyer du Pain benit, Panem Benedictum.

Le 13. Livre est des Saints dont Saint Gregoire traite dans ses Dialogues, & d'autres Saintes d'Italie.

Le 14. Livre est des Saints Patrons, Martyrs & autres des Villes d'Italie.

Il finit par Saint Colomban & ses Disciples.

A la fin est une Epitaphe de Flodoard même.

Ce Manuscrit n'est gueres moins ancien que Flodoard.

Guido FLONOCHERUS, sive ut Possevino & Altamuræ **FLONOCHETUS** Narbonensis, Ordinis Prædicatorum Magister Generalis, cujus *Chronicon* Simlero, Possevino & Vossio memoratur, apud Jacobum Qvetifum Tom. 1. p. 808. vocatur **Guido FLAMOCHETTI**, traditur-

diturque diem obiisse Neapoli 1451. 19. Novembris.

Bartholomæus FLORARIUS, de quo dixi Tomo 1. pag. 478. Ex ejus libro *de abstinentia* locum profert Joannes Wolfius Tomo 1. lection. memorabilium p. 801.

FLORENTIUS *Abbas* Britannus, scripsit *Vitam S. Judoci*, filii Regis Britonum & Confessoris medio Seculo VII. ad confratres transmarinos, per Francorum & Teutonicorum regna constitutos. Exstat apud Surium 13. Decembris. Florentius testatur se *de libro vitæ ac gestorum B. Judoci* nescio cujus auctoris hæc quæ offert breviter excerptisse, & prolixitatem miraculorum prorsus omisisse.

FLORENTIUS Gallus, *Tricastinus* Presbyter, ad Celsam Abbatissam scripsit vitam *S. Rusticulæ*, five *Marcie*, civis Vasionensis, Abbatissæ S. Cæsarii Arelatensis, defunctæ circa Annum 632. ex qua fragmenta apud Andream du Chesne Tomo 1. scriptorum rerum Francicarum pag. 564. 565. integra in Mabillonii Actis Sanctorum Benedictin. Sec. 2. pag. 139.

FLORENTIUS *Bravonius*, Monachus in Anglia *Wiccensis*, five *Wigorniensis*, scriptor

ptor *Chronici ex Chronicis* * ab Orbe condito ad Henrici I. tempora, sive ad Annum Christi 1117. Nam Anno proximo 1118. Nonis Julii ex hac vita discessit. Primus edidit Gvilelmus Howardus, postea Comes Northamptoniensis, Londini 1592. 4. subjuncta ANONYMI Veteris *continuatione* ab Anno 1118. ad 1141. Cum eadem continuatione recusum est typis Wecheliani Francofurti 1601. fol. subjunctum Matthæo Westmonasteriensi. Compositam a Florentio *Continuationem Mariani Scoti* (qui in An. 1083. definit) ad sua usque tempora, laudat nullam Chronici faciens mentionem Lelandus cap. 149. cui Baleus II. 66. adjungit librum *de rebus sui Cænobii & alium de regali Anglorum prosapia*, a quo Pitseus pag. 197. male distingvit librum *de Genealogiis Regum*, quem notat Cantabrigiæ servari MS. in Collegio S. Benedicti. Hunc Caveus recte monuit extare ad calcem Chronici, edit.

Kk 3

Lond.

* Gildam, Bedam, Adonem, Marianum, Sigbertum & similes religiose secutus, sicut ipsum sequuntur & laudant Gvalterus Coventriensis, Ranulphus Higdenus, Johannes Rossus & alii, notante Lelando cap. 149. & Baleo II. 66. Insertos etiam illi suis locis antiquos Anglo-Saxonum Annales, Vossius pag. 397. monuit.

Lond. nam in illa pag. 566. *Incipit regalis prosapia Anglorum descendens ab Adam.* Sed eadem legitur etiam in Wecheliana pag. 688. Annos CHristi numerare incipiens Florentius, ita computat, ut anno primo secundum æram Dionysii Exigui, annus XXIII. secundum Evangelium respondeat, illumque duplicem quem semper observat computum orditur his verbis: *Incarnatio secundum DIONYSIUM incipit, conscripta per ordinem, contraria Incarnationi secundum EVANGELIUM.*

FLORENTINUS Anonymus *Historie Florentine* auctor ab Anno 1406. ad 1438. editus a celeberrimo Muratorio Tomo XIX. scriptorum rerum Italicarum, non Latine scripsit, sed Italice.

FLORES *Historiarum*, infra, **Julius FLO-
RUS & MATTHÆUS** Westmonasteriensis.

FLORES *Temporum*, infra, **MARTINUS** Franciscanus & **HERMANNUS** Januensis.

FLOS FLORUM Chronicon in A. 1399. definens.

FLORETUS. Vide supra in **BERNHARDO** Tom. 1. p. 624. atque infra in *Johanne GERSON.*

FLO-

FLORIACENSE Chronicon breve ab Anno 615. ad 1060. in Baluzii Miscellan. Tom. 2. pag. 303 - 307. **FLORIACENSIVM** Abbatum Catalogus. id. Tom. 1. pag. 491 - 493.

FLORIANA *de Seelsen*, de qua Chronicon Huxariense a Christiano Francisco Paulino editum ad Annum 1290. *docta monialis in valle DEI, & Priorissa ibidem, elegantem homiliam de filio viduæ Nain ad Henricum Hornburgicum scripsit. Promte loquebatur Latine: in controversiis & articulis Fidei bene exercitata, ut sane, nisi silentium imponeret mulieri Apostolus in Ecclesia, erudite potuisset concionari; altera Anastasia, Helena, Gorgania & Roswitha. Addit etiam Epistolam Henrici Abbatis Corbejenfis, quam eodem Anno 1290. ad Florianam lecta ejus homiliâ exaravit.*

FLORIANUS *de Sancto Petro*, Bononiensis Jurisconsultus circa Annum 1435. cujus Commentarios in Digesta & Codicem laudat Trithemius cap. 788. De eo Pancirollus II. 85. Marcus Mantua pag. 465.

FLORIDI Horti Chronicon; supra in **EMONE** pag. 287.

FLORILEGUS inter Historicos, vide, **MATTHÆUS** Westmonasteriensis.

FLORILEGUS, qui **FLORES** *Poëtarum* de virtutibus & vitiis digessit libris decem: de superbia, de bona fama, de invidia, de ira, de avaritia, de gula, de luxuria, de remediis luxuriæ, de donis Sancti Spiritus, sive de virtutibus, cum libro decimo, excerpto ex Alani Anti-Claudianò. Prodiit Colonia 1505. 12. *Hos morum flores si carpseris, ut rosa flores.* Indicem Poëtarum, quorum versus a Florilego laudantur, dedit Daumius Epist. ad Reinesium LXXV. pag. 304. seq.

Magistri FLORINI Physiologus, sive liber de natura animalium versibus elegiacis MS. in Bibliotheca Lipsiensi Paulina inter libros Collegii majoris Principum, teste B. Fellerò pag. 391. Alius Physiologus versibus Hexametris leonitis, de quo infra, **THEOBALDUS** Episcopus.

De *Drepanio* **FLORO** dictum supra p. 190. notatumque eundem videri cum *Magistro* **FLORO**, Diacono Lugdunensi. * Dictum quoque pag. 194. de **FLORO** *Tricastina* Episcopo, & de **FLORO** *Manacho*

- De hoc Lugdunensi Floro nuper Dominicus de Colonia in historia litteraria Lugdunensi Tomo 2. pag. 135. seq. & de ejus poematibus pag. 142. seq.

nacho S. Trudonis, quem a Tritheimio confictum esse non satis certis argumentis pugnat Oudinus Tomo 1. pag. 1806. seq.

Julius FLORUS auctor five Collector Chronici, quod *Flores Historiarum* inscripsit a Nino Assyriorum Rege usque ad Annum 1041. Prologum & excerpta edidit Labbeus Tomo 2. Biblioth. novæ MSS. pag. 190.

Paulus FLORUS, qui temporibus Justiniani Imperatoris vixit, & res ejus Imperatoris panxit Latino carmine. Vide Vossium II. 19. de Hist. Lat. p. 240.

FLOTILDÆ Virginis in Lavenna Remensis territorii villa, *Visiones* quas vidit Anno 940. mense Martio in Quadagesimali Jejunio, inter Petri Pithœi scriptores XII. cœtaneos, Parisiis 1588. & Francofurti 1594. 8. pag. 201 -- 207. & in Andreæ du Chesne scriptoribus rerum Francorum Tom. 2. pag. 624. seq.

FOCAS, seu PHOCAS, Grammaticus Urbis Romæ, scripsit *vitam Virgilii* carmine hexametro, quod præmisso versibus Sapphicis exordio exstat, sed extrema parte mutilum in veteribus poematibus Petri Pithœi, & in quibusdam Virgilii editionibus, nec non in Catalectis Vir-

gilianis, ut in Bibliotheca Latina notare me memini. In eadem Petri Pithœi sylloge etiam occurrit Focæ *Dodecastichon* in commendationem *Artis suæ Grammaticæ*, quod incipit:

*Ars mea multorum es quos sæcula pris-
ca tulerunt,*

Sed nova te brevitās asserit esse meam.

Artem de nomine & verbo & aspiratione
edidit Putschius in *Grammaticis Latinis*
pag. 1683 - 1687.

Ægidius de FOENO, supra Tomo 1.
pag. 56.

FOLCARDUS, qui Vossio Cangioque auctor *Chronici Beneventani* ab Anno 1113. ad 1140. quo usum se Baronius & plerique ex eo in *Annales* suos transtulisse profitetur ad Annum 1113. num. 1. *sincera plane & integra fide* scriptum celebrans, utpote qui retulit ea, *quæ vel vidit vel ab iis qui viderant audivit*. Hic non diversus est a **FALCONE**, de quo supra pag. 436. unde patet Baronium parte priorē *Chronici* ab Anno 1102. ad 1113. destitutum fuisse. Vide Pagium ad Annum 1113.

FOLCARDUS Monachus *Bertinianus* Ordinis Benedicti. Audomaropoli in Arthesia circa Annum 1050. scriptor *Vitæ S. Audo-*

Audomari, Episcopi apud Morinos Tarvanensium, & vitam *S. Bertini*, qui Audomaro successit & triennio post, A. 698. obiit. *Audomari* Vitam sed interpolatam edidit Surius 9. Septembris. Vitam *S. Bertini* idem Surius 5. Septembris, sed integros de vita & miraculis *S. Bertini* ad Bovinum Abbatem suum, Mabillonius Act. Sanct. Benedict. Sec. III. parte 1. pag. 104.

FOLCARDUS, five FOLCHARDUS, Anglus, Monachus Dorobernensis, five Cantuariensis, Ordinis Benedictini Congregationis Cluniacensis circa Annum 1066. scripsit ad Aldredum, Archiepiscopum Eboracensem, libris duobus *vitam & miracula Joannis Beverlacii*, ex Hagustaldensi Episcopo An. 687. Archiepiscopi Eboracensis. Vide Lelandum cap. 140. Baleum II. 53. & Pitseum pag. 188. Vita illa MS. in Bibliotheca Cottoniana, ut constat ex Thomæ Smithi Catalogo pag. 74. b. Edita eadem a Mabillonio Sec. III. Benedictin. pag. 433. & in Actis Sanctorum Tomo 2. Maji VII. pag. 168. Etiam *vitam S. Oswaldi*, Wigorniensis Episcopi, & aliorum Angliæ Sanctorum historias suaviter a Folcardo compositas testatur Ordericus Vitalis lib. 2. histor. Eccles. ad Annum 1118. ut
Caveo

Caveo jam notatum, qui Dorobernensem a Bertiniano Folcardo non diversum fuisse opinatur. Hoc quanquam per temporum rationes fortasse possit admitti, tamen perquam dubium mihi videtur, ob scriptorum Anglorum silentium de Bertiniano Folcardi sui Monachatu.

FOLCUINUS, *Fulcuinus*, *Folquinus*, *Volquinus*, *Fulquinus*, ex Monacho Bertiniano Abbas in Belgio Laubienfis, sive Lobienfis ab Anno 965. ad 990. scripsit *Chronicon de rebus gestis Abbatum a) Laubienfis Cœnobii*, a S. Landelino fundati ab Anno 697. usque ad sua tempora. Vulgatum a Dacherio Tomo VI. spicilegii pag. 541. (editionis novæ Tomo 2. pag. 730.) in eo de se Folcuinus capite 28. seq. pag. 740. Præter ea, quæ in eodem Chronico cap. 30. seqq. de miraculis S. *Ursuarii* b) narrantur, *Historiam miraculorum* ejus singulari libro descripsit, quem cum notis exhibet Henschenius in Actis Sanctorum Tom. 2. April. XVIII. pag. 563 -- 573. *Vitam* vero *Folcuini*, Tarvanensis Episcopi in Flandria A. 854. defun-

a) Laudat Sigebertus cap. 136. de S.

b) De S. Ursuario, Episcopo & Lobien. Abbate, qui A. 713. obiit, vitæ scriptores ANSO, HERIGERUS, RATHERIUS Veronensis,

defuncti, Mabillonius Sec. IV. Benedict. pag. 622. Hisce *homiliam de zizaniis* ad Matth. XIII. 25. seq. MS. Lovanii ad S. Martinum licet addere ex Oudino Tomo 2. pag. 475.

Gilbertus FOLIOT ex Abbate Canonico-
rum Regularium Leicestriensi, Episcopus
A. 1147. Herefordiensis & ab Anno 1163.
ad 1187. Londinensis: scripsit *Expositio-
nem in Cantica Canticorum*, ad Robertum
Melidunum, suum in Episcopatu Here-
fordensi successorem. Edidit Patricius
Junius Londini 1638. 4. cum ALCUI-
NO in eadem Cantica. Præterea Baleus
III. 7. eum tradit scripsisse *pro causa Hen-
rici II. Regis Angliæ*, ad Alexandrum
III. Pontificem, atque *invektivam in Tho-
mam, Cantuariensem* Archiepiscopum,
cujus etiam cædis A. 1170. auctor fuisse
perhibetur a Radulpho de Diceto & aliis,
* quanquam Thomam hunc discipulum
primo, deinde Patronum habuerat,
teste Lelando cap. 185, ubi Folioti opus
de Sacramentis Veteris Testamenti laudat
plane undecunque luculentissimum. Vitas
aliquot *Sanctorum Angliæ* litteris ab eo
commendatas notat Vossius pag. 425. ex
Possevino. Etiam *Epistolarum* ejus li-
brum Pitseus post Baleum memorat, sed
idem

* Vide Oudinum Tomo 2. pag. 1482. seq.

idem fallitur cum pag. 152. scribit ad Foliotum hunc exstare Epistolam S. BERNHARDI XXIV. Nam illa data est ad GILBERTUM quidem, sed a nostro diversum, illum nempe, qui ex Canonico Autifiodorensi factus est Londinensis Episcopus ab Anno 1128. ad 1135. *Veteris & Novi Testamenti glossator* eximius, atque *in cunctis hujus Mundi sapientum litteris* adsvetus *ludere*, eoque nomine *Universalis* apud S. Bernhardum appellatus. Vide Mabillonii ad eum notas, Tom. 1. pag. 41.

Robertus FOLIOTUS de Melundino, Gilberti Folioti propinquus & in Episcopatu Herefordienſi A. 1163. * successor, cujus *librum excerptorum de Chronicis Mariani Scoti, & Conciones de Sacramentis* Vossius pag. 423. laudat, Pitseus pag. 236. ex Balei III. 8. etiam *librum de Sacramentis antiquæ & novæ Legis*, quem Gilberto Folio tributum a Lelando cap. 185. jam dixi.

FOLMARUS Præpositus Cœnobii *Trufensteinensis*, sive *Triefensteinensis* † (petræ stillan-

* Warthonus Tom. 1. Angliæ sacræ pag. 301.

† Gerhohus contra Folmarum cap. 15. *inſectandus eſt hæreticus & quaſi vulpes demoliens vineam, videlicet Eccleſiam Wirtzelburgenſem,*
in

stillantis) in Franconia in diœcesi Wir-
tzelburgensi, five Herbipolitana circa
Annum 1160. scripsit *ad Eberhardum*,
Archiepiscopum ab Anno 1147. ad 1164.
Salisburgensem, *Epistolam* in qua facit
cum Berengario: & aliam *ad Prælatos in*
Bavaria & Austria constitutos, in qua sen-
tentiâ suam revocat, & se in *libello*, quem
de carne & anima Verbi, *ad Gerhobum*
scripserit, plenius de argumento illo tra-
ctasse testatur. Libellus quidem in-
tercidit: sed Epistolæ illæ Folmari duæ
editæ sunt a Gretsero post scripta Wal-
densibus opposita Tom. 1. pag. 329. 338.
Ingolstad. 1613. 4. una cum aliis quin-
que Epistolis ad Folmarum, Gerhohum-
que: & in Bibliotheca Patrum Coloni-
ensi Tomo 13. pag. 344. & Lugdunensi
Tomo 25. pag. 312. 315. Contra hunc
Folmarum, quem *Follem amarum* vocant
ac præter alios errores etiam cum Felice
& Elipando sensisse arguunt, scripsere
GERHOHUS, Præpositus Reichersper-
gensis, qui A. 1169. & frater ejus ac suc-
cessor ARNO, qui An. 1175. obiit, de
quibus suo loco. Prologus autem &
fragmentum operis Folmaro. oppositi e-
ditum a Stevartio in sylloge veterum
scripto-

*in qua latitat nectens truffas in loco qui dici-
tur Trusenstein &c.*

scriptorum pag. 243. (in nova editione Antiquarum Lectionum Canisii Basnagiana Tomo 3. parte 2. pag. 200.) & in Bibliotheca Patrum Lugdunensi Tomo 23. pag. 240. non BEATI nec HETHE-RII est, qui adversus Felicem & Elipandum multis ante Folmarum sæculis scripserunt, sed ADAMI, Decani Reicherspergensis, qui vastum suum adversus Folmarum Volumen dicavit P. Decano Herbipolensi, meminitque *Epistolæ Folmari ad Tavavensem Archiepiscopum*, (lege *Juvavensem*, & Salisburgensem intellige, sed aliam quam quæ exstat ad illum Folmari Epistolam) in qua injurias Gerhoho, Præposito Reicherspergensis, irrogaverit. Denique Stevartius notavit in Boicis Bibliothecis præter illud Adami opus exstare etiam GERHOHI librum *de investigatione Antichristi*, in quo Folmarum refellendum sibi sumsit, perinde ut in *libro de Gloria & Honore Filii Hominis*, ad Hermannum Episcopum Brixinensem, qui vulgatus est a Bernhardo Pez Tomo 1. Anecdotorum parte 2. pag. 163. Augustæ Vindelicorum 1721. fol.

Jacobus FOLQVERIUS, Doctor Tolosan-
nus atque Lector Theol. Ordinis Ere-
mitarum S. Augustini, scripsit *Virida-
ium*

rium Gregorianum, five allegorias in libros Sacrae Scripturae S. Gregorii Magni verbis, ad Clementem VI. Anno 1345. Opus MStum in Bibliotheca Eremitarum Augustinianorum majoris Conventus Paris. teste Oudino T. 3. p. 946. Prologum edidit Jac. Hommey p. 555. spicilegii.

FOLQVINUS, supra, FOLCUINUS.

FONTANELLENSIS Abbatiae S. Vandregesili in Normannia, dioecesis Rotomagensis, *Chronicon*, five *gesta SS. Patrum Fontanellensis Cœnobii*, * ab Anno Christi 645. usque ad Annum 834. cum commemoratione Genealogiae *Arnulfi* progrediente ad Annum 885. & cum duplici appendice Chronici, quarum posterior definit in An. 1053. in Dacherii spicilegio Tomo 3. pag. 185. (editionis novæ Tomo 2. pag. 263-290.) *Fragmentum* ab Anno 841. ad 856. plane diversi a Dacheriano Chronici Fontanellensis apud Andream du Chesne Tomo 2. scriptorum rerum Francorum pag. 387-390. ubi & aliud *fragmentum* ab Anno 841. ad 848.

GODFRIDUS DE FONTANIS, five DE FONTIBUS, *bonus Episcopus* dictus, ges-
sit autem Cameracensem Episcopatum
ab

* Interpolatum esse notat Carolus le Cointe T. V. Annal. Francorum pag. 438. seq.

ab Anno 1220. ad 1238. Scriptor librorum *de Divinis Officiis*. Vide Bulæi Academiam Paris. Tom. 3. pag. 680. & T. 5. pag. 465.

GALFRIDUS DE FONTIBUS, Cancellarius Parisiensis circa Annum 1283. cujus *Quodlibeta* satis prolixa *quatuordecim* de variis argumentis exstant MSS. in Bibliotheca Regia & aliis Galliarum Bibliothecis. Vide Oudinum Tomo 3. p. 584.

Anonymi Benedictini Burani Historia FONTIS SALUTIS (Legenda de Hailprunne) A. 1159. in Bernhardi Pez Anecdotis Tom. 3. parte 3. pag. 647 - 656.

Bartholomæus FONTIUS, Florentinus, auditor non infrequens Hieronymi Savonarolæ, a) Francisci vero Philelfi successor, in Cathedra patria Oratoriam & Græcas litteras b) docuit ab Anno 1480. Ugolino Verino quidem iudice

Ille fuit *Rhetor pubis moderator Hetrus-
scæ,*
*Judicio & nulli morum pietate secun-
dus.*

Deinde præfectus Bibliothecæ Buden-
fi

a) Julius Niger de Scriptoribus Florentinis pag. 82.

c) Diarium Eruditorum Italix Tomo XVII. pag. 332.

fi c) a Matthia Corvino, quem Hungariae & Bohemiae Regem constat diem obiisse An. 1490. Scripsit Fontius *Commentarium in Persium*, post editionem Venetam A. 1482. fol. saepius exscriptum typis, ut dixi libro 2. Bibliothecae Latinae cap. 12. *Orationes* ejus junctim editae in 4to, de Eloquentia, de Historia, de bonis Artibus: de Poëtica, de Sapientia, de Satira & de studiis Humanitatis. Vita Pauli Gviaccheti. De Poenitentia, five Resipiscentia ad Laurentium Medicum. De asse, mensurisque ac ponderibus. Poëticum, Saxettus. Dialogus de pudicitia & conjugio, cum aliis vulgatus Francofurti 1621. 12. cura Georgii Remi. De homine Oratio, cujus argumentum his verbis tradit Marsilius Ficinus: *Latissime a Medicis explicatam de humoribus, complexionibusque & mirabili humani corporis artificio, atque elegantiam Platonis in hominis corpore describendo adeo admiratus est Bartholomaeus Fontius noster, Rhetor egregius, ut praecleara oratione probaverit, neque Lactantium, neque Cornelium Celsum, neque Ciceronem ipsum*

L I 2

re

- e) De hac Bibliotheca Johannes Alexand. Brassicanus praefatione ad Salvianum An. 1530. Basileae editum in fol. & Julius Pflugk Epistola ad illustrem Seckendorffium vulgata Jenae 1688. in 8vo.

in re describenda ad mentem Platonis accedere potuisse.

Traditur etiam illustrasse *Livium & Juvenalem & Aristotelis Poëticam*: Præterea scripsisse *Annales suorum temporum* ab Anno 1448. ad 1483. quos manu auctoris scriptos Latine servat Florentiæ instructissima Bibliotheca illustris Viri Francisci Riccardi. *Epistola* hujus Fontii ad Robertum Salviatum legitur inter *Epistolas ad Johannem Picum Mirandulam* pag. 173. in qua Orationis, Budæ a se habitæ meminit. Omitto *Epistolas Phalaridis in Hetruscum idioma ab eo versas*, Florentiæ 1491. editas, & carmina ejus scripta Italice, unde illustribus poëtis Italis accensetur a Joanne Mario Crescimbenio Tomo 4. histor. Poëseos Italorum vernaculæ pag. 27. Alius *Bartholomæus FONTIUS*, Venetus, discipulus Palladii FUSCI Patavini, clarus sub sæculi XVI. initia. De Fusco illo infra suo loco. Hujus Fontii nomen inter scriptores prohibitos legitur in *Indice Tridentino*.

Johannes FORDENSIS, five de FORDA, five de FORDUN, Abbas Ordinis Cisterc. circa Annum 1210. Johannis Regis Anglorum a sacris Confessionibus, auctor *Commentarii in Jeremiam* ejusque *threnos*, & in *Cantica* ab eo loco, ubi

ubi GILBERTUS defierat, nec non libri *de Contemptu Mundi*, & *Homiliarum* CXX. Scripsit etiam *Vitam Walfrici*, Conodunensis Presbyteri, ad Bartholomæum Iscanum, sive Exoniensem Episcopum. Vide Lelandum cap. 206. Baleum III. 66. qui addit librum *de triplici Cruce*, & *Acta quædam Regis Johannis*, sicut Pitseus pag. 276. *Lectiones ordinarias*, & pag. 277. *Scotichronicon*, sed quod juniorem, ut mox dicam, auctorem habet.

Johannes FORDUN, Scotus, auctor *Scotichronici* libris sex usque ad Annum 1360. MSti in Cottoniana & aliis Angliæ Bibliothecis. Vide Oudinum Tomo tertio pag. 1091.

Mauritius FORDANUS, Anglus, Monachus Bernhardinus, cujus Carmen *de schemate Pontificali* ad Reginaldum, Badunensem, sive Bathoniensem & Welfensem Episcopum, laudat Lelandus cap. 215. Reginaldus ille diem obiit Anno 1192. Vide Warthoni Angliam sacram Tom. 1. pag. 113.

Rogerus FORDANUS itidem Anglus & Monachus Bernhardinus, quem idem Lelandus cap. 205. ait, beneficio GUILIELMI *Savignensis*, in unum volumen collegisse, & Baldevino, Fordano Abba-

ti dedicasse, *Revelationes* S. ELISABETHÆ, Virginis Schoënaugiani Monasterii. Elisabetha illa defuncta est A. 1168. de qua supra pag. 280. seq. Iisdem revelationibus Rogerus subjunxit *Encomium B. Virginis* versibus scriptum.

Jacobus Philippus FORESTUS, *Bergomensis*, infra, JACOBUS *Philippus*.

FORLIVIENSES Annales ab Anno 1275. ad 1483. editi a celeberrimo Muratorio in scriptoribus rerum Italicarum Tomo XXII. Vide & infra, HIERONYMUS Forlivienfis.

S. FORMOSUS, priore nomine *Damasus*, ex Portuensi Episcopo Papa Romanus ab Anno 891. Septembris 19. ad Annum 896. Aprilis 4. Ejus nomine Epistola *ad Episcopos Angliæ*, revocando interdicto & *de Ecclesia Anglicana bene ordinanda* apud Wilhelmum Malmesburiensem libro 1. de gestis Pontificum Angliæ, Baronium ad Annum 894. num. 14. Speelmannum Tomo 1. Conciliorum Angliæ pag. 388. qui Formosi nomen pro Leone V. putat irrepsisse: quanquam Gabriel Coffartius malit pro Johanne IX. & Papebrochius pag. 146. conatus Chronico-historici suspicatur merum esse figmentum Seculi XI. quo inter Cantuariensem & Eboracensem Archiepiscopos fuit contentio
atque

atque Eboracensis Cantuariensi æquari per omnia voluit, primatus autem Cantuariensi in hac Epistola vindicatur. Altera Epistola respondet Formosus ad Epistolam, quam *Stylianus* Neocæsariensis Euphratesis Episcopus ad Stephanum V. scripserat. Utraque in Tomis Conciliorum obvia, quibus accedit Epistola *ad Bernonem, Abbatem Gigniacensem*, de privilegiis ejusdem Monasterii, apud Baluzium Tomo 2. Miscell. p. 159. De ejus Epistolis *ad Fulconem*, Archiepiscopum Remensem, Regesque *Carolus & Odonem*, sive *Othonem* Flodoardus IV. 2. seq. historiæ Remensis, & e Flodoardo Baronius ad Annum 893. 894. Pro ordinationibus a Formoso Papa factis & pro causa ac negotio ejus contra Stephanum VII. Sergiumque Anti-Papam diligenter scripsit AUXILIUS, de quo supra Tomo 1. pag. 426. seq. Huic Formoso incerta conjectura Oudinus Tomo 2. pag. 382. seq. tribuere non dubitat *librum Pontificalem*, * qui sub DAMASI fertur nomine: & minus verisimili etiam suspitione pag. 387. scripta in S. Hieronymi obvia operibus, sub titulo: *Eusebii de morte Hieronymi* ad Damasum, *Augustini ad Cyrillum* Hierosol. & *Cyrilli ad Augustinum* de miraculis Hieronymi.

L 1 4

Jaco-

* Supra pag. 15. 16. 17.

Jacobus FORNERIUS, supra, BENEDICTUS XII. Papa. Tom. I. p. 530. seq.

FORTANERIUS, five *Sertorius* VASSELLI, Aquitanus, Ordinis Minorum Minister Generalis; Patriarcha Gradenfis & Cardinalitiæ dignitatis Candidatus obiit Patavii A. 1361. Ejus scripta laudata a Waddingo pag. 110. seq. præter *Sermones*, & *Lectiones Theologicas*, ac *Quodlibetica disputata*, sunt Commentarii in omnes fere sacrarum Bibliorum libros, & in aliquot libros S. Augustini præsertim libros XXII. de Civitate DEI. id enim puto verius quam quod apud Waddingum est, *librum XXII.*

Sulco FORTENA & Hanco FORTENA, Frisii, qui temporibus Caroli Magni scripsisse traduntur: ille quidem *Principum Regumque Frisiae genealogiam & res gestas*, hic, *expeditiones a se susceptas sub Imperatore Græco, Rege Scotiae Angliaeque & Carolo Magno*, ex solo noti Suffrido Petri Decad. V. cap. 9. & Decad. VI. cap. 6. non certissimo in talibus auctore. Vide Vossium pag. 299.

FORTUNATIANUS, in Honorii Codicibus lib. I. cap. 98. vitiose FORTUNATIUS, natione Afer, Aquilejensis Episcopus, interfuit Concilio Sardicensi An. 347. & teste Hieronymo cap. 97. scripsit

scripsit *Commentarios in Evangelia*, titulis (ut apud Hilarium fit) *ordinatus, brevique & rustico sermone*. De rustico sermone Latino singularem se libellum conscribere proposuisse testatus est V. C. Christianus Falsterus ad Gellii XIII. 6. parte 3. Amœnitatum Philologicarum pag. 286. De Fortunatiano hoc, qui ad Arianos denique deflexit, plura Tillemontius Tomo VI. memoriarum pag. 364. 419.

Curius FORTUNATIANUS Rhetor, de quo supra Tom. I. p. 1238. Vide sis & infra, PORTUNIANUS.

Venantius Honorius Clementianus FORTUNATUS, Italus, Presbyter & in Gallia Episcopus Pictaviensis, celebravit carmine elegiaco nuptias Sigeberti Regis & Brunechildæ An. 565. lib. VI. carmine 2. Carmen quod ad Chilpericum Regem tempore Synodi Brinnacensis A. 581. habitæ scripsit, in libro nono primum locum occupat. Non ante Annum 600. rebus humanis valedixit. Vitam ejus scriptis præmisit Christoph. Browerus, S. J. qui Carmina Fortunati & alia opuscula, quæ potuit reperire, cum notis sacris, historicis & Geographicis vulgavit Moguntia 1603. & 1616. 4. inde recusa in Bibliotheca Patrum Lugdunensi

L 1 5 Tom.

Tom. X. Indicem autem quem adjunxit Chronologicum, omnino mendosum esse, & ad exactiores revocandum calculos notat Labbeus Tomo 2. de S. E. pag. 458. testatus omnia se opuscula Fortunati infinitis locis partim ex optimæ notæ Codicibus, partim ex certissimis conjecturis emendata atque editis auctiora prælo jamdudum parata habere. Hunc ejus laborem necdum vidisse lucem dolendum est, cum hæc Labbeus jam scripserit An. 1660. Subjunxit Browerus etiam silvam sive indicem *enormium*, ut appellat, *quæ contra Grammatica vel Prosodia Canonem, aut peregrina in Fortunati lectione occurrunt*, Tom. X. Bibl. Patrum Lugd. pag. 617.

Poëmata Fortunati pauca in Georgii Fabricii Poëtis Christianis, & in Corporibus Poëtarum Latinorum: plura in editione Jacobi Salvatoris Solarii, Venetiis 1578. 8. atque inde in Bibliothecis Patrum Bigneanis: Sed longe plurima in editione Christoph. Broweri, S.J. digesta itidem *libris undecim*, cum præmissa ad Gregorium Turonensem amicum suum dedicatoria. In his libris præter varias Epistolas, etiam alia scripta profario sermone interspersa sunt, ut *expositio* Symboli*

* Orationis Dominicæ & Symboli Expositio legitur

boli libro XI. *Expositio Orationis Dominice & Consolatoria ad Mummulum in morte filiae decennalis*, libro decimo: Carmen *de resurrectione Domini* legitur lib. III. 9. quod LACTANTIO præter rem antea tributum emendavit, Venantioque restituit Georgius Cassander, Carali 1573. 8. & pag. 228. Operum: prodiit & separatim cum notis Augusti Buchneri, Wittebergæ 1627. 8. Difficilis quædam & laboriosi artificii carmina (qualia Optatiani Porphyrii habemus & Rabani) exstant lib. II. 4. 5. 6. & V. 7. quæ, ut multa alia, in editione Solarii & in Bigneana Bibliotheca Patrum, etiam Paris. 1624. desiderantur, cum Broweri Fortunatus tot jam annis semel antea atque iterum vulgatus extitisset. Singula Fortunati carmina, inter quæ multis *Epitaphiis Virorum illustrium* locum dedit, enumerare longum esset, & factum hoc ex parte a Leysero in Poëtarum mediæ ævi historia pag. 152. seq.

Vita S. Martini Turonensis, quam libros SULPICII Severi prosa scriptos secutus, panxit Fortunatus hexametro libris quatuor, præmissa Epistola qua eos *Domino sancto atque Apostolico piissimo in*
Chri-

gitur etiam in *Orthodoxographis* pag. 1221. & 1227. Basileæ 1569. fol.

*Christo, & peculiari patri GREGORIO
Papæ Turonensi dedicat. In limine li-
bri primi alios etiam ante se Poëtas Chri-
stianos celebrat his verbis:*

*Primus enim docili distinguens ordine
carmen*

*Majestatis opus metri canit arte JUVEN-
CUS,*

*Hinc quoque conspicui radiavit lingua
SEDULI,*

*Paucaque perstrinxit florente ORIEN-
TIUS ore,*

*Martyribusque piis sacra hæc donaria
mittens*

*Prudens prudenter PRUDENTIUS im-
molat ætus,*

*Stemmata, corde, fide pollens PAULI-
NUS * & arte*

*Versibus explicuit Martini dogma ma-
gistri.*

*Sortis Apostolicæ quæ gesta vocantur &
ætus*

*Facundo eloquio vates sulcavit ARA-
TOR.*

*Quod sacra explicuit serie genealogus
olim,*

*A.LCIMUS egregio digessit acumine
præsul.*

*Exstat hæc vita in editione poematum
Fortunati Veneta & Moguntiniſ, & in
Bi-*

* Paulinus Petrocorius.

Bibliothecis Patrum Coloniensi 1618. Tomo VI. Parisiensi 1624. Tomo VIII. pag. 752. & in Lugdunensi Tom. X. pag. 597.

Carmen elegiacum *de excidio Thuringiæ* ex persona Rhadegundis, quod incipit :

Conditio belli tristis, fors invida rerum.
Tomo X. Bibliothecæ Patrum Lugdunensis pag. 613. Confer Casparis Sagittarii Antiquitates Regni Thuringici pag. 323.

Hodeporicon carmine elegiaco *ad Justinum juniorem, Imperatorem & Sophiam Augustam*, quod incipit :

Gloria summa Patris, Natique ac Spiritus almi.

Tomo X. Bibliothecæ Patrum Lugdunensis pag. 614.

Carmen elegiacum *ad Artachin*, quod incipit :

Post patriæ cineres & culmina lapsa parentum.

ibidem pag. 615.

FORTUNATI Vitæ Sanctorum.

S. Albini, Andegavenfis Episcopi, defuncti circa Annum 550. apud Surium 1. Martii & apud Mabillonium Sec. 1. Benedictin. pag. 108. & in Actis Sanctorum

ctorum Tomo 1. Martii pag. 57. cum notis.

S. Amantii, Episcopi Ruthenensis, apud Surium 4. Novembris, & sincerior in Labbei Bibliotheca nova MSS. Tom. 2. pag. 474 - 481.

S. Germani, Parisiensis Episcopi, defuncti An. 576. apud Surium 28. Maji, & in Mabillonii Sec. I. Benedictin. pag. 319. atque in Actis Sanctorum Tomo 6. Maji XXVIII. pag. 778. cum notis Henschenii.

S. Hilarii, Pictaviensis Episcopi, qui Anno 369. obiit, libris duobus ad Pascensium Papam, sive Episcopum Pictaviensem, scripta ante Annum 559. * apud Surium 13. Januar. & ante Hilarii Opera pag. CXXVIII. cum notis Benedictinorum, & in Actis Sanctor. Tom. 1. Januarii pag. 790. Liber secundus, qui est de Hilarii miraculis, an Fortunati hujus sit, dubium videtur viris quibusdam doctis.

S. Marcelli, Parisiensis Episcopi, apud Surium Novembris 1. Confer Gregorium Turonensem de gloria Confessorum cap. 89.

S. Mau-

• Labbeus Tomo 2. de S. E. pag. 459.

S. Maurili, Episcopi Andegavenfis, qui circa Annum 431. obiit, apud Surium 13. Septembris.

S. Medardi, Episcopi Noviomenfis, defuncti circa Annum 556. interpolata apud Surium 8. Junii: fincerior in Dacherii spicilegio Tomo VIII. pag. 391. & editionis novæ Tomo 2. pag. 70. 71. atque apud Mabillonium Sec. I. Benedictin. pag. 234. & in Actis Sanctorum Tomo 2. Junii pag. 79. cum notis Papebrochii, præmisso pag. 78. carmine elegiaco de ejusdem Medardi miraculis, quod incipit: *Inter Christicolæ*.

S. Paterni, Episcopi Abrincenfis, circa Annum 565. in Mabillonii Sec. 2. Benedictin. pag. 1100. & cum Henschenii notis Act. Sanctor. Tom. 2. Aprilis XVI. pag. 427.

S. Radegundis Regina, quæ A. 587. obiit, apud Surium 13. Augusti. Vitam a Fortunato scriptam supplevit BAUDONIVIA Sanctimonialis. Vide Pagium ad Annum 527. num. XVI.

S. Remigii, Remenfis Archiepiscopi, apud Surium 1. Octobris.

Expositio Fidei Catholicæ in Symbolum Athanasianum *Quicumque*: quam edere promiserat celeberrimus Muratorius
Tomo

Tomo 1. Anecdotorum Latinorum pag. 15. vulgavitq; Tomo 2. p. 212 - 217. sub-
iuncta erudita de Symbolo illo disserta-
tione.

Hymnum ad baptizatos, ex MSto Pon-
tificali Ecclesiæ Pictaviensis, edidit Ed-
mundus Martene de antiquis Ecclesiæ
ritibus pag. 181. qui cum brevis sit, et-
iam hoc loco non erit ingratus Christia-
no Lectori.

*Tibi laus perennis auctor
Baptismatis sacrator,
Qui sorte passionis
Das præmium salutis.*

*Nox clara plus & alma
Quam luna, sol & astra,
Quæ luminum corona
Reddis diem per umbram.*

Tibi laus.

*Dulcis, sacrata, blanda,
Electa, pura, pulcra,
Sudans honore mella,
Rigans odore chrisma.*

Tibi laus.

*In qua Redemptor orbis
De morte vivus exit;
Et quos catena vinxit
Sepultus ille solvit.*

Tibi laus.

*Quem Christus aperivit
Ad gentium salutem,*

Cujus

*Cujus salubri cura
Redit novata plasma.*

Tibi laus.

*Accedite ergo digni
Ad gratiam lavacri;
Quo fonte recreati
Refulgeatis agni.*

Tibi laus.

*Hic gurges est fideles
Purgans liquore mentes,
Dum rore corpus sudat,
Peccata tergit unda.*

Tibi laus.

*Gaudete Candidati,
Electa vasa regni,
In morte consepulti
Christi fide renati.*

Tibi laus.

Alius Fortunati hymnus ex Ecclesiæ Mindensis antiphonario MSto, quod Helmstadii servatur, editus a Polycarpo Leysero pag. 168. Historiæ Poëtarum mediæ ævi, quem & ipsum hic adscribere placet, licet repetitum in Diario Theologico Dresdensi * Anno 1722. pag. 532.

*Crux fidelis inter omnes
Arbor una nobilis,*

Nulla

* Fortgesetzte Sammlung von Alten und Neuen Theologischen Sachen.

Tom. 2.

M m

*Nulla silva talem profert
 Fronde, flore, germine.
 Dulce lignum, dulce clavo
 Dulce pondus sustinens.
 Pangi lingua gloriosi **
*Prælium certaminis,
 Et super crucis tropheo
 Dic triumphum nobilem.
 Qualiter Redemptor orbis
 Immolatus vicerit.
 De parentis protoplasti
 Fraude Factor condolens;
 Quando pomi noxialis
 Morsu in mortem corruit.
 Ipse lignum tunc notavit
 Damna ligni ut solveret.
 Hoc opus nostræ salutis
 Ordo depoposcerat.
 Multiformis perditoris
 Ars ut artem falleret,
 Et medelam ferret inde
 Hostis unde læserat.
 Quando venit ergo sacri
 Plenitudo temporis,
 Missus est ab arce Patris
 Natus orbis conditor,*

Atque

- * Hinc Thomas Aquinas sumsit ansam hymni, sed diversi longe, qui in Festo Corporis Christi frequentari consuevit, atque incipit: *Pange lingua gloriosi Corporis mysterium, Sanguinisque pretiosi quem in Mundi prædium Fructus ventris generosi Rex effudit gentium.*

Atque ventre virginali
Carne factus prodiit.
Vagit infans inter arta
Positus praesepia,
Membra pannis involuta
Virgo mater alligat,
Et pedes manusque crura
Stricta cingit fascia.
Lustra sex qui jam peracta
Tempus implens corporis,
Se volente natus ad hoc
Passioni deditus,
Agnis in crucis levatur
Immolandus stipitem.
Hic acetum, fel, harundo,
Sputa, clavi, lanceae,
Mite corpus perforatur,
Sanguis unda profluit,
Terra, pontus, astra, mundus,
Quo lavantur flumine,
Flecte ramos arbor alta,
Tensa laxa viscera,
Et rigor lentescat ille,
Quem dedit nativitas.
Ut superni membra Regis
Miti tendas stipite.
Sola digna tu fuisti
Ferre precium seculi,
Atque portum praeparare
Nauta mundo naufrago,

*Quem sacer cruor perunxit
Fusus agni corpore.
Sit Patri, Natoque summo
Gratiæ cum Spiritu,
Sempiternæ Trinitati
Laus, salus & gloria:
Quæ creavit, quæ redemit,
Quæque nos illuminat.*

FORTUNATUS *Manichæus*, Presbyter Hipponensis, cum quo Acta sive Disputatio S. Augustini adhuc Presbyteri per duos dies habita Hippone circa Annum Christi 392. sæpe prodiit inter hujus opera & Tomo VI. editionis Benedictin. pag. 67.

FORTUNIUS Tubursicus in Africa *Donatiane* partis Episcopus, cui cum eodem S. Augustino intercessit disputatio circa Annum 397. de cujus Actis vide hujus Epistolam 163. ad Eleusium Glorium & Felices, (editionis novæ XLIV.)

Ægidius **FOSCHERARIUS**, supra in **ÆGIDIO** Tom. 1. pag. 49.

FOSSÆ NOVÆ *Chronicon* ab Anno primo nostræ Salutis usque ad Annum 1217. auctore anonymo, editum ex MSto Cœnobii Fossæ novæ a Ferdinando Ughello sub falso nomine Johannis de CECCANO,

NO, Tom. 1. Italiae Sacrae A. 1644. in appendice pag. 450. & editionis novae An. 1722. Tomo decimo, ubi inter anecdotata Ughelliana ducit familiam. Novissime emendatius vulgavit celeberrimus Muratorius Tom. VII. scriptorum rerum Italicarum pag. 851.

Gerhardus de FRACHETO, Lemovicensis Ordinis Prædicatorum, defunctus Anno 1271. scriptor *Chronici* *) ab initio Mundi usque ad coronationem Caroli Francici in Regem Siciliae A. 1265. MS. in variis Bibliothecis Galliae & Italiae. Vide Oudinum Tomo 3. pag. 493. & Jacobum Qvetif Tomo 1. pag. 260. ubi etiam de Fracheti hujus *Vitis Fratrum Ordinis Prædicatorum* scriptis jussu Humberti, Magistri Ordinis, editisque Duaci 1619. 4. & Valentiae Aragonum 1657. 4to.

Nicolaus de FRACTURA, Decretorum Doctor & ex Monacho Cassinensi Abbas S. Vincentii de Vulturno in Italia absolvit An. 1299. *Commentarium in Regulam S. Benedicti* ad Abbates Fratresque Monachos illius Ordinis, quem MStum in Bibliotheca Sangermanensi Paris. evolverunt

M m 3

runt

*) Hoc est quod *Chronicon Lemovicense* a Cangio appellatur.

runt Cangius, & Oudinus Tomo 3. pag. 649. qui in calce Codicis hos versus reperit :

Hic liber est scriptus, exponens sui benedictus :

Ut rosa flos florum, sic est liber iste librorum.

Rudolphus de FRAMEYNSBERG, miles, si-
ve nobilis Bavarus, scripsit *investigationem & locorum distinctionem, si-
ve descriptionem itineris Landshuta An. 1346.* *
suscepti absolutique in Palæstinam, ad
montem Sinai & in Ægyptum : Edidit
sed extrema parte mutilam Henricus Ca-
nisius Tomo 6. antiquæ Lectionis p. 320.
(editionis novæ Basnagianæ Tomo IV.
pag. 358 - 360.)

Johannis Georgii ECCARDI † *Commenta-
rii de rebus FRANCIÆ Orientalis, si-
ve Germanicæ, & Episcopatus Wircebur-
gensis usque ad Henrici Aucupis tempo-
ra, Wirceburgi 1729. fol. duobus Volu-
minibus, quorum utrique subjuncta va-
ria antiqua monumenta, Tomo priori
quidem*

* non 1336. ut typorum errore apud Oudinum
Tomo 3. pag. 914.

† Acta Eruditorum An. 1732. pag. 145. & 249.
Immortuus Eccardus vir doctus huic operi,
Wirceburgi An. 1730. mense Februario. Bibl.
Germanique Tom. XXI. p. 224.

- quidem 1. *Annotatio temporis vetusta ex Codice MSto Homiliarum S. Burchardi antiquissimo deprompta*, pag. 803. 2. *Annales breves ex Codice Seculi noni*, pag. 804. 3. *Annales breves Anno 816. conscripti*, pag. 805. 4. *Chronicon Wirceburgense Baluzianum*, pag. 806. 5. *Anonymi Chronicon Wirceburgense Anno 1340. conscriptum, & usque ad Laurentium de Bibra continuatum*, ex Codice MSto monasterii S. Stephani Wirceburgensis, p. 816. 6. *Venerabilis Bedæ liber de ratione temporum, cum Bibliothecæ Cathedralis Wirceburgensis Codice collatus, adjectis binis Chronicis vetustissimis*, pag. 825. 7. *Additamentum ad Bedæ Martyrologium*, ex Codice Wirceburg. seculo IX. exarato, pag. 829. 8. *Necrologium insertum Bedæ Martyrologio*, ex Codice Wirceburg. seculi IX. pag. 830. 9. *Excerpta ex Calendario Missalis Frisingensis vetustissimo*, pag. 834. 10. *Burchardi, Episcopi Wirceburgensis, Codex Homiliarum*, ex Bibliotheca Cathedrali Wirceburgensi excerptus, cui nonnulla ex MSto, ære cæcata inseruntur, pag. 837. 11. *Glossæ veteres lingua Hibernica, Epistolis D. Pauli adscriptæ*, ex Codice Seculi IX. Wirceburgensi, pag. 847. 12. *Glossarium Romano-Theotiscum*, ex Codice seculi octavi, in Fuldensi quondam, nunc Bi-
- M in 4 blio-

bliotheca Hasso-Cassellana asservato, cui eruditas subjunxit notas editor, pag. 853. 13. *Fragmentum fabule Romanicæ, Saxonica Dialecto, Seculo octavo conscriptæ*, ex Codice Hasso-Cassellano, cum interpretatione editoris & notis præclaris, p. 864. 14. *J. G. Eccardi Commentatiuncula de Anonymo Ravennate, ejusque ætate*, quippe quem gente Gothum, ac Seculo VII. vixisse, & jam ante Annum 647. sua conscripisse, evincit, pag. 902. 15. *Vita S. Chrodegangi, Episcopi Metensis*, ex Codice Seculi XII. Gvelferbytano, pag. 912. 16. *Ottonis, Ducis Brunsvicensis, Privilegium*, quo Jus Francorum civitati Mundenfi, confirmatur. pag. 936.

Tomoposteriori: 1. *Diplomata Wirceburgensia*, ubi *Schannati*, Fuldenfis Historiographi, errores acri sale perfringuntur, pag. 863. 870. 2. *Specimen Breviarii rerum Fiscalium Caroli Magni*, una cum *Capitulari de villis* ex Codice Helmstädiensi, pag. 902. 3. *Annales breves Coloniensis*, ex MSto Bibliothecæ Metrop. Coloniæ, pag. 917. 4. *Catalogus Abbatum Werthinensium & Episcoporum Colon.* ex Codice Seculi XI. Werthinensi, pag. 918. 5. *Exorcismi & Ceremoniæ in Judiciis DEI*, ex Codice Werthinensi Seculi XI. pag. 919. 6. *Catechesis*

chesis Theotisca, ex Codice Bibliothecæ Cæsareæ, pag. 923. 7. *Confessio Theotisca*, ex Codice Bibliothecæ Cathedralis Wirceburgensis, pag. 930. 8. *Homiliarum Theotiscarum Fragmenta*, ex Codice Cæsareo, pag. 941. 9. *Hymni Francici*, ex Codice Juniano Oxoniensi, pag. 948. 10. *Rabani Mauri Glossarium in Vetus & Novum Testamentum*, ex Codice Bibliothecæ Cæsareæ, p. 950. 11. *Glossæ Theotiscæ*, ex Codicibus Bibliothecæ Cathedralis Wirceburgensis, pag. 977. 12. *Glossæ Florentinæ*, ex Bibliothecâ Magni Ducis, pag. 981. 13. *Glossarium Latino-Theotiscum*, ex Codice Bibliothecæ Hamburgensis Sec. X. pag. 981. 14. *Glossæ Theotiscæ*, in *Bedæ* artem metricam, ex Codice *Goldastino* Bibliothecæ Bremensis Sec. X. pag. 1002. 15. *Glossæ Theotiscæ*, ex Ebneriano Prudentii Codice Sec. XI. pag. 1003.

Petri PITHOEI Annalium & Historiarum FRANCORUM ab Anno Christi 708. ad Annum 990. Scriptores coetanei XII. Parisiis 1588. & Francofurti typis Wechel. 1594. 8vo. Post præmissam ex antiquo Codice Legis Salicæ, brevem notationem Chronicam ab Anno 697. ad 713. in hoc volumine continentur:

I. *Annales* FRANCORUM ab anno incarnationis Domini DCCXIV. ad annum DCCCLXXXIII. Maguntia, ut videtur, sub ditione Lotharii & Ludovici filii, scripti temporibus Rhabani Mauri, Archiepiscopi, pag. 1.

II. *Frodoardi* Presbyteri Ecclesiae Remensis Annales, sive Chronicon ætatis suæ, i. ab anno Christi DCCCCXIX. ad annum DCCCLXVI. cum appendice annorum aliquot, pag. 109.

III. Continuatio ab A. DCCCLXXVII. ad annum DCCCCXC. ex Chronicis *Wilhelmi Nangii*, Monachi S. Dionysii, tunc nondum editis, pag. 207.

IV. *Odoranni*, Monachi S. Petri Vivi Senonensis, Chronicon, quod ille jam sexagenarius collegit Anno MXLV. pag. 214.

V. Fragmentum Gallici scriptoris ex *Conrado* Abbate, ad annum DCCCCXXII. pag. 216.

Genealogia B. Arnulfi, Metensis Episcopi, ex antiqua membrana ejusdem Ecclesiae, pag. 219.

Fragmentum veteris scriptoris de Majoribus domus Regiæ, ex Codice Floriac. Cœnobii, pag. 226.

VI. *Vita Karoli Magni*, Francorum Regis & Imperatoris, descripta, ut videtur, magna parte a *Monacho S. Eparchii Egolismensis*, ex *annalibus plebejo & rusticano sermone compositis*, quos & *Regino Prumiensis* sequutum se ait ad annum DCCCXIV. nonnullis interpolatis, paucis etiam additis, pag. 230.

Charta divisionis Imperii, quæ in quibusdam exemplaribus *Karolo Magno* adscribitur, non certa fide, pag. 283.

VII. Fragmentum ex historia *Pauli Warnefridi* Longobardi filii, Diaconi Forojulienensis, de Episcopis Mediomatricum Ecclesiæ, pag. 288.

VIII. Constantini Manassis de *Karolo Imperatore* versus *Politici*, Græce, pag. 290.

IX. *Tbegani*, Chorepiscopi *Treverensis*, de *gestis Ludovici Pii* Imperatoris, cum præfatione *Wallafridi Strabonis*, Abbatis Augiensis, pag. 295.

Acta impiæ & nefandæ exauktionis ejusdem *Ludovici* Imperatoris apud *Compendium*, Anno DCCCXXII. pag. 322.

Præceptum ejusdem Imperatoris de divisione inter filios, pag. 330.

X. *Vita* ejusdem *Ludovici Pii* incerto scriptore, sed tamen *contaneo*, p. 336.

Chartæ

Chartæ privilegiorum ab eodem Imperatore concessorum Hispanis, qui ad ipsum, Saracenorum metu confugerant, ex Tabulario Ecclesiæ Narbonensis, pag. 427.

XI. *Nithardi*, Angilberti filii, Karoli Magni Imperatoris ex Bertha filia nepotis, de dissensionibus filiorum Ludovici Pii, libri quatuor, pag. 433.

Libellus proclamationis Karoli Regis adversus Gvenilonem, Archiepiscopum Senonum, oblatus Synodo Tullensi, si-ve Saponariæ, anno DCCCLIX. cui subjuncta est Epistola ejusdem Synodi ad Episcopos Britannia si-ve Armoricanæ provinciæ pag. 491.

Acta Coronationis Karoli Imperatoris Ludovici filii, pag. 498.

Sacramentum eidem Imperatori præstitum ab Archiepiscopis, Episcopis, Abbatibus, Comitibus, ac reliquis Italia optimatibus, pag. 506.

Subjuncta sunt alia fidelitatis sacramenta eidem Regi a Francis præstita pag. 508.

Fragmentum historiae Francicæ a Ludovico Balbo, qui a quibusdam *illustris*, ab aliis *Nihili* dictus est, ad Hugonem regem. Ex vetusta membrana Floriac. Cœnobii, pag. 510.

Aliud

Aliud fragmentum Aquitanicæ historiæ ex pervetusta scida Lemovic. a morte Karoli Calvi ad Hugonem regem. Incipit: *Interea Carolo Calvo de seculo migrante*, pag. 517.

Epitaphia quorundam Regum, ex vetustis monumentis, pag. 427. 524. 525.

XII. *Abbonis* Levitæ de obsidione urbis Parisiorum a Normannis ad Gozlinum fratrem, Libri duo, versibus hexametris, pag. 530 - 572.

Petri PITHOEI Historiæ FRANCORUM ab Anno 900. ad 1285. Scriptores veteres XI. extrema stirpis Carolinæ & Capetiorum Regum res gestas, usque ad Philippum D. Ludovici filium explicantes. Francofurti 1596. fol.

1 *Glabri Rodulphi* ad Odilonem Abbatem Cluniacensem, Historiarum libri IV. ab Anno 900. & maxime ab Anno 1000. qui fuit Roberti Regis XIII. ad Annum 1045. pag. 1.

2 *Helgaldi*, sive *Helgaudi*, Floriacensis Monachi, Epitoma vitæ *Roberti* Regis, ex alterius Monachi scriptis. pag. 62. præmisso Testamento *Leodebodi* Abbatis S. Aniani, quod factum est sub Chlodoveo Rege Francorum, filio Dagoberti senioris. pag. 59.

3 *Aqui-*

- 3 Aquitanicæ Historiæ fragmentum, quod incipit: *Hugo Rex Francorum mortuus est.* pag. 79.
- 4 Fragmentum historiæ Francicæ a Roberto Rege ad mortem Philippi Regis, ex veteri exemplari Floriacensi. pag. 83.
- 5 *Vita Ludovici Grossi* sive *Craffi* Regis, Philippi I. filii, scriptore *Sugero*, Abbate B. Areopagitæ Dionysii, p. 95.
- 6 *Gesta Ludovici Regis*, filii Ludovici Grossi. pag. 136.
- 7 *Gesta Philippi Augusti*, Francorum Regis, descripta a Magistro *Rigordo*, Chronographo Regio. p. 158.
- 8 *Guilermi Britonis*, Armoricæ, Philippidos libri XII. carmine epico ad Ludovicum filium Regem, p. 226.
- 9 Fragmentum continens *gesta Ludovici VIII.* Regis, qui Sancto Ludovico Regi pater fuit. p. 396.
- 10 *Gesta Sancti Ludovici*, Francorum Regis, descripta per fratrem *Guilermum de Nangis*, Monachum S. Dionysii in Francia. pag. 400.
- 11 Ejusdem de gestis *Philippi Audaci*, Ludovici Sancti filii. pag. 471
-- 504.

Marquardi FREHERI Corpus FRANCI-
CÆ Historiæ veteris & sinceræ, ad Lu-
dovicum XIII. Galliæ Regem. Hanov.
1613. fol.

Ivonis Episcopi * ab Anno 1092. ad
1115. Carnotensis, de gestis a tempore
Regum Assyriorum usque ad Constanti-
num Magnum pag. 1. cum brevi Chro-
nico de Regibus Francorum a Phara-
mundo usque ad Philippum, qui deces-
sit anno regni XLIX. Christi 1108.

S. Gregorii, Toronis sive Turonensis
Episcopi, gesta Regum Francorum epi-
tomata Capitibus LIII. usque ad Annum
720. pag. 55.

Nazariani Annales breves ab Anno 707.
quo Pipinus senior regnare cœpit, ad 790.
pag. 86.

Fredegarii Scholastici hist. Miscellæ
pars excerpta ex Chronica *Gregorii*, Epi-
scopi Thoronachi (Turonensis) capiti-
bus XCIII. pag. 90. ab originibus Fran-
corum usque ad Chilpericum.

Ejusdem *Fredegarii* Chronica a Gun-
tramno Rege Francorum usque ad An-
num 739. capitibus CX. p. 118.

Appendix ex alio Codice ab A. 742. ad
768. pag. 160.

Erchan-

* Sammarthan. Tom. 2. Galliz Christianæ pag. 487.
seqq.

Erchanberii, five *Erchanberti* Fragmentum ex breviario Francorum & Majorum domus pag. 167. a Clothario, five ab Anno 613. ad 737. & alterum egregium de Pipino seniore, Ansegisi F. ab Anno 688. ad 692. pag. 168.

Pauli Warnefridi, Langobardi F. Diaconi Forojulienfis, *de Episcopis Metensis Civitatis* ab Apostolicis temporibus, five a Clemente ad Annum 777. seu usque ad Angilramnum, cui hunc librum Paulus inscripsit. pag. 171.

Ejusdem Pauli *Supplementum Langobardicorum* e MSto Palatino pag. 178. ubi extrema regni Longobardici finiti A. 773. cum stetisset per annos 206. ex quo ipsi Italiam intraverant.

Anonymi fragmentum Chronici ab Anno 776. ad Annum 825. pag. 179. Postremo loco affertur Juramentum, quod Romano clero & populo Eugenius Papa facere imperavit: *Promitto ego ille per DEUM Omnipotentem, & per ista sacra quatuor Evangelia, & per hanc Crucem Domini nostri JESU Christi, & per corpus beatissimi Petri Principis Apostolorum, quod ab hac die in futurum fidelis ero Dominis nostris Imperatoribus Hludovico & Hlothario, diebus vitæ meæ, juxta vires & intellectum meum, sine fraude atque malo ingenio, salva fide quam repromisi Domi-*

no Apostolico: & quod non consentiam, ut aliter in hac sede Romana fiat electio Pontificis, nisi canonice & iuste, secundum vires & intellectum meum: & ille qui electus fuerit me consentiente, consecratus Pontifex non fiat, priusquam tale sacramentum faciat in praesentia Missi Domini Imperatoris, & populi, cum Furamento quäle Dominus Eugenius Papa sponte pro conservatione omnium factum habet perscriptum.

Epistolæ Francicæ LXXXIII. pag. 182. repetitæ deinde ab Andrea du Chesne Tom. I. rerum Francorum p. 847.

Gregorii Florentii, Episcopi Turonici, Historiarum libri decem, pag. I. cum recapitulatione de Episcopis Turonicis a Gratiano primo (tempore Decii) usque ad Gregorium XIX. Episcopum. pag. 240.

*Decem libros Historiarum, inquit pag. 243. anno vigesimo primo * ordinationis nostræ: septem Miraculorum, unum de Vitis Patrum scripsi: in Psalterii tractatum librum unum commentatus sum: de cursibus etiam Ecclesiasticis unum librum condidi.*

Aimoi-

* Gregorii I. Papæ quinto (Christi 594.) Guntherauni Regis XXXI. Childeberti junioris XIX.

Aimoini Monachi, qui antea *Annonii* nomine circumfercebatur, Historiæ Francorum libri IV. ad Joannis Nicotii Codicem restituti, ex editione Wecheliana 1567. 8. pag. 245.

Adelmi Benedictini, sive secundum alios *Ademari* Monachi Annales Francorum Regum ab Anno 741. ad 828. pag. 381.

Vita & gesta Caroli Magni per *Eginhardum* illius quandoque alumnum atque scribam adjuratum, Germanum. pag. 435.

Vita Hludovici Pii Imperatoris, Karoli Magni filii, incerto auctore, sed contaneo & Astronomiæ * perito usque ad Annum 840. quo Ludovicus obiit, mente plenior Petri Pithœi editionem pro libro quinto *Aimoini* habita editaque: pag. 445. Et *Aimoini* Annales continuati ab Anno 846. ad 1165. pag. 476.

Micha-

- * ad Annum 839. pag. 471. ubi de Cometa & de Imperatore, quid ille portenderet sollicito antequam quieti somnia committeret, ait quodam, itemque me qui hac scripsi, & quibus rei sapientiam habere credebat, percontari studeat. Auctor fasciculi temporum Philosophum, cum quo Imperator attonitus de Cometa contulit, vocat Eginhardum.

Michaëlis Riti, Patricii Neapolitani, de Regibus Franciæ a Marcomiro ad Ludovicum XII. libri III. ad Gvidonem Magnum, Franciæ Cancellarium, scripti Romæ A. 1505. & in anno 1503. desinentes pag. 531.

Caroli Magni Vita per *Donatum Acciajolium* edita pag. 549-559.

Andrea du CHESNE Historiæ FRANCO-
RUM Scriptores Coætanei. Tomus *primus* ab ipsius Gentis origine ad Pipinum usque Regem: *Secundus* a Pipino Caroli Magni Patre usque ad Hugonem Capetum. Parisiis 1636. & post Andream A. 1640. * inopino fato extinctum, continuante laborem *Francisco du CHESNE*, filio, *Tertius* a Carolo Martello Pipini Regis patre usque ad Hugonis & Roberti Regum tempora. *Quartus* ab Hugone & Roberto Regibus usque ad regnum Philippi Augusti, Parisiis 1641. & *Quintus* denique 1649. fol. a Philippo Augusto Rege usque ad tempora Philippi IV. sive Pulchri. Quæ singula in lo-

N n 2

cuplete

* *Claudius Sarravius* Epistola 24. data Rothomagi Nonis Majis A. 1640. *Andreas du Chesne* nobilissimus Regni Geographus & Historiographus hac septimana miserabiliter obiit: e curru decidentis baculus illa ingressus est, unde magno cum cruciatu post unam aut alteram horam exspiravit.

cuplete hac collectione Lectori offerantur, esset hic referendi locus, nisi distincte & accurate id factum esset nuper in Clarissimi Christiani Gottlieb Buderii Bibliotheca scriptorum rerum Germanicarum, quæ celeberrimi Burchardi Gottlieb Struvii Corpori Historia Germanicæ præmissa legitur Jenæ 1730. fol. pag. 105 - 118. Longe ulterius autem progredi statuerat Chesnei utriusque patris & filii industria, nam simili studio voluerat persequi Historiæ Francicæ monumenta ad suam usque ætatem, per Tomos XXIV. quorum notitium Chronologica serie consignatam jam tertium edidit Franciscus du Chesne Parisiis 1663. 8. atque ego recudendam dedi in isagoge in notitiam scriptorum historiæ Gallicæ, Hamburgi 1708. 8. una cum Christiani Gryphii commentatione de scriptoribus, qui res Gallicas sæculo præsertim XVII. illustrarunt, & Hermannii Dieterici Meibomii dissertat. de Gallicæ historiæ periodis & scriptoribus edita Helmst. 1703. 4. Post Chesneorum tempus ab illustrissimo Colberto,* qui An. 1676. apparatus integrum a Franciscò du Chesne redemerat, ac deinde ab aliis

* Jacobus le Long Bibliothéque historique de la France pag. 954. Vide & p. 310. sq.

aliis spes facta est operis illius per eruditos Gallia non perficiendi modo, sed etiam supplendi augendique: hactenus tamen necdum quicquam in lucem prolatum, quanquam materia tantum iuppetat, ut illi complectendæ non XXIV. sed ne XL. quidem Volumina satis videantur futura esse.

De ejusdem Andreæ du Chesne *Normannicarum* rerum scriptoribus ab Anno 838. ad 1220. Paris. 1619. fol. dicere me memini Tom. 1. p. 269.

Vide & quæ de FRANCORUM Annalibus supra in CAROLO M. & in EGINHARTO.

De Stephani BALUZII *Capitularibus Regum FRANCORUM*, Parisiis 1677. fol. duobus Voluminibus, abunde dictum Volumine XI. Bibliothecæ Græcæ pag. 493 -- 515.

Jacobi BONGARSII Gesta DEI per FRANCOS, sive de expeditionibus Gallorum in Palæstinam ab An. 1095. ad 1420. scriptores veteres duobus Voluminibus Hanov. 1611. fol. recensitos Lector videre poterit in libro de propagatione Lucis Evangelicæ pag. 522. seq. ubi etiam de tertio Tomo adhuc inedito pag. 526. & de pluribus veteribus, quæ illi collectioni addi possunt, monumentis pag. 527-533.

Carolus le COINTE, Trecentis, Congregationis Oratorii Presbyter, auctor Operis præcipui, quod *Annales Ecclesiastici FRANCORUM* inscripsit, atque octo Voluminibus in folio deduxit ad Annum Christi 845. Octavum quidem Volumen in lucem proferre ipse non potuit, sed cum operi auctor esset immortalis, a) factum illud a Presbytero Oratori altero *Gerhardo Boissio*, Parisus 1683. fol. Primus Tomus lucem viderat An. 1666. atque ab Anno Christi 265. ubi Francorum prima mentio b) desinit in obitu Clotharii primi An. 561. in quo etiam terminantur gesta veterum Francorum

libris

- a) *Cointius* defunctus est An. 1681. Januarii ætatis 70. De eo consulere Vitam a Boissio præfixam Tomo octavo Annalium, Ephemerides Eruditorum Paris. 1681. pag. 80. & Eruditorum A. 1685. pag. 340. Richardi Simonis Epistolas selectas Gallice editas T. 3. p. 80 seq. Jacobi le Long Bibliothecam Historicam Gallie num. 1519. pag. 66. seq. Nisleroni memorias Virorum eruditorum Tomo IV. pag. 269. *Hadrianus Valesius*, Henrici frater, extinctus A. 1692. 2. Julii. De eo Ephemerides Eruditorum illius anni pag. 503. & Valesius A. 1694. in lucem data a filio. Acta Eruditorum An. 1694. pag. 307. Claudii Perraulti vitæ illustrium Gallorum Gallice editas Tom. 2. pag. 149. Nisleroni Memorie Tomo 5. pag. 215.

- b) Vopiscus in Aureliano cap. 7. & 33.

libris VIII. descripta ab *Hadriano VALESIO*, Paris. 1646. fol. five Volumen primum operis præclari, cujus secundus & tertius Tomus A. 1658. in lucem dati historiam deducunt ille ad Annum 584. hic ad 754. *Secundum* Cointii Volumen desinit in An. 632. quo obiit Clodoveus II. *Tertium* in A. 680. *Quartum* in A. 737. *Quintum* in An. 771. *Sextum* in A. 804. *Septimum* in An. 828. & *Octavum* in A. 845.

A *Martino BOUQVETO* denique, Benedictino erudito & Præfecto Bibliothecæ S. Germani de Pratis proxime expectamus novam collectionum *Pithæi*, *Freheri*, & qui ab illis vulgata repetiit, sed meliora pleraque & pluribus aucta monumentis *Duschesnii*, longe emendationem locupletiolemque editionem cujus duo singulis annis Volumina edenda * promittuntur.

Amplissimam & diligentem atque accuratam notitiam scriptorum veterum recentiumque, qui res **FRANCORUM** exposuere vel quomodocunque illustrarunt, debemus Viro incredibilis industriæ & candidi beneque sani judicii *Jacobi le LONG*, Presbyteri Oratorii & Bibliothecæ

N n 4

thecæ

* *Bibliothèque raisonnée* Tom. XI. pag. 483.

thecæ Præfecti. Ejus Bibliotheca historica Gallia lucem vidit Parisiis 1719. fol. in qua recenset Opera majora & minora quoque, Vitæ, Orationes &c. numero circiter 18000. Idem de aliis Bibliothecarum Gallicarum scriptoribus differt num. 6545. seqq. pag. 310. seq. Diem obiit Jacobus le Long Parisiis An. 1721. 13. Augusti, cujus opus supplendum continuandumque accepi in se suscepisse successorem ejus in Bibliothecæ Præfectura Clarissimum *F. de Molets*: & secundæ editionis mentionem injici video in Dominici de Colonia Tomo 2. historiae litterariæ Lugdunensis pag. 657. Pro supplemento etiam illius haberi possunt non paucæ observationes, quæ de rerum Gallicarum scriptoribus obviæ sunt in Tomo quarto methodi historiarum *Langleti Fresnæi* editæ Parisiis 1729. in 4to.

S. FRANCISCUS Assisias Umber, Doctor *Seraphicus*, Auctor An. 1215. *Franciscani Ordinis Minorum* confirmati ab Innocentio III. & Honorio III. Hic post iter in Orientem An. 1219. susceptum redux diem obiit apud S. Mariam de Portiuncula An. 1226. 4. Octobr. Sanctis post obitum adscriptus a Gregorio IX. An. 1228. Vitam ejus præter **ANGELUM Tancredum**, **LEONEM** Assisiatem, & **RUF-**

RUFINUM *Sciffum*, aliosq; scripsit BONAVENTURA, editam in ejus Operibus & a Lipomanno, nec non a Surio 4. Oct. quibus possunt e recentioribus scriptoribus adjungi Lucas Waddingus Tom. 1. Annalium Ordinis Minorum, Lugduni 1625. fol. a) & cujus non ita pridem opus lucem vidit Gallice Candidus Chappus Parisiis 1729. 4. b) Nescio autem an de ullo homine tantum sibi indulserit credulitas hypocrisis superstitio quam de Francisco, cum cogito scripta similia qualia sunt Bartholomæi Pisani Conformitates; de quibus dixi supra in ALBICIO, & ex quibus excerpta nuper cum iconibus ære a Picarto nitide descriptis viderunt lucem Gallice ac Latine Amstelodami 1734. 12. duobus Voluminibus: c) & quibus novissime

- a) Opus totum *Waddingi* septem Tomis absolvitur, quorum postremus lucem vidit An. 1648. His deinde notitiam Scriptorum Martyrumque Ordinis Minorum subjunxit Romæ 1650. fol. Supplementum Bibliothecæ Waddingianæ a *Johanne a Divo Antonio* prodiit, ut mox infra sum dicturus.
- b) *Journal des Savans* A. 1728. pag. 404. & 1729. May pag. 49. *Memoires de Trevoux* A. 1729. pag. 503. 678. 838. 1014.
- c) *L'Alcoran des Cordeliers*. Confer scriptum: Nn 5 Legende

sime non dubitavit testimonium suum adungere P. Poissonius Franciscanus in panegyrico S. Francisci, quem edidit Parisiis anno superiore 1733. 4. d) in quo etiam celebrat Europam, Asiam, Africam Franciscanam, & plurib' quam XVII. provinciis Franciscanorum per Americam enumeratis, Mundum denique Franciscanum. Solus cum stigmatibus pingendus S. Franciscus ex bulla Sixti IV. apud Edmundum Martene Tom. 6. monumentorum pag. 1382.

Scripta S. Francisci collegit edique curavit *Lucas Waddingus* additis notis Antwerpiae 1623. 4. Post Waddingum *Johannes de la Haye*, Parisiis 1641. fol. & Lugduni 1653. fol. adjunctis scriptis S. ANTONII de Padua. Subjecit Waddingus etiam vitam S. Francisci, a Bonaventura scriptam: & Gregorii IX. bullam Canonisationis, *Nicolaique LYRANI* contemplationem in qua per decem antiphonas totidem Psalmorum loca ad Franciscum detorquentur.

In

Legende dorée, ou sommaire de l'histoire des freres mendiants de l'Ordre de S. Dominique & de S. François. Amst. 1734. 12.

d) Journal des Savans An. 1733. Août pag. 544. 554.

In scriptis ejus, quæ tribus parvis Tomis digesta sunt, in *primo* familiam ducunt *Epistolæ XVII.* quarum tertia est ad B. *Antonium de Padua*, IV. & V. ad *S. Claram* & cæteras *sorores cænobii S. Damiani* prope Assisium: VI. VII. VIII. ad *Eliam*, Ordinis Vicarium Generalem: XVI. ad fratrem *Leonem*, & XVII. ad Dominam *Jacobam de Septem solis*.

Admonitio ad omnes Fratres, Capitulis XXVII. pag. 70.

Verba ad humilitatem, obedientiam, devotionem & patientiam inducentia. pag. 87.

De virtutibus S. Virginis & sanctæ cujusque animæ. pag. 88.

De vera & perfecta letitia. pag. 93.

Expositio in Orationem Dominicam. pag. 97.

Laus DOMINI altissimi. pag. 101.

Orationes, seu Precationes XII. pag. 101.

Testamentum. pag. 120.

SECUNDO TOMO

Regule duæ pro Fratribus, una Capitulum XXIII. pag. 132. altera Capitulum XII. pag. 170.

Regula pro Sanctimonialibus S. Clare, five Sororibus pauperibus, Capitulum XII. pag. 190.

Regula

Regula Tertiariorum, sive *Fratrum de Pœnitentia*, Capita XX. pag. 223.

TOMO TERTIO

Collationes breves XXVIII. de variis argumentis ad vitam Monasticam spectantibus pag. 286.

Ordo recitandi Officium Dominicæ Passionis ab hora Completorii Feriæ quintæ majoris Hebdomadæ ad Completorium Sabbati sancti, & omnibus diebus feriabilibus per annum: pag. 381.

Canticum Fratris Solis, Italice, cum Latina versione pag. 398. *Alia duo Cantica*, itidem Italice pag. 402. 406.

Apophthegmata LVII. pag. 422.

Familiaria Colloquia XLI. pag. 443.

Prophetiæ XVI. pag. 474. *Parabolæ* II. pag. 484. & *Exempla* V. pag. 487.

Benedictiones VII. pag. 492.

Oracula XXX. pag. 497. & *Sententiæ* XVI. pag. 506.

Sermones breves VII. pag. 510.

Sex præcipuæ rationes, quare DEUS Religionem Minorum suæ concesserit Ecclesiæ pag. 517.

Decem perfectiones Veri Religiosi & perfecti Christiani pag. 521.

Hæc S. Francisci scripta etiam sine Waddingi commentariis edita Salmanticæ, Alexandria Statelliorum, Neapoli &c.

Scripto-

Scriptores quidam ad Historiam
FRANCISCANI Ordinis
facientes.

Johannis a Divo Antonio, Salmanticensis, Fratrum Minorum atramento vel sanguine scriptorum Bibliotheca, supplementum Bibliothecæ Waddingianæ. Salmantica 1728. 4to. Ejusdem Bibliotheca universalis Franciscana. Madrit. 1732. fol. duobus Voluminibus Hispanice.

Petri Antonii, Veneti, Italice scripti, fasti Serafici, Venet. 1684. 8. Istoria Serafica, ovvero Cronica della riformata provincia di S. Antonio. 1688. 4. Vite e fatti de' sommi Pontefici e Cardinali assoni dell' ordine Serafico, Trevigi 1703. fol. Giardino Serafico istorico, Venetiis 1710. 4. duobus Voluminibus. Compendio dell' indulgenze, grazie, stazioni &c. 1719. 12. Legendario Franciscano, Venet. 1721. 1722. Volumina 12. totidem mensibus respondentia in 4to, in quibus Vitæ amplius 500. Vite de' Santi, Beati & Venerabili Servi di Dio del' terz' ordine di S. Francesco. Venet. 1725. 4to.

Johannes Blancona vertit Gallice Tomum I. Chronici Franciscani, quod Lusitanice edidit Marcus Ulyssiponensis.

Zacha-

Zacharie Boverii Annales fratrum Minorum Capucinorum, Lugduni 1632. fol. duobus Voluminibus, & ex Latino Italice, & Labbeo teste auctiores etiam Hispanice tribus Tomis in fol.

Johannis de Cardillo Historia tertii Ordinis S. Francisci. Cæsaraugustæ 1620. 4. Hispanice.

Bartholomæus Cimarellus & Henricus Diola scriptores, five interpretes Chronici Franciscani editi Venetiis 1617. 1621. 4. quinque Voluminibus.

Chronica Serafica. Vida del glorioso Patriarcha S. Francisco, i de sus primeros discipulos, escrita por el R. P. Fr. Damian Cornejo, Chronista General de la Regular observancia. Parte primera. En Madrid por Juan Garcia Infanzon, An. 1682. in fol.

Pars secunda apud eundem Infanzon, A. 1684. in fol.

Pars tertia apud eundem, An. 1686. in fol.

Pars quarta apud eundem, An. 1698. in fol. Quæ pars edita fuit Autore jam Episcopo Aquaram calidarum, vulgo Orentse.

Horatius Diola, Bononiensis, Italice vertit ex Lusitanico Tomum I. Chronici Marti Ulyssiponenfis, Brixia 1581. 4to.

Fran-

Francisci Dionysii, Genuensis, Bibliotheca scriptorum Ordinis Minorum, Genuæ 1691. fol. editio secunda auctior, vide Augusti Beyeri memorias Historico-Criticas librorum rariorum pag. 153.

Mariani, Florentini, fasciculus Chronicorum Ordinis Minorum MS. Vide Julii Nigri historiam scriptorum Florentinorum pag. 397.

Johannis Franchini Bibliosofia e memorie letterarie degli Scrittori Francescani Conventuali c'hanno scritto doppo l'anno 1585. Modona 1692. 4.

Angeli a S. Francisco Sacrarium Privilegiorum Seraphico Ordini concessorum, Duaci 1636. & Catalogus scriptorum Anglorum Seraphici Ordinis. ibid. 1649. 4.

Francisci Gonzagæ, Episcopi Mantuani, de origine Seraphicæ Religionis ejusque progressibus. Romæ 1587. fol. & Venetiis 1607.

Francisci Haroldi &c.

Editum a *Thoma Hearne* Oxoniæ 1726. 8. scriptum, the antiquities of the English Franciscans.

Hilarion de Nolay, Capucinus, qui Gallice edidit gloriâ tertii Ordinis S. Francisci, sive Historiam originum ejus progressuumque. Lugduni 1694. 4.

Fran-

Francisci Lanovii, Parisini, Chronicon generale Ordinis Minorum, Paris. 1631. fol.

Marci Ulyssiponenfis Chronicon Ord. Fratrum Minorum, Tomus I. & II. Lusitanice. Ulyssipone 1556. & 1562. fol. & utrique 1615. fol. Tertius Hispanice ad Philippum II. Salmanticae 1570. fol. De Hispanica primorum Tomorum, Italica & Gallica versione vide Nicolaum Antonium Tomo 2. Bibliothecæ veteris Hispanæ pag. 69.

Benedicti Mazzaræ, Sulmonensis, de sanctis & illustribus Franciscanis, Venet. 1676. 4. Italice.

Arturi du Monstier, sive *de Monasterio*, Martyrologium Franciscanum Observantium, Discalceatorum, Recollectorum, Conventualium, Capucinorum, Clarissarum, Urbanistarum, & Tertiariarum utriusque sexus tam Secularium quam Regularium, Paris. 1638. fol.

Christophori Moreni de claris familiae S. Francisci Viris, Hispanice. Vide Nicolaum Antonium Tomo 1. Bibliothecæ novæ Hispanæ pag. 189.

Didacus Navarrus vertit Hispanice ex Lusitanico Tomum I. Chronici *Marci Ulyssiponenfis*. Compluti 1566. fol.

Rodol-

Rodolfus Osvalter de Scriptoribus Ordinis Minor. A. 1559. 4. non nisi ex Labbeo mihi notus.

Antonii de Orvieto Cronologia della Provincia Serafica Riformata dell' Umbria, o d'Assisi, divisa in tre libri. Perusia 1717. 4.

Franciscus de Pisa, Toletanus, cujus Catalogus Sanctorum & Virorum illustrium tertii Ordinis Franciscani lucem vidit Hispanice Toleti 1617. 4.

Benedicti Puccii, Ordinis Camaldulensis, Compendio delle Chroniche de' frati Minori. Venet. 1608. 8.

Ludovici de Rebollo Chronicon generale S. Francisci & Apostolici ejus Ordinis. Hispali 1598. & 1603. fol. Hispanice duobus Voluminibus, cum Catalogo Sanctorum & Virorum illustrium ejusdem Ordinis.

Petri Rodolphi, Tossiniacensis, Historia Seraphica libris III. Venetiis 1586. 1595.

Philippus de Sosa vertit ex Lusitanico Tomum secundum Chronici *Marci Ulyssiponen*sis.

Henrici Sedulii elogia Sanctorum ex tribus S. Francisci Ordinibus, addita eorum imaginibus ære descriptis Antwerpiae 1602. Historia Seraphica, sive Sanctorum
Tom. 2. O O

clorum Ordinis Franciscani Vitæ cum doctis. ibid. 1613. fol.

Chronica Serafica escrita por el P. Fr. Eulèbio Gonzalez de Torres, Chronica General de la Regular observancia. Quinta parte. En Madrid en la imprenta de la vinda de Juan Garzia Infanzon, A. 1719. in fol.

Sexta parte, apud eandem viduam, A. 1725. in fol.

Septima parte, apud eandem viduam, A. 1729. in fol.

Henrici Willoti, Leodiensis, Athenæ Orthodoxorum sodalitii Franciscani, Leodii 1598. 8. Antwerpia 1600. 8.

Lucas Waddingus in Scriptoribus Ordinis Minorum & Syllabo Martyrum ejusdem Ordinis, Romæ 1650. fol. & in vasto Annalium Ordinis Minorum opere, quorum primus Tomus in A. 1250. secundus in 1300. tertius in 1350. quartus in 1400. quintus in 1450. sextus in 1475. & septimus in 1500. desinit. Lugduni 1625 - 1648. fol. Tomus octavus, nonus, decimusque, quibus ad suam ætatem perducere Annales illos voluit, lucem quod sciam non viderunt. Necdum spes impleta quam A. 1711. jam moverunt Diarii Eruditorum Italiae auctores Tom. VII. pag. 489. quorum verbis hunc elenchum finire placet.

Il P. *Antonio Melissano di Macro*, de' Minori Osservanti Riformati già Lettore di Teologia, Provinciale, e Cronista del suo Ordine, ebbe commissione dal suo Generale di supplire, e continuare gli *Annali* della sua Religione già compilati in otto volumi in foglio dal celebre Luca Wadingo. La morte impedì a questo Padre di terminare, e di porre in luce questi suoi *Supplementi*, che egli pensava di dare in molti volumi; e probabilmente i suoi scritti sarebbero andati a male, se il P. *Antonio - Maria di Torre*, d'Aosta, Religioso del medesimo Ordine, al quale li 10. Maggio dell'anno 1705. fu commessa dal P. Ildefonso di Biezma suo Generale la stessa carica di Cronista, non si fosse presa la cura di raccoglierne le memorie confusamente disperse; il che fedelmente egli fece in un grosso volume in foglio di pagg. 523. senza le prefazioni, e la tavola, il quale si finì di stampare nel decorso anno con questo titolo: *Annalium O. M. Supplementa ab admod. R. P. Fr. Antonio Melissano de Macro, O. M. Strictæ Observ. Reform. ec. ab anno 1213. usque ad annum 1500. collecta. In lucem edita per F. Antonium Mariam de Turre, ab Aug. Prætoriam, ec.* Si spera, che questo Padre ci darà un giorno la continuazione de' medesimi

desimi Annali dall' anno 1500. fino a' nostri tempi.

FRANCISCUS *de Abbate*, sive ut Waddingo pag. 111. *de Abbatibus*, de Civitate Astensi, Ordinis Minorum. Hujus Postillas super Evangelia Dominicalia totius anni & Sermones Quadragesimales memorat Sanderus in Bibliotheca Belgica MS. pag. 180.

FRANCISCUS *de Accoltis*, Aretinus, Jurisconsultus circa Annum 1300. supra T. 1. pag. 9.

FRANCISCUS *Accursius*, Florentinus Jurisconsultus, coryphæus glossatorum Juris celeberrimus, qui diem obiit Bononiæ A. 1259. De eo Nicolaus Hieronymus Gundlingius in historia postuma Eruditionis, edita Germanice Tomo 1. pag. 1786. seq. & Julius Niger in historia scriptorum Florentinorum pag. 181. qui diversum ab hoc *Accursium* Azonis discipulum pag. 1. seq. fingit Francisci hujus Parentem.

FRANCISCUS *Accursius*, Francisci superioris filius, de quo ut de *Cervetto* fratre dixi Tom. 1. pag. 9. Ab Eduardo I. sollicitatum, in Angliam ut veniret Anno 1276. notavit Seldenus ad Fletam pag. 526. Sed Bononiæ obiisse constat eodem cum patre tumulo conditum.

FRAN-

FRANCISCUS *de Aggregatis*, Cremonensis, Ordinis Minorum, Episcopus ab Anno 1403. Bergomensis, Concilio Constantiensi An. 1414. interfuit, obiitque Bergomi An. 1427. Ejus *Orationes*, aliquot in Concilio illo habitas Willotus, Waddingusque memorant.

FRANCISCUS *Albertinus*, Florentinus scriptor libri de Mirabilibus veteris & novæ Romæ An. 1505. De laudibus Florentiæ & Saonæ An. 1509. De stationibus & reliquiis Urbis, ad Imperatorem Maximilianum. Vide Vossium & Julii Nigri historiam scriptorum Florentinorum pag. 181.

Antonius FRANCISCUS Patavinus, *Doctor* five *a Doctoribus*, Jurisconsultus insignis docuit ab Anno 1465. Patavii, & Ferrariæ per annos tres & quinquaginta, cujus celebrantur additiones ad Abbatem Panormitanum & ad Alexandrum Imolensem. Obiit An. 1528. annos natus LXXXVI. Vide Pancirollum III. 52. de interpretibus Juris.

FRANCISCUS *de Aqua putrida*, Neapolitanus, Philosophus: Ordinis Minorum circa Annum 1340. scripsit Compendium Conclusionum universæ Philosophiæ, five *Diadema Philosophorum* de reconditis Naturæ arcanis. Vide Waddingum

dingum pag. 111. & Nicolai Toppi Bibliothecam Neapolitanam pag. 87.

FRANCISCUS *Asculanus*, Ordinis Minor inter Scholasticos *Doctore Succincti* celebratus titulo, circa Annum 1340. scripsit Waddingo pag. 112. teste: *In quatuor libros Sententiarum, Reportata in eosdem, Opus Contradictionum, & Improbationes quasdam*, ni fallor contra Johannem XXII.

FRANCISCUS *de Bachone*, sive *Bachone*, Gerundenſis Catalanus, Carmelita circa Annum 1448. scripsit *Repertorium Predicantium, & super Sententias* libros IV. Vide Alegrii paradilum Carmelitici doctoris pag. 349. & Nicolai Antonii Bibliothecam veterem Hispanam Tomo 1. pag. 114.

FRANCISCUS *de Belluno*, Italus Trevisanus, Ordinis Predicatorum circa Annum 1342. Parisiis libros Sententiarum interpretatus, scripsit Commentarios in *Genesim, in Jobum & Tobiam*, MStos Bononiæ apud Dominicanos. Superstes adhuc An. 1352. Vide Jacobum Quesnel Tom. 1. pag. 640.

FRANCISCUS *Cesar*, sive de Keyſere Dixmundanus Flander, Ordinis Cisterciensis, libros Magistri Sententiarum narravit Parisiis, & deinde Religioſi
Man

Mariæ de Dunis, in Flandria diem obiit An. 1294. Præter *Commentaria* in jam dictos *Sententiarum libros*, Carolus de Vilch pag. 111. memorat ejus *librum de tribus votis monasticis*, & *Vitam S. Bernardi* scriptam Carmine atque editam Parisiis 1483.

FRANCISCUS *Camenus*, Perusinus, cujus hymnus Sapphicus in *S. Nicolaum Peregrinum*, Tranensem Apulum, defunctum A. 1094. Sanctisque adscriptum A. 1098. exstat in Actis Sanctorum 2. Junii, T. 1. pag. 253. quem Papebrochius non diu post Canonisationem, certe ante A. 1117. compositum esse annotavit. Incipit: *Sidus ô Cæli Nicolae fulgens Magne protector populi Tranensis &c.*

FRANCISCUS *e Candia*, Ordinis Minor. *Doctor fertilis* nuncupatus, cujus nihil nisi commentarios in IV. libros *Sententiarum* Waddingus pag. 114. memorat.

FRANCISCI Monachi *Carthusiensis* Epistola ad *Aynardam* Priorissam domus Bertandi Ordinis Carthusiensis circa Annum 1440. Vitæ formulam ei præferens, in Edmundi Martene Tom. 1. *Anecdotorum* pag. 1790-1801.

FRANCISCUS Reformator Monasterii *Castellensis* Ordinis S. Benedicti, circa Annum 1405. Opusculum *de Monacho ad exemplum Christi crucifixo* edidit Bernhardus Pez in Bibliothecæ Asceticæ Tomo IX. pag. 179. illique pag. 217. subjunxit Ejusdem *libellum Epistolarem Questionum Regularium de Vita Sanctimonialium Virginum*, ad Magistrum Nicolaum Prolvin.

FRANCISCUS Dantis, *Castilioneus* supra Tom. i. p. 997.

FRANCISCUS *Delbenius* Veronensis circa Annum 1500. cujus opus de familiis Veronenfibus a Vossio pag. 674. celebratur.

FRANCISCUS *Eximenez*, Ordinis Minor. infra, XIMENEZ.

FRANCISCUS *Fabrianensis*, Ordinis Minorum, qui An. 1322. diem obiit, scripsitque præter *Sermones* multos *Artemque Prædicantium*, Tractatum *de Officio & dignitate Prelati & Sacerdotis Evangelici*, & alium *de veritate & excellentia indulgentiæ S. Mariæ de Portiuncula*.

FRANCISCUS *Ferrariensis*, Ordinis Prædicatorum, circa Annum 1500. Scripsit *Vitam B. Osannæ Mantuanæ* libris VI. Mediolani 1513. itemque alia in Thomam

man & in Aristotelem. Vide Voffium pag. 676.

FRANCISCUS *Florentinus*, cognomento *Paduanus*, Ordinis Minorum, post medium Sæculi XV. a Nicolao V. usque ad Sixti IV. tempora floruit, & teste Waddingo pag. 118. & Julio Nigro in historia scriptorum Florentinorum pag. 207. composuit:

Christianarum institutionum librum ad Braccium Martellium, Florentinum, in XL. capita distinctum.

De excellentia conditionis humane.

De Divinis item operibus.

De lapsu hominis. Præfatio incipit: *Cæperam, amantissime Bracci.*

Librum de Astrologorum parvipendendis judiciis, ac de incantatoribus, & divinatoribus nullo modo ferendis, ad Inquisitores hæreticæ pravitatis, & ad Nicolaum V. Pontificem Maximum.

Breviloquium, ac de Epidemia ad Petrum Cosmi filium Medicem.

De insensata cura mortalium ad illusos hujus vitæ amatores. Proponens decem illusiones. Incipit: *Cum quotidie mecum cogito.*

Tractatus de floccipendendo vulgo, & contemnendis ejus ineptiis, & de quidditate fortune.

Tractatum de B. Francisco, Assisiense.

Extat ejusdem *Epistolæ gratulatoriæ ad Sixtum IV. & ad Petrum Medicem.* Incipiunt: *Felicissime Pastor.*

Præterea *Orationes* coram Summis Pontificibus habitæ.

Hæc omnia, Julio Nigro teste, MSta in Bibliotheca Franciscana Conventus S. Crucis Florentini.

FRANCISCUS *Georgius*, Venetus, infra,
GEORGIUS.

FRANCISCUS *Gothus*, Ordinis Minorum, Theologiæ Professor, scripsit *Compendium Biblicum*, singula capita Divinorum librorum quaternis dimetris Jambicis perstringens, quorum hoc specimen apud Waddingum pag. 120.

*Ante fit, lux producitur,
Dividens aquas congregat,
Ornatus factis additur,
Producta Adæ subjungat.*

FRANCISCUS *Gravanus*, Genuensis, (Possevino & Cangio corrupte *Gratianus*,) Ordinis Prædicatorum circa Annum 1312. cujus memorantur Postilla & Collationes in *Evangelium Lucae*, *Sermones* in Dominicis, *Quadragesimam* & de Sanctis, nec non *Opuscula* alia. Vide Jacobum Qvetif Tom. 1. pag. 517.

FRAN-

FRANCISCI *de Luchanis* librum *de Justitiis* MStum evolvit Cangius in Codice Regio 1837.

FRANCISCUS *de Marchia*, Picenus, (non Pisanus, ut legas apud Jacobum le Long, pag. 730. Bibliothecæ Biblicæ,) Ordinis Minorum, scripsit, Waddingo pag. 122. teste, *Commentaria in IV. Evangelistas, in IV. libros Sententiarum, & in Aristotelis Physica atque Metaphysica.*

FRANCISCUS *Martini*, Carmelita, Barcinonensis Catalanus circa Annum 1390. scripsit *Compendium Veritatis de immaculata conceptione B. Virginis, Tractatibus septem distinctum*, editumque a Petro Alva & Astorga una cum aliis de eodem argumento scriptoribus. Vide Nicolai Antonii Bibliothecam veterem Hispanam Tomo 2. pag. 116. seq. & novam Tom. 2. pag. 134.

FRANCISCUS *de Mayronis*, Gallus, ex opido Vallis Barcinonensis, Diœcesis Ebrodunensis: Scoti discipulus, inter Scholasticos *Doctores illuminati* notus appellatione, nec non *Magistri Abstractionum, & Doctores acuti*: Ordinis Minorum, defunctus Placentiæ An. 1325. Scripta ejus ex Waddingo & Warthono referre placet:

Commen-

Commentarii in Genesin. Incipiunt: *Quia secundum vulgatissimum.* Habentur in Bibliotheca Conventus Leodiensis Ord. Minorum M. S.

In primum Sententiarum, Basileæ 1489. fol.

In quatuor libros Sententiarum. Venet. 1504. 1520. & 1507. per Mauritium de Hybernia cum *Quodlibetis.*

Reportata in librum secundum Sententiarum.

Reportata in quartum Sententiarum, quæ, inquit Waddingus, penes me habeo nitido charactere exarata usque ad distinctionem 43. Incip. *Samaritanus, vulnerato apparens.*

Epitome in libros naturales Aristotelis. In Universalia & Prædicamenta. Venetiis 1517.

Quadragesimale, quod Venetiis a Bernardino Novariensi excusum est, Anno 1491.

Postillæ per Annum.

De festivitibus Beatæ Mariæ, Sermones.

De festivitibus Sanctorum, Sermones. Proderunt Venetiis apud Peregrinum Pasqualium anno 1493. Basileæ 1498. & habentur MSS. in archivo Servitarum Florentiæ, in codice pergamineo simul cum vita Beati Philippi Benitii.

Super

Super Missus est, lib. 1.

Determinatio paupertatis Christi, & Apostolorum, de qua acriter sub supradicti Johannis XXII. tempore disceptabatur.

De virtutibus, & vitiis capitalibus. Incipit: *Circa multiplices mansiones*. Habeo, inquit Waddingus, in nostra secretiori Bibliotheca manuscripta.

De articulis fidei. Incipit: *Circa articulos*.

De decem præceptis explicatio. Prodiit Parisiis apud Johannem Frelonum, anno 1619.

Theologicæ Veritates, sive Compendium librorum S. AUGUSTINI de Civitate DEI. Tolosæ 1488. & Venetiis 1489. una cum THOMÆ Anglici in eosdem commentariis.

Commentaria brevia in ejusdem sancti Doctoris librum Confessionum.

In librum de Mirabilibus Sacræ Scripturæ.

In libros Retractionum.

In libros diversarum Questionum.

In librum contra Epistolam Fundamenti, & in alios nonnullos.

Commentarii breves in Dionysii Areopagite librum de Mystica Theologia; quos, ut adhiberet, rogavit Robertus Rex Siciliae.

Comment-

Commentarii in aliquot libros D. Anselmi.

Tractatus variis, scilicet

De Baptismo.

De Angelis.

De humilitate.

De suffragiis mortuorum.

De pœnitentia.

De indulgentiis. Istum, inquit Waddingus, habeo MStum, in quo quidem egregie & clare hanc materiam pertractat.

De jejunio.

De Corpore Christi.

De septem donis Spiritus Sancti.

De ultimo Judicio.

Commentarius in Orationem Dominicam.

Alius in Canticum Magnificat. Omnes hos Tractatus excudit Basileæ Jacobus Pfortzen A. 1498. Scripsit etiam

Quodlibeta.

Tractatum de formalitatibus.

De primo principio.

De Divinorum Nominum explanatione.

De univocatione entis. Quæ universim a Mauritio Hibernico correctæ prodierunt, simul cum Commentariis in quatuor libros Sententiarum, Venetiis, expensis Hæredum Octaviani Scoti, an-

no 1507. 1520. 1569. Composuit insuper opus inscriptum:

Conflatile, id est, variae Quaestiones, de distinctionibus, relationibus, signis naturae, & formalitatibus.

Mille quingentas quaestiones de variis locis Sacrae Scripturae & dubiis Theologicis. Incipiunt: Utrum Christus secundum naturam humanam.

Interrogationes circa varias, difficilesque materias. Incipiunt: Licet multi probatissimi viri. Utrumque hoc opus habeo, inquit Waddingus, apud me manuscriptum in uno volumine, quod Fr. Franciscus Ferrariensis in sua patria exscripsit anno 1456.

Sermones de Sanctis, quos etiam habeo manuscriptos, incipiunt a festo S. Andreæ, & ab illis verbis: Ambulans JESUS juxta mare. Prodierunt Venetiis 1493. & Basileæ 1498.

FRANCISCUS *de Mileto*, Florentinus sub sæculi XVI. initia, cujus sententiam de Antichristo confutatam a Paulo ORLANDINO, Monacho Camaldulensi, memorat Johannes Mabillonius in Itinere Italico pag. 170. *Exstat in Cænobio Angelorum apud Florentiam, Ambrosii viri eruditissimi & aliorum Camaldulensium Patrum*

Patrum insigniorum secessu illustri aliud opus Pauli Orlandini, Monachi ejusdem Canobii, & postea Ordinis præpositi generalis, dictum Heptaticum, inscriptum Antonio Puccio, Episcopo ab Anno 1518. Prætorienti & Nuncio Apostolico ad Helveticos. Argumentum est de virtutibus & de triplici Theologia, conjuncta, discreta & mixta, de interpretatione Scripturarum sanctarum contra vanos ariolos: e quibus arguit nonnullos, qui jactitabant, Anno DOMINI M D X X X. Antichristum esse prædicaturum, & Ecclesiam Catholicam penitus extinguendam: quorum hominum probationes vanissimas esse demonstrat. Agit vero præcipue contra quendam Astrologum Cremonensem, & contra alium Florentinum, qui Franciscus de Mileto vocabatur, duosque præcipuos conscripsit libros, quorum alteri Convivium, alteri Quatrivium titulos dedit. Porro auctor in eo refutando ait se Theologorum Parisiensium more, decem ejus argumenta proferre; ac postea totidem regulas, quibus Mileti argumenta refutantur.

FRANCISCUS Niger, Presbyter Venetus circa Annum 1480. cujus Grammaticam & Epistolas laudat Trithemius cap. 848. Exstat etiam ejus libellus de modo ut ipse vocat epistolandi.

FRAN-

FRANCISCUS Parmenus JCtus circa An-
num 1226. Ferrariæ.

FRANCISCUS *Passaviensis*, sive *Patavien-*
sis, cujus *Orationem de S. Leopoldo* * An.
1487. habitam, post veterem editionem
in Italia, & Surium 15. Novembr. edidit
Hieronimus Pez in scriptoribus rerum
Austriacarum T. 1. p. 577.

FRANCISCUS, Patricius Venetus, qui
A. 1454. obiit. Vide supra T. 1. p. 456.
in *Francisco* BARBARO.

FRANCISCUS *de Paz*, sive *de Pace*, Hi-
spanus, Mercenariorum instituto addi-
ctus, cujus librum *de Regia potestate*, &
Commentarios in libros Regum memorat
Nicolaus Antonius Tom. 2. Bibliothecæ
veteris Hispanæ p. 263.

FRANCISCUS *Petrarcha*. Infra, PETRAR-
CHA.

FRANCISCUS *Philelfus*, infra, PHILEL-
PHUS.

FRANCISCUS *Pipinus*, Bononiensis, Or-
dinis Prædicatorum, clarus circa An-
num 1315. non modo *Marci Pauli* Ve-
neti † Iter Orientale ab Anno 1250. ad
1268.

* Vide Vossium pag. 612.

† Nicolai Pauli Patris cum Maseo fratre: & de-
inde Nicolai ejusdem cum Marco Paulo,
filio.

1268. & ab Anno 1269. ad 1295. Latine vertit ex Italico, sed & ipse scripsit *de locis Terræ Sanctæ a se visitatis* A. 1320. Hic liber MStus memoratur ab Antonio Sandero in Bibliotheca Belgica MSta pag. 284. una cum *Marci Pauli de mirabilibus, sive de conditionibus & consuetudinibus Orientalium Regionum*, quæ ipsa est versio Francisci, sed hæcenus inedita librorum trium Marci Pauli Veneti de Regionibus Orientalibus. MSta adhuc superstes in pluribus Bibliothecis, ut docet Jacobus Qvetif Tomo 1. de scriptis Dominicanorum p. 535. seq. Prologum & initium ex MSto Berolinensi vulgavit Andreas Mullerus, & ex Codice Regio Parisiensi Qvetifius. Incipit versio: *Tempore quo Baldum Princeps sceptrum*. Alia Latina interpretatio nescio cujus scriptoris est, quæ separatim primum edita, deinde in novo Orbe Simonis Grygnæi pag. 330. Basileæ 1532. fol. ac deinde sæpius: præcipue singulari cura Andree Mulleri, Gressinghagii, una cum Haithono Armeno vulgata est Colonæ Brandenburgicæ 1651. 4to. Incipit: *Balduino Principe inclum regni Constantinopolitani sceptrum tenente*. Exstat quoque typis exscripta ista Pauli Veneti lucubratio *Italice* in Joh. Baptista T. 2. Ramusii A. 1553. nec non Sam. Purcha

chaffi & aliorum similibus collectionibus, sed dubium adhuc videtur sitne ipsa Pauli originaria lucubratio, an interpretis nescio cuius versio ex Latino, sicut aliarum quæ feruntur interpretationes ejus *Anglicæ, Gallicæ, Lusitanicæ, Hispanicæ, Germanicæ, Belgicæ*. Commentarium in Paulum, quem promittit Andreas Müllerus pag. 98. dissertat. de Chataja, non vidisse lucem, dolebunt mecum, qui Müllereri eruditionem noverunt.

Idem Franciscus Pipinus ex Gallico vertit *Bernhardi Thesaurarii* librum *de acquisitione Terræ Sanctæ* ab Anno 1095. ad Annum circiter 1230. quam versionem in lucem dedit celeberrimus Muratorius in scriptoribus rerum Italicarum Tomo VII. pag. 657. Ejusdem *Chronicon* ab Anno 1176. ad Annum circiter 1314. Tomo IX. p. 581.

FRANCISCUS *Pisanus* Jurisconsultus, Baldi præceptor, docuit in patria & Perusii circa A. 1335.

FRANCISCUS *de Platea*, Bononiensis, Ordinis Minorum, Juris Canonici consultus circa Annum 1442. Scripsit, ut notat pag. 132. Waddingus:

De restitutionibus. Incipit: *Utrum Restitutio sit de necessitate salutis*. Venetiis 1494.

De Censuris, & præsertim de Excommunicatione. Incipit: Quæro, qui sunt casus excommunicationis majoris?

De Usuris. Incipit: Usura primo, scilicet in contractu mutui. Hæc tria opuscula habeo; inquit Waddingus, penes me MSta.

De actu matrimoniali, quando possit fieri sine peccato, & quando non. MS. in Bibliotheca Paulina Lipsiensi. Vide Catalogum B. Felleri p. 174.

De Censura Ecclesiastica, & de usuris liber alter, qui impressi sunt Patavii Anno 1473.

Summam Mysteriorum Christianæ Fidei.

Sermones varios.

FRANCISCUS *Poggius*, infra, **POGGIUS**.

FRANCISCUM *Ragatium*, Cremonensem, qui Concilio Constantiensi An. 1414 interfuerit, Episcopum Bergomensem, defunctum A. 1470. Waddingus pag. 134 confinxit ex *Francisco de Aggregatis*, de quo supra p. 581.

FRANCISCUS *Rubeus* de Pignano, Picinus, Ordinis Minorum, circa Annum 1300. scriptor Commentariorum in primum Sententiarum Scoti.

FRAN

FRANCISCUS *de Sylvestris*, Ordinis Prædicatorum, supra, *Ferrariensis*. Hujus opusculum de libertate Evangelica edidit Claudius de Spina, Parisiis 1552. forma minore.

FRANCISCUS *Thomasius* ab Anno 1428. ad Annum 1440. continuavit Historiam Senensem, quam ab Anno 1402. descripserat proavus ejus *Johannes Bandinus de BARTHOLOMÆIS*, deductam per PETRUM *Russum* ad Annum 1468. Edidit laudatissimus Muratorius Tomo XX. scriptorum rerum Italicarum.

FRANCISCUS *de Toletis* circa Annum 1480. scriptor Commentarii Theologico-Juridici *contra eos, qui ad dividenda & conferenda privatis factionibus regna impotenter aguntur*. Vide Nicolai Antonii Bibliothecam veterem Hispanam Tom. 2. pag. 202.

FRANCISCUS *Vercellensis*, Jurisconsultus, in patria docuit circa Annum 1228. atque *Decretales* illustravit Commentario.

FRANCISCUS *Ximenius*, infra, XIMENIUS.

FRANCISCUS *Zabarella*, infra, ZABARELLA.

FRANCO Abbas secundus Afflighemensis in Brabantia ab Anno 1109. ad 1130. scripsit adhuc Monachus ad decessorem suum *Fulgentium*, Abbatem Afflighemensem, libros XII. *de Gratia*, seu *Beneficentia DEI*, prodire Antwerpiæ 1565. Friburgi 1620. qui præmissa Fulgentii, quæ eum rogat, Epistola leguntur in Bibliothecis Patrum Colonienſi Tomo XII. & Lugdunenſi Tomo XXI. pag. 293 - 327. Sub extremum libri XII. pag. 326. exstat Carmen elegiacum, quod signavit Henricus Gandavenſis cap. 39. ac Tritheimus cap. 367. & II. 104. illustr. Benedictin. cum Franconem *de statu futurae Glorie*, metricè scripsisse perhibent, & Caveus præter rem putabat intercidisse: Leyſerus verſus libris de Gratia DEI ſubjectos ab illo ſcripto præter rem diſtingvit. Quoniam breve eſt, etiam hoc loco cum bona, ut ſpero, venia Lectoris legetur.

FRANCO, Abbas Afflighemensis,
de ſtatu futurae Gloriæ.

Lucius ibi nullus reſonat, quia nec dolor ullus:

Nil ibi, quod pigeat, tedeat, aut pudeat:

Nos

*Non ibi peccatum, quod possidet hic do-
minatum.*

*Quod servit vitio, non ea scit regio.
5 Cunctis invisa mors, ipsa nec est ibi
visa*

*Nec metuenda tibi: vita perennis ibi.
Non opus est aratris illic, aut imbribus
atris*

*Semina, qui foveant arida ne per-
eant.*

*Om nibus est unus panis, mirabile mu-
nus,*

10 *Quem semper comedas, nec comedens
minuas.*

*Mirum, sed verum: facies illic nova
rerum,*

*Qui vere cibus est, panis ibi DEUS
est.*

*Anxietas, pestis, morbus, langvor, pro-
cul estis:*

*Terigenas premitis, cœlicolas fugi-
tis.*

15 *Qualis ibi vestis sit, adest sacra pagina
testis.*

*CHristo vestitur, qui lavacro ablu-
tur.*

Hanc custodieris, nudus non invenieris.

*Nunc clarus sola, tunc in utraque
stola.*

*Urbs ex æterno stat in illo monte su-
perno:*

20 *Quæ quam clara gerat mœnia , quis
referat ?*

*Vallatur muro quadro , nunquam rui-
turo.*

*Stat suffulta fide , non alio lapide.
Turribus est fortis , duodenis pervia por-
tis ,*

*Perpetuo claret lumine , nocte caret.
25 Pax ibi tranquilla , nullus metus hostis
in illa ,*

*Gaudet turba pia perpetue letitia.
Concurrunt gentes , nullus vetat ingre-
dientes ,*

*Promissaque sibi sorte fruuntur ibi.
Accelerant quique , celeri pede , perfaci-
lique ,*

30. *Fertur turba senum , mixta choro ju-
venum.*

*Convocat hinc cives ad præmia , gratia
dives ,*

*Ut quotquot veniant , debita perci-
piant.*

*Erogat his dona , datur unicuique co-
rona.*

*Sanguine purpureus clarus ibi cu-
neus.*

35 *Durius afflictus , præclarius est & ami-
ctus ,*

*In turba nivea , veste micans rosea.
Sunt quoque clara satis tunc præmia vir-
ginitatis :*

Carnis

*Cornis ab illecebris libera, fit cele-
bris.*

*Ob meritum magnum niveum sequitur
comes agnum,*

40 *Ac removens speculum, figit in hunc
oculum.*

*Hoc visu mentem sic explens esurien-
tem,*

*Ut sibi quod doleat defore, nil ma-
neat.*

*Felices cuncti tam largo munere fun-
cti,*

*Ut tantum capiant, plus nihil ut cu-
pant.*

45 *Talibus, in cœlis donatur quæque fide-
lis:*

CHristi corde pio deditus obsequio.

*Tanta suis natis confert pia gratia gra-
tis,*

Ipsius donum credimus omne bonum.

*Sed percunctaris, si gratis, quid merea-
ris?*

50 *Ipsum velle tuum, noveris esse suum.*

Exstat præterea Franconis hujus *Episto-
la duplex Tomo XXI. Bibliothecæ Pa-
trum pag. 327. Quod Monachus abjecto ha-
bitu non possit salvari. Et pag. 328. ad
Moniales ac sorores in Bigardis ad fore-
stum, Consolatoria. Tractatum de cursu
vitæ spiritualis per distinctiones XII. si-*

ve Tomos digestum, quem Oudinus Tomo 2. pag. 959. memorat, non puto diversum a libris XII. de Gratia. Sed apud eundem Oudinum laudantur etiam Franconis MStæ lucubrationes duæ, una *de jejunio quatuor temporum*, & altera *de laudibus B. Mariæ Virginis*.

FRANCO Scholasticus *Leodiensis*, ab Affligemensi Abbate utique * distingvendus circa Annum 1050. scripsit ad Hermannum secundum, † Colonia Archiepiscopum, *de quadratura Circuli*, & alium *de ratione computi*, teste Sigeberto cap. 164. Fertur & *in sacris Scripturis* nonnullos composuisse Tractatus, teste Trithemio cap. 346. sed qui negat ad notitiam suam illos pervenisse.

FRANCOFURTENSIIUM Dominicanorum Annales ab Anno 1306. ad 1500. scriptos a Petro HERP, Ordinis Prædicator. edidit V. Cl. Henricus Christianus Senckenberg in Tomo secundo Selectorum Juris & Historiarum Anecdotorum, Francofurti 1734. 8. Idem Tomo primo dedit *Diplomatarium Francofurtense* & Statuta Francofurtensia An. 1352. seq. sed Germanice pleraque: & pag. 507. seq. Histo-

* Dubitat Clarissimus Caveus.

† Hermannus II. Archiepiscopatum Colon. gessit ab Anno 1036. ad 1055.

Historiam Juris statutarii Reipublicæ Francofurtensis, quam ipse composuit, & pag. 634. seq. .Varia ad Judæos Francofurtenses & Fridbergenses spectantia. Atque in prolegomenis differit de historicis rerum Francofurtensium antiquioribus, ENTRANDO, *Petro* HERPIO, *Philippo* SCHURGIO, *Bernhardo* ROHRBACH, *Johanne* LATOMO, *Michaële* SCHAUBILLERO, *Wolfgango* KOENIGSTEIN, *Laurentio* BULLA, *Caspere* CAMENZ, & de recentioribus *Johanne* Friderico Faustio ab Aschaffenburg, & *Johanne* Maximiliano zum Jungen, *Caspere* Sagittario, *Achille* Augusto von Lersner, *Gebhardo* Floriano, *Philippo* Ludovico Anthæo aliisque.

Joannes de FRANCFORDIA, infra, JOANNES.

Theodoricus FRANCONIS, vide, THEODORICUS *Pauli*.

FRECULFUS ex Monacho Ordinis Benedictini & Abbate Fuldensi Episcopus ab Anno 823. ad 851. in Gallia Lexoviensis, scripsit *tomos duos Chronicorum*; quorum * prior in VII. tributus libros ad ELISACHARUM, Præceptorem suum, quem

* Solum priorem Tomum inspexit Sigebertus c. 90. & Trithemius cap. 259.

quem *Venerandum Sacerdotem* * appellat, a conditione primi hominis usque ad Christi nativitatem Domini, sive Annum Mundi 5129. Tomus posterior dictus Judithæ, Ludovici Pii secunda Coniugi, libris quinque a Christi Servatoris nativitate ad Bonifacium III. qui Papatum gessit ab Anno 607. Qui exstant Chronici Freculfiani libri duodecim prodire Colonia 1539. fol. ex Egenolphi officina, & emendatiores ex Commeliana 1597. 8. nec non in Bibliothecæ Patrum auctario Parisiensi 1639. & in Bibliothecæ Patrum Colonienfis Tomo IX. & Lugdunensis Tomo XIV. pag. 1051. Anonymo Mellicensi cap. 64. hic est *Fricholphus, Episcopus scientia doctrinaque præcipuus*, quem præter *veraces historiarum ab exordio Mundi usque ad tempora Nortmannorum*, ait scripsisse *explanationes in Genesin*. Sed RABANUM Maurum quidem hortatus Freulfus fuit, ut *explanationes in Genesin* componeret, sicut ex *Epistola* Freculfi ad Rabanum constat, quæ in Tomo secundo Rabani Operum præmittitur libris quatuor huius enarrationum in Genesin, quos præmissa Epistola, Freulfo relegendos & examinandos Rabanus misit & dedicavit.

FRE.

* in Carmine hexametro, quod ad eundem Elischarum præmittitur.

FREDEGARIUS patria Burgundus, Scholasticus, post Gregorium Turonensem scriptor, parum politus licet, Historiæ Francicæ præcipuus, clarus circa Annum CHristi 641. de cuius opere, editionibus & continuatoribus breviter referam, quæ post Freherum, Canisium, Chesneum, viri docti Lambecius, Adr. Valerius, * Ruinartus, Jacobus Basnagius & Jacobus le Long † annotarunt. Scripsit Fredegarius *Chronicon* ab Orbe condito usque ad annum secundum Clodovei II. sive Annum CHristi 641. *libris quinque*. Priores *libri I. II. III.* MSti sine nomine auctoris in Bibliotheca Cæsarea, ab Adamo narrationem deducunt usque ad tempora Justiniani, & Belisarii ab Ucelino †† victi mortem, hoc est ad Annum CHristi 561. *Prefationem* ex Codice Cæsareo edidit Lambecius Tomo 2. p. 850. & *postremum caput libri tertii* pag. 851. seq. unde patet ** eisdem esse tres libros,

* Dissertat. de Fredegario ejusque operibus, Tomo 2. historiæ Francorum pag. 443. Vide & Dominicum de Colonia Tom. 2. hist. litt. Lugd. pag. 43.

† Bibliotheque Historique de France num. 6606. seqq. qui num. 6612. etiam Apologiam Fredegarii a Renato Auberio Vertoto scriptam memorat.

†† Lambec. a *Bucelino*.

** Adde Sandium ad Voss. pag. 472. seq. edit. a me curata.

bros, quos sub titulo *Collectionis Historie
 Chronographice* edidit Henricus Canisius
 Tomo 2. Antiquarum Lectionum p. 569.
 (editionis novæ Balaſagianæ Tomo 2.
 pag. 154 - 194.) Liber primus ex *Fastis
 Africano*, (vel *Hippolyto* potius) exſtat et-
 iam emendatior in Labbei Bibliotheca
 nova MSS. Tom. 1. pag. 298. *ſecundum*
& tertium ex IDATIO magnam partem
 mutuatum ſe Auclor profitetur. *Liber*
quartus Epitome & ſupplementum eſt li-
 brorum ſex primorum GREGORII Tu-
 roneniſis (qui THOROMACHUS vitioſe
 dicitur) & in morte Chilperici deſinit,
 hoc eſt in Anno Chriſti 584. Prodiit in
 Freheri ſcriptoribus rerum Francicarum
 pag. 90. Andreæ du Cheſne Tom. 1.
 pag. 722. in Ruinarti Gregorio Turonen-
 ſi pag. 541. & in nova editione Lectio-
 num Caniſii Tom. 2. pag. 195 - 217. Li-
 ber quintus a Fredegario Gregorii Turo-
 nenſis hiſtoriæ continuandæ adiunctus
 eandem perſequitur ab Anno 584. ad 641.
 editus cum Gregorio Turonenſi ex S.
 Nazarii Laureaceniſi Codice a Flacio, Ba-
 ſileæ 1563. 8vo, deinde in Bibliothecis
 Patrum Tomo XV. Lugd. pag. 815. &
 a Frehero pag. 117 -- 159. Duchefno
 Tom. 1. pag. 740. & Ruinarto pag. 585.
 Ex Capitibus 118. quæ Ruinartus exhi-
 bet ſola 90. priora in indice, quem ex
 MS.

MS. præmisit Freher' & in Codice Sirmondiano, Fredegarii esse indicantur, pro qua sententia pugnat etiam Henschenius in S. Sigeberti vita Tom. 1. Actorum Sanctorum Februarii pag. 214. Præter *primam* a cap. 91. *Continuationem* ANONYMI scriptoris ab Anno 641. ad 680. aliæ adhuc tres ibi exstant *Continuationes* Auctoribus diversis & ignotis, *secunda* a cap. 97. ab Anno 680. ad 735. *tertia* a cap. 109. circa medium, ab Anno 736. ad 752. utraque auctore Anonymo *Austrasio*, qui jussu Childebrandi Comitis scripsit. *Quarta* denique cap. 118. ab Anno 752. ad 768. Auctore Anonymo qui jussu Nibelungi, Childebrandi filii scripsisse se profitetur. Ea quæ post caput 110. apud Freherum & in Andreæ du Chesne Tom. 1. pag. 772. leguntur a verbis: *Chiltrudis quoque filia ejus, faciente consilio nefario novercæ suæ &c.* primus ediderat Canisius Tomo 2. pag. 708. Jacobus vero Basnagius in nova sua editione Tom. 2. pag. 219-226. exhibet sub titulo *libri sexti* Chronici Fredegariani. Fredegarium cum Gregorio Turonensi *Gallice* a se redditum vulgavit Michaël Marolles, Parisiis 1688. 8vo. Circa res aliarum nationum Fredegarium frequenter hallucinari, notavit Carolus le Cointe Tom. 2. Annal. pag. 577.

FRE-

FREDEGIS, five **FREDEGISUS** Caroli Magni & Ludovici Pii clarus ætate, a Theodulfo Aurelianensi lib. III. carminum celebratur his versibus 175. 176.

Stet Levita decens Fredegis sociatus Osulfo,
Gnarus uterque artis, doctus uterque bene.

Ad quæ verba hæc notat Sirmondus : a) *Exstat Alcuini ad Fredegisum hunc libellus*, b) *in quo propositis ab eo de SS. Trinitate questionibus respondet, fuerat enim ipsius discipulus, ut & Osulfus. Exstat Fredegisi quoque ipsius Diaconi de Nihilo & Tenebris Epistola nondum edita, cujus hoc est exordium* : Omnibus fidelibus & domni nostri Serenissimi Principis Caroli in sacro ejus Palatio consistentibus, Fredegisus Diaconus. Agitatam diutissime a quampluribus questionem de Nihilo &c. *Abbatem postea fuisse Monasterii S. Martini, & Cancellarium, ex variis*

a) Tom. 2. Operum Sirmondi pag. 1066. & in Bibliotheca Patrum Lugdunensi Tomo XIV. pag. 64.

b) Opera Alcuini pag. 759. Idem *Fridugisus*, ad quem Alcuini Epistolam de tribus generibus visionum edidit Dacherius, ut dixi supra T. I. pag. 135.

rix Ludovici Pii diplomatibus compertum est.

Epistola hæc Fredegisi *de Nihilo & Tenebris* ad Proceres Palatii, * qua probare contendit *Nihilum & Tenebras* esse aliquid, vulgata est a Baluzio Tom. I. Miscellan. pag. 403 - 408.

Epistola *ad Agobardum* intercidit: sed exstat AGOBARDI liber contra objectiones Fredegisi Abbatis sæpius excusus inter Agobardi opera & Tom. XIV. Bibliothecæ Patrum editionis Lugdunensis pag. 275 - 280. tractatque de variis incommodis locutionibus, quæ obijciuntur vel defendendæ suscipiuntur ultro citroque.

FREDERICUS, infra, FRIDERICUS.

Berengarius de FREDOLA, aliis STEDELLIUS, a) Narbonensis Gallus, Episcopus ab Anno 1298. Biterrensis, Magnus Papæ Poenitentiarius, & Cardinalis ab Anno 1305. ad 1321. Fuit hic inter eos, quorum iudicio Bonifacius VIII. subiecit

* Hilduinum, sacri Palatii Antistitem, Walam Abbatem &c. Ad eosdem proceres, Agobardi Epistola Tomo 14. Bibliothecæ Patrum Lugdunensis pag. 280.

a) Georgius Josephus Eggs in pupura docta T. I. p. 283. Supra T. I, p. 577. seq.

cit Decretales libri sexti, collectos a Gvilelmo Ebredunensi & Richardo de Senis. Eidem Gvilelmus de Mandagoto, Archidiaconus Nemaufensis, nuncupavit librum de electionibus Prælatorum. Hinc Mandagoto vicissim Berengarius dicavit *Oculum b)* suum, sive *Inventarium juris Canonici, atque Elucidarium super summa Ostiensis, c)* per seriem Alphabeti, cum illa Summa editum Basileæ 1571. Lugduni 1597. fol. atque alibi. Scriptum & Tractatum: *De excommunicatione & interdictione, omnibusque casibus Juris, in quibus quis est excommunicatus: Nec non de forma degradationis in reis & morti addicendis Sacerdotibus. Et de casibus stantibus ad Curiam Romanam.* Qui MSS. in variis Bibliothecis Italiæ, & Galliæ quoque. Vide Oudinum Tom. 1. pag. 692.

FRETELLUS, Archidiaconus Antiochenus, tempore belli sacri consignavit *Torre Sanctæ descriptionem*, qua MSta usum se profitetur Christianus Adrichomius Delphus, in ejusdem argumenti opere, quod

b) Ita hoc opus vocatur Trithemio cap. 511. Neque *Repertorium Juris* ab illo *Oculo* dictum esse existimo, licet distinguit Purpure & alii scriptor.

c) Henrici de Segusio, Cardinalis.

quod Theatrum Terræ Sanctæ inscripsit, acceptum ex Bibliotheca Crucigerorum Colonienfium una cum Jacobi de Vitriaco libro de terra sancta & de mirabilibus quæ ibidem vidit.

FRETULPHUS non notus nisi ex Aventino, qui eum inter antiquiores Bojorum Historicos laudavit, ut a Vossio, aliisque annotatum est. Suspicebam **FRECULPHUM** sub illo nomine latere, cujus Chronico usum Aventinum non dubito. Quia tamen cum **SCHRITOVINO**, altero antiquissimo Bojorum Historico Fretulphum memorat, libenter adhuc ampliandum censeo.

Fridericus FREZZIUS, Ordinis Prædicatorum, in Umbria Italiæ Episcopus Fulginensis ab Anno 1403. ad 1416. 2. Januar. Conditor *Academiæ Conciliorum* eo fine ac scopo, ut membra illius, Dominicani fratres, in dijudicandis doctrinæ, morum, rituumq; controversiis ad normam probatarum Synodorum decidendis, Fulginii advesfierent. Omitto ejus. poëma Italicum *Quadriregii* titulo, a) laudatum Ughello Tom. 1. pag. 703. Italiæ sacræ: non sane commentarium in quatuor li-

Qq 2

bros

a) Acta Eruditorum Tomo IX. supplem. sect. 8. pag. 374.

bro Regum, ut Ludovicus Jacobus in Bibliotheca scriptorum Umbria, pag. 102. sibi perſuaſit, ſed de quatuor regnis, enthei Amoris, Satana, Mundi ac Virtutis, ingenioſe multa conſingens opus prolixum, Dantis æmulum, quod poſt veteres editiones raro obvias, Peruſinam 1481. Bononiensem 1494. Venetam 1501. aliam 1508. ſine loco, Florentinam ſine anno, & Venetam 1511. nuper cum notis recudi ſecerunt Academici Rinvigoriti. Fulgin. 1728. 4.

Johannes FRIBURGENSIS, ſive Lector de FRIBURGO, Teutonicus, Ordinis Prædicatorum circa Annum 1320. (distingvendus a Johanne Teutonico ſeniore, qui ex Epifcopo in Hungaria Boſſanenſi A. 1241. Magiſter Ordinis Dominicanorum Generalis, fato ſunctus eſt A. 1254.) Huic juniore præter *Summam Confeſſariorum*, Reutlingæ 1487. Lugduni 1518. & *Queſtiones Caſuales*, atque *Gloſſas in RAYMUNDI de Pennaforti ſummatu de Pœnitentia & Matrimonio, Manuale & Confeſſionale, & Commentar. in libros Sententiarum*, MSS. in variis Bibliothecis: videtur etiam tribuendum *Chronicon* ab Orbe condito ad Annum CHriſti 1361. de quo Lambecius pag. 873. Vide *Ordinum* Tomo 3. pag. 734. ſeq. & *Jacobum*

bum Qvætif Tomo 1. pag. 523. seqq.
& 113.

FRIDEGODUS, Monachus fani Servatoris Duroverni Cantiorum five Cantuariensis, Ordinis Benedictini circa Annum Christi 960. *Vitam S. Audæni*, Archiepiscopi Rothomagensis An. 677. defuncti, prosa scriptam sub hujus nomine edidit Surius ad 24. Augusti. *Vitam S. Wilfridi*, Eboracensis Archiepiscopi, (qui A. 687. obiit,) versibus hexametris ad Odonem, Archiepiscopum Cantuariensem, vulgavit Mabillonius Sec. III. Benedictin. pag. 169. & supplementum ejusdem ex Codice Cottoniano Sec. IV. pag. 722. Johannes Baleus II. 32. eumque secutus pag. 174. seq. Pitseus huicce Fridegodo præterea tribuunt Tractatum: *De peccatrice in Evangelio*, qui incipit: *Dum pietate multimoda DEUS*; & alium: *De Hierusalem supera & visione Beatorum*, scriptum versibus, hoc initio: *Cives cælestis patriæ regione superna*. Denique *Contemplationes varias*. Eodem Baleo notante, *Græce eruditus fuit iste Fridegodus, ut in opere suo de Pontificibus Anglorum Guilelmus Malmesburiensis habet*. Guilelmi verba hæc sunt lib. 1. de gestis Pontificum Anglorum pag. 200. *Et ut clarissimum patriæ jubar (Wilfridum) produceret in speculam (Odo Archiepiscopus*

scopus Cantuariensis) heroica metro vitam illius texi præcepi. Executus est illi munus Fridegodus quidam versibus non ita improbandis, nisi quod Latinitatem perosus, Gracitatem amat, Græcula verba frequentat, ut merito dictis ejus optetur illud Plautinum: hæc quidem præter Sibyllam leget nemo. Scripsere S. Willmudi vitam ante Fridegodi tempora, notante Lelando cap. 134. BEDA Grovicensis, HEDUUS cognomento STEPHANUS Accæ Episcopi Hagustaldensis familiaris, & ODO, Cantiorum Archiepiscopus. Idem fecit postea PETRUS Blaesensis, Archidiaconus Baduensis, homo Gallus, ac opusculum Gallofrido Plantagenistæ, Eboracensi Archiepiscopo, dedicavit. Fridegodi denique esse verisimiliter satis suspicatur Calimirus Oudinus Tomo 2. pag. 467. seq. carmen epicum de Pontificibus & Sanctis Ecclesie agri Eboracensis, quod sub ALCUINI nomine vulgavit Thomas Galeus in Scriptoribus XV. Historiæ Anglicanæ A. 1691. pag. 730-732. Certe Alcuino illud non esse tribuendum, haud inficiandis laudatus Oudinus probat argumentis. *Vitam Audæni*, qualem edidit Surius, non genuinam veteris scriptoris, sed interpolatam esse notat Cointius Tomo 2. pag. 607. adde eundem Tomo 1. pag. 754. seq.

FRI-

FRIDERICUS I. Barbarossa, sive Ahenobarbus, Imperator Romanus ab Anno 1152. ad 1190. quo post septem in Italiam expeditiones, occubuit in medio adversus Turcas & Saracenos cursu victoriarum. *De illa expeditione in Asiam* A. 1189. suscepta, *obituque* * *Imperatoris, narratio* a quodam ejus Comite scripta, cum **ADRIANI IV.** Papæ & **Friderici** *Epistolis* duabus amœbæis, prodiit in **Petri Pithœi** scriptoribus rerum Germanicarum, Basileæ 1569. fol. cum scriptoribus rerum hujus **Friderici** **OTHONE** **Frisingensi**, **RADEVICO**, **GUNTHERO** &c. Calcatum ab **Alexandro III.** Pontifice **Friderici** collum, inter fabulas cum **Baronio** ad Annum 1177. & **Gretsero** ad calcem dissertationis de Imperatorum & Regum donationibus, **Christophoro Lehmanno** in **Chronico Spirensi** V. 16. pag. 505. **Felice Contelorio** in narratione concordie **Alexandri III.** & **Friderici I.** referunt **Reinesius** *Epist.* ad **Rupertum** p. 516. sq. **Rupertus** ad *synopsin* **Besoldi** p. 663. sq. **H. de Bünaui** in *vita* p. 242. sq. **Jac. Perizonius** præf. ad thesaurum *Historiæ Italiæ Grævianum*, **G. G. Leibnitius** in *Leibnitianis* pag. 419. & singularibus dissertationibus **Georgius Remus**,

Qq 4

recusa

* *luget Petrus Blasius* *Epist.* 172.

recusa 1728. 4. Ludovicus Liebhardus, Baruth. 1668. Jo. Burchard. Majus, Kil. 1701. Fridericus Georgius Lautenbach, Helmst. 1707. Christophorus Augustus Heumannus, Henaci 1710. Affirmantium argumenta ex B. Johannis Gerhardi præfatione ad lib. 1. Confessionis Catholicæ specialis repetit Joannes Daniel Artopæus dissertatione edita Lipsi. 1673. & auctor Critici eruditi Germanice editi Tom. 1. qu. 49. pag. 552. seqq. Singulari scripto probandum idem in se suscepit Elias Ehingerus, quod MStum fuit apud Theophilum Spizelium *τὸ μυστικόν*. Joannes Georgius Grævius Epist. ad Marquardum Gudium pag. 47. *Indigne vitam Alexandri III. a Joanne Francisco Loredano, Veneto, scriptam? servatur ex actis sue patriæ accurate prosecuta esse fastum illius Pontificis in conculcando collo Friderici Abenobarbi.* Vitam gloriosi hujus Imperatoris & res gestas Germanico stylo luculenter & accurate nuper tradidit illustris Henricus de Bünau, Lipsiæ 1722. 4. subjunctop. 392. sq. locupletæ diplomatum Fridericianor. notitiis. Friderici ejusdem *Constitutiones* plures apud Goldastum Tomo 3. Constitutionum Imperialium pag. 330 - 343. *Authentica* de iis, qui studiorum causa, publica Gymnasia frequentant, publicata in Comitibus apud Roncalias An. 1158. quæ

quæ incipit: *Habita quidem*, legitur inserta Codici Justiniano lib. IV. ad calcem tituli 13. *ne filius pro patre*, atque illustrata est tum ab aliis tum a Johanne Volcm. Bechmanno, Jurisconsulto Jenensi, in tractatu *de studiosorum privilegiis*, jam quartum recuso Lipsiæ 1712. 4to.

Friderici I. *Epistolas* quasdam tempore schismatis A. 1159. seq. scriptas, vulgavit Freherus Tomo 1. scriptorum rerum Germanicarum & Andreas du Chesne Tomo IV. cujus editionem cum Freheriana contulit Burchardus Gotthelf Struvius in nova Freheri editione T. 1. pag. 419. seq.

In eodem Tomo pag. 407 - 416. exstat TAGENONIS, Decani Pataviensis, descriptio expeditionis Asiaticæ Friderici I. A. 1189. conferenda cum illa quam a Petro Pithœo editam dixi, & cum uberiore ANONYMI, quam postrema parte mutilam vulgavit Canisius Tomo V. Antiquarum Lectionum parte 2. pag. 44. (editionis novæ Basnagianæ Tomo III. parte 2. p. 499 - 526.)

Epistola Friderici *ad Ottonem Frisingensem*, Patrum suum, apud Urstisium Tomo 1. pag. 403. & Petrum Pithœum ante libros duos de gestis Friderici. Ex

AMANDO *de primis actis a Friderico peractis in Imperio*, fragmentum affert Christophorus Gewoldus cap. 6. de Septemviratu pag. 78. Ingolstadt. 1621. 4. Vide & de BURCHARDO notario supra T. I. pag. 827.

Mandatum diffidatorium *ad Saladinum* A. 1188. pro restitutione terræ sanctæ, apud Goldastum T. 3. p. 362.

FRIDERICUS II. Imperator ab Anno 1212. & Siciliae utriusque Rex, defunctus Anno 1250. Princeps egregie litteratus & Patronus Eruditorum, peritus linguarum præter Germanicam, Græcæ, Latinæ, Italicæ, Gallicæ, Turcicæ & Arabicæ. Huic plurimum debent condita vel instaurata domicilia illustria Musarum & Academia: Viennensis, Patavina, Ferrariensis, Neapolitana, Salernitana, Bononiensis. Idem ex Græco vel Arabico idiomate verti curavit Aristotelis Opera, magnam Ptolemæi syntaxin, Gregorii Nysseni de natura hominis, Galeni non pauca & aliorum Medicorum sicut Astro-nomorum quoque. Italico etiam carmine ita valuit, ut aliis etiam præverit ad hanc laudem aucupandam, atque inter primos Italos poëtas celebretur a Bembo, Castelvetro aliisque apud Antonium Mongitorem in Bibliotheca Siculo-

la pag. 247. & 248. ubi etiam de Allatio, qui carmina Friderici Hetrusca edere voluit ex Codicibus Vaticanis, Barberinis & Ghislianis. Latine exstant ejus *Epistolæ IX.* apud Baluzium Tomo 1. Miscellan. pag. 446. De aliis dicturus sum infra, ubi de *Petro de VINEIS*: cujus meliorem editionem jampridem a Clarissimo Viro, Joanne Hermanno Schminckio exspectamus. *Aurea bulla pro libertate Principum S. Rom. Imperii* exstat in T. VII. reliquiarum MSS. diplomatum & monumentorum ineditorum pag. 515. cum notis Joannis Petri de Ludewig pag. 520 - 560. De *aurea bulla pro Ecclesiastica libertate*, consulendus Goldastus in replicatione contra Gretserum pag. 378. seqq. Constitutio ipsa exstat tum alibi tum apud eundem Goldastum Tomo 1. Constitutionum Imperialium pag. 289. ubi & alia ejusdem p. 292. & *contra hæreticos* pag. 293. longeque plures varii alterius argumenti, sed & *Ordinatio testamentaria* An. 1251. pag. 307. Varia rescripta LXXX. Tom. 2. pag. 51. seqq. cum Constitutione de Libertate concessa Gentibus ad Catholicæ Fidei unitatem conversis pag. 77. Alia Tomo 3. pag. 372. seqq. Prima Teutonico * idioma-
te

* Johannes Michaël Hallwachsius in positionibus

te exarata Moguntinensis Anno 1235. Plures itidem constitutiones apud Raynaldum, Bzoviumque, & in Aquila Sveva Joannis Palatii, libro XXVI. *Sicula* quadam & *Neapolitana* etiam apud Baronium ad Annum 1097. ne dicam de indice Græco Constitutionum Sicularum Friderici II. apud celeberrimum Montfauconum in *Palæographia Græca* p. 416. qui *diplomata* ejus *quatuor* etiam Latine subjunxit pag. 428. seq. Idem pag. 319. videndus de libris tribus *Βασικῶν Νόμων* Friderici II. scriptis circa Annum 1230. atque obviis in Bibliotheca Regis Galliarum, ubi hunc Codicem confert cum *Constitutionibus Siculis*, sive *Neapolitanis* Rogerii & Guilelmi & Friderici II. Latine editis in Friderici Lindenbrogi Codice Legum antiquarum pag. 691. In easdem Leges laudantur notæ & commentarii Bartholomæi de Capua, Marcelli Flori, Jacobi de Ayello, Lelli a Tufza, Sebastiani Neopodani, Marini de Caramanico, Luca de Penna, Nicolai Superantii & Matthæi de Afflictis. Quod vero Oudinus Tomo 2. pag. 66. memorat Jus Navale, editum Germanice An. 1561. 1572. 8. non Imperatoris est, sed Friderici II. Regis Danicæ.

Latine

bus de Friderico II. §. 40. Tubingæ 1720. 4to.

Latine autem prodire Friderici II. Imperatoris reliqua *de arte venandi cum quibus*, una cum additionibus MANFREDI Regis, & ALBERTI Magni de falconibus, asturibus & accipitribus ex ejus libro XXII. de animalibus. Augusta Vindelicorum 1596. 8. Confer Velseri Opera pag. 843. 844. 847. & quæ de aliis hujus argumenti scriptoribus notavi in Bibliotheca Græca lib. 1. cap. 25. §. VI.

ANONYMUM de rebus Friderici II. & filiorum ejus, Apuliæ & Siciliæ Regum Conradi ac Manfredi ab Anno 1210. ad 1258. vulgavit Ughellus Tomo 8. Italiæ sacræ (editionis novæ Tomo X. inter anecdotæ) pag. 561 - 654. Eccardus T. 1. Corporis scriptorum mediæ ævi p. 1025. Carusius Tomo 2. Bibliothecæ Siculæ Historicæ pag. 675. & novissime Muratorius Tomo octavo scriptorum Italiæ pag. 489. a quo docemur nomen scriptoris esse NICOLAUM *de Familla*.

Incredibile Johannis Harduini commentum est, qui persuadere lectoribus suis voluit, suppositos fuisse scriptores quos pro antiquis atque probis libenter evolvimus magnique facimus, plerosque omnes Græcos & Latinos, & Fridericum II. fuisse

fuisse cujus auspiciis artibusque perfecta fraus hæc fuerit. Horribile istud arcanum obscuro involutum ænigmate, acute investigavit ac deprehendit, docteq. confutavit vir præclarus Maturinus Veisslerius la Crose in dissertationibus historicis Gallice Anno 1707. editis pag. 197. seq. atque in Vindiciis Veterum Scriptorum A. 1708. 12. Præterea non magis credibilem hostium calumpniam putidam de tribus impostoribus blasphemæ a Friderico hoc, ut ajunt, jactatis, quam refellerunt Struvius, Oudinus aliique. Sic diu post mortem ejus fama fuit *Fridericum adhuc vivere in castro Kufhusen*, ut est apud Theodoricum Engelhusium pag. 1115. Chronici, cum senex quidam in Civitate Nutz sinisset se esse Fridericum, ad quem multi nobiles confluxerunt, quos omnes noscens propria nominibus suscipiebat. Qui cum ad tempus regnasset, tandem a Coloniensibus crematus est.

FRIDERICUS III. * Imperator ab Anno 1440. ad 1493. 8. Septembris, cujus vitam

- * revera *Quintus*, sed tertius ex iis, qui coronati Romæ Imperatores Friderici fuerunt. *Tertius* enim Fridericus Pulcher Austriacus, A. 1314. electus contra Ludovicum Bavarum Imperatorem, & *Quartus* Fridericus, Dux Brunsvicensis.

tam & res gestas descripsit ÆNEAS Sylvius, ut dictum supra Tom. 1. pag. 71. Conferenda & Freheri editio Tomo 2. scriptorum Germanicorum pag. 81. quo in volumine sicut in tertio quoque plura ad historiam rerum Friderici III. laudatissimi Principis facientia leguntur. Ipseque Fridericus, qui Bibliothecæ Cæsareæ Vindobonensis amplificandæ primus auctor * fuit, *Diurna Vitæ suæ Acta* variasque miscellaneas Observationes manu sua Germanice consignavit, quæ MStæ Vindobonæ servantur, ex quibus nonnulla annotata a Lambecio in Diario sacri Itineris Cellenfis pag. 7. seq. editionis a me curatæ. In eadem Bibliotheca exstat NICOLAI Lungkmanni Historia inedita desponsationis & Coronationis Friderici & Conjugis ejus Eleonoræ, teste eodem Lambecio Tom. 2. p. 698. De libello precationum Friderici III. adeundus Gaspar Bruschius in historia Monasteriorum Germaniæ pag. 623. seq. ex quo precationem pro Imperii incolumitate etiam repetiit Freherus Tomo 2. pag. 407. a quo etiam pag. 402. seq. præmittuntur *quatuor* ejus *Epistolæ* ad Carolum

lis, electus A. 1400. sed non diu post occisus. Vide Lambecium Tom. 2. p. 710.

* Idem Tom. 1. pag. 116.

Iuni VII. Francorum Regem, ad Nicolaum V. Papam de amissione Urbis CPol. (inter Aeneæ Sylvii Epist. 143.) ad Eugenium IV. & ad Cardinalem Episcopum Senensem. Eius *Advisamenta* temporis Concilii Basileensis A. 1440. *Concordata Nationis Germanicæ* An. 1447. aliisque apud Goldastum Tomo 1. Constitutionum Imperialium pag. 403. seq. & Tomo 3. pag. 322. seq. ubi *Sacra* ad Papam de regnis legitimo heredi non auferendis, & alia de expeditione contra Turcos facienda.

FRIDERICOS, Germaniæ Imperatores, Electores, Principes litterarum amantes studiorumque Patronos singulari schædiasmate celebravit M. Henricus Augustus Schumacherus, edito Grinæ 1728 4to.

FRIDERICUS *Apocrisarius* Leonis IX. Papæ (postmodum & ipse An. 1057. Papa mutato in STEPHANUM IX. nomine) scripsit insignem tractatum *contra barbasin Fermentaceorum*. Hæc de eo Anonymus Mellicensis cap. 86. ad quem illustrandum conferenda hæc Wiberi Archidiaconi in Vita S. Leonis IX. * lib. 1.

* edita a Sirmondo Parisiis 1615. 8. & in Actis Sæc. 5o.

lib. 2. cap. 5. Ea tempestate orta est hæ-
 resis Fermentaceorum, quæ calumniatur
 sanctam Romanam sedem, imo quoniam La-
 tinam & Occidentalem Ecclesiam, de azymis
 vivificum DEO offerre sacrificium. Quam
 calumniam etiam scripto ediderunt Episco-
 pi Michael Constantinopolitanus & Leo A-
 chridonus; (erat Achris seu Achrida Me-
 tropolis tunc Servie & Bulgaria) pervi-
 caciter exhalantes pestiferas mephites ad-
 versus sanctam & Apostolicam fidem. Hæc
 quidem calumnia Græco sermone edita, &
 Joanni Tranensi Episcopo (in Apulia sc.
 Peucetia, qui cum Græcis colludens, a
 Nicolao II. anno M L I X. depositus est)
 in sugillationem omnium Latinorum dire-
 cta, cum fuisset Trani exhibita fratri
 HUMBERTO sanctæ Ecclesiæ Sylvæ Con-
 didæ Episcopo, in Latinum est translata ejus
 studio, atque delata domno Papæ Leoni IX.
 Itaque gloriosus Apostolicus (LEO no-
 nus) libellum composuit luculentissimum
 adversus jam dictas præsumptiones & nimias
 vanitates eorum, conatus eos ad viam ve-
 ritatis adducere: sed postmodum incorre-
 ctos, Ecclesiastico damnavit anathemate.
 Prædictus etiam frater HUMBERTUS edi-
 dit

Sanctorum Tomo II. Aprilis 19. Vide ibi
 pag. 662. & Antonium Pagè ad Annum 1053.
 num. 12.

dit contra eorum putida scripta responsionem instat dialogi, ab ipso Latine scriptum. Apocrisarius sui tempore Constantinopoli: & jussu Imperatoris religiosè & orthodoxè Constantini Monomachi Græce editam, sui nominibus Constantinopolitani & Romani, anno Domini MLIV. (hic dialogus extat ad calcem Tom. XI. Annalium Eronii, & in Bibliotheca Patrum Lugdunensi Tom. XVIII.)

Domnus quoque FRIDERICUS tunc Cancellarius, post a DEO electus Romanæ sedis Apostolicus (dictus in Pontificem Stephanus IX.) invektive respondit quibusdam objectionibus, quas ediderat Niceta Monachus Constantinopolitanus, qui & Pectoratus, contra Latinam Ecclesiam quem libellum intulaverat, de Azymo, & Sabbato, & de nuptiis Sacerdotum. Quæ invektio de Latina translata & publice coram ipso Imperatore est recitata, idemque Niceta coactus est damnare & comburere sua scripta: habita disputatione apud monasterium Studii in urbe Constantinopolitana. Siquidem gloriosus Apostolicus direxit Constantinopolim Senatus Romanæ de Apocrisarios, præfatum scilicet Humbertum & Petrum Amalfitanorum Archiepiscopum (scilicet in Picentinis, nunc Principatu citeriore,) Fredericum quoque tunc Diaconum & Cancellarium. A quibus

bus Niceta, accipiens perfectam propositionum suarum solutionem, iterum sponte anathematizavit omnia dicta & facta vel tentata adversus primam & Apostolicam Sedem, sique ab eis in communionem receptus, effectus est eorum familiaris amicus. Plura infra in STEPHANO IX.

FRIDERICUS *Closnerus*, res Urbis Argentinensis a Rudolpho Habsburgensi exorsus perduxit usque ad Annum Gratiae 1361. teste Vossio pag. 530. de Historicis Latinis. Neque plura de eo Hertius in Bibliotheca Germanica num. 1216. aut in Bibliotheca Philosophica pag. 98. Lipenius, Cangiusve, vel Koenigius, aut Struvius: neque alibi ejus mentionem vel apud Gelnerum ejusve continuatores, Lexicorumve auctores historiarum repperi, neque ipsum meminisse me videre, ut non editum existinem.

FRIDERICUS *Erlenhacensis*, Franco, ex Professore Lipsiensi, ubi Aristotelis libros interpretatus fuerat, Gvardianus Chemnicensis, Ordinis Minorum A. 1498. Huic in centuria scriptorum a Madero edita num. XLIV. tribuuntur hae lucubrationes: *Expositio Epistolarum Pauli. In quatuor libros Sententiarum. De decem Praeceptis. De septem vitiis. De ordine rerum Universi. De excidio opidi*

Hallensis. De arte bene moriendi. Sermones de tempore, de Sanctis, Collationes ad Clerum, Quadragesimale, Sermones XX. super Salve Regina. De modo studendi. De modo loquendi. De modo versificandi. Elegia de duobus amantibus.

FRIDERICUS *de Senis*, Jurisconsultus, Doctor Decretorum, Baldi * Præceptor, qui tum in aliis Italiae Academicis, tum Perusii docuit circa Annum 1340. Ejus *Consilia*, Romæ 1472. fol. cum tractatu de permutatione beneficiorum ad Dominum LAPUM *de Podioboniii*, qui fecit additiones, quæ sunt præmissis questionibus insertæ.

Renatus Profuturus **FRIGERIDUS**, sive **FRIGIREDUS**, non notus nisi ex Gregorio Turonensi, qui lib. 2. historiz Francorum cap. 8. nonnulla refert ex ejus *libro duodecimo Historiæ*, de rebus ad tempora Valentiani III. An. 425. & cap. 9. de Roma a Totila Gotho capta An. 547.

Henricus de **FRIMARIA**, sive **FRIMELIA**, aliis de *Vrimaria, Wrimaria, Vrimach*, pago Thuringiæ, prope Gotham, Augustinianus docuit Parisiis, atque exinde Provincialis Saxonix & Regens Auditorum

* Thomasinus Catalogo MSS. Venetorum pag. 4.

rum Cœnobii Pragensis, defunctus octogenario propior A. 1340. Scripsit *de discretione spirituum*, sive *de quadruplici instinctu* Divino, Angelico, Diabolico & Naturali, * Antwerpiæ 1652. 8. edente Cornelio Dielmanno, qui vitam Henrici præmisit. *Præceptorium* sive *de decem præceptis*, quod alii Codices Henrico, ALEXANDRO Haleſio alii, editio vetus Parisiensis Nicolao LYRANO tribuunt. *Sermones de Passione Domini & de Sanctis*, Parisiis 1514. & Haganoæ 1517. *Additiones ad libros Sententiarum*, cum ÆGLIDII Romani Commentariis in eosdem editas Colonia 1513. *De perfectione spirituali*, sive *Expositio in Orationem Dominicam*, & *super Ave Maria*, sive *Angelicam salutationem*, sæpius edita inter THOMÆ Aquinatis Opuscula IV. & V. His adde MSta in variis Bibliothecis *Flores ex collatione Patrum*, libros XXIV. *Commentarium in libros Ethicorum Aristotelis*. *Quodlibeta duo*. *De occultatione vitiorum*. *De incarnatione Verbi*. *De libertatibus Ordinis Minorum*. *Expositionem Decreti de celebr. Missa*, *super Decretali*, cum Matthæ &c. Vide Trithemium

R r 3

cap.

* MS. Quedlimburgi sub nomine *Francisci MAYRONIS*, vide Catalogum Tobiz Eckarti pag. 20. In editione Venet. 1498. Henrico, Ordinis Prædicatorum, tribuitur.

FRODOARDUS Monachus S. Albani circa Annum 1000. auctor Chronici ab Octaviano Imperatore usque ad Annum Christi 996. & continuati a **REINALDO**, sive **REGINALDO**, Archidiacono S. Mauritii Andegavenfis, usque ad Annum 1177. MS. in Vaticana * inter libros Reginae Christinae num. 264. & cum continuatione in Bibliotheca Cottoniana, cujus vide Catalogum a Thoma Smitho editum pag. 69.

Johannes **FROSSARDUS** (*Froyssart*) Valencenensis, sive Valentianus ad Scaldin, Canonicus ac Thesaurarius Chimacensis in dicecesi Leodienti, inter Historicos Latinos a Vossio III. 4. celebratur, quam Gallice scripsit *Historiam rerum ab Anno 1326. ad 1400. gestarum* ad Eduardum II. Angliæ Regem, cujus Conjugis Philippæ Reginae, Guilelmi III. Boni, Hannoniæ Hollandiæque Comitis filii laudes duobus libris itidem fuit complexus. Historia illa, in qua tum alia res illo tempore per Europam gestæ, tum bella Gallorum cum Anglis narrantur, prodire Gallice † cum Anonymi continuatione ad Annum 1498. Parisiis 1503. quatuor

* Jacq. le Long Bibliothèque Historique de la France num. 14719.

† ibid. num. 7293.

quatuor Voluminibus fol. & 1505. tribus Voluminibus, & cum continuatione ad Annum 1513. tribus Voluminibus fol. denique ex Dionysii Salvagii recensione Lugduni 1559 - 1561. quæ nitidior rariorque est editio, & Paris. 1574. fol. quatuor Voluminibus. Has Gallicas editiones viri docti conqueruntur a) parum accuratas esse, nominibus numerisque passim corruptis: sed justior etiam querela est, quam collatio Codicum MStorum ejusdem operis suppeditat, b) qualis exstat insignibus picturis exornatus Vratislaviæ in Bibliotheca Rhedigeriana quatuor ingentibus Voluminibus, & de quo hæc Vir Clarissimus Gottlob Kranzcius in memorabilibus illius Bibliothecæ A. 1699. 4. editis pag. 87. *Non nego magnam picturarum elegantiam esse; sed majora hic sunt, quæ animum meum afficiunt.* Putat orbis Eruditus, se textum

R r 5

Frois-

- a) Plerosque horum errorum correctos esse in editione *Anglicana* Johannis Burchierii, jussu Henrici VIII. vulgata, notat Wilhelmus Nicolsonus in Bibliotheca historica Anglic. pag. 67. *Belgicam* versionem MStam habuit Vossius. Et typis exscriptam memorat Longus per Gerritum van der Loo, in fol.
- b) de alijs MStis Valerius Andreas Bibliotheca Belgica pag. 503. Oudinus Tomo 3. pag. 2225. &c.

Froullardi egregie possidere, quem Dionysius Salvagius, c) *Regis Henrici II. jussu*, quinquagesimo nono superioris Seculi anno Lugduni publicavit, sed fœde decipitur, dum Codex hic imposturam detegit, & Salvagii manu omnia, quæ Antea Gallicæ displicebant, deleta, vixque decimam Historiæ partem integram relictam esse, manifestum reddit. Similiter Joannes Slerdanus, ejus epitome historiarum Froullardi Latine composita sæpissime cum Philippo Cominzo ex ejus versione præla exercuit, Parisiis 1537. 8. 1562. 12. Francofurti 1578. fol. 1584. 12. Heidelbergæ 1587. fol. Hanov. 1606. 12. Amstelodami 1640. 1656. etiam ipse arguitur minus æquus Anglis, & multa digni memoratu fuisse prætervectus. Ex Slerdano expressa Anglica P. Goldingi epitome, Lond. 1608. 4.

FRO.

- c) Joannes le Laboureur apud Longum Sablon histor. Gallic. pag. 268. *Denis Sauvage, qui a remis sous la presse plusieurs anciens livres, & plusieurs autres qui ont travaillé après lui ont plutôt disgracié qu'ilustré notre bibliothèque. & n'ont servi qu'à rendre les imprimans & les premières éditions plus rares & plus chères de la vieille Chronique de Flandres, de Froissart, de Monstrelet, de Philippe de Commines, de Josseville, & d'autres excellents Historiens.*

FROTHARIUS ex Abbate S. Apri Episcopus ab Anno 813. Tullenfis in Gallia, defunctus post Annum 837. cujus *Epistolas* XXV. ex antiquo MSto Carnotensi vulgavit Andreas du Chesne Tomo 2. scriptorum rerum Francicarum pag. 712 - 723. scriptas ad Imperatorem *Ludovicum Pium*, ad *Juditham* ejus Conjugem, ad *Aglemarum* Abbatem, *Drogonem*, *Einhardum*, *Gerungum* summum sacri palatii ostiarium: ad *Hetti* Archiepiscopum, *Hiltoneum* Episcopum, *Hilduinum* Patrem & Magistrum, *Hugonem*, *Sichardum* Magistrum, *Teutdericum* & *Ragenardum* venerabiles viros, & ad *Wighardum* Abbatem: adjunctis sex Epistolis ad Frotharium scriptis a *Wicardo* sive *Wighardo* Abbate, ab *Aldrico* sive *Alberico*, *Hieremia*, *Hetti* Archiepiscopo, & ab Episcopo *Lingonensi*.

FRUCTUOSUS Regio ortus sanguine Hispanus, ex Dumienfi Episcopo Archiepiscopus An. 656. Bracarenfis, successor Potamii, defunctus A. 665. Augustinianum alii, alii Benedictinum faciunt, neutri idoneis instructi argumentis. Vide Henschenium Tomo 2. Actorum Sanctorum Aprilis 16. pag. 430. seq. & Nicolaum Antonium Bibliothecæ veteris Hispanæ libro V. cap. 5. pag. 283. seq. Exstat ejus *Regula Monastica* duplex; si-
ve

ve una potius, tributa in duas partes,
 quarum prior capitibus continet XXV
 altera, quæ *Regula Monastica communis*
 inscribitur, XX. Capitibus. Utraque
 exstat in Codice Regularum S. Benedicti
 Anianensis Holsteniano parte 2. p. 17. b.
 147. sed prioris capita ultima duo *de No-*
bis & de die Dominico desiderantur. Hug.
 Menardus in præfatione ad Concordiam
 Benedicti Anianensis pag. 62. postero-
 rem partem ab alio auctore esse putat.
Altera regula, inquit, est cuiusdam al-
rius FRUCTUOSI, qui in hac Concordia
(pag. 140. 179. 732. 793. 958. 960. 961.)
a superiori distinguitur, nisi interdum
duo Fructuosi, ex scriptoris incuria confun-
dantur. Quis autem sit alter hic Fructu-
sus, non mihi plane compertum est. In
 Chronico S. Maximi, Cesaraugustani Ep-
 scopi, ad Annum 569. fit mentio cuiusdam
 FRUCTUOSI, Abbatis Constantiæ, &
 agro Braccarensi - - Sed, ne quid de-
 simulem, hoc Chronicon, ut inter legendum
 animadverti, multa continet absurda, &
 S. Maximo prorsus indigna. Est etiam mu-
 tis erroribus maculatum a quodam nebul-
 ne, qui passim huic Chronico multa inopi-
 adjecit pro sua libidine. - - Hæc tamen
 Regula, ut mihi videtur, potius tribuenda
 est Fructuoso, Abbati Constantiæ: se-
 re sequitur Regulam S. Benedicti. Sed
 nullam

nullam fidem deberi Plendo - Maximo, recte notavit post Menardum ipsum Nicolaus Antonius pag. 284. & Benedictum Aniensem errasse, cum duos Fructuosos finxit, probatum a Mabillonio: cui Henrichenius merito iussragatur. Regulæ Fructuosi tres Codices MStos laudat Antonius Jepefius apud Miræum in Codice Regularum parte 2. pag. 130. Codicem Treverensem, Coloniensem & monasterii Arlanza in Hispania, ex quarum uno fortasse suppleri possint capita duo postrema, quæ in priorè Regula desiderantur. Priorem Regulam Complutensî duntaxat Monasterio, cuius ipse conditor erat, alteram pro aliis etiam Monasteriis, in villis præsertim atque agris condidisse Fructuosum, bene videtur annotasse Oudinus Tomo 1. pag. 1624. *Apud Canisium T. V. Antiquar. Lect. notante Miræo exstat fragmentum quod in regulis nominatis non reperitur.* Hoc est de diversitate culparum super Regulam S. Benedicti, quod Fructuoso indignum esse iudicavit etiam Mabillonius.

Ambrosius Morales XII. 36. Chronic. general. Hispan. laudat Paulo Emeritenfi citato teste *Epigrammata* Fructuosi in laudem Petri, Narbonensis Episcopi, Regisque Silenaudi & nescio cuius Diaconi.
Episto-

Epistolam ad Recceswinthum Regem editam Ramirelius ad Luitprandum, atque commendatorem in collectione rōm. arca. rōm. vulgare promiserat Cardinalis Agvirre. Vide Nicolaum Antonium Tomo 1. Bibliothecæ veteris Hispan. pag. 285. ubi Pseudo-Juliani de Fructuoso commenta explodit.

Vitæ Fructuosi, quam sine nomine actoris habent Ambrosius Morales XI. 35. Chron. Hispan. Prudentius de Sadoval in appendice foundationum Monasticarum Hispaniæ, Johannes Tamarit parte 1. Martyrologii Hispan. Aprilis. Joannes Mabillonius Act. Sanctorum Benedictin. Sec. II. pag. 581. & Henschenius Tomo 2. Actorum Sanctorum Aprilis, pag. 431. additis notis, scriptum esse S. VALERIUM, monasterii S. Petri de monte Abbatem, contendit Nicolaus Antonius pag. 283. Huic vitæ etiam HUGONIS, Archidiaconi Compostellani, narrationem de translatione S. Fructuosi & aliorum Compostellam, subiungit Henschenius p. 436. 437.

FRUTOLPHUS S. Michaelis Bambergi Monachus Benedictinus circa Annum 1144. Ab hoc *Evangelium S. Matthæi* copiose tribus Voluminibus expositum. Possevinus annotavit, ex Eysengrenio pag. 69. b. Catalogi testium Veritatis.

FU

FUCRALDI librum de Musica laudat Anonymus Mellicensis capite 107. incertum relinquens quo tempore ille flourerit: cum Anonymum hunc credibile sit non esse saeculo duodecimo juniorem.

FULBERTUS, (Anonymo Mellicensi cap. 93. FOLBERTUS) Scholæ publicæ Carnotensi a) Præfectus, Doctor multorum clarorum ingeniorum, atque in his Berengarii: b) inde Cancellarius ac denique Episcopus Carnotensis ab Anno 1017. defunctus An. 1028. Ejus scripta a Carolo de Villiers, Theologo, Parisiis 1608. 8. edita, atque in Bibliotheca Patrum Colonienfi 1618. Tomo XI. & Lugdunenfi Tomo XVIII. cum ejus notis recusa hæc sunt:

Epistolæ CVIII. quibus aliæ aliorum subjectæ sunt XXVI. Ex istis Fulberti Epistolis, de quibus consulendus Dupinius in Bibliotheca Ecclesiastica seculi XI. & quarum aliquas vulgaverat Baronius ad Annum 1007. seq. e Codice Vaticano, duæ primores etiam in primis Bibliothecæ Patrum Paris. editionibus prodierant.

Sermo-

a) Launojus de Scholis celebrioribus cap. 40.

b) Anonymus Mellicensis cap. 93. Trithemius cap. 315.

cap. 589. Oudinum Tomo 3. pag. 911. seq. & Philippum Elsium in Encyclopædico Augustiniano pag. 274. seq. qui testatur scripsisse præterea: *In Cantica Canticorum. De quatuor sensibus Scripturæ. De quatuor Virtutibus. De origine Ordinis Fratrum Eremitarum. De exemptione. Manuale Sacerdotum. De vitis capitalibus. De nocturnis illusionibus. De mortificatione propria Voluntatis.*

FRISINGFELDUS Sudvolcienſis Anglus, Grammaticus, cujus *Prædicam Grammaticæ & Verbarum* memorant ex Bollono Buriens, Johannes Baleus XI. 8. & Pitæus pag. 840.

FRISIONUM veterum *Leges* digestas sub titulis XXII. cum *additione Sapientum, Vulcari, Saxmundi &c.* edidit Johannes Heroldus in *Legum veterum sylloge*, Basileæ 1557. fol. p. 131 - 148. & Fredericus Lindebrogius in *Codice Legum antiquarum*, Francofurti 1613. fol. p. 487. Eadem *Leges Frisicæ* separatim cum notis Sibrandi Siccamæ, Arnheimii 1617. 4. & novissime curante D. Carolo Gvilelmo Gärtnero, * Lipsiæ 1730. 4. cui editioni præter editoris notas accessere tres *Leges* temporibus Caroli Magni promulgatæ.

Theoda.

* *Acta Eruditorum* An. 1730. pag. 523.

trīnūni. Denique versibus descripta ex vitis Patrum vet. narratio de homine quodam, qui imperitus vitam eremiticam vivere tentaverat, eamque non valens sustinere & ad fratrem reversus *cum Angelus non potuit, vir bonus esse didicit.*

Præter hæc a Carolo Villiers edita, sparsim feruntur:

Fulberti *hymnus in S. Paschate*, qui incipit: Chorus novæ Hierusalem. Exstat in Georgii Fabricii Poëtis Christianis, pag. 799. in Georgii Cassandri hymnis Ecclesiasticis pag. 234. Operum, & in Bibliothecis Patrum Bigneanis Parisiens. A. 1589. 1624. 1644. 1654.

Epistola de rebus Ecclesiæ religiose & caute distribuendis, in Dacherii spicilegio Tomo 2. pag. 827. (editionis novæ Tomo 3. pag. 387.) *Alia contra milites Episcopos* in Edmundi Martene Tom. 1. anecdotorum pag. 130.

Sermo in festo assumptionis B. Mariæ, in appendice, ad sermones S. Augustini in editione Benedictorum Tomo V. sermo 208.

Vita S. Auberti, *) Cameracensis & Atre-

*) Baldericus in Chronico Cameracensi lib. 1. cap. 77.

Atrebatensis Episcopi, apud Sorium 17. Decembr. sed mutila. Integram legi in MStis Codicibus notarunt Sammarthani Tomo 1. Gallia Christiana pag. 233. & Miræus ad Henrici Gandavenis cap. 1.

Tractatus, sive *Sermo* in Actor. XII. 9 - 11. editus a Casimiro Oudino in opusculis sacris veterum aliquot Gallia & Belgii scriptorum, Lugduni Batavorum 1692. 8. præmissa eius icone ære descripta, & compendio Vitæ, ut Tomo 2. de Scriptoribus Ecclesiasticis pag. 519. seq. & quale exstat etiam in Sammarthianorum Gallia Christiana Tom. 2. pag. 481. seqq.

Liber de Sacramentis devotionis, quem IVONI tribuunt alii, Combefisius ex Petri Damiani auctoritate refert ad Fulbertum.

Labbeus in Bibliotheca nova MSS. pag. 58. ex MSto Vaticano commendat Fulberti *de virtutibus*, & *sententias antiquorum de summo bono*, rhythmo trochaico, nec non *versus de pace*. Notat etiam

cap. 77. *Quod si quis latius (de Fulberto) scire desiderat, librum quem Fulbertus, Dilectus Clarissimus, de Vita S. Anthonii, jubente domino Episcopo Gerardo inscripsit, legit Gerhardus Episcopus Cameracensis Pontifex ab Anno 1012. ad 1049.*

iam Fulberto tribui Versus *de libra & partibus ejus*, quos nescio an sint editi, versus autem *de uncia & partibus ejus*, & *de scrupulo & partibus ejus*, dedit Carolus de Villiers notis ad Fulberti Epist. 113. Tom. 8. Bibliothecæ Patrum edit. Lugdunensis pag. 55.

FULBERTI, Archidiaconi Rothomagensis, *Prefationem in Vitam S. Romani*, Archiepiscopi Rothomagensis, vulgavit Edmundus Martene Tomo 1. Anecdotorum pag. 182. 183. Vitam Mabillonius Tomo 2. Actorum Sanctorum Benedicti pag. 952. *Vitam Aichadri*, Abbatis Gemmeticensis, edidit Surius 15. Sept. cujus auctor FULBERTUS Peccator, Vossio Monachus Gemmeticensis: FULBERTI, Monachi S. Audœni Rothomagensis, *de miraculis S. Audœni*, ad Nicolaum, S. Audœni Abbatem, MS. in illa Abbatia. Acta Archiepiscoporum Rothomagens. quæ edidit Mabillonius Tom. 2. Analect. pag. 424-455. (pag. 222. editionis novæ in fol.) non dubitat huic FULBERTO, qui circa Annum 1080. vixit, tribuere.

ULCHERIUS Carnotensis, Robertum Normanniæ Ducem An. 1095. secutus in Palæstinam, & deinde Regis Balduini I. & II. Capellanus, circa Annum 1127. scri-

plu gesta peregrinantium Francorum con
 armis Hierusalem pergentium, live Histo
 riam Hierosolymitanam & res quibus
 ipse interfuerat: quod opus ab Anno
 1095. ad 1124. primus in lucem protulit
Jacobus Bongarsius in Gestis DEI per Fran
 cos Tomo 1. pag. 381-440. divisum in
 Capita LVI. *Cassior Barthius* Codice Ba
 sileensi (non auctiore tamen) usus dis
 sit in Capita XCIX. illustravitque notas
 quas ex MS. Bibliothecæ Ittigianæ publi
 cavit *Johannes Petrus Ludewig* Tomo
 reliquiarum MStorum &c. pag. 291-300.
 Apud *Andream* vero *du Chesne* Tomo
 scriptorum de rebus Francicis pag. 210
 exstat eadem *Fulcherii* Historia Hiero
 solymitana, ex Codice Coenobii S. Quin
 tini de Monte prope Peronam tributa
 libros tres, & auctior extrema parte
 ni 1124. annorumque 1125. 1126. & 1127.
 a pag. 879. ad 889. Liber primus incipit
 ab Anno 1095. secundus ab initio regni
 Balduini I. hoc est ab Anno 1102. (ed
 tionis Bongarsianæ capite XXII.) lib
 tertius ab initio Balduini II. A. 1118. (ed
 tionis Bongarsianæ medio capite XLV)
 Denique *Prefationem* ex Codice S. Ger
 mani a Pratis vulgavit *Edmundus Mart
 ne* Tomo 1. Anecd. p. 364. seq. in qu
 Fulcherius ait comparium suorum quorundam
 pulsantibus precibus aliquoties, notat

ea se quæ oculis ipse suis perspexerit, *stylo rusticano, tamen veraci, diligenter digessisse.* Ut a Vossio notatum est, reprehenditur Fulcherius a Gviberto Abbate in bellis Antiochenis cap. 29. 30. 31. & 38. Sed a bona fide eum commendat Ordericus Vitalis lib. IX. historiæ Ecclesiasticæ, item Gvilelmus Malmesburien- sis lib. IV. qui addit usum esse *stylo non quidem agresti, sed ut dici solet sine nitore & palæstra, & qui alios commonere potuerit, ut accuratius scriberent.* Idem hic Fulcherius, qui in obsidione Antioche- na A. 1098. caute ac fortiter rem gessit, de quo Gilo Parisiensis libro VII. apud Chesneum Tomo 4. pag. 909. (sive libro IV. apud Edmundum Martene Tomo 3. Anecdotorum p. 241.)

- - - *Fulcherius imminet ante*
Per tenebras legit ille vias gressu titu-
bante,
Illis temporibus radios ducente cometa
Præmonstrabatur regni mutatio læ-
ta &c.

Et pag. 241.

- - - *Fulcherius ille*
Natus Carnoti, procures præcedere mil-
le,
Non timet invictæ properans ad mœnia
villæ.

Non hunc tardat unus clypeus, sed ad m-
dua prouat
Exolat arma gerens scalseque virilia
hærent,
Illum Veneticus sequitur: stupebat bestia
iniquus.
*Ut stetit in muris Fulcherius, ense * m-*
canitur
Fulmineo vigiles, & ad infima præcipi-
tantur.
Exultat victor &c.

FULCONIS *Historia gestorum viæ sui tem-*
poris Hierosolymitanæ, versibus scripta he-
xametris ab Anno 1095. Libris tribus
Libri tertii hæc est clausula:

Hæc de principis collis Hierosolym-
itanæ
Scripsimus, ut nostræ permissum rustic-
tati.
Cætera describit dominus GILLO Paris-
iensis
Cujus turpatur nostris elegantia nugis.

sequuntur deinde liber IV. V. VI. VII. ad-
 diti a GILONE Parisiensi, genere Car-
 minis simili. Hos septem libros subje-
 ctos Fulcherio primus ex Codice Sim-
 mondi edidit laudatus du Chesne ad cal-
 cem

- * ita legendum puto, non ecce, ut habet Mar-
 tenii editio, nam apud Chesneum vox *ecce*
 desideratur.

cem Tomi IV. scriptorum rerum Francicarum, in Gilonis libris autem plures lacunæ, itaque laudandus iterum Edmundus Martene, qui ex Codice S. Germani de Pratis non modo illos quatuor libros emendatiores suppletisque lacunis in lucem dedit Tom. 3. Anecdotorum pag. 213. seq. sed & libri quarti (apud Chesneum septimi) versus ultimos XXXIX. & libros quintum atque sextum Chesneo non viſos adjunxit, quorum postremus desinit in capta A. 1099. Hierosolyma.

*Anno milleno de centeno minis uno
Jerusalem capitur Fulii cum dicitur
Idus.*

Hæc ego composui GILO nomine Parisiensis

Incola Tuciaci non inficiendus alumnus.
Gilonem hunc Oudinus Tom. 2. p. 1722. non diversum esse putat ab ÆGIDIO Parisiensi, unumque adeo ex tribus illis Ægidiiis Poëtis Parisiensibus, de quibus supra Tom. 1. pag. 52. 54. & 60. quique eodem tempore vixerunt post Annum 1200. quod si constat, etiam Fulconem necesse fuerit ad Seculi XIII. non cum Bulæo Tom. 4. Academ. Paris. pag. 731. Cangioque ad Seculi XII. initia revocare. • FULCONIS Paris. *condemnatio quorundam articulorum* T. 4. Bibl. Patrum Paris. 1654.

FULCO *Bonus*, Comes *Andegavensis*, cui *Historia Andegavensis* fragmentum scriptum circa Annum 1089. edidit Daehertius Tomo X. spicilegii pag. 392. (editionis novæ in fol. Tom. 3. pag. 232 - 234. sub iunctis ANONYMI, Monachi Benedictini Majoris Monasterii, *Gestis Comitis Andegavensium*, in quibus *Fulconis* plures illustres, maiores Comitibus celebrantur, a Caroli Calvi temporibus usque ad scriptoris tempora, sive ad Annum 1137. p. 224 - 266. *Epistola ad Odonem* Abbatem Cluniacensem, in Bibl. Patrum & Bibl. Cluniac. p. 114.

FULCOIUS Bellovacensis, Meldensis Ecclesiæ Subdiaconus circa Annum 1070. de quo Mabillonius *Actis in Sanctis Benedictin. Sec. IV.* p. 658. seq. Scripsit I. Opus metricum, de quo elogium nonnemine Fulcoio scriptum ita: *Tria volumina per septem libros sapienter & decenter heroice composuit. Primum simplex in epistolis, in titulis, quibusdam quasi nugis, quod experientia causa Utrum nominavit. Secundum vero duplex, quod neutrum appellavit: et quod in quorundam vita sanctorum ingenium exercens, nec adhuc quod desiderabat aggredi præsumens, nec primo volumini, nec ultimo medium continuavit. Tertium autem per septem libros*

libros septiformi afflatus spiritu, sub dialogo spiritus & hominis, fideli opere, mirifico carmine contexuit. Hac de causa quod Vetus & Novum maritans Testamentum CHristo JESU, Verbo Patris, latori gratiæ, qui fecit utraque unum, uni viro virginem castam, Ecclesiam videlicet despondit.

Pulcre composuit libros Fulcoius istos.

*Fecit Utrum, fecit Neutrum, profecit
Utrumque*

*Scidit Utrum, sparsit Neutrum, collegit
Utrumque.*

*Tentat Utro, fidit Neutro, desponsat
Utroque*

*Solus Uter, Neuterque duplex, septenus
Utroque*

*Suntque decem, nonumque triplex, tri-
numque volumen.*

*Solvitur his demum merito Denarius
ille.*

II. *Epistolas metricas*, quarum una *Alexandro Papæ II.* alia *Gervasio Remensis Ecclesiæ Antistiti*, *Manassæ decessori* directæ est.

III. *Epitaphium Otgerii & Benedicti elegiacum*, a *Mabillonio* pag. 664. editum hoc initio :

*Quam male discernit, quod emat, vel
qualia spernit.*

Hæc Polycarpus Leylerus de poemis mediæ ævi pag. 352. seq. cui addere juvat, quod *Vitam S. Pharonis* metro scriptam ab hoc Fulcoio, evoluit Cangius in Bibliotheca S. Germani de Pratis, Codice 738.

FULCUINUS, supra pag. 524. FOLCUINUS. Emendandum quod apud Cangium Fulcuinus Abbas S. Bertini ab Abbate Lobienfi diversus traditur, cum ex Bertiniano idem fuerit Abbas Lobienfis.

FULCUS, sive FULCO, Placentinus, ex Placentino, Episcopus Papiensis ab Anno 1216. ad 1229. Vide Ughellum Tomo 1. editionis novæ pag. 1098. ubi Honorii III. Papæ bulla, qua ei honorem pallii & Crucis concedit. Fulci *Sermones* laudari in Petri Mariæ de Campis Historia Ecclesiæ Placentinæ Tomo 2. pag. 141. notavit Cangius, neque aliud de eo mihi compertum.

FULDENSES Annales Francorum ab Anno Christi 714. ad 883. editi a Petro Pithæo in lamine statim XII. scriptorum, Parisiis 1588. & Francofurti 1594. 8. & meliores semper a Frehero & usque ad Annum 900. Tomo 1. scriptorum German. ab Andrea du Chesne T. 2. p. 531. & in nova Freheri editione Struviana,
in

in quâ notæ etiam accedunt Burchardi Gotthelf Struvii. Supplementum breve apud Leibnitium Tomo 1. scriptorum Brunsvicensium pag. 192. & Supplementum ab Anno 882. ad 887. & Annorum 894. 895. apud Muratorium Tomo 2. parte 2.

FULDENSES Annales ab Anno 714. ad 817. vide infra, LAURISHAMENSES. Lambec. Tom. 2. pag. 366. seq. Murator. Tom. 2. parte 2.

Vetus Diptychon FULDENSE, in quo nuda nomina defunctorum Regum Francorum a Pipino, Reginarumque & Episcoporum ac Comitum, exstat in præclari Viri *Johannis Friderici Schannat* pleno bonæ frugis opere, *) quod Vindemias litterarias inscripsit pag. 16. Fuldæ & Lipsiæ 1723. fol. Sed longe plura ejusdem sollerti industriæ debemus, hoc loco non prætereunda, inprimis *Corpus Traditionum*, sive *Donationum Fuldensium* a) ab Anno 744. ad finem Seculi XIII. Lipsiæ 1724. fol. & *Clientelam Fuldensem* b) beneficiariam nobilem & equestrem, Francofurti 1726. fol. cum elencho clientum,

*) Acta Eruditorum An. 1724. pag. 51.

a) ibid. A. 1725. pag. 296.

b) Fuldischer Lehn- u. Hof. Acta Eruditorum A. 1726. pag. 24.

entum, & *Codice probationum*, in quo diplomata DCXXXVI. deinde Historiam Fuldentem in tres divisam partes, ab Anno 744. ad præiens usque tempus, Francofurti 1729. fol. c.) cui subijcitur *Codex Probationum*, d) in quo habet *Acta vetusta* Abbatum Fuldensium ab A. 744. ad 916. pag. 1. F. CORNELII Monachi Breviarium Fuldenſe historicum, ex editione *Christ. Francisci Paulini*, ab Anno 744. ad 1468. pag. 3. *Christophori Broweri*, Societatis Jesu, *Acta* Abbatum Fuldensium ab Anno 744. ad 1606. pag. 15. *Vitam Sturmi* primi Abbatſ Fuldenſis, per ÆGILEM Abbatem, ex *Broweri Sider. Ill. Sanct.* per Germaniam pag. 67. Excerpta ex vita *Sanctæ Lubæ*, Abbatissæ Bischoffsheimii, scripta a RUDOLFO Fuld. Monacho sub initium Seculi IX. pag. 79. *Vitam Ægilis* Abbatſ Fuld. auctore CANDIDO Monacho, ex iisdem *Broweri Sider.* p. 88. *Vitam Rabani* Abbatſ Fuld. per RUDOLFUM Presbyterum, ex *Broweri Antiqu. Fuld.* pag. 117. Litteras *Henrici* Abbatſ Fuldenſis de Anno 1253. ad Leodiensem & Lobienſem Abbates, ut juxta statutum Francofurti, ab Innocentio Pontifice confir-

c) *Acta Eruditorum* An. 1730. pag. 91.

d) *idem* pag. 102.

confirmatum, adversus Margaretham Flandriæ Comitissam ob non petitam a Wilhelmo Rom. R. investituram feudorum, terris privandam procedant p. 203. Anonymi *Vitam Henrici VI.* Abbatis Fuldenfis ex MSto pag. 304. *Notitiam de bello* inter Abbatem Fuldensem & Nobiles a Riedesel exorto, ex veteri Chronico MSto pag. 311. *Fundationem Ordinis Equestris* utriusque sexus, in honorem S. Simplicii a Johanne Abbate instituti pag. 327. *Mandatum Maximiliani I.* Imperatoris, quo vetat subditos Ecclesiæ Fuldenfis citari ad Dicasterium Provinciale Episcopi Herbipolensis pag. 330. *Vitam Johannis II.* Abbatis Fuldenfis ex *Spangenbergii* Chron. Henneb. pag. 343. *Acta publica* circa litem inter Johannem, Coadjutorem Fuldensem, & Philippum, Hassiæ Landgravium, An. 1526. Erico Brunsv. Duce mediante compositam, pag. 375. *Vitam Johannis III.* Abbatis Fuldenfis ex *Spangenbergii* Chron. Henneb. pag. 414. *Philippi Abbatis* Constitutionem de moribus Religiosorum observandis, pag. 416. in qua se vocat *Abbatum Ordinis S. Benedicti per Germaniam & Galliam Primatem.* *Jochimi Abbatis* deductionem juris sui adversus Equestrem Ordinem Buchoniæ Anno 1648, pag. 434. *Indicem emortualem* Abbatum Fulden-

Fuldensium ex MSto pag. 463. *Neurologium Fuldense* autographum ab A. 779. usque ad 1068. pag. 464.

Quæ contra Schannatum objecta sunt a Johanne Georgio Eccardo, e) Johanne Chiliano Mainbergio, f) & Johanne Georgio Estore, ad ea respondit Schannatus in Vindiciis quorundam Archivi Estensis diplomatum, g) Francofurti 1728. fol. De *Christophori Broueri* Antiquitatum Fuldensium libris IV. Amsterpiae 1612. 4. vide B. Johannis Hübneri nostri Bibliothecam Hamburgensem Historicam Centuria 3. pag. 253. Omitto quod *Eberhardus Fabricius*, Cancellarius Comitis Mansfeldici, Abbates Fulderenses Ordinis S. Benedicti ab Anno 744. carmine celebravit edito Gießæ 1655. 8vo. & quæ de nupera A. 1711. Fuldæ instituta Academia Historico-Theologico-Ecclesiastica commentatus est G. Conradus Sieglerus, h) Svinfurt. 1711. 4.

FUL

- e) In *Animadversionibus Historicis & Criticis*, Wirceburgi 1729. fol. *Acta Eruditorum* Anno 1728. pag. 486. Confer quæ supra pag. 552.
- f) *Gränztische Acta*, XIII. pag. 31.
- g) *Acta Eruditorum* A. 1728. pag. 492. *Gränztische Acta*, XIII. pag. 166.
- h) *Acta Eruditorum* A. 1711. p. 555.

FULGENTIUS SS. Leandri & Isidori frater, *Alligitanus* in Bætica, & Carthaginiensis novæ in Hispania Episcopus post Annum Christi 619. de quo Bollandus ad 14. Januarii, Tom. 1. pag. 971. seq. Varia reliquisse hunc Fulgentium ingenii sui monumenta affirmant recentiores, quorum nec Isidorus, ejus Germanus, nec Ildefonsus, nec alii veteres meminere. Mariana lib. VI. cap. 1. *Scrispsit Fulgentius librum de Fide incarnationis, aliisque nonnullis questionibus, qui ad nostrum tempus conservatur.* Enumerant Johannes Valsus, Sandovallius, Quintanaduennas Fulgentii commentarios in *Evangelia, Esaiam, XII. Prophetas minores, Penateuchum, libros Regum*: Addunt Quintanaduennas & Sandovallius *Commentarium in Psalmos*: Paulus Spinola lib. 2. *Antiquitatum Hispalensium* ait quædam eum *Hebraice* scripta reliquisse. *Mirum est,* inquit Bollandus, *ea opera non proferri in lucem, quorum alioquin, quia antiquiorem neminem ressem habemus, neque affirmata opinione nostra esse volumus.* (unde parum fidei illis quoque tribuit Nicolaus Antonius, qui consulendus lib. V. *Bibliothecæ veteris Hispanæ* cap. 1.) *nec pro vanis prætermis- sa.* Alii probabiliter compositos ab eo existimant tres *Mythologiarum* libros, de quibus

quibus rectius in FULGENTIO No-
ciade.

Fabius Claudius Gordianus FULGENTIUS
V. C. auctor libri proli scripti & distri-
bui in libellos XXIII. quorum titulus.
*De etatibus Mundi & Hominis, opus mirabile
cum, sine litteris*, nam in toto primo li-
bello de Adamo nullum A, in secundo
de Abele nullum B, in tertio de Caino
nullum C, atque ita in cæteris. Editum
ex Codice Sorbonico (in quo perinde
ut apud Sigebertum cap. 28. Fulgentio
Rufpeni præter rem tribuebatur) & no-
tis illustravit Jacobus Hommey, * Pa-
risiæ 1694. 8. addito etiam Specimine
PETRI de Riga, recapitulationum U-
triusque Testamenti, versibus elegan-
tibus integras publici juris fecit Polycar-
pus Leyserus in historia poetæos mediæ
ævi pag. 705 -- 727. in quibus similiter
prima lectio sive distinctio nullum ha-
bet A, secunda nullum B, atque ita ad
usque. Hujusmodi illadem *λεπτομερὴς*
μελέτη singulis litteris per singulos libros
diminutis, Græcis olim versibus ser-
pserat Nestor Larandensis, atque Ody-
seam Tryphiodorus, de quibus dictum
libro 2. Bibliothecæ Græcæ cap. 5. Ful-
gentiani scripti alium Codicem manu

exant

* Journal des Savans A. 1694. pag. 757.

exaratum. sed posterioribus libris man-
cum, laudat Sanderus parte 2. Bibliothecae
Belgicae MS. pag. 23. In hoc non
Fabius, ut ab Homineyo, sed *Flavius*
Claudius Gordianus Fulgentius appella-
tur. Tamen Bollandus eodem mutilo
ulus Codice etiam *Fabium* appellat To-
mo 1. Januar. pag. 972. *Libyem sive A-*
frum se non uno loco auctor faceret, idque
opus, Xenophontis poetae Graeci imitatio-
ne aggressum: Conjectet aliquis Claudi-
um fuisse, Gordiani filium, Fulgentii
Ruspensis patrem, qui ex Italia quo Gen-
serici furor parentem exsternarat, reversus
in Africam, avitis possessionibus ac domo
spoliatus merita in publicas rapinas inve-
lus lib. 1. queri potuit &c. Hæc Bol-
landus.

FULGENTIUS Donatista, ejus libel-
lum confutasse existimatus est Augusti-
nus: sed librum scripto hujus Fulgentii
oppositum, qui inter Augustini opera
saepius editus, atque a Benedictinis in
appendicem Tomi noni rejectus legitur,
Augustino indignum viri docti judicant.
In eo plura hujus Fulgentii fragmenta
servata occurrunt. Ea juncta in unum
continuum sermonem, Germanice ver-
tit ediditque Godfridus Arnoldus in hi-
storia hæresium Tomo IV. pag. 75. 76.

FULGENTIUS *Ferrandus*, Fulgentii Ruspensis discipulus, & Diaconus Carthaginiensis celebratur a Victore Tonnensis in Chronico ad Annum Christi 547. & a Facundo IV. 3. Opera Ferrandi quæ potuit reperire, collegit junctimque edidit Petrus Franciscus Chiffletius, Soc. Jesu. Divione 1649. 4. unde recula sunt in Bibliotheca Patrum Lugdunensi Tom. IX. Sunt autem 1. ad *Reginam* Comitum parthenicus *de VII. Regula innocentie*, pag. 494. quo in scripto Ferrandus persequitur, quæ Fulgentius Ruspensis Epistola XVIII. absolvere non præventus non potuit. 2. ad *Anatolium* Diaconum Romanum, de duabus Christo naturis, & quod unus in SS. Trinitate natus passusque dici possit. p. 503. 3. ad *Engippium* de essentia SS. Trinitatis & de duabus naturis Epistola p. 504. quæ exstat etiam in appendice Operæ Fulgentii Ruspensis. 4. ad *Severum* Scholasticum Constantinopol. quod Dominus noster JESUS CHRISTUS sit unus de Sancta & individua Trinitate. p. 505. 5. ad *Pelagium* & *Anatolium*, Diaconum Urbis Romæ, *pro Epistola Ibe Edephæ* pag. 515. In hac Epistola pag. 516. leguntur verba, quæ allegat Catalogus XII. Scriptorum, subjunctus Ildesmondus viris illustribus, narrans Ferrandum a Pe-

lazio Anatolioque consultum utrum li-
ceat quengquam damnare post mortem.
6. & 7. Epistolæ dux ad Fulgentium Ra-
ipentem, inter hujus quoque opera sa-
pius editæ. 8. *Vita* ejusdem Fulgentii
illius præmissa operibus, quam tamen a
Ferrando scriptam esse non est plane ex-
ploratum. 9. *Breviatio Canonum Ecclē-
siasticorum*, Capitulis CCXXXII. * con-
trahens præcipua, quæ continentur Ca-
nonibus Conciliorum Ancyranæ, Augu-
ritanæ, Antiochenæ, Carthaginensium, Cel-
lensis, sive Zellenensis, Constantinopolitani,
Gangrensis, Hipponensium, Jucensis, La-
odicensis, Macrianensis, Marozianensis,
Mazaranensis, Milevitani, Nicæni, No-
væcastoriensis, Sardicensis, Septimanicen-
sis, Suffetulensis, Tunitani & Tuscurretani,
& denique Zellenensis ex Epistola Siri-
cii Papæ. Variis nævis scatere hanc bre-
viationem docet Quesnellus dissert. XV.
ad Leonem Magnum pag. 738. & plu-
ribus ostensurus erat Franciscus Florens
in nova Ferrandi editione. Primus edi-
dit cum Cresconio (de quo supra T. I.
pag. 1221. seq.) Franciscus Pitheus ex Co-
dice MSto Ecclesiæ Trecensis, sive Tri-
castinæ, Parisius 1588. 8. deinde ad cal-
cem

* Non XXXII. ut errore typographi legas, in B.
Gebh. Theod. Meieri historica relatione de colle-
ctionibus canonum §. 17.

cem Codicis Canonum Ecclesiæ Romanæ, Parisiis 1609. 8. Inde cum Dionysio Exiguo, qui utraque præcessit, collectione Canonum *Christophorus Justellus* Parisiis 1628. 8. Hinc post *Antonii Dandini Alteserræ* editionem, Augustorib. Editionum 1630. 8. in qua indiculus breviationi antiquus cum notis annexum, & post editionem *Petri Francisci Chiffetii*, S. J. Divione 1649. 4. recula est brevatio una cum Cresconio in *Tom. 1. Canonica Voëlli & Justelli* Tom. 1. pag. 418. Parisiis 1661. fol. & in *Bibliotheca Patrum Lugdunensi* 1677. Tomo II. pag. 481. ex *Chiffetii* editione : & in Codice Canonum Ecclesiæ Romanæ *Petri Pithœi* Miscellaneis Ecclesiasticis Parisiis 1687. fol. Conferendus etiam *Agvirrius* Tom. 3. Conciliorum *Hilpionis* *Johannis Ferrandi*, Soc. Jesu. sancti Ferrandum redivivum, in vita *S. Florentii Fulgentii Ferrandi* edita Lugd. 1660. quem vult *Episcopum* fuisse *Cartaginis Spartariæ in Hispania*, commentitium, spondit *Chiffetius* animadversione ad A. 1666. ad calcem quinque opusculorum *Fabii Furii* FULGENTIUS *Placius* de cujus libris III. Mythologicon, libro de continentia Virgiliana & alio prisco sermone ad Chalcidum, dixi Bibliotheca Latina.

S. FULGENTIUS Ruspensis in Byzacena Africa provincia Episcopus, defunctus Cal. Januar. 533, a) Anno Episcopatus XXV. Vitæ L. XV. Vitam ab ejus discipulo [minime certum an FERRANDO] ad Pelicianum, Presbyterum, b) Fulgentii in Abbacia Monasterii Sardiniae successio-rem, accurate perscriptam exhibet post Surium, Molanum, Simonidum, ad MStos Codices castigatam Bollandus Tomo I. Januarii pag. 32-45. Legitur etiam novo recensita studio ante Opera Fulgentii in præclara editione Parisiis 1684. 4 *Fulgentius, inquit, fulget super ceteros scientia mirabili, eloquentia specia- li. Idem Isidori Hisp. judicio cap. 14. de scriptoribus Eccles. in confessione Fidei clarus, in Scripturis Divinis copiose erudi- tus, in loquendo dulcis, in docendo ac disse- rendo subtilis scripsit multa &c.* Sed de scriptis præclari hujus Doctoris juvat cum Lectore communicare B. Doctoris mei Thomæ Ittigii notata, c) meis qui- busdam interpolata observationibus.

T 1 3

Cum

- a) Vide Norisium II. 24. hist. Pelag. & Pagium ad Annum 529. num. 12. quibus malo acce- dere quam Blondello pag. 40. de S. Eucharis- tia, qui Baronium secutus obitum Fulgentii ad Annum 520. refert.
- b) Episcopi alii, sed alterum hoc verisimi- lius.
- c) Act. Erud. A. 1684. pag. 543.

Cum S. Fulgentii Ruspenſis Episcopii
 eximium opus a) *contra Faustum* Re-
 jensem, geminam responsionem *ad*
ſua Pintam, b) librum alterationis *ad*
Thraſimundo Rege, librum ſive Com-
 monitorium de Spiritu Sancto *ad* *Alve-*
gilam, duos de jejunio & oratione libros
ad *Probam* ſcriptos, Epistolam *ad* *Ca-*
thaginienſes, pluresque epistolulas & alia
 ſcripta non amplius ſuperſeſſe conſide-
 quorum recuperandorum ſpes aut nulli
 aut exigua apparet, præclare de bono
 publico meruiſſe dubium non eſt, quo-
 rum ſtudio & vigilantia, ne & reli-
 qua ſanctiſſimi & ſua ætate doctiſſimi
 Antiquiſſimis monumenta interciderent, præ-
 cavit.

In his *Bilibaldus Pirckheimerus*, quod
 exemplum operum B. Fulgentii miræ vo-
 luſtatis, ex reliquiis Bibliothecæ Tulle-
 niæ

- a) Contra duos Fausti Seno-Pelagianum, libros
 laudatos ab Iſidoro cap. 14. de S. E. & Epiſ-
 pis Africanis Epist. ad Johannem Venetum
 pag. 276. Hos libros habuit & cum notis re-
 re voluit Hieronymus Vignorius, teſte Du-
 nio. Vidi etiam memorari Pauli Erymæ
 Theologi Gratianopolitani, Triadem SS. A-
 trum de Gratia Christi & libero arbitrio, Au-
 guſtinum contra Pelagium, Proſperum con-
 tra Caſſianum, & Fulgentium contra Fe-
 ſtum.

- b) Episcopum Arianum.

mianæ ad se delatum, & a *Johanne Cochleo* pro librariis operis descriptum edicavit cum Jo. Maxentio, oppugnatore Arianorum, Haganoæ 1520. fol. impensis Kobergerorum Norimb. *Johannes Ulimmerius*, cujus studio Fulgentii opera post editionem Moguntinam Anni 1515, Coloniensem Anni 1526. & alias, Antwerpia Anno 1574. 8. una cum *Johannis Molani* prolegomenis ex officina Plantiniana prodierunt; *Henricus Justus*, qui telam a *Christiano Urstizio* coeptam pertexuit, & Anno CHristi 1587. 8. Fulgentii opera, addito Petri Diaconi de incarnatione & gratia libello, Basileæ, ubi etiam jam Anno c) 1566. 8. Fulgentius excusus fuerat, Sebastiani Henricpetri typis exprimenda dedit; *Jacobus Sirmondus*, d) qui Anno CHristi 1612. Fulgentii librum de SS. Trinitate ad Felicem Notarium, libros tres de prædestinatione, librum contra sermonem Fastidiosi, epistolam ad Ferrandum de baptismo Æthiopis moribundi, aliaque Fulgentii opuscula, & iterum An. CHristi 1643. fragmenta ex ejusdem libris

T t 4

contra

- d) Ad hanc editionem observationes Latini Latini in ejus Bibliotheca sacro - profana pag. 83 -- 89.
 e) Præfationem vide in Sirmendi Operibus T. 4. pag. 615.

contra Fabianum e tenebris protraxit; *Guilelmus Camerarius* Securus, quæ Anno Christi 1634. 12. Paris. Fulgentii responsionem ad interrogationes Scarilæ de mysterio incarnationis, & vilium animalculorum autore, una cum aliis quibusdam veterum Patrum monumentis publicavit *Theophilus Raynaudus*, S. J. quæ Lugd. 1637. & 1652. fol. * in heptade Præfatum, Fulgentii opera, 80. sermonibus & aliis accessionibus locupletavit, & *Pet. Franc. Chiffletius*, S. J. quæ A. 1649. 4. cum operibus Ferrandi sub Fulgentii nomine librum pro fide catholica adversus Pintâ. & A. 1656. 4. triginta novem excerpta ex libris Fulgentii contra Fabianum, & tredecim fragmenta ex libro Fulgentii ad quæstiones Scarilæ, una cum Alcuini confessione fidei, Rabani Mauri libro adversus Judæos, & anonymi commentariolo de damnatione Berengarii, Divione luce publica donavit.

Quamquam vero ea Fulgentii opera, quæ Sirmondi, Camerarii, Raynaudi & Chiffletii studio publici joris facta sunt, junctim exhibentur in Bibliotheca Patrum Lugdunensi An. 1677. Tomo IX. tamen operæ pretium est visum novo illa studio, ad fidem impressorum & manuscriptorum codicum collata recensere.

* Vide Labbeum T. 2. de S. E. p. 329.

re proprioque & peculiari volumine complecti: unde nova Fulgentii editio nata, cujus autores se non exiguum in repurgandis mendis operam collocasse profluentur. Accesserunt variae lectiones, & nonnunquam alia annotatiunculae ad paginarum calceam & marginem pro illustrando Fulgentio adjecta, cui etiam ex partitione capitum, ob confusionem in prioribus editionibus deprehensam aliquoties mutata, nova lux accessit. Totius operis post praefationem de ordine, occasione & argumento scriptorum Fulgentii, & novae huius editionis instituto haec est series:

S. Fulgentii Episcopi Ruspensis vita a quodam ejus discipulo, qui nonnullis *Ferrandus* Ecclesiae Carthagenensis Diaconus videtur, conscripta.

Libri tres ad Monimum * unum e principis Fulgentii amicis, cui lib. 1. ad quaestiones *de duplici praedestinatione*, una bonorum ad gloriam, altera malorum ad penam, libro 2. *de sacrificii oblatione, de missione Spiritus Sancti, & de supererogatione D. Pauli* ad 1. Corinth. VII. 25. respondet, tertio nonnullas *Arianorum* argutias refellit. pag. 1.

T t 5

Contra

* filium carissimum vocat Fulgentius.

Contra Arianas liber unus ad decem objectiones, quarum miram barbariem & obscuritatem editores notant, eisdem responsiones luculentas & ad Patrum superiorum doctrinam exactas continens pag. 51.

Libri tres ad Trasimundum, Vandalorum Regem, quibus ad ea, quæ ex subitanea prolixioris libri, bajulo Felice, Regis jussu oblatis, sed statim iterum extorti lectione memoriæ inhælerant, regio mandato compellus discutit, pag. 69.

Epistolæ in unum corpus collectæ numero octodecim varii argumenti, quarum postremam ad Reginum Comitem directam pag. 323. Fulgentius morte præventus Ferrando supplendam & absolvendam reliquit. Prima est de Conjugii debito & voto continentia a conjugibus emissio pag. 144. II. ad Gallam viduam pag. 151. III. & IV. ad Proham de Virginitate pag. 163. (cujus pag. 159. mentio) & de oratione ad DEUM & compunctione Cordis pag. 177. V. ad Euyppium Abbatem pag. 181. VI. ad Theodorum Senatorem pag. 186. VII. ad Venantiam pag. 190. Accensetur autem his Fulgentii epistolis etiam VIII. libellus de fide ad Donatum, quo mysterium SS. Trini.

Trinitatis & incarnationis a variis hæreticorum erroribus vindicatur pag. 197. Insertæ quoque Fulgentii epistolæ IX. pag. 208. *epistola VICTORIS ad Fulgentium* ipsius preces enixe flagitantis, & *FASTIDIOSI Ariani sermonem*, qui Victoris epistolæ pag. 210. subijcitur, confutandum transmittentis; item *epistola SCARILÆ*, X. pag. 212. qui duas quæstiones, unam de incarnatione Filii DEI, & alteram de vilium animalium auctore, Fulgentio proponit; *duæ epistolæ Diaconi FERRANDI*, quarum una XI. pag. 213. ad duas quæstiones de baptismo & salute Æthiopis moribundi, altera XIII. pag. 228 ad quinque quæstiones diversi argumenti a Fulgentio responderi desiderat; XII. & XIV. ad *Ferrandum* p. 216. XV. Episcoporum Africanorum, *DATIANI, Fortunati, Bozthi, Victoris, Sebelaſici, Oronii, & aliorum in Sardinia exulium* Episcoporum ad *Johannem* quendam Presbyterum & Archimandritam, & *Venerium* Diaconum responsoria, qua doctrina de gratia & prædestinatione explicatur, pag. 269. obvia etiam in appendice Operum S. Augustini Tomo X. pag. 102. editionis Amstelod. XVI. *PE-TRI Diaconi & aliorum*, qui in causa fidei ex oriente Romam se contulerant, de incarnatione & gratia Domini nostri
JESU

JESU Christi ad Fulgentium & alios
Africæ Episcopos libellus, pag. 277. &
in eadem Tom. X. Augustini appendice
pag. 98. eo tempore scriptus quo de
phraſi, *num & Trinitate principiæ eſt*, &
de *Paulſi* Semi-Pelagiani ſcriptis gravis-
ſimæ controverſiæ exorta fuerant: &
XVII. *Fulgentii* cæterorumque Africæ
Episcoporum exulum *de eodem argumen-
to liber*, pag. 286. quo ſuum de his con-
troverſiis judicium, approbata Petri Di-
aconi & ſociorum ſententia, exprimit.
XVIII. & poſtremam ad *Reginum* Coen.
directam p. 323. quam Fulgentius mor-
te, ut dixi, præventus FERRANDO ſup-
plendam & abſolvendam reliquit.

Liber de SS. Trinitate, quo Fulgentius *Fe-
licem* Notarium ad retundendos hæreti-
corum inſultus non ſatis inſtructum, ut
deſideriis ipſius ſatisfaciat, de hoc my-
ſterio aliisque fidei capitibus fideliter in-
format pag. 328.

*Liber ad Victorem contra ſermonem Fa-
ſtidiſi*, qui deſertis orthodoxorum ca-
ſtris ad Arianos defecerat, & ex eſſentia-
li Patris, Filii & Spiritus Sancti unitate,
Patris & Spiritus Sancti incarnationem ſe-
qui argutatus fuerat pag. 340.

De remissione peccatorum libri duo ad Euthymium, in quibus nec extra Ecclesiam, nec extra vitæ hujus spatium, locum poenitentiae relinquit pag. 360.

Liber ad Scarilam, quo & de incarnatione Christi, & de vilium, & noxiorum animalium procreatione Fulgentius disserit, quippe cujus arbitrium elegerant, qui in convivio quodam de utroque capite diversis sententiis concertaverant. pag. 406. Edidit primum Gvilelmus Cameracius Paril. 1634. 12. cum aliis monumentis de quibus vide Labbeum T. 2. de S. E. pag. 333.

De veritate prædestinationis & gratie Dei ad Johannem & Venerium, libri tres pag. 424. quorum tertium primus integrum cum Ferrandi operibus Chiffetius edidit Divione 1649. 4.

Liber de fide seu fidei regula, Augustini operibus admixtus, * sed Fulgentio jam pridem restitutus, ad Petrum, qui in aliis Fulgentii editionibus vulgo Diaconus cognominari solet; quod cognomen expungendum duxerunt, qui novæ huic editioni præfuerunt, cum ex horum sententia Petrus ille neque Diaconus, ut in titulo hujus libri hætenus dictus est, neque Monachus fuerit, quod Blondello primum & postea Norisio placuit, sed vir militaris, qui Hierosolymam profecturus, fidei regulam, qua

* Tom. VI. edit. Amst. p. 490.

se adversus hæreticæ pravitatis insidias muniret, a Fulgentio flagitaverat. p. 502.
Caput ultimum XLV. adjunctum ab alio auctore.

Liber pro fide Catholica adversus Primum Ariarium, pag. 524. quem genuinæ Fulgentii adversus Primum responsionis suppositum, inepia & Fulgentio Græcæ linguæ non imperito indigna Homoulii cymologia, & aliæ rationes arguunt. Editus primum a Chiffletio.

Decem Sermones, pag. 546. de quibus an omnes Fulgentii sint, nondum liquet, et si plerique Fulgentio non indigni videantur. *Sextus* pag. 566. est de S. Cypriano Martyre. *Nonus* pag. 507. de S. Vincentio.

Fragmenta XXXIX. ex libris X. Fulgentii, contra gesta quæ adversus eum FABIANUS hæreticus Arius falsâ confinxit, pag. 577. item duo fragmenta ex Fulgentii libro *questionum de processione Spiritus Sancti*, pag. 665. servata ab Hincmaro & Ratramno contra Græcorum objectiones.

Duo Fulgentii sermones, unus de circumcissione Domini, pag. 664. alter de purificatione Virginis Mariæ, pag. 668. quos hætenus ineditos *Lucas Holstenius*
c Va-

e Vaticana Bibliotheca quondam descripsit, & *Cardinalis Barberinus* Lutetiam transmiſit. Ex his priorem quidem Fulgentio, posteriorem autem alteri cuiſpiam auctori, qui Fulgentio junior fuerit, in admonitione præmiſſa, Fulgentianæ hujus editionis curatores cenſuerunt.

Appendix operum S. Fulgentii, completitur I. *Librum de prædeſtinatione & gratia*, pag. 1. * in quo Lovaniensēs Theologi aliſque eruditi viri nihil Fulgentio dignum, imo multa Fulgentio contraria deprehenderunt, quamvis *Theophilus Raynaudus* † in *Cenſura inofficioſæ cenſuræ Lovaniensium*, *Bellarmini*, *Peſſevini* & aliorum, ut librum hunc Fulgentio aſſerat, maximopere contendat. II. *Epistolam FERRANDI Diaconi ad Eugyppium Presbyterum*, p. 11. quam cum nec a Fulgentio, nec ad Fulgentium ſcripta ſit, ab ejus operibus ſemotam in appendicem rejicere placuit; & III. *Sermones LXXX*. Fulgentio perperam tributos, pag. 13. Primum editos a Raynaudo An. 1633. in quibus phraſeos quan-

* Exſtat etiam in Tomo X. Operum Auguſtini in appendice pag. 34. editionis Amſteldamensis.

† Raynaudus Tomo XI. Operum pag. 137. ſeqq.

quandam affectationem atque inde ob-
leuescentiam notat Combefisius.

*Indices rerum in Fulgentii operibus
contentarum, locorum Scripturæ ab ipso
explicatorum, codicum ad quos de so-
vo, Fulgentii opera recognita sunt, vari-
arum lectionum ex præterniſſis selecta-
rum, & poſtremo erratorum.*

Quamvis vero qui huic Fulgentii edi-
tioni Pariſienſi operam dederunt, nomi-
na ſua latere voluerint, de publica uti-
litate magis quam de fama ſolliciti & e-
gregii facti conſcientia contenti, nemi-
nem tamen latere voluere, multum ſe
a Jeſuita Petro Franciſco Chiſletio adiutores,
qui variantes in omnia ſere Fulgentii
opera leſſiones, quas olim ex variis co-
dicibus Bibliothecæ Carthuſiæ ad Por-
tas exciſpſerat, benigniſſime cum iſ
communicavit. Ab eo tempore Ful-
gentii opera prodiiſſe ex recensione Ber-
hardi Borgii, Ordinis Prædicatorum
Venetiis 1696. 4. didici ex Jacobi Echan-
di Bibliothecæ Dominicanæ Tomo II
pag. 744.

*Confeſſionem Fulgentii Episcopii ad Pe-
nitentiam dandam edidit Hugo Menar-
dus in notis ad Sacramentarium Grege-
rii Magni pag. 225.*

*Damaſi Blyenburgh epitome operum Ful-
gentii ſub titulis XXX. Amſt. 1612. 8.*

FUL

FULGENTIUS inter Episcopos in *Sardinia* exules, ad quos Epistola PETRI Diaconi & sociorum, An. 520. & quorum nomine Epistola Synodica An. 523. exstat in appendice Tomi X. S. Augustini pag. 98. & 102. edit. Amst. non diversus a *Fulgentio Ruspenfi*.

Baptista FULGOSUS, Italis FRIGOSUS, a) quibusdam CAMPOFULGOSUS, filius Petri, Ducis Genuensis & ipse Dux ab A. 1478. sed principatu a Paulo Cardinali patruo suo An. 1483. * dejectus & frequentum relegatus scripsit ad Petrum filium suum, Valerii Maximi exemplo, non indignos lectu *libros IX. factorum dictorumque memorabilium*, in quorum ultimi capite 6. quod est de perfidia & proditione, illatam a patruo injuriam hunc in modum perstringit p. 723. *Postrema in parte eorum, quos proditio insignes fecit, dignus erat, qui commemoraretur Paulus Fulgosius, Cardinalis Genuensis, patruus meus; sicuti etiam scelere atque perfidia, graviora quam alii admisit: nam cum opera mea Cardinalatum accepisset, a quo imperitia atque vite turpi-*
tu-

a) *Giornale de' letterati d' Italia* T. XXI. p. 399. Nisferon T. IX. p. 1.

* non 1463. ut legas apud Augustinum Oldoinum in *Athenzo Ligustico* p. 85.

tudine prohibebatur, quemadmodum patris quoque mei ope, ad Genuensem Archiepiscopatum conscenderat, haud incongruum erat, ut posteritas intelligeret, eum illum esse, qui patris mei meisque stipendiis enutritus, dignitate honestatus, ac parentis loco a me cultus, mihi nepoti, atque ejus honorum bonorumque authori, item quod ad seculare imperium pertinet, dominum proditione ac scelere in patria principatus ademit: quem tamen, cum ipse male administrando, ac nimia, illegitimi filii in civis superbia retinere non posset, emendationis tanti sceleris proximum erat, ut quod inde pie ademerat, mihi, agnito tandem errore restitueret: sed sceleri assueto in mentis nihil venire poterat, quod vel virtutem speret, vel vite emendationem aliquam promitteretur. Itaque ita actum est, ut per eum, ex principatu, præter ejus mihi sceleris adempti infamiam, nihil remaneret. Igitur igitur hæc ejus memoria nota erat, sed majorem modestie meae dicendi de eo quam ipse in me agendo, sui ipsius habuerat rationem, habiturus sum, itaque eo relicto &c.

Inter Latinos Historicos mentio facta Fulgosi est a Vossio p. 612. quanquam Itaque ille scripserit, non Latine: testatus Latine scribendi styli ac rationem sibi defuisse aulæ & non studiis adsveto, itaque

broz hos per RAYMUNDUM *Soncinatem*, præceptorem suum Latinos facere decrevisse. Sed illo impedito laborem hunc in se suscepit *Camillus* GILINUS Alexandrinus e Ducatu Mediolanensi, Ducis Francisci Sfortiæ ad Carolum V. legatus, defunctus in Sicilia An. 1535. sive pater ejus *Joannes Jacobus* GILINUS Ducum Mediolanensium ab Epistolis qui diem obiit An. 1532. auctor *descriptionis Telinæ vallis, Larii que lacus*, de qua dixi in conspectu thesauri literarii Italiæ pag. 88. nec non *historiæ bellorum in Italia gestorum* A. 1498. & 1499. quæ eleganter scripta Latine fuit apud Hieron. Gilinum. b) Quanquam Camillus diserte testatur a patre impulsus se, c) ut necdum quidem pueritiæ egressus metas, illum laborem exequeretur, atque inter themata quæ ad alendam dicendi facultatem pueris proponuntur, quotidie hujus operis particulam in Latinum verteret. Prima editio librorum Fulgosi Latina (Italice enim nunquam viderunt lucem) est Mediolanensis A. 1508. fol. quam secutæ complures Basil. 1541. 8. 1567. 8. Antwerp. 1561. 1565. 8. & cum Justo Gallardi, advocati Parisiensis auctario, Parisiis 1534. 8. 1564. 1578. 1585. 8. Colon. 1604. 8. Ex-

b) id. pag. 403.

c) Jac. Thomasius de plagio literar. §. 444.

Exstant quoque Fulgosi libri in sylloge Exemplor. Basil. 1556. fol. in qua 1. **MG. HANAPI**, Patriarchæ Hierosol. circa A. 1291. exempla Virtutum & Vitiorum ex utroque Testamento, quæ lucem viderant separatim Tubingæ 1533. Venetiis 1537. Antwerp. 1544. Lugd. 1544. forme minore. Vide Jac. Qvetif de scriptoribus Ord. Prædicat. Tom. 1. pag. 425. seq. 2. *Valerius Maximus*. 3. *Æliani* Variæ Historiæ, Græce cum Herm. Vulteji versione. 4. *M. Antonii Cocceji SABELLI* CI exemplorum libri X. 5. *Baptiste CAMPOFULGOSI* libri IX. 6. *Paribennii* erotica cum versione Jani Cornarii. 7. **GVIDONIS de Fonte Nayo**, Bituricensis, liber variorum exemplorum scriptus A. 1516. 8. **M. MARULI**, Spalatenfis, de vita religiose per exempla instituentia libri VI. ex edit. Basil. 1513.4. 9. *Heraclides* de politiis, Græce & Latine e Joannis Stobæi florilegio. 10. *Julii Frontini* strategematon libri IV.

Vita Martini V. Pontificis ab A. 1417. ad 1431. quam Fulgosius scripsisse traditur apud Raph. Sopranem de scriptoribus Liguribus p. 54. & Augustinum Oldoinum p. 85. nondum lucem vidit.

De fœminis quæ doctrina excelluerunt, inter alios de fœminis claris & illustribus scriptores, Paris. apud Sim. Colineum

1521. fol. nihil aliud est quam libri VIII factorum dictorumque memorabilium caput 3.

Anteros dialogus inter Platinum, Baptistam & Claudium libris duobus ad equitem Jo. Franciscum Pusterlam. Mediol. 1486. 4. * apud Leonardum Pachel, & Gallice *deux livres du Contramour de Baptiste & Platine contre les folles amours*, Paris 1581.

4. Platinus ad Baptistum Campofulgum:

O me felicem, quem tantus nominat auctor

Sapientis in libro nec sine laude suo.

Plenum fulgoris FULGOSUM Gallia nostrum

Nunc habet, o quantum Gallia lumen habet.

FULPERTUS, supra FULBERTUS.

FULQUINUS, vide FOLCUINUS.

Andreas FULVIUS, Prænestinus, † edidit *de Urbis Romæ antiquitatibus* libros duos epico carmine ad Leonem X. Rom. 1513. 4. quo describit Urbis Reges, Consules, Imperatores, portas, vias, montes, pontes,

* Laudant alii editionem 1469. quod sphaema videtur M. Augusto Beyero in memoriis historico criticis librorum rariorum p. 36. qui de hoc libro consulendus.

† Vossius de Hist. Lat. pag. 680. Hanckius T. 2. de Rom. rer. scriptoribus p. 126.

tes, aqueductus, thermas, fora, templa, simulacra, columnas, aliaque. Tum illustrium virorum, & mulierum, *imagines* Romæ e numismatis a Jac. Mazochio expressas anno 1517. temporibus nempe ejusdem Leonis X. quibus accessio facta est sub Clemente VII. atque iterum sub Paulo III. Hoc de opere judicium Antonii Augustini vide dial. XI. Idem Fulvius etiam orationis genere soluto antiquitates Urbis Romæ libris V. complexus est: quod opus, cum aliis ejusce libellis, itidem Romæ, sed anno demum 1545. 8. a M. Valerio Dorico excusum fuit, addita etiam Oratione de Urbis antiquæ laudibus, ad Quirites. libro 5. meminit rei quæ contigerat. 1525. die 20. Junii. Meminit quoque Fulvius Onuphrius Panvinus præf. in commentarios suos de Rep. Rom. *Patrum*, inquit, *memoria Andreas Fulvius multis libris carmine & soluta oratione Urbem celebravit.*

FULVIUS Asprianus, de quo Vopiscus in Carino c. 17. *Longum est si de ejus luxuria plura velim dicere. Quicumque ostiatis cupit noscere, legat etiam Fulvium Asprianum, usque ad tedium gestorum ejus universa dicentem.* Imperium gessit Carinus A. C. 283. seq.

Jo. Vitalis, a FURNO, Valatenfis Aquitanus Ord. Minor. & Cardinalis Episcopus Albanensis a Clémente V. creatus Anno 1312. a) obiit Avenione An. 1327. 16. Aug. b) Scripsit pro sententia Franciscanorum, *CHristum Dominum ejusque Apostolos non habuisse bona aliqua nec in speciali nec in communi.* c) Edidit Odo-ricus Raynaldus ad An. 1322. n. 67.

Speculum morale totius S. Scripturæ An. 1305. compositum, editumque Lugdun. 1513. 4. Venet. 1594. & 1600.

Commentaria in *Proverbia Salomonis*, in *IV. Evangelia* & in *Apocalypsin*, MSS. Bononiæ apud Patres Dominicanos, & cura Cardinalis Sarnani, Waddingo teste, Venetiis edita.

In *IV. libros sententiarum* commentarii MSS. in Bibl. Vaticana.

Quodlibeta Theologica.

De conceptione B. Mariæ Virginis.

Sermones in diebus solennibus habitos & *Commentarios Concionatorios* anniversaria ratione præcipue in *Quadragesima*
ad

a) Ughellus Tomo 1. Italiæ sacræ pag. 270. Waddingus Tom. 3. Annal. Ord. Minor. An. 1312. num. 10.

b) Epitaphium apud Waddingum & G. Josephum Eggs purpuræ doctæ T. 1. p. 305.

c) id. p. 303. seq. Gudin. Tom. 3. p. 743. Baluziū Papæ Aven. p. 676. seq.

ad reformandos aulicorum mores, præsertim ministrorum Curia Romanæ, Reges Hungariæ celebrantur, quorum quartus obiit An. 1275.

D. Vitalis de FURNO Cardinalis, Archiatr*i* pro conservanda sanitate, tuendaque prospera valetudine ad totius humani corporis morbos & aegritudines, salutarium remedium curationumque liber utilissimus. Mogunt. 1531. fol. Hujus auctorem scripti a superiore diversum esse probat Baluzius p. 679. Paparum Avenionens. ex capite 298. Ubi Vitalis hicce proficitur se antiquiorem illo fuisse & scripsisse temporibus Bela Regis Hungariæ. *Expertum est temporibus nostris, quod Rex Ungariæ nomine Bela in coitu cum uxore sua smaragdum in digito habuit, qui propter coitum in tres Partes fractus est.* Bela quatuor inter Baluzii Papæ Avenionens. p. 50. 78. & 109.

Ægidius de FUSCARIIS, supra T. I. p. 49. in **ÆGIDIO**.

Palladius FUSCUS sive **NIGER** clarus, circa An. 1470. Patavinus laudatus Antonio Sabellico dialogi de Lingvæ Latinæ reparatione a) aliisque in locis b) & **Ludovico**

a) *Nec est, inquit, ut ad Palladium Nigrum, per quem proximo annis Romana in ea terra litteræ*

dovico Carrioni Fl. 19. Antiquarum Lectionum, c) scripsit in *Catullum notas* editas tum alibi tum Venetiis 1500. fol. & Andreae Naugerio vehementer celebratis: Deinde *Notitiam Geographicam* quam MStam habuit laudatque Laurentius Pignorius in *Originibus Patavinis* cap. XIV. pag. 94. tum libellos duos *de situ orae Illyrici*, qui additis notis Johannis Lucii prodire Venetiis 1673. 4to, cum ejus Inscriptionibus Dalmaticis: & Amstelodami 1666. fol. & in *Thefauro Siciliae Burmanniano* parte XIV. Lugduni Batavorum 1722. in folio, & sine notis Lucii cum Bartholomaei Fontii dedicatione d) ad Cardinalem

littera in antiquum statum sunt restituta, ejus studia referat. Loquitur ibi de Coriolano Cippico. Et pag. 335. *Franciscus Niger difficile est judicare major ne Orator sit an Poëta.* Tomo IV. Opp. Sabellici.

b) *Giornale de' letterati d'Italia* Tom. XVII. pag. 281. seq.

c) *Palladii Fusci hac emendatio est, qui ut scriptorum ejus aetatis capere erat, homo doctus ante centum & aliquot annos in Catullum satis diligenter scripsit.* Tom. 3. *Lampadis artium Gruterianae* pag. 54.

d) fallitur igitur Sandius, qui dedicationem illam ipsius Fusci esse existimans reprehendit Vossium: & Fuscum An. 1540. vixisse sibi persuasit.

lem Casp. Contarenum, qua Fuscum præceptorem suum celebrat, Romæ 1540. 4. *Elegiam* Palladii Fusci *in laudem Cippici*, sive *Coriqlani Cepionis*, Episcopi Famaugustani, edidit idem Lucius pag. 56. Alia ejus, ut *de bello Turcico* librum, *de Insulis* libros tres, & *Collectanea rerum non vulgariū*, quæ ad imitationem Auli Gellii elucubravit, memorata Bernhardino Scardeonio, e) Vossio, f) & Nicolao Comneno Papadopoli, g) edita non esse existimo. Diem obiit Fuscus circa Annum 1483.

Anonymus FUXENSIS, scriptor coætaneus *de gestis Innocentii III.* Pontificis, qui Frederici, H. Regis Siciliae Balius seu tutor fuit, & Papatum gessit ab Anno 1198. ad 1216. editus e Bibliotheca Collegii Fuxensis a Francisco Bosqueto, Tolosæ 1632. fol. deinde emendatior a Baluzio ante Innocentii III. Epistolas, Paris. 1682. fol. & a Muratorio Tomo 3. scriptorum Italiae pag. 486. & in Johannis Baptistæ Carusii Bibliotheca Historica Siciliae Tomo 2. Panormi 1723. fol.

e) *Antiquitatt. Patavin.* pag. 240.

f) *Voss.* pag. 601. de *Hist. Lat.*

g) *Hist. Gymnas. Patavin.* Tom. 2. p. 177.

FINIS LIBRI VI.

D. SE.

D. SEVERINI EPISCOPI

DOCTRINA

Dilige DEUM.

Sapientiam disce.

Omnia cum mensura age.

Quod odis, & tibi fieri non vis, aliis non facias.

Semper spera in DOMINO.

Tempus futurum expecta.

Necessitati subditus esto.

Iustitiam sequere.

Iurejurando uti noli.

Doce quod utile est.

Injustitiam odio habe.

Sapientes homines cole, insipientes fuge.

Quod bonum est, discere non erubescas.

Lingvæ tuæ impera.

Magnanimus esto.

In nullo mentiaris.

Fidem tuere.

Veritatem testificare.

Noli aliena concupiscere.

Pecunia amator ne fueris: quantum ad usus tibi sufficiat, quære: cum habueris, dona petenti.

Tuis negotiis vaca, alienis autem noli commiseri.

Loqua-

Loquacitatem odio habe : bona est enim
taciturnitas, mala est verbositas.

Boni consilii amator esto.

Nullum contemnas.

Majorem natu venerare : adolescentio-
rem, si sapiens fuerit, ut senem hono-
ra.

Lauda veritatem, & quæ animæ profint di-
scere elabora.

De amicis bene opinare.

Inimicos noli exasperare: utilius est enim
eos amicos facere, quam inimicos ha-
bere.

Cum justis hominibus loquere.

Filios tuos bene educa.

Simplicibus inferere.

Misericordiam faciens noli contristari, nec
dubitare.

Quod daturus es, ex animo da, quia futu-
ra ignoras.

Misericordia, & veritas non desint tibi, &
caritas: & hæc bona cooperient multi-
tudinem peccatorum.

Nemini opprobrium dixeris.

Animæq̃vus, & svavis, & continens esto.

Iram fuge, mater est enim peccati.

Justitiam operare in judicio.

Servos dilige.

De nullo malum loquaris.

Testimonium in tempore opportuno ve-
rum dic.

Simul.

Simultates odio habe.

Litigantes concorda.

Mala quæ tibi accesserint, patienter susti-
ne.

Iuste judica: memineris enim te hominem
esse.

De rebus nonnullis noli anxius esse: sa-
piens homo cito non conturbatur.

Cum nullo ligites.

Lingvæ bonæ famæ habe.

Sectare silentium, quia absque pœniten-
tia est: tumultum pœnitentia subsequi-
tur.

Inimicitias dissolve.

Noli incredulus esse, & elabora in bono
non esse jactantior.

Inanem gloriam fuge.

Tuis mansuetus esto, & extraneis neces-
sarius.

Concupiscentias animi tui vince.

Amicos noli cito comparare: quos autem
comparaveris, noli cito reprobare.

Peccantium curam habere noli: nihil enim
tibi proderit.

Brutis sapientiam ne dederis: postea enim
persequentur te.

Sacramenta DEI nisi dignis non aperias.

Imprudentium primatum ne eligas, ne dux
Dæmonum efficiaris.

Contra legem DEI nihil agas.

Diffic-

Differentiam habe inter bonum & malum:
 & manifestum apud te sit inter iustum
 & iniustum. INIUSTITIÆ enim ope-
 ra hæc sunt: odium, fornicatio, fur-
 tum, rapacitas, veneficia, mandacium,
 falsum testimonium, cupiditas, detra-
 ctio, dolus, superbia, malitia, tene-
 ritas, improbitas, iactantia, contentio,
 simulatio, maliloquium, amor pecuniarum,
 impietas, & omne quod alienat a doctri-
 na DEI. JUSTITIÆ autem opera sunt
 hæc: semper DEO gratias agere, DEI
 cultores amare, nemini nocere, nec
 contristare quenquam, pudice vivere,
 misericordem esse, proximum suum sic
 ut seipsum diligere, esurientes saturare,
 sitientibus potum dare, nudos vestire,
 hospitalem esse & humanum, & indi-
 gentibus tribuere cum hilaritate.

Noli esse amarus his qui in tristitia sunt.

Omne quod pertinet ad iustitiam fac.

Leges hominum ut homo utere, & legem
 DEI ut DEI.

Noli invidere bono: non enim immorta-
 lis es.

Sicut lucerna ardens ita esto: & Angelus
 DEI vocaberis.

Cum conscientia mala noli accedere ad
 orationem: condemnaberis enim per
 tuam conscientiam. Confessio peccati
 initium est salutis.

Supplex

Supplex esto DEO semper; & sic age ut irreprehensibilis habearis.

Neminem male loqui permittas, ne ut fautor injustitiæ habearis.

Absentem noli condemnare: præsentem iuste accipe.

Ex argumentis noli condemnare, ne & tu condemneris, quia displicent DEO talia: & quomodo vis videri agere, sic judica.

Mulierem in testimonium noli recipere.

Omne peccatum indulge*, præter homicidium & adulterium.

Injuriam facienti noli consentire, ne sicut adjutor injustitiæ puniaris: quem vero reprobaveris, sit tibi quasi ignarus.

Servos ut filios enutri: apud Dominum enim æquales sunt, quia personas non accipit.

Super mensuram nihil feceris, & superbis noli conjungi, ne amicus injustitiæ habearis.

Facies seniorum semper inquire, ut instruaris verbis eorum: sapientum enim sensus pleni sunt fructibus vitæ.

Ducem vitæ tuæ ut DEUM habe: a DEO enim tibi missus est ut salveris: & in omni substantia tua participem eum habe: qui enim in divinis te comparticipat, debet in humanis particeps esse.

Misero

* datâ veniâ capitalis supplicii.

Misero noli exprobrare, ne & tu exprobrabilis efficiaris: circa omnes enim iudicium DEI est, & ut iustum est iudicat.

Misericordiam faciens absconsc facito, & non confundes personam tuam. Si facis ut ab aliis publice videaris, & ut magnificeris ab hominibus, nihil tibi proderit.

Adorans Dominum secreto adora, & noli notabilem locum eligere: ubique enim est DEUS, & ubicunque invocatus fuerit, adest. Quotidie autem illi gratias age, vigilans & dormiens, ut propitium eum habeas, & desideria tua impleat. Et orans noli multum loqui, * ne stulto similis habearis. Scit enim DEUS petitiones tuas antequam petas, & quæ cogitas non ignorat.

* Matth. VI. 7.

ADDEN.

ADDENDA ET EMENDANDA
QUÆDAM.

Pag. 4. duos tantum edidit Surius ad Cal.
Decembr.] *adde:* tres integros Dache-
rius Tom. V. spicileg. p. 147. atque edit.
novæ Tom. 2. p. 76.

Pag. 6. adde: Acta DAGOBERTI Martyris
edita Treviris, A. 1656. cum notis Alex.
Wilthelmii, Soc. Jes.

Pag. 52. de Joanne DECHTO, *adde,* quod
Joannes le Paige in Bibliotheca Ordinis
Præmonstratensis pag. 307. laudat ejus
Sermones plurimos in Synodis & Capitu-
lis habitos, & *Commentarios in Jus Cano-
nicum.* Idem de Viconensis etiam Ab-
batix laudibus videndus p. 529.

Pag. 112. adde: DISCIPULI sermones de
tempore sub nomine JOHANNIS HE-
ROLTI prodierunt Norimb. 1492. fol.

Pag. 181. adde: DORLANDUS *de miracu-
lis S. Andreae* in Actis Sanctorum Tom. VI.
Julii 26. p. 261 - 286. vide & p. 259.

Pag. 200. DULCITIUS, tribunus & no-
tarius, ad quem S. Augustini Epistola 61.
(edit. novæ 204.) & ad cujus *oſto Quæ-
ſtiones* de variis capitibus Theologicis
circa Annum 421. propositas, responſio
ejusdem Augustini exſtat T. 6. Operum
edit. Amſt. p. 89. Vide & lib. 2. retracta-
tion. cap. 59. & 65.

Pag. 217. adde: ad hunc EBBONEM, A-
gobardi Epistola de ſpe & timore, To-
mo XIV. Bibl. Patrum Lugd. p. 320.

Pag. 222. delenda nota g), ut in prae-
fatione jam monui.

Pag. 328. ERINFRIDUS Monachus circa A. C. 806. cujus carmen Jambicum rhythmicum non inelegans *de rerum humanarum inconstantia* vulgatum a Barthio Adversar. XXXII. 12. pag. 148 ubi plura ejusdem talia & *Epistolas* quae MStas habere se est testatus.

Pag. 443. FARDULFUS Abbas, de quo Sirmondus ad Theodulfum T. 2. Op. pag. 1119.

Pag. 465. adde: Hujus FELICIS Hæm-
lin, Canonici & Cantoris Thuricensis
Tractatum de nobilitate sive integritate
sive amplitudine ex eo fragmenta *de Sviten-
sorum, nomine, confederatione, moribus
quibusdam utinam bene gestis*, ex veteri
editione in lucem revocare & cum alijs
Helveticarum rerum scriptoribus vul-
gare promisit V. C. Jo. Conr. Fueselinus.

Pag. 509. delenda verba: *Conferendus* Co-
tusque ad: *Cotton. num. 69.* & loco e-
rum reponenda hæc: De Targnio inte-
gendus illustris Leibnitius Epist. ad cele-
berrimum virum Maturinum Veysserium la Croix
in Epistolis ad diversos p. 420. *Quel
a dessein à Paris de publier les œuvres
Frodoardus. Il y ajoutera son Carmen Po-
tificale entier, & quelques autres poèmes
même de vitis Sanctorum.* De FRODO-
ARDO altero, quem REGINALDUS
continuavit, infra p. 632.

F I N I S.

ts a day
ond the
omptly.

NO

31F

